

Voor Dummies zijn overal!

Windows 10

VOOR

DUMMIES®

In dit boek:

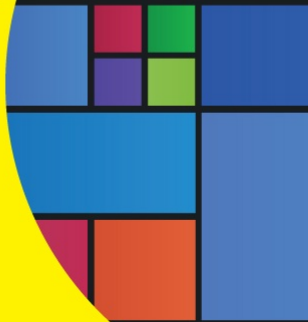
Snel aan de slag met
Windows 10 op je pc, laptop
en tablet

Alle veranderingen in
Windows 10 ten opzichte
van Windows 8 en 8.1

De startknop en het
startmenu zijn weer terug!

Alles over bestandsbeheer,
dataopslag en OneDrive

Andy Rathbone

Windows 10 voor Dummies

Spiek
Brief

Nieuwe toetsencombinaties in Windows 10

Aan Windows 10 zijn twee nieuwe functies toegevoegd, die ook een eigen toetsencombinatie hebben: vensters schakelen en virtuele bureaubladen. Al jarenlang bestaat in Windows de handige mogelijkheid om vensters naast elkaar op het bureaublad te plaatsen. Windows 10 breidt dat concept uit, door op een gemakkelijke manier vier vensters netjes geordend op het bureaublad te zetten. Met al je vensters goed en geordend zichtbaar op het bureaublad wordt het nog gemakkelijker om informatie tussen de vensters te knippen en te plakken.

Vensters schakelen

Om dit te doen

Schik venster naar rechterbovenhoek
Schik venster naar linkerbovenhoek
Schik venster naar rechterbenedenhoek
Schik venster naar linkerbenedenhoek

gebruik je deze toetsen

Win+Pijl naar rechts, vervolgens Win+Pijl naar boven
Win+Pijl naar links, vervolgens Win+Pijl naar boven
Win+Pijl naar rechts, vervolgens Win+Pijl naar beneden
Win+Pijl naar links, vervolgens Win+Pijl naar beneden

Windows 10 introduceert ook virtuele bureaubladen, een manier om verschillende bureaubladen te maken. Je kunt bijvoorbeeld de vensters en programma's van een project precies zo arrangeren als jij dat wilt en vervolgens overschakelen naar een tweede bureaublad om weer andere vensters in te delen voor een ander project.

Virtuele bureaubladen

Om dit te doen

Een nieuw virtueel bureaublad maken
Het huidige virtuele bureaublad sluiten
Huidige virtuele bureaubladen tonen
Schakelen tussen virtuele bureaubladen

gebruik je deze toetsen

Win+Ctrl+D
Win+Ctrl+F4
Win+Tab (De bureaubladen verschijnen als miniaturen naast elkaar onder aan het scherm.)
Win+Ctrl+Pijl naar links of Win+Ctrl+Pijl naar rechts

De grootste veranderingen in Windows 10

- **Windows 10 brengt het bureaublad en de Start-knop terug.** In plaats van het bureaublad te verbeteren, staat dit in Windows 10 weer centraal. Een klik op de Start-knop laat je het Start-menu met de vertrouwde menu-opties bekijken. (Als je van apps houdt, het Start-menu bevat ook een rij aan te passen tegels.)
- **Windows 10 past zich aan je apparaat aan.** Wanneer Windows 10 op een computer of laptop draait, dan toont het het traditionele bureaublad, de taakbalk en de Start-knop. Wanneer het schiet op een tablet staat, laat Windows 10 een Start-menu zien dat het complete scherm vult. Deze nieuwe functie, Continuum, laat Windows automatisch van bureaublad-naar tabletmodus omschakelen, afhankelijk van de aangesloten randapparaten (bijvoorbeeld muis, toetsenbord of dockingstation). Met een klik op een knop kun je de modus trouwens ook handmatig aanpassen.
- **Help.** Hoewel Microsoft Windows 8 ten opzichte van vorige versies zo ingrijpend wijzigde, bevatte het geen handige hulp om gebruikers bij de veranderingen te helpen. Windows 10 bevat ingebouwde handleidingen en een App Aan de slag, die je stap voor stap de belangrijkste wijzigingen in Windows 10 laat zien.
- **OneDrive.** Microsoft blijft doorgaan met het promoten van OneDrive, de online opslagdienst van het bedrijf, als een handige manier om bestanden te delen tussen je computers, tablets en mobiele telefoons. Windows 10 voegt OneDrive nu als een map toe aan het navigatiepaneel (de kolom aan de linkerkant van iedere map van iedere map. In je OneDrive-map opgeslagen bestanden en mappen verschijnen automatisch op je pc, Mac en zelfs op Android- en Apple-smartphones of -tablets.
- **Charms-balk.** Windows 8 en 8.1 beschikten over een charms-balk, een verborgen menu dat tweescherm kwam uit de rechterrand van het scherm. In Windows 10 is de charms-balk verwijderd en zijn de menu's ervan weer gewoon zichtbaar.

Windows 10 voor Dummies

Spiek
Brief

- **Het is gratis.** Microsoft laat gebruikers van Windows 7-, 8- en 8.1-computers en -tablets gratis updaten naar Windows 10. Het aanbod is wel beperkt geldig, namelijk tot een jaar na het uitbrengen van Windows 10, dus tot 29 juli 2016. Na die datum laat Microsoft je betalen voor Windows 10, net zoals het overstappers van Windows XP en Vista laat betalen.

Touch-opdrachten van Windows 10

Windows 10 werkt zeer goed op touchscreens, of ze nu ingebouwd zitten in tablets, laptopschermen of zelfs desktopschermen. Wanneer je met een apparaat werkt met een aanraakscherm, dan helpen de volgende opdrachten je door Windows 10 te navigeren. (De term *vegen* betekent gewoon dat je je vinger over het scherm moet bewegen.)

- **Veg van de rechterkant om het Actiecentrum op te roepen.** Van de rechterkant van het scherm vegen brengt het Actiecentrum in beeld. Het Actiecentrum laat al je berichten en meldingen bekijken: onderwerpen van ontvangen e-mailberichten, je komende afspraken en berichten van andere programma's. Omdat het venster zo je knopen voor vier veelgebruikte instellingen. (Tik bijvoorbeeld op de knop Tabletmodus om de Tabletmodus in of uit te schakelen.)
Alternatief met de muis. Klik in de taakbalk op het pictogram Actiecentrum, dat lijkt op de spraakbalk-icoontjes in een streepje.
- **Veg vanaf de linkerrand.** Vegen vanaf de linkerrand laat al je open vensters zien, waarna je met een tik je gemakkelijk naar een van de vensters kunt gaan. Eventuele virtuele bureaubladen die je genaakt hebt, verschijnen als miniaturen onderin het scherm. Met een tikje op een ervan, plaats je die op de voorgrond. (Je kunt ook een nieuw virtueel bureaublad maken door op het plus-teken rechts onderin het scherm te tikken.)
Toetsenbordcombinatie. Win+Tab

- **Druk en houd aan.** Je ziet gedetailleerde informatie, zonder dat je gedwongen bent vervolgens een actie uit te laten voeren. In sommige gevallen opent het drukken en aanhouden een menu met meer opties.
Alternatief met de muis. Plaats de muisaanwijzer op een item om meer opties te zien. Werkt dat niet, klik er dan op met de rechtermuisknop.

- **Tik om een actie uit te voeren.** Ergens op tikken veroorzaakt een actie, bijvoorbeeld het opstarten van een app, een link openen in een browservenster of het uitvoeren van een opdracht.
Alternatief met de muis. Klik op een object om een actie te laten uitvoeren.

- **Sleep om te trekken.** Deze beweging wordt meestal gebruikt om door lijsten en pagina's te bladeren, maar je kunt hem ook gebruiken voor andere acties, bijvoorbeeld het verplaatsen van een object of voor tekenen en schrijven.
Alternatief met de muis. Klik, houd de muisknop ingedrukt en sleep het object. Een schuifbalk vind je vaak aan de rand van het scherm. Wanneer je met het schuifbalkje in de schuifbalk sleept, verschuift de inhoud van het venster.

- **Knijpen of spreiden.** Plaats twee vingers op het scherm en beweeg ze dan alsof je ze op een stuk papier samenknijpt of uitspreidt. De afbeelding op het scherm wordt overeenkomstig vergroot of verkleint.
Alternatief met de muis. Houd de Ctrl-toets op het toetsenbord ingedrukt, terwijl je met het muiswiel-tje de afbeelding op het scherm vergroot of verkleint.

- **Roteer om te draaien.** Houd twee vingers op het scherm en roter ze, net alsof je een vel papier op je bureau probeert te draaien. Terwijl vingers bewegen, beweegt het object op het scherm mee.
Alternatief met de muis. Geen.

- **Veg van onderen of van boven het scherm voor app-opdrachten.** App-opdrachten worden getoond door opgeveer twee centimeter vanaf de onder- of bovenzijde van het scherm naar binnen te vegen. Veg je helemaal van de onder- of bovenzijde van het scherm, dan wordt de huidige app afgesloten.
Alternatief met de muis. Klik met de rechtermuisknop in een blanco deel van de app om de app-opdrachten te bekijken.

Slimme mensen lezen ook andere titels uit de serie Voor Dummies!

9789045350950	Android-tablets voor Dummies <i>Gookin</i>
9789045350974	Apple Watch voor Dummies <i>Saltzman</i>
9789045350288	Beleggen voor Dummies, 3e editie <i>Oudshoorn & Siks</i>
9789045350233	Boekhouden voor Dummies <i>Steenwinkel</i>
9789045350172	Dementie voor Dummies <i>Atkins</i>
9789045350943	Digitale fotografie voor Dummies, 8e editie <i>Adair King</i>
9789045350967	GoPro voor Dummies <i>Carucci</i>
9789045350547	Haken voor Dummies <i>Manthey, Brittain & Armstrong Holetz</i>
9789045351322	James Bond voor Dummies <i>Arts</i>
9789045350400	Lean voor Dummies, 2e editie <i>Sayer & Williams</i>
9789045351247	Microsoft Excel 2016 voor Dummies <i>Harvey</i>
9789045351230	Microsoft Office 2016 voor Dummies <i>Wang</i>
9789045350042	Mindfulness op het werk voor Dummies <i>Alidina & Adams</i>
9789045350028	Minecraft voor Dummies <i>Cordeiro</i>
9789045350080	Naaien voor Dummies <i>Handriks</i>
9789045350912	NLP voor Dummies, 2e editie <i>Ready & Burton</i>
9789045350899	Pianospelen voor Dummies <i>Neely</i>
9789045350530	Schilderen met acrylverf voor Dummies <i>Pitcher</i>
9789045350301	Scrum voor Dummies <i>Franken</i>
9789045350325	Spaans voor Dummies, 2e editie <i>Wald</i>
9789045350158	Tekenen voor Dummies, 2e editie <i>Combs & Hoddinott</i>
9789045351292	Timemanagement voor Dummies, 3e editie <i>Zeller</i>

Voor Dummies in voordelige pocketeditie

9789045351360	Italiaanse werkwoorden voor Dummies, pocketeditie <i>Picarazzi</i>
9789045351124	Moestuinen voor Dummies, pocketeditie <i>Nardozzi</i>
9789045351353	Superfoods voor Dummies, pocketeditie <i>Agin & Jørgvig</i>
9789045351087	Vader worden voor Dummies, pocketeditie <i>Miller & Perkins</i>

De kleine voor Dummies

9789045351216	De kleine Chocolate voor Dummies <i>Wiersma</i>
9789045351001	De kleine Lean voor Dummies <i>Sayer & Williams</i>
9789045351261	De kleine Overstappen naar Windows 10 voor Dummies <i>Rathbone</i>

***Dit is een selectie uit ons Voor Dummies-aanbod.
Deze Voor Dummies zijn verkrijgbaar in de boekhandel.
Een compleet overzicht van alle leverbare titels vind je op www.dummies.nl***

Inhoud in vogelvlucht

Inleiding

Deel I: Windows 10-dingen die je volgens iedereen al weet

Hoofdstuk 1: Wat is Windows 10?

Hoofdstuk 2: Starten met het menu Start

Hoofdstuk 3: Het traditionele bureaublad

Hoofdstuk 4: Vensters op het bureaublad

Hoofdstuk 5: Opslag: intern, extern en in de cloud

Deel II: Werken met programma's, apps en bestanden

Hoofdstuk 6: Spelen met programma's, apps en documenten

Hoofdstuk 7: Verloren gewaand

Hoofdstuk 8: Je werk afdrukken en scannen

Deel III: Dingen voor elkaar krijgen op internet

Hoofdstuk 9: Surfen op internet

Hoofdstuk 10: Sociaal zijn: de apps Mail, Personen en Agenda

Hoofdstuk 11: Veilig computergebruik

Deel IV: Windows 10 aanpassen en verbeteren

Hoofdstuk 12: Windows aanpassen met Instellingen

Hoofdstuk 13: Zorgen dat Windows niet kapotgaat

Hoofdstuk 14: Een computer met meerdere mensen delen

Hoofdstuk 15: Computers in een netwerk met elkaar verbinden

Deel V: Muziek, foto's en films

Hoofdstuk 16: Muziek afspelen en kopiëren

Hoofdstuk 17: Met foto's (en video's) spelen

Deel VI: Help!

Hoofdstuk 18: De zaak van het gebroken venster

Hoofdstuk 19: Vreemde berichten ontcijferen

Hoofdstuk 20: Overstappen van een oude computer naar een nieuwe

Hoofdstuk 21: Hulp bij het Help-systeem

Deel VII: Het deel van de tientallen

Hoofdstuk 22: Tien ergerlijke dingen van Windows 10

Hoofdstuk 23: Een stuk of tien tips voor tablet- en laptopbezitters

Inhoud

Over de auteur

Dankwoord

Inleiding

Deel I: Windows 10-dingen die je volgens iedereen al weet

Hoofdstuk 1: Wat is Windows 10?

- Wat is Windows en waarom gebruik je het?
- Wat is nieuw in Windows 10?
- Is het de moeite waard om te upgraden naar Windows 10?
- Wat is er zo anders aan Windows 10?
- Kan mijn huidige pc Windows 10 wel aan?
- De zeven smaken van Windows 10
- Waarom blijft Windows 10 veranderen?

Hoofdstuk 2: Starten met het menu Start

- Welkom in de wondere wereld van Windows
 - Gebruikersaccounts begrijpen
 - Je account privé houden met een wachtwoord
 - Jezelf aanmelden voor een Microsoft-account
- Het nieuwe menu Start van Windows 10
 - Een programma of app uit het menu Start starten
 - Iets terugvinden in het menu Start
 - Geopende apps bekijken of sluiten
 - Kennismaken met je gratis apps
 - Start-items toevoegen of verwijderen
 - Het menu Start aanpassen
- Windows verlaten
 - De computer tijdelijk verlaten
 - De computer voor langere tijd verlaten

Hoofdstuk 3: Het traditionele bureaublad

- Het bureaublad en het menu Start zoeken
- Met het bureaublad werken
 - Apps starten met het menu Start
 - De achtergrond van het bureaublad opfleuren
 - Schakelen tussen tabletmodus en bureaublad
 - Vuilnisman spelen met de Prullenbak
- De taakbalk tackelen
 - Vensters naar de taakbalk verkleinen en weer terughalen
 - Tussen verschillende taken schakelen met Jump Lists
 - De gevoelige plekken van de taakbalk
 - Het Actiecentrum openen
 - De taakbalk aanpassen
- Meerdere bureaubladen instellen
- Programma's makkelijk terugvinden

Hoofdstuk 4: Vensters op het bureaublad

- Een typisch bureaubladvenster ontleden
 - Aan de titelbalk van een venster trekken
 - Naar mappen navigeren met de adresbalk
 - Opdrachten op het lint zoeken
 - Sneller werken met het navigatievenster
 - Binnen een venster bewegen met de schuifbalk
 - Saaie randen
- Vensters verschuiven op het bureaublad
 - Een venster boven op de stapel leggen
 - Een venster van hier naar daar verplaatsen
 - Het venster beeldvullend maken
 - Een venster sluiten
 - Een venster groter of kleiner maken
 - Twee vensters naast elkaar zetten
 - Vensters laten openen op dezelfde grootte

Hoofdstuk 5: Opslag: intern, extern en in de cloud

- Een kijkje nemen in de dossierkasten van de Verkenner
- Alles over mappen
- Een kijkje in je schijfstations, mappen en andere media
 - De bestanden op een schijfstation bekijken
 - In mappen kijken
- Een nieuwe map maken
- Een bestand of map een andere naam geven
- Een hele lading bestanden of mappen selecteren
- Een bestand of map uit de weg ruimen
- Bestanden en mappen verplaatsen of kopiëren
- Meer informatie over bestanden en mappen bekijken
- Naar cd's en dvd's schrijven
 - De juiste lege cd's en dvd's kopen
 - Bestanden van of naar cd of dvd kopiëren
- Usb-sticks en geheugenkaarten gebruiken
- OneDrive, je opslagruimte in de wolken
 - Kiezen welke OneDrive-mappen gesynchroniseerd moeten worden met je pc
 - Je OneDrive-instellingen wijzigen
 - Bestanden openen en opslaan vanuit OneDrive
 - OneDrive benaderen op internet

Deel II: Werken met programma's, apps en bestanden

Hoofdstuk 6: Spelen met programma's, apps en documenten

- Een programma of app starten
- Een document openen
- Een document opslaan
- Kiezen welk programma welk bestand opent
- De Windows Store verkennen
 - Nieuwe apps toevoegen met de Store-app
 - Apps verwijderen
- De luie methode: snelkoppelingen
- De absoluut onmisbare gids voor knippen, kopiëren en plakken
 - De snelle manier van knippen en plakken
 - Dingen selecteren om te knippen of kopiëren
 - Geselecteerde items knippen of kopiëren
 - Gegevens op een andere plek plakken

Hoofdstuk 7: Verloren gewaand

- Actieve apps en programma's zoeken
- Zoekgeraakte vensters op het bureaublad terugvinden
- Een ontbrekende app, programma, instelling of bestand opsporen
- Een zoekgeraakt bestand in een map zoeken
- Zoekgeraakte foto's terugvinden
- Andere computers in een netwerk vinden

Hoofdstuk 8: Je werk afdrukken en scannen

- Vanuit een app in het menu Start afdrukken
- Je meesterwerk afdrukken vanaf het bureaublad
 - Instellen hoe je werk op de pagina past
 - De instellingen van de printer aanpassen
- Een afdruktaak annuleren
- Een webpagina afdrukken
- Problemen met de printer oplossen
- Scannen via het menu Start

Deel III: Dingen voor elkaar krijgen op internet

Hoofdstuk 9: Surfen op internet

- Wat is een internetprovider en heb ik er wel een nodig?
- Draadloos verbinding maken met internet
- Op internet surfen met Microsoft Edge
 - Hoe ga ik van webpagina naar webpagina?
 - Microsoft Edge laten openen met je favoriete website
 - Favoriete plekken opnieuw bezoeken
 - Hoe vind ik iets op internet?
- Informatie opslaan van internet
 - Een webpagina opslaan
 - Tekst opslaan
 - Een afbeelding opslaan
 - Een programma, muzieknummer of ander type bestand downloaden

Hoofdstuk 10: Sociaal zijn: de apps Mail, Personen en Agenda

- Je accounts toevoegen aan Windows
- De app Mail begrijpen
 - Schakelen tussen de weergaven, menu's en accounts van de app Mail
 - Een e-mail schrijven en versturen
 - Een ontvangen e-mailbericht lezen
 - Bestanden via e-mail versturen en ontvangen
- Contactpersonen beheren in de app Personen
 - Contactpersonen toevoegen
 - Contactpersonen verwijderen of bewerken
- Afspraken bijhouden met Agenda

Hoofdstuk 11: Veilig computergebruik

- Irritante machtigingsmeldingen begrijpen
- Virussen vermijden met Windows Defender
- Phishing vermijden
- Ouderlijk toezicht instellen

Deel IV: Windows 10 aanpassen en verbeteren

Hoofdstuk 12: Windows aanpassen met Instellingen

- De juiste schakelaar zoeken
- De app Instellingen gebruiken

- Het zware geschut: het Configuratiescherm
- Systeem en beveiliging
- Gebruikersaccounts
- Netwerk en internet
- Het uiterlijk van Windows aanpassen (Vormgeving en persoonlijke instellingen)
 - De bureaubladachtergrond wijzigen
 - Een schermbeveiliging kiezen
 - Het thema van de computer veranderen
 - De schermresolutie veranderen
 - Een tweede monitor of projector aansluiten
- Hardware en geluiden
 - Het volume en geluid aanpassen
 - Luidsprekers installeren of instellen
 - Een Bluetooth-gadget toevoegen
 - Een printer toevoegen
- Tijd en taal
- Programma's toevoegen of verwijderen
- Windows aanpassen voor fysieke beperkingen

Hoofdstuk 13: Zorgen dat Windows niet kapotgaat

- Windows afstellen met ingebouwde onderhoudsprogramma's
 - Met Bestandsgeschiedenis back-ups van je computer maken
 - Technische informatie over je computer zoeken
 - Ruimte vrijmaken op de harde schijf
 - De Aan/uit-knop instellen
 - Apparaten instellen die niet werken (met stuurprogramma's spelen)

Hoofdstuk 14: Een computer met meerdere mensen delen

- Gebruikersaccounts begrijpen
- Gebruikersaccounts wijzigen of toevoegen
 - Een account toevoegen voor een familielid of vriend
 - Een bestaand gebruikersaccount aanpassen
- Snel tussen gebruikers schakelen
- De afbeelding van een gebruikersaccount veranderen
- Wachtwoorden en beveiliging instellen

Hoofdstuk 15: Computers in een netwerk met elkaar verbinden

- De onderdelen van een netwerk leren kennen
- Een klein netwerk opzetten
 - Onderdelen voor een netwerk kopen
 - Een draadloze router instellen
 - Windows-computers instellen om verbinding te maken met het netwerk
- Een thuisgroep instellen
 - Toegang tot wat anderen hebben gedeeld
 - Een printer delen in het netwerk

Deel V: Muziek, foto's en films

Hoofdstuk 16: Muziek afspelen en kopiëren

- Muziek afspelen met de app Groove Muziek
- Muziektaken aan Windows Media Player teruggeven
- De mediabibliotheek van Windows Media Player vullen
- Door de bibliotheken van Windows Media Player bladeren
- Muziekbestanden afspelen in een afspeellijst
- De items in de lijst Nu afspelen
- Cd's afspelen

Dvd's afspelen
Video's en tv-programma's afspelen
Afspeellijsten maken, opslaan en bewerken
Cd's naar de pc rippen (kopiëren)
Muziek-cd's branden (maken)

Hoofdstuk 17: Met foto's (en video's) spelen

Foto's van een camera naar de computer overzetten
Foto's maken met de app Camera
Foto's bekijken met de app Foto's
 Je fotoverzameling bekijken
 Fotoalbums bekijken
Foto's vanaf het bureaublad bekijken met Windows Photo Viewer
 Foto's bekijken in de map Afbeeldingen
 Een diavoorstelling bekijken
 Digitale foto's naar cd of dvd kopiëren

Deel VI: Help!

Hoofdstuk 18: De zaak van het gebroken venster

De magische reparaties in Windows
 Je computer opnieuw instellen
 Back-ups terugzetten met Bestandsgeschiedenis
Windows blijft maar om toestemming vragen
Verwijderde bestanden terughalen
Mijn instellingen zijn een puinhoop
Ik ben mijn wachtwoord vergeten
Mijn computer zit muurvast

Hoofdstuk 19: Vreemde berichten ontcijferen

Sluit het station opnieuw aan
Wilt u toestaan dat deze app wijzigingen aan uw pc aanbrengt?
Wilt u de wijzigingen opslaan?
Hoe wilt u dit bestand openen?
Mag deze app uw locatie gebruiken?
Schadelijke software gedetecteerd: Windows Defender treft maatregelen
Geef aan wat je wilt doen met verwisselbare stations
Aanmelden (met een Microsoft-account)
Er is geen e-mailprogramma gekoppeld om de gevraagde actie uit te voeren
U hebt momenteel geen toegang tot deze map
U kunt helaas niet teruggaan

Hoofdstuk 20: Overstappen van een oude computer naar een nieuwe pc met Windows 10

Hulp van anderen
 Koop het programma PCmover van Laplink
 Hulp van een professional inroepen
Zelf je bestanden overzetten

Hoofdstuk 21: Hulp bij het Help-systeem

Aan de slag met Windows 10
Ondersteuning vragen
 De opties voor betaalde ondersteuning van Microsoft
 Gratis ondersteuning via Microsoft

Deel VII: Het deel van de tientallen

Hoofdstuk 22: Tien ergerlijke dingen van Windows 10

Ik hoef die apps niet!

Apps uit Start en van je computer verwijderen

Voorkomen dat een app je bestanden opent

Ik wil het bureaublad vermijden!

Ik wil geen Microsoft-account

Ik moet me steeds weer opnieuw bij Windows aanmelden

De taakbalk verdwijnt steeds weer

Twee vensters netjes op het scherm uitlijnen

Ik kan niets doen tenzij ik een administrator ben!

Welke Windows-versie staat er op mijn computer?

De toets Print Screen doet het niet

Hoofdstuk 23: Een stuk of tien tips voor tablet- en laptopbezitters

De tabletmodus inschakelen

De vliegtuigstand inschakelen

Verbinding maken met een nieuw draadloos netwerk

De schermrotatie van je tablet instellen

Bepalen wat er gebeurt als je de klep van je laptop sluit

Aan verschillende locaties aanpassen

Een back-up van je laptop maken voordat je op reis gaat

Het Mobiliteitscentrum

Over de auteur

Andy Rathbone begon met computers te stoeien in 1985 toen hij een draagbare CP/M Kaypro 2X van twaalf kilo kocht. Net als andere nerds in die tijd begon hij al snel te spelen met nulmodem-adapters, in te bellen naar bulletinboards en parttime te werken bij Radio Shack.

Hij schreef artikelen voor verscheidene technische publicaties voordat hij zich in 1992 ging toeleggen op computerboeken. Hij heeft de hele reeks *Windows voor Dummies*, *Microsoft Surface For Dummies*, *Upgrading & Fixing PCs For Dummies* en vele andere computerboeken geschreven.

Er zijn meer dan 15 miljoen exemplaren gedrukt van zijn boeken, die in meer dan dertig talen zijn vertaald. Je kunt Andy bereiken op zijn website, www.andyrathbone.com.

Dankwoord

Speciale dank aan Dan Gookin, Matt Wagner, Tina Rathbone, Steve Hayes, Colleen Diamond, Virginia Sanders en Ryan Williams.

Mijn dank gaat ook uit naar al die mensen die ik nooit ontmoet bij de redactie, sales, marketing, proeflezen, opmaak, grafische vormgeving en eindproductie die hard werken om dit boek tot stand te brengen.

Inleiding

Welkom bij *Windows 10 voor Dummies*, de bestseller over de nieuwste — en naar verluidt laatste — Windows-versie, Windows 10!

De populariteit van dit boek kan waarschijnlijk worden verklaard door het simpele feit dat sommige mensen Windows-bollebozen willen worden. Ze vinden het heerlijk om met dialoogvensters te werken en sommigen proberen zelfs willekeurige toetsencombinaties uit in de hoop verborgen, ongedocumenteerde functies tegen te komen. Anderen leren lange rijen computeropdrachten uit het hoofd terwijl ze hun haar wassen.

En jij? Nou, je bent geen dummy, dat staat vast. Maar als het over Windows en computers gaat, dan ontbreekt het enthousiasme gewoon. Je wilt alleen maar je werk afmaken, stoppen en dan met de belangrijke zaken in het leven verdergaan. Je bent niet van plan om op dit gebied te veranderen, en daar is niets mis mee.

Dit boek is voor jou geschreven. Ik ben niet van plan je in een Windows-kenner om te toveren; ik wil je slechts nuttige informatie geven op het moment dat jij die nodig hebt. Je leert precies genoeg om gemakkelijk en probleemloos met Windows te werken, zodat je ook nog tijd overhoudt voor leukere dingen.

Het maakt overigens niet uit of je een pc of laptop of een computer met touchscreen gebruikt, zoals een tablet.

Over dit boek

Probeer dit boek niet in één ruk uit te lezen; dat is helemaal niet nodig. Beschouw het maar liever als een woordenboek of een encyclopedie. Zoek de pagina op met de informatie die je nodig hebt, en zeg: 'Ha, nu snap ik hoe het moet.' Daarna kun je het boek weggelaten en verder werken.

Probeer niet alle terminologie van Windows uit je hoofd te leren, zoals 'Selecteer optie X in vervolgkeuzelijst Y'. Laat dat maar over aan computerfanatici. Sterker nog, als het technisch gaat worden, staat er een waarschuwing bij. Je kunt dan besluiten om dat stuk heel zorgvuldig door te lezen of om het snel over te slaan, afhankelijk van je stemming.

Dit boek bevat geen lastig computerjargon. In plaats daarvan vind je bijvoorbeeld de volgende onderwerpen die in duidelijk Nederlands worden besproken:

- de computer goed beveiligen;
- het nieuwe menu Start van Windows 10 doorgronden;
- programma's en apps vinden, starten en sluiten;
- het bestand terugvinden dat je gisteren hebt opgeslagen of gedownload;
- een computer of tablet zo instellen dat het hele gezin er gebruik van kan maken;
- informatie van en naar een cd/dvd of usb-stick kopiëren;
- foto's van je smartphone of digitale camera beheren en met anderen delen;

- je werk afdrukken of scannen;
- een netwerk tussen twee of meer pc's maken om internet, bestanden of een printer te delen;
- Windows tot de orde roepen als het zich misdraagt.

Je hoeft niets te onthouden en niets te leren. Zoek de juiste pagina op, lees de korte uitleg en ga verder met je werk. In tegenstelling tot andere uitgaven bespaart dit boek je de technische praatjes en kun je toch gewoon je werk doen.

Hoe gebruik je dit boek?

Je komt ongetwijfeld een keer met je handen in het haar te zitten over iets in Windows 10. Het is de meest ingewikkelde versie van Windows die ooit door Microsoft is gemaakt, dus wees trots op jezelf dat je een doorzetter bent.

Begrijp je iets niet in Windows, pak dan dit boek. Zoek het probleem op in de inhoudsopgave of in de index. In de inhoudsopgave vind je de titels van hoofdstukken en paragrafen met de paginanummers. De index bevat onderwerpen en paginanummers. Blader door de inhoudsopgave of index tot je de pagina hebt die licht brengt in de duisternis, lees alleen wat van belang is, doe het boek weer dicht en pas toe wat je hebt gelezen.

Ben je in een avontuurlijke bui en wil je iets nieuws leren, lees dan verder. Er zijn veel extra details en verwijzingen die erg interessant kunnen zijn. Maar je hoeft dit niet te doen. Ik zal je niet dwingen iets te leren waarin je niet geïnteresseerd bent of waarvoor je geen tijd hebt.

Moet je zelf iets typen, dan geef ik dat vet weer:

Typ **Media Player** in het zoekvak.

In dit geval typ je de woorden Media Player en druk je op de Enter-toets. Het typen van woorden op een computer kan wel eens verwarrend werken en dus geef ik dan meestal ook een beschrijving van wat je op het scherm hoort te zien.

Als je een toetsencombinatie moet gebruiken, beschrijf ik die als volgt:

Gebruik Ctrl+B.

Dit betekent dat je de Ctrl-toets op het toetsenbord indrukt en ingedrukt houdt terwijl je op de toets B op het toetsenbord drukt. (Dit is trouwens de sneltoets om geselecteerde tekst vet te maken.)

Het adres van een website wordt als volgt genoteerd:

www.andyrathbone.com

In dit boek zul je nooit de kreet 'Zie de handleiding voor meer informatie' tegenkomen. Er bestaat niet eens een handleiding bij Windows! Ook zul je niets lezen over specifieke software, zoals Microsoft Office, want Windows is van zichzelf al gecompliceerd genoeg. Gelukkig zijn er andere *Voor Dummies*-boeken waarin de populairste programma's worden uitgelegd.

Je hoeft niet het gevoel te krijgen dat je in de steek wordt gelaten. Dit boek bevat genoeg informatie over Windows om je te helpen met je werk. Mocht je toch nog vragen of opmerkingen hebben over *Windows 10 voor Dummies*, benader me dan via mijn website www.andyrathbone.com. Wel in het Engels graag. Elke week beantwoord ik een lezersvraag op mijn website.

Vergeet ten slotte niet dat dit boek een *naslagwerk* is. Je zult hier niet leren om Windows als een expert te gebruiken. In plaats daarvan geeft dit boek genoeg

informatie in hapklare brokken, zodat het niet eens nodig is om een expert te worden.

Ook als je een touchscreen hebt, is dit boek voor jou

Windows 10 staat zoals gebruikelijk vooraf op alle nieuwe Windows-pc's en -laptops geïnstalleerd, maar Microsoft richt zich met deze nieuwe versie van zijn besturingssysteem ook nadrukkelijk op gebruikers met een *touchscreen*, oftewel een aanraakscherm. Tabletcomputers, smartphones en sommige laptops en pc's hebben schermen die je met je vinger kunt bedienen.

Ben jij de trotse eigenaar van een nieuw touchscreen, maak je dan geen zorgen. In dit boek lees je waar je moet tikken en vegen om iets voor elkaar te krijgen.

Begrijp je de aanwijzingen voor muisgebruikers niet, onthoud dan de volgende drie regels voor touchscreens:

- **Voor klikken lees je *tikken*.** Snel een knop op het scherm aanraken en je vinger weer optillen is hetzelfde als met de muis klikken.
- **Moet je *dubbelklikken*, tik dan *twee keer*.** Twee keer snel na elkaar op het scherm tikken is hetzelfde als dubbelklikken met de muis.
- **Als je met de *rechtermuisknop* ergens op moet klikken, plaats je vinger er dan op en til hem op zodra een pictogram verschijnt.** Het snelmenu verschijnt in beeld (net zoals zou gebeuren als je met de rechtermuisknop had geklikt.) Je kunt nu op een van de opties in het snelmenu tikken om Windows aan het werk te zetten.

Als je een touchscreen lastig vindt werken wanneer je aan je bureau zit, dan kun je een toetsenbord en een muis op je tablet aansluiten. Dat werkt prima. Met muis en toetsenbord werk je vrijwel altijd prettiger op het Windows-bureaublad dan met je vingers, zelfs in Windows 10. (Je kunt eigenlijk niet zonder op

kleine Windows-tablets.)

En hoe staat het met jou?

Vermoedelijk heb je Windows 10 al of ben je van plan het aan te schaffen. Je weet wat je met je computer wilt gaan doen. Het probleem is alleen nog hoe je de *computer* zover krijgt dat hij doet wat jij wilt. Je hebt misschien al wat bereikt, wellicht met de hulp van een computerkenner (een collega, een buurman of een neefje).

Helaas is die slimmerik niet altijd in de buurt. Dit boek kan hem vervangen als je in de problemen zit.

De pictogrammen in dit boek

Een van de eerste dingen die je in Windows ziet, zijn *pictogrammen*. Dit zijn de kleine plaatjes waarop je klikt om een programma te starten. De pictogrammen in dit boek passen daar goed bij. Ze zijn zelfs nog gemakkelijker te begrijpen:

Pas op! Dit bord waarschuwt je als er lastige technische informatie aan zit te komen. Blijf uit de buurt om vreselijk technisch gezever te vermijden.

Dit pictogram wijst je op prettige informatie die het werken met de computer makkelijker moet maken. Zo kun je bijvoorbeeld lezen over een beproefde methode om te verhinderen dat de kat op je tablet gaat slapen.

Vergeet niet deze belangrijke punten te onthouden. (Of maak een ezelsoor in de pagina's zodat je ze later terug kunt vinden.)

De computer zal niet ontploffen als je je niets van dit pictogram aantrekt. Toch is het verstandig om fluwelen handschoenen aan te trekken en voorzichtig te werk te gaan als dit pictogram naast een bepaalde alinea staat.

Stap je over op Windows 10 van een oudere Windows-versie? Dit pictogram wijst je op situaties waarin Windows 10 zich heel anders gedraagt dan zijn voorgangers.

Een touchscreen bedien je met je vingers in plaats van met een toetsenbord en muis. Tablets zijn er standaard mee uitgerust, maar ook steeds meer beeldschermen van laptops en pc's maken er gebruik van. Dit pictogram staat naast informatie voor mensen die met hun handen niet van het scherm kunnen afblijven.

Hoe gaan we verder?

Je bent nu klaar om aan het werk te gaan. Blader snel door het boek en bekijk de onderdelen waarvan je denkt dat je ze later nodig zult hebben. Denk eraan: dit boek is van *jou*. Het is jouw wapen tegen de computernerds die je dit gecompliceerde apparaat hebben opgedrongen. Omcirkel de alinea's die interessant zijn, markeer belangrijke punten en schrijf commentaar in de kantlijn als het ingewikkeld wordt.

Hoe meer notities je in dit boek maakt, hoe gemakkelijker het is om de belangrijkste gegevens terug te vinden.

Deel I

Windows 10-dingen die je volgens iedereen al weet

In dit deel...

- De veranderingen in Windows 10 begrijpen
- Het nieuwe menu Start gebruiken en aanpassen
- Bestanden in de cloud opslaan met OneDrive

Hoofdstuk 1

Wat is Windows 10?

.....

In dit hoofdstuk:

- Kennismaken met Windows 10
 - De nieuwe functies in Windows 10 ontdekken
 - Besluiten om over te stappen op Windows 10
 - Upgraden naar Windows 10
 - Uitzoeken of je pc krachtig genoeg is voor Windows 10
 - Achterhalen welke versie van Windows 10 je nodig hebt
-

Je hebt vast wel van *Windows* gehoord: de vlakken en vensters die je begroeten wanneer je je computer aanzet. Wereldwijd zijn terwijl je dit boek leest miljoenen mensen aan het werk met Windows. Op vrijwel elke verkochte nieuwe computer en laptop is Windows al geïnstalleerd, klaar om kleurrijke vensters op je scherm te toveren.

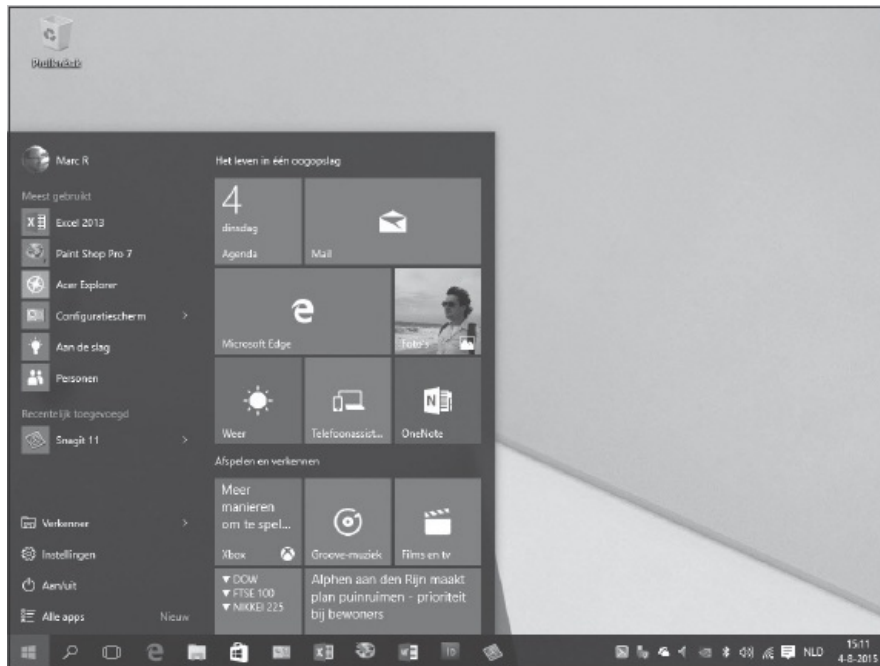
In dit hoofdstuk leer je begrijpen wat Windows doet en laat ik je kennismaken met Microsofts nieuwste Windows-versie, Windows 10. Ik leg uit hoe Windows 10 verschilt van eerdere Windows-versies en help je bepalen of een upgrade naar Windows 10 vanuit een oudere Windows-versie voor jou een goede zet is.

Tot slot licht ik toe wat er nieuw is in Windows 10 en hoe je deze gratis upgrade installeert op een computer met Windows 7 of 8.1.

Wat is Windows en waarom gebruik je het?

Windows, een product van het bedrijf Microsoft, is niet zoals gewone software waarmee je bijvoorbeeld werkstukken schrijft of boze e-mailtjes naar politici stuurt. Windows is een *besturingssysteem*, oftewel software die de manier waarop jij met je computer werkt in goede banen leidt. Windows bestaat al dertig jaar en de nieuwste versie heet *Windows 10*, weergegeven in figuur 1.1.

De naam *Windows* verwijst naar al die kleine vensters die het op je scherm plaatst. Elk venster geeft informatie weer, zoals een afbeelding, een programma of vage technische prietpraat. Je kunt meerdere vensters tegelijk op het scherm plaatsen en van het ene naar het andere venster springen om van het ene programma naar het andere programma te gaan. Ook kun je een bepaald venster vergroten en er het hele scherm mee vullen.

Figuur 1.1:

De nieuwste versie van Windows, Windows 10, is al vooraf geïnstalleerd op nieuwe pc's

Wanneer je je computer aanzet, komt Windows in actie en begint het toezicht te houden op lopende programma's. Als alles gaat zoals het hoort, merk je vrijwel niets van Windows; je ziet eenvoudigweg je programma's of je werk. Maar als er iets fout gaat, laat Windows je vaak verbijsterd achter met een verwarrende foutmelding.

Windows beheert niet alleen je computer en programma's, maar bevat ook een flink aantal gratis programma's en *apps* – miniprogramma's. Met deze programma's en apps kun je uiteenlopende dingen doen, zoals het schrijven en afdrukken van brieven, surfen op internet, muziek afspelen en je vrienden lastigvallen met slecht belichte foto's van je laatste maaltijd.

Waarom gebruik je eigenlijk Windows? Nou, waarschijnlijk had je weinig te kiezen. Op vrijwel elke computer, laptop of Windows-tablet die na 29 juli 2015 is verkocht, is Windows 10 al geïnstalleerd. Sommige mensen omzeilen Windows door een Apple-computer te kopen (die fraaier uitziende computers die veel duurder zijn). Maar de kans is groot dat jij, je burens, je baas en miljoenen andere mensen wereldwijd Windows gebruiken.

- Microsoft wil Windows 10 laten draaien op zowel pc's en laptops als tablets en mobiele telefoons. (Er zit nauwelijks verschil in uiterlijk en gedrag op al deze apparaten.) Dat is de reden dat Windows 10 veel grote knoppen bevat die gemakkelijker te bedienen zijn met vingers op een touchscreen. Windows 10 kan ook *apps* (kleine programma's die je meestal aantreft op smartphones en tablets) draaien in vensters op een desktop-pc.
- Om iedereen in verwarring te brengen, heeft Microsoft nooit een Windows 9 uitgebracht. Microsoft heeft een versienummer overgeslagen bij de overgang van Windows 8.1 naar Windows 10.

- Het traditionele menu Start, dat ontbrak in Windows 8 en 8.1, keert terug in Windows 10. Dit aanpasbare nieuwe Start-menu vermeldt aan de rechterkant ook apps. (In hoofdstuk 2 lees je hoe je het menu Start kunt aanpassen.)

De reclame van de functies scheiden

Microsoft prijst Windows aan als een behulpzame kameraad die altijd jouw belangen vooropstelt, maar die beschrijving klopt niet echt. Windows stelt altijd de belangen van *Microsoft* voorop.

Microsoft gebruikt Windows bijvoorbeeld om de eigen producten en diensten te promoten. Microsoft Edge, de nieuwe webbrowser van Windows, start bijvoorbeeld met links naar Microsofts eigen website, msn.com. Het bladwijzergebied van de browser, de plek waar jij je favoriete websites toevoegt, staat standaard al vol met Microsoft-websites.

Windows 10 plaatst in elke map een link naar OneDrive, zijn online opslagdienst. Handig, maar natuurlijk is het wel de bedoeling dat je een betaald abonnement neemt wanneer je je opslaglimiet overschrijdt.

Je kunt ook reclame voor populaire apps tegenkomen op het Windows-vergrendelingscherm, het scherm dat verschijnt wanneer je je pc een tijdlang niet hebt gebruikt.

De Kaarten-app maakt gebruik van de kaartservice Microsoft Bing en dus niet van Google Maps of een andere concurrent.

Microsoft wil ook dat je apps gaat kopen in plaats van traditionele programma's. Apps zijn alleen te verkrijgen in de Windows Store, en Microsoft verdient aan elke aankoop.

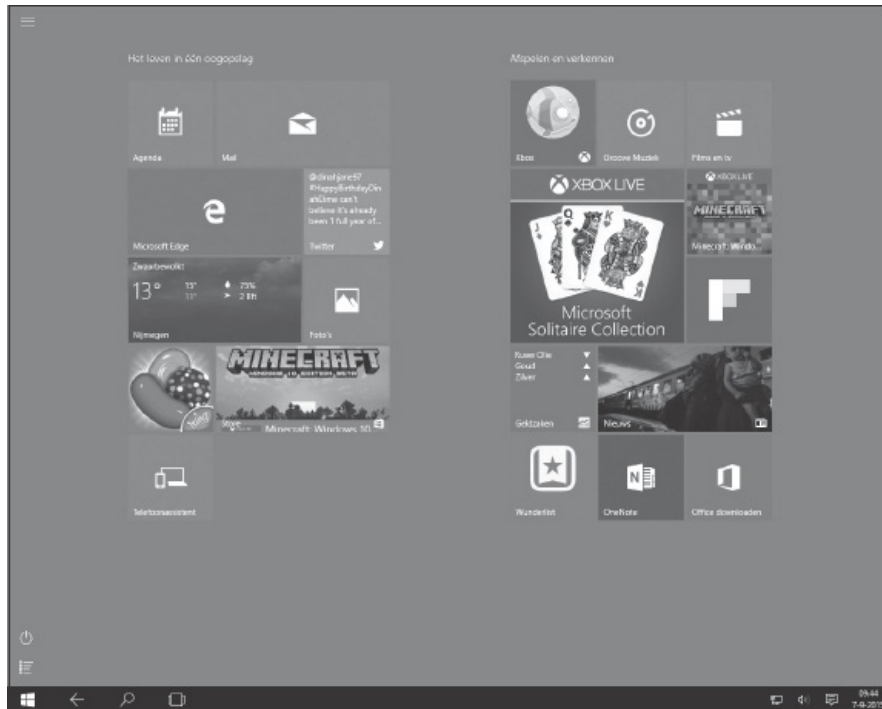
En zo gaat het maar door.

Met andere woorden, Windows heeft niet alleen de controle over je computer maar fungeert ook als een grote reclamezuil voor Microsoft. Ga met die ingebouwde reclamefolders om zoals met de verkooppraatjes van een callcenter.

Wat is nieuw in Windows 10?

Microsoft beschouwt Windows 10 als een universele computeroplossing, die net zo gemakkelijk draait op laptops en desktopcomputers (zie opnieuw figuur 1.1) als op tablets (zie figuur 1.2) en smartphones (niet afgebeeld).

Windows 10 kan zelfs draaien op je tv met behulp van de Xbox One, Microsofts gameconsole. Windows 10 gedraagt zich vrijwel identiek op elk apparaat, en dat heeft een groot voordeel: zogeheten *universele apps* werken met Windows 10 op een smartphone, tablet, pc, laptop en Xbox One.

Figuur 1.2:

Windows 10 op een tablet lijkt heel veel op Windows 10 op een pc, en dat is ook de bedoeling

Behalve dat het op zo'n beetje alles wil draaien, brengt Windows 10 de volgende veranderingen met zich mee:

- **Start-knop en Start-menu.** De knop Start en het menu Start – weggehaald uit Windows 8 en weer provisorisch vastgetimmerd aan Windows 8.1 – keren in volle glorie terug op het bureaublad van Windows 10. Het vernieuwde menu Start beschikt nu langs de rechterrاند over een kolom met 'tegels' ter grootte van een vingertop voor het starten van apps.
- **Apps op het bureaublad.** Apps, kleine programma's uit de wereld van smartphones en tablets, namen het hele scherm in beslag in Windows 8 en 8.1. In Windows 10 kun je kiezen of je apps beeldvullend of in bureaubladvensters wilt draaien.
- **Continuum.** Dit buzzword betekent simpelweg dat Windows 10 opmerkt hoe je een apparaat gebruikt en dat het zijn gedrag daaraan aanpast. Wanneer Windows 10 bijvoorbeeld op een tablet draait, vergroot Continuum het menu Start en apps om het scherm te vullen met grotere knoppen die geschikt zijn om er met de vingertoppen op te tikken. Maar zodra je een muis of toetsenbord aansluit op je tablet, schakelt je tablet over op bureaubladmodus, krimpt het menu Start weer tot zijn normale grootte en gaan apps in bureaubladvensters draaien. Continuum laat je tablet snel veranderen in een desktopcomputer en weer in een tablet.
- **Cortana.** Deze nieuwe digitale assistent in Windows 10 helpt gebruikers onder meer bij het terughalen van verloren bestanden, het invoeren van afspraken in de agenda, het ophalen van actuele verkeersinformatie en het op internet verzamelen van weetjes en feitjes. Cortana kan met gesproken opdrachten of met het toetsenbord bestuurd worden. Jammer genoeg werkt Cortana niet in Nederland. Op het moment dat ik dit schrijf is ook niet bekend of daar verandering in komt en zo ja, wanneer.

- **OneDrive.** De voorheen SkyDrive geheten dienst van Microsoft voor bestandsopslag op internet is nu ingebouwd in het bureaublad van Windows 10. OneDrive slaat je bestanden echter niet meer standaard op op zowel je pc als op internet (vaak aangeduid met 'de cloud'). In plaats daarvan vraagt OneDrive je welke bestanden en mappen *uitsluitend* in de cloud en welke zowel in de cloud als op je computer moeten worden opgeslagen.
- **Meer apps.** De Windows Store heeft zo'n 200.000 apps beschikbaar. Dat komt overigens niet eens in de buurt van het aantal apps dat te krijgen is voor de iPhone, iPad of Android-smartphones en -tablets, maar je kunt er heel wat grote namen als Facebook and Netflix vinden, en het aanbod groeit gestaag.
- **Minder overbodige functies.** Windows 8 en 8.1 verwarden gebruikers met een verdubbeling van functies: ze hadden bijvoorbeeld twee configuratieschermen, twee webbrowsers en twee fotoviewers. Windows 10 laat een consequenter beeld zien, zodat je niet heen weer hoeft te springen om een eenvoudige taak uit te voeren.
- **Meerdere bureaubladen.** In Windows 10 kun je extra bureaubladen creëren waartussen je heen en weer kunt schakelen met een klik of een tik. Je kunt bijvoorbeeld een bureaublad inrichten voor je werk en een ander voor gamen. (Of je kunt deze functie gewoon negeren.)
- **Windows 10 is nu een service.** Misschien is het belangrijkste wel dat Microsoft Windows 10 behandelt als een *service*, een dienst, in plaats van als een voltooid product. Microsoft is van plan nieuwe apps, functies en updates aan Windows 10 te blijven toevoegen zolang je het system blijft gebruiken.

Anders dan Windows 8 en 8.1 voelt Windows 10 niet langer als twee besturingssystemen die in één computer zijn gepropt. Het voelt als één enkel besturingssysteem dat het beste weet te halen uit zowel tablets als desktopcomputers.

Gedurende het eerste jaar na de release is Windows 10 een gratis upgrade voor bezitters van volledig bijgewerkte Windows 7- of 8.1-computers. Het mooie is dat al je bestanden, apps en programma's beschikbaar blijven. Bezitters van oudere pc's kunnen betalen om te upgraden naar Windows 10, maar die upgrade wist wel al je bestanden en programma's. Je zult alles weer opnieuw moeten installeren vanaf een back-up. (Als je oude computer een traag beestje is, zal deze na een upgrade nog steeds een traag beestje zijn. In dat geval doe je er waarschijnlijk beter aan een nieuwe pc aan te schaffen waarop Windows 10 al vooraf is geïnstalleerd.)

Windows 10 wordt niet meer uitgebracht in een Windows RT-versie. Als je een Windows RT-tablet hebt gekocht, zoals de Surface RT of Surface 2, kun je die niet upgraden naar Windows 10.

Is het de moeite waard om te upgraden naar Windows 10?

Als je tevreden bent over je huidige Windows-versie, kun je de moeite besparen. De meeste mensen blijven bij de Windows-versie die bij aankoop van hun computer al vooraf geïnstalleerd was. Dan hoeven ze tenminste niet een nieuwe versie te gaan uitvogelen. Windows 10 kent een steile leercurve omdat het systeem behoorlijk verschilt van eerdere Windows-versies.

Bovendien werken de belangrijkste veranderingen in Windows 10 het beste met *touchscreens* – die met de vingertoppen bestuurd aanraakschermen die je

aantreft op smartphones, tablets en nieuwere laptops en desktopcomputers. De meeste pc-bezitters hebben die functionaliteit niet nodig.

In plaats van te upgraden kun je net als de meeste mensen bij je huidige Windows-versie blijven. Wanneer je het tijd vindt om een nieuwe computer te kopen, zal de nieuwste versie van Windows er al op geïnstalleerd zijn.

Als je echter Windows 8 of 8.1 gebruikt en er niet over te spreken bent, kun je mooi gebruikmaken van de gratis upgrade naar Windows 10. De update schaaft veel van de ruwe randjes van die Windows-versies bij, met name op desktoppc's en tablets die je kunt omtoveren tot pc's.

Als je een van de weinige mensen bent met een Windows Phone, stap dan over op Windows 10. De twee werken prima samen.

Na Windows 7 is Microsoft gestopt met de ondersteuning van de *Windows XP-modus*, een populaire manier om Windows XP-programma's te draaien onder Windows 7. Als je de Windows XP-modus in Windows 7 nodig hebt, blijf dan bij Windows 7.

Hetzelfde geldt voor *Windows Media Center*, een populaire manier om tv-programma's op te nemen en dvd's te bekijken. Als je een van die twee programma's absoluut wilt blijven gebruiken, upgrade dan niet naar Windows 10.

Geschiedenis voor Windows 7-upgraders

Windows 7-diehards hebben veel opschudding aan zich voorbij laten gaan door Windows 8 en 8.1 over te slaan. Deze twee slecht ontvangen Windows-versies zijn nogal van invloed geweest op Windows 10; daarom eerst een beetje geschiedenis, zodat je Windows 10 ietsje beter begrijpt.

Jarenlang had Microsoft machteloos toegezien hoe hordes mensen hun geld uitgaven aan iPhones, iPads en apps – kleine programma's voor eenvoudige taken op aanraakschermen. Om te kunnen concurreren ontwierp Microsoft Windows 8 voor tablets, dat in 2012 werd gelanceerd. Net als de concurrentie opende Windows 8 met een scherm vol aanraakbare kleurrijke tegels, die elk een app vertegenwoordigden.

Zelfs het bureaublad was gedegradeerd tot een app, een kleine tegel op het scherm. Maar wanneer je die opende, waren de knop Start en het menu Start nergens te bekennen. Microsoft ging ervan uit dat gebruikers toch wel zouden teruggaan naar het met tegels gevulde startscherm als ze een bureaubladprogramma wilden starten.

De meeste desktopgebruikers hadden een hekel aan Windows 8. En omdat maar weinig mensen Windows 8-tablets kochten, werd Windows 8 een commerciële flop. Windows 8.1 bracht enkele verbeteringen, maar niet afdoende.

Met Windows 10 wil Microsoft de ware desktopliefhebber gunstig stemmen door de traditionele Start-knop en het Start-menu weer in ere te herstellen. Om tabletbezitters tegemoet te komen, bevat het menu Start nu een extra kolom voor het starten van apps.

Nog mooier is dat Windows 10 van vorm kan veranderen afhankelijk van het apparaat waarop het is geïnstalleerd. Op een tablet laat Windows 10 beeldvullend de tegels van het menu Start zien, waarbij de indeling en de tussenruimte subtiel zijn aanpast om het tikken met vingers gemakkelijker te maken. Op desktop-pc's laat Windows 10 het bureaublad, het menu Start en de knop Start in hun traditionele vorm zien. En de menu's blijven klein, geschikt om met een muis nauwkeurig aan te klikken.

Met Windows 10 hoopt Microsoft eindelijk te voldoen aan de behoeften van zowel pc-bezitters als tabletgebruikers.

Wat is er zo anders aan Windows 10?

Computergebruik kent tegenwoordig twee kampen: creëren en consumeren. Mensen gebruiken hun desktopcomputer vaak om dingen te creëren. Ze schrijven papers, versturen e-mail, doen belastingaangifte, werken hun blog bij, bewerken video's of, in veel gevallen, doen ermee wat hun baas die dag van hen verlangt.

Maar wanneer ze consumeren, lopen mensen vaak weg van het bureau en halen ze hun smartphone of tablet tevoorschijn om e-mail te lezen, video's te bekijken, naar muziek te luisteren en op internet te surfen.

Dat onderscheid veroorzaakt een probleem. Desktop-pc's, smartphones en tablets werken allemaal verschillend; ze hebben verschillende schermafmetingen, programma's en opdrachten. Wat goed werkt met vingerbediening, werkt niet altijd goed met muis en toetsenbord. Bestanden delen tussen deze apparaten kan een nachtmerrie zijn.

Windows 10 wil die problemen verhelpen door een besturingssysteem te bieden dat goed functioneert op alles, zodat zowel 'producenten' als 'consumenten' toekunnen met één enkel apparaat. Om die reden bevat Windows 10 twee verschillender modi:

- **Tabletmodus.** Voor snelle informatieverslinders met tablets vult het menu Start van Windows 10 het hele scherm met grote, kleurrijke tegels die voortdurend worden bijgewerkt met de nieuwste informatie over aandelenkoersen, het weer, e-mail, Facebook-updates en andere feitjes. Zoals eerder weergegeven in figuur 1.2, verschijnt die informatie al voordat je een knop aanraakt. En 'aanraken' is hier een sleutelwoord: het beeldvullende Start-menu werkt het beste met een touchscreenmonitor of tablet.
- **Desktopmodus.** Wanneer er gewerkt moet worden, komt het traditionele Windows-bureaublad in actie – met al zijn krachtigere en uitgebreidere menu's.

Sommige mensen vinden het prettig als beide typen computers in één apparaat zijn samengebracht: bijvoorbeeld een laptop met aanraakscherm of een tablet met een docking station waarop een muis en toetsenbord kunnen worden aangesloten. Anderen vinden dat maar een geforceerde en gekunstelde oplossing.

- Als je de aanvankelijke verwarring aankunt, kan Windows 10 je het beste van twee werelden bieden: je kunt in het volledige scherm van het menu Start blijven om snel even op internet te surfen. En wanneer de plicht roept, kun je naar het bureaublad gaan, waar de traditionele Windows-programma's op je staan te wachten.
- Wanneer je achter een pc zit, start Windows 10 automatisch met het bureaublad.

- Wanneer je met een tablet werkt, start Windows 10 automatisch met het menu Start op volledige schermweergave. Zo niet, klik dan op het Actiecentrum-pictogram (zie kantlijn) op de taakbalk onder aan het scherm; wanneer het venster Actiecentrum verschijnt, klik je op de knop Tabletmodus.

- Microsofts gameconsole, de Xbox One, werkt in tabletmodus. Je bestuurt Windows met de gamecontroller van de Xbox One, waarbij je met de richtingknoppen op de controller van tegel naar tegel gaat. (Als je een Kinect-controller hebt aangesloten, kun je de Xbox One ook met je handen besturen.)

- Over het nieuwe menu Start van Windows 10 lees je meer in hoofdstuk 2; het Windows-bureaublad krijgt alle aandacht in hoofdstuk 3.

Kan mijn huidige pc Windows 10 wel aan?

Als je wilt upgraden naar Windows 10, zal je computer waarschijnlijk niet tegensputteren. Windows 10 zou zonder problemen moeten draaien op elke pc waarop momenteel Windows 7, 8 of 8.1 is geïnstalleerd. (De upgrade is zelfs gratis.)

Als je een pc hebt met Windows Vista of Windows XP, zou Windows 10 er mogelijk wel op kunnen draaien, maar niet echt goed. Geen aanrader.

Als je een techneut in de familie hebt, laat hem of haar dan eens naar tabel 1.1 kijken. Het zijn de hardwarevereisten van Windows 10 die je kunt vinden in de kleine lettertjes bij nieuwe computers.

Tabel 1.1: De hardwarevereisten van Windows 10

Architectuur	x86 (32-bit)	x86 (64-bit)
Processor	1 GHz of sneller	
Geheugen (RAM)	Minimaal 1 GB	Minimaal 2 GB
Grafische kaart	DirectX 9 met WDDM-stuurprogramma (Windows Display Driver Model)	
Vrije schijfruimte	16 GB	
Firmware	Unified Extensible Firmware Interface (UEFI) 2.3.1 met secure boot ingeschakeld	

In gewonemensentaal zegt tabel 1.1 simpelweg dat vrijwel elke in de laatste vijf jaar verkochte computer zonder problemen naar Windows 10 kan worden geüpgraded.

Windows 10 draait nagenoeg elk programma dat werkt onder Windows Vista, Windows 7, Windows 8 en Windows 8.1. Zelfs enkele Windows XP-programma's zullen het nog doen. Bepaalde oudere programma's echter zullen niet meer werken, waaronder de meeste beveiligingsprogramma's, zoals antivirussoftware, firewalls en beveiligingspakketten. Neem in dat geval contact op met de fabrikant voor een bijgewerkte versie.

Weet je niet welke Windows-versie op je huidige pc staat? Als klikken op de knop Start een menu doet verschijnen, klik je met de rechtermuisknop in het Start-menu op de vermelding Computer en kies je Eigenschappen. Op het scherm dat verschijnt staat je Windows-versie vermeld.

Als je geen Start-knop ziet, heb je Windows 8. En als het klikken op de Startknop leidt tot een scherm vol kleurige tegels, heb je Windows 8.1.

De zeven smaken van Windows 10

Microsoft biedt zeven verschillende versies van Windows 10, maar waarschijnlijk wil je er maar één: de 'Home'-versie.

Kleine bedrijven zullen Windows 10 Pro kiezen, en de voorkeur van grote bedrijven zal uitgaan naar Windows 10 Enterprise. Om wat orde in de chaos te scheppen, vind je alle versies in tabel 1.2.

Tabel 1.2: De zeven smaken van Windows 10

Windows 10-versie	Wat het doet
-------------------	--------------

Home	Deze versie is bedoeld voor consumenten en bevat het menu Start, apps en een volledig uitgerust bureaublad voor het uitvoeren van traditionele Windows-programma's.
Pro	Deze versie is gericht op kleine ondernemingen en bevat alles uit de Home-versie plus gereedschappen die door kleine bedrijven worden gebruikt: versleuteling, extra netwerkmogelijkheden en vergelijkbare tools.
Mobile	Deze versie is ontworpen voor een lange levensduur van de batterij en is alleen voorgeïnstalleerd te krijgen, doorgaans op smartphones en heel kleine tablets. Je vindt er het Start-menu en apps op, maar geen bureaublad: dat je er geen traditionele Windows-programma's op kunt draaien, wordt goedgemaakt door gratis Microsoft Office-apps.
Enterprise/Mobile Enterprise	Microsoft verkoopt deze zakelijke versie aan grote bedrijven. (Microsoft biedt tevens een <i>Mobile Enterprise</i> -versie voor grote bedrijven die Windows-smartphones of minitables in bulk afnemen.)
Education	Deelnemende scholen kunnen via licenties de Windows Education-versie aanschaffen; deze versie is niet beschikbaar voor individuele leerlingen.
Internet of Things (IOT)	Van de meest gespecialiseerde Windows 10-versie zul je waarschijnlijk nooit iets merken. Deze is ontworpen voor met internet verbonden toepassingen als pinautomaten, slimme apparaten en elektronische gadgets voor hobbyisten.

Hier volgen enkele richtlijnen voor het kiezen van de juiste versie:

- Als je je pc thuis of in een eenmanszaak gebruikt, kies dan **Windows Home**.
- Als je verbinding moet maken met een domein via een netwerk op het werk – je weet zelf wel of dat zo is – kies dan **Windows Pro**.
- Als je een computertechneut bent die voor bedrijven werkt, bakkelei dan met je baas of je **Windows Pro** of **Windows Enterprise** nodig hebt. De baas zal de beslissing laten afhangen van de vraag of het een klein bedrijf (Windows Pro) of een groot bedrijf (Windows Enterprise) is.

De meeste computers laten je upgraden naar een krachtiger versie van Windows 10 vanuit het onderdeel Systeem van het Configuratiescherm. (Houd wel je creditcard gereed.)

Als je al Windows 7 of Windows 8.1 hebt, is Windows 10 het eerste jaar na de release een gratis upgrade. De upgrade, die al je bestanden netjes op hun plek laat, wordt gedistribueerd via Windows Update – Microsofts

gratis online dienst die automatisch beveiligingsupdates naar je pc stuurt.

Ga naar de Windows-site van Microsoft op www.microsoft.com/nl-nl/windows/windows-10-upgrade voor meer details over upgraden naar Windows 10.

Waarom blijft Windows 10 veranderen?

Microsoft noemt Windows 10 liever een *dienst* dan een besturingssysteem. Net als bij elke andere dienst kan het gebodene wijzigen. Elke paar weken of maanden brengt Microsoft kleine of grote veranderingen in Windows 10 aan. Sommige wijzigingen van Microsoft vinden geregeld plaats: je apps kunnen bijvoorbeeld wekelijks bijgewerkt worden. Soms vindt er iedere dag een update plaats.

Andere wijzigingen worden samengevoegd tot één grote groep. Microsoft bracht bijvoorbeeld in november 2015 een grote update uit die de werking van Windows 10 op verschillende manieren wijzigde. (Deze druk van het boek is bijgewerkt voor die wijzigingen.)

Sommige door de update aangebrachte aanpassingen zijn je misschien al opgevallen. Er zijn verschillende, verwarrende aanduidingen voor deze update in omloop, onder andere 'November update', 'Threshold 2', 'herfst-update' of 'Versie 1511'. Maar goed, mocht je het willen weten, dit zijn enkele van de dingen die Microsoft in Windows 10 heeft aangepast:

- De browser Edge onthoudt nu je Favorieten, items in je Leeslijst en je instellingen. Hij slaat ze nu op bij je Microsoft-account, samen met je andere instellingen. Wanneer jij je met je Microsoft-account aanmeldt op een andere Windows-computer, -tablet of -telefoon, zal Edge zich net zo gedragen als op je laatst met het account gebruikte apparaat.
- Voor de update maakte Windows 10 de titelbalk van elk venster wit. Dat woud van witte titelbalken maakte het moeilijk om je actieve venster in een oogopslag te vinden. Nu kun je je titelbalken een kleurtje geven. Dat doe je door in het Start-menu op Instellingen en vervolgens Persoonlijke instellingen te kiezen. Daar schakel je in het venster Kleuren de knop Kleur op de taakbalk, op de titelbalk, in Start en in Actiecentrum weergegeven in.
- Het Start-menu telt nu een vierde kolom tegels, in plaats van eerder drie kolommen. Om grotere Start-menu's te huisvesten heeft Microsoft de oude limiet van 512 tegels voor het Start-menu verhoogd naar 2048 tegels.
- Je kunt nu apps op een geheugenkaart installeren, een zegen voor bezitters van kleinere tablets met een beperkte opslagcapaciteit.
- Windows 10 bevat nu drie nieuwe apps: Berichten, Telefoon en Skype Video. Elk van deze apps geeft toegang tot Skype, een systeem waarmee je via internet spraak- en videogesprekken kunt voeren.
- Eerder werkte Cortana alleen bij Windows-gebruikers met een Microsoft-account, maar het werkt nu ook met lokale accounts. Terwijl je je mail zit te lezen, herinnert Cortana je aan binnenkort in de bioscoop verschijnende films of aan nieuwe theatervoorstellingen en biedt je zelfs aan vervoer te regelen naar je uitje. Cortana laat je nu ook zoeken in pdf-bestanden en je kunt woorden en zinsdelen markeren. Jammer genoeg werkt Cortana nog niet in Nederland en België. Op het moment dat ik dit schrijf is ook niet bekend of daar verandering in komt en zo ja, wanneer.

De meeste updates voor Windows 10 zijn niet echt waarneembaar. Ze lossen honderden vervelende bugs op en zorgen ervoor dat Windows 10 beter werkt en gemakkelijker te installeren is.

De update van november 2015 wordt via Windows Update automatisch op je computer geïnstalleerd, je hoeft er niet naar te zoeken om het vervolgens zelf te installeren.

Je apps updaten zichzelf via de Windows Store. De app Foto's heeft nu plotseling een manier om via mappen door je foto's te zoeken.

Dus wanneer er plotseling iets in Windows 10 verandert, denk dan niet dat het aan jou ligt. Het is de *bedoeling* dat Windows 10 verandert en dat zal het in de komende jaren ook blijven doen.

Hoofdstuk 2

Starten met het menu Start

.....

In dit hoofdstuk:

- Windows starten
 - Jezelf aanmelden
 - Het menu Start begrijpen
 - Tussen apps schakelen
 - Alle apps en programma's zien
 - Het menu Start aanpassen
 - De computer uitschakelen
-

Eerst het grote nieuws: Windows 10 brengt het Start-menu terug! Dan het slechte nieuws: het nieuwe Start-menu lijkt niet echt op het Start-menu in de eerdere versies van Windows.

Hoewel het er anders uit ziet, werkt het nieuwe menu Start op vrijwel dezelfde manier als zijn voorganger: klik op de knop Start in de linkerbenedenhoek van het scherm en het menu Start verschijnt met alle apps en programma's die op je pc zijn geïnstalleerd. Klik op een app of programma, en je kunt direct aan de slag.

In dit hoofdstuk leg ik uit hoe dit merkwaardige, van vorm veranderende menu Start werkt. Op touchscreentablets vult het menu Start het hele scherm. De grote tegels maken het makkelijk om er met je vingers op te tikken. Op een desktop-pc daarentegen trekt Start zich terug in een hoek van het scherm en worden de knoppen en menu's kleiner, ideaal om met de muis op te klikken.

Of je nu een tablet of desktop-pc gebruikt, dit hoofdstuk laat zien hoe je het Start-menu zijn hoofdtaak laat uitvoeren: het starten van je programma's.

Heb je een computer met een touchscreen, lees dan het woord 'tik' als er 'klik' staat. Twee keer tikken werkt als dubbelklikken. Zie je 'klik met de rechtermuisknop' staan, raak het scherm dan aan en houd je vinger op het scherm; til je vinger weer op als er een snelmenu verschijnt.

Welkom in de wondere wereld van Windows

Het starten van Windows betekent niets anders dan je computer aanzetten: Windows verschijnt dan automatisch met de nodige bombarie op het scherm. Maar voordat je kunt gaan werken, probeert Windows je direct in verlegenheid te brengen: het toont een vergrendeld scherm zonder zichtbare sleutel, zoals je in figuur 2.1 ziet.

Figuur 2.1:

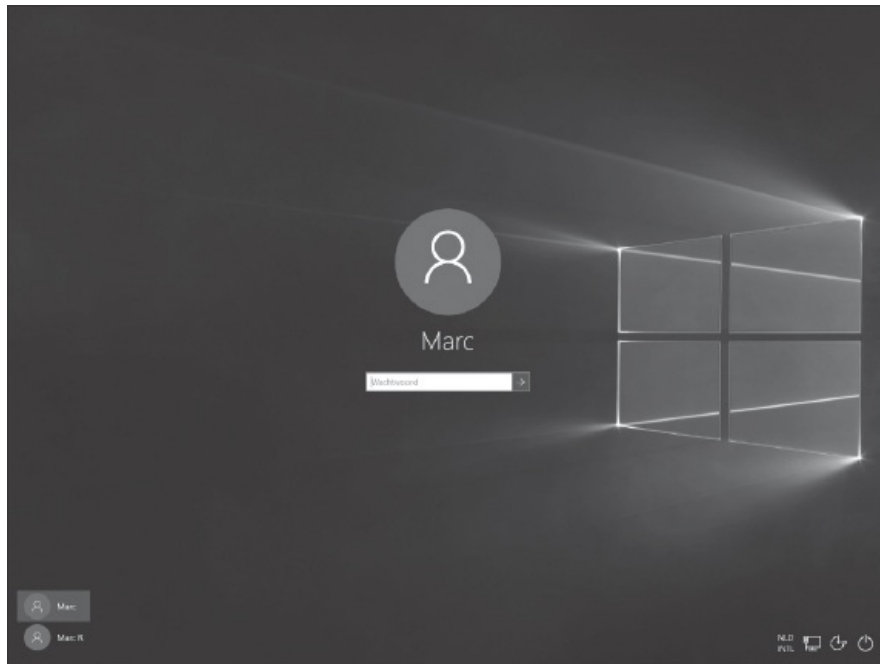
Om dit vergrendelingsscherm te passeren, druk je op een toets op het toetsenbord of veeg je omhoog op het scherm met je muis of vinger

Het vergrendelingsscherm, opnieuw geïntroduceerd in Windows 8, verschijnt voordat je jezelf kunt aanmelden met je gebruikersnaam en wachtwoord.

Hoe ontgrendel je het vergrendelingsscherm? Dat hangt af van de vraag of je een muis, toetsenbord of touchscreen gebruikt:

- **Muis.** Op een pc of laptop klik je met een muisknop.
- **Toetsenbord.** Druk op een willekeurige toets om het vergrendelingsscherm weg te sturen. Makkelijk!
- **Touchscreen.** Raak het scherm met een vinger aan en veeg dan omhoog. Een snelle beweging volstaat.

Als je de deur hebt geopend, wil Windows dat je je aanmeldt door je naam en wachtwoord in te voeren, zoals je in figuur 2.2 ziet.

Figuur 2.2:

Klik op de naam van je gebruikersaccount en voer je wachtwoord in

Ik heb mijn aanmeldingsscherm aangepast. Dat van jou ziet er ongetwijfeld anders uit. Het aanmeldingsscherm biedt verschillende mogelijkheden:

- **Zie je je naam en e-mailadres, voer dan je wachtwoord in.** Windows laat je binnen en toont het menu Start, net zoals je het de vorige keer hebt achtergelaten.
- **Als je je naam niet ziet en je wel een account op de computer hebt, kijk dan naar de linkerbenedenhoek van het scherm.** Windows toont daar een overzicht van alle accounts. Je ziet mogelijk de naam van de computereigenaar.
- **Als je de computer net hebt gekocht, gebruik je het account dat je hebt aangemaakt toen je de computer voor het eerst aanzette.** Als onderdeel van het set-upproces helpt Windows je bij het opzetten van een gebruikersaccount op je computer.
- **Geen account?** Dan moet je erachter komen wie de eigenaar van de computer is en die persoon smeken om een account voor je aan te maken.

In hoofdstuk 14 vind je meer informatie over gebruikersaccounts, inclusief het maken van nieuwe accounts en het beheren van bestaande accounts.

Wil je je op dit moment niet aanmelden? De twee knoppen onderaan in het aanmeldingsscherm bieden twee andere opties:

- **De kleine, op een rolstoel lijkende knop,** weergegeven in figuur 2.2 en hiernaast in de kantlijn, past Windows aan voor mensen die slecht horen, slecht zien of een andere handicap hebben (zie hoofdstuk 12). Als je per ongeluk op deze knop hebt geklikt, klik of tik dan op een ander deel van het scherm om te voorkomen dat je instellingen wijzigt.

- **Met de kleine ronde knop**, weergegeven in figuur 2.2 en hiernaast in de kantlijn, kun je de pc uitschakelen, opnieuw opstarten of in de slaapstand zetten — een energiebesparende instelling waaruit de computer snel ontwaakt. (Heb je er per ongeluk op geklikt en is je pc uitgeschakeld? Geen paniek. Druk op de aan-uitknop van je pc, dan krijg je dit scherm weer te zien.)

Ook als hij vergrendeld is, toont de computer actuele informatie in de linkerbenedenhoek (zie figuur 2.1 eerder in dit hoofdstuk). Afhankelijk van de configuratie zie je bijvoorbeeld datum en tijd, de status van je internetverbinding (hoe meer balkjes, hoe beter), accuvermogen (hoe kleurrijker het pictogram, hoe beter), je volgende afspraak, het aantal ongelezen e-mails en andere items.

Gebruikersaccounts begrijpen

In Windows kunnen verschillende mensen op dezelfde computer werken, terwijl ieders werk netjes gescheiden blijft. Om dit mogelijk te maken, moet Windows wel weten wie achter het toetsenbord zit. Wanneer je je *aanmeldt* (jezelf voorstelt) door op je *gebruikersnaam* te klikken (zie weer figuur 2.2), opent Windows het menu Start en het bureaublad zoals je die had achtergelaten, klaar voor jou om er je eigen zootje van te maken.

Ben je klaar met werken of wil je even een pauze nemen, meld je dan af (hierover lees je meer aan het einde van dit hoofdstuk), zodat iemand anders de computer kan gebruiken. Als je je later weer aanmeldt, staan je *eigen* bestanden weer tot je beschikking.

Je maakt misschien een rommeltje van je werkgebied, maar het blijft *jouw* zootje. Wanneer je terugkomt bij de computer, zien je brieven er precies zo uit als toen je wegging. Rob heeft niet per ongeluk je bestanden of mappen verwijderd terwijl hij Angry Birds speelde. Tina's bureaublad bevat koppelingen naar haar favoriete websites. En niemand is in staat jouw e-mail te lezen.

Totdat je de afbeelding bij je gebruikersnaam aanpast, ben je een silhouet. Om een foto aan je gebruikersaccount toe te voegen, klik je op je gebruikersnaam in de linkerbovenhoek van het menu Start en kies je Accountinstellingen wijzigen. Wanneer het onderdeel Accounts van de app Instellingen verschijnt, klik je op het camerapictogram om snel een foto te nemen met de ingebouwde webcam van je computer. Heb je geen webcam? Klik dan op de knop Bladeren om een foto te kiezen uit de map Afbeeldingen.

Je account privé houden met een wachtwoord

Omdat in Windows allerlei mensen dezelfde computer mogen gebruiken, wil je voorkomen dat Rob de liefdesbrieven van Diane aan Frans Bauer leest. Hoe voorkomt Marc dat Mirjam zijn *Star Wars*-filmpjes verwijdert? Het optionele *wachtwoord* van Windows lost een paar van die problemen op.

Tegenwoordig is een wachtwoord belangrijker dan ooit, want in Windows 10 kunnen sommige accounts gekoppeld zijn aan een creditcard. Als je tijdens het aanmelden een geheim wachtwoord invoert, weet de computer dat jij het bent, en niemand anders. Door je gebruikersnaam met een wachtwoord te beveiligen, krijgen anderen geen toegang tot je bestanden.

Voer de volgende stappen uit om je wachtwoord in te stellen of te veranderen:

1. Klik op de knop Start en vervolgens op het woord Instellingen.

Klik wanneer het menu Start verschijnt op het woord Instellingen in de linkerbenedenhoek. De nieuwe app Instellingen verschijnt.

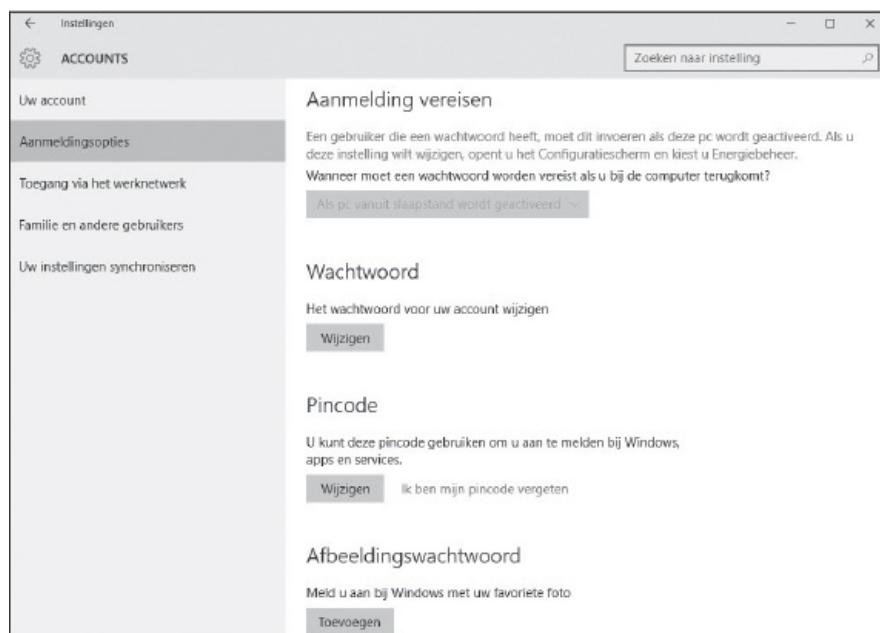

2. Klik op het pictogram Accounts (zie kantlijn). Wanneer het deelvenster Accounts verschijnt, klik je aan de linkerkant op Aanmeldingsopties.

De aanmeldingsopties verschijnen rechts in het venster.

3. Klik in het onderdeel Wachtwoord aan de rechterkant van de app op de knop Wijzigen (zie figuur 2.3). Heb je geen wachtwoord? Dan klik je op de knop Toevoegen.

Misschien moet je het bestaande wachtwoord invoeren om toegang te krijgen.

Figuur 2.3:

Klik bij Wachtwoord op de knop Wijzigen

4. Typ een wachtwoord dat voor jou makkelijk te onthouden is.

Kies bijvoorbeeld de naam van je favoriete groente, of je favoriete merk waspoeder. Verhoog het beveiligingsniveau door enkele hoofdletters te gebruiken en een cijfer aan het wachtwoord toe te voegen, zoals in **3wortelen** of **Ski2Alpen**. (Gebruik deze twee voorbeelden in elk geval niet, want die zijn nu waarschijnlijk toegevoegd aan het arsenaal van elke wachtwoordkraker!)

5. Als erom wordt gevraagd, typ je hetzelfde wachtwoord nog een keer in het invoervak. Hiermee bevestig je het nieuwe wachtwoord, zodat Windows weet dat je geen typefout hebt gemaakt.
6. Typ in het vak Geheugensteun voor wachtwoord een geheugensteun die jou — en niemand anders — aan je wachtwoord herinnert.

Windows staat niet toe dat je het wachtwoord zelf als geheugensteun gebruikt. Je zult een andere list moeten verzinnen.

7. Klik op de knop Volgende en dan op Voltooien.

Vermoed je dat je iets fout hebt gedaan? Klik op Annuleren om naar stap 3 terug te keren en begin opnieuw of geef het op.

Windows zal vanaf nu naar je wachtwoord vragen als je je aanmeldt.

- Wachtwoorden zijn *hoofdlettergevoelig*, dus *Kaviaar* en *kaviaar* worden als twee verschillende wachtwoorden gezien.
- Ben je bang dat je ooit je wachtwoord vergeet? Dek jezelf dan nu al in: ga naar hoofdstuk 14, daar lees je hoe je een wachtwoordherstelschijf maakt, een speciale manier om vergeten wachtwoorden opnieuw in te kunnen stellen voor lokale accounts. (Je kunt een verloren wachtwoord voor een Microsoft-account online opnieuw instellen op **live.com**.)
- Wanneer je het wachtwoord van je Microsoft-account op je pc wijzigt, wijzig je het daarmee ook op je Windows Phone, je Xbox en elk ander apparaat waarop je je aanmeldt met een Microsoft-account.

- Windows biedt bij stap 4 ook de mogelijkheid om een afbeeldingswachtwoord te maken, waarbij je een vinger of de muisaanwijzer in een specifiek patroon over een foto sleept. In plaats van een wachtwoord in te voeren, kun je dan dat patroon over de aanmeldafbeelding slepen. (Bedenk wel dat een afbeeldingswachtwoord veel beter werkt op een tablet dan op een computerscherm.)
- Een andere optie bij stap 4 is een pincode instellen. Het nadeel van een pincode is dat er geen wachtwoordhint voor kan worden opgegeven.
- Ben je nu al je wachtwoord vergeten? Wanneer je een fout wachtwoord typt, laat Windows automatisch je geheugensteun zien, die je hopelijk aan je wachtwoord herinnert. Maar pas op, iedereen kan je geheugensteun lezen, dus zorg dat het iets is wat alleen voor jou betekenis heeft. Als laatste redmiddel kun je je wachtwoordherstelschijf gebruiken. Hierover lees je meer in hoofdstuk 14.

Meer informatie over gebruikersaccounts vind je in hoofdstuk 14.

Ik wil dat Windows niet meer om een wachtwoord vraagt

Windows vraagt alleen naar je naam en wachtwoord wanneer het moet weten wie op zijn toetsen drukt. Het heeft die informatie nodig om een van de volgende vier redenen:

- Je hebt een Microsoft-account, een vereiste voor OneDrive en apps als Mail, Agenda en Personen. (De kans is groot dat je al een Microsoftaccount hebt en dus aan een wachtwoord vastzit.)
- Je computer maakt deel uit van een netwerk en je identiteit bepaalt waar je toegang toe hebt.
- De eigenaar van de computer wil niet dat je overal toegang toe hebt.
- Je deelt je computer met anderen en wilt voorkomen dat iemand zich met jouw naam aanmeldt en je bestanden en instellingen verandert.

Als deze vier zaken voor jou niet van toepassing zijn, verwijder je het wachtwoord door op de knop Wijzigen te klikken bij stap 4 in de paragraaf 'Je account privé houden met een wachtwoord'. Bij de volgende stap laat je het vak Nieuw wachtwoord leeg en klik je op

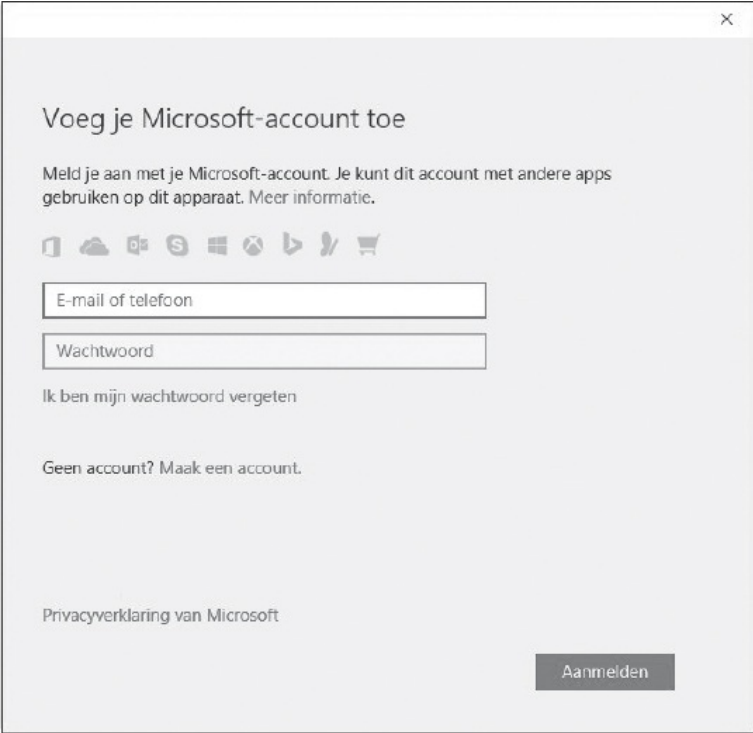
Volgende.

Zonder wachtwoord echter kan iedereen zich met jouw gebruikersaccount aanmelden en je bestanden bekijken (of weggooien). In een kantooromgeving kan dit tot ernstige problemen leiden. Als je een wachtwoord toegewezen hebt gekregen, kun je er maar het beste aan wennen.

Een goed compromis vind je bij stap 2 van de paragraaf 'Je account privé houden met een wachtwoord'. In plaats van op de knop Wijzigen (zie figuur 2.3) te klikken, klik je op de vervolgkeuzelijst erboven en kies je Nooit. Dan zal je pc je niet meer vragen om je aan te melden telkens wanneer je even iets anders bent gaan doen. Dat hoeft dan alleen nog maar wanneer je de pc aanzet.

Jezelf aanmelden voor een Microsoft-account

Of je je nu voor het eerst aanmeldt bij Windows, toegang zoekt tot bepaalde apps of alleen maar een instelling probeert te veranderen, uiteindelijk zul je een scherm tegenkomen zoals in figuur 2.4.

Voeg je Microsoft-account toe

Meld je aan met je Microsoft-account. Je kunt dit account met andere apps gebruiken op dit apparaat. Meer informatie.

E-mail of telefoon

Wachtwoord

[Ik ben mijn wachtwoord vergeten](#)

[Geen account? Maak een account.](#)

[Privacyverklaring van Microsoft](#)

Aanmelden

Figuur 2.4:

Je hebt een Microsoftaccount nodig voor veel Windowsfuncties

Je kunt je aanmelden op je computer met een *Microsoft-account* of een *lokaal account*. Hoewel een Microsoft-account het werken met Windows veel makkelijker maakt, voldoet elk type account aan verschillende behoeften:

- **Lokaal account.** Dit account werkt prima voor mensen die met traditionele Windows-programma's op het bureaublad werken. De gebruikers van een lokaal account kunnen echter geen bestanden opslaan op OneDrive. Ook kunnen ze geen gebruik maken van de vele populaire apps in Windows, waaronder de apps Mail, Personen en Agenda. Evenmin kunnen ze apps downloaden uit de Windows Store.
- **Microsoft-account.** Dit slechts uit een e-mailadres en wachtwoord bestaande account is vereist voor veel diensten van Microsoft. De gebruikers van een Microsoft-account kunnen bestanden in de cloud opslaan met

OneDrive, apps downloaden uit de Windows Store en het computergebruik van hun kinderen in de gaten houden.

Er zijn twee manieren om jezelf aan te melden met een Microsoft-account:

- **Gebruik een bestaand Microsoft-account.** Maak je gebruik van Hotmail, MSN, Xbox Live, Outlook.com of Windows Messenger, dan heb je al een Microsoft-account met wachtwoord. Voer het e-mailadres en wachtwoord in het scherm van figuur 2.4 in en klik op de knop Aanmelden.
- **Meld je aan met een nieuw Microsoft-account.** Klik op de link Maak een account (zie opnieuw figuur 2.4) om een website van Microsoft te openen waar je je eigen Microsoft-account kunt aanmaken. Je kunt elk e-mailadres gebruiken voor een Microsoft-account. Je voert simpelweg dat e-mailadres en een nieuw wachtwoord in en ziedaar, je hebt een Microsoft-account.

Als je jezelf de eerste keer bij Windows aanmeldt en je geen Microsoft-account wilt gebruiken, klik dan op Deze stap overslaan in de linkerbenedenhoek van het scherm. Op het volgende scherm helpt Windows 10 je om een lokaal account te maken dat beperkt is tot je eigen computer.

Maar totdat je je aanmeldt met een Microsoft-account, blijft het irritante scherm van figuur 2.4 je achtervolgen als je een functie van Windows probeert te gebruiken waarvoor je een Microsoft-account nodig hebt. (In hoofdstuk 14 leg ik uit hoe je een lokaal account kunt omzetten naar een Microsoft-account.)

Wanneer je je voor het eerst aanmeldt op je nieuwe account, kan het zijn dat Windows vraagt of je wilt zoeken naar andere pc's, apparaten en content op je netwerk. Als je een thuisnetwerk of een netwerk op je werk gebruikt, klik dan op Ja. (Je kunt dan afdrukken op netwerkprinters en bestanden delen met andere computers in het netwerk.) Klik op Nee als je verbinding maakt met een openbaar netwerk, zoals dat van een hotel, café of luchthaven.

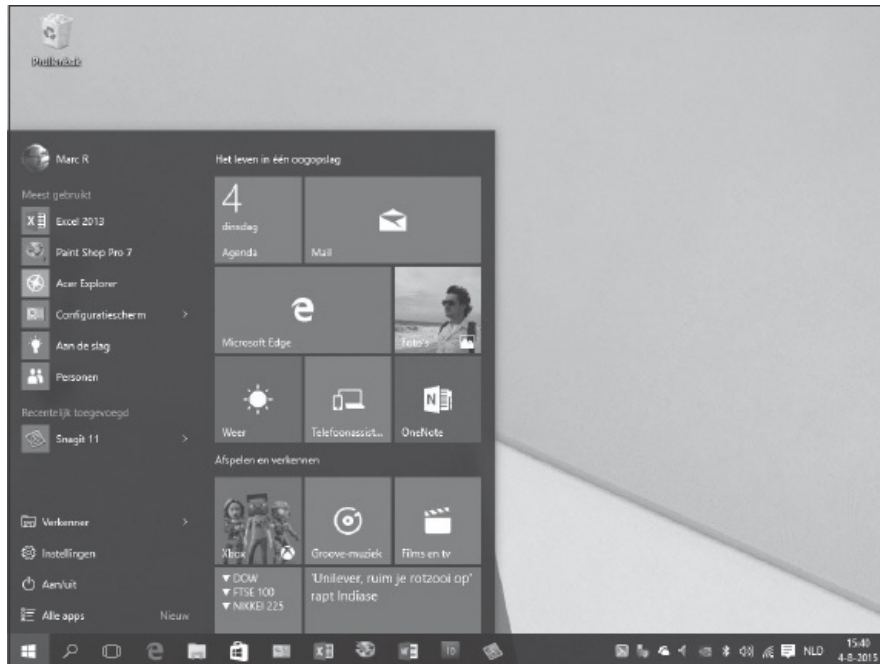
Het nieuwe menu Start van Windows 10

In Windows begint alles met de knop Start en het menu Start. Of je nu ruimteschepen wilt gaan opblazen, je belastingen wilt gaan doen of het nieuws wilt lezen, je begint met te klikken op de knop Start in de linkerbenedenhoek van het scherm: het menu Start ontvouwt zich met een lijst van je apps en programma's.

Het menu Start van Windows 10 verschilt nogal van zijn voorgangers. Dat komt omdat het is ontworpen voor *zowel* een desktop- of laptop-pc *als* een tablet met touchscreen. Het menu verandert zelfs enigszins, afhankelijk van of je een tablet of een pc gebruikt.

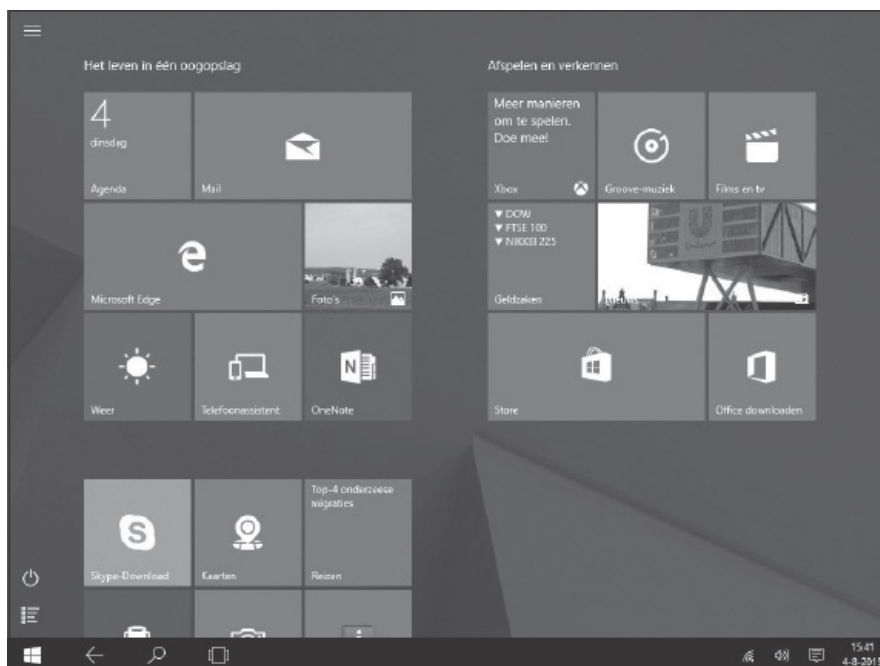
Op een pc is de rechterkant van het menu Start gevuld met een rij tegels, weergegeven in figuur 2.5. Elke tegel vertegenwoordigt een *app* (een klein programma dat met name voor touchscreens is ontworpen). Aan de linkerkant vermeldt het menu de meest recent gebruikte apps en programma's, evenals vaak bezochte plekken op je pc.

Figuur 2.5:

Het menu Start op een pc blijft in de linkerbenedenhoek van het scherm

Op een tablet echter vullen de tegels van Start het volledige scherm (zie figuur 2.6); het verbergt het linkerdeelvenster uit figuur 2.5.

Figuur 2.6:

Het menu Start op een tablet vult het hele scherm met makkelijk aan te raken tegels

Om dat linkerdeelvenster en zijn handige lijst met snelkoppelingen zichtbaar te maken, tik je op de drie lijntjes (zie kantlijn) in de linkerbovenhoek van het scherm; het deelvenster verschijnt weer aan de linkerkant van het menu Start.

Ondanks het nieuwe ontwerp voor Windows 10 is het in het Start-menu nog steeds mogelijk om programma's te starten, Windows-instellingen aan te passen, hulp te krijgen als je het niet meer weet en Windows af te sluiten als je even genoeg hebt van de computer.

De tegels aan de rechterkant van het menu Start zijn dan wel nieuw, maar ze zijn er niet alleen maar om de zaak op te leuken. Zo wordt de Agenda-tegel voortdurend bijgewerkt met de huidige datum en dag, evenals je eerstvolgende afspraak. De Mail-tegel laat steeds per toerbeurt de eerste woorden van je recentste e-mails zien.

Je Start-menu zal veranderen naarmate je meer programma's en apps installeert. Dat is de reden dat Start op de computer van je vriend of in dit boek waarschijnlijk anders is geordend dan op jouw computer. En als bepaalde tegels je niets te bieden hebben, kun je ze helemaal weghalen, zoals ik verderop in dit hoofdstuk beschrijf.

Probeer de volgende trucs om het menu Start een meer vertrouwde aanblik te geven:

- Om een programma of app te starten, klik of tik je op de betreffende naam of tegel. Het programma springt tevoorschijn.
- Toetsenbordfanaten kunnen het menu Start oproepen met de -toets op hun toetsenbord.
- Kun je het gezochte programma of app niet vinden in de lijst? Klik dan op Alle apps in de linkerbenedenhoek van het menu Start. Er verschijnt een kolom met *al* je Windows-programma's en -apps in alfabetische volgorde. Blader door de lijst totdat je de gewenste app gevonden hebt.

- Op een touchscreen kun je het menu Start met je vinger bedienen. Doe net alsof het Start-menu een vel papier op je tafel is. Terwijl je je vinger beweegt, bewegen de items van het menu mee.

- Als het menu Start nog steeds het hele scherm vult op je bureaublad, klik dan op het Actiecentrum-pictogram in de rechterbenedenhoek van het scherm (zie kantlijn). Wanneer het venster Actiecentrum verschijnt, schakel je de tabletmodus uit door op de Tabletmodus-tegel te klikken in de linkerbenedenhoek van het venster.

- Had je hiervoor Windows 8, realiseer je dan dat Windows geen verborgen menu's meer bevat in elke hoek van het bureaublad. Slechts één verborgen hoekmenu is bewaard gebleven: plaats de muisaanwijzer in de rechterbenedenhoek van het scherm en je kunt een snelle blik werpen op het bureaublad, wat handig is als je op zoek bent naar iets dat je daar hebt

opgeslagen. Zodra je de muisaanwijzer weg beweegt, verdwijnt het bureaublad weer uit beeld.

Waar is de charms-balk gebleven?

Windows 8 en Windows 8.1 beschikten over een *charms-balk*, een verborgen menu dat tevoorschijn kwam uit de rechterraand van het scherm. De charms-balk had handige menu's om te delen wat je zag, een apparaat toe te voegen, naar iets te zoeken of de instellingen te veranderen van de app waar je op dat moment mee werkte.

In Windows 10 is de charms-balk verwijderd. Maar omdat sommige oudere apps er nog afhankelijk van zijn, zijn de opdrachten van de charms-balk nog steeds beschikbaar door op het *appmenu* te klikken. Je krijgt toegang tot het app-menu door op de drie kleine lijntjes te klikken in de linkerbovenhoek van een oudere app. (Als de app het hele scherm vult, klik je daarbinnen met de rechtermuisknop of sleep je met je vinger omlaag vanaf de bovenrand van het scherm om het app-menu zichtbaar te maken.) Met een tik op dat kleine pictogram met de drie lijntjes ontvouwt zich het app-menu met opties uit de Windows 8-tijd, waaronder enkele uit de voormalige charmsbalk:

- **App-opdrachten.** Tik hierop voor de menubalk van de app, waarop je opties vindt voor het beheren van je app.
- **Zoeken.** Hiermee breng je het zoekvak van de app in beeld. Typ je zoekterm in het vak en Windows zal de zoekresultaten weergeven.
- **Delen.** Hiermee krijg je opties om te delen wat er op dat moment op je scherm te zien is. (Niet alle apps ondersteunen deze functie.)
- **Afdrukken.** Kies deze optie om de huidige scherminhoud af te drukken (zie hoofdstuk 8).
- **Instellingen.** Anders dan het pictogram Instellingen van de charmsbalk, waarmee je de instellingen van je hele computer kon beheren, betreft deze optie de instellingen van de op dat moment geopende app. (Om de instellingen van de pc te wijzigen, klik je op de knop Start en kies je Instellingen.)

Een programma of app uit het menu Start starten

Windows vult de rechterkant van je Start-menu met *apps*, kleine programma's voor het uitvoeren van simpele taken. (In feite zegt Windows nu 'apps' tegen *alle* Windows-programma's.) Om alle geïnstalleerde apps en programma's te zien, kies je de optie Alle apps in de linkerbenedenhoek van het menu Start. Er verschijnt dan een alfabetische lijst van alle geïnstalleerde programma's en apps.

Elke naam of tegel in het menu Start is een knop om een app of een traditioneel Windows-programma mee te starten. Natuurlijk maakt Windows het weer ingewikkelder door meerdere manieren te bieden om een app of een programma te starten:

- **Muis.** Plaats de muisaanwijzer op de tegel en klik met de linkermuisknop.
- **Toetsenbord.** Druk op de pijltoetsen tot de gewenste tegel omgeven is door een stippellijn. Druk vervolgens op Enter.
- **Touchscreen.** Tik met je vinger op de tegel.

De app verschijnt onmiddellijk op het scherm, ongeacht welke app je gekozen hebt, klaar om je te informeren, te vermaken of een beetje van beide.

Verderop in dit hoofdstuk lees je meer over de ingebouwde apps van het menu Start. Als je niet kunt wachten, mag je beginnen met het downloaden en installeren van apps door op de tegel Store te klikken. (In hoofdstuk 6 lees je meer over het downloaden van apps.)

Wat is een app?

Apps, kort voor *applicaties*, stammen uit de wereld van de smartphone: mobieltjes waarmee je niet alleen kunt telefoneren, maar ook kleine programma's kunt uitvoeren. De nieuwerwetse apps van Windows zijn op verschillende manieren anders dan traditionele Windows-programma's:

- Tenzij ze al vooraf geïnstalleerd zijn op je computer, zijn Windows-apps alleen verkrijgbaar in de Windows Store. Met de app Store, een van de vooraf geïnstalleerde apps in Windows, kun je meer apps downloaden, die vervolgens automatisch op je computer worden geïnstalleerd. Veel apps zijn gratis, maar voor andere moet je betalen.
- Met Windows kun je alleen Windows-apps uitvoeren. Apps voor de iPhone, de iPad en Android-smartphones en -tablets werken niet op je Windows-computer. Ook als je al een favoriete Android- of iPhone-app hebt gekocht, zul je dus opnieuw moeten betalen voor de Windows-versie van die app.
- Daar staat tegenover dat Windows 10-apps draaien op je Windows 10-pc, -laptop en -tablet. Als het *universele* Windows-apps zijn, doen ze het ook op je Windows 10-telefoon en de videogameconsole Xbox One.
- De meeste apps voeren kleine taken uit, vaak op een manier die goed werkt op een touchscreen. Sommige apps maken het makkelijker om websites te bezoeken als Facebook. Met andere apps kun je spelletjes spelen, naar internetradio luisteren, het benzineverbruik van je auto bijhouden of restaurants in de buurt vinden die nog open zijn.
- Apps zijn vaak eenvoudig te gebruiken, maar eenvoud kent zijn beperkingen. In veel apps kun je geen woorden, foto's, bestanden of links kopiëren. Er is vaak geen methode om de inhoud van een app met vrienden te delen.

In een poging jong en hip te klinken noemt Windows traditionele bureaubladprogramma's nu ook 'apps'. De meeste mensen echter gebruiken nog steeds gewoon de term 'programma' voor oudere software die is ontworpen voor het Windows-bureaublad, zoals Photoshop.

Iets terugvinden in het menu Start

Je kunt natuurlijk het hele menu Start uitkammen totdat je gevonden hebt wat je zocht en daar vervolgens met de muis op klikken of met je vinger op tikken. Maar voor wie daar geen zin in heeft, biedt Windows verscheidene snellere manieren om apps en programma's te vinden binnen een volgestouwd Start-menu.

Let met name op deze onderdelen van het menu Start:

- **Gebruikersnaam.** Aan de bovenkant van het menu Start verschijnt links je gebruikersnaam. Als je daarop klikt, kun je in een vervolgkeuzelijst je accountinstellingen wijzigen (zie hoofdstuk 14), de computer vergrendelen, jezelf afmelden of iemand anders zich laten aanmelden. (Zie voor deze opties de laatste paragraaf van dit hoofdstuk, 'Windows verlaten'.)
- **Meest gebruikt.** Onder je gebruikersnaam en foto staat het onderdeel Meest gebruikt, waar je de door jouw meest gebruikte apps en programma's vermeld staan. Neem eerst hier een kijkje om je favoriete bestemmingen terug te vinden.
- **Onlangs toegevoegd.** Dit onderdeel verschijnt alleen als je onlangs een nieuwe app of een nieuw programma hebt geïnstalleerd. De naam ervan verschijnt hier een tijdje en verdwijnt daarna in het onderdeel Alle apps.
- **Alle apps.** Klik op deze woorden aan de onderkant van de linkerkolom om daar een alfabetische lijst te laten verschijnen van *alle* op je computer geïnstalleerde apps en programma's.

De kans is groot dat je het gewenste item in het menu Start terugvindt zonder dat je al te diep hoeft te spitten. Als een app of programma zich echter hardnekkig schuilhoudt, kun je deze trucs proberen:

- Na het openen van het menu Start kunnen toetsenbordgebruikers simpelweg beginnen de naam van het gezochte item te typen, bijvoorbeeld **facebook**. Terwijl je typt, vermeldt Windows alle apps waarvan de naam overeenkomt met wat je tot dan toe hebt getypt, om uiteindelijk uit te komen bij het gezochte item.
- Zie je de gezochte app niet direct staan als een tegel aan de rechterkant van het menu Start? Je kunt door die rechterkolom scrollen met een opwaartse veeg van je vinger. Of plaats de muisaanwijzer op de kolom en geef een draai aan het muiswielje tussen de muisknoppen. Geen muiswielje? Sleep dan de schuifbalk langs de rechterrاند van de tegelkolom omlaag. In beide gevallen maak je zo meer tegels zichtbaar.
- Als de tegels die je ziet geen afspiegeling zijn van jouw manier van werken, is het tijd om het menu Start aan te passen aan jouw behoeften. Zie daarvoor de paragraaf 'Het menu Start aanpassen', verderop in dit hoofdstuk.

Geopende apps bekijken of sluiten

Op een desktop-pc is het vrij eenvoudig om te schakelen tussen de ene app en de andere. Omdat ze allemaal in vensters op het bureaublad staan, klik je simpelweg op de gewenste app: de app schiet naar voren en is klaar voor gebruik. (Ga naar hoofdstuk 3 voor meer details over het bureaublad.)

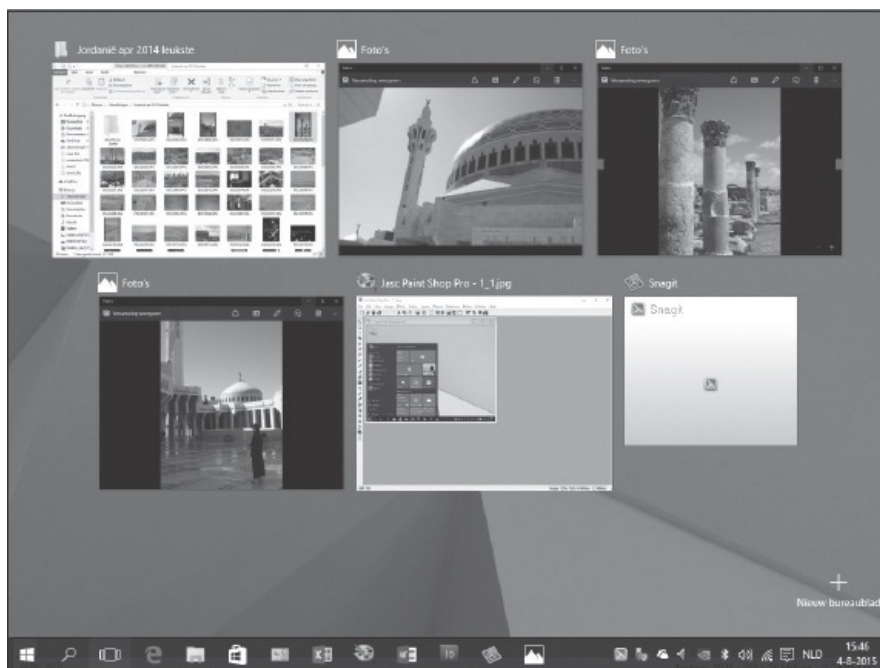
Op een tablet nemen geopende apps en programma's het hele scherm in beslag, waardoor het lastig is om ertussen te schakelen.

Of je Windows nu gebruikt op een pc, laptop of tablet, je kunt elke app naar de voorgrond halen met deze twee snelle stappen:

1. Klik of tik op de knop Taakweergave.

Op het scherm verschijnen nu miniatuurweergaven van je geopende apps en programma's, weergegeven in figuur 2.7.

Figuur 2.7:

Klik op de knop Taakweergave voor miniatuurweergaven van alle op dat moment geopende apps en programma's

2. Tik of klik op een miniatuur om de app of het programma weer naar de voorgrond te halen op volledige grootte.

De volgende tips helpen je om actieve apps in de gaten te houden en apps te sluiten die je niet meer nodig hebt:

- Gestarte apps en programma's verschijnen ook als pictogrammen op de *taakbalk* onder aan het scherm. (Ik behandel de taakbalk in hoofdstuk 3.)

- Om in de miniatuurweergave een bepaalde app te sluiten, klik of tik je op de X in de rechterbovenhoek ervan (zie kantlijn). Ook kun je met de rechtermuisknop op de miniatuur van de app klikken en Sluiten kiezen in het snelmenu.
- Nadat je een app sluit, blijven de miniatuurweergaven van de andere gestarte apps op het scherm staan, zodat je ze kunt activeren of sluiten. Om de modus Taakweergave te verlaten, klik of tik je op het bureaublad.

Kennismaken met je gratis apps

Het menu Start van Windows is al voorzien van verschillende gratis apps, die ieder op hun eigen rechthoekige of vierkante tegel staan. Op elke tegel staat een naam, zodat je weet wat wat is.

De titels van sommige apps, zogeheten *live apps*, veranderen voortdurend. De tegel Geldzaken toont bijvoorbeeld actuele informatie over de AEX-index en de tegel Weer wat je boven het hoofd hangt als je de deur uitgaat.

Het startscherm toont slechts een deel van de beschikbare apps; wil je ze allemaal zien, klik dan op de woorden Alle apps in de linkerbenedenhoek van het

menu Start. De linkerkolom van Start laat nu alle geïnstalleerde apps zien in alfabetische volgorde. (Klik op het woord Vorige om terug te keren naar de normale weergave.)

In de nu volgende lijst vind je een aantal van de bij Windows 10 meegeleverde apps, klaar om gestart te worden met een muisklik of een tik met je vinger:

- **3D Builder.** Met deze app voor de bezitters van een 3D-printer kun je plastic dingetjes maken op basis van computerbestanden.
- **Aan de slag.** Deze app, die behandeld wordt in hoofdstuk 21, geeft beschrijvingen van de basisfuncties van Windows 10.
- **Agenda.** In deze app kun je afspraken invoeren of ze automatisch laten ophalen uit agenda's die je eerder in andere online accounts hebt gemaakt.
- **Alarmen en klok.** Heeft een wereldklok, timer en stopwatch, maar waarschijnlijk wil je hem vooral als wekker gebruiken. Je kunt voor elke dag van de week een andere tijd instellen.
- **Camera.** Hiermee kun je foto's met je ingebouwde camera of webcam maken (zie hoofdstuk 17).
- **Contact opnemen met ondersteuning.** Klik hier om je reis te beginnen langs de officiële technische ondersteuningskanalen van Microsoft.
- **Films en tv.** In deze videowinkel van Microsoft kun je films en tv-series huren of kopen (zie hoofdstuk 17.) Met de app kun je video's bekijken die je met je camera of smartphone hebt opgenomen.
- **Foto's.** De app Foto's (zie hoofdstuk 17) geeft foto's weer die zijn opgeslagen op je computer en in je OneDrive, je opslagruimte op internet.
- **Geldzaken.** Deze live-tegel opent met zakelijk nieuws. Scroll naar rechts voor de koers van de AEX-index en de Dow, NASDAQ en S&P met een vertraging van dertig minuten en de gebruikelijke grafieken over angst en onzekerheid.
- **Groove Muziek.** Deze muziekspeler (zie hoofdstuk 16) speelt nummers af die op je computer staan. Maar Microsoft hoopt ook dat je muziek uit zijn winkel huurt of koopt.

- **Instellingen.** Hiermee open je de nieuwe Instellingen-app van Windows 10, die bijna alle instellingen bevat die je voorheen kon vinden in het Configuratiescherm van eerdere Windows-versies.

- **Kaarten.** Handig als je een reis aan het plannen bent. De app Kaarten bevat een versie van Microsoft Bing Maps.
- **Mail.** Met deze app kun je e-mail versturen en ontvangen. Als je een account van Windows Live, Yahoo!, AOL of Google toevoegt, wordt de app

automatisch ingesteld en de app Personen met contactpersonen gevuld. In hoofdstuk 10 lees je meer over e-mail.

- **Microsoft Edge.** Microsofts nieuwe webbrowser, *Edge*, maakt zijn debuut in Windows 10, klaar om Internet Explorer te vervangen.
- **Microsoft Solitaire Collection.** Deze app bevat verscheidene populaire Solitaire-spellen.
- **Nieuws.** Open deze app als je actueel nieuws wilt lezen dat uit verschillende nieuwsdiensten wereldwijd wordt verzameld. (Voor techneuten: je kunt RSS-feeds van je favoriete websites toevoegen.)
- **OneDrive.** Deze term verwijst naar de opslagruimte van Microsoft op internet waar je bestanden kunt bewaren. Door ze online in OneDrive op te slaan (zie hoofdstuk 5), heb je er via vrijwel elke computer, smartphone of tablet met internetverbinding toegang toe.

- **OneNote.** Deze populaire notitie-app heeft een plek gekregen in het Start-menu van Windows 10.
- **Personen.** Deze app verzamelt simpelweg de namen en contactgegevens van je vrienden.
- **Rekenmachine.** Doordat je de modus kunt instellen op Standaard, Wetenschappelijk of Converteren is deze app geschikt voor iedereen, van middelbare scholieren en wiskundestudenten tot chef-koks programmeurs en wetenschappers.
- **Scanner.** Deze app – geïntroduceerd in Windows 8 maar verwijderd uit Windows 10 – vereenvoudigt het vaak gecompliceerde proces van het scannen van tekst en afbeeldingen. De app Scanner komt in hoofdstuk 8 aan bod. (Je kunt de app gratis downloaden met de Store-app.)
- **Sport.** Hier vind je sportnieuws, uitslagen en een manier om nieuws over je favoriete teams toe te voegen.
- **Store.** De Windows Store (zie hoofdstuk 6) is de enige plek waar je apps voor het startscherm kunt downloaden. Hier vind je ook enkele programma's voor het bureaublad, waarover je meer in hoofdstuk 3 leest.
- **Telefoonassistent.** Met deze app kun je je Windows-, Android- of Apple-smartphone informatie laten uitwisselen met Windows.
- **Weer.** Dit weerstation voorspelt het weer in je regio, maar alleen als je de app toestemming geeft je locatiegegevens op te halen. (Als je computer geen gps heeft, krijg je de weergegevens van de dichtstbijzijnde stad te zien.)
- **Xbox.** Deze app wordt met name gewaardeerd door bezitters van Microsofts spelcomputer Xbox One. Je kunt er highscores mee bijhouden (voor jezelf en je medespelers), chatten met andere gamers, je prestaties bekijken en de Store-app gebruiken om meer games te kopen.

De meegeleverde Windows-apps werken het best in een volledig scherm op een tablet, en zijn niet zo krachtig als normale bureaubladprogramma's. Maar om de een of andere onduidelijke reden heeft Microsoft het Windows-bureaublad zo ingericht dat je juist deze Start-apps gebruikt in plaats van de gebruikelijke bureaubladprogramma's.

In hoofdstuk 3 lees je hoe je instelt welke apps en programma's specifieke taken moeten uitvoeren, maar hier is alvast een voorproefje: klik met de

rechtermuisknop op een bureaubladbestand en kies Openen met. In het snelmenu dat dan verschijnt, kun je kiezen welk programma die taak moet uitvoeren. Om op het bureaublad te blijven, kies je in het snelmenu het bureaubladprogramma in plaats van de toegekende Start-app.

Start-items toevoegen of verwijderen

Microsoft heeft een willekeurig assortiment aan items gedumpt in het menu Start van Windows 10, en de resulterende janboel is allerm minst afgestemd op *jouw* persoonlijke belangstelling of werkgewoonten. Met deze paragraaf kun je die tekortkoming verhelpen.

Items uit Start verwijderen is makkelijk, dus laten we daarmee beginnen. Om een ongewenste of ongebruikte tegel uit het Start-menu te verwijderen, klik je erop met de rechtermuisknop en kies je Van Start losmaken in het snelmenu. De onbeminde tegel neemt de benen.

Op een touchscreen houd je je vinger op de ongewenste tegel. Wanneer het Losmaken-pictogram verschijnt, tik je erop om de tegel te verwijderen.

Besteed na het verwijderen van ongewenste items enige tijd aan het *toevoegen* van items aan het menu Start, zodat ze direct bereikbaar worden.

Volg deze stappen om programma's of apps toe te voegen aan het menu Start:

1. Klik op de knop Start en klik op de woorden Alle apps in de linkerbenedenhoek van het menu. (Op een tablet klik je op het pictogram Alle apps, weergegeven in de kantlijn.)

Het menu Start laat nu een alfabetische lijst zien van alle geïnstalleerde apps en programma's.

2. Klik met de rechtermuisknop op het item dat je wilt laten verschijnen in het menu Start; kies vervolgens Aan Start vastmaken.

Herhaal dit totdat je alle gewenste items hebt toegevoegd.

Je zult elk item afzonderlijk moeten toevoegen. Windows laat je niet langer meerdere items tegelijk selecteren en toevoegen.

3. Klik met de rechtermuisknop op een item op het bureaublad en kies Aan Start vastmaken.

De tegels van het menu Start beperken zich niet tot apps en programma's. Klik vanuit het bureaublad op een map, bestand of ander item dat je wilt toevoegen aan Start en kies vervolgens Aan Start vastmaken in het snelmenu. Nieuw toegevoegde items verschijnen rechtsonder in het menu Start. (Bij een erg vol Start-menu kan het zijn dat je omlaag moet scrollen om ze te zien.)

Wanneer je hiermee klaar bent, zal je menu Start aanzienlijk gegroeid zijn met alle nieuw toegevoegde bestemmingen.

Kun je een pas geïnstalleerde app niet vinden? Dan is de kans groot dat deze zich schuilhoudt in het onderdeel Alle apps van het menu Start. Windows brengt recent gedownloade apps onder bij Alle apps in plaats van als een tegel in Start. Als je wilt dat de app zichtbaar is aan de rechterkant van het menu Start, zul je hem

daar zelf moeten vastmaken.

Ga nadat je je Start-menu hebt volgestouwd met je favoriete bureaubladbestemmingen naar de volgende paragraaf, 'Het menu Start aanpassen', om de organisatie af te ronden. Als je daarmee klaar bent, heb je een Start-menu samengesteld dat aan jouw behoeften voldoet.

Het menu Start aanpassen

Het menu Start is verdeeld in twee kolommen: namen van apps links en tegels van apps rechts. De tegels zijn echter niet op een bepaalde manier geordend en dat gebrek aan ordening heeft een nadeel: hoe vind je je favoriete items terug?

Maak het je een stuk gemakkelijker door je Start-menu te ordenen. De volgende stappen maken een begin met enige mate van organisatie: ongewenste tegels verwijderen en tegels voor je favorieten toevoegen.

Blijf deze stappen volgen om een overzichtelijk Start-menu te maken met netjes gelabelde *groepen* (verzamelingen verwante tegels) die *jouw* interesses weerspiegelen.

Je kunt de tegels op elke gewenste manier ordenen in elk gewenst aantal groepen met namen naar keuze. Orden de tegels van het menu Start bijvoorbeeld in de vier groepen Mensen, Werk, Ontspanning en Internet.

Voer de volgende stappen uit om het rommelige menu Start in je persoonlijke verzameling tegels te veranderen, ongeacht de mate van ordening die je nastreeft:

1. Verwijder tegels die je niet gebruikt.

Zie je een tegel die je niet nodig hebt? Klik er met de rechtermuisknop op en klik dan op Van Start losmaken. Doe dit bij alle tegels die je wilt verwijderen. (Houd op een touchscreen je vinger op een ongewenste app en tik op het Losmaken-pictogram.)

De optie Van Start losmaken deïnstalleert de app of het programma niet; het verwijderen van de tegel verwijdert slechts de 'start'-knop van dat item uit het menu Start. Heb je per ongeluk de tegel van je favoriete app verwijderd, dan kun je hem bij stap 3 gewoon weer terughalen.

2. Zet verwante tegels bij elkaar.

Zet bijvoorbeeld tegels die met mensen te maken hebben bij elkaar: Mail, Personen en Agenda. Om een app naar een nieuwe plek te verplaatsen, sleep je de tegel met ingedrukte linkermuisknop naar de gewenste locatie. Tijdens het slepen maken de andere tegels automatisch ruimte om de nieuwkomer toe te laten.

Op een touchscreen houd je je vinger op de app; wanneer het snelmenu verschijnt, sleep je de app naar zijn nieuwe plek.

Heb je een app naar de gewenste plek gesleept, laat de tegel dan op zijn nieuwe plek vallen.

Om schermruimte te besparen, verklein je een brede rechthoekige tegel tot een klein vierkant: klik eerst met de rechtermuisknop op de brede tegel, kies vervolgens Formaat wijzigen in het snelmenu en kies ten slotte een kleiner formaat in het tweede menu. (Je kunt de tegel van een app ook juist

vergroten, of er een live-tegel van maken die actuele informatie over de content laat zien.)

3. Voeg tegels toe voor de apps, programma's, mappen en bestanden die je nodig hebt.

In de eerdere paragraaf 'Start-items toevoegen of verwijderen' lees je hoe je tegels toevoegt voor apps, programma's, mappen en bestanden.

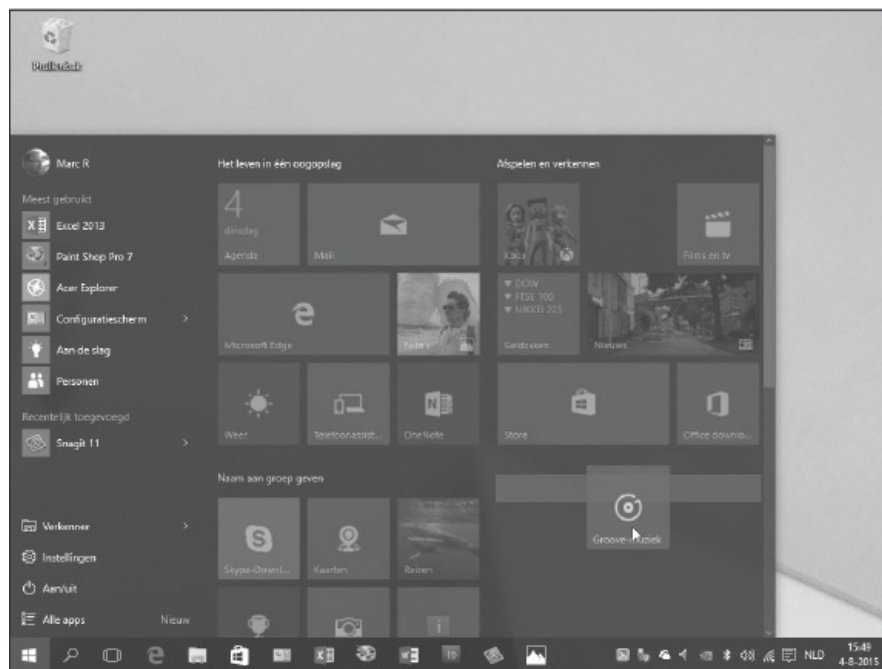
Nadat je ongewenste tegels hebt weggehaald, de overige tegels hebt geordend en nieuwe hebt toegevoegd, ben je misschien al tevreden over je nieuwe Start-menu. In dat geval kun je stoppen, want je bent klaar.

Maar als je Start-menu nog steeds doorloopt voorbij de onderrand en je belangrijke items nog steeds niet kunt vinden, lees dan verder.

Ben je er nog? Mooi. Als je het menu Start nauwkeurig bekijkt, zie je twee groepen tegels. Windows heeft ze de labels 'Het leven in één oogopslag' en 'Afspelen en verkennen' gegeven. De meeste mensen valt het niet op dat er een subtiele tussenruimte tussen de twee groepen zit. Dit brengt je bij de volgende stap.

4. Om een nieuwe groep te maken, sleep je een tegel weg uit een van de twee bestaande groepen.

Sleep een tegel weg uit een bestaande groep en houd hem vast. Er verschijnt een horizontale balk (zie figuur 2.8), die eronder een lege ruimte creëert voor de arriverende tegel. Laat de tegel los; deze vormt nu een *nieuwe* groep van één eenzame tegel, onder de twee andere groepen.

Figuur 2.8:

Om een nieuwe groep te creëren, sleep je een tegel weg uit een van de twee groepen. Laat de tegel los zodra de balk verschijnt

5. Sleep meer tegels naar de nieuwe groep als je er andere apps aan wilt toevoegen.

Sleep nieuwe tegels naast de eerste tegel in de nieuwe groep. Nadat je deze aan de groep hebt toegevoegd, kun je de tegel ook nog naar een andere plek in de groep slepen.

Wil je nog een groep maken? Herhaal dan de stappen 4 en 5 door weer een tegel weg te slepen uit de bestaande groepen.

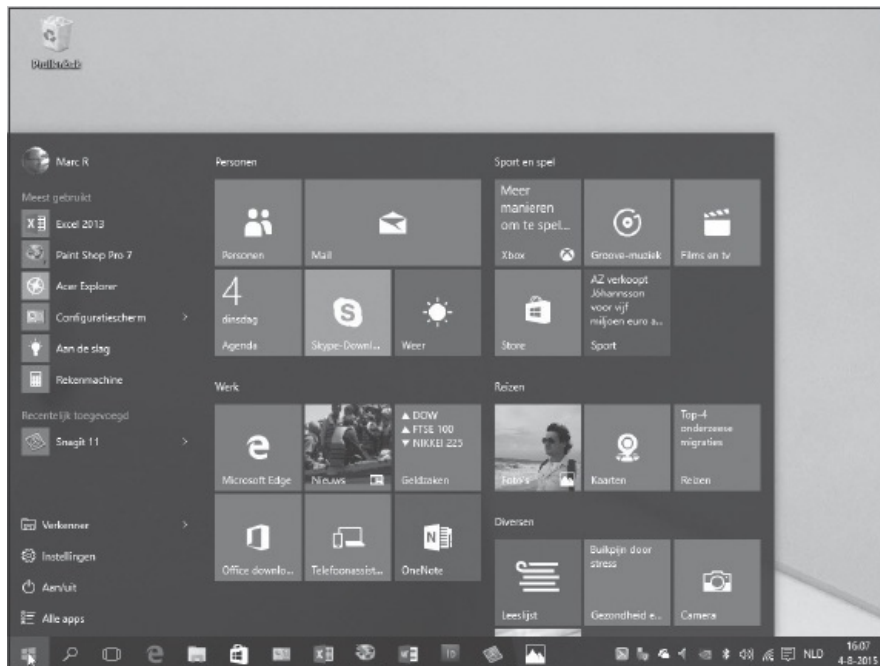
Misschien vind je het groeperen van verwante tegels genoeg ordening. In dat geval mag je stoppen. Maar als je de groepen een naam wilt geven, ga dan verder met de volgende stap.

6. Geef de groepen een naam.

Klik in de lege ruimte direct boven een tegelgroep. Er verschijnt een invoervak waarin je een naam kunt typen of de bestaande naam kunt vervangen. Druk na het typen van de naam op Enter; het invoervak verdwijnt en je tegelgroep heeft een nieuwe naam.

Geef ook de andere tegelgroepen een naam (of wijzig de huidige naam).

Wanneer je de tegelgroepen een naam hebt gegeven, kun je eindelijk het resultaat van je organisatorische inspanningen bewonderen (zie figuur 2.9).

Figuur 2.9:

Je Start-menu is een stuk overzichtelijker wanneer het geordend is in benoemde groepen van verwante tegels

- Er is geen goede of foute manier om het menu Start te organiseren. Je kunt net zo geordend of wanordelijk zijn als je zelf wilt.

- Onthoud bij het installeren van nieuwe apps en bureaubladprogramma's dat je die niet in Start zelf, maar in het onderdeel Alle apps moet zoeken. Om de zaken op orde te houden, klik je met de rechtermuisknop op de nieuwkomers

en kies je Aan Start vastmaken. Nadat je je nieuwe apps als tegels aan het menu Start hebt toegevoegd, kun je ze in je bestaande groepen slepen of er nieuwe groepen voor maken.

- Maak gerust een groep voor je favoriete websites, zodat ze direct toegankelijk zijn vanuit het menu Start. (Om een website vast te maken aan het menu Start, klik je in Edge op de knop Meer acties en kies je Aan Start vastmaken in de vervolgkeuzelijst.)

Het menu Start personaliseren

De Instellingen-app van Windows 10, te vinden in de linkerbenedenhoek van het menu Start, biedt extra manieren om Start verder aan te passen. De app Instellingen komt aan bod in hoofdstuk 12, maar deze paragraaf gaat specifiek over het menu Start.

Om de menu-instellingen te vinden, klik je op de knop Start, kies je Instellingen en klik je op het pictogram Persoonlijke instellingen. Wanneer de pagina Persoonlijke instellingen verschijnt, klik je in het linkerdeelvenster op Start. De opties van het Start-menu verschijnen in het rechtervenster.

De opties voor het aanpassen van het Start-menu zijn:

- **Meer tegels weergeven.** Zet dit aan om het Start-menu te vergroten en meer tegels in het Start-menu weer te geven.
- **Af en toe suggesties in Start weergeven.** Zet dit uit om de 'Voorgestelde app' in het Start-menu uit te zetten. (Eigenlijk is dat gewoon een advertentie.)
- **Meest gebruikte apps weergeven.** Laat dit aanstaan zodat het menu Start automatisch het onderdeel Meest gebruikt blijft bijwerken.
- **Recentelijk toegevoegde apps weergeven.** Laat dit aanstaan zodat nieuw geïnstalleerde apps in hun eigen onderdeel verschijnen.
- **Kiezen welke mappen in Start worden weergegeven.** Het menu Start bevat standaard links naar de Verkenner en Instellingen. Klik op de link Kiezen welke mappen in Start worden weergegeven om dat onderdeel uit te breiden met andere bestemmingen, waaronder Documenten, Downloads, Muziek, Afbeeldingen, Video's, Thuisgroep en Netwerk.
- **Start op volledig scherm weergeven.** Speciaal voor Windows 8-liefhebbers kun je hiermee het menu Start het hele scherm laten vullen, net als in de vorige versie van Windows.
- **Recentelijk geopende items in Jump Lists of op de taakbalk weergeven.** Laat dit aanstaan zodat je kunt teruggaan naar favoriete bestemmingen die vermeld worden in het menu Start en in de Jump Lists van de taakbalk (zie hoofdstuk 3).

Er is geen juiste of verkeerde manier om deze instellingen te gebruiken. Je kunt de standaardinstelling laten staan of experimenteren om te zien wat jou het beste bevalt. De meeste zijn schakelaars, dus kun je altijd je keuze weer omdraaien als die niet aan je behoefte blijkt te voldoen.

Windows verlaten

Ha, misschien wel het leukste wat je met Windows kunt doen, is ermee ophouden. Maar zelfs het sluiten van Windows geeft nieuwe obstakels, want je moet beslissen of je de computer vergrendelt, in de slaapstand zet, afsluit, opnieuw opstart of dat je jezelf afmeldt.

Het antwoord is afhankelijk van hoe lang je de computer met rust laat. Loop je even bij de computer weg of ben je klaar met je werkdag?

Beide scenario's – een tijdelijke pauze en klaar voor de dag – komen in de volgende twee paragrafen aan bod.

Heb je geen zin om een handleiding over het uitzetten van je pc te lezen, dan is dit de snelste manier:

1. Klik op de knop Start en vervolgens op het pictogram Aan/uit linksonder in het menu Start.
2. Kies Afsluiten in de vervolgkeuzelijst.
3. Of kies Slaapstand als de computer klaagt dat je je niet opgeslagen werk dreigt te verliezen.

In de volgende twee paragrafen kom je meer te weten over de details van wat een behoorlijk ingewikkelde klus is geworden.

Ervaren gebruikers kennen deze truc om snel af te sluiten: klik met de rechtermuisknop op de knop Start, kies eerst Afsluiten of afmelden in het snelmenu en dan Afsluiten in het submenu.

De computer tijdelijk verlaten

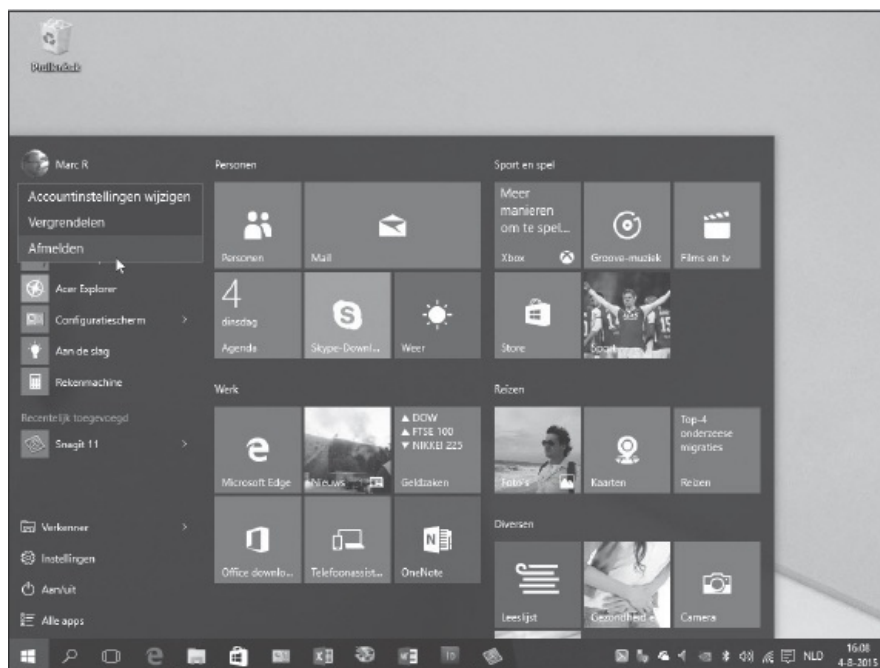
Windows biedt drie opties als je de computer tijdelijk wilt verlaten, bijvoorbeeld om een snack in de magnetron te verwarmen en naar je werkplek terug te sluipen voordat iemand het doorheeft. Voer de volgende stappen uit om de juiste keuze te maken uit de 'even weg'-scenario's in Windows:

1. Klik op de knop Start om het menu Start op te roepen.
2. Klik op de afbeelding van je gebruikersaccount in de linkerbovenhoek van het menu Start.

Je hebt dan vier opties, zoals je in figuur 2.10 ziet:

- **Accountinstellingen wijzigen.** Deze optie brengt je direct naar de app Instellingen, waar je kunt sleutelen aan de instellingen van je gebruikersaccount. Je kunt bijvoorbeeld je afbeelding of het wachtwoord voor een lokaal account wijzigen.

Figuur 2.10:

Klik op je gebruikersnaam in de linkerbovenhoek van het menu Start en maak een keuze uit deze opties

- **Vergrendelen.** Deze optie, bedoeld om enige privacy te bieden wanneer je bijvoorbeeld even een kopje koffie gaat halen, vergrendelt je pc en scherm het scherm af met de afbeelding van het vergrendelingsscherm. Bij terugkeer ontgrendel je het scherm door op een toets te drukken en je wachtwoord in te typen, zodat je direct weer aan het werk kunt.
- **Afmelden.** Als jij de computer niet meer nodig hebt en iemand anders ermee wil werken, kies je deze optie (zie figuur 2.10). Windows slaat je werk en je instellingen op en keert terug naar het vergrendelingsscherm, klaar voor de volgende gebruiker om zich aan te melden.
- **Andere gebruiker.** Onder je naam staat een overzicht van de andere gebruikersaccounts op de computer. Als iemand de computer een paar minuten wil gebruiken, laat je hem zijn account in deze lijst kiezen. Nadat hij zijn wachtwoord heeft ingevoerd, verschijnt zijn eigen aangepaste scherm. Als de ander klaar is en jij je weer aanmeldt, kun je snel verdergaan, want je werk staat er nog precies zo bij als toen je jezelf afmeldde.

Deze opties stellen je in staat je computer tijdelijk te verlaten en er vervolgens snel weer mee verder te kunnen.

Ben je klaar voor vandaag, lees dan de volgende paragraaf.

De computer voor langere tijd verlaten

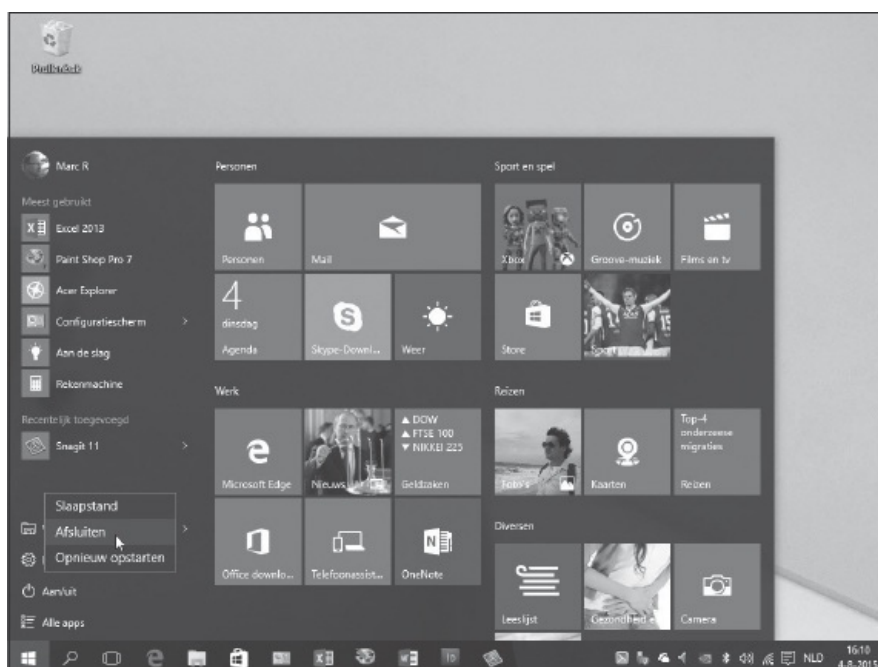
Er zijn drie manieren om de computer uit te zetten als je klaar bent voor vandaag of als je de laptop wilt uitschakelen, bijvoorbeeld in de bus of in het vliegtuig naar Rome.

Voer de volgende stappen uit om een keuze te maken uit de beschikbare opties:

1. Klik op de knop Start en vervolgens op het pictogram Aan/uit (zie kantlijn).

Je hebt dan drie opties, zoals je in figuur 2.11 ziet:

Figuur 2.11:

Kies Slaapstand als je later de computer snel wakker wilt laten worden of kies Afsluiten om de computer helemaal uit te zetten

Dit zijn je opties:

- **Slaapstand.** De populairste optie bewaart een kopie van je werk in het geheugen van je pc en op de harde schijf en schakelt dan over naar een lagere energiestand. Als je de pc weer activeert, toont Windows snel alles zoals je het hebt achtergelaten, zelfs het werk dat je niet hebt opgeslagen, net alsof je nooit bent weggeweest. Zelfs als de stroom uitvalt, heeft de pc nog steeds alles bewaard, al duurt het dan wat langer voor hij wakker is.
- **Opnieuw opstarten.** Kies deze optie als Windows iets heeft verzeekt: programma's zijn gecrasht of Windows gedraagt zich vreselijk raar. Windows wordt afgesloten en start zichzelf opnieuw; en dan maar hopen dat het zich beter voelt. (Sommige programma's willen dat de computer opnieuw wordt opgestart nadat je ze hebt geïnstalleerd.)
- **Afsluiten.** Deze optie schakelt de computer volledig uit. Het is net als Opnieuw opstarten, maar dan zonder opnieuw op te starten. Dit is de beste keuze om de accu te sparen als je een laptop of tablet gebruikt.

Dit zou genoeg informatie moeten zijn, maar als je nog wat tijd over hebt, kun je ook nog het volgende lezen:

Je *hoeft* je computer niet elke avond af te sluiten. Sommige experts laten hun computer altijd aanstaan, met als argument dat dit beter is voor zijn gezondheid. Andere experts zeggen juist dat het beter is de computer elke dag uit te zetten. En dan zijn er ook nog die zeggen dat de slaapstand de beste resultaten geeft.

Iedereen is het er echter over eens dat het beeldscherm moet worden uitgezet als je klaar bent met werken. Dat wil graag even afkoelen als het niet gebruikt wordt.

Wil je dat je laptop of tablet wakker wordt in de vliegtuigstand, zonder internettoegang? Activeer dan de vliegtuigstand en kies Slaapstand in plaats van Afsluiten. Als je laptop of tablet dan tijdens een lange vlucht wakker wordt, blijft hij in de vliegtuigstand, afgesloten van internet. (In hoofdstuk 23 lees je meer over de vliegtuigstand.)

Om je computer zo snel mogelijk uit te zetten, klik je met de rechtermuisknop op de knop Start, kies je eerst Afsluiten of afmelden in het snelmenu en dan Afsluiten in het submenu.

Hoofdstuk 3

Het traditionele bureaublad

.....

In dit hoofdstuk:

- Het bureaublad vinden
 - Het menu Start vinden
 - Op het bureaublad werken
 - Verwijderde items uit de Prullenbak terughalen
 - De taakbalk begrijpen
 - Het bureaublad aanpassen
 - Meerdere bureaubladen maken
 - Programma's makkelijker terugvinden
-

De nieuwe tabletmodus in Windows 10 werkt prima als je met je laptop op schoot bezig bent. Wanneer het menu Start het scherm vult met vingervriendelijke apps, kun je naar muziek luisteren, je e-mail controleren, leuke kattenfilmpjes bekijken en op Facebook controleren of je vrienden iets schokkends hebben uitgehaald.

Maar als de maandagochtend zich weer aandient, wordt het tijd om serieus te worden. Tijdens het werken moet je de eenvoudige Start-apps aan de kant zetten en echte programma's gebruiken. Werkgevers verwachten dat je met tekstverwerkers en spreadsheets werkt; ze vinden het niet leuk als je *Angry Birds* speelt.

Hiervoor gebruik je de andere helft van Windows: het *bureaublad*. Wanneer je de tabletmodus uitschakelt, werkt het bureaublad van Windows 10 net zoals het dat de laatste tien jaar heeft gedaan. Deze voor een muis en toetsenbord geoptimaliseerde plek is waar je je werk regelt en dingen voor elkaar krijgt.

Het Start-menu van Windows 10 met al zijn apps zorgt voor veel veranderingen, maar het bureaublad werkt nog steeds op de vertrouwde manier. In dit hoofdstuk lees je hoe je je computer van bron van vermaak omtovert tot een werkpaard.

Het bureaublad en het menu Start zoeken

Windows 8 deed zijn best om het bureaublad te verbergen, maar Windows 10 kondigt enthousiast de terugkeer ervan aan. En er is meer goed nieuws: het bureaublad, weergegeven in figuur 3.1, is vrijwel niet te onderscheiden van het bureaublad van Windows 7.

Figuur 3.1:

Het nieuwe Windows 10-bureaublad ziet er vrijwel hetzelfde uit als het bureaublad van Windows 7

In de tabletmodus nemen apps en programma's het hele scherm in beslag in plaats van dat ze in afzonderlijke vensters worden uitgevoerd. Maar de kleine knoppen en smalle balkjes van het bureaublad werken nog steeds het beste wanneer ze bediend worden met een toetsenbord en muis. Als je Windows 10 gebruikt op een tablet, is het aan te raden om voor bureaubladwerk een draadloze (Bluetooth) muis en dito toetsenbord aan te schaffen.

Het Windows 10-bureaublad voert vrijwel alle Windows-programma's uit die het ook deden op je oude computer met Windows Vista, Windows 7, Windows 8 of Windows 8.1. Tot de uitzonderingen behoren antivirusprogramma's, beveiligingspakketten en sommige onderhoudsprogramma's. Die kunnen slecht overweg met een overgang van de ene naar de andere Windows-versie.

Windows 10 voert apps nu uit in een venster op het bureaublad. Op een tablet in tabletmodus echter gebruiken apps nog steeds het volledige scherm. Als je die in een venster wilt draaien, moet je de tabletmodus uitschakelen, zoals ik beschrijf in de paragraaf 'Schakelen tussen tabletmodus en bureaublad', verderop in dit

hoofdstuk.

Het bureaublad besturen met een touchscreen

Vingers zijn geschikt voor het tikken op de enorme tegels van het menu Start. Als je goed je best doet, werkt een touchscreen ook met de kleine knoppen en balken van het bureaublad. Op de volgende manier bestuur je het bureaublad met je vingers:

- **Selecteren.** Om iets op het bureaublad te selecteren, tik je er met je vingertop op; het bovenste kootje is waarschijnlijk te groot.
- **Dubbelklikken.** Om ergens op te dubbelklikken, tik je twee keer. Ook in dit geval werkt de vingertop het beste.

- **Klikken met de rechtermuisknop.** Druk je vingertop zachtjes op het onderdeel waarop je met de rechtermuisknop wilt klikken en wacht tot een klein vierkant in beeld verschijnt. Til je vinger op als je dit vierkantje ziet; het snelmenu blijft in beeld. Nu kun je op de gewenste optie tikken.

Als je vingertop te breed blijkt voor deze nauwkeurige manoeuvres op het bureaublad, dan kun je een Bluetooth-muis en -toetsenbord met je tablet gebruiken. Zij toveren je tablet om tot twee computers: eenvoudige apps voor vermaak en het volledige bureaublad voor het echte werk.

Vergeet echter niet dat in de tabletmodus apps en programma's altijd het hele scherm beslaan en dus niet zijn ondergebracht in bureaubladvensters. Als je het bureaublad wilt zien of erop wilt klikken, zul je eerst de tabletmodus moeten uitschakelen.

Opgelet: alleen Windows-tablets met schermen van 8 inch of groter beschikken over het bureaublad. Kleinere tablets (en smartphones) gebruiken Windows 10 Mobile, dat geen bureaublad heeft; die apparaten kunnen alleen apps uitvoeren.

Met het bureaublad werken

Op het bureaublad kun je meerdere apps en programma's tegelijkertijd laten werken, elk in zijn eigen kleine *venster*. Je kunt die programma's op verschillende plekken op het scherm zetten, zodat je makkelijk onderling gegevens kunt uitwisselen.

Na de installatie begint Windows met het netjes geboende, bijna lege bureaublad dat je eerder in figuur 3.1 hebt gezien. Nadat je een tijdje hebt gewerkt, wordt je bureaublad gevuld met *pictogrammen*, kleine knoppen waarop je dubbelklikt om bestanden te laden. Veel mensen zetten hun bureaublad helemaal vol met pictogrammen om snel toegang tot dingen te hebben.

Anderen ordenen hun werk: wanneer ze ergens mee klaar zijn, slaan ze het op in een *map*. Hierover lees je meer in hoofdstuk 4.

Het bureaublad bestaat uit drie hoofdonderdelen, ongeacht de manier waarop je het gebruikt (zie weer figuur 3.1):

- **Knop Start.** Als je een programma wilt starten, klik je op de Start-knop in de linkerbenedenhoek van het bureaublad. Wanneer het menu Start verschijnt, klik je op de naam of tegel van de app of het programma.

Ik behandel het Start-menu en al zijn eigenaardigheden in hoofdstuk 2. (Blader terug naar dat hoofdstuk als je het menu Start wilt ontdoen van zijn app-tegels.) Plaats je favoriete programma's voor gemakkelijke toegang op de taakbalk van je bureaublad (zie hieronder).

- **Taakbalk.** Deze balk hangt ontspannen aan de onderkant van het bureaublad en geeft een overzicht van de geopende apps en programma's, evenals pictogrammen voor het starten van enkele favoriete programma's. (Plaats de muisaanwijzer op een programmapictogram op de taakbalk om een naam of zelfs een miniatuurafbeelding in beeld te brengen.) In de paragraaf 'De taakbalk aanpassen', verderop in dit hoofdstuk, lees je hoe je knoppen van je favoriete programma's aan de taakbalk toevoegt.

- **Prullenbak.** De *Prullenbak*, het kleine pictogram in de vorm van een vuilnisbak, bewaart de bestanden die je onlangs hebt weggegooid, zodat je

|| ze gemakkelijk kunt terughalen. Goed hè?

Deze items komen verderop in dit hoofdstuk en in andere delen van dit boek uitgebreid ter sprake, maar deze tips kunnen nu al van pas komen:

- Bezitters van pc's en laptops kunnen direct met nieuwe projecten beginnen vanaf het bureaublad: klik met de rechtermuisknop op een leeg deel van het bureaublad, kies Nieuw en selecteer het gewenste project in het snelmenu, zoals een favoriet programma laden of een map maken om nieuwe bestanden in op te slaan. (In het menu Nieuw vind je de meeste programma's van je computer, zodat je niet steeds opnieuw naar het menu Start hoeft terug te gaan.) In de tabletmodus daarentegen kun je projecten alleen starten vanuit het menu Start.

- Heb je geen idee wat een bepaald object op je bureaublad te zoeken heeft? Plaats de muisaanwijzer voorzichtig op het mysterieuze ding; Windows laat dan een klein venstertje zien met uitleg over het object. Klik er met de rechtermuisknop op en het altijd behulpzame Windows toont een snelmenu met bijna alle mogelijkheden van dit object. Deze truc werkt met de meeste pictogrammen en knoppen op het bureaublad en trouwens ook met knoppen in programma's.

- Alle pictogrammen kunnen plotseling van je bureaublad verdwijnen en het leeg achterlaten. Om ze weer terug te krijgen, klik je met de rechtermuisknop op het lege bureaublad en kies je Beeld in het snelmenu dat dan verschijnt. Zorg ten slotte dat bij Bureaubladpictogrammen weergegeven een vinkje staat, dan blijft alles zichtbaar. Als dat niet werkt, schakel dan de tabletmodus uit. Tik op het pictogram van het Actiecentrum naast de klok in de rechterbenedenhoek van het scherm. Tik vervolgens op de knop Tabletmodus om deze uit te schakelen. (De tabletmodus verbergt alles op het bureaublad.)

Apps starten met het menu Start

De Start-knop is stevig verankerd aan de linkerbenedenhoek van je bureaublad. Met een klik of tik op de knop Start roep je het Start-menu op, dat al je geïnstalleerde apps en programma's vermeldt. Wanneer het menu Start verschijnt, klik je op de app of het programma dat je wilt gebruiken.

Ik behandel het menu Start in hoofdstuk 2, maar hier laat ik nog even snel zien hoe je het Start-menu opent en een app of programma start:

1. Positioneer de muisaanwijzer op de knop Start in de linkerbenedenhoek van het scherm.

Het menu Start verschijnt, zoals weergegeven in figuur 3.2. (Als de tabletmodus – die verderop in dit hoofdstuk wordt besproken – is

ingeschakeld, vult Start het hele scherm.)

Het menu Start vermeldt in de linkerkolom automatisch de namen van de meest recent geopende apps en programma's. Aan de rechterkant staat een kolom met populaire apps die op je computer zijn geïnstalleerd.

2. Als je in het Start-menu ziet staan wat je zoekt, klik er dan op.

Klik op een naam of een tegel, en de app of het programma maakt zijn opwachting op het bureaublad, klaar voor actie.

Figuur 3.2:

Als je de app of het programma ontdekt in het Start-menu, start je die met een klik op de naam of de tegel

3. Zie je de app of het programma niet staan? Klik dan op de tekst Alle apps, direct boven de Start-knop. Klik vervolgens op de gewenste app om deze te openen.

Wanneer je op Alle apps klikt, verschijnt in de linkerkolom van het menu Start een alfabetische lijst van al je apps en programma's. Dat geeft je meerdere keuzes:

- Als je de naam ziet van je app of programma, klik er dan op.
- Als je de naam van de gezochte app niet ziet, blader dan omlaag door de lijst met namen door in de schuifbalk rechts van de namen te klikken.
- Als de app niet in de lijst voorkomt, is de kans groot dat hij niet op je computer is geïnstalleerd. Om de app te downloaden, ga je naar de Windows Store (zie hoofdstuk 6).

Je kunt Start ook laten verschijnen door op de -toets op je toetsenbord of tablet te drukken.

Nadat je een app of programma hebt geopend, zul je het

uiteindelijk ook weer willen sluiten, een taak die in hoofdstuk 4 aan bod komt. (Alvast een hint: om een app te sluiten, klik je op de kleine X in de rechterbovenhoek ervan, weergegeven in de kantlijn.)

Over het menu Start en hoe je het aanpast aan je eigen wensen lees je meer in hoofdstuk 2.

De achtergrond van het bureaublad opfleuren

Om je bureaublad te verfreaaien, bedekt Windows het met een afbeelding die de *achtergrond* wordt genoemd. (Veel mensen noemen de achtergrond *wallpaper*, oftewel behang.)

Als de ingebouwde pittoreske achtergrond van Windows je de keel uithangt, kies je een nieuw behangetje. Je kunt elke afbeelding gebruiken die op je computer is opgeslagen:

1. Klik op de knop Start en kies de link Instellingen.

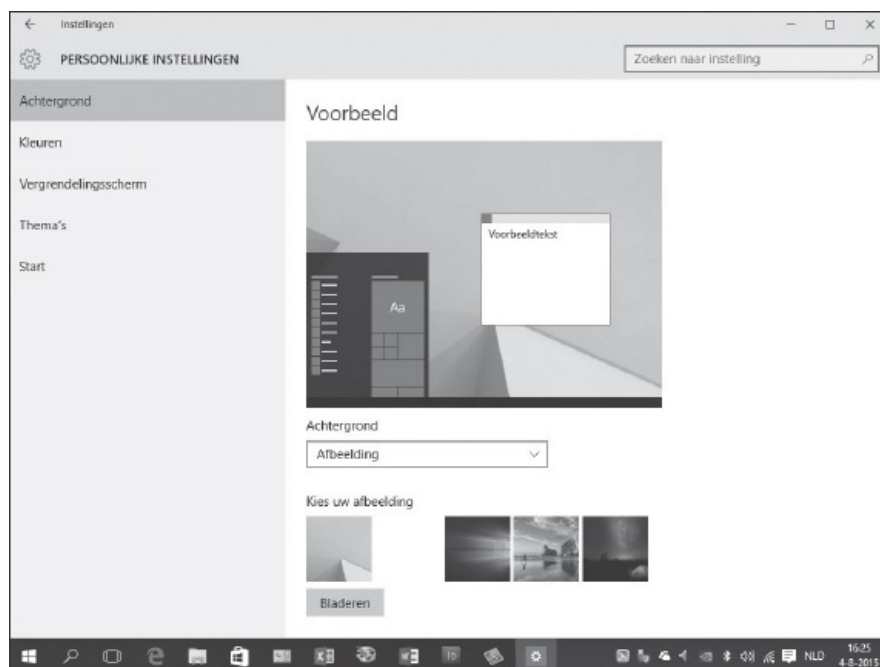
De app Instellingen van Windows 10 verschijnt.

2. Klik op het pictogram Persoonlijke instellingen (zie kantlijn).

Het onderdeel Persoonlijke instellingen van de Instellingen-app verschijnt met de Achtergrond-pagina in beeld.

3. Klik op een van de afbeeldingen, weergegeven in figuur 3.3, en Windows plaatst de afbeelding onmiddellijk op de achtergrond van je bureaublad.

Figuur 3.3:

Probeer verschillende achtergronden uit door erop te klikken. Klik op de knop Bladeren als je afbeeldingen uit andere mappen wilt bekijken

Heb je een mooi exemplaar gevonden? Dan ben je klaar; de verandering wordt onmiddellijk doorgevoerd. Als je nog niet tevreden bent, ga je verder met de

volgende stap.

4. Klik op de knop Bladeren om de foto's in de map Afbeeldingen te bekijken.

De meeste mensen bewaren hun digitale foto's in de map Afbeeldingen. (In hoofdstuk 4 leg ik uit hoe je in mappen bladert.) Als je ervoor hebt gekozen om de foto's die je met je tablet of mobieltje neemt te synchroniseren met OneDrive, verschijnen die in je map Camera-album.

5. Klik op verschillende foto's om te controleren hoe ze er als bureaubladachtergrond uitzien.

Als je een geschikte achtergrond hebt gevonden, ben je klaar. Verlaat het programma door in de rechterbovenhoek te klikken; de geselecteerde foto blijft op de achtergrond van je bureaublad staan.

Hier volgen enkele tips voor het wijzigen van je bureaubladachtergrond:

- De opties op die pagina in de vervolgkeuzelijst Kies de gewenste weergave laten je kiezen of de afbeelding meerdere keren op het scherm moet worden herhaald, of deze in het midden moet worden gecentreerd of dat hij moet worden uitgerekt om het hele scherm te vullen. De opties Naast elkaar, Vullen en Aanpassen werken het beste met kleine foto's (die bijvoorbeeld met een mobieltje zijn gemaakt), door ze te herhalen of te vergroten zodat er geen delen van het scherm leeg blijven.

- Je kunt met de nieuwe webbrowser Microsoft Edge gemakkelijk bijna elke foto van internet lenen voor een achtergrond. Klik met de rechtermuisknop op de afbeelding die op een website staat en selecteer Afbeelding opslaan in het snelmenu. Microsoft kopieert de afbeelding dan naar je map Afbeeldingen, waar je hem kunt selecteren als achtergrond in stap 4 hierboven.
- Wanneer de bureaubladpictogrammen op een achtergrondfoto moeilijk zichtbaar zijn, kun je de achtergrond in een effen kleur veranderen: na stap 2 bij de vorige stappen klik je in het linkerdeelvenster van het venster Persoonlijke instellingen op Kleuren. Wanneer de kleurvakjes verschijnen, kies je een van de kleuren als achtergrond.
- Als je de hele look van Windows wilt veranderen, kies je bij stap 2 Thema's aan de linkerkant van het venster Persoonlijke instellingen. Klik vervolgens in het rechterdeelvenster op Thema-instellingen. Verschillende thema's kwakken verschillende kleuren over de verschillende knoppen, randen en vakken van Windows. In hoofdstuk 12 lees je meer over deze thema's. (Als je thema's van internet downloadt, controleer ze dan eerst met antivirussoftware; zie hoofdstuk 11).

Schakelen tussen tabletmodus en bureaublad

Sommige mensen werken met Windows 10 op een tablet, anderen geven de voorkeur aan een dekstop-pc. Weer anderen hebben liever een tablet die dienst kan doen als dekstop-pc door er een toetsenbord en muis aan toe te voegen. Je tablet laten werken als een dekstop-pc kan echter een probleem opleveren:

tablets werken het best met je vingertoppen, maar een desktop-pc laat zich het best bedienen door een muis en toetsenbord.

Om tegemoet te komen aan beide kampen, kun je in Windows 10 de tabletmodus in- en uitschakelen. Als je de tabletmodus inschakelt, bijvoorbeeld, vullen alle apps en programma's het hele scherm. (Dat geldt ook voor het menu Start.) De tabletmodus vergroot ook de tussenruimte tussen je menu's en pictogrammen een beetje, zodat je er gemakkelijker met je vingers op kunt tikken.

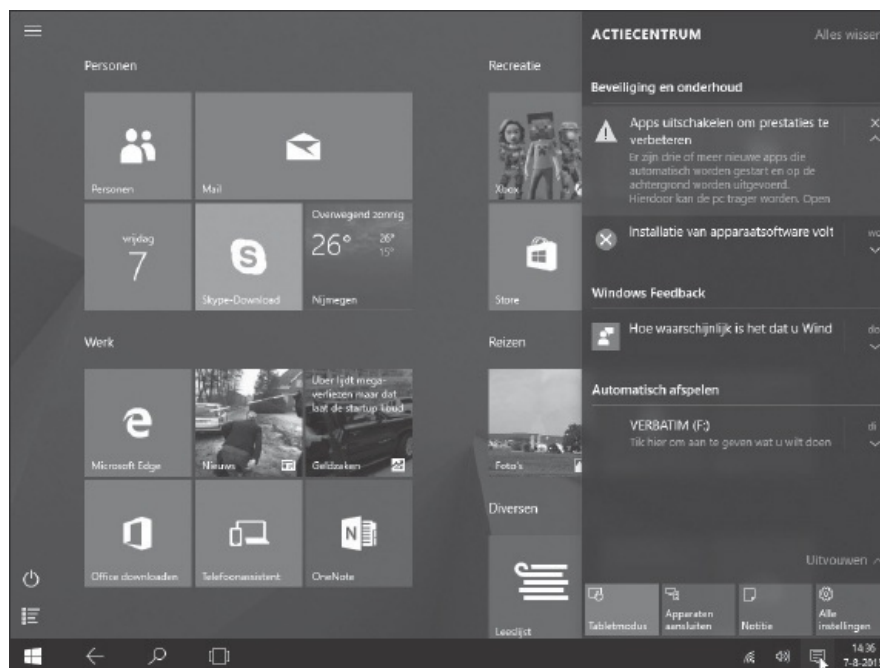
In veel gevallen merkt Window 10 op hoe je werkt en schakelt het zo nodig de tabletmodus in en uit. (Microsoft noemt dat speciale zintuig *Continuum*.) Maar als je vindt dat Windows in de verkeerde modus bezig is, volg dan deze stappen om de tabletmodus handmatig aan en uit te zetten:

1. Klik op het pictogram Actiecentrum op de taakbalk.

Het pictogram Actiecentrum bevindt zich bijna helemaal rechts op de taakbalk, die balk die je onder aan het beeldscherm vindt.

Het venster Actiecentrum verschijnt, weergegeven in figuur 3.4.

Figuur 3.4:

De vier onderste knoppen in het venster Actiecentrum bieden gemakkelijk bereikbare instellingen, waaronder de schakelknop voor de tabletmodus

2. Tik op de knop Tabletmodus linksonder in het venster Actiecentrum.

Wanneer de knop Tabletmodus met kleur is gemarkeerd, is de modus ingeschakeld; wanneer de kleur weg is, is de modus uitgeschakeld en gedraagt het bureaublad zich normaal.

Om op een tablet het venster Actiecentrum snel op te roepen, veeg je met een vinger vanaf de rechterrاند van het scherm. Het venster Actiecentrum verschijnt, zodat je snel op de schakelknop van de tabletmodus kunt tikken.

Vuilnisman spelen met de Prullenbak

De Prullenbak, het kleine afvalbakje (zie kantlijn) in de linkerbovenhoek van het bureaublad, werkt in grote lijnen als een *echte* prullenbak. Je kunt er de weggegooid bureaubladbestanden uithalen waarvan je dacht dat je ze nooit meer nodig zou hebben.

Er zijn twee manieren om iets van het bureaublad in de Prullenbak van Windows te gooien, zoals een bestand of map:

- Klik erop met de rechtermuisknop en kies Verwijderen in het snelmenu. Windows vraagt dan voorzichtig of je zeker weet dat je het wilt verwijderen. Klik op Ja en Windows gooit het in de Prullenbak, net alsof je het er zelf heen hebt gesleept. Foetsie!
- Voor het ultieme verwijderingsgevoel klik je op het ongewenste object en geef je een tik op de Delete-toets op het toetsenbord.

Wil je iets terug hebben? Dubbelklik op de Prullenbak om de onlangs verwijderde items weer te geven, klik met de rechtermuisknop op het item dat je terug wilt en kies Terugzetten. De trouwe kleine Prullenbak zet je waardevolle item weer terug waar het vandaan kwam. (Je kunt verwijderde items ook nieuw leven inblazen door ze vanuit de Prullenbak naar het bureaublad of een willekeurige map te slepen. Sleep ze weer naar de Prullenbak als je ze opnieuw wilt verwijderen.)

Soms kan de Prullenbak aardig vol raken. Vind je een recentelijk verwijderd bestand niet terug tussen alle rommel in de Prullenbak, sorteer de inhoud dan op de datum en het tijdstip van verwijderen. Klik met de rechtermuisknop op een leeg gedeelte in de Prullenbak, kies Sorteren op en selecteer dan Verwijderd op in het snelmenu.

Om iets *permanent* weg te gooien, verwijder je het eenvoudigweg uit de Prullenbak: klik erop en druk dan op de Delete-toets. Om *alles* in de Prullenbak te verwijderen, klik je met de rechtermuisknop op de Prullenbak en kies je Prullenbak leegmaken.

Als je bij het verwijderen van bestanden de Prullenbak helemaal wilt overslaan, houd je de Shift-toets ingedrukt terwijl je op de Delete-toets drukt. Zoef! Het verwijderde object verdwijnt en komt nooit meer terug. Dit is een handige truc bij gevoelig materiaal, zoals creditcardnummers en laat op de avond geschreven liefdesbrieven aan de collega naast je in de kantoortuin.

- Het pictogram van de Prullenbak verandert van een lege bak in een volle bak zodra je er een bestand in doet (zie kantlijn).
- De Prullenbak bevat alleen items die je via het bureaublad verwijdert. Er staan geen gegevens in die je uit Start-apps weggooit.
- Hoe lang bewaart de Prullenbak verwijderde bestanden? Hij wacht tot de inhoud ongeveer 5 procent van de beschikbare ruimte op je computer in beslag neemt. Daarna worden de oudste bestanden definitief verwijderd om ruimte te maken voor nieuwe. Kom je ruimte tekort op je harde schijf, maak dan de Prullenbak kleiner. Klik met de rechtermuisknop op de Prullenbak en kies Eigenschappen in het snelmenu. Verlaag de waarde achter Aangepaste grootte om bestanden automatisch sneller te laten verwijderen; verhoog de waarde om bestanden juist langer in de Prullenbak te laten zitten.

- De Prullenbak bewaart alleen items die zijn verwijderd van de harde schijf van je *eigen* computer. Hij bewaart dus geen dingen die van een cd, geheugenkaart, mobieltje, mp3-speler, usb-stick of digitale camera zijn verwijderd.
- Heb je de Prullenbak al leeggemaakt? Misschien kun je onterecht verwijderde items terughalen met het back-upsysteem Bestandsgeschiedenis van Windows, dat in hoofdstuk 13 ter sprake komt.

- Als je iets van een andere computer op een netwerk verwijderd, kan het nooit meer worden teruggehaald. De Prullenbak bewaart alleen objecten die zijn verwijderd van je *eigen* computer, niet van de computer van iemand anders. (Om de een of andere duistere reden bewaart de Prullenbak op de andere computer het object ook niet.) Wees dus voorzichtig.

De taakbalk tackelen

Als er meer dan één venster op het bureaublad is geopend, heb je een logistiek probleem: vensters en programma's overlappen elkaar, waardoor ze soms slecht zichtbaar zijn. Nog lastiger is dat er van sommige programma's, zoals je webbrowser of Microsoft Word, meerdere vensters kunnen worden geopend. Hoe houd je al die vensters uit elkaar?

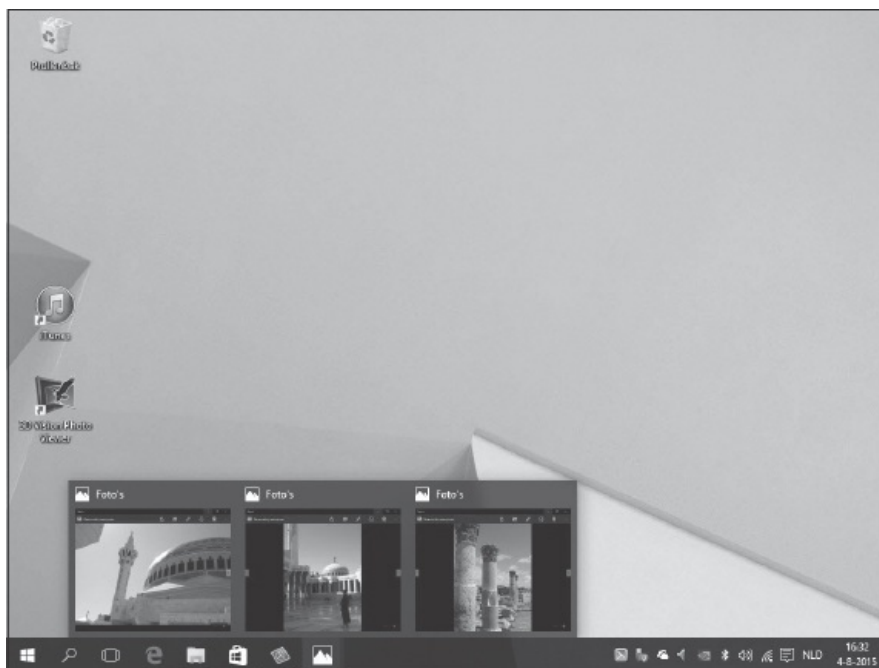
Windows gebruikt hiervoor de *taakbalk*, een speciaal gebied dat alle geopende programma's en hun vensters in de gaten houdt. De taakbalk (zie figuur 3.5) staat aan de onderkant van het scherm en werkt zichzelf voortdurend bij met pictogrammen van actieve bureaubladprogramma's.

Anders dan Windows 8 houdt Windows 10 de taakbalk stevig op zijn plek, zelfs in de tabletmodus. De taakbalk blijft altijd toegankelijk aan de onderkant van het scherm, zelfs wanneer apps of het Start-menu het hele scherm vullen.

De taakbalk doet ook dienst als een plek om je favoriete programma's te starten. Door de pictogrammen van je favoriete programma's in beeld en op klikafstand te houden, bespaar je jezelf een omweg naar het menu Start.

Figuur 3.5:

Plaats de muisaanwijzer op een taakbalkpictogram om het bijbehorende actieve programma te bekijken

Weet je niet zeker wat een taakbalkknop doet? Plaats de muisaanwijzer op een van de knoppen op de taakbalk om de naam van het programma of een miniatuurafbeelding van de programma-inhoud te zien. In figuur 3.5 zie je hiervan een voorbeeld: de app Foto's laat drie foto's zien.

Met de taakbalk kun je fraaie goocheltrucs uithalen:

- Wil je werken met een programma dat op de taakbalk staat, klik dan op de betreffende knop. Het venster komt naar de oppervlakte en wordt boven alle andere geopende vensters weergegeven, klaar voor gebruik. Klik nogmaals op de taakbalkknop om hetzelfde venster te minimaliseren.

- Iedere keer dat je een app of programma opent, verschijnt automatisch een knop op de taakbalk. Ben je een van de geopende vensters op het bureaublad kwijt, klik dan op de taakbalkknop van het programma om het naar de voorgrond te halen.
- Je sluit een app of programma dat op de taakbalk wordt vermeld door er met de *rechtermuisknop* op te klikken en de optie Sluiten te kiezen in het snelmenu. Het programma wordt dan afgesloten, net alsof je de optie Afsluiten in het programmavenster had gekozen. (Natuurlijk krijg je eerst nog wel de kans om je werk op te slaan voordat het programma van het scherm verdwijnt.)

- Taakbalkknoppen met een dun lijntje eronder wijzen je erop dat hun app of programma op dat moment actief is.
- De taakbalk bevindt zich standaard onder aan het scherm, maar je kunt hem ook naar een andere rand verschuiven als je wilt; dit kan handig zijn bij extra brede beeldschermen. (**Hint:** sleep de taakbalk gewoon naar een van de drie andere randen. Lukt dat niet, klik dan eerst met de rechtermuisknop op de taakbalk en zet de optie Taakbalk vergrendelen uit.)
- Als de taakbalk zich onder de bodem van het scherm blijft verschuilen, wijs je met de muis op de onderrand van het scherm totdat hij aan de oppervlakte komt. Klik vervolgens met de rechtermuisknop op de taakbalk, kies Eigenschappen en verwijder het vinkje bij Taakbalk automatisch verbergen.

- Je kunt je favoriete apps en programma's rechtstreeks aan de taakbalk toevoegen: klik in het Start-menu met de rechtermuisknop op de naam of tegel van het programma en kies de optie Aan taakbalk vastmaken. Het programma is dan altijd snel toegankelijk via de taakbalk, net alsof het al actief is. Wil je niet meer dat een programma ruimte op de taakbalk inneemt? Klik er met de rechtermuisknop op en kies Dit programma van de taakbalk losmaken.

Vensters naar de taakbalk verkleinen en weer terughalen

Vensters lijken op konijnen; ze produceren steeds meer vensters. Je begint met één venster om een dankbrief aan een Chinees restaurant te schrijven. Je opent een ander venster om het adres op te zoeken en vervolgens een derde om online recensies te lezen. Voordat je het beseft, staat je bureaublad vol met vensters.

Windows helpt je wanorde tegen te gaan: je kunt een venster dat beeldruimte in beslag neemt omtoveren tot een knop op de taakbalk onder aan het bureaublad. Hiervoor gebruik je de knop Minimaliseren.

Zie je de drie knoppen in de rechterbovenhoek van een venster? Klik op de knop *Minimaliseren*, met een streepje erop (zie kantlijn). Zoef! Het venster verdwijnt; alleen de knop op de taakbalk onder aan het scherm blijft over.

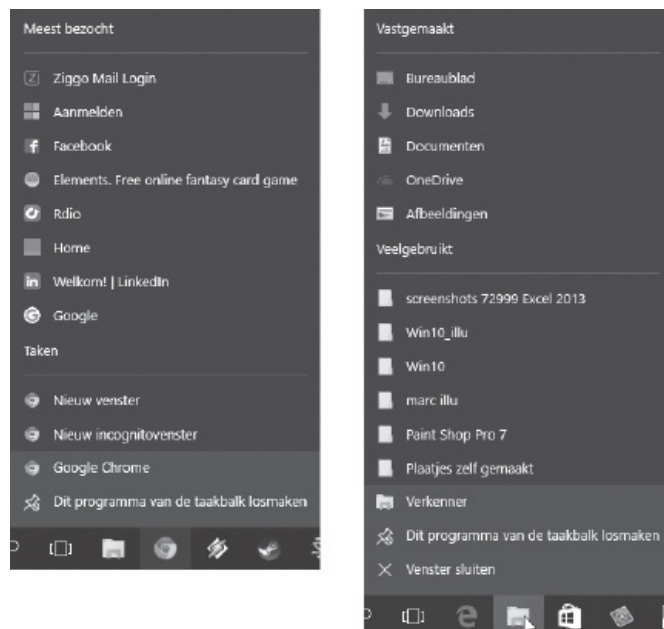

Om een geminimaliseerd programma op de taakbalk weer als venster op het bureaublad terug te krijgen, hoef je alleen maar op de taakbalkknop te klikken. Makkelijk toch?

- Kun je de taakbalkknop niet vinden van het venster dat je wilt minimaliseren of maximaliseren? Elke taakbalkknop toont de naam van het bijbehorende programma. Als je de muisaanwijzer op een taakbalkknop plaatst, toont Windows een miniatuur van het programma of de programmanaam.
- Door een venster te minimaliseren, gooi je de inhoud ervan niet weg en sluit je het programma ook niet. Als je op de naam van een venster op de taakbalk klikt, wordt het weer geopend in hetzelfde formaat en met dezelfde inhoud als op het moment van minimaliseren.

Tussen verschillende taken schakelen met Jump Lists

Met de taakbalk van Windows kun je meer dan alleen programma's openen en tussen vensters schakelen. Je kunt ook naar andere taken springen door met de rechtermuisknop op taakbalkknoppen te klikken. In figuur 3.6 zie je dat klikken met de rechtermuisknop op de knop Google Chrome (een webbrowser, niet standaard aanwezig in Windows) een snel overzicht geeft van onlangs bezochte websites. Klik op de vermelding van een site om er snel weer naar terug te keren.

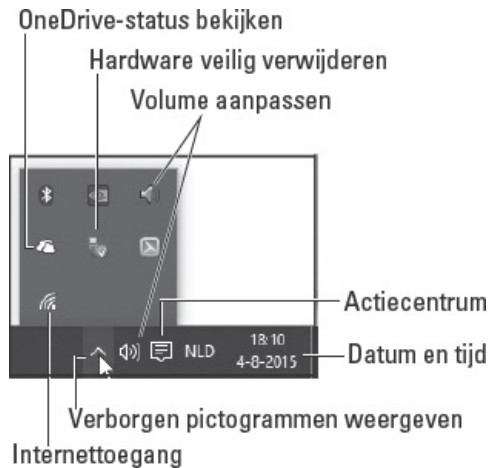
Figuur 3.6:
Jump Lists, van links naar rechts: Google Chrome en de Verkenner

Deze snelmenu's heten *Jump Lists* en bieden een nieuwe mogelijkheid met de taakbalk: snel naar eerder bezochte locaties springen, waardoor je nog sneller kunt werken.

Jump List-items werken altijd. Ook al heb je bijvoorbeeld de Verkenner niet geopend, toch kun je met de rechtermuisknop op de taakbalkknop ervan klikken en naar een map springen die in de lijst genoemd wordt.

De gevoelige plekjes van de taakbalk

Net als een handige kaartspeler heeft de taakbalk enkele onverwachte trucjes. Kijk bijvoorbeeld eens naar de pictogrammen aan de rechterkant van de taakbalk, dat het *systeemvak* wordt genoemd (zie figuur 3.7). Op elke pc staan andere items in het systeemvak, afhankelijk van de geïnstalleerde programma's, al herken je ongetwijfeld enkele onderdelen in de figuur:

Figuur 3.7:

Klik op het pijltje om de verborgen pictogrammen van de taakbalk te zien

- **Bureaublad weergeven.** Dit smalle knopje, dat uiterst rechts op de taakbalk is te vinden, minimaliseert onmiddellijk alle vensters als je erop klikt. (Klik er nog een keer op om alle vensters op hun oude plek terug te zetten.)

- **Datum en tijd.** Klik op de datum en tijd om een handige maandkalender en klok in beeld te brengen. Als je de tijd of datum wilt aanpassen of een tweede tijdzone wilt toevoegen, klik je eerst op de klok en dan op de link Datum- en tijdsinstellingen. Hierover lees je meer in hoofdstuk 12.

- **Locatie.** Je computer is momenteel je locatie aan het delen met een app, vaak te zien bij het bekijken van kaarten of andere locatiespecifieke apps.

- **Bluetooth.** Klik hierop om je opties te zien om draadloos verbinding te maken via Bluetooth, doorgaans gebruikt voor muizen, toetsenborden en speakers.

- **Hardware veilig verwijderen.** Klik hier voordat je een opslagapparaat verwijdert, zoals een geheugenstick, draagbare muziekspeeler of externe harde schijf. Windows schakelt het apparaat dan eerst uit.

- **Actiecentrum.** Klik hierop om het Actiecentrum te openen, dat je op de hoogte houdt van e-mails en afspraken, evenals van de prestaties van je computer.

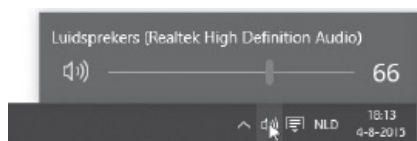
- **Bekabeld netwerk.** Dit krijg je te zien als je verbinding hebt met internet of andere pc's via een bekabeld netwerk. Geen verbinding? Dan krijg je een rood kruis op het pictogram te zien.

- **Draadloos netwerk.** Hieraan zie je dat je pc draadloos met internet of een ander netwerk is verbonden. Hoe meer streepjes gevuld zijn, des te sterker het signaal.

- **Volume.** Klik of tik op het luidsprekertje om de geluidssterkte van de pc te veranderen (zie figuur 3.8). Of dubbelklik op het luidsprekertje om een heel mengpaneel weer te geven. Je kunt dan het volume van elk programma apart instellen, zodat bijvoorbeeld het spel dat je aan het doen bent meer geluid maakt dan die vervelende piepjes van je andere programma's.

Figuur 3.8:
Verschuif de regelaar om het volume aan te passen

- **Taakbeheer.** Dit kleine programma, geliefd bij computertechneuten, kan baldadige programma's sluiten, achtergrondtaken in de gaten houden, prestaties controleren en andere technische dingen doen.

- **Installatie mislukt.** Een zojuist aangesloten apparaat werkt niet, bijvoorbeeld een printer, scanner, muzikspeler of ander apparaat. Verwijder het apparaat, voer de installatie nogmaals uit en sluit het apparaat weer aan. Hopelijk werkt dat.

- **USB.** Klik hierop voordat je een usb-apparaat verwijdert, zodat Windows weet dat het niet meer gebruikt moet worden.

- **OneDrive.** Wanneer je computer bestanden synchroniseert met OneDrive (je opslagruimte op internet), zie je een bewegend lijntje onder dit pictogram.

- **Accumeter, lichtnet.** Dit pictogram laat je weten dat je laptop of tablet op een stopcontact is aangesloten en dat de accu wordt opgeladen.

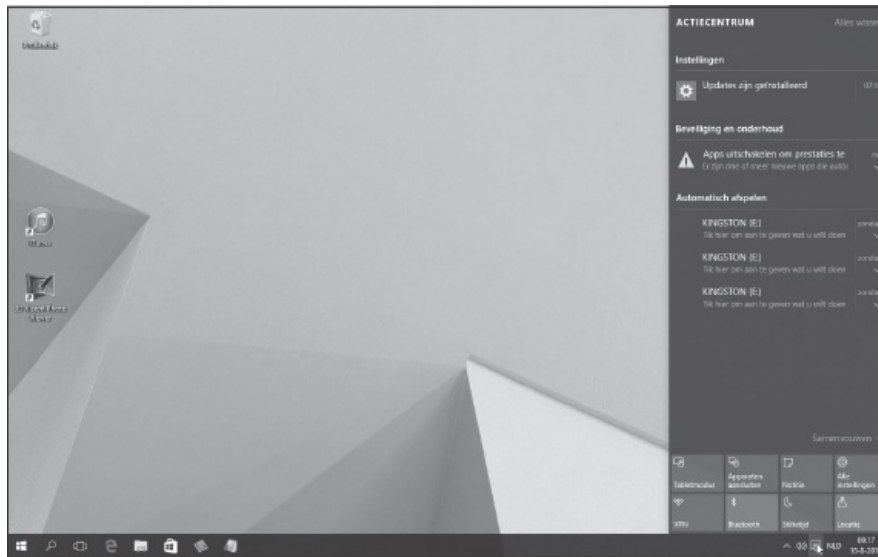
- **Accumeter, accu.** Je laptop of tablet krijgt alleen stroom van de accu. (Plaats de muisaanwijzer op het pictogram als je wilt weten hoeveel tijd je nog kunt werken voordat de accu leeg is.)
- **Pijltje.** Soms verstopt de taakbalk iets. Klik op het omhoog wijzende pijltje aan de linkerkant van het systeemvak om verborgen pictogrammen weer te geven. (Zie de paragraaf 'De taakbalk aanpassen', even verderop, voor tips en trucs voor deze pictogrammen.)

Je kunt kiezen welke systeemvakpictogrammen altijd zichtbaar moeten zijn door op de knop Start te klikken, Instellingen te kiezen, op het pictogram Systeem te klikken en Meldingen en acties te kiezen in het linkerdeelvenster. Klik op Geef aan welke pictogrammen u op de taakbalk wilt zien. Er verschijnt een nieuw venster met schakelknoppen voor alle pictogrammen. (Ik laat ze het liefst allemaal ingeschakeld.)

Het Actiecentrum openen

Het rechtergedeelte van de taakbalk staat vaak vol met pictogrammen. Tenzij je het overzicht in de vorige paragraaf van buiten hebt geleerd, kunnen die behoorlijk mysterieus zijn. Welnu, klik simpelweg op het pictogram van het Actiecentrum. Het Actiecentrum-venster verschijnt (zie figuur 3.9) en brengt licht in de duisternis door je meer details te bieden over je computer en je persoonlijke informatie.

Figuur 3.9:

Klik op het pictogram van het Actiecentrum voor actuele informatie over je computer

Het Actiecentrum vermeldt bijvoorbeeld informatie over je laatste e-mails, de tijden van aankomende afspraken en andere meldingen. Ook biedt het onderaan vier handige knoppen:

- **Tabletmodus.** Klik of tik op deze knop om de tabletmodus aan en uit te zetten. (Een gekleurde knop wijst op een actieve tabletmodus, die alleen goed werkt op touchscreens.)
- **Apparaten aansluiten.** Geeft Windows opdracht te zoeken naar iets dat je hebt verbonden, vaak draadloos. Kies deze knop nadat je bijvoorbeeld een draadloze monitor of Bluetooth-speakers hebt aangezet.
- **Notitie.** Klik hier om de app OneNote te starten, een app voor het maken van notities in de vorm van tekst, afbeeldingen, geluid of video.
- **Alle instellingen.** Hiermee wordt de nieuwe Instellingen-app van Windows 10 gestart, een omvangrijk paneel van geordende schakelaars dat het Configuratiescherm in oudere Windows-versies grotendeels vervangt. (Je kunt de app Instellingen ook bereiken door op de knop Start en vervolgens op het woord Instellingen te klikken.)

Hoewel de onderkant van het Actiecentrum vaak maar vier knoppen laat zien, kun je op het woord Uitvouwen boven de meest rechtse knop klikken om verborgen knoppen zichtbaar te maken. De beschikbare knoppen variëren al naar gelang je specifieke model computer of tablet.

Onthoud de volgende zaken om maximaal te profiteren van het Actiecentrum:

- Het Actiecentrum overdrijft soms, bijvoorbeeld door je te herinneren aan een afspraak van gisteren. Om een item te verwijderen, wijs je ernaar met de muis en klik je op de X in de rechterbovenhoek ervan.
- Om *alles* te wissen in het Actiecentrum, klik je op de woorden Alles wissen in de rechterbovenhoek.

- Tabletgebruikers kunnen het Actiecentrum snel oproepen door met hun vinger vanaf de rechterrاند van het scherm naar binnen te vegen.

- Om de knoppen onder in het Actiecentrum aan te passen, klik je op de knop Alle instellingen in de rechterbenedenhoek van het venster. Wanneer het venster Instellingen verschijnt, klik je op het onderdeel Systeem en vervolgens op Meldingen en acties. Wanneer het venster Meldingen en acties verschijnt, zie je de vier huidige knoppen bovenaan staan; klik of tik op een knop om een vervangende knop te kiezen in het menu.

De taakbalk aanpassen

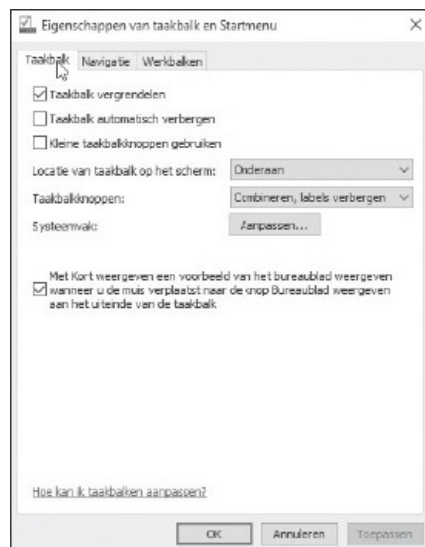
Windows biedt een wervelwind aan opties voor de nederige taakbalk, zodat je er op meer manieren mee kunt spelen dan met een vork en een sliert spaghetti.

Dit is vooral belangrijk als je weinig ophebt met het nieuwe menu Start: door de taakbalk vol te zetten met knoppen van programma's die je veel gebruikt, voorkom je onnodige uitstapjes naar Start.

Ten eerste heeft de taakbalk aan de linkerkant standaard pictogrammen voor drie apps: Microsoft Edge (de nieuwe webbrowser van Windows 10), de Verkenner (de bestandsbrowser) en de Store-app (om apps en programma's te downloaden). Net als de andere taakbalkknoppen zijn ze verplaatsbaar, dus zet ze gerust in een andere volgorde.

Als je het pictogram of de tegel van een veelgebruikt programma of app ontdekt in het menu Start, klik je er met de rechtermuisknop op en vervolgens op Aan taakbalk vastmaken onderaan in het venster.

Voor nog meer mogelijkheden klik je met de rechtermuisknop op een leeg deel van de taakbalk en kies je de optie Eigenschappen. Het venster Eigenschappen van taakbalk en Start-menu van figuur 3.10 verschijnt dan in beeld.

Figuur 3.10:

Klik op de tab Taakbalk als je het uiterlijk en het gedrag van de taakbalk wilt aanpassen

In tabel 3.1 zie je de opties voor dit dialoogvenster, en mijn aanbevelingen. (Je moet de markering uit het selectievakje Taakbalk vergrendelen verwijderen voordat sommige van deze opties werken.)

Experimenteer wat met de taakbalk tot je tevreden bent met het resultaat. Nadat je een instelling hebt veranderd, klik je op de knop Toepassen om de wijziging onmiddellijk te bekijken. Bevalt het resultaat niet? Maak de wijziging ongedaan en klik weer op Toepassen om naar de oude situatie terug te keren.

Als je eenmaal tevreden bent met het uiterlijk, markeer je het selectievakje Taakbalk vergrendelen (zie opnieuw tabel 3.1).

Tabel 3.1: De taakbalk aanpassen

<i>Instelling</i>	<i>Mijn advies</i>
Taakbalk vergrendelen	Markeer dit selectievakje om te voorkomen dat het uiterlijk van de taakbalk wordt gewijzigd. Vergrendel de taakbalk pas nadat je hem aan je wensen hebt aangepast.
Taakbalk automatisch verbergen	Deze optie is handig bij kleine beeldschermen. Markeer dit selectievakje om de taakbalk zichzelf automatisch te laten verbergen wanneer je er niet in de buurt bent. (Plaats de muisaanwijzer tegen de onderrand van het scherm om de taakbalk weer te laten verschijnen.) Ik gebruik deze optie niet, zodat de taakbalk altijd in beeld is.
Kleine taakbalkknoppen gebruiken	Ook handig bij de kleine schermen van tablets en sommige laptops. Hierdoor krimpt de taakbalk tot de halve hoogte, zodat er piepkleine pictogrammen op passen.
Locatie van taakbalk op het scherm	De taakbalk kan niet alleen onderaan, maar op elk van de vier zijden van je scherm staan. Geef hier je voorkeur op.
Taakbalkknoppen	Als je veel vensters en programma's opent, wordt het vol in de taakbalk. Windows lost dit op door soortgelijke vensters onder één knop te groeperen: alle Microsoft Word-documenten onder één Word-knop bijvoorbeeld. Kies de optie Combineren, labels verbergen, dan raakt de taakbalk niet overvol.
Systeemvak	Klik op de knop Aanpassen om naar het onderdeel

	Meldingen en acties van de Instellingen-app te gaan. Klik hier op de link Geef aan welke pictogrammen u op de taakbalk wilt zien. Nu kun je instellen welke pictogrammen in het systeemvak rechts worden weergegeven. Ik heb zelf Altijd alle pictogrammen weergegeven in het systeemvak gemarkeerd.
Met Kort weergeven een voorbeeld van het bureaublad weergeven	Markeer je dit selectievakje, dan worden vensters transparant als je de muisaanwijzer op het vakje uiterst rechts op de taakbalk plaatst, zodat je het bureaublad eronder te zien krijgt. (Klik op datzelfde vakje om alle geopende vensters te minimaliseren.)

Meerdere bureaubladen instellen

Sommige mensen sluiten twee of meer monitoren aan op hun computer zodat het bureaublad dubbel zo groot wordt. Deze computerliefhebbers kunnen dan een spreadsheet bekijken op de ene monitor, en de andere monitor gebruiken om er een rapport over te schrijven. (In hoofdstuk 12 wordt beschreven hoe je twee monitoren gebruikt.)

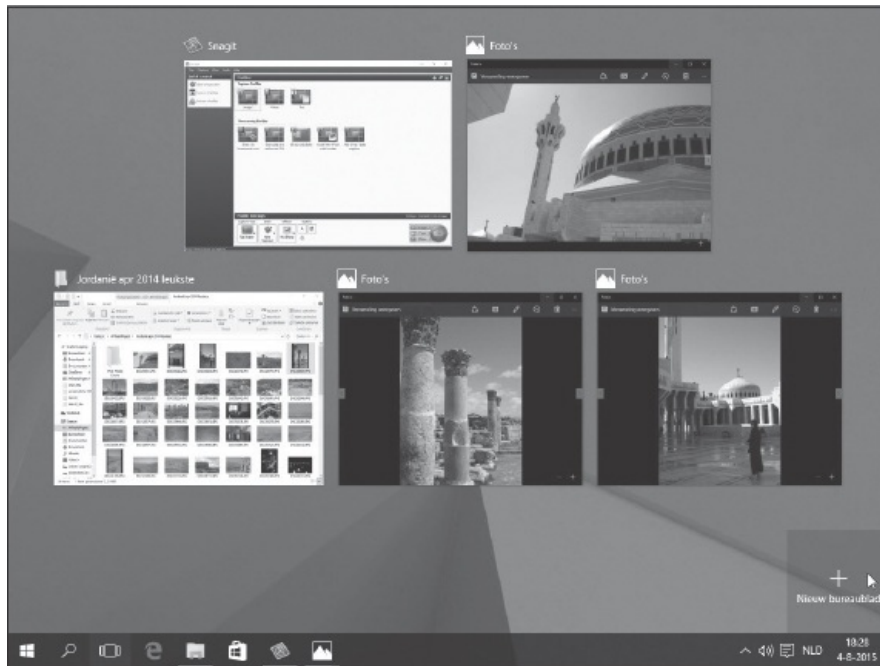
Om mensen met een smalle beurs tegemoet te komen, introduceert Windows 10 een manier om meerdere bureaubladen te gebruiken op één monitor. Deze zogeheten *virtuele* bureaubladen zijn direct toegankelijk, zodat je je werk van het ene naar het andere bureaublad kunt verschuiven. Dat kan handig zijn voor mensen met een kleine monitor die bijvoorbeeld tussen verschillende sets van naast elkaar gelegen vensters willen schakelen. In plaats van met vensters te jongleren, kunnen ze simpelweg tussen bureaubladen schakelen.

Volg deze stappen om virtuele bureaubladen te creëren en ermee te werken:

1. Klik op de taakbalkknop Taakweergave (zie kantlijn) en vervolgens op de tekst Nieuw bureaublad.

Een klik of tik op de knop Taakweergave maakt het scherm leeg en toont miniatuurweergaven van al je open vensters. In de rechterbenedenhoek (zie figuur 3.11) zie je de tekst Nieuw bureaublad.

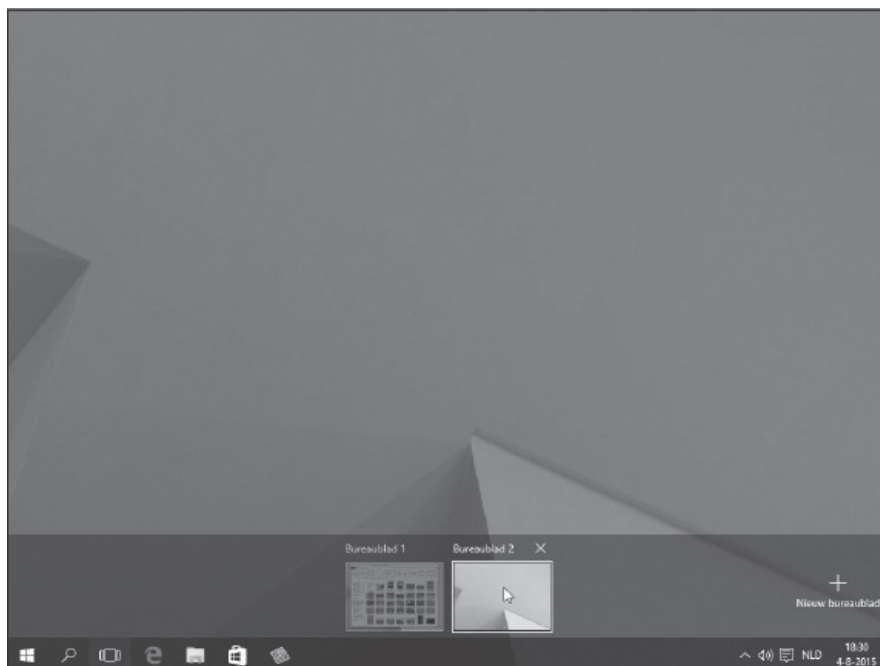
Figuur 3.11:

Klik op de taakbalkknop Taakweergave en de woorden Nieuw bureaublad verschijnen boven de taakbalk

Klik op Nieuw bureaublad en er verschijnt onmiddellijk een kleine bureaubladminiaturuur aan de onderrand van het scherm, zoals weergegeven in figuur 3.12.

2. Klik op de miniatuur van het nieuwe bureaublad, en je tweede bureaublad vult het scherm.

De miniatuur krijgt de grootte van een nieuw bureaublad. Het nieuwe bureaublad is een kopie van je originele bureaublad, maar zonder open programma's of vensters.

Figuur 3.12:

Klik op de miniatuur van het tweede bureaublad

Dat was het. Je hebt een tweede, virtueel bureaublad gecreëerd en hebt dit ook meteen actief gemaakt. Windows bewaart je andere bureaublad op een veilige plek totdat je er weer naar wilt overschakelen.

Sommige mensen zijn gek op virtuele bureaubladen. Anderen vinden het hele concept maar overbodig en verwarrend. Als jij virtuele bureaubladen wel ziet zitten, kunnen deze tips van pas komen:

- Om te schakelen tussen bureaubladen, klik je op de knop Taakweergave. Wanneer de miniaturen van je bureaubladen verschijnen (zie opnieuw figuur 3.12), klik je op het gewenste bureaublad.
- Om de open vensters van een virtueel bureaublad te bekijken, klik je op de knop Taakweergave. Wanneer de bureaubladminiaturen aan de onderkant van het scherm verschijnen, plaats je de muisaanwijzer boven een bureaubladminiatuur; het scherm laat nu miniaturen zien van de open vensters van dat bureaublad. Om terug te keren naar een venster op een bureaublad, klik je simpelweg op de miniatuur van dat venster.

- Om een ongewenst bureaublad te sluiten, klik je op de knop Taakweergave en vervolgens op de X (zie kantlijn) in de miniatuur van dat bureaublad. Eventuele open vensters op dat bureaublad worden dan op je originele, 'echte' bureaublad geplaatst. Dat is belangrijk: je verliest geen niet-opgeslagen werk als je per ongeluk een virtueel bureaublad sluit.

- Om nog meer virtuele bureaubladen te maken, klik je op de knop Taakweergave. Wanneer het scherm van figuur 3.11 verschijnt, klik je op het plusteken (zie kantlijn) in de rechterbenedenhoek van het scherm.
- Toetsenbordliefhebbers kunnen een bureaublad toevoegen door de Windows-toets ingedrukt te houden en op Ctrl+D te drukken. Je huidige bureaublad verdwijnt onmiddellijk om plaats te maken voor een nieuw, leeg bureaublad. (Met de toetsencombinatie +Tab open je de modus Taakweergave, zodat je al je open vensters te zien krijgt, evenals eventuele virtuele bureaubladen.)
- Om een open venster van het ene virtuele bureaublad naar het andere te verplaatsen, klik je op de knop Taakweergave om de miniaturen van je open bureaubladen weer te geven. Klik met de rechtermuisknop op het gewenste venster op een van de bureaubladminiaturen en kies vervolgens het nummer van het betreffende bureaublad in het snelmenu. (De bureaubladen zijn genummerd in de volgorde waarin je ze gemaakt hebt.)

Programma's makkelijk terugvinden

Iedere keer dat je een nieuw programma op je computer installeert, krijg je veel te veel onduidelijke vragen voorgeschoteld. Maar let op als je deze vraag ziet: 'Wilt u een snelkoppeling op het bureaublad of de taakbalk toevoegen?'

In zo'n geval zeg je 'Ja, graag', want het voorkomt dat je in het Start-menu op

zoek moet gaan naar het pictogram of de tegel van het programma.

Als je favoriete programma's nog geen pictogrammen op het bureaublad of de taakbalk hebben, voer je de volgende stappen uit:

1. Ga naar het menu Start en klik op de optie Alle apps.

Klik op de tekst Alle apps, linksonder in het menu Start. Er verschijnen pictogrammen voor al je apps en programma's, in alfabetische volgorde.

2. Klik met de rechtermuisknop op de naam van een programma of app, klik op Meer en kies in het snelmenu de optie Aan taakbalk vastmaken.

Heb je een touchscreen, plaats dan je vinger gedurende circa twee seconden op het pictogram van de gewenste app. Til je vinger op en tik vervolgens in het snelmenu op de optie Aan taakbalk vastmaken.

Nu hoef je niet steeds naar Start te gaan om veelgebruikte apps te starten, maar klik je gewoon op de taakbalkknop.

Nadat je de taakbalk vol met knoppen hebt gezet, kun je net doen alsof ze van links naar rechts genummerd zijn (behalve het pictogram van Taakweergave). Gebruik de toetsencombinatie Windows-toets+1 vanaf het bureaublad om het programma naast de Start-knop te starten, Windows-toets+2 voor het volgende enzovoort. Je hebt dus ook automatisch sneltoetsen gemaakt!

Hoofdstuk 4

Vensters op het bureaublad

.....

In dit hoofdstuk:

- De onderdelen van een venster begrijpen
 - Knoppen, balken en vakken manipuleren
 - Opdrachten op het lint terugvinden
 - Het navigatievenster doorgronden
 - Vensters verplaatsen en hun afmetingen wijzigen
-

Het Start-menu van Windows 10 laat trots felle kleuren, grote letters en enorme knoppen zien. Het is eenvoudig te zien wat je met een vinger of muis aan het doen bent.

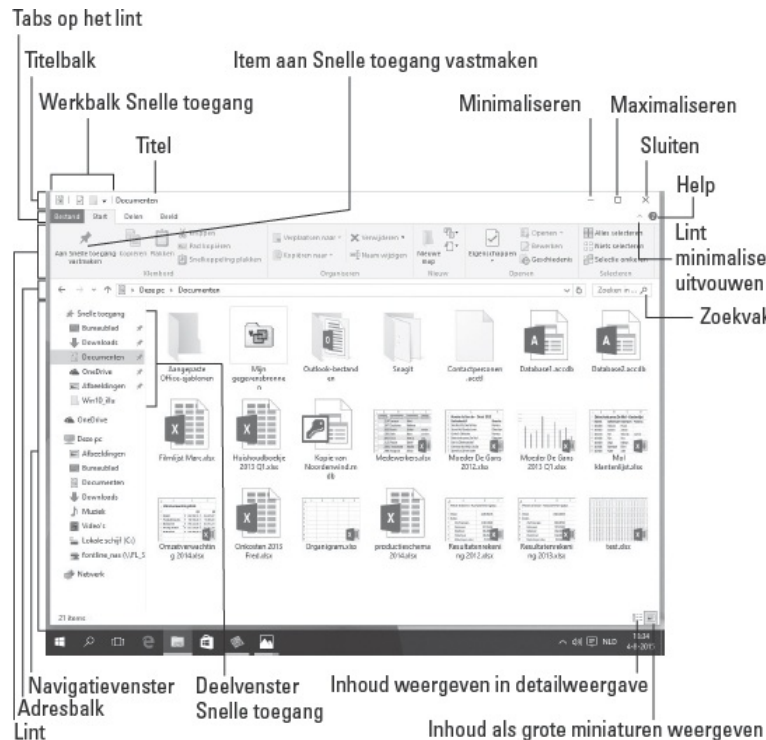
Het bureaublad van Windows daarentegen heeft minuscule, kleurloze knoppen, kleine letters, knoppen zonder labels en vensters met dunne randen. De vensters hebben veel te veel onderdelen en ook nog eens verwarrende namen die je van de bijbehorende programma's moet onthouden. Om je te helpen, krijg je hier een lesje in de anatomie en navigatie van vensters.

Uiteindelijk dien je op de hoogte te zijn van deze materie, want vensters hebben de neiging elkaar af te dekken op het bureaublad; je zult ze handmatig weer in beeld moeten brengen.

Hier wordt een doodgewoon venster op de ontleedtafel gelegd, zodat je weet wat er gebeurt als je een onderdeel aanklikt of aanraakt. Aarzel niet om aantekeningen in de kantlijn van dit boek te maken als je van het betrekkelijk simplistische Start-menu naar het krachtige, maar gecompliceerde bureaublad van Windows gaat.

Een typisch bureaubladvenster ontleden

In figuur 4.1 zie je hoe de verschillende onderdelen van een venster heten. Misschien herken je het als je map Documenten, de opslagplaats van het merendeel van je werk.

Figuur 4.1:

Zo noemen de altijd nauwgezette computernerds de verschillende onderdelen van een venster

Net zoals het geluid dat een bokser produceert afhankelijk is van de plek waar hij geraakt wordt, is de reactie van een venster afhankelijk van de plaats waar je klikt. In de volgende paragrafen komen de verschillende onderdelen van het venster Documenten van figuur 4.1 aan bod, hoe je erop klikt en hoe Windows hierop reageert.

- Windows-veteranen herinneren zich de map Mijn documenten, waarin vrijwel al hun bestanden stonden. Windows 10 noemt de map gewoon Documenten. (Je wordt hoe dan ook nog steeds geacht je bestanden erin te dumpen, ongeacht de naam.)
- Boven elke map vind je een dikke balk met opdrachten, het *lint*. Sommige mensen vinden de grote knoppen en menu's van het lint handig, anderen geven de voorkeur aan het oude menusysteem. Vind je het lint maar niets? Klik dan in de rechterbovenhoek op de kleine pijl naast het vraagteken, en het lint verdwijnt. (Herhaal dit om het terug te halen.)

- Windows toont geen bibliotheken meer in het navigatievenster. De meeste mensen zullen ze niet missen. Maar als jij eraan gehecht bent, zet je ze terug: klik met de rechtermuisknop op een leeg deel van het navigatievenster en kies de optie Bibliotheken weergegeven in het snelmenu.
- Windows zit vol kleine knoppen, kaders en vakken. Je hoeft hun namen niet te onthouden, al begrijp je de Help-menu's van Windows beter als je dit wel doet. Zie je een onbekend onderdeel in een venster, keer dan terug naar dit hoofdstuk, zoek in figuur 4.1 naar de naam ervan en lees de uitleg.

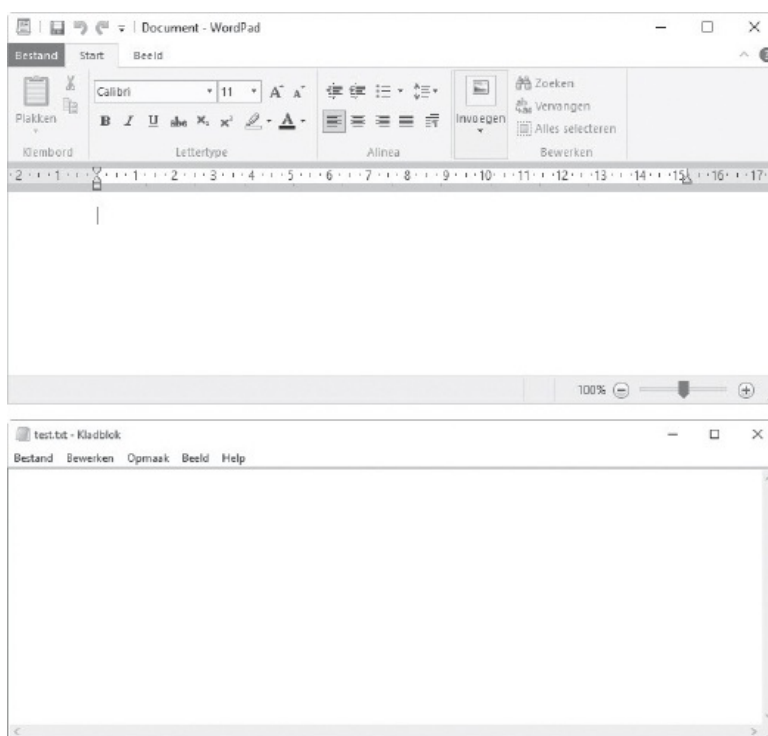
- In Windows kun je de meeste dingen doen door gewoon te klikken, te dubbelklikken of met de rechtermuisknop te klikken. **Tip:** bij twijfel klik je met de rechtermuisknop.

- Navigeer je op het bureaublad met een computer met touchscreen? Lees dan de kadertekst in hoofdstuk 3 over het werken met het bureaublad op een Windows-tablet.
- Nadat je een paar keer in verschillende vensters hebt geklikt, zul je merken hoe makkelijk het eigenlijk is om ze te commanderen. Zoals altijd is het begin het moeilijkst, net als het leren omgaan met het dashboard van een huurauto.

Aan de titelbalk van een venster trekken

De balk boven aan vrijwel ieder venster (zie voorbeelden in figuur 4.2) is de titelbalk, waarop je meestal de naam van het programma en de naam van het weergegeven bestand of de map vindt. In figuur 4.2 zie je de titelbalken van de programma's WordPad (boven) en Kladblok (onder). De titelbalk van het programma WordPad toont de naam Document omdat je nog niet de kans hebt gehad om het bestand op te slaan en een naam te geven.

Figuur 4.2:

Een titelbalk van WordPad (boven) en Kladblok (onder)

Hoewel hij wat saai is, heeft de titelbalk toch verborgen superkrachten, zoals je in de volgende tips leest:

- Titelbalken zijn handige grepen om vensters op het bureaublad te verplaatsen. Wijs naar een leeg gedeelte van de titelbalk, houd de muisknop ingedrukt en beweeg de muis: het venster volgt je terwijl je de muis verschuift. Heb je de goede plek gevonden? Laat de muisknop los en het venster slaat z'n tenten op het nieuwe plekje op.
- Dubbelklik op een lege plek op de titelbalk om het venster het hele bureaublad te laten vullen. Dubbelklik er nogmaals op om het venster weer te laten krimpen tot zijn oorspronkelijke grootte.
- Zie je het groepje kleine pictogrammen in de linkerbovenhoek van het programma WordPad? Deze pictogrammen vormen de werkbalk Snelle toegang, onderdeel van het zogenoemde *lint*. Ze geven toegang met één klik tot veelgebruikte opdrachten, zoals het opslaan van bestanden.

- In Windows 10 bevat de rechterkant van de titelbalk van zowel programma's als apps drie vierkante knoppen. Van links naar rechts zijn ze bedoeld voor het minimaliseren, herstellen (of maximaliseren) en sluiten van een venster. In de paragraaf 'Vensters verschuiven op het bureaublad' verderop in dit hoofdstuk lees je meer hierover.
- Je herkent het venster waarin je aan het werk bent aan de titelbalk. Let met name op de titel van het venster: de ene titel zal donkerder zijn dan de andere. (Zie je hoe het woord WordPad in figuur 4.2 bovenaan donkerder is dan het woord Kladblok in figuur 4.2 onderaan?) Die kleur onderscheidt het van vensters waarmee je *niet* bezig bent. Een snelle blik op de titelbalken op het bureaublad volstaat om het actieve venster te herkennen dat je invoer zal accepteren.

Slepen, neerzetten en wegwezen

Hoewel de term *slepen-en-neerzetten* nogal plastisch klinkt, is het een heel simpel muistrucje dat in Windows veel wordt gebruikt. Slepen-en-neerzetten is een manier om iets te verplaatsen, bijvoorbeeld een pictogram op je bureaublad.

Als je wilt *slepen*, plaats je de muisaanwijzer op het pictogram en houd je de linker- of rechtermuisknop *ingedrukt*. (Ik gebruik het liefst de rechtermuisknop.) Terwijl je de muis op je bureau verplaatst, sleept de aanwijzer het pictogram over het scherm. Plaats de muisaanwijzer met het pictogram waar je het wilt hebben en laat de muisknop los. Het pictogram wordt nu netjes *neergezet*, zonder deuken.

Wanneer je tijdens het slepen de rechtermuisknop ingedrukt houdt, geeft Windows een handig klein menu weer, waarin je wordt gevraagd of je het pictogram wilt *kopiëren* of *verplaatsen*.

Afdeling handige tips: ben je begonnen iets te verslepen en besef je onderweg dat je het verkeerde object te pakken hebt? Laat de muisknop niet los, maar druk op de Esc-toets om de actie te annuleren. Oef! (Als je met je rechtermuisknop hebt gesleept en de knop al hebt losgelaten, is er nog een oplossing: kies Annuleren in het menu.)

Naar mappen navigeren met de adresbalk

Direct onder de titelbalk of het lint van iedere map vind je de *adresbalk* (zie figuur 4.3). Internetveteranen hebben hier een déjà vu: de adresbalk van Windows is gewoon van de bovenkant van webbrowsers als Internet Explorer geplukt en boven op iedere map geplakt.

Figuur 4.3:
Een adresbalk

De vier onderdelen van de adresbalk, beschreven van links naar rechts in de volgende lijst, hebben vier verschillende taken:

- **De knoppen Vorige en Volgende.** Deze twee pijlen onthouden alles terwijl je door de mappen van je pc bladert. Met de knop Vorige kom je in de map die je zojuist hebt bezocht. De knop Volgende brengt je hierna op de oorspronkelijke locatie terug.
- **De knop Recente locaties.** Klik op dit bijzonder kleine, omlaagwijzende pijltje voor een lijst met mappen die je eerder hebt bezocht. Klik op een van de items om er direct naartoe te gaan.
- **De knop Omhoog.** Klik op de pijl omhoog om één map omhoog te gaan vanuit de huidige map. Als je bijvoorbeeld bestanden aan het ordenen was in de submap Zooi van de map Documenten, dan klik je op de knop Omhoog om naar de map Documenten te gaan.
- **Adres.** Zoals de adresbalk van webbrowsers het adres van een website weergeeft, zo geeft de adresbalk van Windows het adres van je huidige map weer: de locatie op je harde schijf. De adresbalk in figuur 4.3 laat bijvoorbeeld drie woorden zien: *Deze pc*, *Documenten* en *Zooi*. Deze woorden laten je weten dat je kijkt in de map *Zooi* van de map *Documenten* op *Deze pc* (jouw pc dus, en niet die van iemand anders). Inderdaad, adressen van mappen zijn lastig genoeg om een heel hoofdstuk aan te besteden: hoofdstuk 5.
- **Het vak Zoeken.** Elke Windows-map heeft een zoekvak. Hiermee zoek je echter niet op internet, maar door de inhoud van je mappen. Typ bijvoorbeeld **wortel** in het zoekvak van een map; Windows graaft dan in de inhoud van die map en vindt elk bestand of elke map waarin het woord 'wortel' voorkomt.

springen.

In de adresbalk zie je telkens een klein pijltje tussen de woorden *Deze pc*, *Documenten* en *Zooi*. Het pijltje geeft snel toegang tot andere mappen. Klik bijvoorbeeld op het pijltje rechts van het woord *Documenten*. Er verschijnt nu een klein vervolgmenu waarmee je naar andere submappen in de map *Documenten* kunt

Opdrachten op het lint zoeken

Het bureaublad van Windows heeft meer op het menu staan dan een Chinees restaurant. Om te zorgen dat iedereen aan computeropdrachten in plaats van aan foeyonghai denkt, heeft Windows de menu's ondergebracht in het *lint*, dat boven elke map staat (zie figuur 4.4).

Bestand Start Delen Beeld

Figuur 4.4:
De tabbladen van het lint

De tabbladen van het lint bieden verschillende opties. Om de geheime opties in beeld te brengen, klik je op een tab, bijvoorbeeld *Delen*. Het lint verandert dan razendsnel en toont je alle opties die je hebt om een bestand te delen, zoals je in figuur 4.5 ziet.

Figuur 4.5:

Klik op een van de tabs van het lint om de bijbehorende opdrachten in beeld te brengen

Bij een restaurant is een bepaald gerecht soms op; bij een venster zijn soms niet alle menuopties beschikbaar. Opties die je nu niet kunt gebruiken, worden grijs weergegeven (zoals de optie Afdrukken in figuur 4.5, want je kunt muziekbestanden nu eenmaal niet afdrukken).

Klik je in het lint per ongeluk op de verkeerde tab, zodat opdrachten in beeld verschijnen die je niet nodig hebt, klik dan gewoon op de tab die je *echt* wilde. Windows is zo vergevingsgezind om de inhoud van dat tabblad te tonen.

Je hoeft niet veel over het lint te weten, want Windows plaatst automatisch de juiste knoppen boven elk venster. Open je bijvoorbeeld de map Muziek, dan verschijnt de nieuwe tab Afspelen, zodat je naar muziek kunt luisteren.

Als de betekenis van een knop je niet meteen duidelijk is, wijs je hem aan met de muis: een klein bericht legt de *raison d'être* van de knop uit. Mijn eigen vertalingen voor de belangrijkste tabs en knoppen vind je in deze lijst:

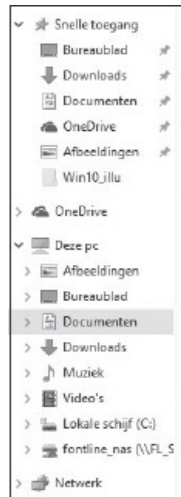
- **Bestand.** Deze tab vind je altijd aan de linkerkant van het lint; hij biedt snelle toegang tot enkele basisopties: het openen van nieuwe vensters, terugkeren naar populaire locaties en een snelkoppeling naar het dialoogvenster Mapopties.
- **Start.** Deze tab bevat de meest gebruikte opdrachten en is bij elke map dan ook standaard geopend. Je vindt er allerlei opdrachten die je op bestanden kunt toepassen, zoals selecteren, knippen, kopiëren, plakken, verplaatsen, verwijderen en de naam wijzigen.
- **Delen.** Zoals de naam al verradt, biedt deze tab opdrachten om de inhoud van mappen met anderen te delen, bijvoorbeeld door de inhoud naar cd-rom te branden, te e-mailen of via een netwerk te versturen. In hoofdstuk 14 lees je meer over het delen via een netwerk.
- **Beeld.** Klik hier om de manier waarop bestanden in het venster verschijnen te veranderen. Kies in de map Afbeeldingen bijvoorbeeld Extra grote pictogrammen om grotere miniatures van je foto's te bekijken.
- **Beheren.** Deze multifunctionele tab, die alleen in speciale gevallen zichtbaar is, toont verschillende mogelijkheden om specifieke items in mappen te verwerken. Als je bijvoorbeeld een of meer afbeeldingsbestanden hebt geselecteerd, verschijnt de tab Beheren met daarin de knop Diavoorstelling en knoppen om gekantelde foto's recht te zetten of ze in een bureaubladachtergrond te veranderen.

Vind je het maar niets dat zo'n dik lint enorm veel ruimte boven aan het venster bezet houdt? Bij ruimtegebrek klik je op de kleine omhoog wijzende pijl naast het blauwe vraagtekenpictogram in de rechterbovenhoek om het lint een kopje kleiner te maken. Klik er nog een keer op om het lint weer te tonen.

Sneller werken met het navigatievenster

Op een 'echt' bureaublad heb je de meest gebruikte onderdelen altijd binnen handbereik. Je koffie, de nietmachine en misschien het broodje kaas waar je gisteren geen zin meer in had. Op dezelfde manier verzamelt Windows de meest gebruikte onderdelen van je pc en zet ze in het nieuwe navigatievenster (zie figuur 4.6).

Figuur 4.6:

Het navigatievenster biedt snel toegang tot plaatsen die je vaak bezoekt

Het navigatievenster, dat je aan de linkerkant van iedere map vindt, heeft verschillende hoofdonderdelen: Snelle toegang, OneDrive en Deze pc. (Op pc's in een netwerk zie je ook vermeldingen voor Netwerk en Thuisgroep.) Klik op een van deze onderdelen (bijvoorbeeld Snelle toegang) om de inhoud ervan snel in het deelvenster rechts te tonen.

Hier volgt een gedetailleerde beschrijving van de hoofdonderdelen van het navigatievenster:

- **Snelle toegang.** Deze locaties, voorheen Favorieten geheten, fungeren als snelkoppelingen naar de meest bezochte plekken in Windows.
 - **Bureaublad.** Geloof het of niet, maar het bureaublad van Windows is in werkelijkheid een map die altijd op je scherm is geopend. Als je onder Snelle toegang op de optie Bureaublad klikt, krijg je de inhoud ervan te zien.
 - **Downloads.** Klik op deze snelkoppeling om de bestanden in beeld te brengen die je met Microsoft Edge van internet hebt gedownload. Aha, dus hier komen ze terecht!
 - **Documenten.** Deze map is een eeuwige favoriet omdat je er het merendeel van je werk in bewaart: spreadsheets, rapporten, brieven en andere zaken die je hebt gemaakt.
 - **Afbeeldingen.** Nog een populaire bestemming, die je naar de foto's brengt die je zelf hebt gemaakt of van internet hebt gehaald.
- **OneDrive.** Deze online opslaglocatie heb je tijdens het maken van je Microsoft-account gratis gekregen. Omdat deze met een wachtwoord is beveiligd en online staat, is het verleidelijk al je favoriete bestanden erin te plaatsen, zodat je er vanaf elke pc toegang toe hebt. Maar wanneer je opgeslagen bestanden de opslaglimiet overschrijden, vraagt Microsoft je naar je creditcardgegevens om te betalen voor extra opslagcapaciteit. Aan het einde van hoofdstuk 5 lees je meer over OneDrive.
- **Deze pc.** Dit gedeelte leidt naar de mappen en schijfstations van je pc. (Veel van deze veelgebruikte opslaglocaties kom je ook tegen in het onderdeel Snelle toegang van het navigatievenster.) Je vindt er de volgende mappen:
 - **Bureaublad.** Klik hierop om de bestanden en mappen te bekijken die op het bureaublad zijn opgeslagen. (Maar je kunt natuurlijk ook de map

sluiten en het bureaublad zelf bezoeken.)

- **Documenten.** Hiermee open je de map Documenten, een handige opslagplek voor brieven, formulieren en rapporten.
- **Downloads.** Heb je iets van internet gedownload? Ga naar deze map om het terug te vinden.
- **Muziek.** Jawel, deze snelkoppeling springt direct naar de map Muziek, waar je kunt dubbelklikken op een nummer om het af te spelen via de speakers van je pc.
- **Afbeeldingen.** Deze snelkoppeling opent de map Afbeeldingen, met al je digitale foto's.
- **Video's.** Deze snelkoppeling gaat naar de map Video's, waar je kunt dubbelklikken om een film direct te bekijken.

- **Lokale schijf (C:).** Dit is bedoeld voor techneneuten die naar een specifieke map willen bladeren. Als je niet precies weet wat je zoekt, vind je het waarschijnlijk niet. Gebruik in plaats hiervan een van de andere snelkoppelingen.
- **Schijfstations.** Als je pc extra schijfstations bevat, verschijnen hier de pictogrammen ervan. Wanneer je een usb-stick aansluit op een usbpoort, of een cd of dvd in de lade doet, vind je het pictogram ervan ook hier.
- **Netwerk.** Thuisgroepen vereenvoudigen het delen van bestanden, maar gewone netwerken doen het ook nog steeds. Alle netwerken (inclusief thuisgroepen) kom je hier tegen.
- **Thuisgroep.** De thuisgroepen van Windows bestaan uit twee of meer pc's die via een eenvoudig netwerk gegevens met elkaar delen. Klik op de knop Thuisgroep in het navigatievenster om mappen te bekijken die door andere netwerk-pc's in je thuisgroep worden gedeeld. (Hoofdstuk 15 gaat dieper in op thuisgroepen en andere netwerken.)

Met de volgende tips haal je het meeste uit het navigatievenster:

- Om te voorkomen dat je keer op keer naar het menu Start terug moet, voeg je je eigen favoriete locaties aan het navigatievenster toe: klik met de rechtermuisknop op de map en kies Aan Snelle toegang vastmaken.
- Heb je thuis of op het werk verbinding met een netwerk gemaakt, dan staan in het gedeelte Deze pc mogelijk media van andere computers: muziek, video's en foto's. Klik op de pictogrammen van die andere computers om de inhoud ervan te bekijken, net alsof ze op je eigen computer staan.

- Windows 7-gebruikers valt het misschien op dat Windows 10 geen bibliotheken meer weergeeft in het navigatievenster. Ze bestaan nog steeds, maar zijn verborgen op de achtergrond. Om ze weer in beeld te brengen, klik je op een leeg gedeelte van het navigatievenster en kies je Bibliotheken weergeven in het snelmenu. (Je dient ook handmatig de mappen Openbaar toe te voegen aan elke bibliotheek om die weer in hun oude glorie uit de dagen van Windows 7 te herstellen.)

Binnen een venster bewegen met de schuifbalk

Aan de rand van alle overvolle vensters vind je een schuifbalk, die eruitziet als een liftschacht (zie figuur 4.7). Soms verschijnt zelfs onder aan een extra lang Start-menu een schuifbalk.

In die schacht schuift een kleine liftkooi (het *schuifblokje*) op en neer terwijl je door je tekst bladert. Door naar de lift te kijken, kun je zien of je bij het begin, bij het einde of in het midden van het venster bent.

Door op verschillende delen van de schuifbalk te klikken, kun je snel navigeren in een grote hoeveelheid informatie. Hier volgt een overzicht:

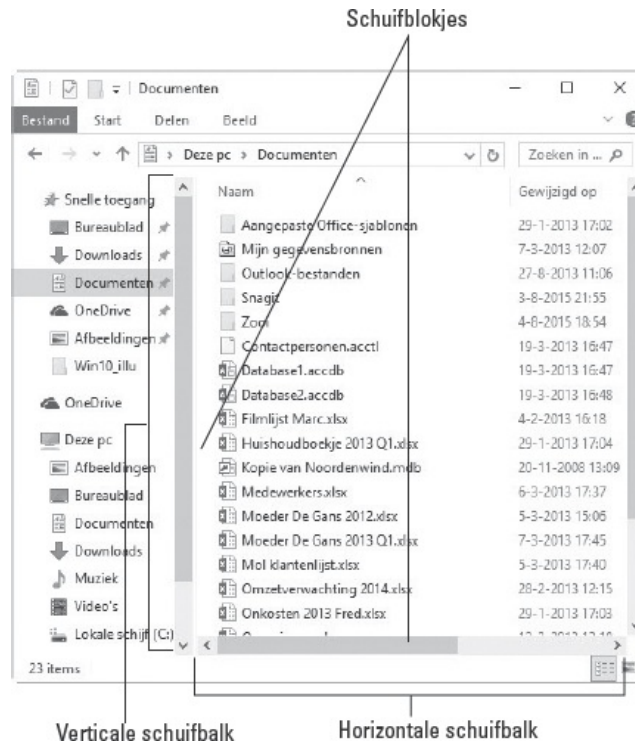
- Klik op de plek in de schuifbalk waar je naartoe wilt gaan. Bij een verticale schuifbalk klik je bijvoorbeeld *boven* het schuifblokje om één pagina in het document omhoog te gaan. Als je *onder* het schuifblokje klikt, ga je één pagina omlaag.

- De uiterste rechterrاند van het menu Start is in feite een verborgen schuifbalk, die verschijnt wanneer de muisaanwijzer in de buurt is. Schuif het schuifblokje naar beneden om verlegen apps te zien die zich schuilhouden onder de onderkant van het scherm.
- Zie je geen schuifbalk of schuifblokje in de schuifbalk? Dan zie je al alles wat het venster te bieden heeft en valt er niets te scrollen.
- Houd je van opschieten? Sleep het schuifblokje dan omhoog of omlaag in de balk. Terwijl je sleept, zie je de inhoud van het document voorbijschieten. Wanneer je de gewenste plek ziet, laat je de muisknop los om in die weergavepositie te blijven.

- Gebruik je een muis met een klein wielkje op z'n rug? Draai aan het wielkje en de lijst gaat omhoog of omlaag, net alsof je met de schuifbalk speelt. Dit is een handige manier om het startscherm, lange documenten en mappen met veel bestanden te verkennen.

Figuur 4.7:
Een horizontale en een verticale schuifbalk

Saaie randen

Elk venster wordt omgeven door een *rand*, ook bureaubladvensters die een app bevatten. Vergeleken bij een balk is de rand erg smal.

Door de rand te verslepen kun je de grootte van een venster veranderen. (Wanneer de muisaanwijzer verandert in een tweekoppige pijl, kun je beginnen met slepen.) Vreemd genoeg hebben sommige vensters helemaal geen randen. Het formaat van zulke vensters kan dan ook niet worden gewijzigd, hoe graag je dat misschien ook wilt.

Je kunt randen verslepen met de muis, maar verder doe je er niet veel mee.

Wanneer één niet genoeg is

Over het algemeen kun je maar één ding tegelijk selecteren in Windows. Als je op een ander onderdeel klikt, heft Windows de selectie van het vorige onderdeel op. Wil je verschillende dingen tegelijkertijd selecteren, dan ga je als volgt te werk:

- Om meer dan één item te selecteren houd je de Ctrl-toets ingedrukt en klik je op elk gewenst item. Elk item blijft gemarkeerd. Op een tablet houd je om te selecteren je vinger op een bestand of map. (Mogelijk zie je selectievakjes verschijnen rond naast elkaar staande bestanden of mappen, zodat je meerdere items kunt selecteren door in de selectievakjes te klikken.)
- Om een aantal naast elkaar liggende items te selecteren, klik je eerst op de eerste van de gewenste items. Daarna houd je de Shift-toets ingedrukt en klik je op het laatste item. Windows selecteert de twee items en alle items daartussenin. Handig hè? (Als je een paar ongewenste items uit het midden wilt verwijderen, klik je er met ingedrukte Ctrl-toets op; Windows verwijdert hun markeringen en laat de rest geselecteerd.)
- Ten slotte kun je de 'lassotruc' gebruiken. Wijs naar een plek naast een pictogram op het scherm, druk de muisknop in en verplaats de muis tot je een 'lasso' hebt gelegd om alle items die je wilt selecteren. Als alle gewenste items op die manier geselecteerd zijn, laat je de knop los. (Op tablets werkt je vinger als een muis bij het vangen van items.)

Vensters verschuiven op het bureaublad

Windows is een belabberde dealer bij het pokerspel en gooit vensters op een schijnbaar willekeurige manier op je bureaublad. Programma's bedekken elkaar of bungelen soms half buiten het bureaublad. In de volgende paragrafen lees je hoe je al je vensters verzamelt en op een keurige stapel schikt, met je favoriete venster bovenop. Als je wilt, kun je ze neerleggen als een pokerhand. Een leuke bonus is dat je ook hun grootte kunt veranderen en ze automatisch kunt laten openen op elk gewenst formaat.

Een venster boven op de stapel leggen

In Windows is het venster dat boven op de stapel alle aandacht krijgt het *actieve* venster. Het actieve venster is ook het venster dat alle toetsaanslagen verwerkt die jij maakt – of je kat.

Er zijn verschillende manieren om een venster boven op de stapel te leggen en daarmee actief te maken:

- Plaats de muisaanwijzer op een deel van het gewenste venster en klik. Windows brengt het gewenste venster dan direct naar de voorgrond, zodat het actief wordt.
- Klik onder aan het bureaublad op de taakbalkknop van het gewenste venster. In hoofdstuk 3 wordt uitgebreid uitgelegd wat de taakbalk kan doen.

- Druk op de Tab-toets terwijl je de Alt-toets ingedrukt houdt. Iedere keer dat je op Tab drukt, verschijnt er een klein venster met een miniatuur van elk geopend venster op het bureaublad (en miniaturen van geopende Start-apps). Zodra je met de Tab-toets het gewenste venster hebt gemarkeerd, laat je de Alt-toets weer los. Het venster verschijnt dan op de voorgrond.

- Een klik op de knop Taakweergave (zie kantlijn) plaatst ook miniatuurweergaven van elk venster op het scherm, zelfs als ze zich op verschillende virtuele bureaubladen bevinden. Klik op het gewenste miniaturvenster en het komt vooraan staan, klaar voor gebruik. De knop Taakweergave en virtuele bureaubladen komen aan bod in hoofdstuk 3.

plaats.

Is het bureaublad zo volgepropt dat je niet meer comfortabel met het huidige venster kunt werken? Schud de titelbalk van het venster dan met een paar snelle bewegingen naar links en naar rechts. De overige vensters worden dan door Windows naar de taakbalk verbannen en alleen het huidige venster blijft op zijn

Een venster van hier naar daar verplaatsen

Soms wil je een venster op een andere plek op het scherm zetten. Misschien valt een deel van het venster buiten beeld en wil je het hele venster zichtbaar maken. Of misschien wil je dat twee vensters dicht bij elkaar komen te staan.

In beide gevallen verplaats je de vensters met de *titelbalk*, die stevige gekleurde balk aan de bovenkant. (Zie de kadertekst 'Slepen, neerzetten en wegwezen' eerder in dit hoofdstuk als je niet zeker weet hoe slepen-en-neerzetten werkt.) Staat het venster op de gewenste plek, dan laat je de muisknop los. Het venster blijft waar het ligt, boven op de stapel – net zo lang tot je op een ander venster klikt, dat dan op zijn beurt bovenop komt te liggen.

Het venster beeldvullend maken

Vroeg of laat heb je schoon genoeg van dit gegoochel en wil je één venster schermvullend maken. Nou, dat kan.

Om een bureaubladvenster zo groot mogelijk te maken, dubbelklik je op de *titelbalk*, de balk aan de bovenkant van het venster. Het venster wordt volledig schermvullend en alle andere vensters verdwijnen eronder.

Om zo'n opgepompt venster weer tot de oorspronkelijke proporties terug te brengen, dubbelklik je nogmaals op de titelbalk. Het actieve venster krimpt en de andere vensters komen weer in beeld.

- Heb je morele bezwaren tegen dubbelklikken om een venster zo groot mogelijk te maken, dan is er een andere manier. Klik op de knop Maximaliseren, de middelste van de drie knoppen in de rechterbovenhoek. Je ziet hem hiernaast in de kantlijn.

- Wanneer een venster gemaximaliseerd is en het hele bureaublad vult, verandert de knop Maximaliseren in de knop Vorig formaat (zie kantlijn). Klik op deze knop om het venster weer de oorspronkelijke grootte te geven.
- Wil je grof geweld gebruiken? Sleep de bovenkant van een venster dan tegen de bovenrand van het bureaublad; de schaduwen van de vensterranden vullen dan het bureaublad. Laat de muisknop los om het venster beeldvullend te maken. (Dubbelklikken werkt inderdaad sneller, maar deze methode ziet er spannender uit.)

- Heb je het te druk om naar de muis te grijpen? Maximaliseer het huidige venster door de Windows-toets ingedrukt te houden terwijl je op de toets ↑ drukt. (Houd de Windows-toets ingedrukt en druk op de ↓ toets om terug te keren naar de normale grootte.)

Een venster sluiten

Ben je klaar met werken in een venster, dan sluit je het: klik op de kleine × in de rechterbovenhoek. Hop! Je hebt weer een leeg bureaublad.

Als je een venster probeert te sluiten voordat je je werk af hebt (een spelletje Patience of een rapport voor de baas), vraagt Windows heel voorzichtig of je je werk wilt opslaan. Ga op dat aanbod in en klik op Ja; indien nodig geef je het bestand een naam, zodat je het later kunt terugvinden.

Een venster groter of kleiner maken

Net als grote luie honden hebben vensters ook de neiging om boven op elkaar te gaan liggen. Om vensters gelijkmatiger te verdelen, kun je het formaat ervan veranderen door hun randen naar binnen of buiten te slepen en ze dan neer te zetten. Het werkt als volgt:

1. Wijs eerst maar eens naar een hoek van het venster met de muis. Staat hij op de hoek, dan wordt de muisaanwijzer een dubbele pijl. Druk nu de linkermuisknop in en versleep de hoek tot het venster de gewenste grootte heeft.
2. Vind je dat het venster de juiste grootte heeft, laat dan de muisknop los.

Het venster heeft nu een nieuwe omvang en positie.

Twee vensters naast elkaar zetten

Hoe langer je Windows gebruikt, hoe groter de kans is dat je twee vensters naast elkaar wilt zien. Je wilt bijvoorbeeld dingen van één venster naar een ander kopiëren of twee versies van hetzelfde bestand met elkaar vergelijken. Door een paar uurtjes met de muis door te brengen, kun je de hoeken van de vensters verslepen totdat ze helemaal perfect naast elkaar staan.

Als je ongeduldig bent, kun je deze handige plaatsing van vensters naast elkaar ook versnellen:

- De snelste manier is de titelbalk van een venster tegen de zijkant van het bureaublad te slepen. Zodra de muisaanwijzer de zijkant van het bureaublad raakt, laat je de muisknop los. Doe hetzelfde met het tweede venster aan de andere kant van het bureaublad.

- Als je een venster sleept om de ene kant van het scherm te vullen, laat Windows onmiddellijk miniatures zien van je geminimaliseerde vensters. Klik op de miniatuur van het venster dat de andere helft van het scherm moet vullen.

- Om tegelijk vier vensters op het scherm te plaatsen, sleep je de titelbalk van elk venster naar een verschillende hoek van het scherm. Elk venster past zijn eigen grootte aan om precies een kwart van het scherm te vullen.
- Klik met de rechtermuisknop op een leeg gedeelte van de taakbalk (zelfs de klok voldoet) en kies Vensters naast elkaar weergeven om een venster direct naast een ander te zetten, net alsof het pilaren zijn. Kies Vensters gestapeld weergeven om vensters in horizontale rijen te ordenen. (Als er meer dan drie vensters geopend zijn, zorgt de optie Vensters gestapeld weergeven ervoor dat ze zo gestapeld worden dat er van elk venster een beetje wordt getoond.)

- Als er meer dan twee vensters zijn geopend, minimaliseer dan eerst de vensters die *niet* naast elkaar moeten worden gezet. Gebruik dan de opdracht Vensters naast elkaar weergeven om de twee resterende vensters uit te lijnen.

- Om het huidige venster op de rechterhelft van het bureaublad te plaatsen, houd je de Windows-toets ingedrukt terwijl je op de toets → drukt. Om het huidige venster op de linkerhelft van het bureaublad te plaatsen, houd je de Windows-toets ingedrukt terwijl je op de toets ← drukt.

Vensters laten openen op dezelfde grootte

De ene keer verschijnt een venster als een klein vierkant; de andere keer vult het het hele bureaublad. Vensters hebben maar zelden precies de afmetingen die jij wilt. Tenminste, totdat je de volgende truc ontdekt. Wanneer je de grootte en plaatsing van een venster *handmatig* aanpast, onthoudt Windows die grootte en wordt het venster in het vervolg altijd met die grootte geopend. Voer de volgende drie stappen uit om te zien hoe het werkt:

1. Open het venster.

Het venster verschijnt in het gebruikelijke, ongewenste formaat.

2. Versleep de hoeken van het venster totdat het de juiste grootte heeft en op de juiste positie staat. Laat de muisknop los om een hoek op de nieuwe positie neer te zetten.

Pas de grootte van het venster *handmatig* aan door de hoeken of randen met de muis te verslepen. Klikken op de knop Maximaliseren werkt niet.

3. Sluit het venster onmiddellijk.

Windows onthoudt de grootte en plaats die een venster heeft op het moment dat je het sluit. Wanneer je het venster weer opent, zou het de afmetingen moeten hebben van de vorige keer. Maar de veranderingen die je hebt doorgevoerd, gelden alleen voor het programma waarin je ze hebt gemaakt. Wijzigingen in het Internet Explorer-venster worden bijvoorbeeld alleen voor *Internet Explorer* onthouden en niet voor andere programma's die je opent.

De meeste vensters volgen deze regels voor het veranderen van de grootte, maar het kan zijn dat enkele vensters in andere programma's zich misdragen.

Hoofdstuk 5

Opslag: intern, extern en in de cloud

In dit hoofdstuk:

- Bestanden beheren met de Verkenner op het bureaublad
 - Door stations, mappen en usb-sticks navigeren
 - Mappen maken en een naam geven
 - Items selecteren en de selectie ervan opheffen
 - Bestanden en mappen kopiëren en verplaatsen
 - Naar cd's en geheugenkaarten schrijven
 - Windows OneDrive doorgronden
-

Door met papieren overladen bureaus in te ruilen voor computers, meende men dat alles gemakkelijker zou worden. Belangrijke documenten zouden niet langer achter het bureau terechtkomen of liggen verkommeren in stoffige lades. Twintig jaar later weten we wel beter: computers hebben net zo veel hoekjes, gaatjes en schuilplaatsen als de bureaus die ze vervangen... misschien wel meer.

In Windows doet de Verkenner dienst als je digitale dossierkast. Sluit je een usb-stick of een externe harde schijf op je computer aan, dan verschijnt de Verkenner, klaar om je door mappen te laten bladeren.

Je bent aangewezen op de Verkenner als je mappen nodig hebt op je computer, buiten je computer op externe gegevensdragers en zelfs in de meeste opslagplaatsen op internet.

Bestanden en mappen blijven kernbegrippen in de computerwereld, ongeacht of je een tablet met touchscreen, een laptop of een pc gebruikt. Je moet het principe van mappen in Windows begrijpen, anders vind je je gegevens niet gauw terug.

In dit hoofdstuk wordt uitgelegd hoe je het programma *Verkenner* gebruikt. Je leest ook hoe je OneDrive gebruikt, je opslagruimte op internet, om bestanden buiten je computer op te slaan.

Ondertussen krijg je net genoeg te horen over bestandsbeheer in Windows om je werk zonder al te veel moeite op te slaan en terug te vinden.

Bestanden beheren op een touchscreen

De meeste tablets draaien standaard in tabletmodus. De tabletmodus kent grote knoppen en vingervriendelijke apps, maar verbergt het bureaublad, wat een probleem geeft bij bestandsbeheer. Windows 10 bevat geen aanraakvriendelijke bestandsmanager, dus ben je aangewezen op de Verkenner van het bureaublad.

De kans is groot dat je vingers weinig plezier beleven aan de kleine knoppen en menu's van de Verkenner. Begin daarom met het uitschakelen van de tabletmodus: veeg met een vinger naar binnen vanaf de rechterrand van het scherm en tik zodra het Actiecentrum verschijnt op de knop Tabletmodus om deze uit te zetten, zodat je het bureaublad gemakkelijker kunt gebruiken. Nadat je de tabletmodus hebt uitgeschakeld, kun je het

bureaublad en zijn mappen weer zien.

Als je van plan bent veel tijd door te brengen op het bureaublad, investeer dan in een goedkope draadloze Bluetooth-muis. En koop ook meteen een Bluetooth-toetsenbord, zodat je verlost bent van het schermtoetsenbord dat een groot deel van het bureaublad aan het zicht onttrekt.

Als je je tablet ook wilt gebruiken als desktop-pc, koop dan in plaats daarvan een docking station. Hierop kun je permanent een monitor, een bedrade muis en een bedraad toetsenbord aansluiten, en wanneer je dan je tablet in het docking station schuift, is er vrijwel geen verschil meer met een desktop-pc.

Een kijkje nemen in de dossierkasten van de Verkenner

Om je programma's en bestanden netjes geordend te houden, heeft Windows de lawaaierige dossierkastmetafoor opgefrist met fluisterstille Windows-pictogrammen. In de Verkenner vind je pictogrammen die de opslaglocaties van je computer voorstellen en je in staat stellen bestanden te verplaatsen, te kopiëren, van naam te veranderen of te verwijderen voordat de belastinginspecteur er is.

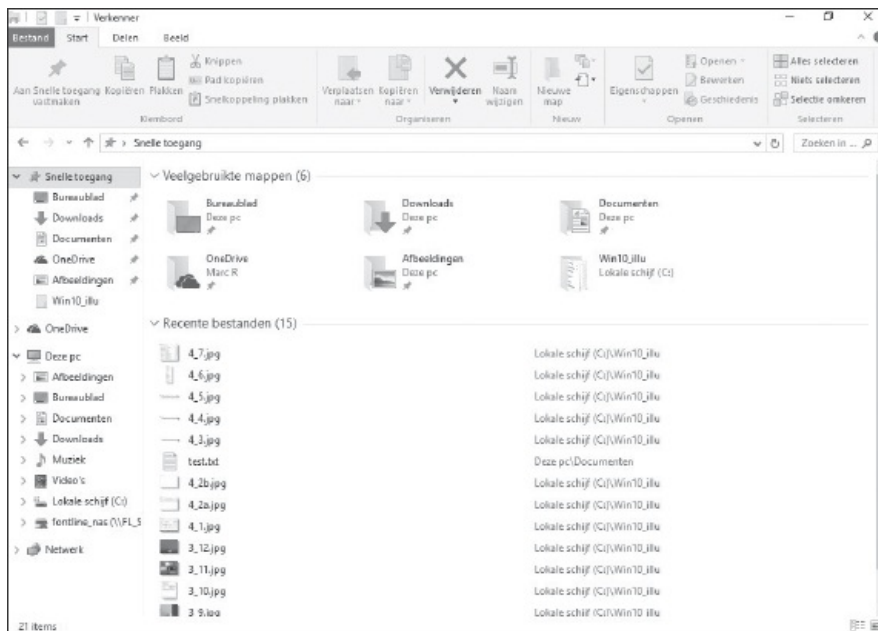

Om de Verkenner (weergegeven in figuur 5.1) te openen en rond te gaan neuzen in je computer, open je de app Verkenner (zie kantlijn), linksonder in het menu Start.

Je kunt de Verkenner ook openen met een klik op het pictogram (zie kantlijn) op de *taakbalk*, die lange strook aan de onderkant van het scherm.

In eerdere versies van Windows opende de Verkenner met het tonen van de grootste dossierkasten, in computertaal *stations* of *schijven* genoemd. Windows 10 gaat een stapje verder.

Figuur 5.1:

Het Verkennervenster laat veelgebruikte opslaglocaties zien en onlangs geopende bestanden

In plaats van je af te zetten bij de stations zodat je zelf moet gaan graven naar je bestanden, probeert de Verkenner van Windows 10 iets behulpzamer te zijn. Hij vermeldt simpelweg de meest gebruikte mappen. Zo krijg je bijvoorbeeld de map

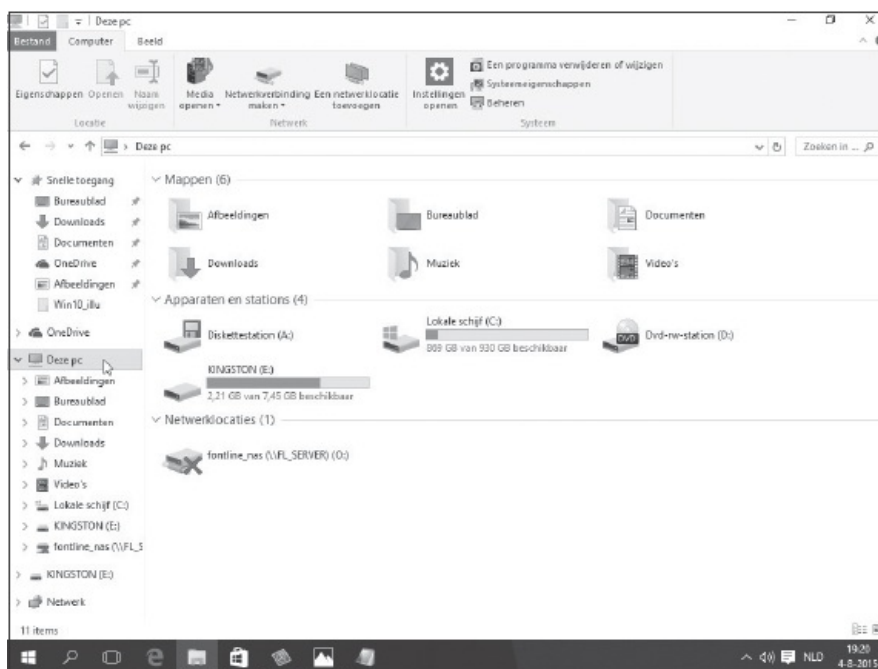
Documenten te zien, waar je de meeste bestanden opslaat, en de map Downloads, het opvangcentrum voor alles wat je binnenhaalt van internet. (Je ziet ook snelkoppelingen naar de mappen Muziek, Video's en Afbeeldingen.)

Onder die hoofdmappen vermeldt de Verkenner snelkoppelingen naar de meest recent geopende items. Als je bijvoorbeeld gisteren bezig was met een spreadsheet, vind je het terug door de Verkenner te openen: daar vind je een link naar de spreadsheet, die je met een dubbelklik weer kunt openen.

Het zien van de belangrijkste opslagmappen en de meest recent geopende bestanden kan genoeg zijn om aan de slag te gaan. Maar als je alle opslaglocaties op je computer moet zien, klik dan op de woorden Deze pc in het deelvenster links. De Verkenner laat dan de weergave zien die je kent uit eerdere Windows-versies (zie figuur 5.2).

De afbeeldingen van de Verkenner hierboven zullen er bij jou iets anders uitzien, maar het venster heeft dezelfde basisonderdelen:

- **Navigatievenster.** Het handige navigatievenster, die strook aan de linkerkant van elke map, vermeldt snelkoppelingen naar verschillende opslagruimten op je pc, in OneDrive en op eventuele andere genetwerkte computers. (Het navigatievenster wordt besproken in hoofdstuk 4.)
- **Mappen.** De Verkenner vermeldt snelkoppelingen naar je belangrijkste opslagmappen, evenals naar je *bestandsgeschiedenis*, een lijst van onlangs geopende mappen en bestanden. Tenzij je aan een splinternieuw project begint, kun je je meest recente werk waarschijnlijk hier terugvinden.

Figuur 5.2:

Klik op Deze pc om de opslagruimten op je computer te zien

- **Apparaten en stations.** Dit gebied, weergegeven in figuur 5.2, vermeldt de opslaglocaties en apparaten van je pc. (De term *apparaten* verwijst in de regel naar dingen die op je pc zijn aangesloten.) Elke computer heeft minimaal één hardeschijfstation. Wanneer je op het pictogram van een harde

schijf dubbelklikt, worden de bestanden en mappen van dat station weergegeven, al vind je er maar zelden bruikbare informatie. Je belangrijkste bestanden wonen in de mappen Documenten, Muziek, Afbeeldingen en Video's, die bovenaan in figuur 5.2 staan.

Zie je de harde schijf met het kleine Windows-pictogram (zie kantlijn)? Dit wil zeggen dat Windows op dat station staat. En zie je de gekleurde balken naast de hardeschijfpictogrammen? Hoe meer het balkje gekleurd is, des te meer dingen je op dat station hebt staan. Als de balk rood wordt, is het schijfstation bijna vol en moet je nadenken over het wissen van ongewenste bestanden, het deïnstalleren van enkele onnodige programma's of de aanschaf van een grotere harde schijf.

Je ziet misschien ook uitneembare apparaten die zijn aangesloten op de computer. Dit zijn de bekendste:

- **Cd-, dvd-, en Blu-raystations.** Zoals je in figuur 5.1 ziet, plaatst Windows een korte beschrijving na ieder pictogram van een station. Een station dat cd's kan branden, maar geen dvd's, heet *cd-rw*. Een dvd-brander noemen we *dvd-rw*, wat wil zeggen dat hij zowel dvd's en cd's kan lezen (*read*), als ernaar schrijven (*write*). Een *bd-rom* kan Blu-rayschijven lezen, maar alleen naar cd's en dvd's schrijven. De uiterst veelzijdige stations van het type *bd-re* en *bd-r* kunnen Blu-rayschijven, dvd's en cd's lezen en ernaar schrijven.

Het schrijven van gegevens naar een cd of dvd wordt *branden* genoemd. Het kopiëren van informatie van een cd of dvd naar de harde schijf wordt *ripen* genoemd.

- **Usb-sticks.** Het pictogram voor sommige usb-sticks (ook wel *flashdrives* genoemd) lijkt op het fysieke apparaatje, maar voor de meeste sticks wordt een algemeen pictogram gebruikt (zie kantlijn).

verbergen.

Windows toont geen pictogrammen voor geheugenkaartlezers totdat je er een kaart insteekt. Wil je pictogrammen van lege kaartlezers zien, open dan de Verkenner, selecteer de tab Beeld en markeer vervolgens het selectievakje Verborgen items in de groep Weergeven/verbergen. Herhaal dit om ze weer te

- **iPads, mobieltjes en mp3-spelers.** Een Windows Phone krijgt een fraai pictogram, maar Android-telefoons, iPads en iPhones worden afgescheept met een algemeen pictogram voor een mp3-speler. Als je een iPhone of iPad hebt, heb je de software van Apple iTunes (www.apple.com/itunes) nodig die op het bureaublad wordt uitgevoerd. Windows kan zelf geen muziek van of naar een iPod kopiëren. (In hoofdstuk 16 lees je meer over mp3-spelers.)

- **Camera's.** Een op de computer aangesloten digitale camera verschijnt meestal als camerapictogram in de Verkenner. Zorg dat de camera is ingeschakeld en op het bekijken van foto's staat ingesteld, dus niet op het

maken van foto's. Als je de foto's van de camera wilt ophalen, klik je met de rechtermuisknop op het pictogram van de camera en kies je in het snelmenu de optie Foto's en video's importeren. Nadat Windows je heeft geholpen bij het ophalen van de foto's (zie hoofdstuk 17), plaatst het ze in de map Afbeeldingen.

Als je een digitale videocamera, mobiele telefoon of ander apparaat op je pc aansluit, laat het venster Verkenner een nieuw pictogram zien voor het apparaat. Klik met de rechtermuisknop op het pictogram als Windows vergeet te vragen wat je met het nieuwe apparaat wilt doen; je krijgt dan een overzicht van je mogelijkheden te zien. Zie je geen pictogram? Dan moet je een *stuurprogramma* voor je gadget installeren. Over dit traject lees je meer in hoofdstuk 13.

Als je liever hebt dat de Verkenner opent in de traditionele Deze pc-weergave dan in de Snelle toegang-weergave, open je eerst een map. Klik vervolgens op de tab Bestand van die map en kies Map- en zoekopties wijzigen. Wanneer het venster Mapopties verschijnt, open je de vervolgkeuzelijst boven in het scherm en

kies je Deze pc in plaats van de standaardinstelling Snelle toegang.

Om een kijkje te nemen binnen een item in het navigatievenster, zoals een usbstick of een digitale camera, dubbelklik je erop. Om die weergave te verlaten, klik je op de pijl naar links (zie kantlijn)

boven het navigatievenster.

Tip voor tablets: lees je het woord *klik*, denk dan aan *tik*. *Klikken met de rechtermuisknop* betekent *aanraken en vasthouden*. *Slepen* betekent *veeg met je vingers over het scherm*, net alsof je vinger de muisaanwijzer is; til je vinger op om het item neer te zetten.

Alles over mappen

Deze paragraaf wordt erg saai, maar als je hem niet leest, zul je je straks net zo verloren voelen als je bestanden.

Een *map* is een opslagplek, net als een hangmap in een archiefkast. Windows verdeelt de harde schijf van de computer in een groot aantal mappen om al je projecten netjes te ordenen. Je slaat al je muziek bijvoorbeeld in de map Muziek op en je foto's in de map Afbeeldingen. Op die manier kunnen zowel jij als je programma's ze makkelijk terugvinden.

Windows heeft zes hoofdmappen gemaakt waarin je je bestanden kunt opslaan. Ze zijn snel toegankelijk via het gedeelte Deze pc in het navigatievenster aan de linkerkant van elke map. In figuur 5.2 zie je de belangrijkste opslagplaatsen: Afbeeldingen, Bureaublad, Documenten, Downloads, Muziek en Video's.

Houd rekening met het volgende als je in Windows met bestanden goochelt:

- Je kunt de mappen natuurlijk negeren en al je bestanden op het bureaublad gooien, maar dat is hetzelfde als alles op de achterbank van je auto gooien en er een maand later net zo lang rondgraaien totdat je je zonnebril hebt teruggevonden. Geordende dingen zijn veel makkelijker terug te vinden.
- Als je graag een paar mappen wilt maken, blader dan door naar de paragraaf 'Een nieuwe map maken' verderop in dit hoofdstuk. Het is makkelijker dan je denkt.
- De meeste webbrowsers, waaronder ook het nieuwe Microsoft Edge, slaan de bestanden die je downloadt standaard op in de map Downloads. Totdat je het bestand weggooit, zal elk gedownload bestand in die map zitten.

- De mappen staan in de Verkenner in een *boomstructuur*. Er is een centrale map (een schijfstation) waaruit alle andere mappen ontspringen als takken van een boom. In die mappen zitten weer andere mappen.

Een kijkje in je schijfstations, mappen en andere media

Al die kennis over mappen maakt niet alleen veel indruk op medewerkers van computerwinkels, maar helpt je ook de bestanden te vinden die je zoekt. (Zie de vorige paragraaf over wat er in welke map zit.) Doe een veiligheidshelm op en daal af in de grotten van je computer, oftewel de schijfstations, mappen en zelfs cd's, dvd's en smartphones. De volgende paragrafen zijn je gids.

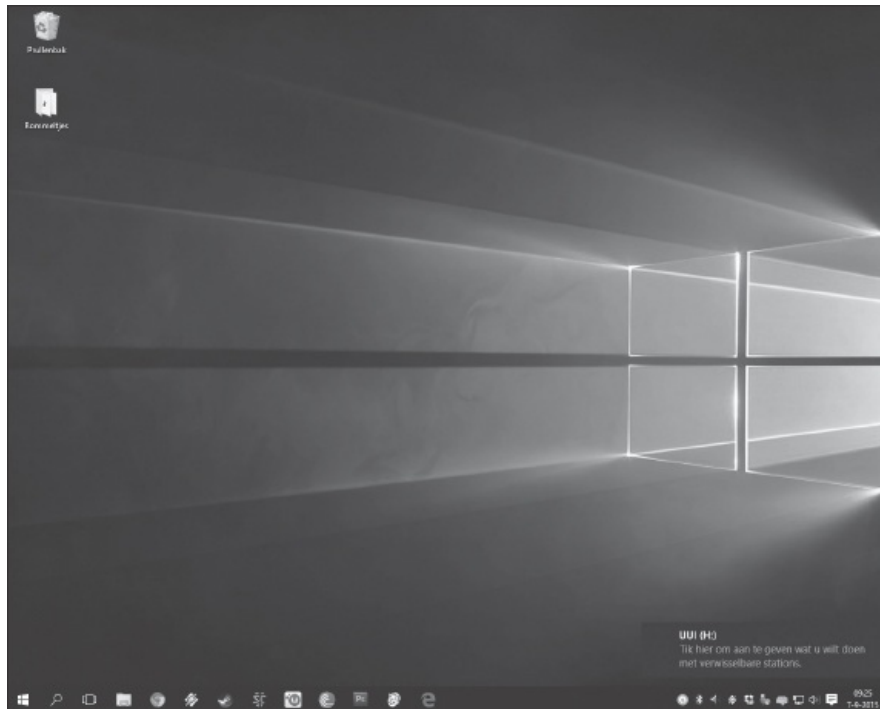
De bestanden op een schijfstation bekijken

Zoals alles in Windows worden schijfstations vertegenwoordigd door knoppen of *pictogrammen*. Het programma Verkenner toont ook informatie die is opgeslagen op andere apparaten, zoals smartphones, mp3-spelers, digitale camera's en scanners. Deze pictogrammen heb ik uitgelegd in de paragraaf 'Een kijkje nemen in de dossierkasten van de Verkenner', eerder in dit hoofdstuk.

Door deze pictogrammen te openen, krijg je meestal toegang tot hun inhoud en kun je bestanden verplaatsen, net als bij de andere mappen in Windows.

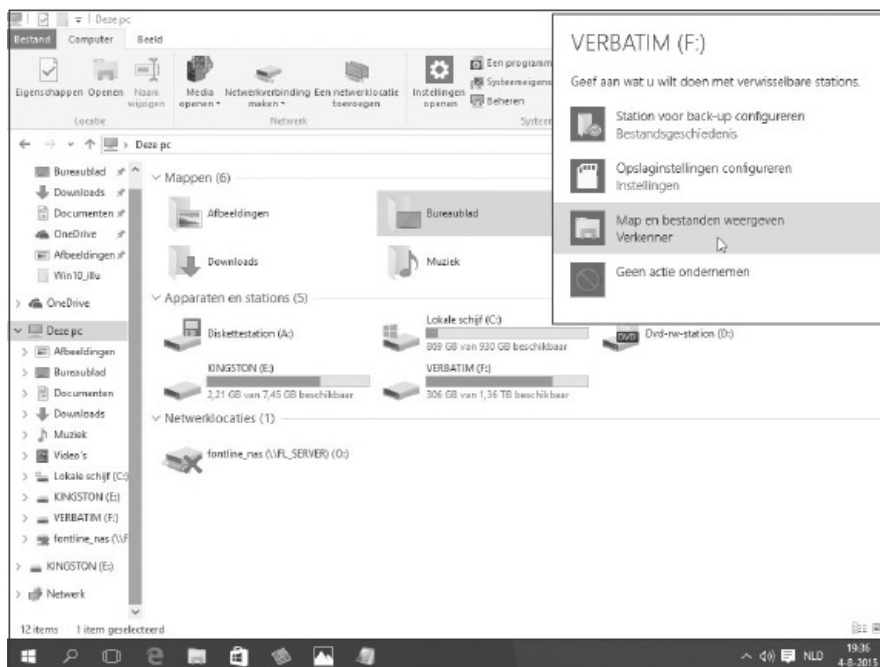
Als je in de Verkenner op het pictogram van een harde schijf dubbelklikt, opent Windows dit schijfstation om je de mappen te tonen. Maar hoe moet Windows reageren als je iets nieuws in je computer plaatst, zoals een cd, dvd of usb-stick?

Oudere versies van Windows probeerden te raden wat je van plan was. Als je bijvoorbeeld een muziek-cd plaatste, speelde Windows automatisch de muziek af. De beleefdere nieuwe versie van Windows vraagt eerst netjes wat je wilt, zoals blijkt uit de melding in de rechterbenedenhoek van figuur 5.3.

Figuur 5.3:
Windows vraagt wat het met nieuwe apparaten moet doen

Verschijnt dit bericht in beeld, klik er dan op; je krijgt dan een tweede bericht te zien met een overzicht van alles wat je computer en zijn verzameling programma's en apps met dat item kan doen, zoals je ziet in figuur 5.4.

Figuur 5.4:
Geef aan hoe Windows in de toekomst op dit item moet reageren

Kies een optie — Map en bestanden weergeven, bijvoorbeeld — en Windows start de Verkenner om de inhoud weer te geven van het nieuw aangesloten apparaat. De eerstvolgende keer dat je dat apparaat weer aansluit, zal de

computer je die vraag niet meer voorleggen en automatisch de Verkenner openen en de mappen en bestanden weergeven.

Maar wat moet je doen als je van gedachte verandert over de manier waarop Windows met het nieuw toegevoegde item moet omgaan? Je hoeft dan alleen maar de reactie van Windows aan te passen: klik met de rechtermuisknop in de Verkenner op het pictogram van het toegevoegde onderdeel in het navigatievenster en kies de optie Automatisch afspelen openen. Het bericht van figuur 5.4 wordt dan opnieuw getoond, met de vraag wat je ermee wilt doen.

Het aanpassen van de instellingen voor Automatisch afspelen is vooral handig bij usb-sticks, die vaak een gemengde inhoud hebben. Als daar toevallig een paar liedjes tussen staan, wil Windows waarschijnlijk Media Player inschakelen om ze af te spelen, waardoor de toegang tot de andere bestanden wordt vertraagd. Om dit te vermijden, kies je eerst de optie Automatisch afspelen, en dan Map en bestanden weergeven.

- Als je niet zeker weet wat je met een pictogram in de Verkenner kunt doen, klik je erop met de rechtermuisknop. Windows toont dan een snelmenu met alle dingen die je kunt doen met dat object. (Kies bijvoorbeeld Openen om de bestanden te bekijken op een usb-stick, zodat het makkelijk wordt om ze naar je computer te kopiëren.)
- Als je op een pictogram voor een leeg cd-, dvd- of Blu-raystation dubbelklikt, houdt Windows je tegen en stelt het beleefd voor een schijf te plaatsen voordat je verdergaat.
- Zie je een pictogram met de naam Netwerklocaties? Dat is de toegang tot andere computers die op je netwerk zijn aangesloten – als die er zijn. Ik vertel je meer over netwerken in hoofdstuk 15.

Hoe zit dat met paden?

Een *pad* is eenvoudigweg het adres van een bestand, vergelijkbaar met jouw adres. Voordat een brief bij jou thuis wordt bezorgd, heeft hij een reis gemaakt naar je land, stad, straat en ten slotte naar je flat of huis (hopelijk). Een computerpad is ook zo iets. Het begint met de letter van het schijfstation en eindigt met de naam van het bestand. Daartussen staan alle mappen waarlangs de computer moet reizen om het bestand te bereiken.

Kijk bijvoorbeeld eens naar de map Downloads. Als Windows een bestand zoekt dat daar is opgeslagen, begint het op de C-schijf, reist door de map Gebruikers en gaat dan door de map met de naam van de gebruiker, in mijn geval Andy. Daarna gaat het naar de map Downloads in de map Andy. (Ook browsers zoals Microsoft Edge volgen dit pad om de bestanden op te slaan die je downloadt.)

Haal even diep adem. Adem rustig uit. Nu komt de vreselijke grammatica van de computer aan de beurt: in een pad wordt de letter van het Windows-schijfstation aangeduid als **C:**. De schijfletter en dubbele punt vormen het eerste gedeelte van het pad. Alle andere mappen bevinden zich in die grote C-map, dus ze komen na het C-deel. Windows scheidt deze mappen met een schuine streep (\), die in het Engels *backslash* heet. De naam van het bestand, bijvoorbeeld *Belastingaangifte 2014*, komt aan het einde.

Zet je dit allemaal achter elkaar, dan krijg je C:\Gebruikers\Andy\Downloads\Belastingaangifte 2014. Dit is het officiële pad naar het bestand Belastingaangifte 2014 in de map Downloads van Andy. Natuurlijk kun je op jouw computer *Andy* vervangen door je eigen gebruikersnaam. (De gebruikersnamen van Microsoft-accounts beginnen meestal met de eerste letters van het daaraan gekoppelde

e-mailadres.)

Het is allemaal wat verwarrend, dus ik herhaal het nog maar een keer. Eerst de letter van de schijf, dan een dubbele punt en een backslash (\). Daarna de namen van alle mappen, telkens gescheiden door opnieuw een backslash. Ten slotte de naam van het bestand zelf.

Klik je op mappen, dan zet Windows het pad voor je in elkaar. Gelukkig maar. Maar als je ergens op de knop Bladeren klikt, dan wandel je zelf door de mappen en toon je Windows wat het pad moet zijn.

In mappen kijken

Mappen zijn eigenlijk kleine opslagkastjes. Windows gebruikt een plaatje van een map voor ieder van deze kastjes.

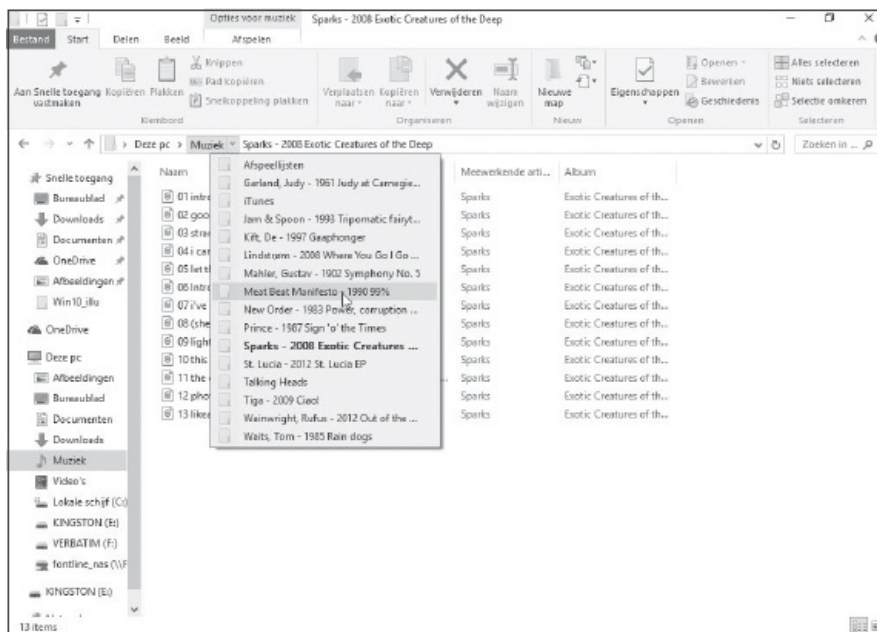
Wil je weten wat zich in een map bevindt, dubbelklik dan in de Verkenner of op het bureaublad op het pictogram. Er verschijnt dan een nieuw venster met de inhoud van de map. Zie je een map in de map? Dubbelklik erop om de inhoud te tonen. Ga zo door totdat je het gezochte bestand vindt of totdat het pad doodloopt.

Is het pad doodgelopen? Als je per ongeluk in de verkeerde map terecht bent gekomen, is dat geen ramp. Je kunt op dezelfde manier teruggaan als tijdens het surfen op het web. Klik op de kleine Terug-pijl (zie kantlijn) in de linkerbovenhoek van het venster. Hiermee wordt de verkeerde map gesloten en krijg je weer de map te zien die je net hebt verlaten. Je kunt net zo vaak op die pijl klikken tot je weer bij je beginpunt bent.

Ook de adresbalk biedt een snelle manier om naar verschillende plaatsen op je pc te springen. Terwijl je van map naar map gaat, houdt de adresbalk (de kleine balk vol woorden helemaal bovenaan) constant je gangen in de gaten.

Zie je de kleine pijltjes tussen de mapnamen? Die pijltjes bieden snelle toegang tot andere mappen en vensters. Klik eens op een van de pijltjes; er verschijnen nu menu's met de plaatsen waar je naartoe kunt springen vanaf dat punt. Klik bijvoorbeeld op de pijl achter Muziek, zoals in figuur 5.5, om een menu te openen waarmee je snel naar je andere mappen kunt gaan.

Figuur 5.5:

Klik op het kleine pijltje achter Muziek om naar elke map te springen die zich in de map

Hier volgen nog enkele tips om snel je weg te vinden in mappen:

- Soms bevat een map meer submappen en bestanden dan er in een venster passen. Om andere bestanden in beeld te brengen, klik je op de schuifbalken onderaan of langs de rechterrاند van het venster. (Schuifbalken worden behandeld in de veldgids voor Windows, oftewel hoofdstuk 4.)
- Terwijl je diep in mappen delft, biedt het pijltje Recente locaties nog een snelle manier om direct naar een map te springen die je eerder hebt doorgeploegd: klik op de kleine omlaag wijzende pijl naast de Volgende-pijl in de linkerbovenhoek van het venster. Nu verschijnt er een menu met de mappen die je onderweg bent tegengekomen. Klik op een naam om snel naar die map te springen.

- Klik op de knop Omhoog, net links van de adresbalk, om één map omhoog te gaan in de hiërarchie. Blijf je klikken, dan kom je op een bekende plek terecht: het bureaublad.
- Kun je een bestand of map niet terugvinden? In plaats van alle mappen te doorzoeken, kun je ook gebruikmaken van het zoekvak van het Start-menu, dat ik beschrijf in hoofdstuk 7. Windows kan automatisch je zoekgeraakte bestanden, mappen, e-mailberichten en wat zich verder ook maar schuilhoudt op je pc terugvinden.
- Als je een lange lijst met alfabetisch gesorteerde bestanden tegenkomt, klik je ergens in de lijst. Typ dan de eerste paar letters van de bestandsnaam. Windows springt direct omhoog of omlaag in de lijst naar de eerste naam die met die letters begint.

- Bibliotheken, een soort supermappen die in Windows 7 werden geïntroduceerd, ontbraken in Windows 8.1. Microsoft heeft ze uit het navigatievenster gehaald, en ook in Windows 10 zie je ze niet meer. Als je eraan gehecht bent, kun je ze terughalen door met de rechtermuisknop op een leeg gedeelte van het navigatievenster te klikken en Bibliotheken weergeven te kiezen.

Een nieuwe map maken

Wil je nieuwe gegevens in een dossierkast opbergen, dan pak je een nieuwe map. Je schrijft er een naam op en vult hem met papieren. Als je iets nieuws in Windows wilt opbergen, bijvoorbeeld aantekeningen voor je autobiografie, dan maak je een nieuwe map, bedenk je er een naam voor en stop je er bestanden in.

Om snel een nieuwe map te maken, klik je in de Verkenner eerst op de tab Start van het lint en dan op de knop Nieuwe map: er verschijnt een map, klaar om door jou van een naam te worden voorzien.

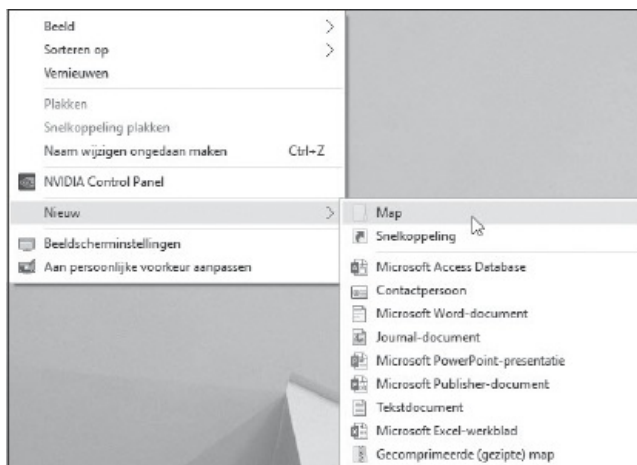
Als je geen zin hebt om het lint te gebruiken, kun je ook als volgt te werk gaan:

1. Klik met de rechtermuisknop in de map (of op het bureaublad) en kies Nieuw.

De almachtige klik met de rechtermuisknop opent een snelmenu.

2. Selecteer Map.

Als je op Map klikt, zoals weergegeven in figuur 5.6, verschijnt er een nieuwe map die je een naam kunt geven.

Figuur 5.6:

Klik met de rechtermuisknop waar een nieuwe map moet komen, kies Nieuw en selecteer Map in het menu

3. Typ een nieuwe naam voor de map.

Elke nieuwe map krijgt de saaie, voorspelbare naam Nieuwe map. Wanneer je begint te typen, haalt Windows deze naam snel weg en vult de door jou gegeven naam in. Klaar? Druk dan op Enter of klik ergens weg van de naam die je zojuist hebt getypt.

Als je een typefout hebt gemaakt en het nog een keer wilt proberen, klik je met de rechtermuisknop op de map, kies je Naam wijzigen en begin je opnieuw.

- Net als bij bestanden zijn er enkele regels bij de naamgeving van mappen. In de kadertekst 'Toegestane namen voor mappen en bestanden' staan de details, maar als je je beperkt tot cijfers en letters kan er niet veel verkeerd gaan.

- Oplettende lezers zien in figuur 5.6 dat er nog veel meer nieuwe dingen gemaakt kunnen worden dan alleen een nieuwe map. Klik ook met de rechtermuisknop in een map als je een nieuwe snelkoppeling of andere handige onderdelen wilt maken.
- Voorzichtige lezers merken misschien op dat het menu onder hun rechtermuisknop er anders uit ziet dan in figuur 5.6. Niks aan de hand: programma's voegen vaak hun eigen onderdelen toe aan dit snelmenu, waardoor de lijst er op verschillende pc's anders uit ziet.

Toegestane namen voor mappen en bestanden

Windows is nogal streng over wat wel en niet mag bij de naamgeving van bestanden en mappen. Beperk je je tot gewone letters en cijfers, dan kan je niet veel gebeuren. Maar de volgende tekens zijn niet toegestaan:

: / \ * | < > ? " ' " "

Probeer je toch een van die tekens te gebruiken, dan zet Windows een foutmelding op het scherm en moet je opnieuw beginnen.

De volgende namen zijn bijvoorbeeld verboden:

1/2 van mijn huiswerk

TAAK:2

EEN<TWEE

Hij noemt zich een "heer"

De volgende namen zijn toegestaan:

De helft van mijn dissertatie

TAAK2

Twee is meer dan één

Een #@\$% schoft

Een bestand of map een andere naam geven

Heb je genoeg van de naam van een map of bestand? Verander hem. Klik met de rechtermuisknop op het storende pictogram en kies Naam wijzigen in het snelmenu dat dan verschijnt. De oude naam wordt tegen een donkere achtergrond getoond en verdwijnt zodra je een nieuwe naam begint te typen. Druk op Enter of klik op het bureaublad als je klaar bent en de naam is veranderd.

Je kunt ook op de naam van het bestand of de map klikken om hem te selecteren, een seconde wachten en weer klikken. Windows staat dan klaar om te vernemen wat de nieuwe naam moet worden. Sommige mensen klikken op de naam en drukken dan op F2 op het toetsenbord; ook dan laat Windows je de naam van het bestand of de map veranderen.

- Wijzig je de naam van een bestand, dan verandert alleen de naam. De inhoud blijft ongewijzigd, het bestand is nog steeds even groot en het staat nog op dezelfde plaats.

- Je kunt ook grote groepen bestanden tegelijkertijd een andere naam geven: selecteer alle bestanden, klik met de rechtermuisknop op het eerste bestand en kies Naam wijzigen. Typ de nieuwe naam en druk op Enter, zodat Windows dat bestand een andere naam geeft. Het geeft ook alle *andere geselecteerde* bestanden die naam, maar voegt er een nummer aan toe: kat, kat (1), kat (2), kat (3) enzovoort. Dit is een handige manier om een reeks foto's snel te hernoemen.
- Je kunt Windows in verwarring brengen door de naam van sommige mappen te veranderen, vooral als het mappen betreft met programma's erin. En blijf ook af van de namen van de hoofdmappen Downloads, Documenten, Afbeeldingen, Muziek en Video's.

- Het is in Windows niet mogelijk om een bestand of map een andere naam te geven als een van je programma's er op dat moment gebruik van maakt. Soms los je het probleem op door het programma te sluiten. In andere gevallen moet je je pc opnieuw opstarten om de vergrendelende werking van dat programma te stoppen en dan opnieuw te proberen de naam te veranderen.

Een hele lading bestanden of mappen selecteren

Hoewel het selecteren van een bestand, map of ander object behoorlijk saai lijkt te zijn, zet het wel de deur open voor allerlei mogelijkheden: verwijderen, hernoemen, verplaatsen, kopiëren en andere leuke goocheltrucs met bestanden die in de rest van dit hoofdstuk worden besproken.

Als je één onderdeel wilt selecteren, klik je er gewoon op. Als je een lading bestanden en mappen wilt selecteren, houd je de Ctrl-toets ingedrukt terwijl je op de namen of pictogrammen klikt. Elke naam (of elk pictogram) blijft gemarkeerd wanneer je op de volgende klikt.

Om meer dan één bestand of map te selecteren die achter elkaar in een lijst staan, klik je op het eerste item. Daarna houd je de Shift-toets ingedrukt en klik je op het laatste. Die twee items worden geselecteerd en alles ertussenin ook.

Je kunt ook bestanden en mappen vangen met een 'lasso'. Plaats de muisaanwijzer in de buurt van het eerste item (bestand of map), druk de muisknop in en wijs naar het laatste item. De muis gooit een onzichtbare lasso om de bestanden en mappen. Laat de muisknop los en alle items binnen de lus zijn geselecteerd.

- Zo'n handvol mappen of bestanden kun je op dezelfde manier verslepen als een enkel bestand.
- Je kunt de hele groep ook tegelijkertijd knippen of kopiëren en in een andere map plakken, zoals ik in de paragraaf 'Bestanden en mappen verplaatsen of kopiëren' verderop in dit hoofdstuk beschrijf.
- Het is ook nog mogelijk om een hele groep bestanden of mappen te verwijderen door op Delete te drukken. (Ze komen allemaal in de Prullenbak terecht, waar ze zo nodig weer uit teruggehaald kunnen worden.)

- Om alle bestanden in een map snel te selecteren, kies je Alles selecteren in het menu Bewerken (of gebruik je de toetsencombinatie Ctrl+A). Hier is nog een leuke truc: om alle bestanden op een paar na te selecteren, gebruik je eerst Ctrl+A. Daarna klik je met ingedrukte Ctrl-toets op de bestanden die je niet wilt selecteren.

Een bestand of map uit de weg ruimen

Vroeg of laat wil je een bestand verwijderen dat niet meer belangrijk is,

bijvoorbeeld de uitslagen van de loterij van gisteren of een zeer compromitterende digitale foto. Om een bestand of map weg te gooien, klik je met de rechtermuisknop op de naam of het pictogram. Daarna kies je Verwijderen in het snelmenu. Deze simpele methode werkt met bestanden, mappen, snelkoppelingen; eigenlijk met zo'n beetje alles in Windows.

Als je iets snel wilt verwijderen, klik je op het irritante object en druk je op de toets Delete. Een bestand of map naar de Prullenbak slepen werkt ook.

Met de optie Verwijderen kun je hele mappen weggooien, inclusief bestanden en submappen in die mappen. Zorg dus dat je de juiste map selecteert voordat je hem verwijderd.

- Nadat je Verwijderen hebt gekozen of op Delete hebt gedrukt, houdt Windows een venstertje onder je neus met de vraag of je het *zeker* weet. Zo ja, dan klik je op de knop Ja. Als je genoeg hebt van de omzichtige ondervraging van Windows, klik je met de rechtermuisknop op de Prullenbak, kies je Eigenschappen en verwijder je het vinkje naast Vragen om bevestiging bij verwijderen. Windows verwijderd nu alle geselecteerde onderdelen zodra je op de Delete-toets drukt (ook wanneer je dat onbedoeld doet!).

- Wees vooral op je hoede als je een bestand weggooit met een afbeelding van een tandwiel in het pictogram. Dit zou een gevoelig verborgen bestand kunnen zijn, waarvan Windows liever niet heeft dat je er iets mee doet. (Verder zijn deze bestanden niet erg opwindend, ondanks die tandwielen.)

- Pictogrammen met een klein pijltje in de hoek (zoals hier in de kantlijn) zijn *snelkoppelingen*. Dit zijn knoppen die alleen maar bestanden laden. (Snelkoppelingen komen in hoofdstuk 6 aan bod.) Verwijder je een snelkoppeling, dan verwijder je alleen maar de verwijzing naar een bestand of programma. Het item waarnaar verwezen wordt blijft gewoon op je computer staan.
- Als je eenmaal weet hoe je bestanden verwijderd, ga je naar hoofdstuk 3, waarin staat hoe je een verwijderd bestand weer terughaalt. **Hint voor wanhopigen:** open de Prullenbak, klik met de rechtermuisknop op de bestandsnaam en kies Terugzetten.

Sla dit technische verhaal maar over

Jij bent niet de enige die bestanden maakt op je computer. Soms slaan programma's informatie op in een *gegevensbestand*, bijvoorbeeld om iets te bewaren over de manier waarop de computer is geconfigureerd. Om te verhinderen dat de gebruiker per abuis zo'n bestand verwijderd, verbergt Windows het.

Maar je kunt die bestanden en mappen wel zichtbaar maken als je graag gluiert naar dingen die je eigenlijk niet mag zien:

1. Open een willekeurige map en klik op de tab Beeld van het lint.

Het lint verandert en toont nu verschillende manieren om de bestanden in die map te bekijken.

2. Markeer het selectievakje Verborgen bestanden.

Zie je het selectievakje Verborgen bestanden niet? Maak het venster dan wat groter tot deze optie getoond wordt.

De voorheen verborgen bestanden verschijnen nu tussen de andere bestanden. Maar kom er niet aan, want de programma's die ze maakten zullen van slag raken, misschien met rampzalige gevolgen. Het is eigenlijk maar beter om die bestanden onzichtbaar te houden: verwijder de markering uit het selectievakje Verborgen bestanden om deze belangrijke bestanden weer in duisternis te hullen.

Bestanden en mappen verplaatsen of kopiëren

Wil je bestanden naar andere mappen op je harde schijf kopiëren of verplaatsen, dan is *slepen* met de muis soms het gemakkelijkste. Hier volgt een voorbeeld van de methode om een bestand naar een andere map te verplaatsen. Het gaat om het bestand Projectie dat van de map Werkmap naar de map Voorbeeld gaat.

1. Lijn beide mappen met elkaar uit.

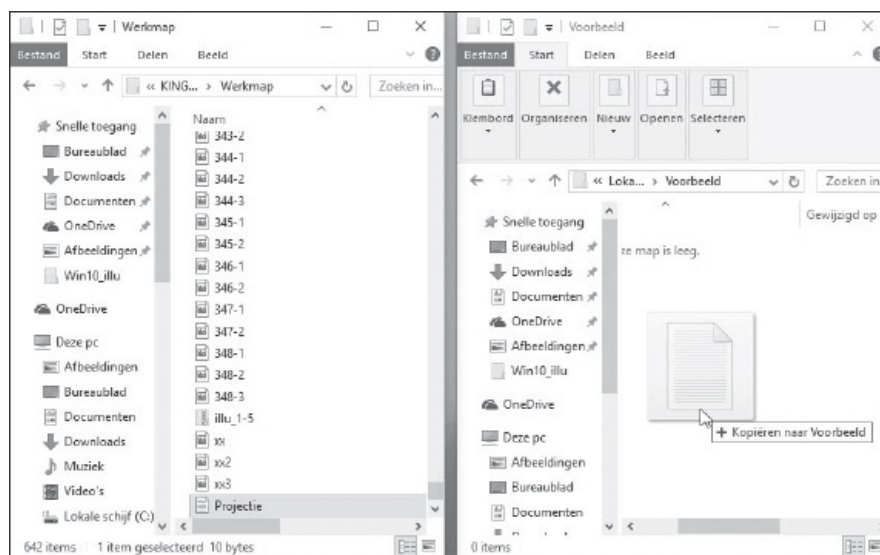
Dit wordt in hoofdstuk 4 uitgelegd. Probeer het volgende als je dat hoofdstuk hebt overgeslagen: klik op het eerste venster en klik met ingedrukte Windows-toets op de toets →. Om de linkerhelft van het scherm te vullen, klik je met ingedrukte Windows-toets op de toets ←.

2. Plaats de muisaanwijzer op het bestand dat je wilt verplaatsen (of op de map).

Wijs in dit geval naar het bestand Projectie.

3. Houd de rechtermuisknop ingedrukt en wijs met de muis naar de doelmap.

In figuur 5.7 zie je hoe het bestand Projectie van de map Werkmap naar de map Voorbeeld wordt gesleept.

Figuur 5.7:

Als je een bestand of map van het ene venster naar het andere wilt verplaatsen, sleep je hem daarheen met ingedrukte rechtermuisknop

Als je de muis beweegt, gaat het bestand mee. Windows laat weten dat je het bestand verplaatst, zoals je in figuur 5.7 ziet. (Vergeet niet om de hele tijd de rechtermuisknop ingedrukt te houden.)

Sleep pictogrammen altijd terwijl je de *rechtermuisknop* ingedrukt houdt. Windows is dan zo vriendelijk je een menu met opties voor te schotelen wanneer je het pictogram plaatst; je kunt kiezen uit kopiëren, verplaatsen of een snelkoppeling maken. Als je de *linkermuisknop* ingedrukt houdt, weet Windows soms niet of je wilt kopiëren of verplaatsen.

4. Laat de muisknop los en kies in het snelmenu Hierheen kopiëren, Hierheen verplaatsen of Hier snelkoppelingen maken.

Als slepen-en-neerzetten te veel werk vergt, zijn er nog enkele andere manieren om bestanden te kopiëren of te verplaatsen. Afhankelijk van de huidige indeling van het scherm werken een of meer van de volgende hulpmiddelen misschien eenvoudiger:

- **Snelmenu's.** Klik met de rechtermuisknop op een bestand of map en kies Knippen of Kopiëren, afhankelijk van of je het wilt verplaatsen of kopiëren. Klik dan met de rechtermuisknop op de doelmap en kies Plakken. Het is eenvoudig, het werkt altijd en je hoeft geen vensters naast elkaar te zetten.
- **Lintopdrachten.** In de Verkenner klik je eerst op een bestand of map en dan op de tab Start van het lint. Vervolgens klik je op de knop Kopiëren naar (of Verplaatsen naar). Er verschijnt dan een menu met algemene locaties. Zie je de juiste plek niet? Kies dan Locatie selecteren en blader totdat je de bestemming hebt gevonden; Windows zorgt voor het verplaatsen of kopiëren. Deze methode werkt goed, maar je moet wel weten waar de bestemmingsmap zich bevindt in de enorme stapel mappen.

In hoofdstuk 4 lees je meer over het lint.

- **Navigatievenster.** Dit deelvenster aan de linkerkant van de Verkenner is beschreven in hoofdstuk 4; het toont een lijst met populaire locaties: schijfstations, netwerken, OneDrive en veelgebruikte mappen. Hiermee kun je een bestand naar een map in het navigatievenster slepen-en-neerzetten, waardoor je geen doelmap hoeft te openen.

Ga niet aan de wandel met mappen waarin een programma is geïnstalleerd. Programma's hechten zich vast aan Windows. Zou je het programma verplaatsen, dan is er alle kans dat het niet meer werkt, en dan moet je het opnieuw installeren. Je mag echter wel de *snelkoppeling* van het programma verplaatsen of kopiëren. (Je herkent het pictogram van een snelkoppeling aan het pijltje.)

Meer informatie over bestanden en mappen bekijken

Iedere keer dat je een bestand maakt, verzamelt Windows een hoeveelheid geheime verborgen informatie erover: de grootte, de datum waarop je het maakte en nog meer van dat soort spul. Soms kun je ook nog je eigen gegevens toevoegen, zoals recensies van muziekbestanden of miniatuurplaatjes bij je mappen.

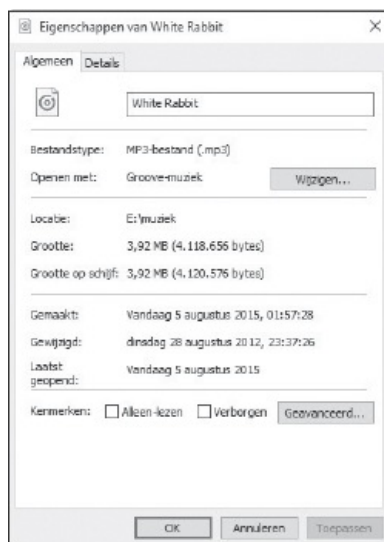
De meeste informatie kun je veilig negeren, maar soms kun je een probleem alleen oplossen door deze informatie aan te passen.

Om te zien wat Windows allemaal achter je rug aan een bestand of map toevoegt, klik je met de rechtermuisknop op het item en kies je Eigenschappen in het snelmenu. Als je bijvoorbeeld de eigenschappen opvraagt van een muziknummer, krijg je een heleboel details te zien (zie figuur 5.8). Hier lees je wat ieder tabblad betekent:

- **Algemeen.** Dit eerste tabblad (helemaal links in figuur 5.8) toont het *type* bestand (een mp3-bestand van het nummer 'White Rabbit'), de *grootte* (3,92 MB), het programma dat het *opent* (in dit geval de app Groove-muziek) en de *locatie* van het bestand.

Wil je dat een ander programma je bestand opent? Klik met de rechtermuisknop op het bestand, kies Eigenschappen en klik op de knop Wijzigen op het tabblad Algemeen (zie figuur 5.8). Er verschijnt dan een lijst met beschikbare muziekspelers waaruit je kunt kiezen om je muziek te laten afspelen.

Figuur 5.8:

Het dialoogvenster Eigenschappen van een bestand laat zien met welk programma het automatisch wordt geopend, de grootte van het bestand en andere details

- **Beveiliging.** Op dit tabblad geef je *machtigingen* op: wie toegang heeft tot het bestand en wat ze ermee mogen doen. Systeembeheerders verdienen veel geld met hun kennis over dit onderwerp.
- **Details.** Doet zijn naam eer aan. Dit tabblad geeft allerlei details over een bestand. Bij digitale foto's geeft dit tabblad bijvoorbeeld EXIF-gegevens (Exchangeable Image File Format): het model camera, f-stop, belichtingstijd, brandpuntsafstand en andere informatie waar fotografen dol op zijn. Bij muzieknummers geeft dit tabblad de *ID3-tag* (*Identity MP3*): de artiest, de albumtitel, het jaar, het nummer op de cd, genre, lengte en soortgelijke informatie.
- **Vorige versies.** Nadat je het back-upsysteem Windows Bestandsgeschiedenis hebt ingesteld, vermeldt dit tabblad alle eerder opgeslagen versies van dit bestand, die met een muisklik zijn terug te halen. Bestandsgeschiedenis wordt behandeld in hoofdstuk 13.

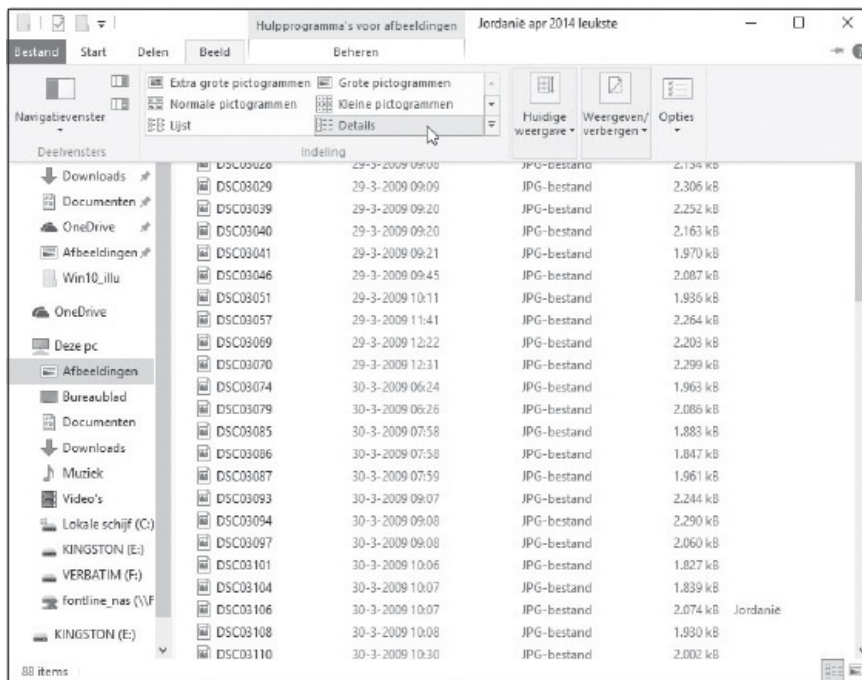
Normaal gesproken blijven al deze details verborgen totdat je met de rechtermuisknop op een bestand of map klikt en Eigenschappen kiest. Een map kan echter de details van *al* je bestanden tegelijkertijd weergeven. Dit is handig als je snel alle foto's wilt zoeken die je op een specifieke dag hebt gemaakt. Om dit te bereiken, schakel je als volgt de weergave van de map over op Details:

1. Klik op de tab Beeld van het lint bovenaan.

Er verschijnt een menu met tig manieren waarop een map je bestanden kan weergeven.

2. In de groep Indeling klik je op Details, zoals je ziet in figuur 5.9.

Op het scherm worden nu de bestandsnamen getoond, met rechts ervan details in keurige kolommen.

Figuur 5.9:

Selecteer de tab Beeld en klik op Details als je details over de bestanden in een map wilt zien

Probeer alle weergaven uit om te zien wat ze doen. (Windows onthoudt aan welke weergave je de voorkeur geeft bij verschillende mappen.)

- Kun je niet onthouden waar die werkbalkknoppen voor dienen, plaats dan de muisaanwijzer boven een knop. Windows toont een vakje waarin de taak van de knop wordt uitgelegd.
- Schakel tussen de verschillende weergaven totdat je degene hebt gevonden waarmee je een specifieke taak kunt uitvoeren, zoals controleren wanneer een foto is gemaakt of miniatures van alle foto's in een map weergeven.
- In principe toont Windows de bestandsnamen in alfabetische volgorde. Als je anders wilt sorteren, klik je met de rechtermuisknop op een lege plek in de map en kies je Sorteren op. Nu verschijnt een menu waarin je items kunt sorteren op grootte, naam, type en andere details.

- Wanneer het nieuwtje van het sorteren er een beetje af is, moet je in de detailweergave maar eens op de woorden boven aan de kolommen klikken. Klik bijvoorbeeld op Grootte om de volgorde om te keren, waardoor de grootste bestanden bovenaan komen te staan.

- Voeg gerust je eigen kolommen toe aan de weergave Details: klik met de rechtermuisknop op een kolomtitel die je niet nodig hebt, en er verschijnt een menu waarin je een ander criterium kunt kiezen. (Ik voeg altijd Aanmaakdatum toe aan mijn foto's, zodat ik ze kan sorteren op de datum waarop ik ze genomen heb.)

Naar cd's en dvd's schrijven

De meeste moderne computers kunnen gegevens naar cd en dvd schrijven, oftewel *branden* (wees gerust, er komen geen vlammen aan te pas). Om te zien of je zit opgescheept met een ouder schijfstation dat geen cd's kan branden, verwijder je een eventueel aanwezige schijf, open je het venster Verkenner vanaf het bureaublad en bestudeer je het pictogram voor het cd-rom- of dvd-romstation.

Aangezien computers altijd geheimtaal spreken, volgt hier uitleg over de schijfstations van je computer:

- **Dvd-rw.** Dit type schijfstation kan cd's *en* dvd's zowel lezen als beschrijven.

- **Bd-rom.** Dit type schijfstation kan cd's *en* dvd's zowel lezen als beschrijven, en Blu-rayschrijven alleen lezen.

- **Bd-re.** Dit type schijfstation kan alles lezen en beschrijven: cd's, dvd's *en* Blu-rayschrijven.

Als je pc over twee cd- of dvd-branders beschikt, moet je Windows laten weten welk schijfstation het branden moet doen: klik met de rechtermuisknop op het station, kies Eigenschappen en klik op de tab Opnemen. Kies het gewenste schijfstation in het bovenste vak.

De juiste lege cd's en dvd's kopen

Er zijn twee typen cd's te koop: cd-r (afkorting van cd-recordable) en cd-rw (afkorting van cd-rewritable). Dit is het verschil:

- **Cd-r.** De meeste mensen kopen cd-r-schrijven omdat ze goedkoop zijn. Bovendien kunnen ze zowel muziek als bestanden opslaan. Je kunt ernaar schrijven totdat ze vol zijn; daarna kun je er niet meer naar schrijven. Maar dat is geen probleem, want de meeste mensen willen hun cd's niet wissen en

opnieuw beginnen. Ze willen hun gebrande cd in de stereo-installatie van de auto afspelen of bewaren als back-up.

- **Cd-rw.** Techneuten kopen soms cd-rw-schijven om tijdelijke back-ups te maken van gegevens. Je kunt er informatie naar schrijven, net als naar cd-r's. Maar wanneer een cd-rw-schijf vol is, kun je hem wissen en opnieuw beginnen met een schone lei, iets wat met een cd-r-schijf niet kan. Cd-rw's zijn echter duurder en daarom gebruiken de meeste mensen cd-r's.

Dvd's zijn er zowel in een r- als in een rw-variant, net als bij cd's. De hiervoor beschreven r- en rw-regels zijn dus ook van toepassing op deze schijven. De meeste dvd-branders die de afgelopen jaren zijn geproduceerd, kunnen naar elk type lege cd of dvd branden.

Het kopen van lege dvd's voor oude schijfstations is ingewikkeld: leveranciers maakten ruzie over de te gebruiken opslagindeling, wat de boel voor iedereen verwarrend maakt. Om de juiste lege dvd's te kopen, moet je weten welke indeling de dvd-brander gebruikt: dvd-r, dvd-rw, dvd+r of dvd+rw.

- Schijven worden ingedeeld op de snelheid waarmee ze gegevens accepteren. Om snel te kunnen branden, koop je de hoogste x-snelheid die je kunt vinden, meestal 52x bij cd's en 16x bij dvd's.
- Lege cd's zijn goedkoop; leen er een van het zoontje van de buurman om te zien of die in jouw station werkt. Als alles prima werkt, koop dan cd's van hetzelfde type. Lege dvd's zijn echter duurder. Vraag in de winkel of je ze kunt ruilen als je dvd-station een hekel aan ze heeft.
- Lege Blu-rayschijven zijn een stuk duurder dan cd's of dvd's. Gelukkig zijn Blu-raystations niet erg kieskeurig, waardoor de meeste lege Blu-rayschijven geschikt zijn.
- Hoewel Windows eenvoudige cd-brandtaken aankan, doet het erg moeilijk als het gaat om het *kopiëren* van cd's. De meeste mensen geven het al snel op en kopen brandsoftware van derden. In hoofdstuk 16 lees je hoe Windows muziek-cd's maakt.
- Windows kan zelf geen dvd's kopiëren, maar er zijn programma's op internet te vinden die dit wel kunnen.

Bestanden van of naar cd of dvd kopiëren

Cd's en dvd's waren ooit de eenvoudigste dingen die je je kon voorstellen. Je schoof ze gewoon in je cd- of dvd-speler, waarna ze werden afgespeeld. Maar toen de pc in beeld kwam, ontstonden er problemen. Wanneer je een cd of dvd maakt, moet je je pc vertellen *wat* je kopieert en *hoe* je het wilt afspelen: muziek voor een cd-speler? Filmpjes voor een dvd-speler? Of gewoon bestanden voor je computer?

Als je het verkeerde antwoord kiest, werkt de schijf niet en heb je een onderzetter gemaakt.

Hier volgen de regels voor het maken van schijven:

- **Muziek.** Als je een cd met muziek voor je cd-speler wilt maken, ga je naar hoofdstuk 16. Je moet het programma Media Player inschakelen en een *audio-cd* branden.
- **Diavoorstellingen van foto's.** Windows 10 beschikt niet over het programma DVD Maker, dat bij Windows Vista en Windows 7 wel aanwezig

|| was. Om een diavoorstelling te maken, heb je nu software van een andere fabrikant nodig.

Als je gewoon *bestanden* naar een cd of dvd wilt kopiëren, bijvoorbeeld om een back-up te maken of om aan een vriend te geven, kun je hier verder lezen.

Doe het volgende om bestanden naar een nieuwe, lege cd of dvd te schrijven. (Als je bestanden naar een cd of dvd wilt schrijven waar al iets op staat, ga dan naar stap 4.)

1. Plaats de lege schijf in je brander. Klik of tik vervolgens in het dialoogvenster dat in de rechterbovenhoek van het scherm verschijnt.
2. Klik op de optie Bestanden op schijf branden wanneer in het dialoogvenster wordt gevraagd hoe je verder wilt gaan.

(Als dit dialoogvenster verdwijnt voordat je erop kunt klikken, laat je de schijf uitwerpen en doe je hem er weer in. Hopelijk ben je deze keer wél snel genoeg. Je kunt het dialoogvenster ook terughalen door met de rechtermuisknop op het pictogram van de brander in de Verkenner te klikken en de optie Automatisch afspelen openen te kiezen.)

Windows toont het dialoogvenster Op schijf branden en vraagt om een titel voor de schijf.

3. Voer een naam in voor de schijf, beschrijf hoe je hem wilt gebruiken en klik op Volgende.

Helaas is de titel voor je cd of dvd in Windows beperkt tot maximaal zestien tekens. In plaats van **Een dagje naar het strand met de hele familie in mei 2015** moet je je bij de feiten houden: **Strand 2015**. Of klik gewoon op Volgende om de standaardnaam van Windows te gebruiken: de datum van vandaag.

Windows kan bestanden op twee manieren branden. Beslis welke van de twee mogelijkheden het beste bij je past:

- **Zoals een usb-flashstation.** Met deze methode kun je bestanden meerdere keren lezen en schrijven, een handige manier om schijven als gegevensopslag te gebruiken. Helaas kan zo'n schijf niet in alle cd- of dvd-spelers in huis en auto worden gebruikt.
- **Met een cd/dvd-speler.** Kies deze methode als je de schijf wilt afspelen op een redelijk nieuwe stereo-installatie die slim genoeg is om bestanden in verschillende bestandsindelingen te lezen.

Gewapend met de naam maakt Windows de schijf klaar voor binnenkomende bestanden.

4. Vertel Windows welke bestanden op schijf moeten worden gezet.

Nu je schijf klaar is om de bestanden te accepteren, laat je Windows weten welke informatie het moet versturen. Je kunt dit op verschillende manieren doen:

- Sleep bestanden en/of mappen naar het venster van de brander in de Verkenner.
- Klik met de rechtermuisknop op datgene wat je wilt kopiëren, of dat nu één bestand is, een map of een selectie van bestanden en mappen. Als het pop-upvenster verschijnt, kies je Verzenden naar en selecteer je je schijfbrander

in het menu. (Dit pop-upvenster toont de titel van de schijf die je bij stap 2 hebt gekozen.)

- Sleep bestanden en/of mappen op het pictogram van de brander in de Verkenner.
- Klik in de map Muziek, Afbeeldingen of Documenten op de tab Delen en dan op de knop Op schijf branden. Deze knop kopieert alle bestanden van die map (of de bestanden die je hebt geselecteerd) naar de schijf als *bestanden*.
- Vertel het programma dat nu actief is dat het de gegevens op de schijf opslaat in plaats van op je harde schijf.

Windows bekijkt de gegevens plichtsgetrouw en kopieert ze naar de schijf die je tijdens de eerste stap hebt geplaatst, ongeacht de methode die je kiest. Er verschijnt een voortgangsvenster dat aangeeft hoe ver de brander is. Als het venster verdwijnt, is Windows klaar met het branden van de schijf.

5. Sluit de brandsessie door de schijf uit te werpen.

Wanneer je klaar bent met het kopiëren van bestanden naar schijf, druk je op de knop Uitwerpen van het schijfstation (of klik je met de rechtermuisknop op het pictogram van het station in Verkenner en kies je Uitwerpen); Windows sluit de sessie en zorgt er nog voor dat de schijf in andere pc's kan worden gelezen.

Als je te veel bestanden naar een schijf probeert te kopiëren, klaagt Windows onmiddellijk. Kopieer *minder* bestanden tegelijk; je kunt ze bijvoorbeeld over twee cd's verdelen.

Vanuit de meeste programma's kun je bestanden direct op cd opslaan. Kies Opslaan in het menu Bestand en selecteer de cd-brander. Plaats een cd (bij voorkeur een lege) in de brander om het proces te starten.

Een cd of dvd kopiëren

Windows biedt geen enkele methode om cd's, dvd's of Blu-rayschijven te kopiëren. Het kan niet eens een kopie van een muziek-cd maken. (Om deze reden kopen zoveel mensen een apart programma om cd's te branden.)

Maar het kan met de volgende twee stappen wel alle bestanden van een cd of dvd naar een lege schijf kopiëren:

1. **Kopieer de bestanden en mappen op de cd of dvd naar een map op je pc.**
2. **Kopieer dezelfde bestanden en mappen terug naar een lege cd of dvd.**

Hiermee heb je een duplicaat van je cd of dvd. Handig als je een tweede kopie van een essentiële back-upschijf nodig hebt.

Je mag dit proberen met een muziek-cd of film-dvd, maar het werkt niet. (Geloof me maar, ik heb het geprobeerd.) Het werkt alleen als je een schijf dupliceert met programma's of gegevensbestanden.

Usb-sticks en geheugenkaarten gebruiken

Mensen met een digitale camera raken op den duur gewend aan *geheugenkaarten*, kleine plastic vierkantjes die de lastige fotorolletjes vervangen. Windows kan digitale foto's direct van de camera lezen nadat je de kabel hebt gevonden en die op je pc hebt aangesloten. Maar Windows kan foto's ook van de geheugenkaart halen die in de camera zit, een uitkomst voor mensen die het speciale kabeltje van hun digitale camera kwijt zijn.

Het geheim is een *geheugenkaartlezer*, een klein kastje dat je op je pc moet aansluiten of dat er misschien standaard in zit. Haal de geheugenkaart uit de camera, stop hem in de sleuf en je pc kan de bestanden op de kaart lezen, net zoals hij bestanden van een harde schijf of een dvd leest. Sommige tablets, laptops en pc's hebben ingebouwde geheugenkaartlezers.

De meeste computerwinkels en elektronicazaken verkopen geheugenkaartlezers die de bekendste standaarden voor geheugenkaarten ondersteunen: Compact Flash, SecureDigital High Capacity (SDHC), Micro-SecureDigital High Capacity (microSDXC), Micro-SecureDigital Extended Capacity (microSDXC) en andere moeilijk uit te spreken soorten.

Het mooie van kaartlezers is dat er niets nieuws onder de zon is: Windows behandelt de geplaatste geheugenkaart als een normale map. Sluit je een geheugenkaart aan, dan verschijnt er een map met de digitale foto's in beeld. De eerder genoemde regels voor slepen-en-neerzetten en knippen en plakken zijn ook nu van toepassing; je kunt de foto's of andere bestanden dus van de kaart verplaatsen naar de map Afbeeldingen.

Usb-sticks — ook wel bekend als flashdrives — werken net als geheugenkaartlezers. Plaats de stick in een van de usb-poorten van de pc, waarna hij als pictogram in de Verkenner verschijnt, klaar om via dubbelklikken te worden geopend (zie kantlijn).

- Eerst een waarschuwing: als je een geheugenkaart of usb-stick formateert, wordt alle informatie erop gewist. Formateer dus alleen als de gegevens die erop staan niet belangrijk zijn.
- Nu de procedure: als Windows klaagt dat een zojuist geplaatste kaart niet is geformatteerd, klik je met de rechtermuisknop op het desbetreffende station en kies je Formatteren. (Dit probleem zie je vooral bij gloednieuwe of beschadigde kaarten.)

OneDrive, je opslagruimte in de wolken

Wanneer je thuis achter je pc zit, sla je je bestanden gewoon op de harde schijf van de computer op. Dat is nu eenmaal de meest voor de hand liggende plek. Als je bij de computer weggaat, kun je bestanden meenemen op usb-sticks, cd's, dvd's en zelfs op externe harde schijven – als je ze tenminste niet vergeet wanneer je de deur uitgaat.

Maar hoe zorg je ervoor dat je *overál* toegang tot je bestanden hebt, zelfs als je vergeten bent ze mee te nemen? Hoe open je op het werk bestanden die thuis staan en andersom? Hoe bekijk je een belangrijk document terwijl je op reis bent?

De oplossing van Microsoft voor dat probleem heet *OneDrive*. Het is je eigen persoonlijke opslagruimte op internet, en het is ingebouwd in Windows 10. Met OneDrive heb je op elke computer met een internetverbinding toegang tot je bestanden. Je kunt ze zelfs van smartphones of tablets van Apple, Android, BlackBerry of Windows plukken: Microsoft biedt voor allemaal een gratis OneDrive-app.

Als je in OneDrive een bestand wijzigt, verandert Microsoft automatisch dat bestand op al je computers en apparaten. Op die manier blijft je OneDrive-map

automatisch up-to-date op elk apparaat.

Windows 10 maakt OneDrive gemakkelijk toegankelijk door het in te bouwen in elke map. Maar je hebt wel enkele dingen nodig om OneDrive aan het werk te zetten:

- **Microsoft-account.** Je hebt een Microsoft-account nodig om bestanden naar OneDrive te sturen, te bekijken en ervan op te halen. De kans is groot dat je een Microsoft-account hebt ingesteld toen je je gebruikersaccount maakte voor je Windows-pc. (In hoofdstuk 2 lees je meer over Microsoft-accounts.)
- **Een internetverbinding.** Zonder internetverbinding, draadloos of bekabeld, blijven je in de cloud opgeslagen bestanden in de wolken zweven, ver weg van jou en je computer.
- **Geduld.** Het uploaden van bestanden duurt langer dan het downloaden ervan. Kleine bestanden zijn zo verwerkt, maar grote, zoals digitale foto's en films, zijn soms lang onderweg.

Voor sommige mensen biedt OneDrive een veilige haven, vaak de *cloud* genoemd, waar ze hun belangrijke bestanden altijd kunnen terugvinden. Voor anderen wordt het alleen nog maar ingewikkelder en komt er weer een plek bij waar dat ontbrekende bestand zich kan schuilhouden.

In de volgende paragrafen lees je hoe je direct toegang krijgt tot OneDrive vanuit elke map op je computer, of door erheen te gaan met een webbrowser. Ook ontdek je hoe je de instellingen van OneDrive wijzigt zodat de enorme opslagcapaciteit ervan niet al je opslagruimte op je computer in beslag neemt.

Kiezen welke OneDrive-mappen gesynchroniseerd moeten worden met je pc

Windows 10 plaatst OneDrive in het navigatievenster van elke map, waar het makkelijk toegankelijk is. OneDrive werkt daar net als elke andere map, maar met één uitzondering: bestanden en mappen die je in je OneDrive-map plaatst worden automatisch ook gekopieerd naar je OneDrive-opslagruimte op internet.

Dat kan een probleem geven: de kleinere smartphones, tablets en laptops van tegenwoordig beschikken niet over veel opslagruimte. OneDrive daarentegen kan enorme hoeveelheden bestanden aan. Sommige kleinere computers, meestal tablets, hebben niet voldoende ruimte om een kopie te bewaren van alles wat je in je OneDrive hebt ondergebracht.

Windows 10 biedt een oplossing: je kunt kiezen welke mappen alleen in OneDrive bestaan en welke mappen ook *gespiegeld* – oftewel *gesynchroniseerd* – moeten worden zodat ze ook op je eigen computer staan.

De bestanden die je laat synchroniseren worden automatisch bijgewerkt tussen je computer en de cloud. In de cloud fungeren je bestanden als back-up, en als een manier om er toegang toe te krijgen vanaf je smartphone, tablet of pc.

Bestanden die niet worden gesynchroniseerd, staan alleen in OneDrive. Als je ze nodig hebt, kun je erbij door OneDrive te bezoeken op internet, zoals ik verderop in deze paragraaf beschrijf.

Wanneer je voor het eerst op de OneDrive-map klikt op een nieuwe pc, laat Windows je kiezen welke bestanden en mappen uitsluitend in OneDrive worden ondergebracht, en welke óók als kopieën op je pc blijven staan.

Volg deze stappen om te bepalen welke OneDrive-mappen zowel op je pc als in OneDrive thuishoren:

1. Klik op het Verkenner-pictogram op de taakbalk en klik vervolgens op het OneDrive-pictogram in het navigatievenster links.

Omdat dit de eerste keer is dat je OneDrive instelt op je computer, laat OneDrive een openingsscherm zien.

2. Klik in het openingsscherm op de knop Aan de slag, en meld je desgevraagd aan met je Microsoft-account en wachtwoord.

Alleen gebruikers van een lokaal account moeten zich aanmelden; gebruikers van een Microsoft-account melden zich automatisch aan wanneer ze zich aanmelden op hun gebruikersaccount. (In hoofdstuk 14 lees je hoe je een lokaal account omzet in een Microsoft-account.)

OneDrive vraagt of je wilt wijzigen waar de OneDrive-bestanden op je computer zullen worden opgeslagen.

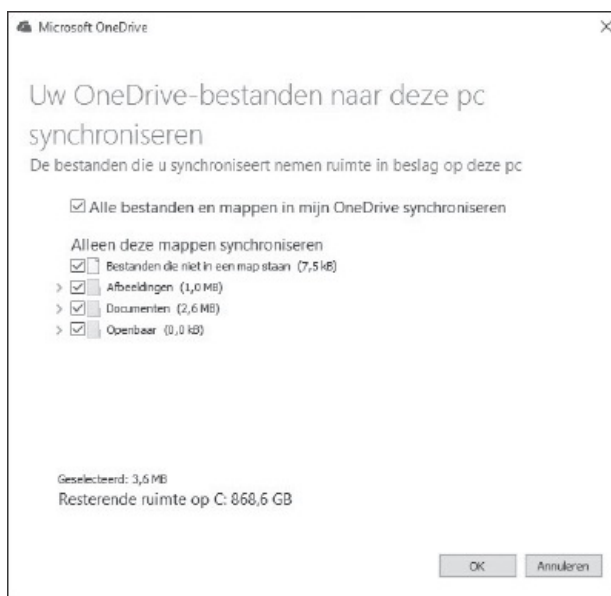
3. Als je dat wilt veranderen, klik je op de knop Wijzigen. Zo niet, klik dan op Volgende.

Als je een desktop-pc gebruikt met heel veel opslagruimte, klik dan op Volgende. OneDrive zal al je OneDrive-bestanden opslaan op je C-schijf, die doorgaans over veel ruimte beschikt.

Kleine tablets echter hebben maar een zeer beperkte opslagruimte. Om de opslagruimte uit te breiden, kopen veel tabletgebruikers een geheugenkaartje dat ze in het geheugenslot steken. Als je voor je kleine tablet een geheugenkaartje hebt gekocht en geplaatst, klik je op de knop Wijzigen van dit venster en geef je OneDrive opdracht om zijn bestanden op het geheugenkaartje van je tablet te bewaren in plaats van standaard op de C-schijf.

4. Kies welke mappen gesynchroniseerd moeten worden met je pc.

OneDrive vermeldt al je OneDrive-mappen, zoals weergegeven in figuur 5.10.

Figuur 5.10:

Plaats een vinkje naast de mappen die tegelijk op je computer en in je OneDrive moeten blijven staan

5. Selecteer de bestanden en mappen die je gesynchroniseerd wilt houden tussen je pc en OneDrive, en klik op Volgende.

OneDrive geeft je twee opties:

- **Alle bestanden en mappen in mijn OneDrive synchroniseren.**
Selecteer (tenzij je een reden hebt om dat niet te doen) deze optie om al je OneDrive-bestanden te synchroniseren met de opslag van je pc of tablet. De meeste desktop-pc's zullen geen probleem hebben met deze optie, en het is de meest probleemloze manier om OneDrive te benaderen.
- **Alleen deze mappen synchroniseren.** Selecteer deze optie op tablets of pc's met erg weinig opslagruimte. Als je deze optie selecteert, markeer dan de mappen die zowel op je pc als in je OneDrive moeten blijven staan.

6. Klik op Gereed om je wijzigingen op te slaan.

Klik op Gereed in het scherm Bestanden ophalen op elke gewenste locatie, zoals weergegeven in figuur 5.11.

Figuur 5.11:

Klik op Gereed om je wijzigingen op te slaan

Je hoeft niet op al je apparaten dezelfde set mappen te synchroniseren. Je kunt bijvoorbeeld kiezen om alleen de belangrijkste bestanden op je kleine tablet te synchroniseren – misschien alleen je foto's. Op een desktop-pc met veel opslagruimte kun je ervoor kiezen om alles te synchroniseren.

Als je toegang wilt tot een OneDrive-map die niet gesynchroniseerd is met je pc, heb je twee opties: wijzig de instellingen van OneDrive om die specifieke map te synchroniseren, of ga met je webbrowser naar OneDrive op internet en benader de map daar. (Hoe dit werkt, lees je verderop in deze paragraaf.)

Toegang krijgen tot je pc vanuit de cloud

OneDrive maakt het vrij makkelijk om bestanden te delen met al je gadgets. Maar wat als het benodigde bestand niet is opgeslagen in OneDrive? Wat als het thuis op het bureaublad van je Windows 10-pc staat?

Hier is een oplossing: je kunt al je pc-bestanden en -mappen beschikbaar maken via de website van OneDrive. Kijk nog eens naar figuur 5.11, de laatste figuur die je ziet

wanneer je OneDrive instelt. Daar kun je het selectievakje markeren met het label Laat me OneDrive gebruiken om bestanden op deze pc op te halen.

Als je dat selectievakje markeert, kun je toegang krijgen tot je héle pc vanaf de OneDrive-website. Serieus: je kunt bij de OneDrive-website langsgaan om bestanden en mappen van je pc op te pikken. Je kunt zelfs toegang krijgen tot bestanden en mappen die zijn opgeslagen op netwerken die vanuit die pc toegankelijk zijn.

Natuurlijk heeft Microsoft enkele beveiligingsmaatregelen getroffen bij zo'n vergaande mogelijkheid. Voordat je voor het eerst toegang krijgt tot een nieuwe pc, vraagt OneDrive je om een code in te typen.

Op de achtergrond stuurt Microsoft een sms naar het mobieltje of het e-mailadres dat gekoppeld is aan jouw Microsoftaccount. Wanneer je het bericht ontvangt, typ je het in op de computer die je gebruikt om toegang te krijgen tot de pc. Wanneer Microsoft de overeenkomende code ontvangt, voegt het die pc toe aan je lijst van toegankelijke pc's.

Je kunt alleen toegang krijgen tot een Windows 10-pc die aanstaat en verbonden is met internet. Als je van plant bent deze handige OneDrive-functie te gebruiken, geef dan je mobiele nummer op als verificatie bij het instellen van je Microsoft-account.

Je OneDrive-instellingen wijzigen

Als je wensen veranderen, wil je wellicht je OneDrive-instellingen aanpassen, bijvoorbeeld welke OneDrive-mappen ook op je pc dienen te staan.

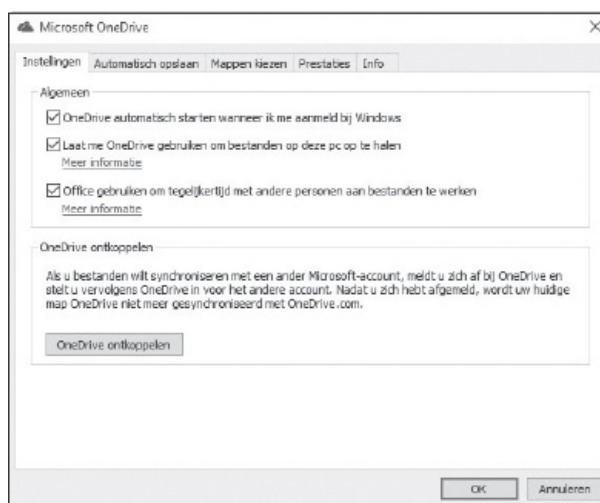
Volg deze stappen om terug te gaan naar je OneDrive-instellingen en ze te wijzigen:

1. Klik in het systeemvak van de taakbalk met de rechtermuisknop op het OneDrive-pictogram en kies Instellingen.

Je moet wellicht op het kleine opwaartse pijltje in het systeemvak klikken om het OneDrive-pictogram (zie kantlijn) zichtbaar te maken. Het systeemvak van de taakbalk – dat kleine, met pictogrammen overladen gebiedje helemaal rechts – wordt behandeld in hoofdstuk 3.

Het dialoogvenster Instellingen van OneDrive verschijnt, zoals weergegeven in figuur 5.12.

Figuur 5.12:

In het dialoogvenster Instellingen van OneDrive kun je veranderen hoe OneDrive communiceert met je computer

2. Klik in het dialoogvenster Instellingen op de tab Mappen kiezen en vervolgens op de knop Mappen kiezen.

Het venster Uw OneDrive-bestanden naar deze pc synchroniseren verschijnt en toont al je huidige OneDrive-mappen (zie opnieuw figuur 5.10).

3. Breng je wijzigingen aan en klik op OK.

OneDrive begint je bestanden en mappen te synchroniseren op basis van je wijzigingen.

Oorspronkelijk gaf Microsoft je 15 GB aan gratis OneDrive-opslagruimte, maar reduceerde het later tot slecht 5 GB. (Je kunt de omvang van de opslagruimte verhogen door een maandelijks abonnement te nemen.)

Om te zien hoeveel ruimte je nog beschikbaar hebt op OneDrive, klik je met de rechtermuisknop op het OneDrive-pictogram op de taakbalk en kies je Opslag beheren. Wanneer je webbrowser de online instellingenpagina van OneDrive opent, meld je je aan met je Microsoft-account. De online instellingenpagina van OneDrive vermeldt dan de hoeveelheid beschikbare opslagruimte en de mogelijkheden voor uitbreiding.

OneDrive en Windows 8.1

In Windows 10 werkt OneDrive heel anders dan in Windows 8 en 8.1. Anders dan Windows 10 synchroniseerden die eerdere Windows-versies niet al je OneDrive-bestanden naar je computer. In plaats daarvan synchroniseerden ze zogeheten *smart files* – kleine plaatsvervangende bestanden die je online bestanden en mappen vertegenwoordigden.

Wanneer je OneDrive opent met de Verkenner in Windows 8 en 8.1, zie je *alle* bestanden en mappen die in je OneDrive zijn opgeslagen, ook de bestanden en mappen die niet zijn gesynchroniseerd met je pc. Hoe? Omdat je alleen maar *smart files* ziet die de online bestanden en mappen vertegenwoordigen. En die smart files werken prima. Ze laten je de namen zien van je offline bestanden en mappen. Sommige ervan kun je zelfs doorzoeken.

Sommige apps kunnen zelfs smart files gebruiken als normale bestanden: wanneer je een smart file opent, downloadt OneDrive snel het bestand en draagt het naadloos over aan je app of programma. Het enige probleem is dat deze smart filetruc alleen werkt als je online bent.

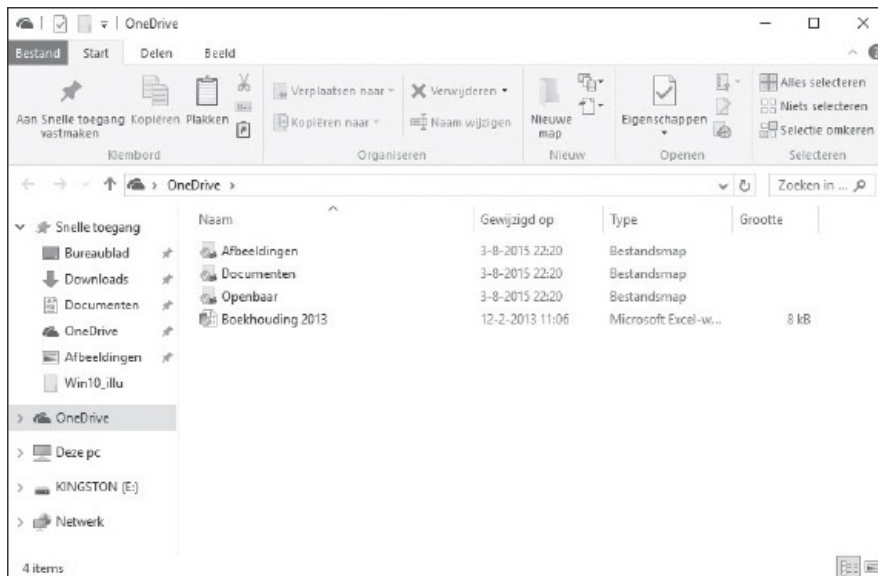
Zodra je offline bent, hebben smart files niet langer toegang tot hun echte tegenhangers, wat tot foutmeldingen leidt. Microsoft vond het hele concept te verwarrend en heeft smart files uit Windows 10 verwijderd. Met Windows 10 kun je dan alleen de OneDrive-bestanden en -mappen zien die je hebt aangewezen voor synchronisatie op je computer. De rest blijft onzichtbaar en onbereikbaar tenzij je met je webbrowser naar de OneDrive-website gaat.

Bestanden openen en opslaan vanuit OneDrive

Wanneer je je voor het eerst aanmeldt bij Windows 10 met een nieuw Microsoft-account, voorziet Windows je OneDrive van twee lege mappen: Documenten en Afbeeldingen.

Om ze te zien, open je een map. Heb je geen map geopend? Klik dan op het pictogram van de Verkenner (zie kantlijn) op de taakbalk. OneDrive staat vermeld in het navigatievenster aan de linkerkant. Klik op het woord OneDrive, en de inhoud wordt weergegeven in het rechtervenster. Je kunt de twee lege mappen zien, genaamd Documenten en Afbeeldingen (zie figuur 5.13). Als je al een OneDrive-account hebt, zie je in plaats daarvan je eigen OneDrive-mappen.

Figuur 5.13:

OneDrivemappen blijven gesynchroniseerd met een kopie op internet

Voor OneDrive hoef je niets nieuws te leren; de mappen werken net als elke andere map op je computer:

- Om de inhoud van een OneDrive-map te zien, dubbelklik je op de map. De map wordt geopend.
- Om een bestand in een OneDrive-map te bewerken, dubbelklik je op het bestand. Het bestand wordt geopend in het programma dat het gemaakt heeft.
- Om iets nieuws in een OneDrive-map te bewaren, sla je het op in een map binnen OneDrive — bijvoorbeeld de map Documenten. Sla het niet simpelweg op in de map Documenten op je pc.
- Om iets te verwijderen uit OneDrive, klik je erop met de rechtermuisknop en kies je Verwijderen. Het item wordt verplaatst naar de Prullenbak op het bureaublad, waar het zo nodig later weer uit kan worden teruggehaald.

Welke veranderingen je ook aanbrengt in je bestanden en mappen in de OneDrive-map van je computer, Windows 10 zorgt er automatisch voor dat in de kopieën op internet dezelfde wijzigingen worden aangebracht.

Als je later OneDrive bezoekt met je iPad of Android-smartphone-app, zullen de bijgewerkte bestanden voor je klaarstaan.

- Als je een boodschappenlijstje opslaat in je OneDrive, kun je items toevoegen terwijl je achter je pc zit. In de winkel kun je dan het bijgewerkte lijstje bekijken op je mobiel. (Microsoft maakt OneDrive-apps voor iPhones en Android-smartphones, evenals voor BlackBerry's en Windows Phones.)
- Wil je enkele favorieten kopiëren naar je OneDrive-map? Eerder in dit hoofdstuk wordt beschreven hoe je bestanden kopieert en verplaatst van en naar mappen.

- Veel mensen hebben hun favoriete muziek op hun OneDrive staan. Zolang je verbinding hebt met internet, laat de Groove Muziek-app van Windows 10 (zie hoofdstuk 16) automatisch de muziek zien die opgeslagen is in je OneDrive en kan deze ook afspelen. (Het oudere programma Media Player daarentegen kan alleen overweg met muziekbestanden die daadwerkelijk op je pc zijn opgeslagen.)

OneDrive benaderen op internet

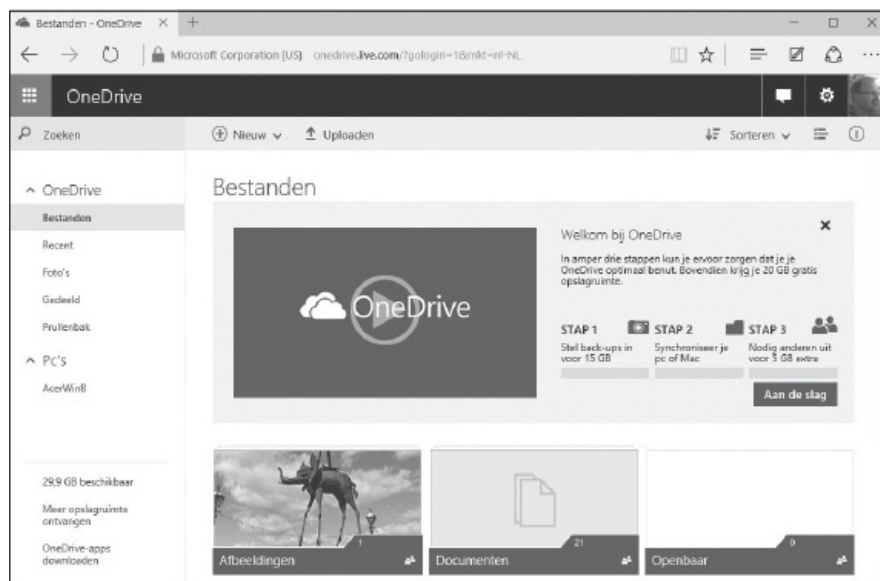
Soms wil je toegang tot OneDrive terwijl je niet achter je computer zit. Of je hebt een OneDrive-bestand nodig dat niet gesynchroniseerd is met je pc. Voor die situaties biedt Microsoft OneDrive-toegang vanuit elke webbrowser.

Wanneer je je bestanden nodig hebt, ga je met een willekeurige computer naar de OneDrive-website op **onedrive.live.com** en meld je je desgevraagd aan met je Microsoft-gebruikersnaam en wachtwoord. De OneDrive-website verschijnt, zoals weergegeven in figuur 5.14.

Nadat je je hebt aangemeld op de OneDrive-website, kun je bestanden toevoegen, verwijderen en een andere naam geven, evenals mappen maken en bestanden verplaatsen tussen mappen. Bepaalde bestanden kun je zelfs direct online bewerken. (OneDrive heeft zelfs een Prullenbak voor het terughalen van per ongeluk gewiste bestanden.)

Het is veel makkelijker om je bestanden direct in de OneDrive-map op je computer te beheren, maar als je niet in de buurt bent van je eigen computer, is de OneDrive-website een handig alternatief.

Bovendien biedt de OneDrive-website iets wat je niet kunt met je OneDrive-map op je computer: hij laat je bestanden delen door links ernaar te e-mailen naar mensen, wat een handige manier is om mappen te delen.

Figuur 5.14:

Met behulp van een webbrowser kun je vanaf elke computer en elk ander apparaat bij je OneDrivebestanden

Als je regelmatig OneDrive gebruikt, weet dan dat Microsoft gratis OneDrive-apps heeft ontwikkeld voor Apple-, Android- en Windows-smartphones en -tablets. OneDrive maakt het delen van bestanden tussen al je apparaten eenvoudiger.

Deel II

Werken met programma's, apps en bestanden

In dit deel...

- Met programma's, apps en documenten spelen
- Zoekgeraakte apps, vensters, bestanden en computers vinden
- Je werk scannen en printen

Hoofdstuk 6

Spelen met programma's, apps en documenten

.....

In dit hoofdstuk:

- Een programma, app of document openen
 - Veranderen welk programma welk document opent
 - Apps installeren, verwijderen en updaten
 - Een snelkoppeling maken
 - Knippen, kopiëren en plakken
-

In Windows bestaat je gereedschap uit *programma's* en *apps*. Het zijn de programma's en apps die je in staat stellen getallen op te tellen, woorden achter elkaar te zetten en op ruimteschepen te schieten.

Documenten daarentegen zijn de dingen die je maakt met apps en programma's, zoals belastingformulieren, excuusbrieven en lijsten met highscores.

In dit hoofdstuk lees je eerst over de beginselen van het openen van programma's en apps vanuit het nieuwe menu Start van Windows. Je komt te weten hoe je een nieuwe app zoekt en downloadt met de Store-app van het menu Start. Ook ontdek je waar je de menu's van een app vindt. (Microsoft heeft die om de een of andere reden goed verborgen.)

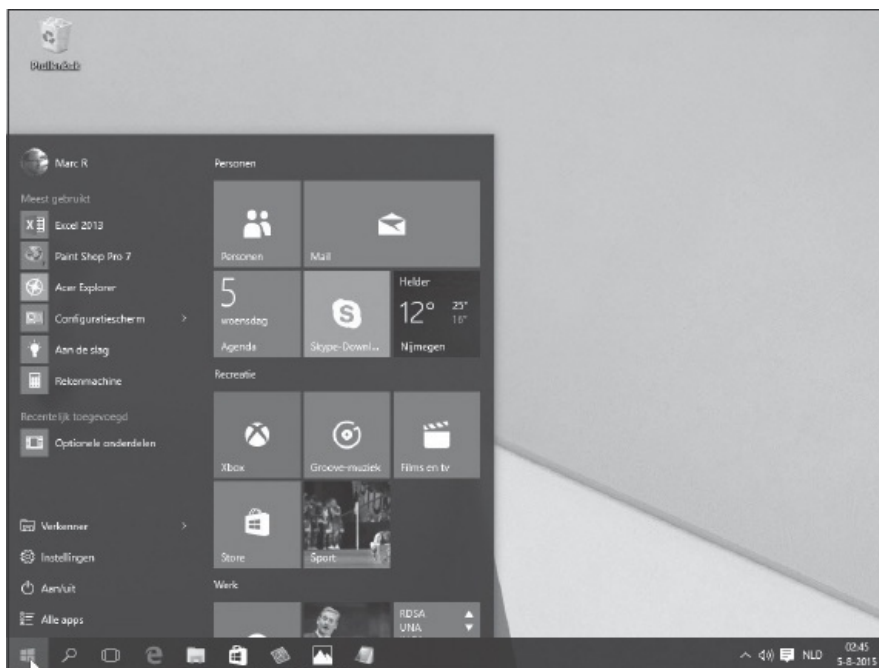
Bij het doorbladeren van dit hoofdstuk kom je erachter hoe je jouw *voorkeursprogramma's* je bestanden laat openen. Je gaat *snelkoppelingen* maken, oftewel knoppen om bureaubladprogramma's te openen zonder dat je naar Start hoeft te gaan.

Het hoofdstuk wordt afgesloten met 'De absoluut onmisbare gids voor knippen, kopiëren en plakken'. Heb je deze truc eenmaal onder de knie, dan kun je bijna elke situatie aan waarmee Windows je confronteert.

Een programma of app starten

In Windows 10 zijn de knop Start en het menu Start op hun oude, vertrouwde plek in de linkerbenedenhoek van het bureaublad teruggezet. Met een klik op de Start-knop krijg je het nieuwe Start-menu te zien, compleet met zijn nieuwe groep apps aan de rechterkant.

In hoofdstuk 2 wordt het nieuwe menu Start (zie figuur 6.1) uitgelegd, evenals hoe je het aanpast en tegels toevoegt of verwijdert om dingen sneller terug te kunnen vinden.

Figuur 6.1:

Klik in het menu Start op de tegel van het programma dat je wilt openen

Het menu Start van Windows 10 lijkt niet erg meer op het Start-menu uit eerdere jaren, maar je kunt er nog steeds programma's of apps mee openen door de volgende stappen te volgen:

1. Open het menu Start.

Roep het menu Start op door te klikken of tikken op de knop Start in de linkerbenedenhoek van het scherm. Als je je handen al op het toetsenbord hebt, druk je simpelweg op de Windows-toets (⊞).

Het menu Start verschijnt, zoals weergegeven in figuur 6.1, en toont een lijst van je apps en programma's. Start werkt zichzelf trouwens automatisch bij en laat altijd de namen van de meest recent gebruikte programma's of apps zien.

2. Zie je de tegel van het programma of de app die je zoekt, klik er dan met de muis op of tik er bij een touchscreen met je vinger op.

Zie je de gewenste tegel niet in de lijst van het Start-menu? Ga dan verder met de volgende stap.

3. Blader omlaag aan de rechterkant om meer tegels in beeld te brengen.

Verborgen aan de rechterrاند van het menu Start bevindt zich een schuifbalk, vergelijkbaar met de schuifbalken in overvolle mappen. Soms is de schuifbalk niet te zien totdat je er met de muisaanwijzer direct boven hangt. Wanneer je de schuifbalk ziet, sleep je het schuifblokje naar omlaag, dan krijg je tegels te zien die zich verborgen hielden. Is er geen schuifbalk? Dan zie je al alles wat het menu Start te bieden heeft.

Als je een touchscreen hebt, breng je de verborgen tegels in beeld door met je vinger omhoog te vegen in het menu Start.

Zie je de gewenste tegel nog steeds niet? Ga dan verder met stap 4.

4. Bekijk *alle* apps.

Om de lijst met apps en programma's overzichtelijk te houden, wordt niet alles getoond.

Als je alles in beeld wilt brengen, klik je op de tekst Alle apps in de linkerbenedenhoek van het menu Start. Al je apps verschijnen, in alfabetische volgorde.

Om alle apps op een touchscreen te tonen, veeg je omhoog vanaf de onderkant; het gedeelte Alle apps verschijnt dan in beeld.

Zie je het programma nog steeds niet in het overvolle menu Start, probeer dan een van de volgende manieren om een app of programma te openen:

- Begin terwijl je het menu Start ziet de naam van het ontbrekende programma te typen. Terwijl je de eerste letter typt, verschijnt het zoekvenster snel in beeld met een lijst van namen die met die letter beginnen. Typ een tweede en een derde letter om de lijst met apps in te korten. Heb je de app of het programma gevonden, open het dan met een dubbelklik (of een tik op een touchscreen).

- Open de Verkenner (zie kantlijn) vanuit de taakbalk onder aan het bureaublad. Wanneer de Verkenner verschijnt, kies je Documenten in het navigatievenster links en dubbelklik je op het bestand dat je wilt openen. Het correcte programma wordt dan automatisch met dat bestand geopend. (Wordt toch het verkeerde programma geopend, ga dan naar de paragraaf 'Kiezen welk programma welk bestand opent', verderop in dit hoofdstuk.)
- Dubbelklik op een *snelkoppeling* van het programma. Snelkoppelingen, die vaak op het bureaublad staan, zijn handige wegwerpknoppen om bestanden en mappen te starten. In de paragraaf 'De luie methode: snelkoppelingen' verderop in dit hoofdstuk lees je meer over snelkoppelingen.
- Als het bureaublad geopend is, kijk je of het pictogram van het programma op de taakbalk staat. Dit is de handige balk met knoppen die lui onder aan het bureaublad hangt. Is dit het geval, klik dan op die taakbalkknop om het programma te starten. (In hoofdstuk 3 lees je meer over de taakbalk en de manier waarop je de rij met pictogrammen aanpast.)
- Klik met de rechtermuisknop op het bureaublad, kies Nieuw en selecteer het type document dat je wilt maken. Windows laadt dan het juiste programma voor de klus. (Op een tablet werkt deze truc alleen als je de tabletmodus uitschakelt.)

Windows biedt nog andere manieren om een programma te openen, maar de voorgaande methoden voldoen in de regel. (Het menu Start komt uitgebreider aan bod in hoofdstuk 2, en het bureaublad schittert in hoofdstuk 3.)

Een document openen

Het bureaublad van Windows is een grote fan van standaardisatie, net als Tupperware. Vrijwel alle Windows-programma's laden hun documenten (vaak *bestanden* genoemd) op precies dezelfde manier:

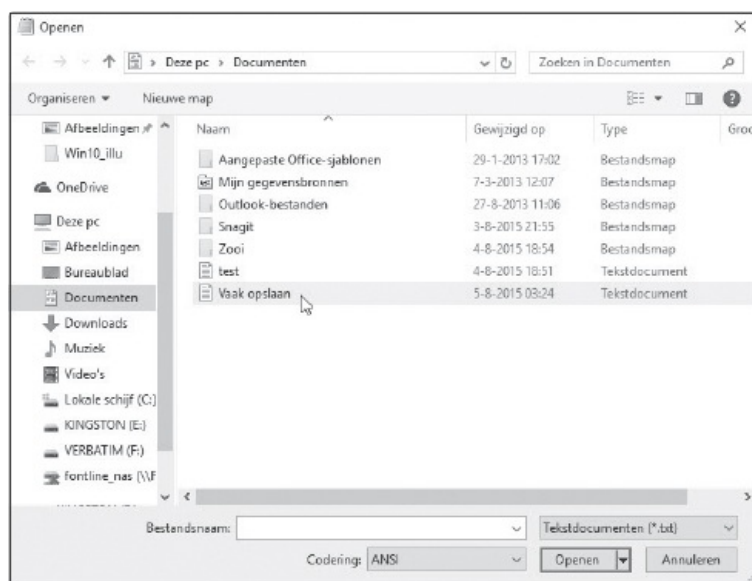
1. Klik op het woord *Bestand* in de menubalk van een programma (dit is de rij met ernstige woorden bovenaan).

Zie je geen menubalk? Klik op Alt om hem te openbaren.

Nog steeds geen menubalk? Dan heeft het programma misschien een *lint*, een brede strook met kleurrijke symbolen boven aan het venster. Zie je zo'n lint, klik dan op de knop of tab in de linkerbovenhoek om het menu Bestand in beeld te brengen.

2. Kies de optie Openen in het menu Bestand.

Het dialoogvenster Openen dat dan verschijnt, komt je misschien bekend voor (zie figuur 6.2). Het ziet er hetzelfde uit en werkt hetzelfde als de map Documenten, die ik in hoofdstuk 5 behandel.

Figuur 6.2:

Dubbeltklik op de naam van het bestand dat je wilt openen

Er is echter één groot verschil: deze map geeft alleen de bestanden weer die je programma kan openen, het filtert alle andere weg.

3. Plaats de muisaanwijzer op de naam van het gewenste document (zie figuur 6.2), klik erop en klik dan op de knop Openen.

Op een touchscreen tik je op de naam van een document om het te openen.

Het programma opent het bestand en toont het op het scherm.

Het op deze manier openen van een bestand werkt in de meeste Windows-programma's, of die nu geschreven zijn door Microsoft, door zijn zakelijke partners of door een tiener bij jou in de buurt.

- Als je de boel wilt versnellen, dubbeltklik je op de bestandsnaam om het document onmiddellijk te openen en het venster Openen automatisch te

sluiten.

- Mensen bewaren dingen in de schuur, maar computers slaan hun bestanden op in netjes gelabelde compartimenten die *mappen* worden genoemd. (Dubbelklik op een map om de inhoud te bekijken. Als je het bestand ziet, open het dan met een dubbelklik.) Als je het bladeren in mappen lastig vindt, sla hoofdstuk 5 er dan nog eens op na.
- Als je de gezochte bestandsnaam niet ziet, klik dan op een van de knoppen of woorden zoals getoond links in figuur 6.2. Klik bijvoorbeeld op de map OneDrive of Deze pc om de bestanden in beeld te brengen die daar zijn opgeslagen.
- Telkens als je een bestand opent en iets verandert, zelfs per ongeluk, gaat Windows ervan uit dat je het ten goede hebt veranderd. Wanneer je het bestand probeert te sluiten, vraagt Windows behoedzaam of je de veranderingen wilt bewaren. Als je het bestand met je volle verstand hebt veranderd, klik je op Ja. Als je er een rommeltje van hebt gemaakt, klik je op Nee of Annuleren.

- Weet je even niet meer wat die kleine pictogrammen aan de boven- en zijkant van het dialoogvenster Openen betekenen? Wijs ze aan met de muisaanwijzer, dan verklaart een klein vakje wat ze doen.

Als programmeurs ruzie maken over bestandstypen

Als programmeurs geen ruzie over fastfood maken, kibbelen ze wel over *bestandsindelingen*, manieren om gegevens in een bestand te verpakken. Om indelingsoorlogen te vermijden, kunnen de meeste programma's bestanden openen die in verschillende indelingen zijn opgeslagen.

Kijk bijvoorbeeld eens naar de vervolgkeuzelijst in de rechterbenedenhoek van figuur 6.2. Hier staat momenteel Tekstdocumenten (*.txt), het bestandstype dat het programma Kladblok gebruikt. Als je bestanden wilt zien die zijn opgeslagen in andere indelingen, klik je op die vervolgkeuzelijst en kies je een ander bestandstype. Het dialoogvenster Openen werkt snel de lijst bij en geeft bestanden weer die de nieuwe indeling gebruiken.

Hoe kun je een lijst zien met *alle* bestanden in de map, ongeacht hun bestandsindeling? Kies gewoon de optie Alle bestanden in de vervolgkeuzelijst. Je ziet nu al je bestanden, maar je programma kan ze waarschijnlijk niet allemaal openen en kan zelfs vastlopen als je het toch probeert.

Kladblok kan bijvoorbeeld digitale foto's in de weergave Alle bestanden tonen. Maar als je probeert een foto te openen, geeft het programma de foto weer als obscure coderingssymbolen. (Als je ooit per ongeluk een foto opent in een programma en hem niet te zien krijgt, probeer dan niet op te slaan wat je hebt geopend. Met een beetje pech ruïneer je daarmee de foto. Ga er direct vandoor door op Annuleren te klikken.)

Een document opslaan

Opslaan betekent dat je het zojuist gemaakte werk naar een harde schijf, usbstick of ander opslagmedium stuurt voor veilige bewaring. Als je het werk niet opslaat, denkt de computer dat je de afgelopen vier uur alleen een beetje hebt zitten prutsen. Je moet de computer specifiek vertellen om je werk op te slaan voordat hij het veilig bewaart.

Dankzij de knallende leren zweepjes van Microsoft staat dezelfde opdracht Opslaan in bijna alle Windows-programma's, ongeacht de programmeur. Op de

volgende manier sla je een bestand op:

- Klik op Bestand in de menubalk, kies Opslaan en bewaar je document in de map Documenten of op het bureaublad, zodat je het later eenvoudig kunt terugvinden. (Met ingedrukte Alt-toets eerst op B en dan op S drukken geeft hetzelfde resultaat.)
- Klik op het pictogram Opslaan (zie kantlijn).

- Druk op S terwijl je de Ctrl-toets ingedrukt houdt. (Ezelsbruggetje: S staat voor Sla op.)

Als je iets voor de eerste keer opslaat, vraagt Windows je een naam te bedenken voor je document. Typ iets beschrijvends met alleen letters, cijfers en eventueel spaties tussen de woorden. (Als je een van de niet-toegestane tekens probeert te gebruiken die ik in hoofdstuk 5 noem, vraagt de Windows-politie je beleefd om een andere naam te gebruiken.)

- Kies beschrijvende bestandsnamen voor je werk. Windows geeft je 255 tekens om mee te werken, dus een bestand met de naam *Verkoopcijfers kattenspeeltjes juni* is gemakkelijker terug te vinden dan eentje met de naam *Dingen*.

- Je kunt bestanden opslaan in elke map en op elke cd, dvd of zelfs usb-stick die je maar wilt. Maar bestanden zijn later veel gemakkelijker terug te vinden wanneer ze in een van de vier hoofdmappen van Windows staan: Documenten, Muziek, Afbeeldingen en Video's. (Deze vier mappen staan aan de linkerkant van elke map, zodat je er snel bestanden aan kunt toevoegen.)
- Als je je bestand later vanaf een ander apparaat wilt kunnen openen, zoals je smartphone of tablet, sla het dan op in de map Documenten van OneDrive: Kies OneDrive links in het venster Opslaan en kies vervolgens de map Documenten. Klik daarna op Opslaan.
- De meeste programma's kunnen bestanden direct opslaan op een cd of dvd. Kies Opslaan in het menu Bestand en kies het gewenste apparaat in het onderdeel Deze pc van het rechtervenster. Plaats een schijf (liefst een die nog niet vol is) in de brander om het proces te starten.
- Sommige programma's besparen je de moeite op de knop Opslaan te klikken; ze slaan je werk automatisch op tijdens het typen. De nieuwere Start-apps, zoals het notitieprogramma Microsoft OneNote, slaan je werk automatisch op en hebben dus geen knop Opslaan.

- Als je aan iets belangrijks werkt (en dat zijn de meeste dingen), kies dan om de paar minuten de opdracht Opslaan. Of gebruik de sneltoets Ctrl+S (druk op de S terwijl je de Ctrl-toets ingedrukt houdt). Programma's laten je een naam en locatie voor een bestand kiezen wanneer je het voor de *eerste* keer opslaat; de volgende keer dat je opslaat gaat het veel sneller.

Wat is het verschil tussen Opslaan en Opslaan als?

Wat? Opslaan als *wat*? Als een chemische verbinding? Nee, de opdracht Opslaan als geeft je de mogelijkheid om een document op te slaan met een andere naam en op een andere locatie.

Stel dat je het bestand *Ode aan Miep* hebt geopend en enkele regels hebt gewijzigd. Je wilt de veranderingen opslaan, maar ook de oorspronkelijke tekst bewaren. Je kunt beide versies behouden door Opslaan als te kiezen en een nieuwe naam te typen, zoals *Mogelijke toevoegingen aan Ode aan Miep*.

Wanneer je voor het eerst iets opslaat, is de opdracht Opslaan als identiek aan de opdracht Opslaan. In beide gevallen moet je een naam en locatie voor je werk kiezen.

Mogelijk nog belangrijker: met de opdracht Opslaan als kun je een bestand ook in een andere indeling opslaan. Je kunt het oorspronkelijke exemplaar in de standaardindeling opslaan en een kopie in een andere indeling voor een vriend die halsstarrig gebruik blijft maken van oude software die niet met moderne bestandstypen overweg kan.

Kiezen welk programma welk bestand opent

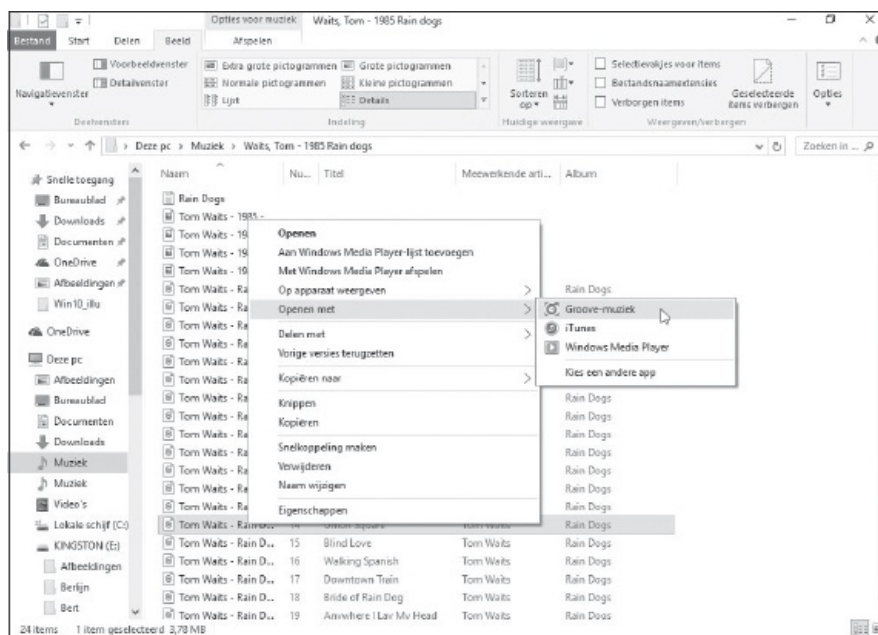
Meestal weet Windows automatisch met welk programma een bestand moet worden geopend. Dubbelklik op een bestandsnaam en Windows opent het juiste programma om de inhoud weer te geven.

Maar soms kiest Windows niet j  w voorkeursprogramma; vooral de nieuwste versie van Windows heeft hier last van. Windows trekt zijn eigen apps voor en laat bijvoorbeeld de Start-app Groove Muziek je muziek afspelen. Misschien geef jij de voorkeur wel aan het bureaubladprogramma Windows Media Player voor het afspelen van je muziek.

Wanneer het verkeerde programma je bestand opent, zorg je er op de volgende manier voor dat het *juiste* programma dit doet:

1. Klik met de rechtermuisknop op het problematische bestand en selecteer in het snelmenu de optie Openen met.

In figuur 6.3 zie je dat Windows enkele geschikte programma's noemt, inclusief software die je in het verleden hebt gebruikt om dat bestand te openen.

Figuur 6.3:

Windows toont programma's die dat bestandstype in het verleden hebben geopend

2. Klik op de optie Kies een andere app.

Het venster dat dan verschijnt (zie figuur 6.4) vermeldt meer programma's, met helemaal bovenaan het momenteel toegewezen programma. Als je je voorkeursprogramma ziet staan, dubbelklik je erop om het bestand ermee te openen. (Zorg dat het selectievakje Altijd deze app gebruiken voor het openen van ... bestanden is gemarkeerd zodat je deze stappen niet meer hoeft te herhalen.) Klik vervolgens op OK. Je bent klaar!

Figuur 6.4:

Kies het gewenste programma en markeer het selectievakje onderaan

Zie je het gezochte programma niet in de lijst staan, ga dan verder met stap 3.

3. Klik op de tekst Een app in Windows Store zoeken, en klik op OK.

De Store-app verschijnt en toont je een virtueel schap vol met apps die in staat zijn het bestand te openen.

Als je een nieuw programma of app installeert om een bepaald bestand mee te openen, eigent de nieuwkomer doorgaans zichzelf het recht toe om dat type bestand in de toekomst te openen. Zo niet, ga dan terug naar stap 1. Deze keer echter zal je zojuist geïnstalleerde programma of app wel in de lijst verschijnen. Selecteer het programma. Nu ben je dan *eindelijk* klaar.

- In een poging om de geschiedenis te veranderen, gebruikt Windows de term 'app' zowel voor traditionele bureaubladprogramma's als voor Startapps. Houd op het bureaublad rekening met de Windows-terminologie. Als Windows meldt dat een handeling gevolgen heeft voor je apps, dan geldt dit dus ook voor je bureaubladprogramma's.
- Windows laat je ook standaardprogramma's kiezen via het menu Start. Klik in Start op Instellingen. Wanneer de Instellingen-app verschijnt, klik je op het pictogram Systeem. Kies in het venster Systeem aan de linkerkant Standaard-apps. Rechts vermeldt Windows dan van de belangrijkste

bestandstypen welk programma ze opent. Klik op een programmaam en er verschijnt een lijst waarmee je een ander programma de teugels in handen kunt geven.

- Soms wil je afwisselend met twee verschillende apps of programma's aan hetzelfde bestand werken. Klik in zo'n geval met de rechtermuisknop op het bestand, kies Openen met en selecteer het programma dat je wilt gebruiken.
- Het kan gebeuren dat je favoriete programma een bepaald bestand niet opent omdat het eenvoudig niet weet hoe dit moet. Windows Media Player kan bijvoorbeeld de meeste video's afspelen, *behalve* wanneer ze zijn opgeslagen als QuickTime-bestand, een indeling die wordt gebruikt door concurrenten van Microsoft. De enige oplossing is QuickTime te installeren om die video te openen (www.apple.com/quicktime).
- Als iemand het over 'bestandsextensies' heeft, lees dan de technische kadertekst 'De vreemde wereld van bestandsextensies', waarin dit vreselijke onderwerp wordt uitgelegd.

De vreemde wereld van bestandsextensies

Elk Windows-programma plakt een geheime code, een zogeheten *bestandsextensie*, achter de naam van alle bestanden die het maakt. Wanneer je op het bestand dubbelklikt, bekijkt Windows de extensie en sommeert automatisch het correcte programma om het bestand te openen. Kladblok plakt bijvoorbeeld de drieletterige extensie .txt achter

elk bestand dat het maakt. De extensie .txt is dus aan het programma Kladblok gekoppeld.

Windows geeft deze extensies normaal gesproken niet weer; het schermt gebruikers om veiligheidsredenen af van de interne mechanismen van Windows. Als iemand per ongeluk een extensie verandert of verwijdert, weet Windows niet meer hoe het dat bestand moet openen.

Als je nieuwsgierig bent naar hoe een extensie eruitziet, kun je snel even gluren door deze stappen uit te voeren:

1. Klik op de tab **Beeld** boven aan een willekeurige map.

De opties worden nu razendsnel aangepast met verschillende manieren om de inhoud van die map weer te geven.

2. **Markeer het selectievakje Bestandsnaamextensies.**

De bestanden in de map tonen dan hun extensies, iets wat van pas kan komen in technische noodgevallen.

Nu je even hebt gegluurd, verberg je de extensies weer door de markering uit het selectievakje te verwijderen.

Waarschuwing: verander nooit de extensie van een bestand, tenzij je precies weet wat je doet; Windows vergeet welk programma het moet gebruiken om het bestand te openen en jij komt met lege handen te staan.

De Windows Store verkennen

Apps, miniprogramma's die voor één taak zijn bedoeld, stammen uit de wereld van de *smartphones* (mobiele telefoons met internetmogelijkheden). En net als de apps van smartphones zijn apps alleen te verkrijgen in een speciale online winkel, een app-store. In Windows komen ze uit de Windows Store, beschikbaar via een klik op het Windows Store-pictogram op de taakbalk (zie kantlijn).

Apps verschillen op de volgende manieren van traditionele bureaubladprogramma's:

- Windows 10 staat toe dat apps worden uitgevoerd binnen een bureaubladvenster in plaats van dat ze het volledige scherm in beslag nemen, zoals in eerdere Windows-versies. In de tabletmodus gaan apps echter weer het hele scherm opeisen. Programma's kunnen zowel in een venster als op volledig scherm worden uitgevoerd.
- Apps zijn gekoppeld aan je Microsoft-account. Dit houdt in dat je een Microsoft-account nodig hebt om een gratis of betaalde app uit de Windows Store te downloaden.
- Een app die je in de Windows Store hebt gedownload, kun je in de regel uitvoeren op tot 81 (jawel, 81) pc's of apparaten — tenminste, als je je op al die apparaten met je Microsoft-account hebt aangemeld. (Voor sommige apps kan een hoger of lager aantal gelden.)
- Nieuwe apps gebruiken maar één tegel in het menu Start. Nieuwe programma's daarentegen laten vaak meerdere tegels achter in Start.

Apps en programma's worden niet alleen door grote bedrijven gemaakt, maar ook door hobbyisten in hun vrije tijd op zolderkamers.

Bureaubladprogramma's en apps zien er verschillend uit en gedragen zich ook verschillend, maar Microsoft noemt beide helaas 'apps'. Je krijgt met deze spraakverwarring te maken als je oudere programma's gebruikt en ook bij nieuwe programma's die gemaakt zijn door bedrijven die zich niets aantrekken van het jargon van Microsoft.

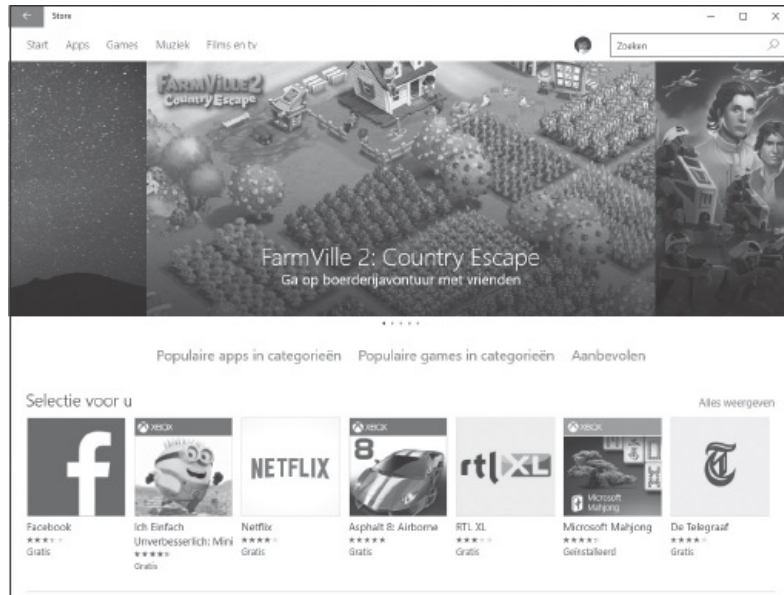
Nieuwe apps toevoegen met de Store-app

Ben je uitgekeken op de ingebouwde apps van Windows of heb je een nieuwe app nodig voor een specifieke klus? Voer dan de volgende stappen uit:

1. Klik op de knop Start en open de Store-app in het menu Start.

De Store-app verschijnt op het scherm (zie figuur 6.5). Je kunt ook op het pictogram van de Store-app (zie kantlijn) klikken op de taakbalk die altijd onder aan het scherm hangt.

Figuur 6.5:

Met de Store-app kun je gratis of betaalde apps downloaden die je opent vanuit het menu Start

Standaard opent Store met de pagina Start. Helemaal bovenaan zie je een diavoorstelling, waarin Microsoft een select groepje apps aanprijst. Verderop worden in het onderdeel Selectie voor u suggesties gedaan voor apps waarin je op basis van eerdere downloads mogelijk geïnteresseerd bent.

2. Kijk of je een app ziet die je wilt installeren.

Op de Start-pagina worden allerlei apps getoond, in categorieën zoals Populaire gratis apps, Populaire gratis games en Verzamelingen. Gebruik de schuifbalk aan de rechterkant van het Store-venster om meer categorieën te zien. Je krijgt nog meer apps voorgeschoteld als je klikt op een van de links direct onder de diavoorstelling: Populaire apps in categorieën, Populaire games in categorieën en Aanbevolen.

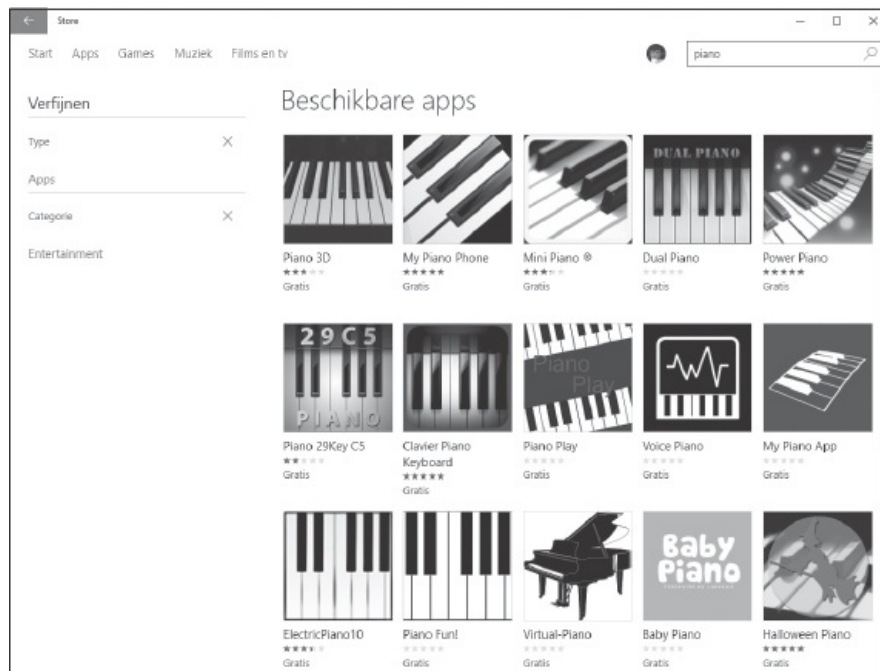
Als je op een van deze manieren meteen de app vindt die je wilt installeren, prima, klik er dan op en lees verder bij stap 5. Zo niet, ga dan gewoon verder met de volgende stap.

3. Zoek een specifieke app door in het zoekvak rechtsboven een trefwoord te typen en op Enter te drukken.

Kun je de juiste app niet vinden? Ga dan naar het zoekvak dat in de rechterbovenhoek staat. Met het zoekvak beperk je het aantal weergegeven apps door een trefwoord in te voeren (zie figuur 6.6).

Vrijwel alle doorzoekbare apps, en dus ook Store, bevatten een ingebouwd zoekvak, dat altijd in de rechterbovenhoek verschijnt.

Figuur 6.6:

Typ een trefwoord in het zoekvak om relevante apps te vinden

4. Filter de apps eventueel op type en categorie.

In het deelvenster Verfijnen kun je de zoekresultaten desgewenst filteren op bepaalde criteria. Als eerste kies je onder Type een inhoudstype, zoals Apps, Albums of Films (via Store kun je namelijk niet alleen apps downloaden, maar ook muziek en video's). Voor nog nauwkeurigere zoekresultaten kies je binnen het gekozen type voor een bepaalde categorie, zoals (bij apps) Educatief of Sociaal, of (bij games) Kaart- en bordspellen of Strategie.

5. Klik op een app waarover je meer wilt weten.

Er verschijnt dan een nieuwe pagina met extra informatie, waaronder het prijskaartje, afbeeldingen, recensies van andere gebruikers en technische gegevens.

6. Klik op de knop Gratis of Prijs.

Wanneer je een gratis app vindt die je absoluut nodig hebt, klik je op de knop Gratis. Om een betaalde app te kopen, klik je op de knop met het prijskaartje. De prijs komt ten laste van de creditcard die gekoppeld is aan je Microsoft-account. Als je nog geen creditcardgegevens hebt opgegeven, laat Microsoft je zien hoe dat in zijn werk gaat.

Of je nu een gratis of betaalde app installeert, de nieuwe app verschijnt in de alfabetische lijst Alle apps van het menu Start. Hoe snel dat gebeurt, is afhankelijk van de snelheid van je internetverbinding.

Om een app te kopiëren uit de lijst Alle apps naar een tegel in het menu Start, klik je met de rechtermuisknop op de naam en kies je Aan Start vastmaken. Hoe je je menu Start verder aanpast, lees je in hoofdstuk 2.

Apps verwijderen

Vind je een app tegenvallen? Klik dan met de rechtermuisknop op de tegel van

een app die je wilt verwijderen. Klik in het verschijnende menu op Installatie ongedaan maken.

Als je de installatie van een app ongedaan maakt, verdwijnt die app alleen uit het Start-menu van *jouw* account. Het verwijderen heeft geen invloed op het menu Start van andere gebruikersaccounts op je computer.

Apps bijwerken

Programmeurs werken hun apps voortdurend bij om ruwe delen glad te strijken, nieuwe functies toe te voegen en beveiligingsgaten te dichten. Iedere keer dat je verbinding met internet maakt, controleert Windows je apps en worden beschikbare updates gedownload en toegepast.

Je hoeft je geen zorgen te maken als je een mobiele dataverbinding gebruikt, want apps worden niet bijgewerkt als je een verbinding met datalimiet gebruikt, zoals bij een smartphone. Windows werkt de apps pas bij als je weer een wifi- of kabelverbinding hebt.

Wil je om de een of andere reden geen automatische updates? Voer dan de volgende stappen uit:

1. **Klik in de Store-app op je account-pictogram en kies Instellingen in het menu.**

Je accountpictogram is je gebruikersaccountafbeelding, die je in de rechterbovenhoek vindt naast het zoekvak.

2. **Wanneer het scherm Instellingen verschijnt, zorg je ervoor dat de schuifknop Apps automatisch bijwerken op Uit staat.**

De wijziging wordt onmiddellijk doorgevoerd. Zet de schakelaar op Aan om apps automatisch te laten bijwerken.

Wanneer automatisch bijwerken is ingeschakeld, worden *alle* apps bijgewerkt. Het is helaas niet mogelijk om afzonderlijke apps daarvan uit te sluiten. Daarom raad ik aan dat je je apps automatisch laat bijwerken. Doe je dat niet, dan heb je kans dat je beveiligingsupdates en verbeteringen aan al je andere apps misloopt.

De luie methode: snelkoppelingen

Terwijl je aan het werk bent, zul je merken dat je voortdurend op en neer gaat tussen het bureaublad en het menu Start. Als je er genoeg van hebt om steeds maar weer te graven om je favoriete programma, map, schijfstation, document of zelfs website te vinden, maak dan een *snelkoppeling*, een knop in de vorm van een pictogram die je rechtstreeks naar het gewenste object brengt.

Snelkoppelingen zijn slechts verwijzingen naar iets anders, dus zijn ze veilig, handig en vervangbaar. En ze zijn goed te onderscheiden van het origineel, omdat er linksonder in de hoek een klein pijltje staat, zoals bij de snelkoppeling van een map die je in de kantlijn ziet.

Omzeil het menu Start met de volgende instructies om snelkoppelingen te maken naar de veelgebruikte items:

- **Mappen of documenten.** Klik met de rechtermuisknop op de map of het document op het bureaublad, kies Kopiëren naar en selecteer de optie Bureaublad (snelkoppeling maken). De snelkoppeling verschijnt dan op het bureaublad.
- **Websites.** Zie je het kleine pictogrammetje voor het adres van een website in de adresbalk van Internet Explorer? Sleep dit pictogram naar je bureaublad om er voortaan snel toegang toe te krijgen. (Op het moment van schrijven laat de Microsoft Edge-browser je geen snelkoppelingen op het bureaublad maken.)

- **Configuratiescherm.** Het Configuratiescherm van het bureaublad bevat acht onderdelen, elk met koppelingen daaronder. Elk pictogram en elke koppeling kan op het bureaublad worden gesleept om er een snelkoppeling van te maken. (Een handige manier om het Configuratiescherm te openen, is door met de rechtermuisknop op de Start-knop te klikken en de optie Configuratiescherm in het snelmenu te kiezen.)

- **Opslaglocaties.** Open de Verkenner via de taakbalk op het bureaublad. Sleep vanuit het navigatievenster aan de linkerkant van de Verkenner een opslaglocatie (zoals een schijfstation) op het bureaublad. Windows plaatst onmiddellijk een snelkoppeling op het bureaublad. (Dit werkt voor de hoofdmap van OneDrive, Deze pc, usb-sticks, verwisselbare schijfstations en zelfs netwerklocaties.)

Hier volgen nog enkele handige tips voor bureaubladsnelkoppelingen:

- Om snel cd's of dvd's te branden, zet je een snelkoppeling naar de cd-brander op het bureaublad. Je kunt dan bestanden op cd branden door ze eenvoudigweg op de nieuwe snelkoppeling van de cd-brander te slepen. (Plaats een lege schijf in het cd-rw-station, bevestig de instellingen en het branden begint.)
- Wil je een snelkoppeling naar het menu Start sturen? Klik met de rechtermuisknop op de snelkoppeling en kies Aan Start vastmaken; het item verschijnt dan als nieuwe tegel in Start, evenals in de lijst Alle apps.

- Het staat je vrij om snelkoppelingen te verplaatsen, maar verplaats *nooit* de objecten die ze starten. De snelkoppeling kan het object dan niet meer vinden, waardoor Windows in paniek raakt en (meestal vergeefs) op zoek gaat naar het verplaatste item.
- Wil je zien naar welk bestand of programma een bepaalde snelkoppeling verwijst? Klik met de rechtermuisknop op de snelkoppeling en kies Bestandslocatie openen (indien beschikbaar). De snelkoppeling brengt je snel naar zijn meester.

De absoluut onmisbare gids voor knippen, kopiëren en plakken

De ontwerpers van Windows hebben iets van hun kleutertijd geleerd: ze maakten *knippen en plakken* een integraal onderdeel van alle programma's. Gegevens kunnen elektronisch uit een venster worden geknipt of gekopieerd en vervolgens in een ander venster worden geplakt, met weinig problemen en nog minder rommel.

Je kunt bijvoorbeeld een foto kopiëren en in de uitnodiging voor een feestje plakken. Je kunt bestanden verplaatsen door ze uit de ene map te knippen en in de andere te plakken. Je kunt de foto's van je digitale camera knippen en plakken in een submap van je map Afbeeldingen. En alinea's in een tekstverwerkingsdocument kunnen heel eenvoudig op een andere locatie worden geplakt.

Het mooie van het bureaublad van Windows is dat je met al die vensters die op hetzelfde moment op het scherm staan gemakkelijk stukjes uit het ene venster kunt weghalen en in een nieuw venster kunt plakken.

veel fotografen).

Denk ook aan kopiëren en plakken bij het kleinere werk. Het is veel makkelijker om iemands adres te kopiëren dan het met de hand over te typen. Als iemand je een internetadres mailt, kopieer het dan en plak het in de adresbalk van je webbrowser. Het is ook eenvoudig om dingen op websites te kopiëren (tot ontzetting van

De snelle manier van knippen en plakken

De volgende drie stappen om te knippen, kopiëren en plakken horen thuis in de categorie 'Val me niet lastig met details':

1. Selecteer het item dat je wilt knippen of kopiëren: een stukje tekst, een bestand, een webadres of iets anders.
2. Klik met de rechtermuisknop op je selectie en kies Knippen of Kopiëren in het snelmenu.

Gebruik de optie *Knippen* wanneer je iets wilt *verplaatsen*. Gebruik *Kopiëren* wanneer je een exacte kopie van iets wilt maken en het origineel *intact wilt laten*.

Sneltoets: houd de Ctrl-toets ingedrukt en druk op X om te knippen of op C om te kopiëren.

3. Klik met de rechtermuisknop op de bestemming van het item en kies Plakken.

Je kunt met de rechtermuisknop klikken in een document, map of waar dan ook.

Sneltoets: houd Ctrl ingedrukt en druk op V om te plakken.

Deze drie stappen worden in de volgende drie paragrafen uitgebreider besproken.

Dingen selecteren om te knippen of kopiëren

Voordat je iets naar een andere plek overbrengt, moet je Windows precies vertellen om welke gegevens het gaat. De eenvoudigste manier is de gewenste gegevens met de muis te *selecteren*. Meestal hoeft je maar één snelle muishandeling uit te voeren om je selectie te markeren.

- **Tekst selecteren in een document, website of spreadsheet.** Plaats de muisaanwijzer of invoegteken aan het begin van de gewenste gegevens, druk de muisknop in en houd hem ingedrukt. Beweeg de muis vervolgens naar het einde van de gegevens en laat de knop weer los. Dat is het! Nu is alles geselecteerd tussen de plekken waar je hebt geklikt en de muisknop weer hebt losgelaten (zie figuur 6.7).

scherm om dat tekstgedeelte te selecteren.

Op een touchscreen dubbeltik je op een woord om het te selecteren. Om de selectie uit te breiden, raak je het gemarkeerde woord opnieuw aan en houd je je vinger tegen het scherm gedrukt. Sleep met je vinger over het glas totdat je het einde van de beoogde selectie hebt bereikt. Klaar? Haal je vinger van het

Wees voorzichtig nadat je een hoop tekst hebt geselecteerd. Als je bijvoorbeeld per ongeluk op de K op je toetsenbord drukt, vervangt het programma de

gemarkeerde tekst door de letter *k*. Om die misser ongedaan te maken, kies je Ongedaan maken in het menu Bewerken van het programma (of druk op Ctrl+Z, de sneltoets voor Ongedaan maken).

Figuur 6.7:

Geselecteerde tekst heeft een afwijkende kleur en is dus duidelijk herkenbaar

- **Bestanden of mappen selecteren.** Klik gewoon op een bestand of map om het bestand of de map te selecteren. Met de volgende trucs selecteer je *meerdere* items:
 - **Als alle items op een rij staan.** Klik op het eerste item, houd de Shifttoets ingedrukt en selecteer dan het laatste item. Windows markeert het eerste en laatste item, samen met alle tussenliggende items.
 - **Als de items niet op een rij staan.** Houd de Ctrl-toets ingedrukt terwijl je op alle bestanden of mappen klikt die je wilt selecteren.

Afzonderlijke letters, woorden, alinea's en meer selecteren

Wanneer je in Windows met tekst werkt, helpen de volgende sneltoetsen je om gegevens snel te selecteren:

- Om één *letter* of *teken* te selecteren, klik je vóór het teken. Druk dan op de toets → terwijl je de Shift-toets ingedrukt houdt. Houd deze twee toetsen ingedrukt om steeds meer tekens te blijven selecteren.
- Om één *woord* te selecteren, wijs je ernaar met de muis en dubbelklik je. Het woord wordt gemarkeerd, dus is het geselecteerd. (In de meeste tekstverwerkers kun je de muisknop na de tweede klik ingedrukt houden en een stuk tekst woord voor woord selecteren door met de muis te schuiven.)
- Om een hele *regel* te selecteren, klik je ernaast in de linkerkantlijn. Houd de muisknop ingedrukt en ga met de muis omhoog of omlaag om nog meer regels te selecteren. Je kunt ook extra regels blijven selecteren door de Shift-toets ingedrukt te houden en op de toets ↓ of de toets ↑ te drukken.
- Om een *alinea* te selecteren, dubbelklik je in de linkerkantlijn. Houd de muisknop ingedrukt en ga met de muis omhoog of omlaag om nog meer alinea's te selecteren.
- Om een heel *document* te selecteren, houd je de Ctrl-toets ingedrukt en druk je op A. (Of kies Alles selecteren in het menu Bewerken.)

Nu heb je het item geselecteerd; in de volgende paragraaf lees je hoe je het knipt of kopieert.

- Nadat je iets geselecteerd hebt, moet je het *onmiddellijk* knippen of kopiëren. Ga je eerst iets anders doen, bijvoorbeeld elders in het document klikken, dan wordt de selectie weer ongedaan gemaakt en moet je opnieuw beginnen.
- Druk op de toets Delete om datgene wat op dit moment geselecteerd is te verwijderen, of dat nu een stukje tekst is, een bestand of duizend foto's. Je kunt ook met de rechtermuisknop op de selectie klikken en de optie Verwijderen in het snelmenu kiezen.

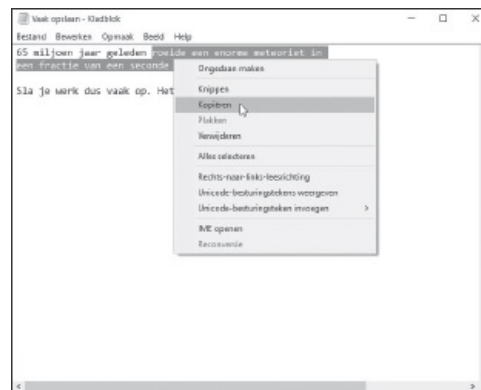
Geselecteerde items knippen of kopiëren

Als je gegevens hebt geselecteerd (wat ik in de vorige paragraaf heb beschreven, voor 't geval je net binnenkomt), kun je ermee gaan spelen. Je kunt ze knippen of kopiëren. (Of je drukt op Delete om ze te verwijderen.)

Dit mag nog wel een keer herhaald worden. Nadat je iets hebt geselecteerd, klik je erop met de rechtermuisknop. (Op een touchscreen raak je het aan en houd je de vinger ingedrukt om het snelmenu te openen.) Als het snelmenu verschijnt, kies je Knippen of Kopiëren, al naar gelang je wensen (zie figuur 6.8).

Vervolgens klik je met de rechtermuisknop op je bestemming en kies je Plakken.

Figuur 6.8:

Klik met de rechtermuisknop op de selectie en kies Kopiëren als je gegevens naar een ander venster wilt kopiëren

De opties Knippen en Kopiëren verschillen nogal van elkaar. Welke moet je kiezen?

- **Kies Knippen om gegevens te verplaatsen.** *Knip* je de geselecteerde gegevens, dan verwijder je ze van het scherm. Ze zijn echter nog niet weg: Windows bewaart de verdwenen gegevens in een speciale opslagloods die *Klembord* heet totdat je ze gaat plakken.

- Je kunt volledige bestanden knippen en dan in een andere map plakken. Wanneer je een bestand in een map knipt, wordt het pictogram grijs, net zolang totdat je het plakt. (Het zou te eng zijn om het bestand direct te laten verdwijnen.) Verander je van gedachten tijdens het knippen? Druk op Esc om het knippen te annuleren en het pictogram keert terug naar normaal.

- **Kies Kopiëren om een kopie van de gegevens te maken.** Vergeleken met knippen is het *kopiëren* van informatie nogal een anticlimax. Als je knipt, verdwijnt het object uit zicht, maar als je kopieert, blijft het geselecteerde object in het venster staan, schijnbaar onaangeroerd. Gekopieerde gegevens gaan ook naar het Klembord totdat je ze plakt.

Om een plaatje van je hele scherm op te slaan, gebruik je Windows-toets+Print-Screen (op sommige toetsenborden heet deze toets *PrtScr* of *PrintScr*). Windows slaat de afbeelding snel op in een bestand met de naam Schermafbeelding in de map Afbeeldingen. Maak je nog een schermafbeelding, dan verschijnt het bestand Schermafbeelding (2) in die map.

Gegevens op een andere plek plakken

Nadat je iets naar het Klembord van Windows hebt geknipt of gekopieerd, is het klaar voor transport. Je kunt die gegevens in bijna elk ander venster *plakken*.

Plakken is tamelijk simpel:

1. Open het gewenste venster en zet de muisaanwijzer of het invoegteken op de plek waar de gegevens moeten verschijnen.
2. Klik dan met de rechtermuisknop en kies Plakken in het snelmenu.

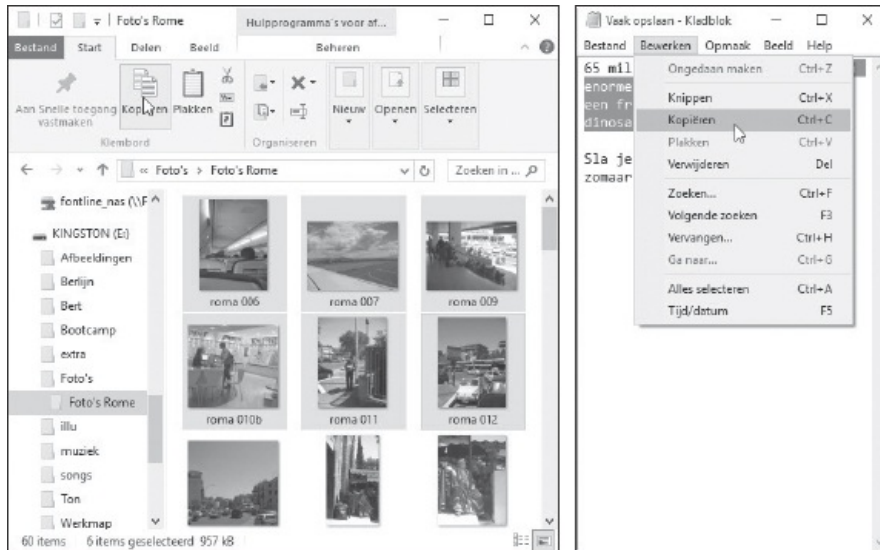
Klaar! Het item dat je zojuist hebt geknipt of gekopieerd, verschijnt direct in het venster.

Als je een bestand op het bureaublad wilt zetten, klik je met de rechtermuisknop op het bureaublad en kies je Plakken. Het gekopieerde bestand verschijnt waar je hebt geklikt.

- Door te plakken wordt er een *kopie* van de inhoud van het Klembord ingevoegd. De informatie blijft op het Klembord staan, dus je kunt hetzelfde spul nog eens in hetzelfde venster of in een ander venster plakken, net zo vaak als je wilt.

- Om op een touchscreen te plakken houd je je vinger ingedrukt op de plek waar je de gegevens wilt plakken. In het menu dat wordt geopend, tik je op Plakken.
- Sommige programma's, inclusief de Verkenner, hebben aan de bovenkant van het venster een werkbalk die met één klik toegang biedt tot de opdrachten Knippen, Kopiëren en Plakken (zie figuur 6.9). Tip: kijk op het tabblad Start van de Verkenner.

Figuur 6.9:

De knoppen Knippen, Kopiëren en Plakken op het lint (links) en in het traditionele menu (rechts)

Ongedaan maken wat je net hebt gedaan

Windows biedt een manier om iets ongedaan te maken, dus om gedane zaken wél keer te laten nemen:

Houd de Ctrl-toets ingedrukt en druk op de letter Z. De laatste fout die je maakte wordt daardoor teruggedraaid, waardoor verdere schande je bespaard blijft. (Hetzelfde gebeurt als je op de knop Ongedaan maken in een programma klikt, als het die heeft.)

Heb je per ongeluk iets ongedaan gemaakt wat wel had moeten gebeuren, gebruik dan Ctrl+Y. Hiermee maak je het ongedaan maken ongedaan.

Hoofdstuk 7

Verloren gewaand

.....

In dit hoofdstuk:

- Actieve apps en programma's zoeken
 - Zoekgeraakte bureaubladvensters en bestanden terugvinden
 - Zoekgeraakte programma's, e-mails, muzieknummers, foto's en documenten terugvinden
 - Andere computers in een netwerk zoeken
-

Vroeg of laat komt de dag dat je met je handen in het haar naar het scherm zit te kijken. 'Mijn hemel,' zeg je, terwijl je wanhopig met je vingers op de tafel roffelt, 'zonet was het er nog, waar is het gebleven?'

Als Windows weer eens verstoppertje speelt met jouw gegevens, lees dan in dit hoofdstuk waar je moet zoeken en hoe je Windows kunt leren met die stomme spelletjes op te houden.

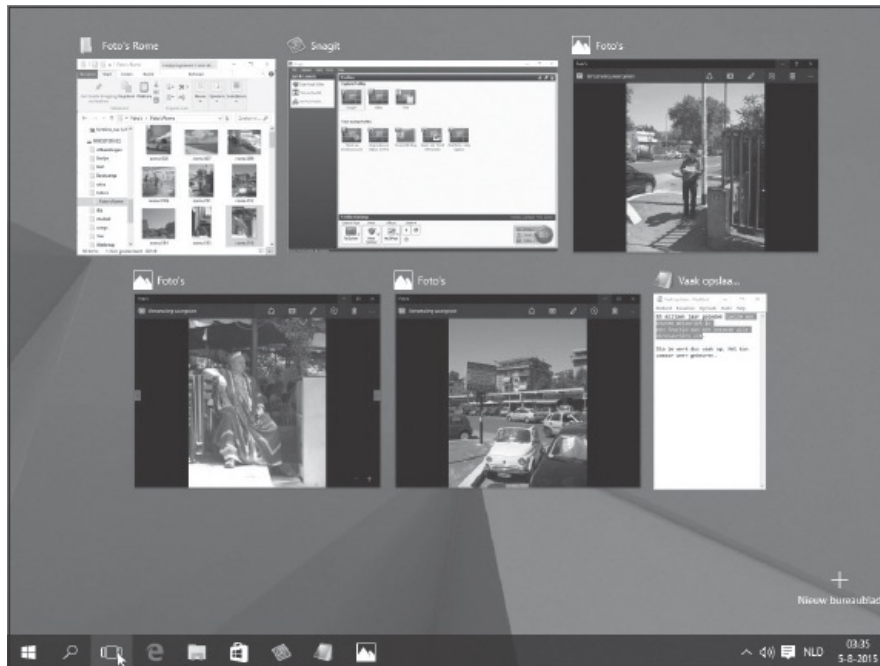
Actieve apps en programma's zoeken

Apps vullen doorgaans het hele scherm op Windows 10-tablets. Schakel je naar een andere app over, dan wordt die beeldvullend getoond en wordt de vorige weggedrukt. Zeker, je huidige app is goed te zien, maar er kleeft een nadeel aan: je andere actieve apps zijn voortdurend aan het zicht onttrokken.

Het bureaublad van Windows laat je apps en programma's in afzonderlijke vensters uitvoeren. Maar ook dan hebben die vensters de neiging elkaar te overlappen en andere vensters te verbergen.

Hoe kom je weer bij een app of programma dat je zojuist hebt gebruikt? Hoe spring je van het ene naar het andere venster, bijvoorbeeld om snel naar een rapport te kijken terwijl je aan een spreadsheet werkt?

Windows biedt een snelle oplossing voor het probleem: het kan het scherm vrijmaken, al je actieve apps en programma's laten krimpen tot miniatuurvensters en ze netjes naast en onder elkaar weergeven (zie figuur 7.1). Klik op het gewenste venster en het keert terug naar zijn normale grootte.

Figuur 7.1:

Klik op de knop Taakweergave om al je actieve apps en programma's te zien

Gebruik de volgende trucs om een lijst van recent gebruikte apps en programma's te zien (en om ongewenste apps of programma's te sluiten):

- **Muis.** Klik op de knop Taakweergave op de taakbalk, direct rechts naast het zoekvak. Om over te schakelen naar een app, klik je erop. Om een app te sluiten, klik je met de rechtermuisknop op de miniatuur en kies je Sluiten. (Je kunt ook op de X klikken in de rechterbovenhoek van de miniatuur.)
- **Toetsenbord.** Druk op + Tab om de modus Taakweergave te openen, met een overzicht van de op dit moment geopende programma's en apps, zoals weergegeven in figuur 7.1. Druk op de pijltoetsen naar links of rechts om andere miniatuurvensters te selecteren. Wanneer je het gewenste venster hebt geselecteerd, druk je op Enter en de app vult het scherm.

- **Touchscreen.** In de tabletmodus veeg je rustig vanaf de linkerkant van het scherm naar binnen. Geopende apps en programma's gaan netjes in de rij staan als miniatures (zie figuur 7.1). Tik op een app om deze beeldvullend te maken. Om een ongewenste app te sluiten, tik je op de X in de rechterbovenhoek ervan.

De knop Taakweergave van Windows 10 toont je actieve apps en bureaubladprogramma's. (Windows 8 en 8.1 daarentegen tonen enkel het bureaublad als afzonderlijk miniatuurvenster, en geen van de geopende bureaubladprogramma's.)

Met de knop Taakweergave kun je ook een *virtueel bureaublad* maken, een merkwaardig nieuw Windows 10-concept dat uitgelegd wordt in hoofdstuk 3.

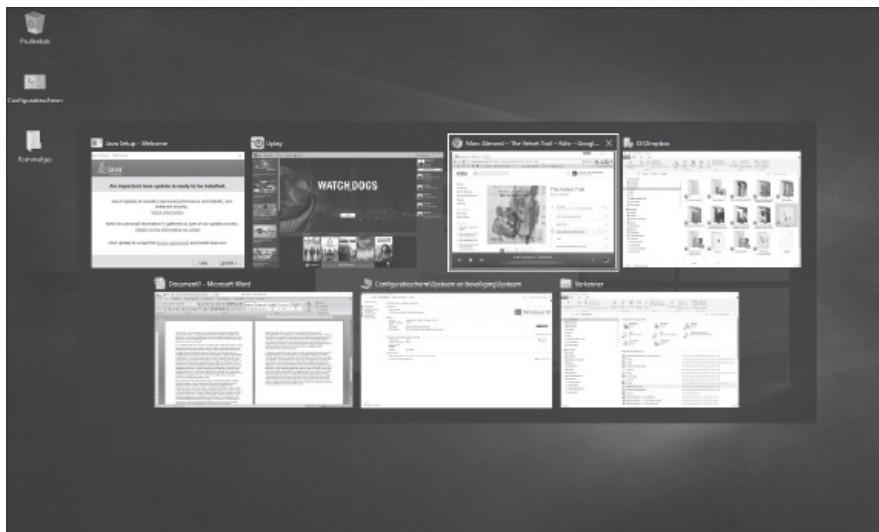
Zoekgeraakte vensters op het bureaublad terugvinden

Het bureaublad van Windows werkt ongeveer als een prikker met memobriefjes. Iedere keer dat je een nieuw venster of programma opent, gooi je een stukje informatie op de prikker. Het venster dat bovenop ligt, is gemakkelijk te zien, maar wat ligt eronder?

Als je een stukje van een venster onder de stapel uit ziet steken, klik je erop om het helemaal zichtbaar te maken.

Wanneer het venster compleet begraven is, kijk dan op de taakbalk van het bureaublad, de strook aan de onderkant van je beeldscherm. Als je daar een knop ziet van het ontbrekende venster, klik je erop om het venster naar voren te halen. (Zie hoofdstuk 3 voor details over de taakbalk.)

Nog niet gevonden? Houd de Alt-toets ingedrukt terwijl je op Tab drukt. Zoals je in figuur 7.2 ziet, toont Windows miniaturen van alle geopende vensters, programma's en apps in een strook in het midden van je scherm. Terwijl je de Alttoets ingedrukt houdt, blijf je op Tab drukken om steeds een ander venster te markeren. Heb je gevonden wat je zoekt? Laat de Alt-toets los om het gemarkeerde venster vooraan op het bureaublad weer te geven.

Figuur 7.2:

Houd de Alt-toets ingedrukt en druk herhaaldelijk op Tab om langs je open vensters te bladeren

Als je zeker weet dat een venster geopend is, maar je het nog steeds niet kunt vinden, spreid je alle vensters uit over het bureaublad: klik met de rechtermuisknop op een leeg deel van de taakbalk onder aan het bureaublad en kies Vensters naast elkaar weergeven in het snelmenu. Het is een laatste redmiddel, maar misschien vind je nu je zoekgeraakte venster.

Waar is de zoekopdracht van de charms-balk?

In Windows 8 was de zoekopdracht van de charms-balk volledig geïntegreerd in Windows. Wilde je binnen een app naar iets zoeken, dan activeerde je de charmsbalk, klikte je op de knop Zoeken en typte je je zoekterm in.

Windows 10 heeft de charms-balk laten vallen en een speciaal zoekvak geplaatst in de rechterbovenhoek van elke app die zoeken toestaat. Typ je zoekterm in het zoekvak en druk op Enter om binnen de app te zoeken.

Bureaubladprogramma's daarentegen houden zich niet aan dezelfde regels als apps. Daarom vind je ook geen standaardzoekvak in hun rechterbovenhoek.

Een ontbrekende app, programma, instelling of bestand opsporen

In de vorige twee paragrafen heb je gelezen hoe je *actieve, oftewel geopende* apps en programma's terugvindt. Maar hoe zit het met dingen die op dit moment niet actief zijn?

Dat is de taak van het Windows-zoekvak, dat je naast de Start-knop vindt. Om je te helpen zoeken naar zwerfende bestanden, verborgen instellingen en zelfs naar dingen op websites die je nog nooit hebt bezocht, zoekt het zoekvak naar *alles*.

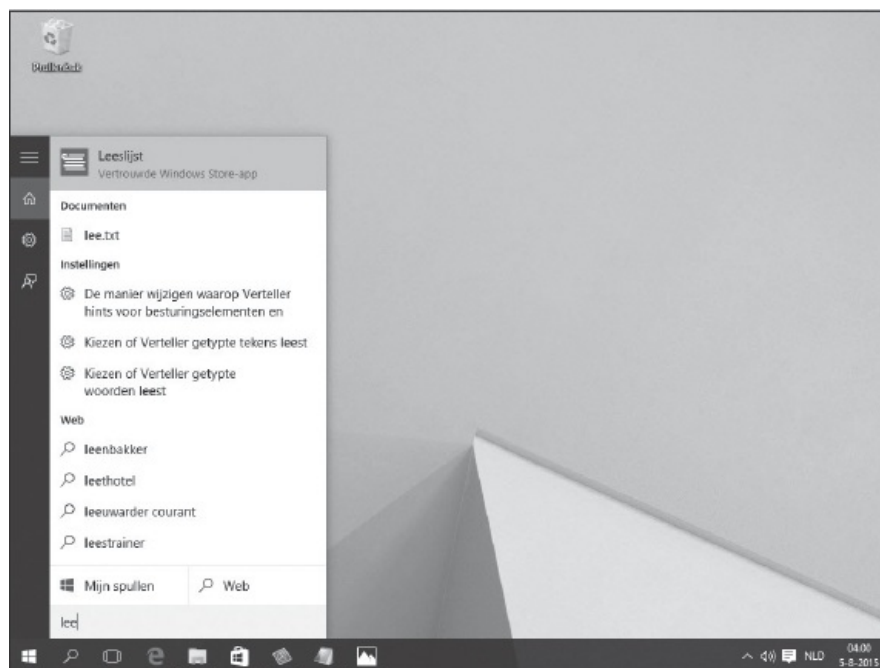
Misschien zie je geen zoekvak naast de Start-knop, maar het pictogram van een vergrootglas. Klik daarop om het zoekvak weer te geven. Ook kun je met de rechtermuisknop op een leeg gedeelte van de taakbalk klikken en Zoeken aanwijzen in het snelmenu. Klik daarna op Zoekvak weergeven.

Volg deze stappen om te zoeken naar ontbrekende dingen:

1. Typ wat je zoekt in het zoekvak naast de knop Start.

Zodra je gaat typen, begint Windows onmiddellijk te zoeken naar overeenkomende resultaten.

Dit is bijvoorbeeld wat er gebeurt als je zoekt naar trompettist Lee Morgan: terwijl je letters begint te typen, begint Windows bestanden te vermelden met overeenkomende namen, weergegeven in figuur 7.3. Na het intypen van alleen **Lee** zie je bijvoorbeeld een overeenkomend tekstbestand, mocht dat toevallig op je computer staan.

Figuur 7.3:

Het zoekvak naast de Start-knop zoekt zowel op je computer als op internet naar items

Tot hier concentreert het zoekvak zich op snelheid en zoekt het alleen naar overeenkomende bestandsnamen op je computer of OneDrive.

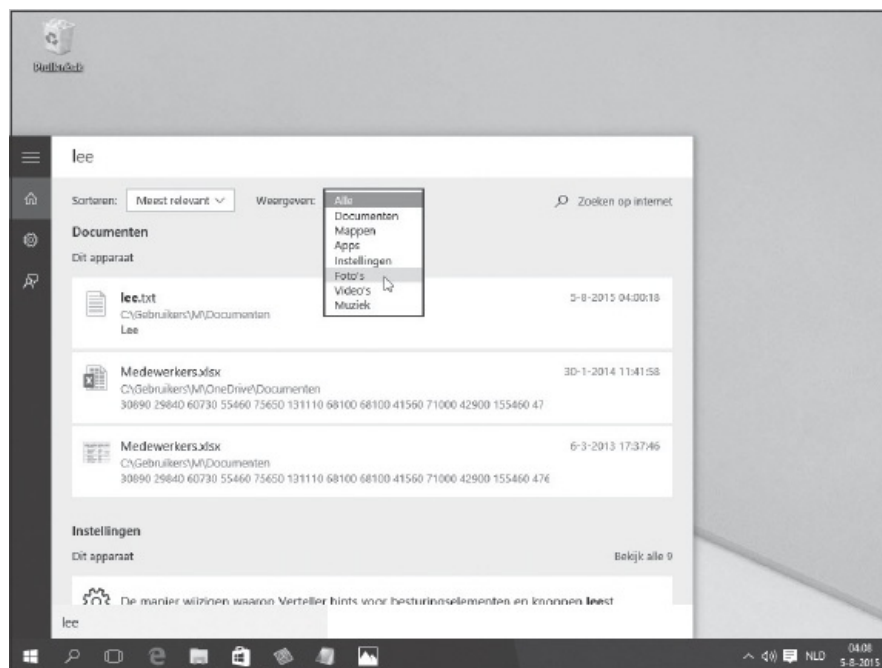
Als je het gezochte item ziet staan, ga dan verder met stap 3.

Als je de hele zoekterm hebt ingetypt maar het gezochte item niet ziet staan in de lijst met zoekresultaten, ga dan naar stap 2. Je zult je zoekopdracht grondiger moeten definiëren.

2. Beperk je zoektocht tot hetzij je computer hetzij internet.

Het zoekvak zoekt in eerste instantie alleen naar overeenkomende bestandsnamen. Als het geen match vindt, richt je zoektocht dan op een van de twee categorieën onder aan de lijst:

1. **Mijn spullen.** Kies deze categorie om het zoeken te beperken tot items die alleen op je eigen computer staan. Er verschijnt een venster met een lijst van zoekresultaten (zie figuur 7.4). Verfijn het zoeken als je te veel resultaten krijgt door op het woord Weergeven boven aan de lijst te klikken en een van de volgende categorieën te kiezen: Alle, Documenten, Mappen, Apps, Instellingen, Foto's, Video's of Muziek.
2. **Web.** Met deze categorie wordt er niet meer op je computer gezocht maar in plaats daarvan op internet. Je webbrowser laat webpagina's zien die voldoen aan de zoekopdracht. Zie je de categorie Web niet, dan moet je eerst instellen dat het zoekvak ook op internet zoekt: klik op het tandwielpictogram en schakel Online zoeken en webresultaten gebruiken in.

Figuur 7.4:
Verfijn het zoeken verder door je te beperken tot bepaalde gebieden

Windows toont onmiddellijk potentiële treffers, ongeacht welke categorie je kiest.

3. Kies een zoekresultaat om het te openen op het scherm.

Klik bijvoorbeeld op een nummer om het af te spelen. Klik op een instelling, en het Configuratiescherm of de app Instellingen verschijnt met het relevante

venster. Of klik op een brief om deze direct in je tekstverwerker te openen.

De volgende tips helpen om de zoekfunctie zo goed mogelijk te benutten:

- Vanwege zijn nadruk op snelheid vermeldt het zoekvenster alleen bestanden met namen die overeenkomen met je zoekterm. Hoewel je met deze strategie soms snel resultaat boekt, zul je je boodschappenlijst niet vinden als je op **sinaasappels** zoekt. Wanneer je geen zekere treffer ontdekt, typ dan je zoekterm helemaal in en klik vervolgens op een van de knoppen Mijn spullen en Web onder in het venster.
- Druk niet op Enter na het typen van je zoekterm. Doe je dat wel, dan roept Windows de eerste treffer op, en die wil je misschien helemaal niet. Wacht tot je de resultaten kunt zien en klik dan op de gewenste treffer.
- De zoekfunctie gaat elk bestand na in de mappen Documenten, Muziek, Afbeeldingen en Video's, waardoor het nog belangrijker is dat je je bestanden in die mappen opslaat.
- De zoekfunctie gaat ook elk bestand na dat je opslaat in je OneDrive, zelfs als die bestanden niet tevens op je pc worden bewaard.
- Windows zoekt *niet* naar bestanden die op verwijderbare apparaten staan, zoals usb-sticks, cd's, dvd's of externe schijfstations.
- Als je op een algemeen woord zoekt en Windows te veel resultaten geeft, beperk je de zoekopdracht door een korte zin uit dat bestand te typen, bijvoorbeeld **Net nadat de kat bamboe at**. Hoe meer letters van een zin je typt, hoe groter de kans is dat je een specifiek bestand terugvindt.
- De zoekfunctie negeert hoofdletters. Het beschouwt **Bij** en **bij** als hetzelfde insect.

Een zoekgeraakt bestand in een map zoeken

Het zoekvak is wat veel van het goede als je binnen één bureaubladmap op zoek bent naar een zoekgeraakt bestand. Om te voorkomen dat je standaard te veel zoekresultaten krijgt, heeft Windows een zoekvak in de rechterbovenhoek van elk Verkenner-venster. Met dit vak Zoeken beperk je je zoekopdracht tot bestanden binnen de map die op dat moment in de Verkenner is geopend.

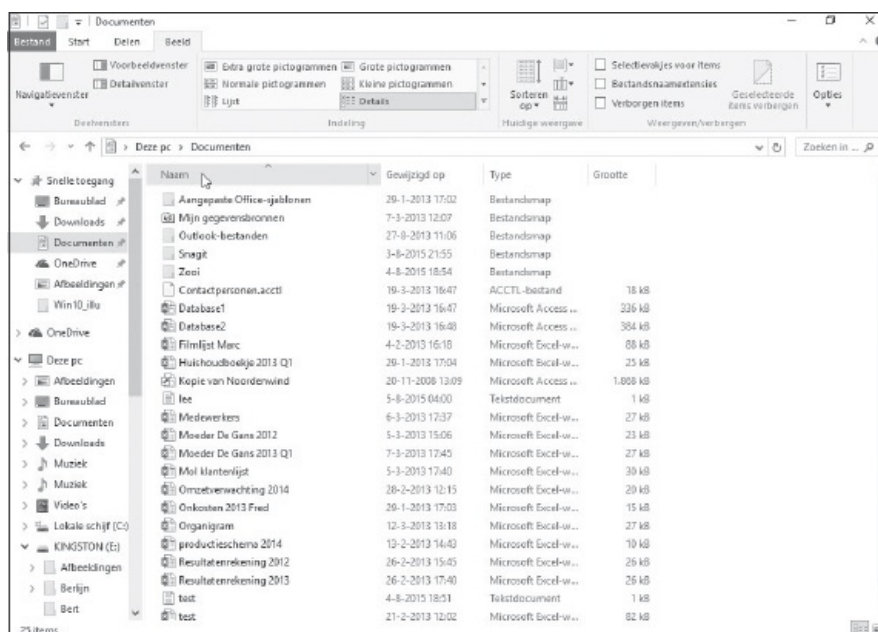
Om een bestand binnen een specifieke map te zoeken, open je de map in de Verkenner, klik je in het vak Zoeken en begin je een woord of een korte zin te typen uit je zoekgeraakte bestand. Terwijl je letters en woorden typt, begint Windows bestanden uit te sluiten die dat woord of die zin niet bevatten. Het blijft de kandidatenlijst beperken totdat de map alleen een paar bestanden weergeeft, waaronder hopelijk jouw verloren bestand.

Wanneer het zoekvak van een map te veel mogelijke resultaten weergeeft, schakel je wat hulptrouwen in: de kolomkoppen. De beste resultaten krijg je als je de optie Details in de groep Indeling van het tabblad Beeld kiest, zodat de bestandsnamen in één kolom worden getoond (zie figuur 7.5). De eerste kolom, Naam, toont de naam van ieder bestand; de kolommen ernaast geven specifieke details over ieder bestand.

Zie je de kolomkoppen boven iedere kolom, zoals Naam, Gewijzigd op en Type? Klik op een van deze koppen om je bestanden op dat criterium te sorteren. Op de volgende manier sorteer je op kolomkoppen in bijvoorbeeld je Documenten-map:

- **Naam.** Weet je de eerste letter van de naam van het bestand? Klik dan hier om je bestanden op alfabet te sorteren. Je kunt het bestand daarna uit de lijst plukken. (Klik nogmaals op Naam om de sorteervolgorde om te keren.)

Figuur 7.5:

Door bestanden in de weergave Details te bekijken, kun je ze op naam sorteren en zijn ze gemakkelijker te vinden

- **Gewijzigd op.** Wanneer je ongeveer weet wanneer je een document voor het laatst hebt aangepast, klik je op de kop Gewijzigd op. De nieuwste bestanden komen bovenaan in de lijst te staan, waardoor ze gemakkelijk te vinden zijn. (Als je nogmaals op Gewijzigd op klikt, wordt de volgorde omgekeerd, een handige manier om oude bestanden te verwijderen die je niet meer nodig hebt.)
- **Type.** Met deze kop sorteert je bestanden op inhoud: alle foto's komen bijvoorbeeld bij elkaar te staan, net als alle Word-documenten. Het is een handige manier om een paar losse foto's tussen een berg tekstbestanden te vinden.
- **Grootte.** Sorteert op deze categorie om een rapport van 45 pagina's aan de ene kant te zetten en je boodschappenlijstje aan de andere.
- **Auteurs.** Microsoft Word en sommige andere programma's plakken je naam op je werk. Wanneer je op deze kolomkop klikt, worden de bestanden alfabetisch gesorteerd op de naam van hun maker.
- **Labels.** In Windows kun je vaak labels aan je documenten toevoegen, een taak die later in dit hoofdstuk wordt behandeld. Wanneer je het label 'Opa's 75e verjaardag' aan een reeks foto's toevoegt, kun je ze terugvinden door hun label te typen of de foto's in een map op hun labels te sorteren.

Mappen tonen meestal zo'n vijf kolommen met details, maar je kunt meer kolommen toevoegen. Je kunt bestanden sorteren op het aantal woorden, de lengte van nummers, de grootte van foto's, de datum waarop ze zijn gemaakt en tientallen andere details. Als je een lijst met beschikbare kolommen met details wilt zien, klik je met de rechtermuisknop op een van de kolomkoppen in een map. In het snelmenu selecteer je de optie Meer om het dialoogvenster Details kiezen te openen. Klik in de selectievakjes naast de nieuwe detailkolommen die je wilt zien

om ze te markeren en klik daarna op OK.

Geavanceerd sorteren

De weergave Details van een map schikt je bestanden in één kolom, met een heleboel detailkolommen ernaast (zie figuur 7.5). Je kunt de inhoud van een map sorteren door op een kolomkop te klikken: Naam, Gewijzigd op, Auteurs enzovoort. Maar de sorteermogelijkheden van Windows gaan veel verder, zoals je zult zien als je op de kleine vervolgkeuzepijl aan de rechterkant van iedere kolomnaam klikt.

Klik je bijvoorbeeld op het kleine pijltje bij de kolomkop *Gewijzigd op*, dan verschijnt er een kalender. Klik op een datum en de map laat snel de bestanden zien die op die datum zijn aangepast; de rest wordt weggelaten. Onder de kalender kun je met selectievakjes ook bestanden zien die Vandaag, Gisteren, Vorige week, Eerder deze maand, Eerder dit jaar of gewoon Lang geleden zijn gemaakt.

Klik eens op de pijl naast de kolomkop Auteurs. Er verschijnt dan een menu met de auteurs van ieder document in de map. Klik op de selectievakjes naast de auteursnamen die je wilt zien; Windows verstopt onmiddellijk bestanden die door andere mensen zijn gemaakt en houdt alleen de juiste resultaten over. (Deze functie werkt het best bij Microsoft Office-documenten.)

Deze verborgen filters kunnen echter gevaarlijk zijn, want je vergeet al snel dat je ze hebt ingeschakeld. Als je een vinkje naast een kolomkop ziet staan, heb je een filter aan laten staan en verbergt de map bestanden. Om het filter uit te zetten en weer *alle* bestanden in die map te zien, klik je op het vinkje naast de kolomkop en inspecteer je het snelmenu. Verwijder de markeringsen uit alle selectievakjes om het filter uit te schakelen.

Zoekgeraakte foto's terugvinden

Windows indexeert je e-mails woord voor woord, maar is niet in staat foto's van je kat te onderscheiden van die van een bruijloft. De identificatie van foto's moet je zelf verzorgen, maar met de volgende vier tips gaat dat redelijk gemakkelijk:

- **Label je foto's.** Wanneer je je camera aan je pc koppelt (zie hiervoor hoofdstuk 17), biedt Windows je de mogelijkheid om je foto's naar je pc te kopiëren. Voordat je ze kopieert, vraagt Windows je ook om deze foto's te 'labelen'. Dit is je kans om enkele woorden te typen die de groep foto's beschrijven. Windows indexeert die woorden als één label, waardoor de foto's later gemakkelijker terug te vinden zijn.
- **Bewaar fotoverzamelingen in aparte mappen.** Het Windows-programma voor het importeren van foto's maakt automatisch een nieuwe map om iedere sessie te bewaren. Zo'n map krijgt de naam van de huidige datum en het label dat je kiest. Als je een ander programma voor het importeren van foto's gebruikt, maak dan voor iedere sessie een nieuwe map. Geef de map dan een naam met een korte beschrijving van de sessie: Luchtkasteel bouwen, Promotiefest of Vossenjacht. (Windows indexeert mapnamen.)
- **Sorteer op datum.** Stuit je op een gigantische map die een hutspot van digitale foto's bevat? Hier volgt een snelle sorteertruc: klik op de tab Beeld en kies de optie Grote pictogrammen; de foto's veranderen dan in herkenbare miniatures. Klik daarna op het tabblad Beeld op de knop Sorteren op en selecteer Genomen op. Door de foto's op datum te sorteren, zet Windows ze in de volgorde waarin je ze hebt genomen, waardoor er orde in de chaos ontstaat.
- **Geef je foto's een andere naam.** In plaats van door de camera gegeven namen als IMG_1045, IMG_1046 enzovoort, kun je de foto's van je vakantie in Antalya beter een naam met een betekenis geven. Selecteer alle bestanden in de map door in het lint eerst op de tab Start en dan op de knop

Alles selecteren te klikken. Klik daarna met de rechtermuisknop op de eerste foto, kies Naam wijzigen en typ **Antalya**. Windows hernoemt ze nu tot Antalya, Antalya (2), Antalya (3) enzovoort. (Indien nodig gebruik je de toetsencombinatie Ctrl+Z om het veranderen van de namen ongedaan te maken.)

Als je deze simpele regels volgt, voorkom je dat je fotocollectie een wirwar van bestanden wordt.

Zorg dat je *altijd* een back-up van je digitale foto's maakt op een externe harde schijf, op cd's, op dvd's of met een andere back-upmethode die ik beschrijf in hoofdstuk 13. Als je geen back-up hebt, verlies je je hele familiegeschiedenis als de harde schijf van je pc het onverhoopt begeeft.

Andere computers in een netwerk vinden

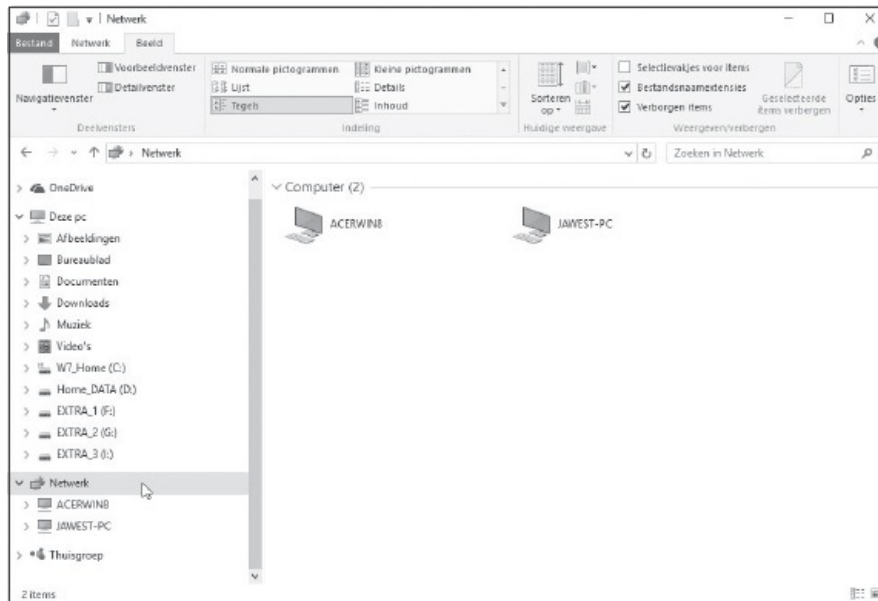
Een *netwerk* is een groep met elkaar verbonden pc's die zaken kunnen delen, zoals de internetverbinding, bestanden of een printer. De meeste mensen gebruiken dagelijks een openbaar netwerk zonder erbij stil te staan: iedere keer dat je je e-mail controleert, maakt je pc verbinding met een andere pc op internet om je berichten op te halen.

Meestal hoeft je je niet druk te maken om de andere pc's in je thuisnetwerk. Maar wanneer je een gekoppelde pc wilt zoeken, bijvoorbeeld om de bestanden van de pc in de woonkamer op te halen, wil Windows je graag helpen.

Het netwerksysteem *Thuisgroep* van Windows maakt het makkelijker dan ooit om bestanden met andere Windows-pc's te delen. Voor een thuisgroep hoeft je alleen maar hetzelfde wachtwoord op elke erop aangesloten pc te gebruiken.

Als je een pc in je thuisgroep of op het traditionele netwerk wilt vinden, open je de Verkenner en klik je in het navigatievenster links op Netwerk (zoals in figuur 7.6) of op Thuisgroep.

Klik in het navigatievenster op Netwerk voor een lijst van alle met jouw pc verbonden pc's in een traditioneel netwerk; klik op Thuisgroep voor een lijst van Windows-pc's in je thuisgroep, een eenvoudiger manier om bestanden te delen. Om bestanden op een van die pc's in beide categorieën te bekijken, dubbelklik je gewoon op de naam van het bestand.

Figuur 7.6:

Als je computers wilt vinden die via een netwerk met je pc zijn verbonden, kijk je in de categorie Thuisgroep of (zoals hier) Netwerk van het navigatievenster

In hoofdstuk 15 leg ik uit hoe je thuis een eigen thuisgroep en netwerk maakt.

Hoofdstuk 8

Je werk afdrukken en scannen

In dit hoofdstuk:

- Met de apps van het menu Start afdrukken en scannen
 - Bestanden, enveloppen en webpagina's vanaf het bureaublad afdrukken
 - Instellen hoe je werk op een pagina komt te staan
 - Printerproblemen oplossen
-

Soms wil je tekst of een afbeelding van je computer vol vluchtige elektronen verplaatsen naar iets blijvends, zoals een vel papier. In dit hoofdstuk lees je alles wat je moet weten over afdrukken. Je komt er onder andere achter hoe je een lastig document op een pagina laat passen zonder dat er een stuk aan de zijkant wegvalt.

Je ontdekt hoe je zowel vanuit de apps van het menu Start als vanuit de programma's van het bureaublad afdrukken maakt.

Ook kom je erachter hoe je de relevante delen van een website afdrukt, dus zonder overbodige pagina's, advertenties, menu's en inkt verspillende afbeeldingen.

Voor het geval je wilt voorkomen dat je printer 27 pagina's van het verkeerde uitspuugt, behandel ik ook de mysterieuze *afdrukwachtrij*, een weinig bekende ruimte waarin je documenten kunt annuleren voordat ze nodeloos papier verspillen. (In hoofdstuk 12 lees je hoe je een printer instelt.)

Geef jij er de voorkeur aan papier in computerbestanden om te zetten, dan vind je achter in dit hoofdstuk informatie over de Windows-app Scanner. In combinatie met een scanner maakt deze app computerbestanden van landkaarten, kassabonnen, foto's en andere papieren objecten.

Vanuit een app in het menu Start afdrukken

Hoewel Microsoft ons wil doen geloven dat Start-apps en bureaubladprogramma's hetzelfde zijn, gedragen apps zich vaak heel anders dan traditionele bureaubladprogramma's.

Veel van die apps kunnen helemaal niet afdrukken, en als ze het wel kunnen, zijn er niet veel mogelijkheden om de printerinstellingen aan te passen. Maar goed, als je iets absoluut *moet* afdrukken via een Windows-app, dan heb je met de volgende stappen de meeste kans op succes:

1. Open via het menu Start de app met de gegevens die je wilt laten afdrukken.

En nu maar hopen dat dit een van de weinige apps is die kan afdrukken.

2. Klik op het pictogram Instellingen of op het pictogram Meer om een vervolgkeuzelijst met opties te openen.

Met een klik op deze drie lijntjes laat je een vervolgkeuzelijst verschijnen. (Deze vervolgkeuzelijst vervangt in sommige gevallen de pictogrammen van de charms-balk in Windows 8 en Windows 8.1.)

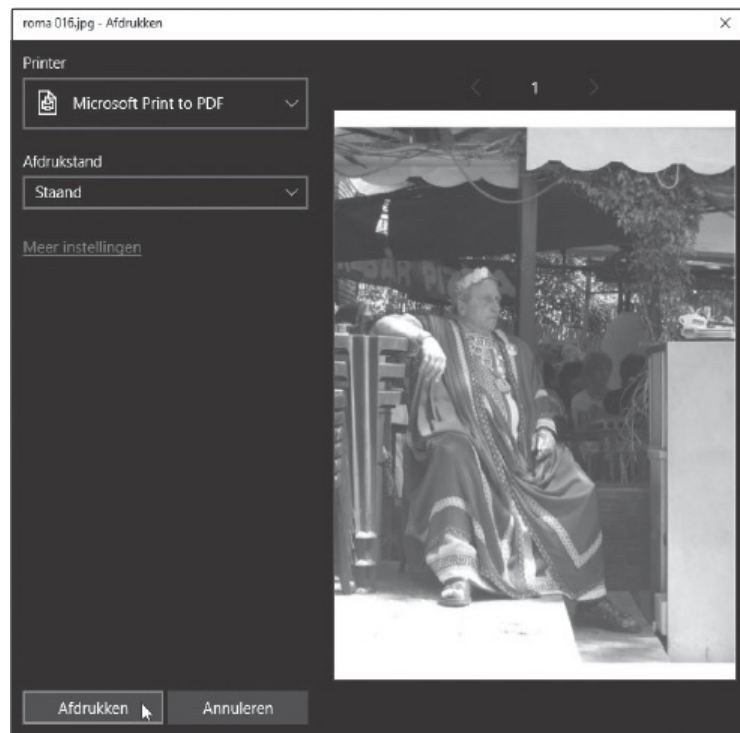

Met een klik op een pictogram van de drie puntjes (zie kantlijn) die je in sommige apps aantreft, laat je ook een vervolgkeuzelijst verschijnen. (Deze vervolgkeuzelijst wordt in sommige apps het Meer informatie-menu genoemd.)

Op een tablet in tabletmodus breng je het menu van een app in beeld door met je vinger omlaag te vegen vanaf de bovenkant van het scherm.

Wanneer je in de vervolgkeuzelijst op Afdrukken klikt, verschijnt het menu Afdrukken van de app, vergelijkbaar met figuur 8.1. (Als het woord Afdrukken grijs is, kan de app niet afdrukken.)

Figuur 8.1:

Kies je afdrukopties of klik op Meer instellingen voor extra opties

3. Klik op de printer die je wilt gebruiken.

Klik op het vak Printer voor een vervolgkeuzelijst met beschikbare printers. Klik op de naam van de printer die je wilt gebruiken voor de taak.

4. Breng eventueel de laatste aanpassingen aan.

Het printervenster (zie figuur 8.1) laat een afdrukvoorbeeld zien, met daarboven het totale aantal pagina's. Blader indien van toepassing met de knoppen Vorige en Volgende boven het afdrukvoorbeeld door de pagina's die je gaat printen.

Niet genoeg opties? Klik dan op de link Meer instellingen. Met de instelling Pagina's per vel kun je meerdere pagina's laten krimpen tot één vel papier, wat handig is voor het afdrukken van meerdere kleine foto's op een kleurenprinter.

5. Klik op de knop Afdrukken.

Windows stuurt je werk naar de geselecteerde printer met de instellingen die je bij stap 4 hebt gekozen.

Hoewel je vanuit enkele apps kunt printen, zul je uiteindelijk tegen beperkingen aan lopen:

- De meeste apps kunnen niet afdrukken. Je kunt bijvoorbeeld geen dagplanning uit de app Agenda afdrukken en ook geen maandelijkse kalender.
- Via de link Meer instellingen, die bij stap 4 is beschreven, kun je bij Afdrukstand kiezen uit Staand of Liggend en ook aangeven welke papierlade moet worden gebruikt. Meer specifieke opties heb je echter niet, dus je kunt geen marges instellen of een kop- of voettekst toevoegen.

Je kunt dus afdrukken met een paar apps, maar de resultaten zijn matig en zelden zo goed als met bureaubladprogramma's. Hierover lees je meer in de rest van dit hoofdstuk.

Je meesterwerk afdrukken vanaf het bureaublad

Het bureaublad is ontworpen voor serieus werk en biedt dus veel meer mogelijkheden voor het maken van afdrukken. Het nadeel hiervan is weer dat je een enorme berg opties voor je kiezen krijgt.

Vanaf het bureaublad kan Windows je werk op allerlei manieren naar de printer sturen. De kans is groot dat je een van de volgende methoden het meest gebruikt:

- de optie Afdrukken kiezen in het menu Bestand van je programma;
- klikken op de knop Afdrukken, meestal met een afbeelding van een printertje;
- met de rechtermuisknop op het pictogram van het ongeopende document klikken en Afdrukken kiezen;
- klikken op de knop Afdrukken op de werkbalk van een programma;
- het pictogram van een document op het printerpictogram slepen.

Verschijnt er een dialoogvenster, zoek dan naar een knop met zoiets als OK of Afdrukken en klik daarop; Windows stuurt de pagina's dan rechtstreeks naar de printer. Je kunt even een bakje koffie halen. Als de printer aanstaat (en nog voldoende inkt en papier heeft), gaat alles automatisch. Windows drukt het document op de achtergrond af en jij kunt andere dingen doen.

Als de afgedrukte pagina's er niet helemaal naar wens uitzien (misschien past de informatie niet goed op het papier of ziet het resultaat er een beetje flets uit), dan moet je de afdrukinstellingen aanpassen of misschien de papierkwaliteit veranderen. Hierover lees je meer in de volgende paragrafen.

- Als je een hele lading documenten snel wilt afdrukken, selecteer je de pictogrammen van al deze documenten. Klik daarna met de rechtermuisknop op de selectie en kies Afdrukken. Windows stuurt ze allemaal naar de printer, waar ze opduiken op papier, de een na de ander.
- Wanneer je een inkjetprinter gebruikt, betekenen vervaagde kleuren meestal dat je de inktcartridges van je printer moet vervangen. Cartridges kun je

zowel online als in de meeste computerwinkels kopen.

- Heb je nog geen printer geïnstalleerd? Lees dan hoofdstuk 12, waarin ik uitleg hoe je er een aansluit en door Windows in de armen laat sluiten.

Instellen hoe je werk op de pagina past

In theorie geeft Windows je werk altijd weer zoals het er op papier uit ziet. De marketingafdeling van Microsoft noemt dit *What You See Is What You Get* (wat je ziet, is wat je krijgt), afgekort met het vreselijke acroniem WYSIWYG. Als wat je op het scherm ziet *niét overeenkomt* met wat je op papier wilt krijgen, kun je meestal alles rechtbreien door naar het dialoogvenster Pagina-instelling van het programma te gaan (zie figuur 8.2).

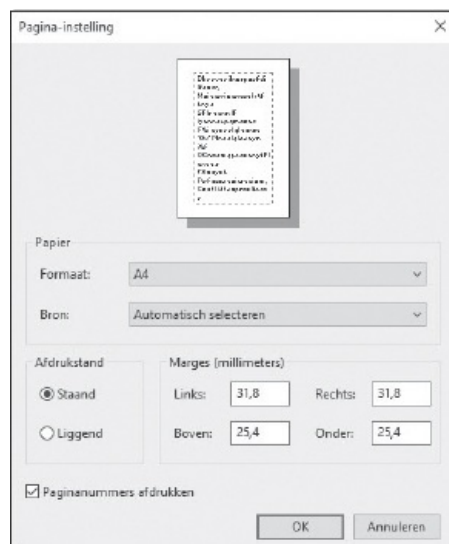
De afgedrukte pagina bekijken voordat er iets op papier staat

Voor velen is afdrukken een sprong in het diepe: je kiest Afdrukken in het menu en je sluit je ogen terwijl het ding door de printer wordt afgedrukt. Als je geluk hebt, ziet de pagina er prima uit. Maar met een beetje pech heb je weer een vel papier verspild.

De optie Afdrukvoorbeeld, die in het menu Bestand van veel programma's staat, voorspelt de afdruktoekomst voordat er ook maar een woord op papier staat. Afdrukvoorbeeld vergelijkt je huidige werk met de pagina-instellingen van het programma en geeft dan een gedetailleerd beeld van de afgedrukte pagina. Zo kun je eenvoudig uit de pas lopende kantlijnen, bungelende zinnen en andere afdrukfouten eruit pikken.

Verschillende programma's gebruiken enigszins verschillende afdrukvoorbeeldvensters; het ene biedt meer inzicht dan het andere. Alle voorbeeldvensters laten je echter weten of alles netjes op de pagina past.

Als het voorbeeld er goed uitziet, kies je Afdrukken om het werk naar de printer te sturen. Als iets er niet goed uitziet, klik je op Sluiten om terug te keren naar je werk, zodat je de noodzakelijke aanpassingen kunt uitvoeren.

Figuur 8.2:

Met het dialoogvenster Paginainstelling kun je aanpassen hoe je werk op een vel papier komt te staan

De optie Pagina-instelling (te vinden in het menu Bestand van bijna elk bureaubladprogramma) biedt verschillende manieren om je werk op een afgedrukte pagina (en daarmee ook op je scherm) te zetten. De exacte indeling van dit dialoogvenster verschilt van programma tot programma, maar de volgende opties kom je bijna altijd tegen en werken meestal prima.

- **Formaat.** Hierdoor weet het programma welk papierformaat de printer momenteel gebruikt. Laat dit ingesteld staan op A4 (210 x 297 mm). Verander deze instelling als je A5 (148 x 210 mm), enveloppen of andere papierformaten gebruikt. (In de kadertekst 'Enveloppen afdrukken zonder gedoe' vind je informatie over het afdrukken van enveloppen.)
- **Invoer.** Deze optie heet in sommige programma's Bron of Papierinvoer. Kies Automatisch selecteren, tenzij je een chique printer gebruikt met meerdere papierlades. Mensen met twee of meer papierlades kunnen de lade kiezen die het juiste papierformaat bevat. Sommige printers beschikken over handmatige papierinvoer, zodat de printer wacht totdat je een vel papier erin hebt geplaatst.
- **Koptekst/Voettekst.** Typ geheime codes in deze vakken om aan te geven wat de printer aan de boven- en onderkant van de pagina's moet zetten, zoals paginanummers, titels en datums en hun onderlinge afstand. Helaas gebruiken verschillende programma's verschillende codes voor de kop- en voetteksten. Zie je een klein vraagteken in de rechterbovenhoek van het dialoogvenster Pagina-instellingen, klik er dan op. Klik vervolgens in het vak Koptekst of Voettekst voor aanwijzingen.
- **Afdrukstand.** Kies de optie Staand om normale pagina's af te drukken die verticaal lezen als een brief. Kies Liggend (soms Landschap genoemd) alleen wanneer je zijdelings wilt afdrukken; deze instelling wordt vaak gebruikt om brede spreadsheets af te drukken. (Als je Liggend kiest, drukt de printer de pagina automatisch op die manier af; je hoeft het papier niet zijdelings in de printer te leggen.)
- **Marges.** Verklein de marges gerust om te zorgen dat alles op één vel papier past. Of vergroot de marges om een werkstuk van zes pagina's tot de vereiste zeven uit te breiden.
- **Printer.** Als er meer dan één printer op de computer of het netwerk is aangesloten, klik je op deze knop om er een te kiezen. Klik hier ook om de instellingen van die printer te veranderen, een onderwerp dat in de volgende paragraaf wordt besproken.

Wanneer je klaar bent met het aanpassen van de instellingen, klik je op OK om de wijzigingen op te slaan. (Klik op de knop Afdrukvoorbeeld, als die er is, om te controleren of alles er goed uitziet.)

In sommige programma's moet je om het dialoogvenster Pagina-instelling op het scherm te krijgen op het pijltje naast de knop Printer klikken en Pagina-instelling in de vervolgkeuzelijst kiezen.

Enveloppen afdrukken zonder gedoe

Hoewel het zo eenvoudig is om de optie *Enveloppen* in het afdrukvenster te kiezen, blijkt het in de praktijk onwaarschijnlijk lastig om adressen op precies de juiste plek op de envelop af te drukken. Bij sommige printers moet je enveloppen ondersteboven plaatsen en bij andere juist met de te bedrukken kant boven. Plaats enveloppen op verschillende manieren in de papierlade, totdat je ontdekt hoe het moet. (Je kunt ook de handleiding van de printer erbij pakken, als je die nog hebt, en de plaatjes bekijken.)

Als je eenmaal weet wat de goede methode is, hang dan een goed afgedrukte envelop boven de printer, zodat je niet vergeet wat de correcte manier is om hem in de lade te plaatsen.

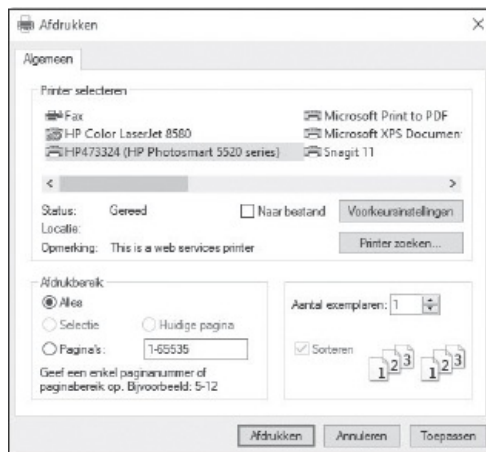
Wanneer je het afdrukken van enveloppen te veel gedoe vindt, kun je etiketten gebruiken. Koop bijvoorbeeld Avery-etiketten en download dan de gratis Avery Wizard van de website van Avery (www.avery.nl). De wizard is compatibel met Microsoft Word en zet kleine vakjes op je scherm die precies overeenkomen met de grootte van de Avery-etiketten die je hebt gekocht. Typ de adressen in de vakken en plaats de etiketten in de printer; Word drukt alles af op de kleine stickers. Je hoeft er niet eens aan te likken.

Of doe het zoals ik heb gedaan: koop een stempel met je postadres; dat werkt veel

sneller dan stickers of wat dan ook.

De instellingen van de printer aanpassen

Wanneer je in het menu Bestand van een programma de optie Afdrukken kiest, geeft Windows je nog een laatste kans om het drukwerk te verfraaien. In het dialoogvenster Afdrukken (zie figuur 8.3) stuur je je werk naar een printer die op de computer of op het netwerk is geïnstalleerd. In dit venster kun je de instellingen aanpassen, de papierkwaliteit kiezen en de af te drukken pagina's (en het aantal exemplaren) selecteren.

Figuur 8.3:

In het dialoogvenster Afdrukken kun je de printer kiezen en de instellingen aanpassen

In het dialoogvenster vind je waarschijnlijk de volgende opties:

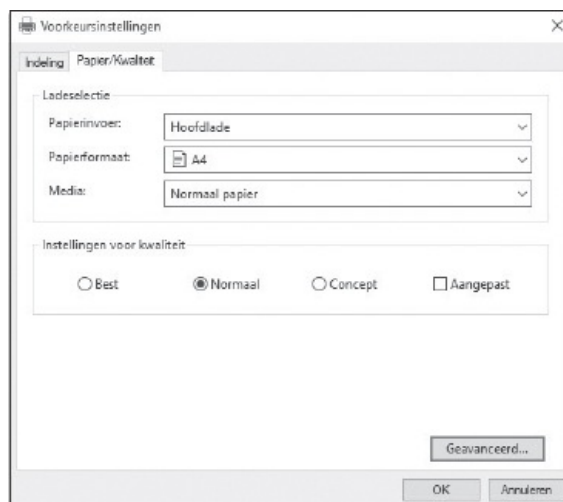
- **Printer selecteren.** Negeer deze optie als je maar één printer hebt, want Windows zal deze dan automatisch kiezen. Als de computer toegang heeft tot meerdere printers, klik je op de printer die het karwei moet klaren. Als je een faxmodem op je computer of netwerk hebt, klik je op Fax om je werk als fax te versturen met het programma Windows Faxen en scannen.

De 'printer' met de naam Microsoft XPS Document Writer stuurt je werk naar een speciaal opgemaakt bestand, meestal om professioneel te worden afgedrukt of gedistribueerd. De kans is groot dat je deze optie nooit zult gebruiken.

- **Afdrukbereik.** Selecteer Alles om het hele document af te drukken. Als je maar een paar pagina's wilt afdrukken, markeer je het keuzerondje Pagina's en voer je paginanummers in die je wilt afdrukken. Typ bijvoorbeeld **1-4, 6** als je pagina 5 van een document van zes pagina's niet wilt afdrukken. Als je een alinea hebt geselecteerd, kies je Selectie om alleen die alinea af te drukken, een prima manier om de belangrijke informatie van een webpagina af te drukken en de rest niet.
- **Aantal exemplaren.** De meeste mensen laten deze optie op 1 staan, tenzij iedereen in de directiekamer een eigen exemplaar nodig heeft. De optie Sorteren is niet bij alle printers beschikbaar. (In dat geval mag je zelf de pagina's sorteren.)
- **Voorkeursinstellingen of Eigenschappen.** Klik op deze knop om een dialoogvenster als in figuur 8.4 te openen. Hierin kun je opties kiezen die bij jouw specifieke printermodel horen. Je kunt verschillende soorten papier

kiezen, een keuze maken tussen kleur en zwart-wit, de afdrukkwaliteit instellen en nog wat laatste correcties doorvoeren in de pagina-indeling.

Figuur 8.4:

In het dialoogvenster Voorkeursinstellingen kun je instellingen veranderen die kenmerkend zijn voor jouw printer, zoals het papiertype en de afdrukkwaliteit

Een afdruktaak annuleren

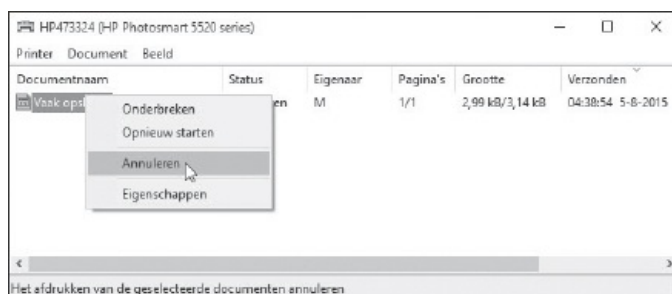
Wat doe je als je ineens realiseert dat je het verkeerde document van 56 pagina's naar de printer hebt gestuurd? Precies, je blijft koelbloedig en zet zo snel mogelijk de printer uit voordat hij je hele papiervoorraad erdoorheen heeft gedraaid. Zo, dat scheelde niets! Helaas voor jou, maar een moderne printer gaat doorgaans automatisch verder waar hij was gebleven zodra je hem weer aanzet.

Je moet naast de printer uitzetten nog iets anders doen, namelijk de printopdracht daadwerkelijk uit het geheugen van de printer halen. Hiervoor voer je de volgende stappen uit:

1. Klik met de rechtermuisknop op het printerpictogram op de taakbalk van het bureaublad en kies de naam van je printer in het menu.

Om het printerpictogram zichtbaar te maken, moet je misschien op het kleine opwaartse pijltje klikken dat je links in het systeemvak van de taakbalk ziet.

Wanneer je de naam van je printer kiest, verschijnt de handige wachtrij van figuur 8.5.

Figuur 8.5:

Gebruik de wachtrij om een afdruktaak te annuleren

2. Klik met de rechtermuisknop op het foutieve document en kies Annuleren om de taak te stoppen. Klik desgevraagd op Ja. Herhaal dit bij andere ongewenste documenten in de lijst.

Het kan een paar minuten duren voordat de wachtrij is leeggemaakt. (Kies de optie Vernieuwen in het menu Beeld als je het sneller wilt laten gaan.) Zet de printer weer aan als de wachtrij leeg is; hij zal dat vervelende document niet meer afdrukken.

- De wachtrij (ook wel de *spooler* genoemd) vermeldt elk document dat geduldig staat te wachten om te worden afgedrukt. Je kunt de afdrukvolgorde wijzigen door documenten naar een hogere of lagere plaats in de lijst te slepen. (Je kunt echter niet iets tot boven het document slepen dat momenteel wordt afgedrukt.)
- Deel je je eigen printer via een netwerk? Afdruktaken van andere pc's komen dan soms in jouw wachtrij terecht, dus moet *jij* fout gelopen taken annuleren (net zo goed als gebruikers die hun printer met jou delen jouw mislukte taken moeten annuleren).
- Als de printer weigert af te drukken omdat het papier op is, moet je er om te beginnen nieuw papier in stoppen. Vervolgens open je de wachtrij, klik je met de rechtermuisknop op het actieve document en kies je Opnieuw starten. (Sommige printers hebben een eigen knop waarmee je het afdrukken voortzet.)

- Je kunt ook documenten naar de printer sturen terwijl je in een café op je laptop werkt. Als je thuiskomt en de laptop op je printer aansluit, wordt de wachtrij wakker en stuurt hij de documenten naar de printer. (Pas op: documenten in de wachtrij worden voor jouw specifieke printermodel opgesteld, dus als je de laptop op een andere printer aansluit, worden de documenten in de wachtrij wellicht niet goed afgedrukt.)

Een webpagina afdrukken

Webpagina's zien er verleidelijk uit met al hun informatie, maar het *afdrukken* van die pagina's schenkt zelden voldoening, want op papier zien ze er vaak vreselijk uit. Webpagina's die naar de printer worden gestuurd, lopen vaak van de rechterkant van de pagina, verbruiken tig extra pagina's of zijn te klein om te lezen.

Het is ook erg vervelend dat de kleurencartridges vrij snel op raken door alle advertenties op die pagina's. Er zijn maar vier methoden die een behoorlijke kans geven op goed afgedrukte webpagina's. Ik heb ze op slagingskans gesorteerd:

- **Gebruik de optie Deze pagina afdrukken van de webpagina zelf.** Sommige websites (maar lang niet alle) bieden een optie met namen als Deze pagina afdrukken, Tekstversie, Printervriendelijke versie of iets dergelijks. Zo'n optie verwijdert alle overbodige zooi en maakt de pagina passend op een vel papier. Dit is de betrouwbaarste manier om een webpagina af te drukken.
- **Kies Afdrukvoorbeeld in het menu Bestand of Afdrukken van je browser.** Na zo'n vijftien jaar zijn enkele website-ontwerpers erachter gekomen dat mensen webpagina's soms willen afdrukken, dus hebben ze de

instellingen zo aangepast dat hun pagina's automatisch opnieuw worden opgemaakt wanneer ze worden afgedrukt. Als je geluk hebt, krijg je in het venster Afdrukvoorbeeld een van deze keurige webpagina's te zien.

- **Kopieer de onderdelen die je nodig hebt en plak ze in een tekstverwerker.** Selecteer de gewenste tekst in de webpagina, kopieer dit gedeelte en plak het vervolgens in een tekstverwerker (zoals WordPad). Verwijder de ongewenste delen, pas de kantlijnen aan en druk het gewenste gedeelte af. In hoofdstuk 6 lees je hoe je selecteert, kopieert en plakt.
- **Kopieer de hele pagina en plak deze in een tekstverwerker.** Het is misschien veel werk, maar het werkt meestal wel. Klik met de rechtermuisknop op een leeg gedeelte van de webpagina en kies de optie Alles selecteren. Klik nogmaals met de rechtermuisknop en kies Kopiëren. Open vervolgens Microsoft Word of een andere goede tekstverwerker en plak de pagina in een nieuw document. Door de ongewenste stukken te verwijderen, kun je soms iets overhouden wat het afdrukken waard is.

Ook de volgende tips kunnen van pas komen als je een webpagina van je scherm naar papier wilt transporteren:

- De webbrowser Microsoft Edge, nieuw in Windows 10, is ontworpen voor snelheid en niet voor kracht, maar hij drukt nog wel af. Om af te drukken wat je ziet in Edge, klik je op het Meer acties-pictogram van de browser (de drie puntjes in de rechterbovenhoek) en kies je Afdrukken in de vervolgkeuzelijst.
- Als Microsoft Edge er niet veel van bakt, probeer dan af te drukken met Internet Explorer. (Je kunt deze browser nog steeds vinden door **internet explorer** te typen in het zoekvak van het menu Start.)
- Als je op een bepaalde website wel de optie E-mailen ziet, maar niet de optie Afdrukken, dan verstuur je de pagina via e-mail naar jezelf. Misschien is het resultaat acceptabel als je de gemaakte webpagina afdrukt.

- Om alleen maar een paar alinea's van een webpagina af te drukken, selecteer je het gewenste deel met de muis. (Selecteren wordt in hoofdstuk 6 behandeld.) Kies Afdrukken in het menu Extra van Internet Explorer (zie kantlijn) om het dialoogvenster Afdrukken (zie figuur 8.3) te openen en markeer dan het keuzerondje Selectie in het vak Afdrukbereik.
- Als een tabel of foto van de webpagina steeds maar van de rechterkant van het papier blijft verdwijnen, druk de pagina dan eens liggend af in plaats van staand. Zie de paragraaf 'Instellen hoe je werk op de pagina past', eerder in dit hoofdstuk, voor details over de afdrukstand Liggend.

Problemen met de printer oplossen

Begin bij het begin als het je niet lukt iets af te drukken: weet je *zeker* dat de printer aanstaat, dat de stekker erin zit, dat er voldoende papier in zit en dat hij goed op de computer is aangesloten met een kabel?

Als je dit allemaal hebt gecontroleerd, steek de stekker van de printer dan eens

in een ander stopcontact, zet hem aan en kijk of het aan-uitlampje aangaat. Als het lichtje niet gaat branden, is de voeding van de printer waarschijnlijk kapot.

Het is bijna altijd goedkoper om een nieuwe printer te kopen dan de oude te laten repareren. Printerfabrikanten verdienen aan de inktcartridges, waardoor ze printers met verlies kunnen verkopen.

Als het aan-uitlampje van de printer helder brandt, controleer dan de volgende dingen voordat je het opgeeft:

- Controleer of een vel papier ergens in de printer vastzit. (Vastgelopen papier kun je er meestal met een stevige ruk wel uithalen. Soms is het al voldoende om even de klep open en dicht te doen.)

- Zit er nog inkt in de cartridges van de inkjetprinter? Heeft de laserprinter nog toner? Probeer eens een testpagina af te drukken: klik met de rechtermuisknop op de knop Start in de linkerbenedenhoek van het bureaublad en kies Configuratiescherm. In de categorie Hardware en geluiden klik je op de optie Apparaten en printers. Klik vervolgens met de rechtermuisknop op het pictogram van je printer, kies Eigenschappen van printer en klik op de knop Testpagina afdrukken om te controleren of de computer en printer met elkaar kunnen communiceren.
- Probeer het *stuurprogramma* van de printer bij te werken, het kleine programmaatje dat de printer met Windows laat communiceren. Ga naar de website van de fabrikant, download het nieuwste stuurprogramma voor jouw printermodel en voer het installatieprogramma uit. (Stuurprogramma's worden in hoofdstuk 13 behandeld.)

Hier volgen tot slot nog enkele tips om je printer en cartridges te beschermen:

- Zet de printer uit als je hem niet gebruikt. Dit is vooral bij oudere inkjetprinters belangrijk, want door de warmte willen de cartridges nog wel eens uitdrogen, wat de levensduur kan verkorten.

- Zet een inkjetprinter niet uit door simpelweg de stekker uit het stopcontact te trekken. Gebruik altijd de aan-uitknop. Dit zorgt ervoor dat de cartridges terugschuiven naar hun beginpositie, waardoor ze niet uitdrogen of verstopt raken.

Het juiste papier voor de printer

Als je onlangs in een kantoorboekhandel of computerwinkel bent geweest, is je vast wel de verbijsterende hoeveelheid papiersoorten opgevallen. Soms staat op de verpakking wat de toepassing is: bijvoorbeeld Premium Inkjet Paper voor afdrukken van hoge kwaliteit. Hier volgt een lijst met de papiertypen die je bij de hand kunt houden voor verschillende afdruktaken. Als je gaat afdrukken, moet je niet vergeten op de knop Eigenschappen van de printer te drukken om de papiersoort te selecteren die je voor deze taak gaat gebruiken.

- **Goedkoop papier.** Houd goedkoop papier of kladpapier bij de hand om de printer te testen en om conceptversies, boodschappenlijstjes en andere eenvoudige documenten af

te drukken. Mislukte afdrukken kun je prima hergebruiken; gebruik gewoon de andere kant van het papier.

- **Briefkwaliteit.** Dit papier, dat meestal wordt aangeduid als Premium of Helderwit, is prima voor brieven, rapporten, memo's en andere dingen die je aan anderen wilt laten zien.
- **Fotopapier.** Je kunt foto's afdrukken op elke papiersoort, maar ze zien er alleen goed uit op fotopapier (ja, dat is duur). Let goed op als je fotopapier in de printer stopt, want je wilt natuurlijk dat de foto wordt afgedrukt op de gesatineerde, glanzende kant. Soms moet je een dun vel karton achter het fotopapier plaatsen om het soepel door de printer te laten lopen.
- **Etiketten.** Ze hebben me nog nooit een T-shirt gestuurd, maar ik blijf zeggen dat je met de wizard van Avery heel eenvoudig Avery-etiketten enkaarten kunt afdrukken in combinatie met Microsoft Word. De wizard verwerkt het Avery-papier in verschillende formaten etiketten, ansichtkaarten, visitekaartjes, cd-labels enzovoort.
- **Transparanten.** Voor wie een presentatie moet geven op zo'n ouderwetse overheadprojector, zijn er speciale transparante plastic bladen verkrijgbaar. Let erop dat de transparanten compatibel zijn met jouw printer (inkjet of laser).

Controleer bij aankoop van printerpapier of het geschikt is voor jouw type printer (laser of inkjet). Laserprinters verwarmen het papier en niet alle papiersoorten en zeker niet alle transparanten kunnen daartegen.

Scannen via het menu Start

Wanneer je genoeg hebt van het gestoei met de ingebouwde software van je scanner, kun je de eenvoudige scan-app van Windows gebruiken. De app, simpelweg Scanner geheten, werkt helaas niet met oudere scanners. Maar als je scanner relatief nieuw is, is de app een verademing na alle ingewikkelde opties van andere scanprogramma's.

Windows 10 is niet meer standaard uitgerust met de app Scanner van Windows 8 en 8.1. Maar je kunt hem nog steeds gratis downloaden met de Store-app. (Zoek in de Windows Store naar Windows Scan.)

Opmerking: stel je een nieuwe scanner voor de eerste keer in? Vergeet hem niet te ontgrendelen met een schuifje of draaischijf. Deze vergrendeling beschermt de scanner tijdens het transport, maar moet worden verwijderd voordat je de scanner gebruikt.

Voer de volgende stappen uit om iets naar je computer te scannen:

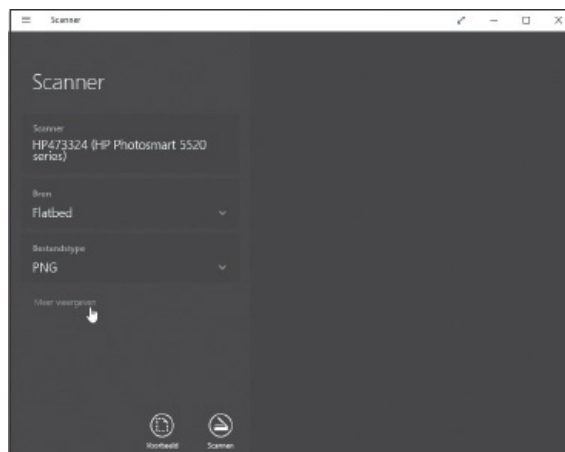
1. Open de app Scanner vanuit het menu Start.

Als je de app niet ziet in het menu Start, klik dan in de linkerbenedenhoek op de tekst Alle apps. Je ziet dan een alfabetische lijst van alle apps.

Klik op het pictogram van de app Scanner (zie kantlijn) om de app te starten. Als je computer begint te klagen dat de scanner niet is aangesloten, controleer je of de scanner aanstaat en of de usb-kabel tussen computer en scanner is aangesloten.

Als de scanner is aangesloten en aanstaat, vermeldt de app de naam van je scanner (zie figuur 8.6) en het bestandstype voor het opslaan van je bestanden. (Het bestandstype PNG is een goede keuze, aangezien de meeste programma's hiermee overweg kunnen.)

Figuur 8.6:

Klik op de link Meer weergeven voor extra opties en op de knop Voorbeeld om de scanner te testen

Als de app de scanner niet herkent, is het apparaat te oud. Je moet het in dat geval doen met het programma dat bij de scanner is geleverd (als dat nog werkt) of helaas een nieuwe scanner aanschaffen.

2. (Optioneel) Klik op de link Meer weergeven om de instellingen aan te passen.

De standaardinstellingen van de app zijn voor de meeste taken geschikt. De link Meer weergeven biedt de volgende opties voor specifieke soorten scans:

- **Kleurmodus.** Kies Kleur voor kleurencans, bijvoorbeeld van foto's en tijdschriftpagina's, en Grijstinten voor bijna alle andere scans. Zwart-wit moet je alleen kiezen als je lijntekeningen of clip-art wilt scannen.
- **Resolutie (DPI).** De standaardinstelling is 150. Als je zeker weet dat je de scan niet gaat afdrukken, maar alleen op een computerscherm wilt weergeven, is dit ruim voldoende. Voor professioneel drukwerk is een hogere resolutie (300 of zelfs 600) beter. Dit biedt meer details, maar resulteert in grote bestanden, die je wellicht lastig via e-mail kunt versturen. Misschien moet je wat experimenteren om de juiste instelling te vinden.
- **Bestand opslaan in.** De app Scanner zoekt naar de submap Scans in de map Afbeeldingen en maakt deze aan indien nodig; hier worden de gescande afbeeldingen opgeslagen. Je kunt echter ook de naam van de scanmap wijzigen en zelfs een nieuwe map maken voor elke scansessie.

3. Klik op de knop Voorbeeld om te controleren of de scan er goed uitziet.

Klik op de knop Voorbeeld (zie kantlijn), waarna de scanner een voorbeeld van de scan met de door jou gekozen instellingen toont.

Ziet het voorbeeld er niet goed uit, controleer dan of je de juiste keuze hebt gemaakt bij Kleurmodus, zoals beschreven in de vorige stap. Krijg je bij het voorbeeld een lege witte pagina te zien, dan moet je de scanner waarschijnlijk ontgrendelen. In de handleiding van de scanner lees je hoe je dit doet.

Zoek de selectiegrep op de hoekpunten van de voorbeeldscan als je een klein item scant dat het oppervlak van de scanner niet volledig bedekt. Sleep deze grepen naar binnen tot het gebied dat je wilt scannen.

4. Klik op de knop Scannen. Als de scan klaar is, klik je op de knop Weergeven om de scan te bekijken.

De app Scanner scant je afbeelding met de instellingen die je in de vorige stappen hebt gekozen en slaat de afbeelding op in de submap Scans van de map Afbeeldingen.

Deze app werkt prima voor snelle, eenvoudige scantaken. Maar aangezien hij van de eenvoudige, ingebouwde Windows-software gebruikmaakt, doet hij niets met de eventuele extra mogelijkheden van je scanner.

Wil je met deze uitgebreide opties werken of meer zeggenschap over de instellingen hebben, dan sla je de app Scanner over, ga je naar het bureaublad en installeer je de software die bij de scanner wordt geleverd. (Bij sommige scanners installeert Windows Update automatisch de bijbehorende software nadat je de scanner op de computer hebt aangesloten.)

Tot slot, voor heel snelle scans maak je gewoon een foto van het document met de ingebouwde camera van je mobiel of tablet. Dat werkt niet zo goed voor foto's, maar voldoet uitstekend voor bonnetjes en facturen.

Deel III

Dingen voor elkaar krijgen op internet

In dit deel...

- Een internetprovider zoeken en verbinding met internet maken
- Verbonden blijven met de apps Mail, Personen en Agenda
- Veilig blijven op internet

Hoofdstuk 9

Surfen op internet

.....

In dit hoofdstuk:

- Informatie over providers inwinnen
 - Draadloos verbinding met internet maken
 - Navigeren op internet met Microsoft Edge
 - Internet Explorer opsporen
 - Informatie op internet zoeken
 - Informatie van internet opslaan
-

Tijdens de installatie begint Windows al te zoeken naar internet, hongerig naar een verbinding. Nadat contact is gelegd, is Windows zo vriendelijk updates te downloaden om je pc soepeler te laten lopen. Andere motieven zijn minder onzelfzuchtig: Windows controleert ook bij Microsoft of jouw versie wel legaal is.

Windows 10 is zo afhankelijk van internet dat het nu een slimme nieuwe browser heeft, Microsoft Edge. Snel en gestroomlijnd helpt Microsoft Edge je om het maximale te halen uit de internetafhankelijke wereld van vandaag.

Microsoft Edge is een zogeheten *universele app*, wat inhoudt dat hij er hetzelfde uitziet en zich op dezelfde manier gedraagt of hij nu gebruikt wordt op een Windows 10-smartphone, tablet, pc of zelfs een Xbox-console.

In dit hoofdstuk lees je hoe je Microsoft Edge vindt en start, verbinding maakt met internet, websites bezoekt en online de dingen vindt die je zoekt.

Ga absoluut naar hoofdstuk 11 voor manieren om de kwalijke zaken van internet tegen te houden. Internet zit vol dubieuze achterbuurten en in dit hoofdstuk lees je hoe je virussen, spyware, kapers en andere internetparasieten vermijdt.

Wat is een internetprovider en heb ik er wel een nodig?

Iedereen heeft drie dingen nodig om verbinding te maken met internet en websites te bezoeken: een computer, webbrowsersoftware en een internetprovider.

Je hebt al een computer: een tablet, laptop of pc. En de nieuwe Windows 10-browser, Microsoft Edge, zorgt voor het softwaregedeelte.

Dit betekent dat de meeste mensen alleen maar een provider hoeven te zoeken. Sommige mensen gaan naar een café om draadloos verbinding te maken. Maar thuis moet je een internetaanbieder betalen voor het voorrecht om op internet te surfen. Wanneer je computer verbinding met het netwerk van de provider maakt, vindt Windows automatisch internet en kun jij op het wereldwijde web surfen.

Een provider kiezen is relatief gemakkelijk omdat je vaak vastzit aan de aanbieders die jouw regio bedienen. Vraag je vrienden en burens of ze hun provider kunnen aanbevelen. Vergelijk de abonnementen van verschillende aanbieders en kies de goedkoopste. Als je niet tevreden bent met een provider,

kun je altijd naar een andere overstappen.

- Een provider vraagt geld voor internettoegang, maar als je gratis wilt internetten, kan dat ook. Je moet er alleen wel je huis voor uit. Op steeds meer openbare locaties, waaronder hotels, restaurants, stations, winkels en dergelijke kun je kosteloos op internet, meestal via een draadloze verbinding. Als je mobiel, laptop of tablet wifi ondersteunt (en dat doen de meeste), kun je verbinding met internet maken als je binnen bereik van een gratis draadloos signaal bent. (Draadloze verbindingen worden in de volgende paragraaf behandeld.)
- De meeste providers vragen een vast maandbedrag voor onbeperkte toegang. (Sommige bieden een snellere verbinding voor een hoger bedrag.) Zorg ervoor dat je het tarief kent voor je eraan begint, dan kom je aan het einde van de maand niet voor onaangename verrassingen te staan.
- Er zijn verschillende manieren om verbinding te maken met een provider. De langzaamste, bijna niet meer voorkomende manier is via de analoge telefoonlijn met een modem. Sneller zijn *breedbandverbindingen*: ADSL, een bepaalde techniek om hoge snelheden te halen via de telefoonlijn, de nog snellere kabelmodems, aangeboden door je kabelbedrijf, en glasvezel. Als je op zoek bent naar snelle aanbieders, bepaalt je geografische locatie meestal het aantal beschikbare opties.

- Je betaalt je provider voor maar één internetverbinding. Door een netwerk in te stellen, kun je die verbinding delen met andere computers, mobieltjes, tv's en andere apparaten die thuis of op kantoor internet kunnen gebruiken. (In hoofdstuk 15 lees je hoe je een internetverbinding deelt door je eigen draadloze of bekabelde netwerk te maken.)

Waar is Internet Explorer?

Na twintig jaar trouwe dienst is Internet Explorer met Windows 10 toe aan zijn pensioen. De in 1995 ontwikkelde browser had heel wat ballast aan boord. Hij had bijvoorbeeld gespecialiseerde code nodig om websites weer te geven die met oudere technologie waren gemaakt. Al die oude code vertraagde de prestaties van Internet Explorer bij het bekijken van moderne websites. Die oude code maakte Internet Explorer ook kwetsbaarder voor virussen en ander misbruik.

Daarom is Microsoft helemaal opnieuw begonnen met Microsoft Edge, een nieuwe, snelle browser. Maar mocht je gehecht zijn aan Internet Explorer, dan kun je hem nog steeds gebruiken.

Als Internet Explorer niet vermeld wordt in het menu Start, moet je naar het onderdeel Programma's en onderdelen van het Configuratiescherm en het programma installeren via Windows-onderdelen inof uitschakelen. Volg deze stappen om Internet Explorer te installeren:

1. **Klik met de rechtermuisknop op de knop Start, kies Configuratiescherm in het menu en klik vervolgens op het pictogram Programma's.**
2. **Kies onder het kopje Programma's en onderdelen op de link Windows-onderdelen in- of uitschakelen.**
3. **Markeer het selectievakje naast Internet Explorer 11 en klik op OK.**

Start desgevraagd de pc opnieuw op door op de knop Nu opnieuw opstarten te klikken. Na de herstart verschijnt Internet Explorer in het onderdeel Alle apps van het menu Start. Internet Explorer is dan misschien niet zo gestroomlijnd en blits als Microsoft Edge, maar sommige mensen vinden de oldtimer misschien wel net zo prettig en comfortabel als een oude stoel. Microsoft is nog steeds van plan beveiligingsupdates uit te brengen voor Internet Explorer via Windows Update, maar je mag niet verwachten dat aan de krakende

oude browser nog nieuwe functionaliteit zal worden toegevoegd.

Draadloos verbinding maken met internet

Windows zoekt *voortdurend* naar een actieve internetverbinding, of je computer nu een kabelverbinding of een (draadloze) wifi-verbinding gebruikt. Als je computer een wifi-verbinding vindt die je al eerder hebt gebruikt, ben je klaar: Windows brengt Microsoft Edge op de hoogte, en je bent klaar om websites te bezoeken.

Maar als je ergens onderweg bent, zijn de draadloze netwerken om je heen vaak nieuw, waardoor je gedwongen bent die nieuwe verbindingen te vinden en te autoriseren.

Voer de volgende stappen uit om de eerste keer verbinding te maken met een draadloos netwerk in de buurt, ongeacht of dit thuis of ergens anders is:

1. Klik op de knop Start en klik op Instellingen in het menu Start.

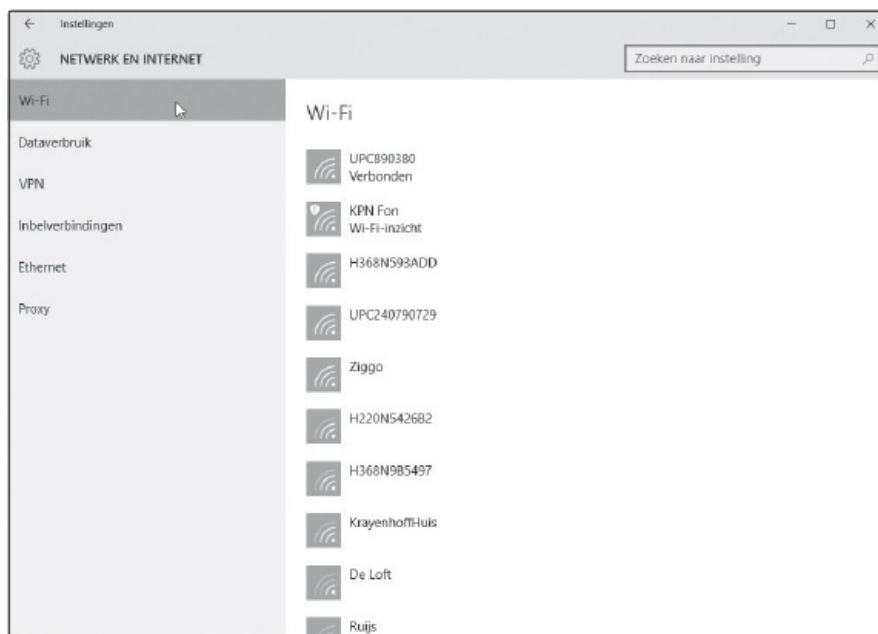
De app Instellingen verschijnt.

2. Klik op het pictogram Netwerk en internet van de Instellingen-app voor een lijst van beschikbare draadloze netwerken.

Als je computer draadloze verbindingen ondersteunt, vermeldt Windows alle draadloze netwerken binnen bereik (zie figuur 9.1). Kijk niet vreemd op als je meerdere netwerken ziet staan; als je thuis bent zien de burens waarschijnlijk ook jouw netwerk vermeld staan. (Dat is een van de redenen waarom wifi-wachtwoorden belangrijk zijn.)

De netwerken zijn gerangschikt op signaalsterkte, waarbij het sterkste en snelste netwerk bovenaan staat.

Figuur 9.1:

Windows vermeldt elk draadloos netwerk dat binnen bereik is

3. Kies het gewenste netwerk door op de naam ervan te klikken en klik vervolgens op de knop **Verbinding maken**.

Als je verbinding maakt met een *onbeveiligd netwerk* — een netwerk dat geen wachtwoord vereist — dan ben je klaar. Windows waarschuwt je voor de gevaren van onbeveiligde netwerken, maar laat je wel gewoon verbinding maken wanneer je op de knop **Verbinding maken** klikt of tikt. (Besef wel dat het op onbeveiligde netwerken niet verstandig is te winkelen of je bankzaken te regelen.)

Sla voor de zekerheid de onbeveiligde netwerken over. Vraag het hotel-, café- of luchthavenpersoneel naar het wachtwoord voor het beveiligde netwerk. Ga dan verder met de volgende stap.

Markeer je het selectievakje **Automatisch verbinding maken** voordat je op de knop **Verbinding maken** klikt, dan maakt Windows de volgende keer automatisch verbinding met dit netwerk als je binnen bereik bent, zodat je het niet iedere keer handmatig hoeft te doen.

4. Voer indien nodig een wachtwoord in.

Probeer je verbinding met een beveiligd draadloos netwerk te maken, dan vraagt Windows om een beveiligingssleutel – technisch jargon voor een wachtwoord. Als je thuis bent, voer je hier hetzelfde wachtwoord in als je bij de router hebt gedaan tijdens de installatie van het draadloze netwerk.

Wil je verbinding maken op het beveiligde draadloze netwerk van een ander, vraag dan om het wachtwoord bij de eigenaar van het netwerk. In een hotel is het verstandig je creditcard mee te nemen, want je moet vaak bij de receptie betalen voor verbindingstijd.

5. Beslis of je bestanden wilt delen met andere gebruikers van het netwerk.

Thuis of op kantoor kies je Ja, schakel delen in en maak verbinding met apparaten. Je kunt dan bestanden delen met anderen en verbinding maken met gedeelde apparaten, zoals printers.

Kies in een publieke omgeving echter altijd Nee, schakel delen niet in en maak geen verbinding met apparaten. Nieuwsgierige aagjes worden dan buiten de deur gehouden.

Probeer het volgende als je nog steeds problemen hebt met het maken van een verbinding:

- Als het Windows niet lukt om verbinding met je draadloos netwerk te maken, stelt het voor om de probleemoplosser voor netwerken te openen. Deze probleemoplosser bekijkt het probleem en mompelt dan iets over een zwak signaal. Wat hij bedoelt is dat je dichterbij de draadloze router moet gaan zitten.
- In een hotelkamer kun je soms een sterker signaal krijgen als je dichterbij een raam gaat zitten. (Je hebt zelfs kans dat je meer beschikbare draadloze netwerken oppikt.)
- Lukt het je niet om verbinding met het gewenste beveiligde netwerk te maken, probeer dan verbinding te maken met een van de onbeveiligde netwerken. Onbeveiligde netwerken zijn natuurlijk onveilig, maar prima om wat te surfen op internet.

- Staat er een pictogram van een draadloos netwerk op de taakbalk van het bureaublad (zie kantlijn), klik er dan op om naar stap 3 te gaan. Het is een snelle en handige manier om verbinding te maken op nieuwe locaties.

Gescheiden werelden: Microsoft Edge en Internet Explorer

Hoewel Microsoft de schijnwerpers richt op zijn nieuwe webbrowser Microsoft Edge, beschikt Windows 10 nog steeds over twee webbrowsers. Internet Explorer leeft voort, weggestopt in het menu Start.

Microsoft Edge en Internet Explorer leven in compleet gescheiden werelden. Wanneer je een favoriete website toevoegt aan Microsoft Edge, verschijnt deze niet in Internet Explorer en vice versa.

Dat is een opvallend verschil met de twee browsers in Windows 8 and 8.1. Windows bevatte toen twee met elkaar verstrengelde versies van Internet Explorer: een vereenvoudigde app en de bekende bureaubladversie. Die twee versies van Internet Explorer deelden jouw internetgeschiedenis, cookies, opgeslagen wachtwoorden en tijdelijke bestanden. Als je die items wiste in de ene browser, werden ze ook gewist in de andere.

Op internet surfen met Microsoft Edge

Microsoft Edge is bedoeld om snel te surfen op moderne websites. De browser laadt snel en tovert webpagina's zo snel op het scherm als je internetverbinding maar toelaat. Maar in zijn snelheid en strakke uiterlijk schuilen tegelijkertijd ook zijn beperkingen. De browser verbergt namelijk veel belangrijke knoppen en menu's, zodat alle aandacht gericht is op de inhoud van een website. Dat maakt navigeren een stuk lastiger.

Je opent Microsoft Edge met een klik op zijn pictogram (zie kantlijn) op de

taakbalk onder aan het scherm of in het menu Start. De browser vult het scherm met je laatst bezochte site (zie figuur 9.2) of met een startpagina met het laatste nieuws, weerinformatie en links naar populaire websites.

De browser verbergt de meeste menu's achter cryptische pictogrammen. Ik geef ze allemaal aan in figuur 9.2 en heb ze hieronder van een label voorzien:

- **Vorige.** Met deze naar links gerichte pijl in de linkerbovenhoek kun je teruggaan naar de pagina die je eerder hebt bezocht.

- **Volgende.** Met dit pictogram ga je weer naar de pagina die je zonet hebt verlaten.

- **Vernieuwen.** Met dit pictogram wordt de huidige pagina opnieuw geladen en bijgewerkt met de meest actuele informatie, wat bijvoorbeeld handig is bij sites die het laatste nieuws weergeven.

Figuur 9.2:

Microsoft Edge laat je meerdere websites zien, elk op zijn eigen tabblad

- **Tabs.** Je geopende sites verschijnen als tabs aan de bovenzijde van het venster, zodat je er met een muisklik weer heen kunt gaan. (Of je kunt ze sluiten door op de X rechts van de tab te klikken.)

- **Adresbalk.** Klik op de naam van de weergegeven website, die meestal verschijnt aan de bovenkant van de site, en de adresbalk verschijnt, zodat je het adres kunt intypen van een website die je wilt bezoeken. Ken je het adres niet? Typ dan enkele beschrijvende woorden in en de browser presenteert mogelijke treffers. Klik op een ervan om de website te bezoeken.
- **Nieuw tabblad.** Door te klikken op dit plusteken, dat direct rechts naast je open tab(s) staat, verschijnt een leeg venster met bovenaan een adresbalk. Daar kun je het adres van een gezochte website of enkele zoektermen intypen.
- **Leesweergave.** Hiermee verander je de indeling van de huidige website zodat deze meer op een pagina uit een boek lijkt. Hoe? Door veel advertenties en opmaak weg te laten, zodat alleen tekst en relevante foto's overblijven.
- **Aan Favorieten of Leeslijst toevoegen.** Klik hierop om de huidige webpagina toe te voegen aan je *favorieten*, een verzameling van sites die je later nog eens wilt bezoeken. Ook kun je hier de site opslaan in je leeslijst om hem later te lezen. (De leeslijst wordt gesynchroniseerd tussen je apparaten, zodat leeslijst-items van je bureaublad ook verschijnen op je Windows 10-tablet of -smartphone.)

- **Hub.** Met behulp van dit pictogram kun je opnieuw websites bezoeken die je hebt gemarkeerd als favorieten of die je in de leeslijst hebt geplaatst. Ook kun je er je browsegeschiedenis bekijken en gedownloade bestanden vinden.
- **Webnotitie.** Met deze functie, geliefd bij de bezitters van tablets en aanraakpennen, kun je tekenen op een webpagina en het resultaat opslaan als een afbeelding. Handig voor het markeren van passages en het toevoegen van een krabbel als 'Lees dit!' voordat je een website naar een geïnteresseerde vriend stuurt. (Omdat de pagina als afbeelding wordt verzonden, zullen de links niet werken.)

- **Delen.** Klik hier om de huidige pagina naar een ander programma (meestal OneNote) te sturen.

- **Meer acties.** Als je op het pictogram met de drie puntjes klikt, krijg je een menu te zien met meer mogelijkheden, zoals een nieuw venster openen, de tekengrootte van de huidige website wijzigen, een site delen met vrienden, bepaalde tekst zoeken op de huidige pagina, de pagina afdrukken, de pagina vastmaken aan het menu Start en meer.

Wanneer je onderweg bent en snel informatie nodig hebt, is deze snelle webbrower met zijn simpele menu's misschien wel alles wat je nodig hebt.

Heb je op de verkeerde knop geklikt of getikt, maar de muisknop nog niet losgelaten of je vinger nog niet opgetild, blijf dan rustig! Knoppen reageren pas als ze worden losgelaten. Blijf de muisknop of je vinger ingedrukt houden terwijl je hem van de foute knop wegschuift. Pas als de muisaanwijzer of vinger van de knop is gehaald, laat je de muisknop los of til je je vinger op.

Hoe ga ik van webpagina naar webpagina?

Iedere webpagina heeft een uniek adres, net zoals een huis. Alle browsers kunnen die adressen bezoeken. Je kunt Microsoft Edge, Internet Explorer of zelfs een concurrerende browser gebruiken, zoals Firefox (www.getfirefox.com) of Chrome (www.google.com/chrome).

Met al deze browsers kun je op drie verschillende manieren van de ene naar de andere pagina gaan:

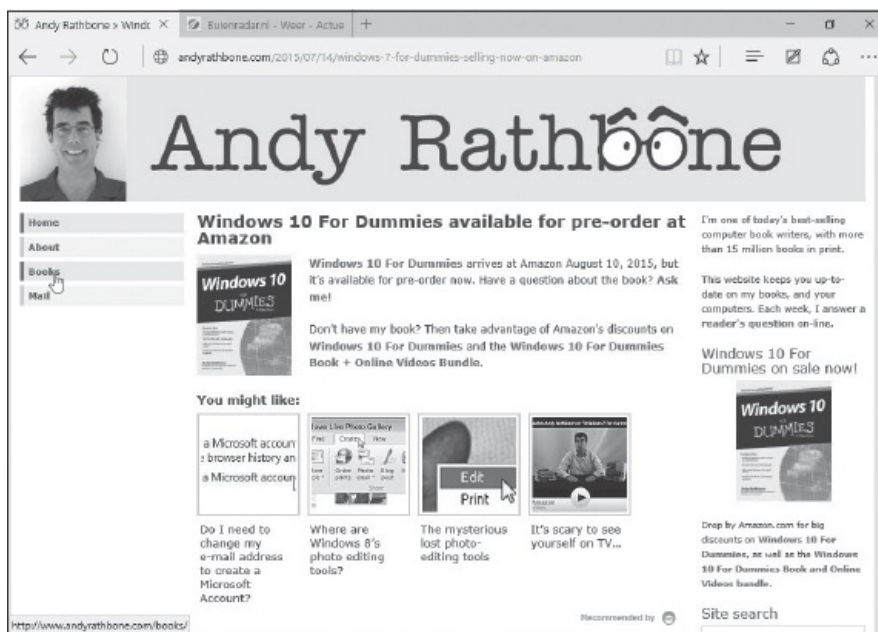
- Klik op een knop of link die je automatisch naar een andere pagina stuurt.
- Typ een lange reeks codewoorden (het webadres) in de adresbalk van de webbrowser en druk daarna op Enter.
- Klik op de navigatieknoppen op de werkbalk van de browser, meestal bovenaan in het venster.

Klikken op links

De eerste manier is de makkelijkste. Ga op zoek naar *links*, ook wel hyperlinks of koppelingen genoemd: onderstreepte woorden, plaatjes en knoppen in een andere kleur.

Zie je bijvoorbeeld hoe de muisaanwijzer veranderd is in een handje (zie kantlijn) bij het woord 'Books' in figuur 9.3? Die hand betekent dat datgene waar je naar wijst (of het nu een woord, knop of afbeelding is) kan worden aangeklikt. In dit voorbeeld kan ik op het woord 'Books' klikken om naar een webpagina te gaan met meer informatie over dat onderwerp. De muisaanwijzer verandert in een handje wanneer hij zich boven een link bevindt. Klik op een link om pagina's te zien over het specifieke onderwerp van die link.

Figuur 9.3:

Wanneer de muisaanwijzer in een handje verandert, klik je op het woord of de afbeelding voor meer informatie over dat item

Webadressen in de adresbalk typen

De tweede manier is lastiger. Als een vriend een webadres voor je op een bierviltje krabbelt, dan valt er niet veel te klikken. Je zult zelf het adres in de adresbalk van de browser moeten overtypen. Dat is niet zo moeilijk, maar je

moet geen typefouten maken.

Zie je het adres voor mijn website boven in figuur 9.3? Ik heb **andyrathbone.com** in de adresbalk getypt. Toen ik op Enter drukte, bracht Microsoft Edge me linea recta naar mijn website. (Gelukkig hoeft je het gedeelte **http://www.** niet te typen.)

De pictogrammen van Microsoft Edge gebruiken

Tot slot kun je vrij manoeuvreren op internet met de verschillende knoppen op de uitgekleepte menu's van Microsoft Edge, zoals beschreven in de vorige paragraaf en figuur 9.2. Klik bijvoorbeeld op de pijl Vorige van de browser om terug te gaan naar een webpagina die je zojuist hebt bezocht.

Houd de muisaanwijzer boven een onduidelijke knop in een programma. Meestal verschijnt er dan een pop-up met uitleg.

Microsoft Edge laten openen met je favoriete website

De webbrowser geeft automatisch een website weer wanneer je de browser opent. Die website wordt de *startpagina* genoemd. Je kunt Microsoft Edge elke willekeurige website als startpagina laten gebruiken.

Natuurlijk wil Microsoft de browser laten openen met een Microsoft-website, dus zul je even wat moeite moeten doen om hem met jouw favoriete site te laten openen:

1. Ga naar je favoriete website.

Je kunt elke webpagina kiezen die je wilt. Kies je bijvoorbeeld Google (www.google.nl), dan kun je meteen beginnen met zoeken op Google.

2. Klik in Microsoft Edge op het pictogram Meer acties en kies Instellingen in het vervolgmenu.

Het venster Instellingen verschijnt met de beschikbare opties.

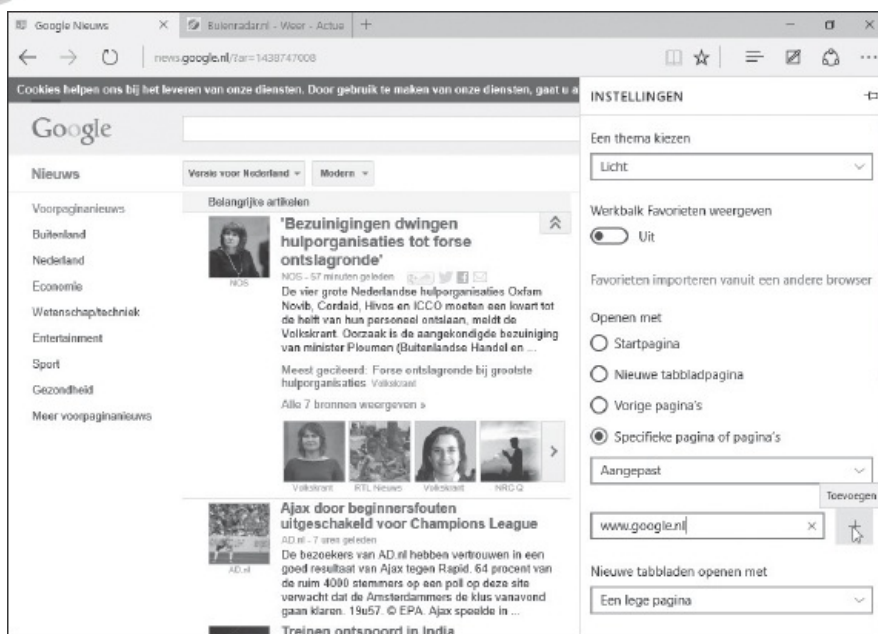
3. Markeer in het onderdeel Openen met het keuzerondje Specifieke pagina of pagina's en klik op Aangepast. Typ in het vak daaronder het adres in van de site uit stap 1 (zie figuur 9.4.)

Om meerdere startpagina's te openen, elk op hun eigen tabblad, klik je op het plusteken naast het eerste webadres dat je opgeeft. Er verschijnt een nieuw invoervak om een ander adres te typen. Herhaal dit totdat je Microsoft Edge hebt voorzien van alle webpagina's die automatisch geladen moeten worden bij het starten van Microsoft Edge.

Je wijzigingen zijn meteen van kracht. Om het venster Instellingen te sluiten, klik je ergens anders op het scherm. Het Instellingen-venster verdwijnt weer uit beeld.

Nadat Microsoft Edge gestart is met jouw gekozen startpagina (of -pagina's), kun je gewoon surfen op internet en naar onderwerpen zoeken door ze in de adresbalk te typen of door simpelweg op verschillende links te klikken.

De startpagina of homepage van een website doet dienst als een soort 'omslag', net als bij een tijdschrift. Wanneer je naar een website gaat, kom je meestal terecht op de homepage, die je als beginpunt van het surfen gebruikt.

Figuur 9.4:

Typ het adres in van je favoriete website, en Microsoft Edge zal openen met die site

Favoriete plekken opnieuw bezoeken

Vroeg of laat kom je bij een webpagina die werkelijk om te smullen is. Om er zeker van te zijn dat je die pagina weer terugvindt, kun je hem aan je lijst met favorieten toevoegen door de volgende stappen uit te voeren:

1. Klik op het pictogram Favorieten (de kleine ster in de kantlijn), rechtsboven in Microsoft Edge. Kies vervolgens Favorieten of Leeslijst in het menu Toevoegen aan.

Het menu biedt twee plekken om de begeerde website onder te brengen:

- **Favorieten.** Klik op Favorieten om de site toe te voegen aan je lijst van favoriete websites zodat je er snel weer heen kunt. De links die hier worden toegevoegd voeren je altijd naar de actuele versie van de webpagina.
- **Leeslijst.** Kies deze optie voor langere webpagina's met veel informatie die je liever later leest. Anders dan bij de optie Favorieten, worden de pagina's toegevoegd aan de leeslijst van Microsoft Edge, een opslagruimte waar je ze later op je gemak kunt lezen.

2. Klik op de knop Toevoegen.

In beide gevallen verschijnt een vak met de naam van de site. (Je kunt gerust de naam bewerken om deze wat duidelijker te maken.)

Klik op Toevoegen, en de naam wordt toegevoegd aan het gekozen onderdeel: de lijst met favorieten of de leeslijst.

Om een favoriete pagina opnieuw te bezoeken, klik je op het pictogram Hub (zie kantlijn) van Microsoft Edge. Klik boven in het

verschijnende menu op het Favorieten-pictogram (het sterretje) of het Leeslijst-pictogram. De lijst met sites verschijnt; met een klik op de naam van een site ga je er weer heen.

snelmenu.

Klik op de knop Hub om een teleurstellend item uit de lijst van favorieten of de leeslijst te verwijderen. Klik wanneer het Hub-menu verschijnt op het toepasselijke pictogram om je favorieten of leeslijst weer te geven. Klik tot slot met de rechtermuisknop op de naam van het ongewenste item en kies Verwijderen in het

De geheime geschiedenis van je webbezoekjes

Microsoft Edge houdt bij welke sites je allemaal bezoekt. Deze geschiedenislijst mag dan een handig overzicht van je internetactiviteiten zijn, het is ook de droom van elke spion.

Om te zien wat Microsoft Edge opslaat, klik je op de knop Hub en vervolgens boven in het Hub-menu op het pictogram Geschiedenis (lijkt op een klokje). Microsoft Edge vermeldt elke website die je de laatste paar weken hebt bezocht, gerangschikt op datum. (Recente bezoeken staan bovenaan.) Door sites te presenteren in de volgorde waarin je ze bekeken hebt, maakt Edge het gemakkelijk om terug te gaan naar de site die je vanochtend of vorige week zo interessant vond maar waarvan je de naam bent vergeten.

Als je een enkele vermelding uit de geschiedenis wilt wissen, klik je erop met de rechtermuisknop en kies je Verwijderen in het snelmenu. In datzelfde menu kun je ook *elk* bezoek aan die site verwijderen, zodat je ze niet allemaal afzonderlijk hoeft op te zoeken en verwijderen.

Klik bovenin op Alle geschiedenis wissen om de volledige lijst te verwijderen.

Hoe vind ik iets op internet?

Als je een boek in de bibliotheek wilt zoeken, ga je meestal direct naar de gecomputeriseerde catalogus. Hetzelfde geldt voor internet, want je hebt een index nodig om de informatie te vinden die je zoekt.

Microsoft Edge helpt je hierbij met een *zoekmachine*, een enorme index met internetsites. Ga om iets te zoeken naar de adresbalk – die ruimte waar je normaal gesproken het webadres intypt van de site die je wilt bezoeken.

Nu echter typ je je zoekterm — bijvoorbeeld **exotische orchideeën** — direct in de adresbalk en druk je op Enter.

Microsoft Edge stuurt je zoekactie door naar Bing, de eigen zoekmachine van Microsoft, en toont vervolgens websites over exotische orchideeën. Klik op de naam van een website om er heen te gaan.

Je kunt deze zoekmachine ook vervangen door Google (www.google.nl) of een andere naar keuze als je niet tevreden bent over Bing.

Voer de volgende stappen uit om het zoeken met Microsoft Edge aan te passen:

1. Klik rechtsboven op het pictogram Meer acties (zie kantlijn) en kies Instellingen in het vervolgmenu.

Het venster Instellingen verschijnt.

2. Klik op de knop Geavanceerde instellingen weergeven en vervolgens op het pijltje omlaag van het vak Zoeken in de adresbalk met. Kies de gewenste zoekmachine.

Als de gewenste zoekmachine niet vermeld wordt, klik je op Nieuwe toevoegen om handmatig een zoekmachine toe te voegen. De verandering is onmiddellijk van kracht. Om het venster Instellingen te sluiten, klik je ergens anders op de pagina.

Microsoft Edge vervangt Bing door je nieuw gekozen zoekmachine. De wijziging in Edge is niet van invloed op de zoekmachine in Internet Explorer; de twee browsers leven volledig gescheiden van elkaar.

Informatie opslaan van internet

Internet brengt een volledig uitgeruste bibliotheek bij je thuis, zonder lange rijen voor de uitleenbalie. Net zoals elke bibliotheek een kopieerapparaat heeft, zo biedt Microsoft Edge verschillende manieren om interessante stukjes informatie op te slaan voor persoonlijk gebruik.

In de volgende paragrafen lees je hoe je iets van internet naar je computer kopieert, of het nu een hele webpagina is, een foto, een geluid of film of een programma.

In hoofdstuk 8 lees je hoe je een webpagina (of enkele gegevens ervan) afdrukt.

Een webpagina opslaan

Ben je wanhopig op zoek naar een handige tabel voor de conversie van Fahrenheit naar Celsius? Heb je een sushirecept nodig? Wil je de routebeschrijving opslaan voor het reisje naar Noorwegen volgende maand? Wanneer je een webpagina met onmisbare informatie vindt, kun je soms de verleiding niet weerstaan om een kopie op je computer op te slaan om later nog eens te bekijken of af te drukken.

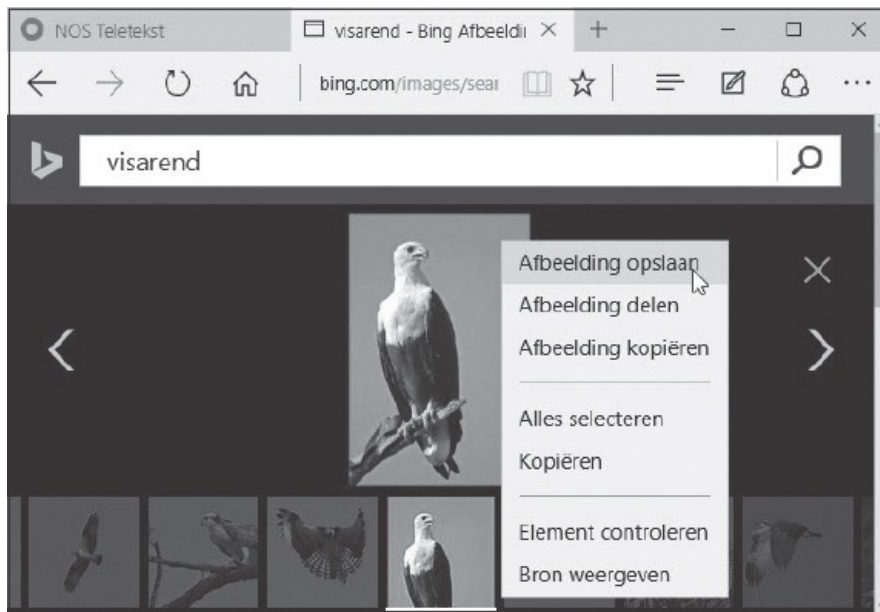
Microsoft Edge laat je webpagina's opslaan door ze toe te voegen aan je leeslijst, eerder in dit hoofdstuk beschreven in de paragraaf 'Favoriete plekken opnieuw bezoeken'.

Tekst opslaan

Als je alleen een stukje tekst wilt opslaan, selecteer je de gewenste woorden, klik je erop met de rechtermuisknop en kies je Kopiëren. In hoofdstuk 6 lees je hoe dit in zijn werk gaat. Open dan je tekstverwerker, plak de tekst in een nieuw document en sla dit op onder een beschrijvende naam in de map Documenten.

Een afbeelding opslaan

Als je tijdens het surfen een plaatje tegenkomt dat je wilt bewaren, sla je het op: klik met de rechtermuisknop op de afbeelding en kies de optie Afbeelding opslaan (zie figuur 9.5).

Figuur 9.5:

Klik met de rechtermuisknop op de gewenste afbeelding en kies in het snelmenu Afbeelding opslaan

In het dialoogvenster Opslaan als typ je een nieuwe bestandsnaam voor de afbeelding, of je neemt de bestandsnaam die op de webpagina is gebruikt. Klik op Opslaan en het plaatje verschijnt in de map Afbeeldingen.

Zoals je in figuur 9.6 ziet, biedt het snelmenu ook nog andere handige opties om de afbeelding per e-mail te versturen of te kopiëren naar het Klembord, zodat je het in een ander programma kunt plakken.

Heb je het plaatje bij je naam in het menu Start gezien? Je kunt er elke gewenste afbeelding van internet voor gebruiken. Klik met de rechtermuisknop op het nieuwe plaatje en sla het op in de map Afbeeldingen. Gebruik vervolgens de app

Instellingen (zie hoofdstuk 2) om van dat plaatje je nieuwe gebruikersaccountafbeelding te maken.

Een programma, muziknummer of ander type bestand downloaden

Microsoft Edge maakt het iets makkelijker om bestanden te downloaden van internet. En nog mooier, het is nu eenvoudiger dan ooit om de bestanden te vinden nadat je ze hebt gedownload.

Om iets te downloaden van een website, klik je op de link naar het item of op een Download-knop (als die beschikbaar is). Microsoft Edge downloadt het item en plaatst het automatisch in de map Downloads zodat je het gemakkelijk kunt terugvinden. Het bestand is er meestal in een paar seconden.

Let bij het gebruik van een Download-knop goed op dat je op de juiste knop klikt. Veel sites proberen je opzettelijk iets anders te laten downloaden, zoals spyware, een virus of iets anders waar je last van krijgt.

Je kunt het gedownloade item op twee manieren terugvinden:

- **De map Downloads.** Gedownload items komen terecht in de map Downloads. Om ze te vinden, open je de Verkenner (zie kantlijn) vanuit de taakbalk. De Verkenner vermeldt de map Downloads in het linkerdeelvenster.

- **Microsoft Edge's downloadrij.** Klik op het Hub-pictogram (zie kantlijn) in Microsoft Edge. Klik in het Hub-menu op het pictogram Downloads. (Het is het meest rechtse pictogram boven in het Hub-menu.) Microsoft Edge vermeldt al je gedownloade bestanden voor snelle toegang met een muisklik. Je kunt ook op de menulink Map openen klikken om direct naar de map Downloads te gaan.

Veel gedownloade bestanden worden verpakt in een overzichtelijke map met een ritssluiting, ook wel een *gecomprimeerde map* of *zipbestand* genoemd. Windows behandelt deze bestanden als normale mappen; dubbelklik erop om ze te openen. (De bestanden in de map zijn gecomprimeerd om downloadtijd te besparen, voor het geval je interesse in de achterliggende techniek hebt.) Wil je de bestanden uitpakken, klik dan met de rechtermuisknop op het gecomprimeerde bestand en kies Alles uitpakken.

Hoofdstuk 10

Sociaal zijn: de apps Mail, Personen en Agenda

In dit hoofdstuk:

- Je accounts toevoegen
 - Mail configureren
 - Bestanden en foto's versturen en ontvangen
 - Contactpersonen beheren
 - Een agenda bijhouden
-

Dankzij het feilloze geheugen van internet verdwijnen vrienden en kennissen nooit uit zicht. Vrienden van de universiteit, oud-collega's en zelfs pestkoppen van de basisschool zijn allemaal online terug te vinden. Doe er nog een paar onbekenden bij waarmee je berichten via een website hebt uitgewisseld en internet heeft een enorm sociaal netwerk gemaakt.

Windows helpt je niet alleen in contact te blijven met je vrienden, maar ook met het vermijden van mensen waar je liever niets mee te maken hebt. Voor je sociale leven online biedt Windows een verzameling met elkaar verweven apps: Mail, Personen en Agenda. Je kunt wel raden welke app wat doet.

Als je deze apps hebt gebruikt in eerdere Windows-versies, zet je dan schrap: De nieuwe Personen-app in Windows 10 integreert niet langer je social media-accounts. Op de account van een vriend vind je enkel nog simpele contactgegevens en geen Facebook- of Twitter-updates meer.

Maar de drie apps werken nog steeds samen en maken het veel eenvoudiger om je contacten en afspraken bij te houden. In dit hoofdstuk wordt de Windows-suite van apps besproken en wordt uitgelegd hoe je ze configureert.

Je accounts toevoegen aan Windows

Jarenlang heb je te horen gekregen dat je aan *niemand* je gebruikersaccount en wachtwoord moest vertellen. Nu lijkt het erop dat Windows je vraagt die regel te overtreden.

De eerste keer dat je een van de apps Personen, Mail of Agenda opent, vraagt Windows je mogelijk naar de gebruikersnamen en wachtwoorden van je e-mailaccounts en van services als Google.

Schrik niet, dit is niet zo eng als je denkt. Microsoft en andere netwerken hebben afgesproken informatie te delen *als jij toestemming geeft*. Stem je in, dan maakt Windows contact met je accounts en importeert gegevens over je contactpersonen, e-mail en agenda.

Eerlijk gezegd levert deze gegevensuitwisseling je een enorme tijdsbesparing op. Als je accounts aan Windows koppelt, dan maakt je computer er automatisch contact mee, importeert hij contactgegevens van je vrienden en vult er je apps mee.

Voer de volgende stappen uit als je Windows op de hoogte wilt brengen van je leven online:

1. Klik op de knop Start. Wanneer het menu Start verschijnt, open je de app Mail.

Klik op de tegel Mail aan de rechterkant van het Start-menu om de app te openen.

Als je nog geen Microsoft-account hebt, verschijnt er mogelijk een herinnering in beeld dat je er een nodig hebt. (In hoofdstuk 2 wordt uitgelegd hoe je een Microsoft-account aanmaakt.)

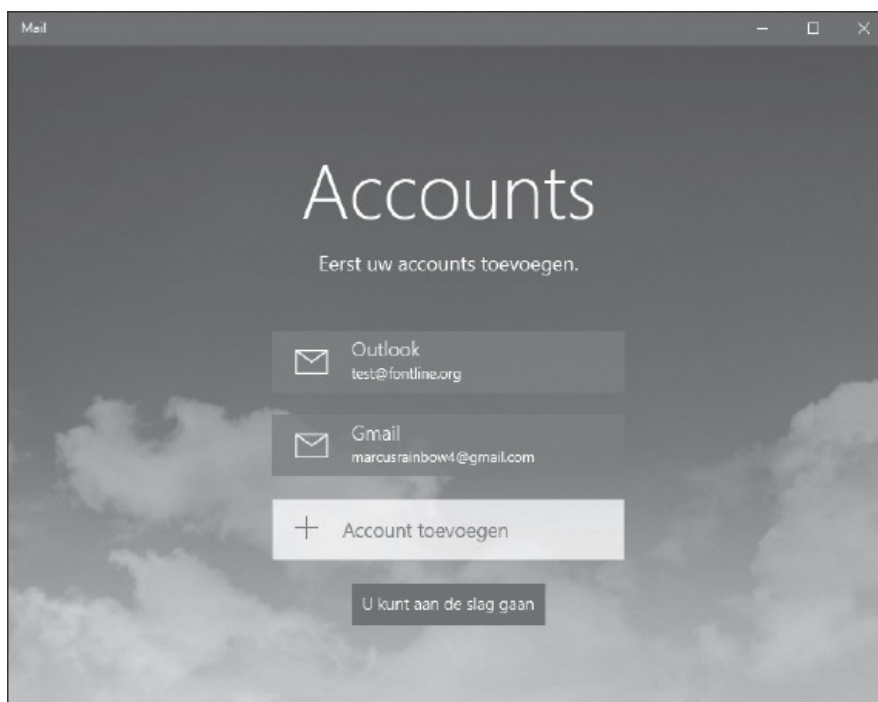
2. Voer je accounts in bij de app Mail.

Wanneer je de Mail-app voor het eerst opent, wordt je gevraagd om je e-mailaccount of -accounts toe te voegen, zoals weergegeven in figuur 10.1. Als je een Microsoft-account hebt dat tevens fungeert als een e-mailadres voor Microsoft — een dat eindigt op Live, Hotmail of Outlook, bijvoorbeeld — is dat e-mailadres al vermeld en ingesteld.

Om andere accounts toe te voegen, klik je op de knop Account toevoegen. Je krijgt dan een overzicht te zien van de accounts die je kunt toevoegen: Exchange (vaak gebruikt door bedrijven of mensen die de online-programma's van Office 365 gebruiken), Google, iCloud (voor Apple), Ander account (accounts die POP of IMAP gebruiken) of Geavanceerde configuratie, waarmee je Exchange ActiveSync of webmail kunt instellen.

Als je bijvoorbeeld een Google-account wilt toevoegen, klik je op het woord Google. Windows brengt je naar een beveiligd deel op de website van Google, waar je de transactie kunt autoriseren door je Gmail-adres en wachtwoord in te voeren en op Accepteren of Aanmelden te klikken.

Als je nieuwe e-mailaccounts wilt toevoegen vanuit de app Mail, klik je op het pictogram Instellingen (lijkt op een tandwiel) en kies je Accounts in het venster Instellingen.

Figuur 10.1:

De Mail-app laat je e-mailaccounts toevoegen van services als Google, Hotmail, Outlook, Yahoo! en andere

Herhaal deze stappen voor elk van je andere vermelde accounts en geef elk ervan toestemming om informatie te delen met je Windows-account.

Nadat je je accounts hebt ingevoerd, haalt Windows automatisch je e-mail op via de Mail-app, vult het de Personen-app met de contactgegevens van je vrienden en voegt het eventuele afspraken toe aan de Agenda-app.

Hoewel het eng lijkt om Windows je gekoesterde gebruikersnamen en wachtwoorden te geven, verrijkt het Windows op veel manieren:

- In plaats van je contactpersonen met de hand in te typen, staan ze al automatisch op je te wachten, of ze nu afkomstig zijn van je Google-, Hotmail-, Outlook- of Windows Live-account.
- Windows-apps werken prima samen met apps en programma's van andere bedrijven. De verjaardagen van je vrienden in je Google-agenda bijvoorbeeld verschijnen in de app Agenda zonder dat je ze hoeft in te voeren.

- Moet je niets hebben van die nieuwerwetse Windows-apps? Negeer ze dan. In plaats daarvan kun je je tijd besteden op het Windows-bureaublad. Daar kun je Facebook en je andere social media-accounts bezoeken vanuit je webbrowser, zoals je dat altijd al deed.

De app Mail begrijpen

Anders dan Windows 7 bevat Windows 10 een ingebouwde app voor het versturen en ontvangen van e-mail. De live-app Mail werkt zijn Start-tegel automatisch bij. Je hoeft maar even op zijn tegel in het menu Start te kijken om de afzenders en onderwerpen van je meest recente e-mails te zien.

In tegenstelling tot de Mail-app in Windows 8 en 8.1 ondersteunt de Mail-app van Windows 10 eindelijk IMAP- en POP-accounts. Dat technische jargon betekent dat de app nu met een grotere verscheidenheid aan e-mailaccounts overweg kan, waaronder die van veel moderne internetproviders.

In de volgende paragrafen lees je meer over de menu's van de Mail-app, en hoe je e-mailberichten maakt, verstuurt en leest. (Als je je e-mailaccounts nog niet hebt toegevoegd, ga dan terug naar de eerste paragraaf van dit hoofdstuk.)

Schakelen tussen de weergaven, menu's en accounts van de app Mail

Om de Mail-app te laden, open je het menu Start (door op de knop Start te klikken in de linkerbenedenhoek van het scherm) en klik je op de tegel van de app (zie kantlijn).

De Mail-app verschijnt (zie figuur 10.2) en laat de e-mails zien die je hebt ontvangen van je primaire e-mailaccount – het eerste account dat je hebt ingevoerd bij het configureren van de app.

Zo laat figuur 10.3 bijvoorbeeld het momenteel geopende Outlook-account zien

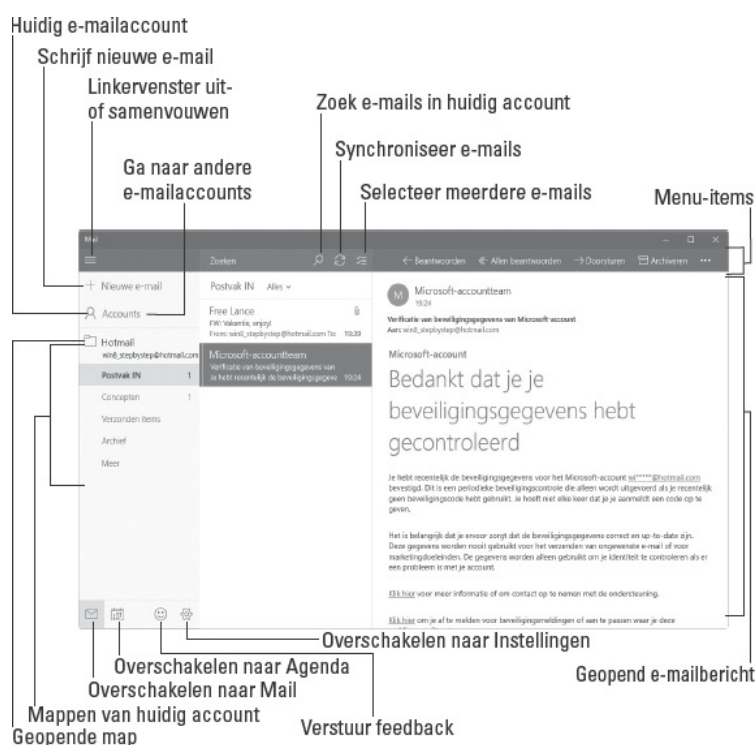
aan de bovenkant van het venster.

Om je mail van een ander account te zien, klik je op de tekst Accounts, boven in het linkervenster, vlak onder de tekst Nieuwe mail. Je andere e-mailaccounts verschijnen in een schuifmenu waarin je een keuze kunt maken.

Onder de naam van het momenteel geopende e-mailaccount staan de bijbehorende mappen vermeld:

- **Inbox.** Wanneer je de app Mail opent, toont de map Postvak IN berichten die op je wachten, met het meest recente bericht bovenaan. De app controleert automatisch om de paar minuten of er nieuwe berichten zijn, maar als het je te lang duurt, klik je op de knop Deze weergave synchroniseren (zie kantlijn). Klaarliggende berichten worden dan direct opgehaald.
- **Verzonden items.** Klik hier om de berichten te zien die je zelf hebt verstuurd in plaats van ontvangen van anderen.
- **Concepten.** Als je een bericht hebt opgesteld dat nog niet klaar is voor verzending, vind je het hier.
- **Meer.** Als je een groot aantal mappen hebt gemaakt voor het ordenen van je mail, maak ze dan zichtbaar door op Meer te klikken. Klik op een map en de inhoud wordt rechts weergegeven.

Figuur 10.2:

E-mailaccounts en mappen verschijnen links, e-mails in het midden en de inhoud van een e-mail rechts

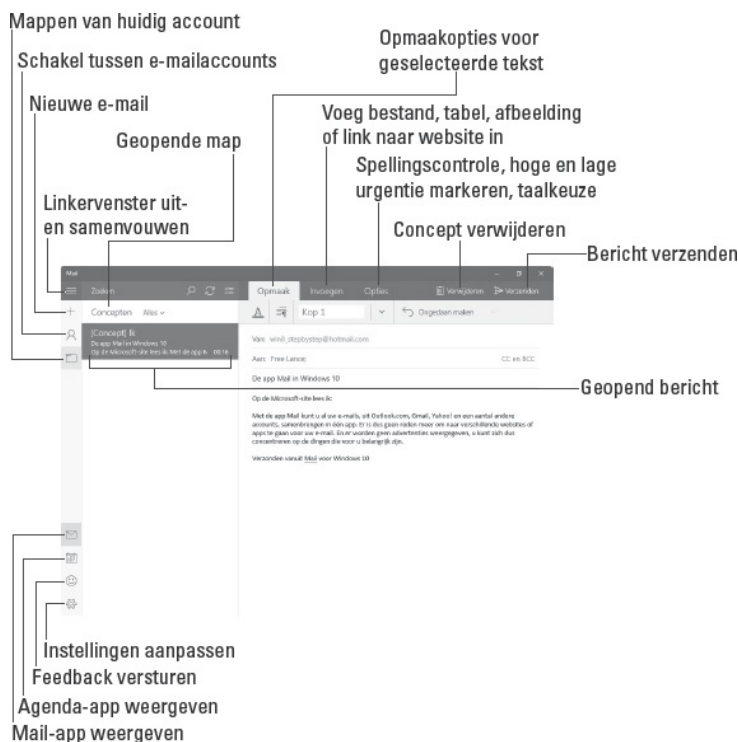
Met de pictogrammen onder aan het linkervenster kun je omschakelen naar de app Agenda, de app Mail, de app Feedback en de instellingen van de Mail-app.

Als je bijvoorbeeld op het pictogram Instellingen klikt, verschijnt er aan de rechterkant een venster met de instellingen die je kunt aanpassen binnen de

Mail-app. Met de Feedback-app, die in meerdere apps beschikbaar is, kun je Microsoft laten weten wat er volgens jou allemaal beter kan.

Net als de meeste apps past de Mail-app zijn breedte aan op basis van de grootte van je beeldscherm. Op een kleine tablet krimpt het linkervenster tot een smalle strook met pictogrammen in plaats van tekst, zoals weergegeven in figuur 10.3. Klik je op een pictogram, dan wordt de smalle strook uitgevouwen tot hetzelfde deelvenster dat je eerder hebt gezien in figuur 10.2.

Figuur 10.3:

De Mail-app past zijn weergave aan aan het beeldscherm

De instellingen van Mail aanpassen

Klik op het kleine tandwielpictogram in de linkerbenedenhoek van de app Mail en aan de rechterkant schuift het venster Instellingen in beeld. Daar kun je het gedrag van de app Mail op de volgende manieren aanpassen:

- **Accounts.** Hier kun je de instellingen van de ingevoerde e-mailaccounts aanpassen en nieuwe accounts toevoegen. Wanneer de instellingen eenmaal werken, hoeft je ze echter zelden meer te wijzigen.
- **Opties.** Hier kun je aanpassen hoe de app op een touchscreen reageert op je vingers. Je kunt er ook je handtekening wijzigen – de tekst die onder elke e-mail verschijnt die je stuurt.
- **Vertrouwenscentrum.** Met deze wat merkwaardige en mysterieuze functie kun je bepalen of Microsoft je informatie kan sturen op basis van de inhoud van je e-mail. Vermoedelijk geef je hiermee aan de robots van Microsoft toestemming om relevante reclame te sturen. (Klik wanneer het venster Vertrouwenscentrum verschijnt op de link Meer weten om online de privacypagina van Microsoft te lezen.)
- **Feedback.** Deze optie is een restant van toen Microsoft mensen Windows 10 liet testen voorafgaande aan de release. Je kunt er Microsoft commentaar mee sturen over de prestaties van de app. Je mag hopen dat er bij Microsoft nog iemand naar luistert.
- **Info.** Vertelt je het versienummer van de app, wat handig kan zijn als er problemen rijzen.

Misschien hoeft je wel nooit in het venster Instellingen te zijn, maar als dingen fout gaan,

is het meestal de eerste plek om te gaan kijken.

Een e-mail schrijven en versturen

Klaar om je eerste e-mailbericht te versturen? Volg deze instructies om een bericht op te stellen, het in de elektronische brievenbus te gooien en via de virtuele ruimte op de elektronische deurmat van de ontvanger te laten bezorgen:

1. Klik in het menu Start op de tegel van de app Mail (zie kantlijn) en klik vervolgens op het pictogram Nieuwe e-mail (een plusteken), bovenaan in het linkervenster van de app.

Aan de rechterkant verschijnt een lege ruimte, in afwachting van je tekst.

Nieuwe e-mail.

Als je meer dan één e-mailaccount hebt ingesteld in de app en je wilt van afzenderadres veranderen, schakel dan eerst over naar het juiste account door op Accounts te klikken en dan het gewenste account te kiezen. Klik vervolgens op het pictogram

2. Typ het e-mailadres van de ontvanger in het Aan-veld.

Tijdens het typen controleert de app Mail de lijst met namen en e-mailadressen van je contactpersonen en toont potentiële overeenkomsten met jouw invoer in een lijstje onder het invoerveld Aan. Zie je hier het juiste adres? Klik erop om de app het e-mailadres automatisch te laten aanvullen.

3. Klik in de regel Onderwerp en typ een onderwerp.

In figuur 10.3 heb ik bijvoorbeeld het onderwerp 'De app Mail in Windows 10' toegevoegd. Een onderwerp is niet verplicht, maar je maakt het de ontvanger dan wel makkelijker om zijn mails te sorteren of terug te zoeken.

4. Typ je bericht in het grote lege vak onder het onderwerp.

Maak het bericht zo lang als je maar wilt. Tijdens het typen onderstreept de app Mail mogelijk verkeerd gespelde woorden met rood.

5. Voeg desgewenst enige opmaak, tabellen, bestanden of foto's aan je e-mail toe.

Het menu direct boven je bericht biedt drie tabs, elk met verschillende opties:

- **Opmaak.** Met deze optie kun je de opmaak van je bericht wijzigen door delen van je tekst te selecteren en aan de bovenkant van het venster op de pictogrammen te klikken voor vet, cursief, onderstreept of tekenkleur (zie figuur 10.3). Om de tekengrootte te veranderen, klik je op het kleine pijltje omlaag naast de onderstreepte A. In het vervolgmenu kun je lettertype en tekengrootte wijzigen en de opmaak van geselecteerde tekst wissen.
- **Invoegen.** Klik hier om bestanden als bijlage mee te sturen; zie daarover de paragraaf 'Bestanden via e-mail versturen en ontvangen', verderop in dit hoofdstuk. Hier kun je ook tabellen, afbeeldingen en links naar websites invoegen.
- **Opties.** Klik hier na het opstellen van het bericht voor een laatste spellingcontrole.

De meeste providers staan geen bijlagen toe van meer dan 25 MB. Dat is voldoende voor een paar muzieksnummers, een aantal digitale foto's en de meeste documenten, maar zeker niet voor video's (of ze moeten heel kort zijn).

6. Controleer desgewenst de spelling.

De Mail-app is niet slecht in automatische spellingcorrectie terwijl je typt, maar voor een grondiger inspectie van je tekst klik je op de knop Opties boven aan het app-venster. Kies vervolgens Spelling in de menubalk.

De app springt naar de eerstvolgende fout. Wanneer hij een probleem tegenkomt, markeert hij het woord en presenteert een menu met mogelijke alternatieven.

Als de spellingchecker voortdurend een correct gespeld woord als fout markeert, kies dan de optie met het plusteken. Daarmee wordt het woord toegevoegd aan de woordenlijst van de spellingchecker en word je er niet meer over lastiggevalen.

7. Klik op de knop Verzenden in de rechterbovenhoek.

Zoef! De app Mail stuurt het bericht via internet naar de mailbox van de ontvanger. De duur van de overtocht is afhankelijk van de snelheid van de verbinding en kan vijf seconden tot een paar uur in beslag nemen. Het gemiddelde is enkele minuten.

Wil je het bericht bij nader inzien toch maar niet versturen? Verwijder het met een klik op de knop Verwijderen rechtsboven.

Een ontvangen e-mailbericht lezen

Als je computer met internet is verbonden, zie je in het menu Start van Windows meteen of er nieuwe berichten zijn. De tegel van de app Mail wordt automatisch bijgewerkt en toont de afzender en het onderwerp van de laatste ongelezen e-mailberichten.

Wil je meer informatie of op een bericht reageren, doe dan het volgende:

1. Klik op de tegel Mail in het menu Start.

De app Mail toont dan de berichten in het Postvak IN, zoals je eerder in figuur 10.2 hebt kunnen zien. De onderwerpen worden onder elkaar weergegeven, met het laatste bericht bovenaan.

Om snel een specifiek bericht te vinden, klik je op de knop met het vergrootglas bovenaan in de kolom met berichten. Een zoekvak wordt geopend, waarin je de naam van de afzender of een trefwoord kunt invoeren. Druk op Enter om alle overeenkomende berichten weer te geven.

2. Klik op het onderwerp om een bericht te lezen.

De app Mail toont de inhoud van het bericht in het leesvenster aan de rechterkant.

3. De Mail-app biedt je nu diverse mogelijkheden met de knoppen bovenaan in het venster.

- **Je doet niets.** Weet je het nog niet? Doe dan niets; het bericht blijft gewoon in de map Postvak IN staan totdat je het verwijdert.

- **Beantwoorden.** Klik op de knop Beantwoorden, en een nieuw venster verschijnt waarin je je reactie kunt typen. Dit venster is hetzelfde als het venster om een nieuw bericht te schrijven, met één handig verschil: het adres van de geadresseerde is al ingevuld en het onderwerp staat er ook al. Meestal staat het oorspronkelijke bericht onder je antwoord, zodat je het nog eens kunt nalezen.

- **Allen beantwoorden.** Soms sturen mensen berichten aan meerdere mensen tegelijk. Als je verschillende namen op de regel Aan van een e-mailbericht ziet staan, kun je al die mensen een antwoord sturen door op Allen beantwoorden te klikken.

- **Doorsturen.** Heb je iets ontvangen wat je aan een vriend wilt laten zien? Klik op Doorsturen om het bericht aan die vriend te sturen.

- **Verwijderen.** Klik op de knop Verwijderen om het bericht naar de Prullenbak of de map Verwijderde items te sturen. (E-mailaccounts gebruiken vaak verschillende woorden voor die map.)

- **Vlag instellen.** Hiermee plaats je een klein vlaggetje naast het bericht om je eraan te herinneren dat je er later nog naar moet kijken.

- **Acties.** Hiermee maak je een vervolgmenu zichtbaar met menu-items die niet meer op je scherm passen. Daarin kom je zeker de optie Verplaatsen tegen, waarmee je een item van het Postvak IN kunt verplaatsen naar een andere map om het veilig op te bergen.

De app Mail is geschikt voor eenvoudige e-mailtaken. Als je meer opties nodig hebt, kun je een uitgebreider e-mailprogramma voor het bureaublad nemen of je browser gebruiken en je e-mail online beheren, bijvoorbeeld via Outlook (www.outlook.com), Google (www.google.com/gmail) of de website van je eigen provider.

Als je een e-mail van een bank of een andere financiële website krijgt, klik dan nooit op een aanwezige link naar een website. Bij een criminele tak van sport die *phishing* wordt genoemd, worden e-mails verstuurd om te proberen je zover te krijgen dat je je naam en wachtwoord op een imitatiewebsite invoert. Op die manier komt jouw geheime informatie in handen van kwaadwillende lieden, die meteen je geld stelen. Ik kom terug op phishing in hoofdstuk 11.

Wil je niet dat de Mail-tegel de afzender en het onderwerp van je e-mail laat zien? Klik dan met de rechtermuisknop op de tegel in het menu Start en kies Live-tegel uitschakelen in het snelmenu.

ontvangen.

Bestanden via e-mail versturen en ontvangen

Net zoals een paar kaartjes voor de bioscoop in de envelop van een bedankbriefje is een *bijlage* een bestand dat meelift met een e-mailbericht. Je kunt elk type bericht als bijlage versturen of

In de volgende paragrafen lees je hoe je een bijlage met de app Mail verstuurt en ontvangt.

Een ontvangen bijlage opslaan

Een e-mailbericht met een bijlage herken je direct: er staat dan een paperclip naast het onderwerp. En wanneer je het bericht opent, zie je bijvoorbeeld een plaatsvervangende fotominiatuur of een bericht als 'Download bericht en afbeeldingen'.

Op de volgende manier sla je het bijgevoegde bestand (of de bestanden) op:

1. Download de bijlage.

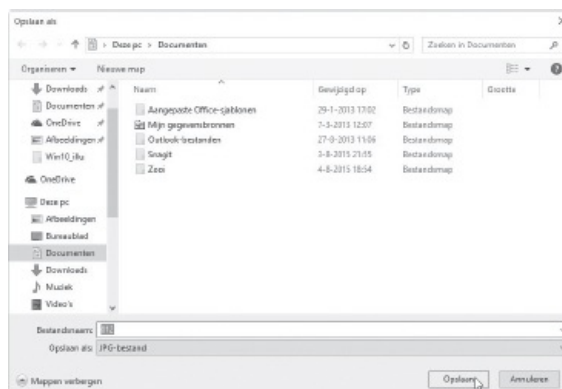
De Mail-app downloadt de bestanden pas als je daar opdracht toe geeft. In plaats daarvan plaatst de app plaatsvervangende miniatures boven aan het e-mailbericht.

Je kunt het bestand op twee manieren opslaan:

- Klik op het plaatsvervangende miniatuurpictogram van het bestand. Wanneer de app een miniatuur van het meegestuurde bestand laat zien, klik je erop met de rechtermuisknop en kies je Opslaan.
- Klik met de rechtermuisknop op de bijlage en kies Download in het snelmenu. Als het bestand binnen is, worden de plaatsvervangende miniatures gevuld met afbeeldingen of pictogrammen die de zojuist gedownloade bestanden vertegenwoordigen.

2. Selecteer een opslaglocatie voor het bestand.

Het venster Opslaan als van de Verkenner verschijnt (zie figuur 10.4), klaar om het bestand op te slaan in jouw map Documenten. Kies een andere map aan de linkerkant van het venster als je het bestand ergens anders wilt opslaan. Of klik links in het venster op Deze pc en blader naar de gewenste map.

Figuur 10.4:

Om een bijlage op te slaan klik je erop met de rechtermuisknop, kies je Opslaan in het snelmenu, kies je een opslaglocatie en klik je op Opslaan

Het bestand in een van je hoofdmappen opslaan is de eenvoudigste manier om jezelf ervan te verzekeren dat je het later kunt terugvinden. Over bestanden en mappen lees je meer in hoofdstuk 5. Nadat je een map hebt geselecteerd, zoals Afbeeldingen, krijg je een lijst met bestaande submappen te zien waarin je het bestand kunt bewaren.

Om een nieuwe map te maken in de huidige map, klik je boven in het menu op de knop Nieuwe map. Wanneer de nieuwe map verschijnt, geef je een naam op voor de map.

3. Klik op de knop Opslaan in de rechterbenedenhoek van het venster Opslaan als.

De app Mail slaat het bestand dan op in de geselecteerde map.

Nadat je het bestand hebt opgeslagen, staat de bijlage nog steeds bij het e-mailbericht. Dit komt doordat bijlagen altijd als kopieën worden opgeslagen. Dit is handig, want als je het opgeslagen bestand per ongeluk weggooit of verknalt, kun je altijd nog terugkeren naar het oorspronkelijke e-mailbericht om de bijlage opnieuw op te slaan.

De ingebouwde viruscontrole van Windows Defender controleert bijlagen automatisch op kwaadaardige toevoegingen bij e-mailberichten. In hoofdstuk 11 kom je meer te weten over Windows Defender.

Een bestand als bijlage versturen

Het versturen van een bestand met de app Mail werkt op ongeveer dezelfde manier als het opslaan ervan, maar dan in omgekeerde volgorde: in plaats van een bestand uit een e-mailbericht te halen en in een map op te slaan, pak je een bestand uit een map en sla je het bij een e-mailbericht op.

Voer de volgende stappen uit om een bijlage in de app Mail te versturen:

1. Open de app Mail en maak een nieuw e-mailbericht.

Ik beschrijf het maken van een nieuwe e-mail in de eerdere paragraaf 'Een e-mail schrijven en versturen'.

2. Klik in het menu boven aan het app-venster op de tab Invoegen en kies vervolgens Bijvoegen in het vervolgmenu.

Wanneer je op Bijvoegen klikt, verschijnt de Verkenner met de geopende map Documenten.

Als de map Documenten het bestand bevat dat je wilt meesturen, ga dan naar stap 4. Ga naar stap 3 als je iets uit een andere map wilt meesturen.

3. Navigeer naar de map met het bestand dat je wilt sturen.

Klik links in het venster Openen op Deze pc. Er verschijnt een menu met al je opslaglocaties. De meeste bestanden staan in de mappen Documenten, Afbeeldingen, Muziek en Video's.

Klik op de naam van een map om de inhoud ervan te bekijken. Niet de juiste map? Klik op de pijl omhoog (zie kantlijn) om terug te gaan vanuit die map en het nog eens te proberen.

4. Klik op het gewenste bestand en vervolgens op de knop Openen.

Klik op een bestand om het te selecteren. Om meerdere bestanden te selecteren, houd je de Ctrl-toets ingedrukt bij het selecteren. Heb je te veel bestanden geselecteerd? Je heft de selectie van een ongewenst bestand op door nogmaals op de naam te klikken. Wanneer je op de knop Toevoegen klikt, voegt de app Mail het bestand of de bestanden aan het e-mailbericht toe.

5. Klik op de knop Verzenden.

De app Mail stuurt je bericht met de bijlage naar de ontvanger.

Wanneer je een bijlage verstuurt, verstuur je enkel een kopie van het bestand. Het origineel blijft veilig op je computer staan.

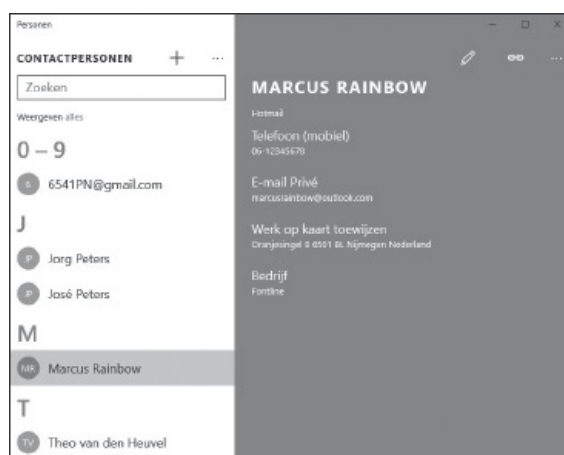
Contactpersonen beheren in de app Personen

Zodra je een e-mailaccount toevoegt in de app Mail, gaat Windows op zoek naar alle online contactpersonen die het maar kan vinden. Dat houdt in dat de app Personen waarschijnlijk al gevuld is met je online vrienden.

De app Personen van Windows 10 ziet er heel anders uit dan de app in Windows 8 en 8.1. In plaats van een social media-hub is het nu een simpel adresboek dat je contactpersonen en hun contactgegevens vermeldt.

Om deze app te starten, klik je op de tegel Personen in het menu Start. In de app Personen staan al je online vrienden in alfabetische volgorde, zoals je in figuur 10.5 ziet.

Figuur 10.5:

De Personenapp voorziet zichzelf automatisch van contactpersonen uit jouw e-mailaccounts

De app Personen voert zelf veel beheertaken automatisch uit door mensen toe te voegen zodra je met iemand online contact begint te onderhouden.

Soms zul je echter handmatig sommige vermeldingen moeten toevoegen of bewerken. In de volgende paragrafen lees je hoe je het nodige snoeiwerk verricht om de voortdurend veranderende lijst van contactpersonen bij te houden.

Contactpersonen toevoegen

De app Personen vindt het heerlijk om contactpersonen automatisch toe te voegen, maar je kunt mensen ook op de ouderwetse manier toevoegen door zelf hun contactgegevens te typen.

Doe het volgende om iemand aan de app Personen toe te voegen, waardoor die persoon ook in de apps Mail en Agenda beschikbaar komt:

1. Klik op de tegel Personen in het menu Start.

De app Personen verschijnt op het scherm.

2. Klik op het pictogram Nieuwe contactpersoon (zie kantlijn).
3. Kies desgevraagd welk account moet worden gebruikt voor het opslaan van nieuwe contactpersonen.

Als je meer dan één e-mailaccount in de app Mail hebt opgegeven, vraagt de app aan welk account de nieuwe contactpersoon moet worden toegewezen.

Het antwoord is vooral afhankelijk van het mobieltje dat je hebt. Kies je Google-account als je een Android-telefoon gebruikt, zodat de nieuwe contactpersoon verschijnt in je Gmail-contacten. Van daaruit verschijnt hij of zij tevens in de lijst van contactpersonen op je Android-telefoon.

Kies het Microsoft-account als je een Windows Phone hebt of als je je contactpersonen bij de hand wilt hebben wanneer je je aanmeldt op een pc met een Microsoft-account.

De app Personen onthoudt je keuze en vraagt er niet opnieuw naar.

4. Vul het formulier Nieuw contact in.

In figuur 10.6 zie je dat de meeste opties voor zich spreken, zoals Naam, Adres, E-mail en Telefoon. (Klik op de knop Overig als je meer informatie wilt invoeren, zoals functie, partner, website en opmerkingen.)

5. Klik op het pictogram Opslaan (het diskettepictogram in de rechterbovenhoek).

De Personen-app slaat plichtsgetrouw je nieuwe contactpersoon op. Als je echter een fout ziet staan, moet je weer terug om de gegevens te bewerken, zoals beschreven in de volgende paragraaf.

Figuur 10.6:
Vul contactinformatie in en klik op het pictogram Opslaan

Contactpersonen verwijderen of bewerken

Heb je een hekel aan iemand gekregen? Of heeft hij alleen maar een ander telefoonnummer genomen? Het is een koud kunstje om contactgegevens handmatig te verwijderen of te bewerken als je de volgende stappen volgt:

1. Klik op de tegel Personen in het menu Start.

De app Personen verschijnt (zie opnieuw figuur 10.5).

2. Om een contactpersoon te verwijderen, klik je met de rechtermuisknop op de naam en kies je Verwijderen in het snelmenu.

De persoon verdwijnt zowel uit de app Personen als uit het e-mailaccount waarin hij was opgeslagen.

3. Om een contactpersoon te bewerken, klik je op het pictogram Bewerken (zie kantlijn).

De contactinformatie van de persoon verschijnt (zie opnieuw figuur 10.6) en kan bewerkt worden.

4. Klik op het pictogram Opslaan.

De Personen-app werkt je contactenlijst bij, zowel in de app zelf als in het online account waar die contactpersoon is opgeslagen. Als je bijvoorbeeld een Gmail-contact bewerkt in de app Personen, vind je die veranderingen ook terug in Gmail.

Afspraken bijhouden met Agenda

Nadat je je online accounts zoals Gmail, Outlook, Live.com en andere hebt toegevoegd (zoals je aan het begin van dit hoofdstuk hebt kunnen lezen) is de app Agenda al gevuld met je bestaande afspraken.

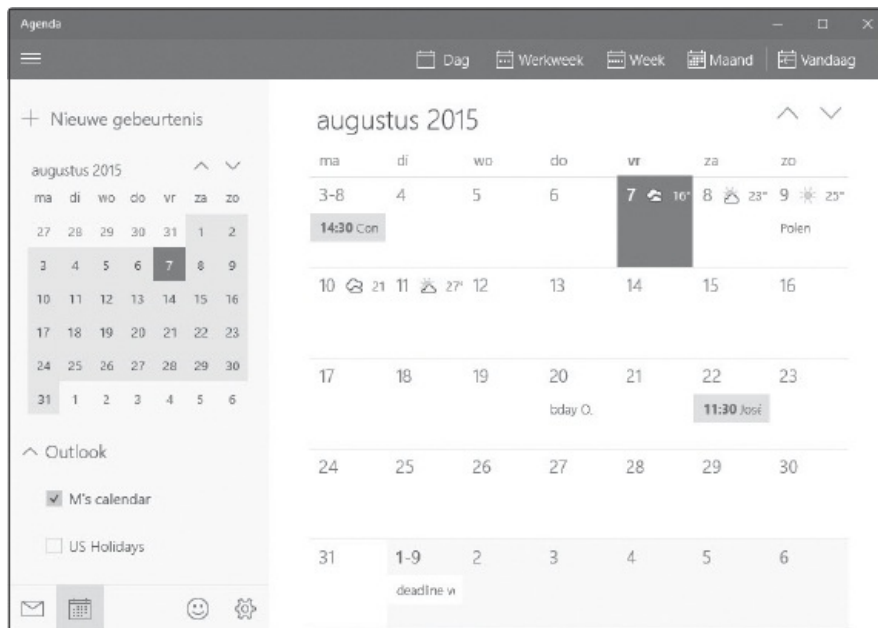
Om je afspraken te zien, klik je op de tegel Agenda (zie kantlijn) in het menu Start. Als je in de app Mail bezig bent, kun je ook op het Agenda-pictogram

klikken in de linkerbenedenhoek van de app.

Wanneer je de app Agenda voor het eerst opent, vraagt de app je om je e-mailaccounts toe te voegen. Als je die accounts al hebt ingevoerd in de Mail-app, zijn ze al aanwezig.

De app Agenda laat afspraken zien die geassocieerd zijn met je e-mailaccounts, zoals Google of Outlook.com. Om meer of minder dagen weer te geven, klik je bovenaan op de knoppen Dag, Werkweek, Week of Maand. Als je bijvoorbeeld op Maand klikt, krijg je iets te zien zoals in figuur 10.7.

Figuur 10.7:

De app Agenda geeft afspraken weer uit je online agenda's of afspraken die je handmatig toevoegt

Als je afspraken wilt bewerken, nieuwe toevoegen of afgezegde afspraken verwijderen, dan kan dat natuurlijk. In deze paragraaf lees je hoe je je agenda up-to-date houdt.

Je kunt door je afspraken bladeren door op de pijltjes in de rechterbovenhoek van het venster te klikken, ongeacht welke weergave de app laat zien. Klik op de rechter pijl om vooruit te gaan in de tijd en op de linker pijl om terug te gaan.

Volg deze stappen om een afspraak toe te voegen aan de Agenda-app:

1. Klik op de Agenda-tegel in het menu Start.

De app Agenda verschijnt (zie opnieuw figuur 10.7).

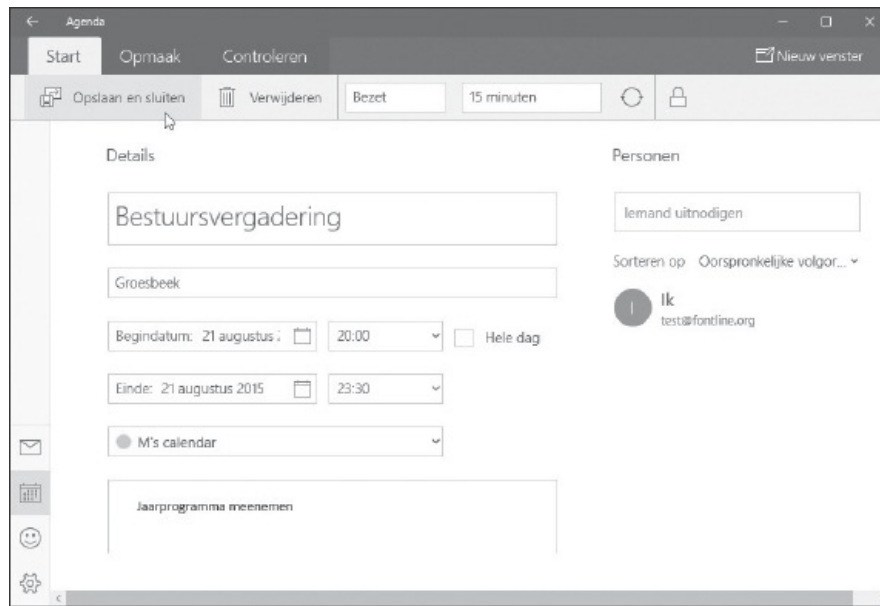
Als je in de app Mail bezig bent, kun je ook op het Agenda-pictogram klikken in de linkerbenedenhoek van die app (zie kantlijn)

2. Klik op Nieuwe gebeurtenis in de linkerbovenhoek van de app Agenda.

Er verschijnt een leeg gebeurtenisjabloon waarin je de tijd en de plaats kunt invullen en iemand kunt uitnodigen.

3. Vul het formulier Details in.

De meeste onderdelen (zie figuur 10.8) spreken voor zich.

Figuur 10.8:

Voeg de datum, starttijd, duur en andere details van de afspraak toe

De grootste uitdaging zit in het veld Agenda, een optie die alleen beschikbaar is als je meer dan één e-mailaccount hebt toegevoegd aan de Mailapp. Welk e-mailaccount moet de nieuwe afspraak ontvangen?

Wederom hangt het antwoord af van je mobiel. Kies Gmail om afspraken naar de agenda van Gmail te sturen, waar ze verschijnen op je Android-smartphone.

Of je kunt je Microsoft-account kiezen. Je kunt dan de Outlook-app, die beschikbaar is voor Android en iPhones, downloaden en installeren. De Outlook-app kan de afspraken van de Agenda-app van Windows 10 synchroniseren met je smartphone.

4. Klik op de knop Opslaan en sluiten.

De nieuwe afspraak wordt toegevoegd aan de Agenda-app en aan welk account je ook maar gekozen hebt bij stap 3.

Om een afspraak te verwijderen, open je die in de agenda. Klik op de knop Verwijderen (zie kantlijn) in het menu bovenaan. Om een afspraak te bewerken, open je die in de agenda, breng je je wijzigingen aan en sla je de wijzigingen op door op de knop Opslaan en sluiten te klikken.

Hoofdstuk 11

Veilig computergebruik

.....

In dit hoofdstuk:

- Met de waarschuwingen van Windows omgaan
 - Veilig blijven op internet
 - Phishing vermijden
 - Ouderlijk toezicht instellen
-

Net als autorijden is werken met Windows redelijk veilig, zolang je maar uit de verkeerde buurten blijft, op de verkeerslichten let en niet met je voeten stuurt terwijl je je hoofd door het schuifdak naar buiten steekt.

Maar in de wereld van Windows en internet is het niet zo makkelijk om een slechte buurt te herkennen, verkeerslichten te ontdekken of te weten wat echt is en wat niet. Iets wat er compleet onschuldig uitziet, zoals een e-mailtje van een vriend of een programma op internet, kan een virus zijn dat je computer besmet.

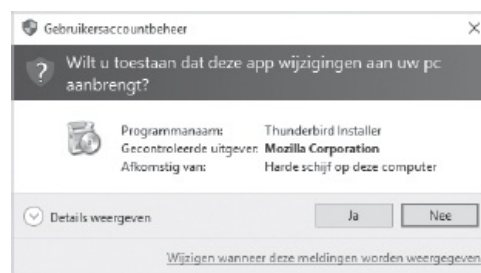
Dit hoofdstuk helpt je de foute straten in de virtuele buurten van Windows te herkennen en legt de stappen uit die je kunt nemen om jezelf te beschermen en eventuele schade te beperken.

Irritante machtigingsmeldingen begrijpen

Microsoft is nu al meer dan twintig jaar bezig met de ontwikkeling van Windows, maar Windows is nog altijd behoorlijk naïef. Als je een programma uitvoert of computerinstellingen probeert te wijzigen, weet Windows soms niet of *jij* de handeling uitvoert of dat een *virus* dit doet in een poging om met je pc te rommelen.

Wat denk je dat Windows als oplossing heeft bedacht? Wanneer Windows doorheeft dat iemand (of iets) iets probeert te wijzigen dat schade aan Windows of aan je pc kan toebrengen, komt het met een bericht waarin om toestemming wordt gevraagd, zoals je ziet in figuur 11.1.

Als een van deze meldingen uit het niets verschijnt, kan het zijn dat Windows je waarschuwt voor iets onaangenaams dat naar binnen probeert te sluipen. Klik in zo'n geval op Nee of Niet installeren om toestemming te weigeren. Maar als *jij* een vertrouwd programma op je computer probeert te installeren en weet waar je mee bezig bent, klik dan op Ja of op Installeren. Windows laat je dan je gang gaan.

Figuur 11.1:

Klik op Nee of Niet installeren als dit bericht onverwacht verschijnt

Als je geen administratoraccount hebt, kun je niet gewoon toestemming geven. Ga op zoek naar een administrator en vraag hem om zijn wachtwoord in te typen.

Inderdaad, het is een nogal domme beveiligingsrobot die daar de wacht houdt bij de voordeur van Windows, maar het is ook een extra obstakel voor mensen die virussen maken.

Virussen vermijden met Windows Defender

Als het om virussen gaat, is *alles* verdacht. Virussen verspreiden zich niet alleen via e-mail, programma's, bestanden, netwerken en usb-sticks, maar ook via schermbeveiligingen, thema's, werkbalken en andere invoegtoepassingen van Windows.

Om het probleem aan te pakken, bevat Windows 10 Windows Defender, een gratis beveiligings- en antivirusprogramma.

Windows Defender controleert alles wat jouw computer binnenkomt, of dit nu via downloads, e-mail, netwerken, berichtenprogramma's, usb-sticks of schijven gaat. Windows Defender houdt ook een waakzaam oog op je OneDrive-bestanden, al kun je dit uitzetten als je wilt.

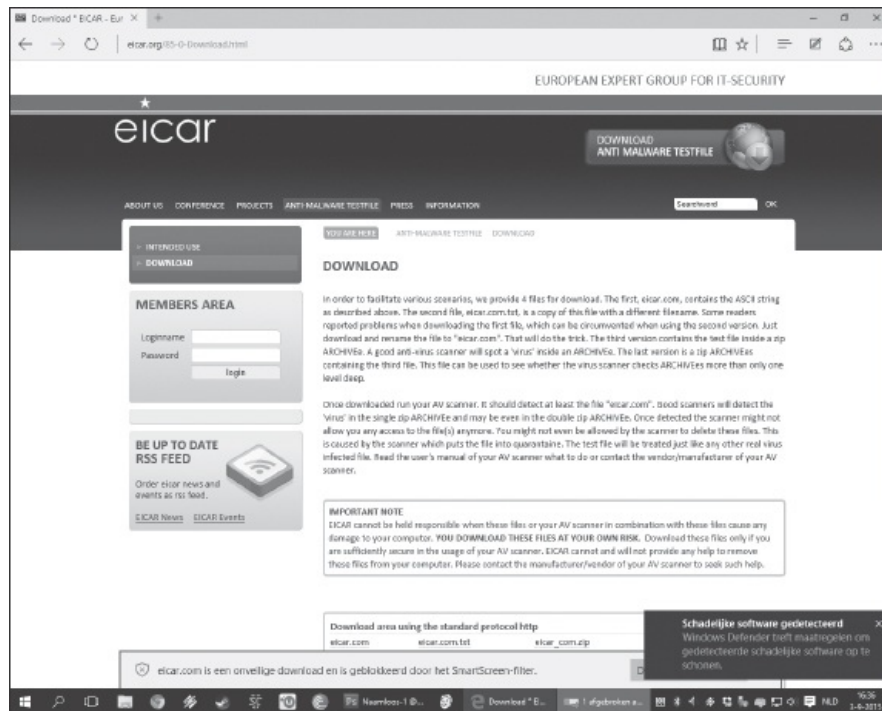
Als Windows Defender iets kwaadaardigs detecteert, laat het je dit met een bericht weten, zoals in figuur 11.2. Windows Defender plaatst het virus vervolgens snel in quarantaine, waardoor het je computer niet kan besmetten.

Windows Defender werkt zichzelf automatisch bij om nieuwe virussen te kunnen herkennen en scant je computer voortdurend op de achtergrond op bedreigingen. Maar als je pc raar gaat doen, laat Windows Defender dan onmiddellijk je pc scannen met de volgende stappen:

1. Klik op het Windows Defender-pictogram (zie kantlijn) op de taakbalk bij de klok.

Windows Defender verschijnt.

Figuur 11.2:

Als Windows Defender een inbreker ziet, laat het je dit onmiddellijk weten met deze melding en begint met de verwijdering

2. Klik op de knop Nu scannen.

Windows Defender voert onmiddellijk een snelle scan van je pc uit.

Houd je, ook wanneer Windows Defender op wacht staat, aan deze regels om het risico op besmetting te beperken:

- Open alleen bijlagen die je *verwacht*. Krijg je van een vriend iets onverwachts toegestuurd, open het dan niet. Bel of e-mail die persoon om te vragen of het *echt* van hem of haar afkomstig is.
- Wees voorzichtig met e-mailberichten die je vragen om op iets te klikken. Als je een bericht ontvangt met de mededeling dat iemand je vriend op Facebook wil worden, klik er dan niet op. In plaats daarvan ga je in je browser naar Facebook. Controleer daar of die persoon een vriendschapsverzoek aan je heeft gestuurd. Hoe meer links in e-mailberichten je kunt vermijden, hoe veiliger je bent.
- Als je een belangrijk uitziende e-mail ontvangt van een financiële instelling die je vraagt op een link te klikken en je naam en wachtwoord in te typen, *doe het niet*. Ga in plaats daarvan naar de website van de instelling met je browser en log daar in. De kans is groot dat er niets mis is met je account en dat iemand probeert zo aan je gebruikersnaam en wachtwoord te komen. (Dit type zwendel wordt vaak *phishing* genoemd; ik vertel er meer over in de volgende paragraaf.)
- Updates voor Windows Defender worden automatisch met Windows Update binnengehaald. Windows 10 houdt Windows Update voortdurend actief, zodat je je geen zorgen hoeft te maken over de updates.

- Als je liever een ander antivirusprogramma gebruikt, is dat geen probleem. Dat programma zal Windows Defender automatisch uitschakelen als onderdeel van zijn installatieproces. Maar installeer niet *twee* antivirusprogramma's van derden, want die maken onderling vaak ruzie.

Is Windows Defender goed genoeg?

Net als een aantal eerdere Windows-versies bevat Windows 10 het antivirusprogramma Windows Defender. Windows Defender is snel, werkt zichzelf automatisch bij en onderschept de meest gebruikelijke malware voordat die de computer binnendringt.

Maar is het beter dan de antivirusprogramma's van derden, waaronder programma's waar je voor moet betalen? Het antwoord is afhankelijk van meerdere dingen.

Zo onderscheppen de meeste andere antivirusprogramma's meer virussen dan Windows Defender. Maar dat extra werk kan je pc wel aanzienlijk trager maken. Daarnaast slaan sommige krachtige beveiligingssuites vaker ten onrechte alarm, en dan mag jij het probleem verder zelf uitzoeken.

Windows Defender werkt beter voor mensen die in hun e-mail een potentieel virus kunnen ontdekken en die vermijden om op verdachte bijlagen te klikken. Mensen die zich prettiger voelen bij een groter veiligheidsnet zullen de voorkeur geven aan een betaald programma. Er is geen goed of fout antwoord.

Je antwoord wordt bepaald door je persoonlijke gevoel van veiligheid. Als je een redelijk geprijsd antivirusprogramma vindt dat je computer niet te traag maakt, gebruik dat dan. Maar als je er vertrouwen in hebt dat je zelf de meeste potentiële aanvallers buiten de deur kunt houden voordat je erop klikt, dan is Windows Defender misschien alles wat je nodig hebt.

Phishing vermijden

Ook jij gaat een keer een e-mail ontvangen van je bank, eBay, PayPal of een vergelijkbare website waarin staat dat er een probleem is met je account. Steevast bevat de e-mail een handige link waarop je kunt klikken, waarna je alleen maar even je gebruikersnaam en wachtwoord in hoeft te voeren om de zaken in orde te brengen.

Doe dit nooit, hoe echt het e-mailbericht en de website ook lijken. Wat je hier ziet is een nare bedrijfstak die we *phishing* noemen: oplichters versturen wereldwijd miljoenen van dit soort berichten in de hoop dat een paar bange mensen hun kostbare accountnaam en wachtwoord invoeren.

Hoe maak je onderscheid tussen echte e-mails en nepmails? Het is eigenlijk heel makkelijk, want deze e-mailberichten zijn altijd nep. Banken en dergelijke sturen je wellicht allerlei legitieme mails, maar *never nooit* een link waarop je moet klikken om vervolgens je wachtwoord op te geven.

Als je de zaak niet vertrouwt, bezoek dan de *echte* website van het bedrijf, door het webadres handmatig in de adresbalk te typen. Goede kans dat de echte site geen enkele melding maakt van een probleem met jouw account.

Zowel Internet Explorer als de nieuwe browser Microsoft Edge maken gebruik van de filtertechnologie SmartScreen van Microsoft die het adres van een website vergelijkt met een lijst van bekende phishing-sites. Als het filter een match vindt, word je tegengehouden en zie je een niet te missen waarschuwingsscherm. Mocht je dat scherm ooit tegenkomen, probeer dan

vooral niet toch naar de webpagina te gaan, maar neem de waarschuwing ter harte en klik op Dit tabblad sluiten.

Waarom kunnen de autoriteiten niet gewoon de mensen oppakken die er verantwoordelijk voor zijn? Omdat internetdieven ontzettend moeilijk zijn op te sporen en te vervolgen. Door het bereik van internet kunnen ze vanuit elke plek ter wereld te werk gaan, verborgen achter allerlei netwerken.

- Als je je naam en wachtwoord al ingevoerd hebt op een phishingwebsite, moet je onmiddellijk actie ondernemen: bezoek de *echte* website en wijzig je wachtwoord. Neem vervolgens contact op met het bedrijf en vraag om hulp. Misschien kan het de dieven tegenhouden voordat ze met hun elektronische jatten aan je geld kunnen komen.
- Als je je creditcardgegevens hebt ingevoerd, bel dan onmiddellijk je bank. Achter op de kaart staat bijna altijd een gratis telefoonnummer dat je 24 uur per dag kunt bereiken.

Ouderlijk toezicht instellen

Gezinsinstellingen, in eerdere Windows-versies Ouderlijk toezicht genoemd, is een functie waar ouders heel blij mee zijn en hun kinderen een stuk minder; je kunt er op verschillende manieren de toegang van je kinderen tot de computer en tot internet mee regelen.

In plaats van als een programma op je computer werkt de besturing van ouderlijk toezicht nu online via een speciale website van Microsoft. Door de activiteiten van je kinderen bij te houden aan de hand van het gebruik van hun Microsoft-account, kun je hun activiteit online in het oog houden, waar ze ook maar

inloggen op een Windows 10-pc of Windows 10-smartphone. De met een wachtwoord beveiligde gegevens blijven online, waar je ze kunt inzien met je eigen pc, tablet of smartphone.

De gezinsinstellingen werken alleen als jij en je kinderen allemaal een Microsoft-account hebben.

Volg deze stappen om ouderlijk toezicht in te stellen:

1. Voeg je kinderen en eventuele volwassenen die de kinderen in het oog willen houden toe als gezinsleden wanneer je hun gebruikersaccounts creëert.

In hoofdstuk 14 lees je hoe je gezinsleden toevoegt bij het maken van gebruikersaccounts. Als je andere gezinsleden hun eigen computer hebben, moet je hun Microsoft-accounts nog steeds toevoegen als gezinsleden op je eigen computer. Daarmee wordt iedereen met elkaar gekoppeld als gezin, zodat kinderen in de gaten gehouden kunnen worden door volwassen gezinsleden.

Wanneer je gezinsleden toevoegt aan de lijst met gebruikersaccounts op je pc, ontvangt elk lid een e-mail met een uitnodiging om deel uit te gaan maken van het gezinsnetwerk; als ze accepteren, verschijnen hun accounts automatisch op je computer.

2. Bezoek de Microsoft-site voor gezinsinstellingen en klik op de naam van het kind dat je wilt controleren.

Start een browser en bezoek de website op

<https://familysecurity.microsoft.com>. De site toont de lijst van gezinsleden die hun uitnodiging hebben geaccepteerd. Klik op de naam van een gezinslid.

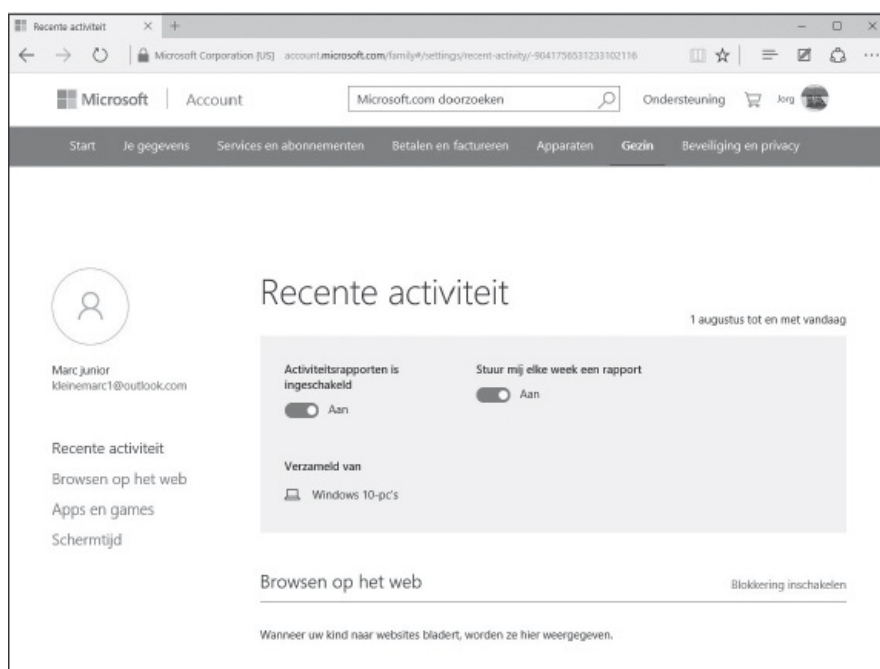
De site, weergegeven in figuur 11.3, laat jou beperkingen instellen voor het computergebruik van dat kind en zijn activiteiten in de gaten houden.

3. Activeer de categorieën die je wilt toepassen en bepaal de grenzen.

De gezinsinstellingen omvatten een aantal categorieën waarmee je verschillende gedragsgebieden kunt monitoren of beheren. Ga naar een van de hieronder beschreven categorieën. Elke categorie heeft een eigen pagina met bovenin een schuifknop om de betreffende categorie aan of uit te zetten. Zet de categorie aan of uit en stel de beschikbare instellingen in. (Je kunt categorieën ook uitschakelen om het monitoren op die terreinen tijdelijk te staken.)

De Microsoft-website voor gezinsinstellingen kent de volgende categorieën, die van toepassing zijn wanneer je kind gebruikmaakt van een Windows 10-computer, -smartphone of -tablet:

- **Recente activiteit.** Een uitkomst voor ouders met weinig tijd. Geeft een snel overzicht van de computeractiviteit van je kind.

Figuur 11.3:

Met de Microsoftsite voor gezinsinstellingen kun je beperkingen instellen voor het computergebruik van je kinderen

- **Browsen op het web.** Met de schuifknop op deze pagina kun je websites met erotische inhoud blokkeren, InPrivate-browsen blokkeren en Bing Veilig zoeken inschakelen ter bescherming tegen virussen. Ook kun je websites toevoegen aan een lijst met toegestane en een lijst met geblokkeerde sites, en aangeven of downloads zijn toegestaan.
 - **Apps en games.** Hier kun je instellen of ongepaste apps en games voor leeftijden tussen de 3 en 20 jaar moeten worden geblokkeerd.
 - **Schermtijd.** Er verschijnt een rooster waarin je de exacte uren kunt aangeven waarop je kind de computer mag gebruiken.
4. Als je klaar bent, sluit je de gezinsinstellingenpagina.

Je wijzigingen zijn onmiddellijk van kracht. Wanneer je klaar bent, sluit je gewoon de browser.

Hoewel deze voorziening goed werkt, zijn maar weinig dingen in de computerwereld waterdicht. Als je je zorgen maakt over het computergebruik van je kinderen, dan kun je maar beter zelf ook een oogje in het zeil houden. Daarnaast houdt deze voorziening je kind alleen maar in de gaten wanneer het inlogt met zijn Microsoft-account. Als je opeens een onbekend account tegenkomt op je pc, is het tijd om een paar vragen te stellen.

Deel IV

Windows 10 aanpassen en verbeteren

In dit deel...

- Windows aanpassen met de app Instellingen
- Windows soepel laten draaien
- Eén computer delen met meerdere mensen
- Computers verbinden met een netwerk

Hoofdstuk 12

Windows aanpassen met Instellingen

.....

In dit hoofdstuk:

- De twee regelpanelen van Windows begrijpen
 - Het uiterlijk van Windows veranderen
 - De beeldscherminstellingen wijzigen
 - Apps en programma's installeren of verwijderen
 - De muis aanpassen
 - De tijd en datum van de computer automatisch instellen
-

In de meeste sciencefictionfilms zie je een close-up van een rokend regelpaneel dat op het punt staat in brand te vliegen. Overkomt je dit met Windows, dan moet je een extra brandblusser pakken, want Windows heeft *twéé* regelpanelen vol schakelaars:

- **De app Instellingen.** De gemakkelijk toegankelijke app Instellingen staat vol met enorme knoppen. Windows 10 heeft de app aanzienlijk uitgebreid ten opzichte van die in Windows 8 en 8.1. De app heeft nu zo veel knoppen dat je er misschien wel genoeg aan hebt.
- **Configuratiescherm.** Het Configuratiescherm uit eerdere Windows-versies leeft voort in Windows 10, maar zijn meest gebruikte schakelaars zitten nu ook in de Instellingen-app. De resterende schakelaars van het Configuratiescherm zijn meer iets voor techneuten.

Ze leven gescheiden, maar zo nu en dan slaan ze de handen ineen. Soms word je na een klik in de Instellingen-app naar het oude Configuratiescherm gestuurd om een laatste schakelaar om te gooien, en ook het omgekeerde komt soms voor.

Met beide verzamelingen instellingen kun je het uiterlijk, de werking en het gedrag van Windows aanpassen. In dit hoofdstuk lees je over de schakelopties en schuifknoppen die je nodig zult hebben en over de opties die je maar beter kunt vermijden.

Let op: sommige instellingen kunnen alleen worden gewijzigd door de persoon met het almachtige administratoraccount (meestal de eigenaar van de computer). Als Windows weigert een schakelaar om te zetten, vraag dan de eigenaar van de pc om hulp.

De juiste schakelaar zoeken

Windows 10 heeft meer besturingselementen dan ooit toegevoegd aan de Instellingen-app, maar het oudere Configuratiescherm heeft nog steeds het alleenrecht op een aantal instellingen. Dat betekent dat het nog

steeds lastig is om te achterhalen waar de schakelaar zit die je nodig hebt.

Bij twee regelpanelen met al die menu's en submenu's kom je maar zelden toevallig de instelling tegen die je nodig hebt. Laat Windows dus voor je zoeken, in plaats van doelloos door menu's te struinen.

Voer de volgende stappen uit om de instelling te vinden die je nodig hebt:

1. Klik op het pictogram Zoeken of in het zoekvak naast de knop Start en typ een woord dat de gezochte instelling beschrijft.

Wanneer je de eerste letter typt, wordt iedere instelling die met die letter begint weergegeven in een lijst boven het zoekvak. Als je de precieze naam van de instelling niet kent, begin dan een trefwoord te typen: beeldscherm, muis, gebruiker, privacy of een ander beschrijvend woord.

Zie je de juiste instelling niet? Druk op Backspace om de ingevoerde letters te verwijderen en probeer het nog een keer met een ander woord.

Het zoekvak, beschreven in hoofdstuk 7, vermeldt ook andere overeenkomsten met je trefwoord: bestanden op je computer, apps in de Windows Store en zelfs items op websites.

2. Klik op de gezochte instelling in de lijst.

Windows brengt je dan direct naar die instelling in het toepasselijke regelpaneel.

Gebruik altijd eerst het zoekvak als je een instelling nodig hebt. Een paar minuten in dit zoekvenster levert meer resultaat op dan langs de honderden instellingen bladeren die in de twee regelpanelen van Windows zijn gepropt.

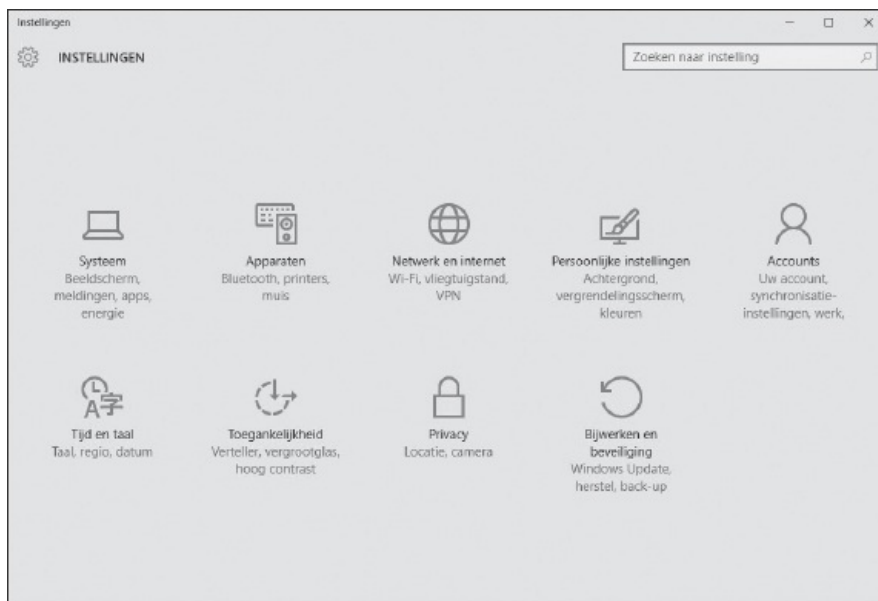
De app Instellingen gebruiken

De nieuwe en verbeterde app Instellingen in Windows 10 bevat veel meer instellingen dan ooit. Je kunt er de meest gangbare instellingen vinden, wat je de omweg bespaart naar het oudere Configuratiescherm uit eerdere Windows-versies.

Om de app Instellingen te openen, klik je op de knop Start en op het woord Instellingen in de linkerbenedenhoek van het menu Start.

De Instellingen-app verschijnt, zoals weergegeven in figuur 12.1. De app ziet er vrijwel identiek uit, of je nu met Windows 10 werkt op een pc, tablet, smartphone of zelfs je tv.

Figuur 12.1:

Met de Instellingenapp kun je het gedrag van je computer aanpassen

De app verdeelt zijn instellingen over de volgende categorieën, die elk verderop in dit hoofdstuk worden behandeld:

- **Systeem.** Deze grote vergaarbak herbergt instellingen die niet zo goed ergens anders zijn onder te brengen. Je kunt er bijvoorbeeld manieren vinden voor het aanpassen van de *resolutie* van je beeldscherm – de hoeveelheid informatie die op een scherm kan worden geplaatst zonder dat alles te klein wordt om te lezen. Je vindt er zelfs instellingen voor hoe de app Kaarten dient te reageren als er geen verbinding is met internet.

- **Apparaten.** Onder apparaten verstaat Windows zo'n beetje alle fysieke dingen die je op je computer kunt aansluiten, zoals muis, beeldscherm, printer en scanner. Zo kun je hier onder meer het muiswielje instellen en bepalen hoe je computer reageert wanneer je een geheugenkaart toevoegt. Dit is dus eigenlijk een samenraapsel van instellingen die je voornamelijk tegenkomt door te zoeken met het zoekvak, zoals in de vorige paragraaf is beschreven.

- **Netwerk en internet.** De hier vermelde wifi-instellingen zijn gemakkelijker elders te benaderen. (Klik op het wifi-pictogram op de taakbalk, zoals beschreven in hoofdstuk 9.) Daarom is deze categorie meer een hangplek voor technenuten. Hier kunnen de nerds aan hun VPN (Virtual Private Network) sleutelen, en kunnen veteranen ouderwetse inbelverbindingen opzetten. Doet een beetje denken aan een stoffig hoekje van het oude Configuratiescherm.

- **Persoonlijke instellingen.** Ga hier langs om een nieuwe afbeelding te kiezen voor het bureaublad of het vergrendelingsscherm, het plaatje dat je ziet wanneer je de pc hebt opgestart. Hier moet je ook zijn om onderdelen van het menu Start aan te passen, zoals het al dan niet weergeven van recentelijk toegevoegde apps zodat je er snel weer heen kunt.

- **Accounts.** Hier kun je accounts creëren of wijzigen voor mensen die jouw computer mogen gebruiken, een taak die ik behandel in hoofdstuk 14, evenals de accounts verwijderen van gebruikers die niet meer welkom zijn. Ook kun je er je wachtwoord of accountafbeelding wijzigen. Als je op meer dan één pc werkt, ga dan naar het onderdeel Uw instellingen synchroniseren om te bepalen welke instellingen gekoppeld moeten zijn aan je Microsoft-account.

- **Tijd en taal.** In dit onderdeel met vooral eenmalige instellingen om daarna te vergeten (behalve wellicht voor mensen die veel reizen en tijdzones passeren) kun je de tijdzone veranderen, de tijd- en datumnotatie aanpassen aan je regio en aan andere instellingen sleutelen die samenhangen met je taal en geografische locatie.

- **Toegankelijkheid.** Hier vind je opties die Windows eenvoudiger in het gebruik maken voor mensen die slecht zien of horen of een motorische beperking hebben.

- **Privacy.** Tegenwoordig is er maar weinig privacy meer op internet. Niettemin biedt dit onderdeel besturingselementen om de hoeveelheid informatie te beperken die apps en websites over jou kunnen verzamelen. Je kunt bijvoorbeeld bepalen welke apps toegang hebben tot je locatie en webcam, en welke apps je lijst van contactpersonen in de Personen-app kunnen zien.

- **Bijwerken en beveiliging.** Ga hier minstens één keer langs om de back-upfunctie Bestandsgeschiedenis in te stellen. De categorie Systeemherstel biedt krachtige tools voor het oplossen van problemen. Bestandsgeschiedenis en systeemherstel worden behandeld in hoofdstuk 18.

Het zware geschut: het Configuratiescherm

Hoewel Windows 10 de Instellingen-app een behoorlijke boost heeft gegeven, heb je soms toch behoefte aan het zware geschut. In het Configuratiescherm van het bureaublad kun je een hele werkweek zoet zijn met het klikken op knoppen en omgooien van schakelaars om Windows perfect in te stellen. Een deel van de aantrekkingskracht komt door de omvang van het Configuratiescherm: het bevat bijna vijftig pictogrammen, waarvan sommige op hun beurt leiden naar menu's met tientallen instellingen en taken. Bovendien voelt het ook vertrouwd aan, want veel van die instellingen zijn in twintig jaar nauwelijks veranderd.

Om het Configuratiescherm te openen, klik je met de rechtermuisknop op de knop Start en kies je Configuratiescherm in het snelmenu.

Om te voorkomen dat je doelloos naar de juiste optie zoekt, heeft het Configuratiescherm in de categorieweergave vergelijkbare onderdelen bij elkaar gezet, zoals je in figuur 12.2 ziet. Net als de app Instellingen beschikt het Configuratiescherm over een zoekvak in de rechterbovenhoek voor het zoeken naar instellingen die betrekking hebben op een bepaald onderwerp. Als je de muisaanwijzer boven een hoofdcategorie houdt, worden de beschikbare instellingen beschreven.

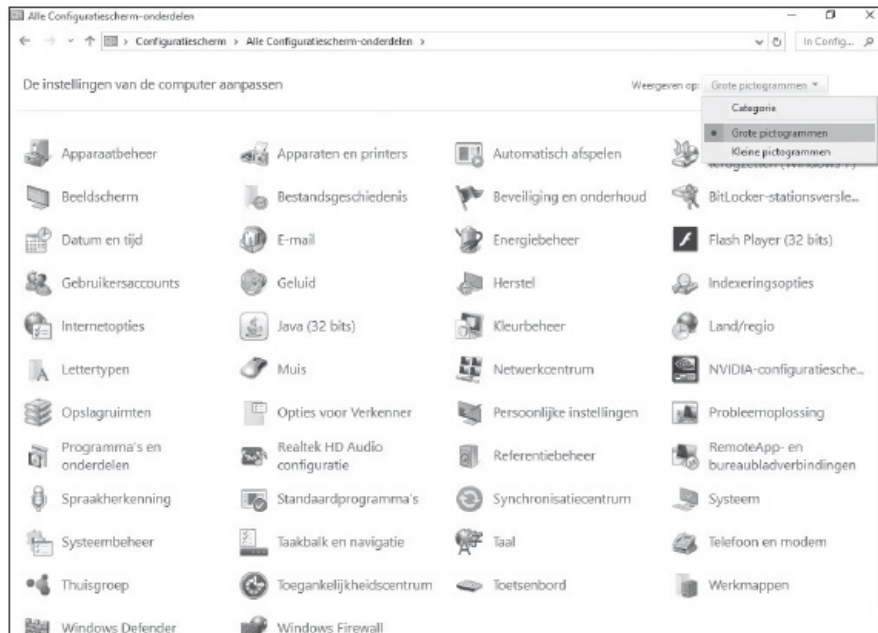
Figuur 12.2:

Laat de muisaanwijzer op een van de acht hoofdcategorieën van het Configuratiescherm rusten om de beschikbare instellingen te zien

Onder de naam van elke categorie staan snelkoppelingen naar het populairste aanbod. De categorie Systeem en beveiliging in figuur 12.2 bevat bijvoorbeeld koppelingen om de onderhouds- en beveiligingsstatus van je pc te controleren, een back-up te maken met Bestandsgeschiedenis en problemen te detecteren en op te lossen.

Sommige opties passen in geen van de categorieën en worden daarom niet getoond. Om alle pictogrammen van het Configuratiescherm in beeld te brengen, kies je de optie Grote pictogrammen of Kleine pictogrammen in de vervolgkeuzelijst Weergeven op, rechtsboven in figuur 12.2. In het venster worden dan alle pictogrammen van het Configuratiescherm getoond (zie figuur 12.3). (Kies de optie Categorie als je wilt terugkeren naar de standaardweergave in categorieën.)

Figuur 12.3:

De weergave Grote pictogrammen laat een pictogram zien voor elke instelling in het Configuratiescherm

Denk niet dat er iets aan de hand is als jouw Configuratiescherm er anders uitziet dan in figuur 12.3. Vaak voegen programma's, accessoires en computermodellen hun eigen pictogrammen toe aan het Configuratiescherm. Verschillende versies van Windows, die ik in hoofdstuk 1 beschrijf, kunnen bovendien enigszins afwijkende pictogrammen hebben.

bezoeken.)

Wil je weten waar een pictogram of categorie in het Configuratiescherm voor staat, plaats de muisaanwijzer er dan even op, zonder te klikken. Er verschijnt dan een kadertje met uitleg. (Dit is nóg een reden voor gebruikers van een touchscreen om een muis te hebben als ze het bureaublad van Windows

pictogram of een map, door er met de rechtermuisknop op te klikken en de optie Eigenschappen in het snelmenu te kiezen.

In de rest van dit hoofdstuk worden de categorieën van het Configuratiescherm besproken die in figuur 12.2 staan afgebeeld. Je leest ook over de redenen waarom je ze zou willen bezoeken en met welke snelkoppelingen je direct naar de gewenste instelling kunt springen.

Systeem en beveiliging

Net als een oude auto of een prille vriendschap heeft ook Windows af en toe een onderhoudsbeurt nodig. Met een beetje onderhoud kan Windows trouwens veel soepeler gaan lopen, dus heb ik een groot deel van hoofdstuk 13 aan dit onderwerp gewijd. Daar lees je hoe je Windows sneller laat lopen, hoe je schijfruimte vrijmaakt, hoe je back-ups van je gegevens maakt en hoe je een vangnet maakt met de naam *systeemherstelpunt*.

De beveiligingsinstellingen bestaan uit een volledig bataljon soldaten. Ik heb veldgidsen voor ze geschreven in hoofdstuk 11. Het nieuwe back-upprogramma Bestandsgeschiedenis van Windows wordt in hoofdstuk 13 behandeld.

Voormalige Windows 7-gebruikers kunnen hun hart ophalen in dit onderdeel van het Configuratiescherm: Windows 10 herintroduceert het Windows 7-programma Back-up maken en terugzetten. (Het ontbrak in Windows 8 en 8.1.)

Gebruikersaccounts

Dit onderdeel van het Configuratiescherm zul je niet vaak bezoeken. Windows 10 heeft vrijwel alle schakelaars ervan verhuisd naar de app Instellingen. In hoofdstuk 14 leg ik uit hoe je afzonderlijke accounts maakt voor andere gebruikers van je pc. Daarmee kunnen ze jouw pc gebruiken, maar beperk je de schade die ze kunnen aanrichten aan Windows en jouw bestanden.

Als je een nieuw gebruikersaccount wilt maken (het gastaccount bestaat niet meer in Windows 10), dan doe je dat als volgt zonder dat je eerst hoofdstuk 14 op hoeft te zoeken: klik op de knop Start en kies Instellingen in het menu Start. Klik in de Instellingen-app op de categorie Accounts en vervolgens in het linkerdeelvenster op Familie en andere gebruikers.

Netwerk en internet

Als je je pc op internet aansluit, zuigt Windows al snel informatie van internet op. Sluit je een andere computer aan, dan zal Windows ze samen willen voegen in een thuisgroep of een ander soort netwerk. (Over thuisgroepen lees je meer in hoofdstuk 14.)

Als Windows er echter een puinhoop van maakt, kun je enkele probleemoplossers vinden in de categorie Netwerk en internet van het Configuratiescherm.

Hoofdstuk 15 gaat helemaal over netwerken; internet wordt in hoofdstuk 9 behandeld.

Het uiterlijk van Windows aanpassen (Vormgeving en persoonlijke instellingen)

Dit is een van de populairste categorieën. Met Vormgeving en persoonlijke instellingen kun je het uiterlijk van Windows op veel verschillende manieren veranderen. In deze categorie kun je kiezen uit de volgende zes pictogrammen:

- **Persoonlijke instellingen.** Dit onderdeel, ooit een walhalla voor aankomende binnenhuisarchitecten, bevat nu een groot aantal snelkoppelingen die je naar de Instellingen-app brengen om de manier te veranderen waarop Windows er op het scherm uitziet. Er staan nog steeds enkele handige instellingen, waaronder manieren om je huidige bureaubladachtergrond en kleuren op te slaan als een thema – een verzameling gepersonaliseerde instellingen. Je kunt er ook een andere schermbeveiliging kiezen. De meeste persoonlijke instellingen zijn nu echter

ondergebracht in de app Instellingen. Om snel naar die instellingen te gaan, klik je met de rechtermuisknop op een leeg gedeelte van het bureaublad en kies je Aan persoonlijke voorkeur aanpassen.

- **Beeldscherm.** Terwijl je bij Persoonlijke instellingen kunt spelen met kleuren, kun je in het onderdeel Beeldscherm zaken aan het beeldscherm zelf aanpassen. Je kunt bijvoorbeeld de tekst groter maken om vermoeide ogen rust te geven, de schermresolutie aanpassen en de verbinding met een tweede beeldscherm instellen. Wederom brengen deze instellingen je naar de nieuwe besturingselementen van de app Instellingen.

- **Taakbalk en navigatie.** Ga hiernaartoe als je snelkoppelingen naar programma's wilt toevoegen aan je taakbalk, de strook onder aan het bureaublad. Dit onderwerp komt aan bod in hoofdstuk 3. (Je bereikt het instellingenvenster van de taakbalk snel door met de rechtermuisknop op de taakbalk te klikken en de optie Eigenschappen te kiezen. In dit venster kun je ook de instellingen van het menu Start aanpassen.)

- **Toegankelijkheidscentrum.** Dankzij deze instellingen kan Windows bruikbaar worden gemaakt voor slechtzienden, slechthorenden en mensen met een andere fysieke beperking. Omdat het Toegankelijkheidscentrum een afzonderlijke categorie in het Configuratiescherm is, beschrijf ik het verderop in dit hoofdstuk in een aparte paragraaf.

- **Opties voor Verkenner.** Dit onderdeel wordt voornamelijk bezocht door ervaren gebruikers. Je kunt er subtiele wijzigingen doorvoeren in het uiterlijk en de werking van mappen. Je bereikt deze instellingen snel door in een willekeurige map eerst op de tab Beeld en dan op de knop Opties aan de rechterkant te klikken.)

- **Lettertypen.** Hier installeer, bekijk of verwijder je lettertypen om je afgedrukte werk te verfinaien.

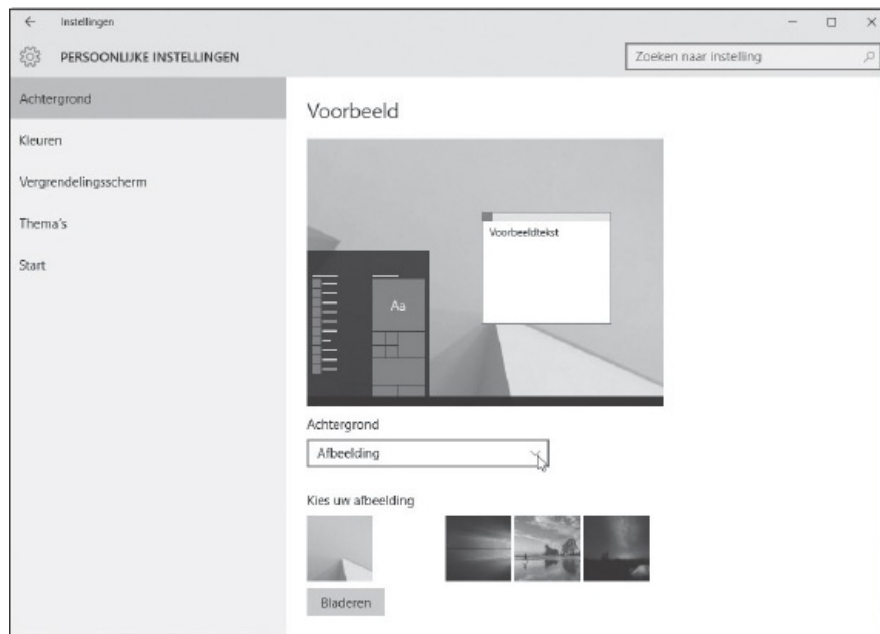
Sommige van bovenstaande items brengen je naar een instelling in het Configuratiescherm. Andere weer brengen je naar het toepasselijke besturingselement in de app Instellingen. In de volgende paragrafen beschrijf ik de taken die je waarschijnlijk het meest bij Vormgeving en persoonlijke instellingen gaat gebruiken.

De bureaubladachtergrond wijzigen

Een *achtergrond* (ook wel bekend als *wallpaper*) is gewoon de afbeelding die het bureaublad bedekt. Voer deze stappen uit om hem te veranderen:

1. Klik met de rechtermuisknop op het bureaublad en kies Aan persoonlijke voorkeur aanpassen.

Windows brengt je onmiddellijk naar het onderdeel Persoonlijke instellingen van de Instellingen-app, waarin het venster Achtergrond al geopend is, zoals weergegeven in figuur 12.4.

Figuur 12.4:

Klik op de vervolgkeuzelijst om te kiezen tussen een achtergrond met een afbeelding of een effen kleur

In de tabletmodus kun je niet met de rechtermuisknop klikken op het bureaublad. Druk in plaats daarvan op de Start-knop, tik op het woord Instellingen en tik op het pictogram Persoonlijke instellingen.

2. Selecteer Afbeelding in de vervolgkeuzelijst Achtergrond.

Met het vervolgmenu kun je een achtergrond maken van een afbeelding, een kleur of een diavoorstelling — een combinatie van foto's die op gezette tijden automatisch rouleren.

3. Klik op een nieuwe afbeelding voor de achtergrond.

Als het aanbod van Microsoft je niet bevalt, klik je op de knop Bladeren (zie figuur 12.4) om in je eigen map Afbeeldingen op zoek te gaan naar een geschikte achtergrondafbeelding.

Achtergrondbestanden mogen het bestandstype BMP, GIF, JPEG, JPG, DIB en PNG hebben. Dit betekent dat je bijna elke foto of afbeelding van internet, van een digitale camera of gescande afbeelding kunt gebruiken.

Wanneer je op een nieuwe afbeelding klikt, zet Windows deze direct op het bureaublad en laat boven in het venster Persoonlijke instellingen een voorbeeld zien. Als je tevreden bent, ga dan naar stap 4.

4. Besluit of je de weergave van de afbeelding wilt vullen, aanpassen, spreiden, naast elkaar weergeven, centreren of over meerdere schermen wilt weergeven.

Hoewel Windows zijn best doet om de best uitziende optie te kiezen, past niet elke afbeelding perfect op een beeldscherm. Kleine foto's moeten bijvoorbeeld worden uitgerekt om de beschikbare ruimte te vullen of in rijen op het scherm worden weergegeven, net als tegels op een vloer. Als de afbeelding er nog steeds vreemd uitziet, probeer dan de opties Vullen of Aanpassen om het perspectief te behouden. Of probeer de afbeelding te centreren en witruimte eromheen te laten. Kies de optie Over meerdere schermen alleen om een enkele afbeelding over meerdere beeldschermen weer te geven.

gebruiken.

Kom je toevallig een prachtig plaatje tegen terwijl je aan het surfen bent met Microsoft Edge? Klik erop met de rechtermuisknop en kies Afbeelding opslaan om het op te slaan in je map Afbeeldingen. Vervolgens kun je bovenstaande stappen uitvoeren om de afbeelding als bureaubladachtergrond te

Een schermbeveiliging kiezen

In het stenen tijdperk van de computers werd een beeldscherm blijvend beschadigd als een vaak gebruikt programma te lang in beeld bleef en zijn uiterlijk in het scherm brandde. Om dit *inbranden* van het scherm te vermijden, installeerden mensen een schermbeveiliging die een effen beeld of bewegende lijnen weergaf. Moderne beeldschermen lijden niet aan dit euvel, maar mensen gebruiken toch nog schermbeveiligingen omdat ze die zo mooi vinden.

Bij Windows worden diverse schermbeveiligingen meegeleverd. Voer deze stappen uit om er een te proberen:

1. Klik in het zoekvak naast de knop Start, typ **schermbeveiliging** en druk op Enter.

Het venster Instellingen voor schermbeveiliging verschijnt.

2. Klik op het pijltje omlaag in de vervolgkeuzelijst Schermbeveiliging en selecteer een schermbeveiliging.

Nadat je een schermbeveiliging hebt gekozen, kun je op de knop Voorbeeld klikken voor een auditie. Bekijk net zoveel kandidaten als je wilt voordat je een beslissing neemt.

Klik ook eens op de knop Instellingen, aangezien sommige schermbeveiligingen opties hebben waarmee je de snelheid van bijvoorbeeld een diavoorstelling kunt opgeven.

3. Als je wilt, kun je voor extra beveiliging het selectievakje Aanmeldingsscherm weergeven bij hervatten markeren.

Deze voorzorgsmaatregel zorgt ervoor dat mensen niet bij je computer kunnen als je even een kop koffie haalt; Windows vraagt namelijk om een wachtwoord als het ontwaakt uit de schermbeveiligingsmodus. (Ik behandel wachtwoorden in hoofdstuk 14.)

4. Klik op OK als je klaar bent met het instellen van de schermbeveiliging.

Windows slaat je wijzigingen op.

Als je de levensduur van je scherm écht wilt verlengen (en energie wilt

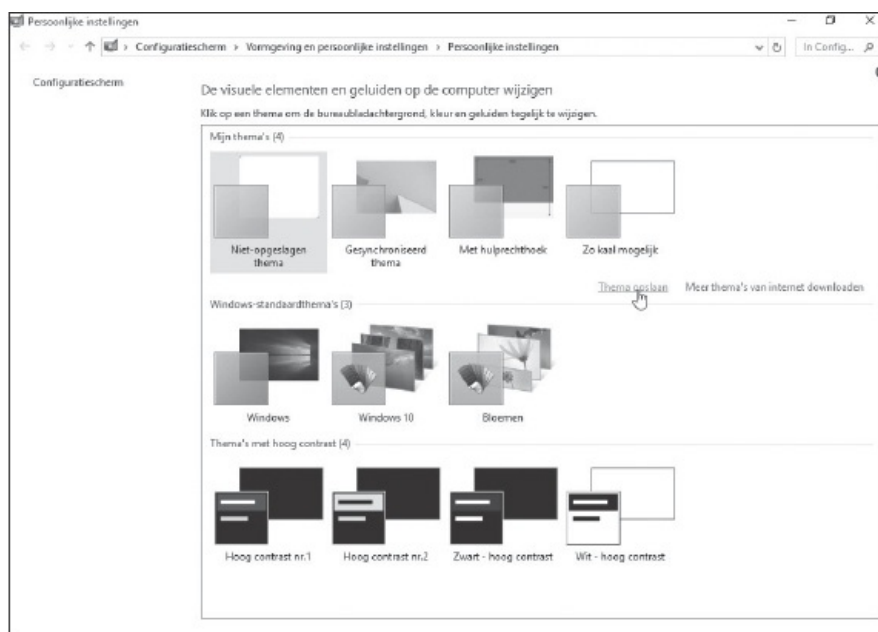
besparen), moet je niet vertrouwen op een schermbeveiliging. Zet liever altijd de computer in de slaapstand voordat je wegloopt: klik met de rechtermuisknop op de knop Start, klik op Afsluiten of afmelden en kies vervolgens Slaapstand. Om de pc weer wakker te maken, tik je op een toets op het toetsenbord.

Het thema van de computer veranderen

Thema's zijn niet meer dan verzamelingen instellingen om het uiterlijk van je computer te verfraaien. Je kunt bijvoorbeeld je favoriete schermbeveiliging en bureaubladachtergrond als thema opslaan. Door van thema te wisselen kun je de computer als het ware snel andere kleren aantrekken.

Als je een van de ingebouwde thema's van Windows wilt proberen, typ je in het zoekvak **thema wijzigen** en druk je op Enter.

Het Configuratiescherm toont de beschikbare thema's van Windows 10, zoals weergegeven in figuur 12.5. Als je op een thema klikt, probeert Windows het onmiddellijk uit.

Figuur 12.5:

Kies een vooraf geconfigureerd thema om het uiterlijk van Windows te veranderen

Het venster biedt de volgende thema's:

- **Mijn thema's.** De thema's die je zelf hebt gemaakt verschijnen hier. Als je een Microsoft-account hebt, zie je ook een Gesynchroniseerd thema; dat is het thema dat je op elke pc ziet waarop je je aanmeldt met dat account.
- **Windows-standaardthema's.** Deze categorie bevat de ingebouwde thema's van Windows, inclusief de standaardinstelling, die kortweg Windows heet.
- **Thema's met hoog contrast.** Hier staan de thema's met hoog contrast voor visueel gehandicapten.

In plaats van een van de ingebouwde thema's te kiezen, kun je ook je eigen thema maken door op de tekst Thema opslaan (zie figuur 12.5) te klikken om de momenteel toegewezen bureaubladachtergrond, kleuren, geluiden en schermbeveiliging op te slaan. Typ een naam voor je thema, en het zal in dit venster als optie verschijnen.

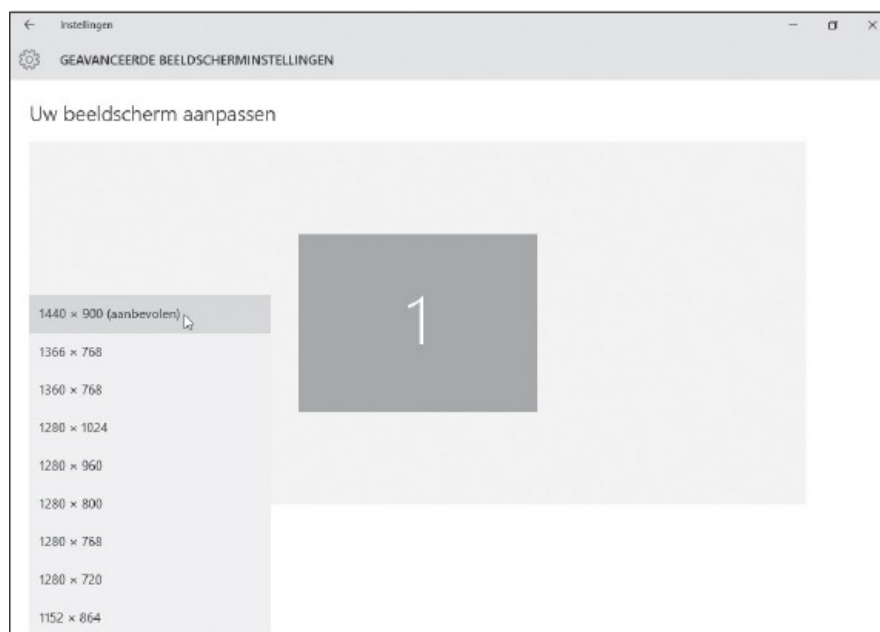
De schermresolutie veranderen

Een van de vele Windows-opties die je eenmaal wijzigt en daarna nooit meer, de schermresolutie, bepaalt hoeveel informatie er op het beeldscherm past. Als je de resolutie wijzigt, wordt ofwel alles kleiner, zodat er meer op het scherm past, ofwel wordt alles groter ten koste van bureaubladruimte.

Om de prettigste resolutie te vinden of als een programma of game zeurt over het veranderen van de *schermresolutie* of *videomodus*, kun je de volgende stappen volgen:

1. Klik op de knop Start, kies Instellingen en klik op het pictogram Systeem.
2. Klik rechtsonder in het venster Systeem op de woorden Geavanceerde beeldscherminstellingen.

Het venster Geavanceerde beeldscherminstellingen verschijnt, zoals weergegeven in figuur 12.6.

Figuur 12.6:

Hoe hoger de schermresolutie, des te meer gegevens Windows op het beeldscherm kan plaatsen

3. Om de schermresolutie te wijzigen, klik je op de vervolgkeuzelijst Resolutie en selecteer je de gewenste resolutie.

In de vervolgkeuzelijst is een hele reeks resoluties op grootte gerangschikt. Hoe groter de getallen, des te hoger de resolutie en des te meer informatie op het scherm past. Meer informatie betekent echter wel dat de tekst en afbeeldingen op het scherm kleiner worden.

Kies de resolutie met het woord (aanbevolen) ernaast, tenzij je een goede reden hebt om dat niet te doen. Dat is de hoogste resolutie die je computer aankan.

De aanbevelingen van Windows geven meestal de duidelijkste tekst en afbeeldingen.

4. Bekijk de wijziging door op de knop Toepassen te klikken. Klik vervolgens op de knop Wijzigingen behouden om je goedkeuring te geven aan de

verandering.

Wanneer Windows de weergave drastisch verandert, krijg je vijftien seconden de tijd om op de knop Wijzigingen behouden te klikken en daarmee de verandering goed te keuren. Als het beeldscherm na de wijziging onleesbaar wordt, kun je de knop natuurlijk niet zien of erop klikken. Na die vijftien seconden merkt Windows dat je er niet op hebt geklikt en keert het terug naar de oorspronkelijke, leesbare resolutie.

5. Klik op OK wanneer je klaar bent met het aanpassen van de instellingen van het beeldscherm.

Nadat je de schermresolutie hebt gewijzigd, kom je hier waarschijnlijk nooit meer terug, tenzij je een nieuwe monitor of videokaart koopt. Of wanneer je een tweede monitor aansluit op je pc, een onderwerp dat ik hieronder behandel.

Een tweede monitor of projector aansluiten

Ben je gezegend met een extra beeldscherm, misschien als erfenis van een overleden computer? Sluit het op je pc of tablet aan om je Windows-bureaublad te verdubbelen: Windows verbreedt je werkruimte dan over beide beeldschermen. Zo kun je een online encyclopedie op het ene beeldscherm weergeven, terwijl je op het andere scherm een werkstuk schrijft.

Sluit je een projector aan, dan kun je het beeld verdubbelen en daarop het scherm van je laptop weergeven. Je kunt zelfs je tablet aansluiten op je breedbeeld-tv om films te kijken.

Om deze videogymnastiek mogelijk te maken, heeft je pc een videokaart met twee uitgangen nodig. Die uitgangen moeten natuurlijk ook nog geschikt zijn voor de connector van je tweede beeldscherm of projector. Dit is geen probleem als je apparatuur niet meer dan twee of drie jaar oud is. De meeste Windows-pc's, laptops en tablets hebben een HDMI-poort om een tweede monitor of projector op aan te sluiten.

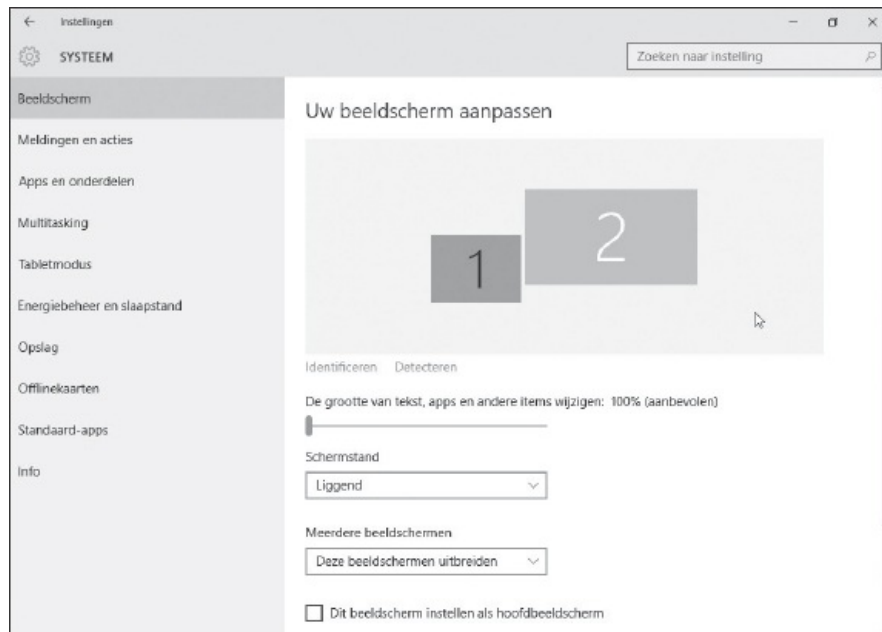

Het kan zijn dat je een adapter of speciale kabel moet kopen met connectors voor zowel je computer als tweede beeldscherm.

Volg deze stappen op je pc nadat je de tweede monitor of projector op je computer hebt aangesloten:

1. Klik op de knop Start, kies Instellingen en klik op het pictogram Systeem.
2. Klik rechtsonder in het venster Systeem op de woorden Geavanceerde beeldscherminstellingen.

Het venster Geavanceerde beeldscherminstellingen verschijnt, zoals weergegeven in figuur 12.6. Maar deze keer laat het venster Geavanceerde beeldscherminstellingen twee beeldschermen naast elkaar zien (zie figuur 12.7). (Klik op de knop Detecteren als het tweede scherm niet verschijnt. Mogelijk moet je het tweede beeldscherm uitschakelen, 30 seconden wachten en het weer aanzetten.)

Figuur 12.7:

Verplaats de beeldschermen op het scherm zodat ze overeenkomen met de plaatsing van de fysieke monitors

3. Versleep de computerschermen naar links of rechts totdat ze overeenkomen met de fysieke plaatsing van de echte beeldschermen op je bureau. Kies vervolgens je hoofdscherm.

Het venster geeft de twee beeldschermen weer als rechthoeken, zoals weergegeven in figuur 12.7. Als je niet zeker bent welke rechthoek welk beeldscherm vertegenwoordigt, klik je op de knop 'Identificeren'; Windows nummert dan de rechthoeken evenals de echte beeldschermen, zodat je meteen kunt zien wat bij wat hoort.

Versleep nu de rechthoeken naar links of rechts totdat ze overeenkomen met de fysieke plaatsing van de echte beeldschermen.

Klik tot slot op de beeldschermrechthoek die je Start-knop moet weergeven en markeer het selectievakje 'Dit beeldscherm instellen als hoofdbeeldscherm'.

4. Pas zo nodig de instelling 'Schermstand' en de instelling 'Meerdere beeldschermen' aan.

Met de vervolgkeuzelijst 'Schermstand', vooral handig voor kantelbare beeldschermen en gedockte tablets, kun je Windows vertellen welke oriëntatie de beeldschermen moeten hebben. Blijf bij de standaardinstelling 'Liggend'; kies alleen 'Staand' als je een beeldscherm of tablet een kwartslag hebt gedraaid, misschien om bepaald materiaal beter weer te geven.

De vervolgkeuzelijst 'Meerdere beeldschermen' laat Windows weten hoe het je bureaublad moet weergeven op het tweede beeldscherm. Je kunt kiezen uit meerdere opties voor verschillende scenario's:

- **Deze beeldschermen dupliceren.** Daarmee geven beide schermen exact hetzelfde weer, wat nuttig is wanneer je je bureaublad voor presentaties wilt weergeven op een muur of scherm.
- **Deze beeldschermen uitbreiden.** Daarmee breid je het bureaublad uit over beide schermen, waardoor je een extra breed bureaublad krijgt.

- **Alleen weergeven op 1.** Kies deze optie bij het voorbereiden van een presentatie. Schakel daarna over op Deze beeldschermen dupliceren.
- **Alleen weergeven op 2.** Kies deze optie om alleen het tweede scherm weer te geven, wat nuttig is wanneer je een tablet aansluit op een tv om naar een film te kijken in een verduisterd vertrek.

5. Klik op de knop Toepassen om de wijzigingen op te slaan.

Als je de positie van je beeldschermen verandert, ga dan terug naar stap 1 en begin opnieuw.

Als je de resolutie van je twee beeldschermen wilt aanpassen, volg je de aanwijzingen in de vorige paragraaf 'De schermresolutie veranderen'. Deze keer laat het venster Geavanceerde beeldscherminstellingen echter beide beeldschermen zien. Klik op het beeldscherm dat je wilt veranderen. De vervolgkeuzelijst Resolutie heeft dan alleen betrekking op dat beeldscherm.

Hardware en geluiden

In de categorie Hardware en geluiden staan enkele oude bekenden (zie figuur 12.8). Het pictogram Beeldscherm staat bijvoorbeeld ook in de categorie Vormgeving en persoonlijke instellingen die in de paragraaf 'Het uiterlijk van Windows aanpassen (Vormgeving en Persoonlijke instellingen)' eerder in dit hoofdstuk is behandeld.

Figuur 12.8:

In de categorie Hardware en geluiden regel je de fysieke aspecten van je pc: beeld, geluid en aangesloten apparaten

De categorie Hardware en geluiden is bedoeld voor de delen van je pc die je kunt aanraken of aansluiten. Je regelt hier de instellingen van het beeldscherm, de muis, luidsprekers, toetsenbord, printer, telefoon, scanner, digitale camera, spelbesturingen en (voor de grafisch ontwerpers onder ons) een digitale pen.

Je brengt hier niet veel tijd door, zeker niet via de deuren van het Configuratiescherm. De meeste opties staan ergens anders, waar je met één muisklik direct naar de instelling wordt gebracht die je nodig hebt.

In de volgende paragrafen lees je wat de populairste redenen zijn om hier op

bezoek te gaan, ongeacht of je nu via het Configuratiescherm of via een andere weg hier bent gekomen.

Het volume en geluid aanpassen

Met het onderdeel Geluid kun je het volume van je pc aanpassen, iets wat handig is als je stiekem wilt gamen op je tablet tijdens een saaie vergadering.

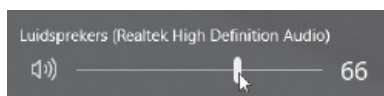

De meeste Windows-tablets hebben volumeknoppen aan een van de zijkanten. Met de bovenste zet je het geluid harder; de onderste knop zet het zachter. Experimenteer er wat mee voordat je Angry Birds gaat spelen in de vergaderzaal.

Om het volume van je pc zachter te zetten (zie figuur 12.9), klik je op het kleine luidsprekertje naast de klok en sleep je de schuifknop naar links. Staat er geen luidsprekertje op je taakbalk?

Klik dan met de rechtermuisknop op de digitale klok van de taakbalk, kies Eigenschappen, klik op Systeempictogrammen in- of uitschakelen en zet de schakelaar van Volume op Aan.

Figuur 12.9:

Klik op de luidspreker en versleep de schuifknop om het volume van je pc aan te passen

Om het geluid te dempen, klik je op het luidsprekerpictogram zoals weergegeven in figuur 12.9. Klik nogmaals op het pictogram om de pc weer aan het woord te laten.

Klik met de rechtermuisknop op het luidsprekerpictogram op de taakbalk en kies Volumemixer openen als je verschillende geluidsniveaus voor verschillende programma's wilt instellen. Je kunt dan in je favoriete game bommen geruisloos laten exploderen en tegelijkertijd het e-mailprogramma luidruchtig nieuwe berichten laten aankondigen. (**Opmerking:** je kunt afzonderlijke geluidsniveaus helaas alleen voor bureaubladprogramma's instellen, niet voor apps.)

Luidsprekers installeren of instellen

De meeste pc's hebben maar twee luidsprekers. Sommige moderne pc's hebben er vier en computers die ook dienstdoen als home entertainment-pc's of gamemonsters hebben er soms wel acht. Voor deze verschillende configuraties heeft Windows een apart venster waar je luidsprekers kunt instellen, compleet met een luidsprekertest.

Als je nieuwe luidsprekers installeert, of als je niet zeker weet of je oude nog wel werken, volg je deze stappen om ze op de juiste manier bij Windows bekend te maken.

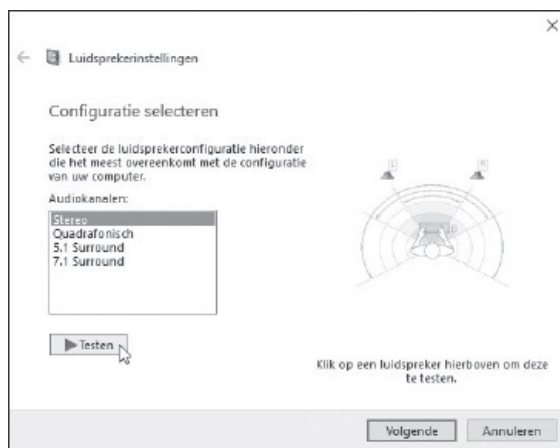
1. Klik met de rechtermuisknop op het luidsprekerpictogram op de taakbalk en kies Afspelerapparaten.

Het venster Geluid verschijnt en het tabblad Afspelen is automatisch actief.

2. Selecteer het pictogram van je luidsprekers en klik vervolgens op de knop Configureren.

Klik op het luidsprekerpictogram met het groene vinkje, want dat is het apparaat dat je computer gebruikt om geluid af te spelen. Het dialoogvenster Luidsprekerinstellingen verschijnt.

3. Klik op de knop Testen (zie figuur 12.10), pas de instellingen van de luidspreker desnoods aan en klik op Volgende.

Figuur 12.10:

Klik op Testen om je luidsprekers een voor een te controleren

Windows helpt je bij het instellen van het aantal luidsprekers en de plaatsing. Vervolgens laat het op elke luidspreker een geluid horen, zodat je weet of ze op de juiste plek staan. Blijf op Volgende klikken en instellingen aanpassen totdat je alle stappen hebt doorlopen. Het precieze aantal stappen verschilt per soort luidsprekeropstelling. Uiteindelijk verschijnt de knop Voltooien, waarmee je teruggaat naar het dialoogvenster Geluid.

4. Kijk ook even op de andere tabbladen of er iets is wat je wilt wijzigen. Klik op OK als je klaar bent.

Controleer nu je toch hier bent ook het volumeniveau van je microfoon door op de tab Opnemen te klikken, en bekijk ook andere geluidsapparaten die je hebt aangesloten.

Als je speakers en microfoon hier niet vermeld staan, weet Windows niet dat ze op je computer zijn aangesloten. Meestal betekent dit dat je een nieuw *stuurprogramma* moet installeren, een vervelend klusje dat in hoofdstuk 13 wordt uitgelegd.

Een Bluetooth-gadget toevoegen

Met Bluetooth-technologie kun je apparaten draadloos op je computer aansluiten, zodat je geen wirwar aan kabels op je bureau meer hebt liggen. Op een tablet kun je er een muis en toetsenbord mee aansluiten zonder een van de schaarse usb-poorten te hoeven opofferen.

Bluetooth is ook in staat je computer, laptop of tablet verbinding met je mobiele telefoon te laten maken voor draadloos internet, maar natuurlijk alleen als jouw draadloze provider dit toestaat.

Voer de volgende stappen uit om een Bluetooth-apparaat op je computer, laptop of tablet aan te sluiten:

1. Zorg ervoor dat het Bluetooth-apparaat aanstaat en gereed is om te koppelen.

De meeste Bluetooth-apparaten hebben een simpele aan-uitschakelaar. Het apparaat opdragen om te gaan koppelen is wat lastiger. Soms kun je gewoon een schakelaar omzetten. Op andere apparaten moet je een knop ingedrukt houden totdat een lampje begint te knipperen.

Wanneer je het knipperende lichtje ziet, is het apparaat klaar om te koppelen met een ander Bluetooth-apparaat, waaronder (hopelijk) je computer.

2. Klik op de knop Start, kies Instellingen en klik op het pictogram Apparaten van de Instellingen-app.

De pagina Apparaten van de app verschijnt en toont je een lijst van momenteel geïnstalleerde apparaten.

3. Klik aan de linkerkant van het venster Apparaten op de optie Bluetooth.

Je computer begint snel te zoeken naar naburige Bluetooth-apparaten die verbinding willen maken, in Bluetooth-termen *koppelen* of *pair* genoemd.

Als je apparaat niet verschijnt, ga dan terug naar stap 1 en zorg ervoor dat je Bluetooth-gadget nog steeds aanstaat en gereed is om te koppelen. (Veel apparaten geven het na 30 seconden op en schakelen zichzelf uit.)

4. Klik als het apparaat verschijnt op de naam ervan.
5. Voer indien nodig de code van het apparaat in en klik op de knop *Koppelen* als erom wordt gevraagd.

Nu wordt het spannend. De beveiliging wil dat je bewijst dat je voor je *eigen* computer zit en dat je niet iemand anders bent die probeert in te breken. Helaas wordt deze controle door verschillende apparaten op verschillende manieren uitgevoerd.

Soms moet je een geheime reeks cijfers (een *passcode*) zowel bij het apparaat als bij je computer invoeren. (Deze code staat meestal ergens in de handleiding van het apparaat.) Je moet deze code wel snel invoeren, want anders verliest het apparaat zijn geduld.

Bij sommige apparaten, vooral bij Bluetooth-muizen, moet je bij deze stap een kleine knop ingedrukt houden, bijvoorbeeld op de buik van de muis.

Bij mobieltjes moet je soms op een Pair-knop drukken op het moment dat je overeenkomende passcodes op zowel computer als telefoon ziet.

Weet je het niet, voer dan **0000** in via het toetsenbord. Dit is een algemene passcode voor gefrustreerde eigenaars van Bluetooth-apparaten die hun gadget proberen te koppelen.

Als een gadget succesvol gekoppeld is met je computer, verschijnen zijn naam en pictogram in de categorie Apparaten van de Instellingen-app.

Om een Bluetooth-apparaat toe te voegen vanaf het Windows-bureaublad, klik je op het Bluetooth-pictogram (zie kantlijn), kies je Een Bluetooth-apparaat toevoegen en ga je naar stap 3 in de voorgaande lijst. Zie je het Bluetooth-pictogram niet staan? Klik dan op het opwaartse pijltje links in het systeemvak van de taakbalk. Het Bluetooth-pictogram verschijnt in het menu van verborgen systeemvakpictogrammen.

Een printer toevoegen

Ruziemakende printerfabrikanten konden het niet eens worden over hoe printers

moeten worden geïnstalleerd. Je kunt je printer daarom op twee manieren installeren:

- Sommige printerleveranciers zeggen dat je de printer gewoon moet aansluiten, meestal door een stekkertje in zo'n kleine rechthoekige usb-poort op je pc te steken. Windows herkent de printer dan automatisch. Plaats inktcartridges of toner en papier en je bent klaar.
- Andere leveranciers hebben een egoïstische aanpak gekozen en eisen dat je hun software installeert *voordat* je de printer aansluit. Als je de software niet eerst installeert, zou de printer wel eens niet correct kunnen werken.

Helaas is de handleiding lezen de enige manier om erachter te komen hoe jouw printer moet worden geïnstalleerd. (Deze informatie staat soms ook op zo'n kleurrijk 'Quick Installation'-pamflet dat vaak in de doos van een nieuwe printer zit.)

Als er geen installatiesoftware bij de printer zit, plaats je de inktcartridges en doe je het papier in de lade. Voer daarna de volgende instructies uit om hem aan het werk te zetten:

1. Terwijl Windows actief is, sluit je de printer aan en zet je hem aan.

Misschien toont Windows een berichtje om te zeggen dat de printer correct is geïnstalleerd, maar voer toch de volgende stap uit om dit te testen.

2. Open het Configuratiescherm.

Klik met de rechtermuisknop op de knop Start en kies Configuratiescherm in het snelmenu.

3. In de categorie Hardware en geluiden klik je op de link Apparaten en printers.

Het Configuratiescherm toont de apparaatcategorieën. Met een beetje geluk staat jouw printer ertussen. Als je de naam of het merk van je usb-printer hier ziet staan, klik je met de rechtermuisknop op het pictogram ervan, kies je Eigenschappen van printer en klik je op de knop Testpagina afdrukken. Als deze pagina correct wordt afgedrukt, ben je klaar. Gefeliciteerd.

Is de testpagina niet gelukt? Controleer of alle verpakkingsmaterialen uit de printer zijn verwijderd en of er inktcartridges in zitten. Als hij nog steeds niet afdrukt, is hij misschien kapot. Neem contact op met de winkel en vraag bij wie je moet zijn voor hulp.

Om je documenten af te drukken naar een bestand dat je aan vrijwel iedereen kunt e-mailen, kies je Afdrukken als PDF. Daarmee sla je het opgemaakte bestand op als PDF-bestand, een indeling waar vrijwel elke computer, smartphone of tablet mee overweg kan. (Als iemand het bestand niet kan openen, laat hem of haar dan de Adobe Reader downloaden van <https://get.adobe.com/reader>.)

Dat was het. Bij de meeste mensen werkt de nieuwe printer nu vlekkeloos. Voor het geval dit bij jou niet zo is, heb ik enkele tips en trucs in hoofdstuk 8 gezet.

Heb je twee of meer printers aangesloten, klik dan met de rechtermuisknop op de printer die je het vaakst gebruikt en kies de optie Als standaardprinter instellen in het snelmenu. Windows drukt dan automatisch af op die printer, tenzij je een andere printer aanwijst.

- Om een printer die je niet meer gebruikt te verwijderen, klik je erop met de

rechtermuisknop en kies je Verwijderen in het snelmenu. De printer wordt dan niet meer vermeld als je vanuit een programma probeert af te drukken. Als Windows je vraagt of de stuurprogramma's en software van de printer moeten worden verwijderd, klik dan op Ja, tenzij je denkt dat je de printer ooit opnieuw gaat aansluiten.

- Vanuit veel programma's kun je de afdrukopties veranderen. Kies Bestand in de menubalk van een programma (soms moet je op Alt drukken om die in beeld te brengen) en kies Printer instellen of Afdrukken. Je krijgt dan een venster te zien waarin je onder andere papiergrootte, lettertype en afbeeldingstype kunt veranderen.

- Maak een thuisgroep als je een printer snel via het netwerk wilt delen; in hoofdstuk 14 lees je hoe dit in zijn werk gaat. Op alle computers in je netwerk wordt de printer nu vermeld als een installatieoptie.
- Als je de printersoftware verwarrend vindt, klik dan eens op de Help-knoppen in de dialoogvensters. Veel knoppen zijn aangepast aan jouw specifieke printermodel en geven advies dat je niet in Windows vindt.

Tijd en taal

Microsoft heeft het onderdeel Tijd en taal van de app Instellingen voornamelijk ontworpen voor reizigers naar andere tijdzones en locaties. Gebruikers van een desktop-pc hebben in de regel maar één keer met dit onderdeel te maken, namelijk tijdens de installatie van de computer. Windows onthoudt de tijd en de datum altijd, ook als je de pc uitzet.

Als je een laptop of tablet hebt en je maakt verre reizen, dan moet je deze instellingen wellicht vaker aanpassen. En als je meertalig bent, dan kun je hier ook andere talen instellen.

Om er een kijkje te nemen, klik je op de Start-knop, kies je Instellingen en klik je vervolgens op de categorie Tijd en taal van de Instellingen-app. Er verschijnen drie onderdelen:

- **Datum en tijd.** Dit onderdeel spreekt voor zich. (Als je op de klok op de taakbalk klikt en Datum- en tijdstellingen kiest, kom je hier ook.)
- **Regio en taal.** Spreek je twee of meer talen, dan kun je hier terecht als je in je documenten speciale tekens of letters uit andere talen nodig hebt.
- **Spraak.** Als Windows je stem niet goed herkent, kun je hier de instellingen voor spraakherkenning aanpassen.

Programma's toevoegen of verwijderen

Een app verwijderen uit het menu Start kost niet veel moeite. Klik met de rechtermuisknop op de bijbehorende tegel in het Start-menu en kies in het snelmenu Van Start losmaken.

Maar daarmee is de app nog niet verwijderd. De app leeft voort in de alfabetische lijst van het menu Start en neemt ook nog altijd ruimte op de harde schijf in. Voer de volgende stappen uit om een app of programma permanent van je pc te verwijderen:

1. Klik op de knop Start en kies Instellingen in het menu Start.

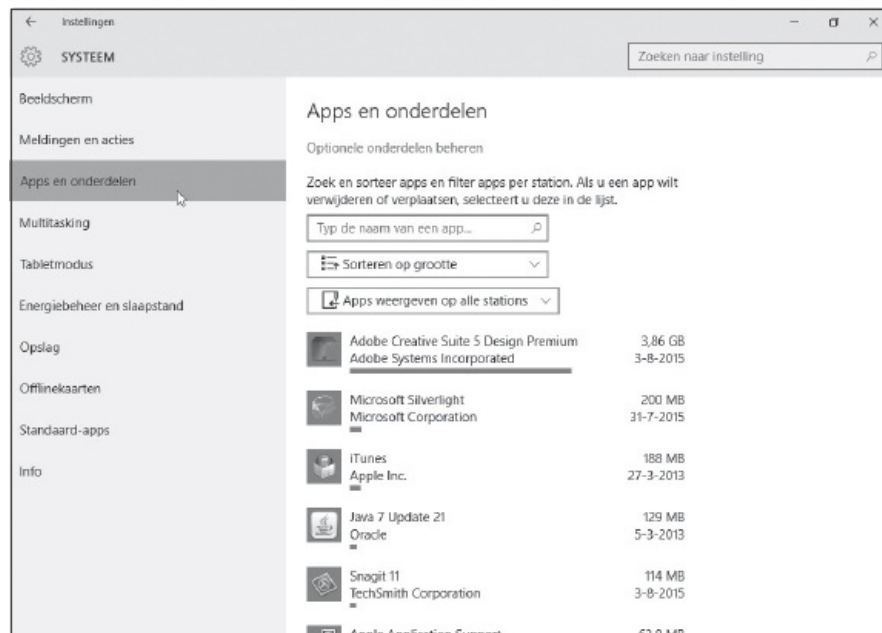

De app Instellingen verschijnt.

2. Klik op het pictogram Systeem en vervolgens in het venster Systeem op Apps en onderdelen in het linkerdeelvenster.

Het venster Apps en onderdelen verschijnt, zoals weergegeven in figuur 12.11, en vermeldt de momenteel geïnstalleerde apps en programma's, gesorteerd op grootte.

Figuur 12.11:

Selecteer een app of programma en klik vervolgens op de knop Verwijderen

Om de programma's te sorteren op installatiedatum, klik je op de vervolgkeuzelijst Sorteren op grootte en kies je de optie Sorteren op Installatiedatum. Je kunt ook op bepaalde stations geïnstalleerde programma's weergeven, wat handig kan zijn op kleine tablets, waarbij je programma's liever op een geheugenkaart opslaat dan op de tablet zelf.

3. Klik op het ongewenste programma en vervolgens op de knop Verwijderen of Verplaatsen.

Klik op een vermeld programma, en eronder verschijnen twee knoppen:

- **Verplaatsen.** Kies deze optie wanneer je krap in je opslagruimte zit. Je kunt er een app of programma mee verplaatsen naar de geheugenkaart van je tablet, zodat je ruimte vrijmaakt voor je bestanden.
- **Verwijderen.** Klik op deze knop — en op de daarop volgende bevestigingsknop — om de app of het programma volledig van je pc te verwijderen.

Afhankelijk van op welke knop je hebt geklikt, wordt het programma van je pc verwijderd of naar een ander schijfstation of een geheugenkaart verplaatst.

Als je een programma hebt verwijderd, ben je het voorgoed kwijt, tenzij je de installatieschijf nog bij de hand hebt. In tegenstelling tot andere verwijderde items blijven verwijderde programma's niet in de Prullenbak rondhangen. Per ongeluk gewiste apps echter kun je vrijwel altijd weer terugvinden in de Windows Store en opnieuw installeren.

Gebruik altijd deze 'nette manier' om ongewenste programma's te verwijderen. Verwijder in elk geval niet zomaar de bestanden en mappen van het programma van de harde schijf. Je computer raakt dan in de war en je ontvangt irritante foutmeldingen.

Nieuwe programma's installeren

De meeste programma's worden tegenwoordig automatisch geïnstalleerd zodra je ze kiest in de Windows Store, dubbelklikt op het gedownloade installatiebestand of de cd/dvd in het schijfstation van je pc plaatst.

Als je niet zeker weet of een programma geïnstalleerd is, ga je naar het menu Start en zoek je naar de naam ervan. Als het verschijnt in de alfabetische lijst Alle apps, dan is het programma geïnstalleerd.

Maar als een programma niet automatisch op je computer wordt geïnstalleerd, zijn hier enkele tips die kunnen helpen:

- Je hebt een administratoraccount nodig om programma's te installeren. (De meeste computereigenaars hebben automatisch zo'n account.) Dit weerhoudt kinderen met hun standaardaccounts of kinderaccounts ervan om programma's te installeren en de computer in de war te sturen. Ik behandel gebruikersaccounts in hoofdstuk 14.
- Heb je een programma gedownload? Windows bewaart gedownloade bestanden in de map Downloads, waar je toegang toe krijgt door de Verkenner te starten en op Downloads te klikken in het onderdeel Snelle toegang van het navigatievenster. Dubbelklik op de naam van een gedownload programma om het te installeren.
- Veel enthousiaste, vers geïnstalleerde programma's willen een snelkoppeling op het bureaublad, een tegel in het menu Start *én* een snelkoppeling op de taakbalk plaatsen. Zeg 'ja' tegen alles. Op die manier heb je geen omweg langs het menu Start nodig om het programma te starten. (Als je van gedachten verandert, verwijder je snelkoppelingen door erop te klikken met de rechtermuisknop en Verwijderen of Losmaken te kiezen.)
- Het is verstandig om altijd een herstelpunt te maken voordat je een nieuw programma installeert. (In hoofdstuk 13 lees je alles over het maken van herstelpunten.) Als het net geïnstalleerde programma op hol slaat, gebruik je de functie Systeemherstel om de computer weer in het rustige vaarwater te brengen waarin hij zich voor de installatie van de herrieschopper bevond.

Windows aanpassen voor fysieke beperkingen

Bijna iedereen vindt Windows een uitdaging, maar sommige mensen hebben ook nog eens te maken met fysieke beperkingen.

Voor deze mensen is het onderdeel Toegankelijkheid van de app Instellingen bedoeld. Met enkele wijzigingen kun je de computer makkelijker bedienen.

Als je niet goed ziet, kun je hier de tekstgrootte op het scherm aanpassen.

Voer deze stappen uit om de instellingen van Windows aan te passen:

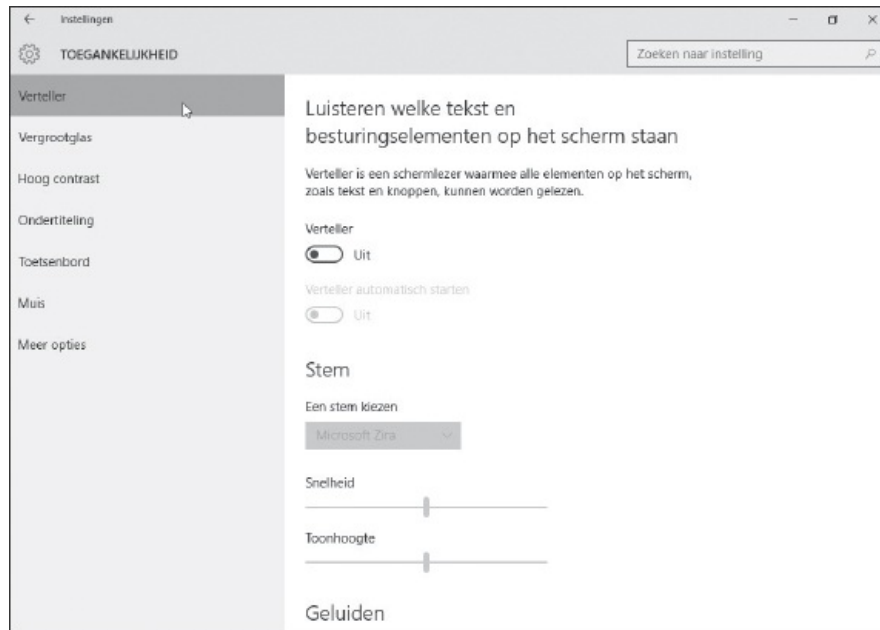
1. Start de app Instellingen.

Je kunt de Instellingen-app op meerdere manieren oproepen:

- **Muis.** Klik op de knop Start en vervolgens op Instellingen in het menu Start.

- **Toetsenbord.** Druk vanuit het bureaublad op +I, blader omhoog naar het woord Instellingen en druk op Enter.
 - **Touchscreen.** Veeg met je vinger vanaf de rechterkant van het scherm naar binnen en tik op Alle instellingen.
2. Wanneer de Instellingen-app verschijnt, selecteer je het pictogram Toegankelijkheid.

Het venster Toegankelijkheid verschijnt, zoals weergegeven in figuur 12.12.

Figuur 12.12:

In het venster Toegankelijkheid staan verschillende manieren om gebruikers met een fysieke beperking te helpen

3. Pas de instellingen aan je behoeften aan.

Het venster Toegankelijkheid biedt verscheidene categorieën om de computer gemakkelijker te bedienen. Om een voorziening in- of uit te schakelen, klik je op de betreffende schakelknop in deze categorieën:

- **Verteller.** De ingebouwde verteller van Windows leest tekst op het scherm voor als je niet goed kunt zien. De verteller zegt ook welke knop je hebt ingedrukt. En je krijgt van alles te horen wanneer je een touchscreen aanraakt of de muis verplaatst. (**Opmerking:** handig, zo'n verteller, maar ze spreekt alleen Engels. Als je de verteller echt wilt gebruiken, moet je de taal van je Windows-installatie instellen op Engels, zoals beschreven in de paragraaf 'Tijd en taal' eerder in dit hoofdstuk.)
- **Vergrootglas.** Deze voor slechtzienden bedoelde optie vergroot de exacte locatie van de muisaanwijzer.
- **Hoog contrast.** Deze instelling elimineert de meeste schermkleuren; slechtzienden kunnen zo het beeldscherm en de muisaanwijzer duidelijker zien.
- **Ondertiteling.** Met deze optie, ontworpen voor slechthorenden, kun je ondertiteling in films plaatsen die deze technologie ondersteunen.
- **Toetsenbord.** Als je deze instelling kiest, wordt onderaan in beeld een schermtoetsenbord zichtbaar waarop je kunt typen door te wijzen en te

klikken met de muis. Je kunt er ook het fysieke toetsenbord mee manipuleren om het typen gemakkelijker te maken voor mensen met beperkte motorische vaardigheden.

- **Muis.** Hier kun je de muisaanwijzer vergroten en beter zichtbaar maken.
- **Meer opties.** Hier vind je allerlei opties voor slechtzienden, van het vergroten van de cursorbreedte tot het aan- of uitzetten van de overgangseffecten (animaties) bij het openen en sluiten van vensters.

Vrijwel alle besproken opties zijn schakelopties: klik erop om de optie aan of juist uit te zetten. Wordt het er alleen maar erger op, klik dan onmiddellijk opnieuw om terug te gaan naar de vorige situatie.

Als je nog steeds niet tevreden bent, ga je naar stap 4.

4. Ga naar het Toegankelijkheidcentrum van het Configuratiescherm.

Windows 10 beschikt nog steeds over het Toegankelijkheidscentrum van het Configuratiescherm, een voorziening die al jaren standaard deel uitmaakt van Windows.

Om erheen te gaan, klik je met de rechtermuisknop op de knop Start, kies je Configuratiescherm, klik je op Toegankelijkheid en klik je tot slot op het pictogram Toegankelijkheidscentrum.

Informeel eventueel ook bij instellingen voor mensen met een fysieke beperking; zij kunnen je waarschijnlijk verder helpen, bijvoorbeeld met specifieke software.v

Hoofdstuk 13

Zorgen dat Windows niet kapotgaat

.....

In dit hoofdstuk:

- Je eigen herstelpunt maken
 - Met Bestandsgeschiedenis back-ups maken
 - Ruimte op de harde schijf vrijmaken
 - De computer sneller maken
 - Een nieuw stuurprogramma zoeken en installeren
-

Als Windows hopeloos kapot lijkt, ga dan snel naar hoofdstuk 18 voor de oplossing, want er zijn meer snelle oplossingen dan ooit tevoren. Maar als je computer het nog redelijk goed doet, lees dan gewoon hier verder om erachter te komen hoe je hem zo lang mogelijk goed laat draaien.

Eigenlijk is dit hoofdstuk een soort checklist, met in elke paragraaf een vrij eenvoudige en noodzakelijke taak om Windows zo goed mogelijk te laten draaien. Je leest bijvoorbeeld hoe je het automatische back-upprogramma Bestandsgeschiedenis inschakelt.

Een niet goed functionerend stuurprogramma kan de nodige problemen veroorzaken. Een *stuurprogramma* (of *driver*) is een klein programma dat Windows helpt om met de verschillende onderdelen van de computer te communiceren. In dit hoofdstuk lees je hoe je slecht of niet werkende stuurprogramma's verwijdert door een bijgewerkt stuurprogramma achter het stuur te zetten.

Een herstelpunt maken

Windows biedt een vervanging voor herstelpunten met de nieuwere opties Pc opnieuw instellen en Alles verwijderen, die in hoofdstuk 18 worden behandeld. Maar Windows-veteranen die geen afscheid van Systeemherstel willen nemen, kunnen nog steeds herstelpunten maken om de pc te laten terugkeren naar een tijd waarin hij zich beter voelde.

Een herstelpunt is een beetje als een tijdscapsule, in die zin dat het de instellingen van je pc op een specifiek moment bewaart. Als die instellingen later beschadigd raken, kan terugkeren naar een eerder herstelpunt soms het probleem oplossen.

Voer de volgende stappen uit om een herstelpunt te maken:

1. **Klik op de knop Start, typ Systeemherstel in het zoekvak en klik in de zoekresultaten op de link Systeemherstelpunt maken.**

Het venster Systeemeigenschappen verschijnt dan in beeld met het tabblad Systeembeveiliging, dat opties voor Systeemherstel bevat. Rechtsomder in het venster zie je de knoppen Configureren en Maken.

2. **Klik bij Beschikbare stations op Lokale schijf (C:) (systeem). Klik daarna op de knop Configureren. Klik in het venster Systeembeveiliging voor Lokale schijf (C:) op het keuzerondje Systeembeveiliging inschakelen en klik op OK.**

Daarmee schakel je Systeembeveiliging in voor je C-schijf, een vereiste om Systeemherstel te kunnen gebruiken. Wanneer je op OK klikt, keer je terug naar het venster Systeemeigenschappen.

3. **Klik op de knop Maken om het venster Systeembeveiliging te openen en typ een naam voor het nieuwe herstelpunt. Klik op Maken om het herstelpunt op te slaan.**

Kies als geheugensteuntje een naam die verwijst naar het moment van maken, zoals 'Vóór installatie van Minecraft'. Windows maakt een herstelpunt met de door jou gekozen naam, en laat jou de nog openstaande vensters sluiten.

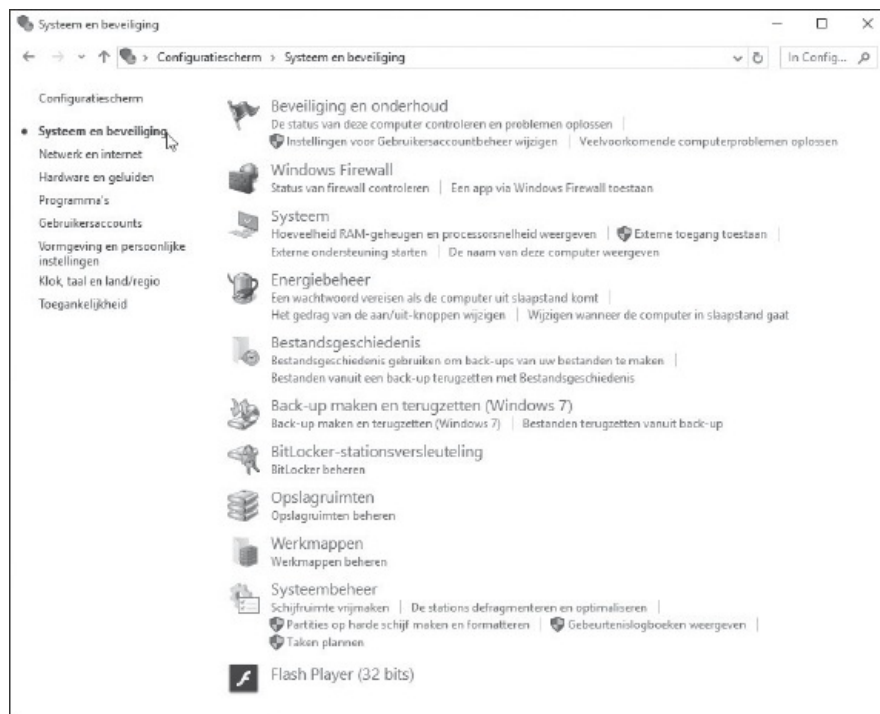
Als je op goede dagen je eigen herstelpunten maakt, weet je op slechte dagen onmiddellijk welke je moet gebruiken. In hoofdstuk 18 lees je in de kadertekst over Systeemherstel hoe je de computer met zo'n herstelpunt reanimeert.

Windows afstellen met ingebouwde onderhoudsprogramma's

Windows bevat een hele lading gereedschappen om het besturingssysteem soepeltjes te laten draaien. Verschillende van deze programma's worden automatisch uitgevoerd, zodat je alleen maar hoeft te controleren of ze zijn ingeschakeld. Met andere programma's kun je je voorbereiden op toekomstige rampen door back-ups te maken van de bestanden op je pc.

Als je deze survivalprogramma's wilt bekijken, klik je met de rechtermuisknop op de knop Start, kies je Configuratiescherm en selecteer je de categorie Systeem en beveiliging. De hulptroepen van het Configuratiescherm verschijnen (zie figuur 13.1).

Figuur 13.1:

Deze gereedschappen zijn bijzonder nuttig voor het oplossen van problemen

De volgende hulpprogramma's heb je het vaakst nodig:

- **Bestandsgeschiedenis.** Dit back-upsysteem, dat in Windows 8 werd geïntroduceerd, legt een vangnet over al je bestanden in de hoofdmappen,

waardoor je reservekopieën kunt terugzetten als er iets misgaat. De functie Bestandsgeschiedenis is gratis, dus je hebt geen enkel excuus om er geen gebruik van te maken. Alle harde schijven geven ooit de geest; op jouw schijf heb je vast heel veel herinneringen opgeslagen. (Bovendien maakt een back-up van Bestandsgeschiedenis het eenvoudiger om van een oude naar een nieuwe pc te migreren.)

- **Systeem.** Dit is een plek waar techneuten zich thuis voelen. Hier staat welke versie van Windows je hebt, wat de snelheid van je processor is, de netwerkstatus en de hoeveelheid geheugen.

- **Energiebeheer.** Weet je niet zeker of je pc of laptop slaapt, sluimert of gewoon uitstaat? In hoofdstuk 3 wordt het verschil uitgelegd. In dit onderdeel stel je in hoe slaperig de pc wordt als je op de aan-uitknop van de computer drukt (of wanneer je als laptop-gebruiker het scherm dichtklapt).

- **Systeembeheer.** In deze wirwar van technische hulpprogramma's schuilt een juweeltje: het programma Schijfopruiming, dat ruimte op je harde schijf vrijmaakt door overbodige rommel op je pc weg te gooien.

In de volgende paragrafen komen al deze taken uitgebreid aan bod.

Windows-veteranen hebben wellicht opgemerkt dat Windows Update niet meer in het Configuratiescherm te vinden is. (Windows Update is een tool waarmee Windows automatisch beveiligingsupdates downloadt en installeert, wat in de regel een goede zaak is.) Dat klopt. In Windows 10 is Windows Update permanent ingeschakeld — je kunt het niet uitzetten, al zou je het willen. In de Instellingen-app, in de categorie Bijwerken en beveiliging, zijn nog wel een paar opties te vinden waarmee je Windows Update in beperkte mate kunt aanpassen. Maar veel ingrijpends kun je hier niet uitrichten en het is beter om Windows Update gewoon ongestoord zijn werk te laten doen.

Met Bestandsgeschiedenis back-ups van je computer maken

Helaas komt je harde schijf ooit te overlijden. En als dat gebeurt, neemt hij alles met zich mee het graf in: jaren aan digitale foto's, muziek, brieven, financiële rapporten, gescande items en alle andere dingen die je op de pc hebt gemaakt of opgeslagen.

Daarom is het zo belangrijk dat je regelmatig back-ups van je bestanden maakt. Met een reservekopie kun je de brokken weer lijmen nadat je harde schijf ineens de geest heeft gegeven.

Windows 8 kwam voor het eerst met het nieuwe back-upstelsel *Bestandsgeschiedenis*. Nadat je het hebt aangezet, maakt Bestandsgeschiedenis automatisch elk uur een reservekopie van alle bestanden in je hoofdmappen. Het programma is eenvoudig aan te zetten, is snel te begrijpen en werkt bovendien automatisch, waardoor alles wat je nodig hebt bewaard blijft.

Je hebt twee dingen nodig voordat Bestandsgeschiedenis aan het werk kan:

- **Een externe harde schijf.** Voor betrouwbare, automatische back-ups heb je een externe harde schijf nodig, dus in een kastje buiten de computer. Er loopt een kabel van dit kastje naar een usb-poort op de computer; sluit je hem aan, dan herkent Windows hem direct. Houd je het externe schijfstation op je computer aangesloten, dan worden de back-ups volledig automatisch uitgevoerd.

Het is lastig om een externe harde schijf permanent aangesloten te houden op een laptop of tablet omdat je er voortdurend mee onderweg bent. Als je steeds vergeet de schijf aan te sluiten bij thuiskomst, heb je een andere optie: plaats een usb-stick in een usb-poort van je laptop of een geheugenkaart in je tablet, en gebruik die voor de back-ups van Bestandsgeschiedenis. Bedenk wel dat als je apparaat gestolen wordt je ook je back-ups kwijt bent.

- **Schakel het programma in.** Het programma Bestandsgeschiedenis wordt gratis meegeleverd bij Windows. Maar het programma kan niets uitrichten totdat jij het opdracht geeft om aan de slag te gaan.

Voer de volgende stappen uit om je computer elk uur automatisch een back-up van je werk te laten maken:

1. Sluit het externe schijfstation of de usb-stick op een usb-poort aan. (Of steek de geheugenkaart in je tablet.)

De rechthoekige connector aan het uiteinde van de kabel (of van het schijfstation) past in de rechthoekige opening van de usb-poort van je computer. (Als het de eerste keer niet lukt, draai hem dan om.)

Als je een geheugenkaart gebruikt, kijk dan in de handleiding van je tablet welke grootte en welk type geheugenkaart je moet hebben.

2. Open het Configuratiescherm.

Klik met de rechtermuisknop op de knop Start en kies Configuratiescherm in het snelmenu.

Houd je vinger op de Start-knop gedrukt. Wanneer een vierkant verschijnt, laat je je vinger los en verschijnt het contextmenu. (Op een touchscreen fungeert op die manier vasthouden en loslaten vrijwel altijd als een klik met de rechtermuisknop.)

3. Selecteer de categorie Systeem en beveiliging en klik op Bestandsgeschiedenis.

Het programma Bestandsgeschiedenis verschijnt in beeld (zie figuur 13.2). Het programma doet een gooi naar het schijfstation dat je wilt gaan gebruiken voor je back-ups en geeft de naam ervan weer op het scherm. Als het programma het bij het rechte eind heeft, ga je naar stap 5. Zo niet, ga dan naar stap 4.

Figuur 13.2:

Bestandsgeschiedenis suggereert een schijfstation voor het opslaan van je back-ups

4. Als je een ander schijfstation wilt gebruiken, klik je links in het venster op Station selecteren en kies je een ander schijfstation.

Het venster Station selecteren verschijnt en vermeldt alle beschikbare opslagstations. Maak je keuze en klik op OK. Als jouw usb-stick of externe harde schijf niet vermeld wordt, wordt het apparaat niet door Windows herkend. Koppel het los, start de computer opnieuw op en sluit het apparaat ditmaal aan op een andere usb-poort.

Het venster Station selecteren biedt ook de optie Netwerkllocatie toevoegen voor opslag van je back-ups op een opslaglocatie op het netwerk. (Netwerken worden behandeld in hoofdstuk 15.)

5. Klik op de knop Inschakelen.

Met een klik op de knop Inschakelen, eerder weergegeven in figuur 13.2, zet je het back-upproces in gang. Mogelijk vraagt Bestandsgeschiedenis of het je nieuwe Bestandsgeschiedenis-station moet aanbevelen aan leden van je thuisgroep:

- Klik alleen op Ja als je back-upt naar een grote schijf met een vaste locatie: een draadloze harde schijf bijvoorbeeld, of een grote gedeelde netwerkschijf.
- Klik op Nee als je Bestandsgeschiedenis draait op een geheugenkaart in je tablet of op een draagbare externe schijf die je van plan bent met je mee te nemen.

Bestandsgeschiedenis kun je eenvoudig instellen. Het doet zijn werk geruisloos op de achtergrond, maar er zijn wel wat kleine lettertjes aan deze functie verbonden:

- Als je op een netwerkstation van een andere pc probeert op te slaan, vraagt Windows naar de gebruikersnaam en het wachtwoord van een administratoraccount op die computer.
- Bestandsgeschiedenis maakt reservekopieën van alles in je hoofdmappen: Afbeeldingen, Documenten, Muziek en Video's, van je favorieten en bureaublad en van je openbare mappen. Wil je een map uitsluiten (zoals je map Video's, omdat je elders al back-ups van je video's hebt), klik dan aan de linkerkant van het venster van figuur 13.2 op Mappen uitsluiten.

- Normaal gesproken wordt automatisch elk uur een back-up van alle bestanden gemaakt. Wil je dit schema wijzigen, klik dan op Geavanceerde instellingen aan de linkerkant van het venster in figuur 13.2. Selecteer daarna een nieuwe opslagfrequentie, van elke tien minuten tot dagelijks.
- Nadat je Bestandsgeschiedenis hebt aangezet, maakt Windows onmiddellijk een back-up, zelfs als er geen gepland is. Windows wil er zeker van zijn dat alles nu bewaard blijft voordat er iets fout gaat. Nadat een back-up is gemaakt van *alles*, maakt Windows daarna elk uur alleen nog een back-up van de *gewijzigde* bestanden. Het bewaart de originele bestanden ook, zodat je een ruime keuze uit back-ups hebt mocht je ze ooit nodig hebben.
- In hoofdstuk 18 lees je hoe je bestanden terugzet uit een back-up van Bestandsgeschiedenis. Het kan geen kwaad om daar nu al een kijkje te nemen, want Bestandsgeschiedenis is niet alleen in noodgevallen handig, maar ook als je actuele versies van documenten wilt vergelijken met versies die enkele uren oud zijn. Je kunt er ook oude versies van je bestanden mee terughalen als je ze zojuist niet hebt verbeterd maar verknald.

- Bestandsgeschiedenis biedt ook een handige manier om je bestanden te verplaatsen van een oude naar een nieuwe pc, een lastige klus die ik beschrijf in hoofdstuk 20.

- Windows slaat de back-up op in de map FileHistory op het schijfstation dat je geselecteerd hebt. Verplaats die map niet, want anders kan Windows hem misschien niet meer terugvinden als je een back-up wilt terugzetten.

Een systeemkopie maken

Windows 7 introduceerde een populaire manier om een back-up te maken van een systeem. In plaats van een back-up te maken van bestanden, kopieert het de inhoud van de hele harde schijf in één bestand en slaat dat bestand op op een tweede harde schijf. Zo'n *systeemkopie* (ook vaak *image* genoemd) is nuttig om twee redenen:

- **Efficiënt.** Wanneer je harde schijf uiteindelijk het loodje legt, kun je die vervangen, de systeemkopie terugzetten en weer beschikken over al je bestanden en programma's. Het is een manier om weer snel aan de slag te kunnen.
- **Volledig.** Bestandsgeschiedenis kopieert alleen bestanden in je hoofdmappen, en de Windows Store bewaart alleen je apps en instellingen. Bij een systeemkopie worden die items ook gekopieerd, maar tevens al je bureaubladprogramma's en hun gegevens. Zo maakt Bestandsgeschiedenis geen back-up van je e-mail uit de bureaubladversie van Microsoft Office. Bij een systeemkopie gebeurt dat wel, omdat bij een image simpelweg alles wordt gekopieerd.

Je kunt een systeemkopie opslaan op dezelfde externe schijf die je gebruikt voor Bestandsgeschiedenis. Zorg er wel voor dat de externe schijf meer opslagruimte heeft dan de C-schijf van je computer.

Om een image te maken, klik je met de rechtermuisknop op de knop Start en kies je Configuratiescherm. Kies vervolgens in het onderdeel Systeem en beveiliging de optie Back-up maken en terugzetten (Windows 7). Wanneer het venster Back-up van bestanden maken of terugzetten verschijnt, kies je in het linkervenster de optie Een systeemkopie maken. Volg de aanwijzingen op het scherm om Windows opdracht te geven een systeemkopie van je computer te maken.

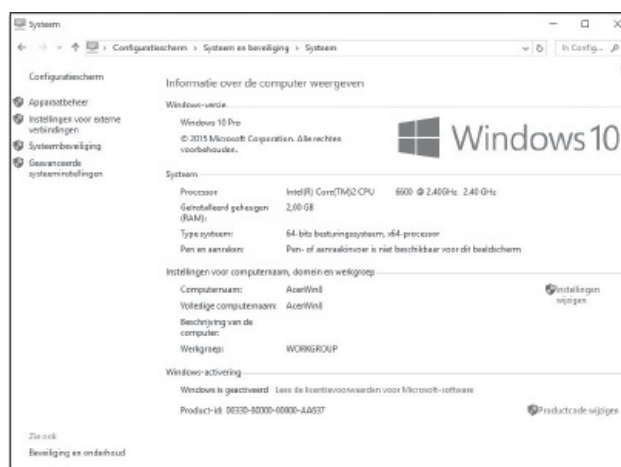
Eigenlijk zou je dit dagelijks moeten doen; lukt dat niet, doe het dan wekelijks of maandelijks. Als je dan ooit met je overleden systeem terug moet naar de winkel, neem je de externe schijf mee en geef je aan dat je over een 'image' van het systeem beschikt. De technicus ter plaatse kan die back-up dan gebruiken om al je programma's en bestanden te redden tot aan de datum dat je de laatste systeemkopie hebt gemaakt.

Technische informatie over je computer zoeken

Als je onverhoopt ooit onder de motorkap van Windows moet kijken, ga dan allereerst naar het Configuratiescherm van het bureaublad: klik met de rechtermuisknop op de knop Start en kies Configuratiescherm in het snelmenu.

Selecteer in het Configuratiescherm de categorie Systeem en beveiliging en kies Systeem (zie kantlijn). Het in figuur 13.3 weergegeven venster Systeem geeft een goed verteerbaar technisch overzicht van hoe je pc er onder de motorkap uit ziet:

Figuur 13.3:

Het venster Systeem toont technische informatie over je pc

- **Windows-versie.** Windows 10 kent meerdere versies, zoals beschreven in hoofdstuk 1. In dit onderdeel vermeldt Windows de versie die momenteel op je computer is geïnstalleerd.
- **Systeem.** Hier vind je het type processor van je pc (zeg maar zijn hersenen), evenals de hoeveelheid geïnstalleerd geheugen. Je kunt het geheugen betrekkelijk eenvoudig uitbreiden op een pc of laptop, maar niet op een tablet.
- **Instellingen voor computernaam, domein en werkgroep.** In dit onderdeel staan de naam van je computer en de *werkgroep*, een term die systeembeheerders gebruiken wanneer ze verbinding maken met andere computers in een zakelijk netwerk. (Netwerken komen in hoofdstuk 15 aan bod; op thuisnetwerken handelt Windows de naamgeving van werkgroepen zelf af.)
- **Windows-activering.** Om te voorkomen dat mensen één exemplaar van Windows op verschillende pc's installeren, eist Microsoft dat je Windows *activeert*, waardoor het op slechts één pc kan worden gebruikt.

In het deelvenster links staan ook nog enkele geavanceerde taken die wellicht van pas komen tijdens die angstige momenten dat er iets fout gaat met je pc. Hier volgt een overzicht:

- **Apparaatbeheer.** Deze optie vermeldt alle onderdelen in je computer, maar niet op een gebruiksvriendelijke manier. Onderdelen waar een uitroepteken

naast staat, zijn niet blij. Dubbelklik erop om je door Windows te laten uitleggen waarom ze niet correct werken. (Soms zie je een knop Probleem oplossen naast de uitleg; klik erop om de aard van het probleem te achterhalen.)

- **Instellingen voor externe verbindingen.** Deze zelden gebruikte, ingewikkelde optie geeft andere mensen controle over je pc via internet om, als het meezit, problemen op te lossen. Als je zo'n behulpzaam persoon kunt vinden, neem dan samen met hem of haar deze procedure door. (Vertrouw echter nooit iemand die onverwacht belt en beweert een externe verbinding nodig te hebben om je computer te 'repareren'. Dat is een oude truc.)
- **Systeembeveiliging.** Met deze optie kun je herstelpunten maken (zie eerder in dit hoofdstuk), maar je kunt er ook een bestaand herstelpunt mee gebruiken om Windows terug in de tijd te brengen, hopelijk naar een moment dat het een beter humeur had.
- **Geavanceerde systeeminstellingen.** Professionele techneuten brengen hier heel veel tijd door. Alle andere mensen negeren deze instellingen.

Het meeste wat in het venster Systeem staat, is vrij ingewikkeld, dus laat de opties met rust, tenzij je weet wat je doet of als iemand van de helpdesk je vertelt om een instelling te veranderen.

Ruimte vrijmaken op de harde schijf

Als programma's gaan zeuren dat er geen ruimte meer op de harde schijf is, geeft de volgende oplossing je even respijt:

1. Klik met de rechtermuisknop op de knop Start en kies Configuratiescherm.

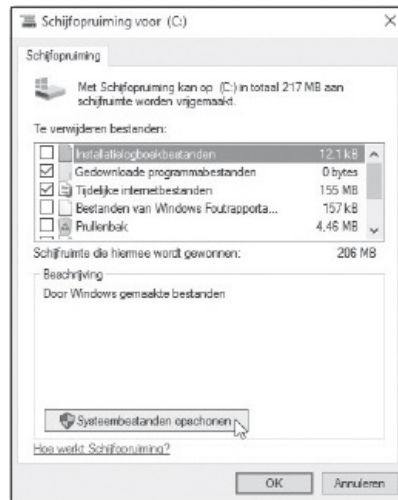

2. Klik eerst op de categorie Systeem en beveiliging (zie kantlijn) en dan in het onderdeel Systeembeheer (bijna onderaan) op de link Schijfruimte vrijmaken.

Als je pc meer dan één schijfstation heeft, vraagt Windows welk station moet worden opgeruimd. Selecteer de C-schijf.

3. Laat de keuze op (C:) staan en klik op OK.

Het programma Schijfopruiming berekent hoeveel schijfruimte kan worden vrijgemaakt en toont het dialoogvenster Schijfopruiming uit figuur 13.4. (Boven in het venster zie je hoeveel schijfruimte kan worden gewonnen.)

Figuur 13.4:

Zorg ervoor dat alle selectievakjes zijn gemarkeerd

Als je echt krap in je ruimte zit, klik dan op de knop Systeembestanden opschonen. Windows gaat nog eens wat dieper graven en vindt vaak nog meer bestanden die kunnen worden verwijderd.

4. Markeer de selectievakjes van alle items en klik op OK.

Als je een selectievakje markeert, wordt in het onderdeel Beschrijving uitgelegd wat er verwijderd zal worden. Klik je op OK, dan vraagt Windows of je zeker weet dat je de bestanden wilt verwijderen.

5. Klik op de knop Bestanden verwijderen om de overbodige bestanden te verwijderen.

Windows leegt dan je Prullenbak, vernietigt restanten van oude websites en verwijdert ander overbodig spul op de harde schijf.

Als je een upgrade naar Windows 10 hebt uitgevoerd, blijft je oude Windowsversie meestal op de harde schijf staan in de map 'Windows.old'. Die map neemt veel ruimte in beslag. Heel veel. Je kunt hem verwijderen door op de knop Systeembestanden opschonen te klikken bij stap 3 en vervolgens het selectievakje Vorige Windows-installatie te markeren. Dat betekent natuurlijk wel dat je niet meer terug kunt naar die oudere Windows-versie, een taak die ik behandel in hoofdstuk 18.

De Aan/uit-knop instellen

In plaats van de fysieke knop van de computer te gebruiken, moet je Windows altijd uitschakelen met zijn *eigen* knop Aan/uit, zoals je in hoofdstuk 2 kunt lezen. Een klik op deze knop in het menu Start biedt drie opties: Slaapstand, Afsluiten en Opnieuw opstarten.

De slaapstand, met afstand de populairste optie, laat de computer een dutje doen, zodat hij weinig energie verbruikt en snel weer gewekt kan worden.

Maar misschien heb je helemaal geen zin om in het menu Start op Aan/uit te klikken en dan een keuze maken. Misschien wil je gewoon dat je computer altijd vanzelf uitgeschakeld wordt (of in de slaapstand gaat) als je op de knop op de computerbehuizing drukt. Wel, dat kan. Je hoeft alleen maar even te laten weten

wat je wilt dat er gebeurt als je op de mechanische aan-uitknop van de computer drukt, en Windows zal deze keuze dan onthouden.

Dezelfde vraag is van toepassing op laptopgebruikers: moet de computer worden uitgeschakeld of in de slaapstand worden gezet wanneer je het scherm dichtklapt?

Voer de volgende stappen uit om dit in te stellen:

1. Klik met de rechtermuisknop op de knop Start, kies Configuratiescherm en selecteer de categorie Systeem en beveiliging.

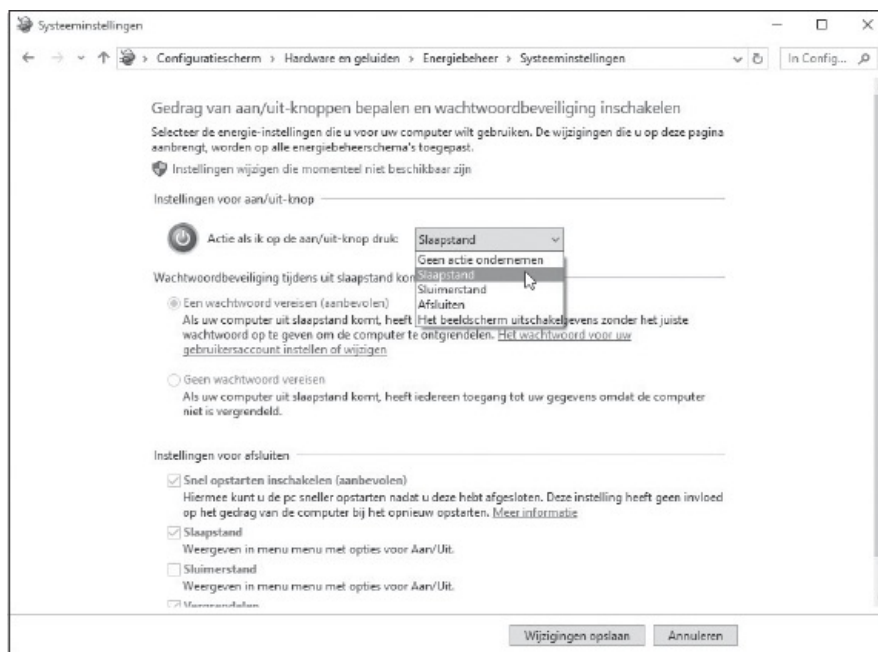

2. Klik op het pictogram Energiebeheer.

Het gelijknamige venster wordt dan geopend, met de standaard-instelling Gebalanceerd (aanbevolen).

3. Klik in het linkerdeelvenster op Het gedrag van de aan/uit-knoppen bepalen.

Er verschijnt een venster met instellingen (zie figuur 13.5). De opties verschillen enigszins wanneer je achter een pc zit of een laptop (op accustroom) of tablet gebruikt.

Figuur 13.5:

Kies wat de computer moet doen wanneer op de aan/uitknop wordt gedrukt

4. Selecteer je wijzigingen.

Je kunt kiezen uit de opties Geen actie ondernemen, Slaapstand, Sluimerstand en Afsluiten. (Kies bij twijfel voor de slaapstand.)

Laptops en tablets bieden extra opties in dit venster om het gedrag in te stellen bij netstroom of accustroom. Hierdoor kun je ze op vol vermogen laten werken als de kabel in het stopcontact zit en juist energie laten besparen als ze op de accu werken.

Laptopgebruikers krijgen bovendien een menu waarmee ze kunnen aangeven hoe hun laptop moet reageren wanneer ze de klep dichtdoen of op de slaapknop drukken.

Mogelijk moet je klikken op de tekst Instellingen wijzigen die momenteel niet beschikbaar zijn om alle opties beschikbaar te maken.

Voor extra veiligheid markeer je het keuzerondje Een wachtwoord vereisen (aanbevolen); iedereen die je pc wakker maakt, heeft dan je wachtwoord nodig om jouw gegevens te kunnen zien.

5. Klik op de knop Wijzigingen opslaan.

Windows bewaart deze instellingen totdat je deze stappen opnieuw uitvoert.

Apparaten instellen die niet werken (met stuurprogramma's spelen)

Bij Windows wordt een heel arsenaal aan *stuurprogramma's* geleverd. Dit is software die Windows laat communiceren met de apparaten die je op de pc aansluit. Meestal herkent Windows nieuwe onderdelen automatisch, maar soms moet het instructies van internet halen om het karwei te klaren.

Soms kan het ook gebeuren dat je iets probeert te installeren dat zo nieuw is dat Windows het nog niet kent of zo oud dat Windows het zich niet meer kan herinneren. Of misschien werkt iets wat op je pc is aangesloten niet meer correct en krijg je een vreemd bericht te zien met de melding dat je een 'nieuw stuurprogramma' of 'updated driver' nodig hebt.

In zulke gevallen zul je zelf een Windows-stuurprogramma voor dat onderdeel moeten zoeken en installeren. De beste stuurprogramma's hebben een installatieprogramma dat de software automatisch op de juiste plek zet. De slechtste stuurprogramma's laten al het rotwerk aan jou over.

Als Windows de door jou aangesloten hardware niet automatisch herkent en installeert, ook niet nadat je de pc opnieuw hebt opgestart, voer dan de volgende stappen uit om een nieuw stuurprogramma te zoeken en te installeren:

1. Ga naar de website van de leverancier van de hardware en download het nieuwste Windows-stuurprogramma.

Het adres van de website staat meestal ergens op de doos. Als je het niet kunt vinden, typ dan de naam van de leverancier in op Google (www.google.nl).

Zoek op de website naar onderdelen zoals Ondersteuning (of Support), Downloads of Klantenservice (of Customer Service). Vaak moet je eerst de naam en het modelnummer van het apparaat en het besturingssysteem van je computer (Windows 10) invullen voordat de website het stuurprogramma ophoest.

Wordt er geen Windows 10-stuurprogramma vermeld? Download dan het stuurprogramma voor Windows 8.1, 8 of 7, want dat werkt soms net zo goed.

2. Voer het installatieprogramma van het stuurprogramma uit.

Soms gaat het installatieprogramma direct aan het werk als je op het gedownloade bestand dubbelklikt. Als dit het geval is, ben je klaar. Zo niet, ga dan naar stap 3.

Als er een pictogram van een ritssluiting op het bestand staat, klik je erop met de rechtermuisknop en kies je Alles uitpakken om de inhoud in een map uit te pakken. Windows geeft de nieuwe map dezelfde naam als het bestand dat je hebt uitgepakt, zodat je hem snel kunt terugvinden.

3. Klik met de rechtermuisknop op de knop Start en kies Apparaatbeheer in het snelmenu.

Het venster Apparaatbeheer dat dan wordt geopend, toont alle onderdelen van je computer. Het probleemgeval herken je aan een geel pictogram met een uitroepteken erin.

4. Klik in het venster Apparaatbeheer eerst op het apparaat dat problemen veroorzaakt, klik vervolgens op de knop Actie in de menubalk en kies de optie Oudere hardware toevoegen.

De wizard Hardware toevoegen helpt je bij het installeren van je hardware en installeert, indien nodig, het nieuwe stuurprogramma. Maar wees gewaarschuwd: deze ultieme methode om probleemonderdelen weer tot leven te wekken kan zelfs ervaren technenuten behoorlijk frustreren en geeft ook niet altijd het gewenste resultaat.

Gelukkig hoef je stuurprogramma's maar in twee gevallen te installeren:

- Je hebt net nieuwe hardware gekocht en geïnstalleerd, en het werkt niet goed. De stuurprogramma's die in de verpakking bij een nieuw stuk hardware zitten, zijn meestal oud. Ga naar de website van de leverancier en download de nieuwste versie. De kans is groot dat je hiermee alle problemen oplost.
- Je hebt een nieuwe gadget aangesloten die niet door Windows wordt herkend. Meestal los je de problemen op door het nieuwste stuurprogramma op te zoeken en te installeren.

Maar als je geen problemen hebt met een stuk hardware, doe dan geen moeite om het bijbehorende stuurprogramma bij te werken, zelfs niet als je online een recentere versie vindt. De kans is groot dat dat nieuwere stuurprogramma alleen ondersteuning toevoegt voor modellen van het apparaat die nieuwer zijn dan het jouwe. En dat nieuwe stuurprogramma kan bovendien nog iets in de war schoppen dat wel al goed werkte.

Tot slot, ga niet in op het aanbod van diensten die beweren dat ze je computer up-to-date houden met de nieuwste stuurprogramma's. Dat doet soms meer kwaad dan goed.

Problemen met het nieuwe stuurprogramma? Ga weer naar het venster Apparaatbeheer, dubbelklik op de naam van de herrieschopper en klik op de tab Stuurprogramma van het dialoogvenster Eigenschappen. Blijf rustig ademen. Klik ten slotte op de knop Vorig stuurprogramma. Windows verwijderd het nieuw geïnstalleerde stuurprogramma en keert terug naar de vorige versie.

Hoofdstuk 14

Een computer met meerdere mensen delen

.....

In dit hoofdstuk:

- Gebruikersaccounts begrijpen
 - Gebruikersaccounts toevoegen, verwijderen of wijzigen
 - Jezelf aanmelden op het aanmeldingsscherf
 - Tussen gebruikers schakelen
 - Wachtwoorden begrijpen
-

Windows maakt het mogelijk om meerdere mensen één computer, laptop of tablet te laten delen, zonder dat iemand in de bestanden van een ander kan kijken.

Het geheim? Windows geeft elke gebruiker zijn of haar eigen gebruikersaccount, waarmee de bestanden van die persoon netjes van die van andere gebruikers worden gescheiden. Als iemand zich met zijn eigen gebruikersnaam en wachtwoord aanmeldt, lijkt de computer voor hem op maat gemaakt: hij ziet zijn persoonlijke bureaubladachtergrond, menukeuzen, programma's en bestanden – en hij krijgt geen dingen te zien die van andere gebruikers zijn.

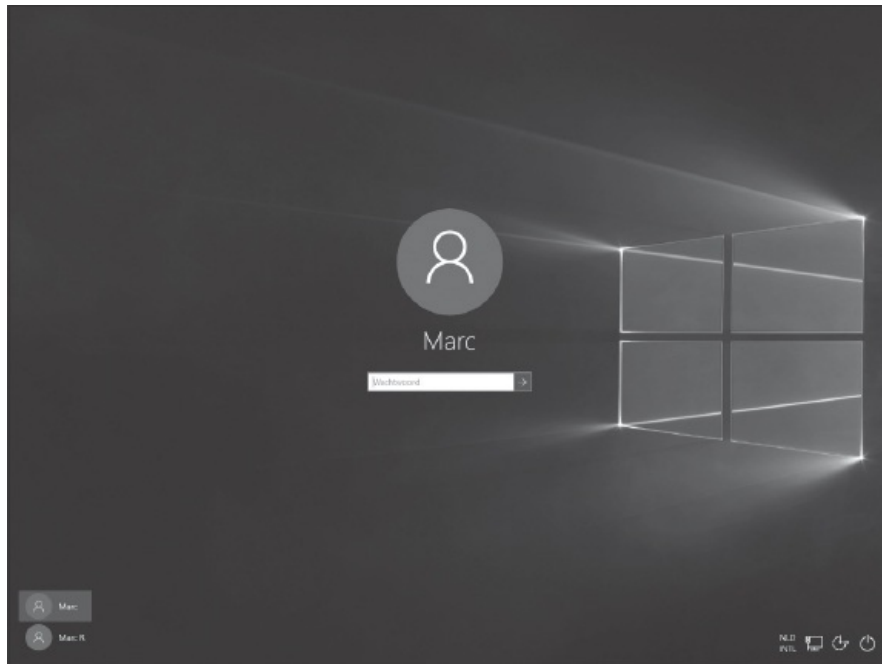
In dit hoofdstuk lees je hoe je een apart gebruikersaccount instelt voor alle gebruikers van de computer, zoals de eigenaar van de computer, zijn of haar gezinsleden en eventuele huisgenoten.

Ook lees je hoe je gebruikersaccounts maakt voor kinderen, zodat je hun activiteit in de gaten kunt houden en zo nodig beperkingen kunt stellen aan hun computergebruik.

Gebruikersaccounts begrijpen

Windows wil dat je een *gebruikersaccount* instelt voor iedereen die je pc gebruikt. Een gebruikersaccount is een soort naamplaatje waardoor Windows weet wie er achter het toetsenbord zit. Er zijn twee soorten accounts: administrator en standaardgebruiker. (Er is ook nog een speciaal standaardaccount voor kinderen.)

Om met de pc te kunnen werken, klikken mensen op de naam van hun account wanneer het aanmeldingsscherf van Windows verschijnt, zoals weergegeven in figuur 14.1.

Figuur 14.1:

Windows laat gebruikers zich aanmelden onder hun eigen account

Is dit van belang? Ja, want Windows geeft elk type account verschillende mogelijkheden op de computer. Als de computer een beheerd flatgebouw was, dan zou de huismeester een administratoraccount hebben en de bewoners standaardaccounts. In computerjargon:

- **Administrator.** De administrator (oftewel beheerder) heeft volledige zeggenschap over de computer; hij bepaalt wie de pc mag gebruiken en wat elke gebruiker erop mag doen. Op een computer met Windows heeft de eigenaar meestal het almachtige administratoraccount. Hij kan accounts maken voor elk gezinslid en hij besluit wat ze wel of niet kunnen doen met de pc.
- **Standaardgebruiker.** Mensen met een standaardaccount hebben gewoon toegang tot de computer, maar ze mogen er geen grote veranderingen in aanbrengen. Ze kunnen bijvoorbeeld geen programma's installeren, maar wel de aanwezige programma's uitvoeren.
- **Kind.** Het nieuwe kinderaccount is in feite een standaardaccount waarbij de gezinsinstellingen automatisch zijn ingeschakeld. De gezinsinstellingen (wat voorheen Ouderlijk toezicht heette) worden in hoofdstuk 11 behandeld.

In tegenstelling tot eerdere Windows-versies beschikt Windows 10 niet meer over een gastaccount. Tegenwoordig verschijnen de meeste gasten met hun eigen smartphone of tablet, of allebei.

Accounts worden meestal als volgt toegewezen wanneer je één computer onder één dak gebruikt:

- In een gezin zijn de ouders meestal de administrators en hebben de kinderen meestal standaardaccounts.
- In een studentenhuus of gedeelde woonruimte heeft de eigenaar van de computer het administratoraccount en hebben de huisgenoten een

standaardaccount, afhankelijk van hun mate van betrouwbaarheid (en misschien van hoe schoon ze die week de keuken hebben achtergelaten).

Om te voorkomen dat anderen zich met jouw gebruikersaccount aanmelden, moet je deze met een wachtwoord beveiligen. (In de paragraaf 'Wachtwoorden en beveiliging instellen' verderop in dit hoofdstuk lees je hoe je een wachtwoord voor je account kiest.)

Soms is iemand aangemeld met zijn account, maar valt de computer in slaap als hij of zij het toetsenbord een tijdje niet heeft aangeraakt. Als de computer dan weer wakker wordt, zijn alleen het gebruikersaccount en de accountafbeelding van die persoon zichtbaar. Windows 10 geeft de namen van de andere accounthouders echter weer in de linkerbenedenhoek van het scherm, zodat ze zich kunnen aanmelden met een klik op hun naam.

Jezelf een standaardaccount geven

Wanneer een kwaadaardig stukje software je computer binnenglipt terwijl je als beheerder bent aangemeld, beschikt die software over alle bevoegdheden die jij ook hebt. Dit is gevaarlijk, want met een administratoraccount kun je zo'n beetje alles verwijderen. Daarom adviseert Microsoft om twee accounts voor jezelf te maken: een administratoraccount en een standaardaccount. Voor het dagelijkse computergebruik meld je je met dat standaardaccount aan.

Windows behandelt je dan als elke andere standaardgebruiker: staat de computer op het punt iets te doen wat mogelijk schadelijk is, dan vraagt Windows je om het wachtwoord van een administratoraccount in te voeren. Nadat je dit wachtwoord hebt ingevoerd, laat Windows je verder gaan. Maar vraagt Windows onverwacht je toestemming om iets vreemds te doen, dan weet je dat er iets verdachts aan de hand kan zijn.

Zo'n tweede account is inderdaad lastig. Maar eigenlijk is het niet veel anders dan je huissleutel gebruiken om je huis binnen te gaan. Die extra handeling is de tol die je betaalt voor extra veiligheid.

Gebruikersaccounts wijzigen of toevoegen

Windows 10 biedt nu twee enigszins verschillende manieren om gebruikersaccounts toe te voegen. Ze scheiden twee typen personen die je vermoedelijk zult toevoegen aan je computer:

- **Familieleden.** Hiermee kun je automatisch controle-opties toevoegen aan de accounts van kinderen. Volwassenen die je hier toevoegt zullen automatisch in staat zijn om het computergebruik van de kinderen te monitoren. Alle familieleden moeten Microsoft-accounts hebben; als ze die nog niet hebben, word je geholpen om die aan te maken.
- **Andere gebruikers.** Dit type account werkt het best voor andere huisgenoten die je computer zullen gebruiken, maar die niet in de gaten hoeven te worden gehouden of zelf geen kinderen hoeven te monitoren.

In de volgende twee paragrafen wordt beschreven hoe je beide typen accounts toevoegt en hoe je bestaande accounts wijzigt.

Alleen administratoraccounts kunnen nieuwe gebruikers toevoegen. Als je geen administratoraccount hebt, vraag de eigenaar van de computer dan om je account te upgraden.

Een account toevoegen voor een familielid of vriend

Als je een gezins- of familielid toevoegt, geef je dat account een belangrijk

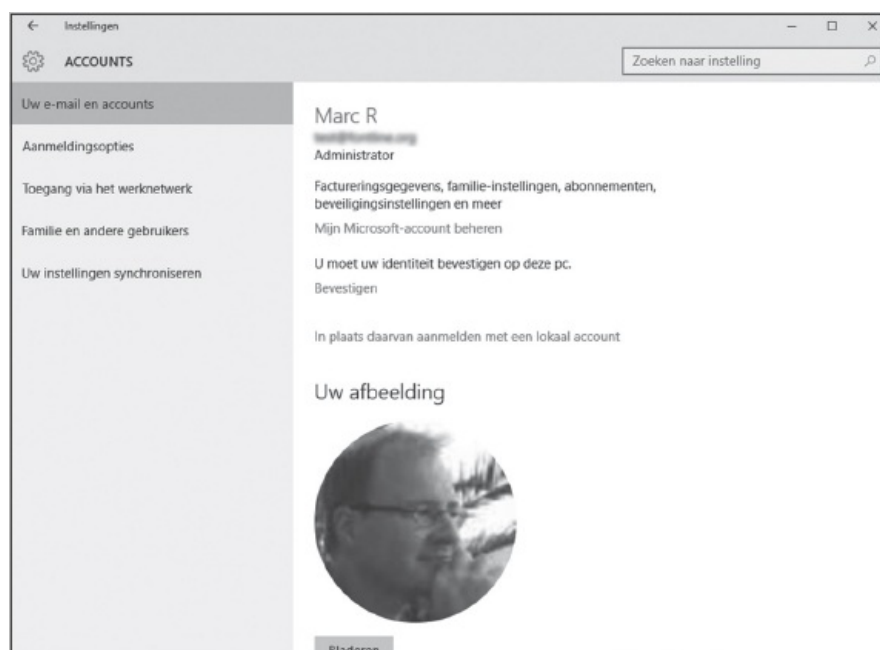
onderscheid mee. Als je een kind toevoegt, wordt de activiteit van het kind beperkt door de grenzen die jij stelt. En als je een volwassene toevoegt, zal die persoon ook de mogelijkheid hebben om de activiteit van eventueel toegevoegde kinderen in de gaten te houden.

Als je een account wilt toevoegen dat geen bemoeienis heeft met die familie zaken, kies je de andere optie, iemand anders aan deze pc toevoegen. Daar kun je een account creëren voor een huisgenoot of langdurige gast.

Houders van een administratoraccount kunnen beide typen accounts creëren met de volgende stappen:

1. Klik op de knop Start en vervolgens op de knop Instellingen.
2. Klik in de app Instellingen op het pictogram Accounts.

Het Accounts-scherm verschijnt, zoals weergegeven in figuur 14.2, en biedt manieren om je eigen account te wijzigen en accounts toe te voegen voor anderen.

Figuur 14.2:

Klik op Familie en andere gebruikers om een nieuw gebruikersaccount te maken

In dit venster kun je je eigen account aanpassen door in het linkerdeelvenster op Uw e-mail en accounts te klikken. Je kunt bijvoorbeeld het wachtwoord van een lokaal account veranderen of zelfs overschakelen van een Microsoft-account naar een lokaal account (beide accounts komen verderop in dit hoofdstuk aan bod).

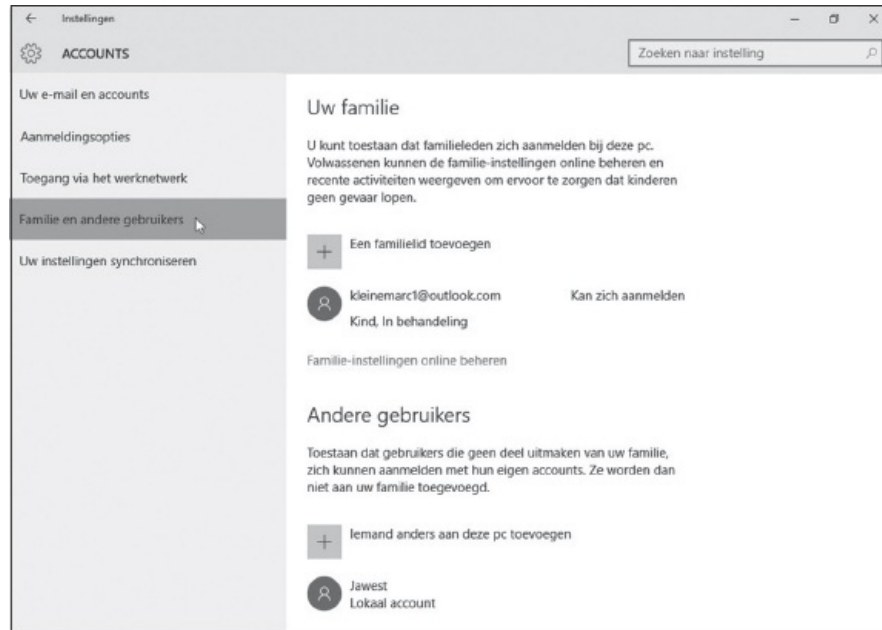
3. Klik links op Familie en andere gebruikers. (Als je iemand wilt toevoegen die geen familielid is, ga dan naar stap 5.)

In het rechtervenster van de optie Familie en andere gebruikers (zie figuur 14.3) kun je twee soorten accounts maken: een voor een familielid of een voor iemand anders. Als je een account maakt voor een familielid, ga dan naar stap 4. Als je geen familielid toevoegt, ga dan naar stap 5.

4. Kies Een familielid toevoegen en volg de stappen om die persoon een uitnodiging te sturen.

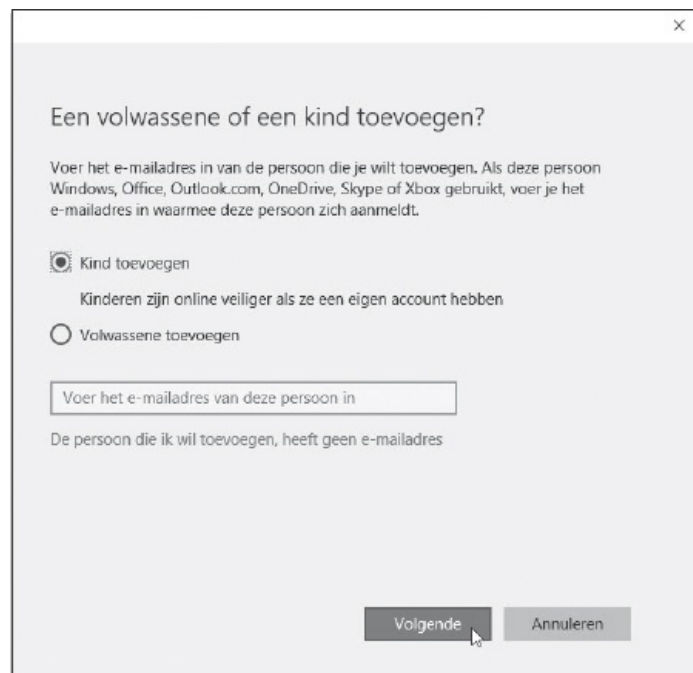
Er verschijnt een venster (zie figuur 14.4) met de vraag of je een volwassene of een kind toevoegt. Klik op het toepasselijke keuzerondje en bepaal welk e-mailadres voor die persoon moet worden gebruikt. Je hebt meerdere opties:

- Als je het e-mailadres van de persoon kent, typ het dan in het vak Voer het e-mailadres van deze persoon in en klik op Volgende. (Als het e-mailadres nog geen Microsoft-account is, wordt het dat gemaakt.)
- Als je het e-mailadres van de persoon niet kent, klik je op de woorden De persoon die ik wil toevoegen, heeft geen e-mailadres. Dat brengt je naar een pagina waar je de persoon kunt opgeven voor een e-mailadres dat tevens fungeert als Microsoft-account.

Figuur 14.3:

Voeg familieleden, ook kinderen, toe door op Een familielid toevoegen te klikken

Figuur 14.4:

Kies of je een kind of een volwassene toevoegt en typ diens e-mailadres in

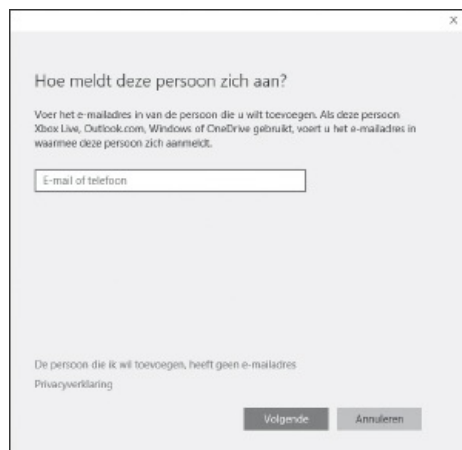
Ongeacht welke optie je kiest, het uitgenodigde familielid, of het nu een kind of een volwassene is, zal een e-mail ontvangen met de mededeling dat diegene is uitgenodigd om een familie-account te hebben op jouw computer. Zodra de ontvanger het aanbod accepteert, verschijnt hij of zij automatisch als een account op je computer.

Als de ontvanger de uitnodiging negeert of niet binnen twee weken reageert, wordt het aanbod ingetrokken. (Als diegene na twee weken tóch een account wil, zul je een nieuwe uitnodiging moeten sturen.)

Je bent nu klaar met het toevoegen van een familielid. In stap 5 voeg je iemand toe die geen familie is.

5. Kies Iemand anders aan deze pc toevoegen.

Microsoft compliceert het gebeuren onmiddellijk – zoals je kunt zien in het venster Hoe meldt deze persoon zich aan? in figuur 14.5a – door naar het e-mailadres te vragen van de nieuwe accounthouder.

Figuur 14.5a:

Voer een e-mailadres in om een Microsoftaccount te maken

In feite kun je uit twee typen accounts kiezen voor je nieuwe accounthouder:

- **Microsoft-account.** Een Microsoft-account is vereist voor veel Windows 10-functies. Een Microsoft-account, dat in hoofdstuk 2 wordt behandeld, is simpelweg een e-mailadres dat gekoppeld is aan de computers van Microsoft en aan de factureringsafdeling van het bedrijf. Alleen houders van een Microsoft-account kunnen apps downloaden met de Windows Store-app, persoonlijke bestanden bewaren in een opslagruimte op internet die OneDrive heet, en andere diensten van Microsoft gebruiken. Ga naar stap 6 om een Microsoft-account te maken.
- **Lokaal account.** Kies dit type account voor mensen die niet geïnteresseerd zijn in de privileges van een Microsoft-account. Die persoon kan je computer dan met een account gebruiken dat alleen op jouw computer werkt. Wil je een lokaal account maken, ga dan direct naar stap 7.

Weet je niet welk type account je moet maken? Maak dan een lokaal account, want dat kun je in de toekomst altijd nog omzetten naar een Microsoft-account.

6. Typ het e-mailadres van het Microsoft-account van de nieuwe accounthouder in het tekstvak E-mailadres, klik op Volgende en vervolgens op Voltooien.

Het account zal verschijnen op het aanmeldingsscherm van figuur 14.1.

Wanneer de persoon de computer wil gebruiken, kiest hij het account met zijn e-mailadres en typt hij vervolgens het wachtwoord van zijn Microsoft-account. Windows kijkt op internet of e-mailadres en wachtwoord overeenkomen en geeft het account toestemming om verder te gaan. Je bent klaar.

7. Klik op de tekst De persoon die ik wil toevoegen, heeft geen e-mailadres, zoals onderaan in figuur 14.5a is weergegeven. Het venster Een account maken verschijnt (zie figuur 14.5b).

Figuur 14.5b:

Voer je gegevens in om een Microsoftaccount aan te maken

8. Klik op de tekst Gebruiker zonder Microsoft-account toevoegen.

Daarmee bevestig je dat je inderdaad een lokaal account wilt. (Houders van een lokaal account kunnen tenslotte hun account te allen tijde omzetten in een Microsoft-account.)

Het venster Een account maken voor deze pc verschijnt, waarin gevraagd wordt naar een gebruikersnaam, het wachtwoord van het account en een geheugensteun voor het geval dat je het wachtwoord vergeet.

9. Voer een gebruikersnaam, wachtwoord en geheugensteun in en klik op Volgende.

Gebruik de voornaam of bijnaam van de persoon als gebruikersnaam. Kies een eenvoudig wachtwoord en geheugensteun; de gebruiker kan ze na het aanmelden wijzigen.

10. Klik op Voltooien.

Laat de nieuwe gebruiker weten welke gebruikersnaam je gekozen hebt en wat het wachtwoord is. Het nieuwe gebruikersaccount staat dan te wachten in de linkerbenedenhoek van het aanmeldingsscherm, zodat de nieuwe gebruiker de computer kan gaan gebruiken.

Windows maakt normaal gesproken standaardaccounts voor alle nieuwe gebruikers, ongeacht of ze een Microsoft-account of een lokaal account

gebruiken. Je kunt zo'n standaardaccount achteraf naar een administratoraccount promoveren, zoals je in de volgende paragraaf leest.

Een bestaand gebruikersaccount aanpassen

In de Instellingen-app van Windows 10 kun je een nieuw gebruikersaccount maken voor een vriend of familielid, zoals beschreven in de vorige paragraaf. Je kunt er ook je eigen account aanpassen, bijvoorbeeld je wachtwoord wijzigen of je Microsoft-account naar een lokaal account omzetten.

Administrators kunnen zelfs andere accounts aanpassen, bijvoorbeeld door ze naar een standaard- of administratoraccount om te zetten.

Maar wil je meer zeggenschap hebben, bijvoorbeeld om de naam of het wachtwoord van een ander account te wijzigen, dan ben je op het Configuratiescherm van het bureaublad aangewezen.

Je kunt geen Microsoft-accounts veranderen met deze stappen — dat kunnen accounthouders alleen online — maar je kunt wel een lokaal account veranderen.

Volg deze stappen om het lokale account van een bestaande gebruiker te veranderen:

1. Klik met de rechtermuisknop op de knop Start in de linkerbenedenhoek van het scherm en kies Configuratiescherm in het snelmenu.

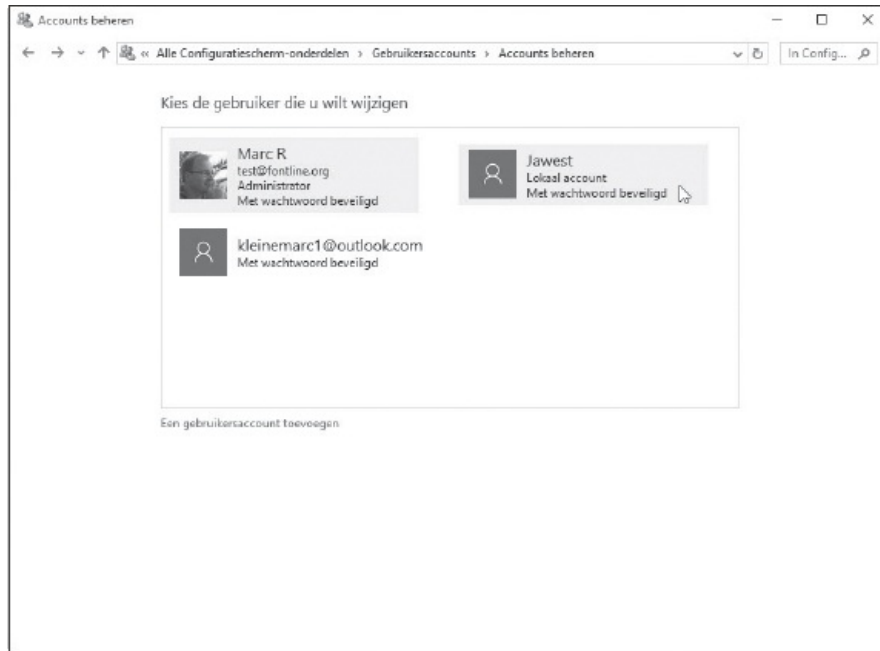

Op een touchscreen houd je je vinger op de Start-knop en tik je vervolgens op Configuratiescherm in het menu.

2. Klik op de categorie Gebruikersaccounts van het Configuratiescherm.
3. Klik op de link Gebruikersaccounts en vervolgens op de link Een ander account beheren.

Het venster Accounts beheren verschijnt (zie figuur 14.6) en vermeldt alle accounts op je computer.

Figuur 14.6:

In het venster Accounts beheren kun je de instellingen van andere accounts op de computer wijzigen

4. Klik op het account dat je wilt wijzigen.

Windows geeft een pagina weer met de accountafbeelding en laat je de instellingen van het account op de volgende manieren aanpassen:

- **De accountnaam wijzigen.** Dit is je kans om een verkeerd gespelde naam te corrigeren. Je kunt natuurlijk ook je eigen accountnaam een beetje opfleuren door Janet bijvoorbeeld te veranderen in Mega Mindy.
- **Het wachtwoord wijzigen:** Elk account zou een wachtwoord moeten hebben om andere gebruikers buiten de deur te houden. Hier kun je een wachtwoord instellen of een bestaand wachtwoord wijzigen.
- **Het accounttype wijzigen.** Ga hier naartoe om een standaardgebruiker die zich heel goed gedraagt tot administrator te promoveren of een ondeugende administrator tot standaardgebruiker te degraderen.

- **Het account verwijderen.** Kies deze optie niet te snel, want je verwijdert niet alleen het account, maar ook alle bestanden. Kies je hier toch voor, klik dan in het volgende venster op de knop Bestanden bewaren om alle bestanden van die persoon veilig in een map op het bureaublad te zetten.
 - **Een ander account beheren.** Sla de huidige wijzigingen op en pas het account van iemand anders aan.
5. Wanneer je klaar bent, sluit je het venster door op de X rechtsboven in het venster te klikken.

Wijzigingen die je in het account van een gebruiker hebt aangebracht, zijn direct van kracht.

Snel tussen gebruikers schakelen

Dankzij Windows kunnen alle gezinsleden, huisgenoten of medewerkers van een klein bedrijf samen één computer of tablet delen. Sterker nog, de computer houdt de programma's van iedereen bij terwijl verschillende mensen de computer gebruiken. David pauzeert even tijdens zijn spelletje schaak, zodat Valerie zich kan aanmelden om haar mail te checken. Als David zich een paar minuten later weer aanmeldt, staat de partij er nog steeds en denkt de computer diep na over zijn torenoffer.

Het snel naar een andere gebruiker overschakelen, ook bekend als de functie *Snelle gebruikerswisseling*, werkt zeer eenvoudig. Voer de volgende stappen uit als iemand anders even op zijn account wil inloggen, bijvoorbeeld om e-mail te checken:

1. Open het menu Start.

Als je naar Start wilt gaan, klik (of tik) je op de knop Start of druk je op de Windows-toets (⊞).

2. Klik op je accountafbeelding in de linkerbovenhoek van het scherm.

Er verschijnt een menu in beeld (zie figuur 14.7).

Figuur 14.7:

In het menu staan de namen van alle gebruikersaccounts die de computer mogen gebruiken

3. Selecteer de naam van de gebruiker die zich wil aanmelden.

Windows laat jou gewoon aangemeld en haalt het account van de geselecteerde gebruiker op, zodat die zijn wachtwoord kan invoeren.

Als die gebruiker klaar is, kan hij zich op dezelfde manier afmelden: door op zijn accountafbeelding in de linkerbovenhoek van het menu Start te klikken en hier de optie Afmelden te kiezen. Windows beëindigt zijn sessie en jij kunt je weer aanmelden met je eigen wachtwoord. Wanneer Windows terugkeert, staat alles nog op dezelfde plek als voorheen.

Houd rekening met het volgende als je tussen meerdere accounts op je pc schakelt:

- Met al dat schakelen tussen gebruikers kun je weleens vergeten wiens account je eigenlijk gebruikt. Om dit te controleren, open je het menu Start. De naam en afbeelding van het huidige account staan in de linkerbovenhoek van het menu.
- Om andere aangemelde accounts te zien, open je het menu Start en klik je op de gebruikersnaam van het huidige account. Er verschijnt een menu dat de andere gebruikersaccounts vermeldt, maar met het woord *Aangemeld* onder de naam van elke gebruiker die op dat moment is aangemeld.

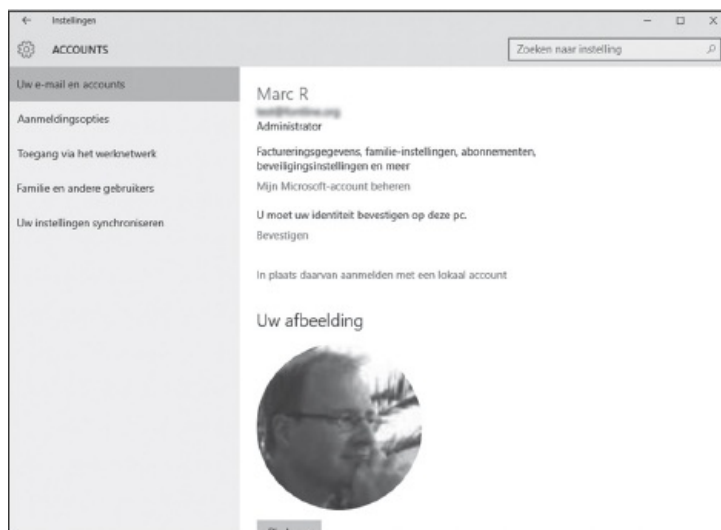

- Start de pc niet opnieuw op terwijl iemand anders nog is aangemeld, want die gebruiker verliest dan al het werk dat nog niet is opgeslagen. (Windows waarschuwt je voordat je de pc opnieuw opstart, zodat je nog de kans hebt om die andere persoon te vragen om zich aan te melden en zijn werk op te slaan.)
- Als een standaardgebruiker belangrijke instellingen probeert te wijzigen of software wil installeren, verschijnt er een venster waarin om administratortoestemming wordt gevraagd. Wil je de handeling toestaan, dan ga je naar de computer en voer je je wachtwoord in dit venster in. Windows laat je de wijziging goedkeuren, net alsof je met je eigen account bent aangemeld.

De afbeelding van een gebruikersaccount veranderen

Goed, nu gaan we verder met de echt belangrijke zaken: het wijzigen van het suffe plaatje dat Windows automatisch aan je gebruikersaccount toekent. Voor elk nieuw gebruikersaccount gebruikt Windows een nietszeggend silhouet. Het staat je vrij om de afbeelding te veranderen in iets wat een betere afspiegeling is van de Echte Jij: je kunt een foto maken met je webcam of een foto gebruiken die in je map Afbeeldingen staat.

Wil je de afbeelding van je gebruikersaccount veranderen, ga dan naar het menu Start en klik op je afbeelding in de linkerbovenhoek. Selecteer in het menu dat dan verschijnt de optie Accountinstellingen wijzigen. Windows toont het scherm van figuur 14.8.

Figuur 14.8:
Windows laat elke gebruiker een accountafbeelding kiezen

In dit scherm kun je op drie manieren een accountafbeelding instellen:

- **Bladeren.** Als je een afbeelding wilt gebruiken die al op je computer staat, klik je op de knop Bladeren. Er verschijnt dan een nieuw venster met foto's in de map Afbeeldingen. Selecteer de gewenste afbeelding en klik op de knop Afbeelding kiezen. Windows plakt de foto snel boven in je Start-menu.
- **Camera.** Met deze optie, die alleen beschikbaar is als je een webcam op de computer hebt aangesloten, kun je een snelle selfie maken voor je accountafbeelding.
- **Andere accounts die u gebruikt.** Kies deze optie om een foto te plukken van de social media-accounts die je met Windows 10 hebt gedeeld.

Hier zijn nog enkele tips voor het selecteren van de o zo belangrijke accountafbeelding:

- De door jou geselecteerde foto wordt gekoppeld aan je Microsoft-account en aan alles waarvoor je je met dat account aanmeldt, zoals een Microsoft-telefoon, Microsoft-websites en -programma's en elke Windows-computer waarop je inlogt met je Microsoft-account.
- Je kunt ook een afbeelding van internet halen en deze in je map Afbeeldingen opslaan. Klik vervolgens op de hierboven genoemde knop Bladeren om de afbeelding op te zoeken en toe te wijzen als accountafbeelding. (Klik met de rechtermuisknop op de internetafbeelding en kies Afbeelding opslaan of een vergelijkbare menuoptie.)
- Maak je geen zorgen als het gekozen plaatje te groot of te klein is. Windows maakt het automatisch kleiner of groter tot het postzegelformaat is bereikt.

Wat weet mijn Microsoft-account over mij?

Net als bijna elk ander bedrijf, verzamelt Microsoft informatie over jou. Dat zou geen verrassing meer moeten zijn. Google, Facebook en de meeste websites doen het ook. Je bank, internetprovider en verzekeringsmaatschappij leggen eveneens een voorraad gegevens over jou aan.

Om het uithollen van je privacy tegen te gaan, laat Microsoft je zien welke informatie het over jou heeft opgeslagen en laat het je onderdelen wissen die je liever niet was

tegengekomen.

Ga daarvoor naar <https://account.Microsoft.com> en log in met je Microsoft-account. Daar kun je gegevens vinden over je betalingen en facturen, abonnementen op Microsoft-diensten als OneDrive en Xbox Live nemen, vernieuwen of opzeggen, je verloren apparaten terugvinden op een kaart, je zoekgeschiedenis van Bing wissen en je marketing- en reclamevoorkeuren wijzigen. Bovendien kun je er bij de gezinsinstellingen de computeractiviteit van je kinderen controleren, vooropgezet dat ze een Microsoft-account hebben.

Het is de moeite waard er een kijkje te nemen om te zien wat voor informatie Microsoft opslaat en ervoor te zorgen dat je niet voor verrassingen komt te staan.

Wachtwoorden en beveiliging instellen

Je hebt niet veel aan een gebruikersaccount als je geen wachtwoord hebt. Zonder wachtwoord kan je collega Pietje op je account in het aanmeldingsscherm klikken, waarna hij ongehinderd in je bestanden kan snuffelen.

Voor al administrators moeten een wachtwoord hebben. Als ze geen wachtwoord hebben, kan iedereen een puinhoop van de computer maken: wanneer een toestemmingsvenster verschijnt, kan elke gebruiker gewoon op Enter drukken om toegang te krijgen.

Houders van een Microsoft-account kunnen hun wachtwoord online wijzigen op www.live.com. Gebruikers met een lokaal account kunnen als volgt een wachtwoord instellen of wijzigen:

1. Klik op de knop Start en kies Instellingen in het menu Start.

2. Klik in de Instellingen-app op het pictogram Accounts.

Het vertrouwde venster Accounts verschijnt (zie opnieuw figuur 14.2) met manieren om je eigen account en accountafbeelding te wijzigen.

3. Kies de link Aanmeldingsopties aan de linkerkant van het venster Accounts.

De aanmeldingsopties verschijnen rechts in beeld.

4. Klik rechts in het venster bij het onderdeel Wachtwoord op de knop Wijzigen.

Gebruikers die nog geen wachtwoord hebben, klikken in plaats daarvan op de knop Een wachtwoord voor uw account instellen.

5. Bedenk een gemakkelijk te onthouden wachtwoord en typ het in het vak Nieuw wachtwoord. Typ dezelfde tekens in het vak Bevestig het nieuwe wachtwoord en klik op Volgende.

Het wachtwoord opnieuw intypen sluit typefouten uit.

Het wijzigen van een bestaand wachtwoord gaat iets anders; op het scherm zie je het invoervak Huidig wachtwoord waarin je eerst het bestaande wachtwoord moet typen. (Dit voorkomt dat grappenmakers in de lunchpauze je wachtwoord veranderen.)

In hoofdstuk 2 lees je meer over wachtwoorden.

Een wachtwoordherstelschijf maken

Een wachtwoordherstelschijf doet dienst als sleutel die de deur van je computer opent wanneer je het wachtwoord van je lokale account bent vergeten. Je kunt geen wachtwoordherstelschijf maken voor een Microsoft-account. Voer de volgende eenvoudige stappen uit om een wachtwoordherstelschijf voor een lokaal account te maken:

1. **Klik in het zoekvak naast de knop Start, typ wachtwoordherstelschijf en druk op Enter.**
2. **Klik onder het zoekvak op de optie Een wachtwoordherstelschijf maken.**

De wizard Vergeten wachtwoord verschijnt en begeleidt je bij het maken van een wachtwoordherstelschijf met behulp van een geheugenkaart of usb-stick.

Wanneer je je wachtwoord bent vergeten, kun je de herstelschijf gebruiken als sleutel. Windows laat je toe, zodat je een nieuw wachtwoord kunt instellen en alles weer goed komt. Berg de schijf dus op een veilige plek op, omdat iedereen er toegang tot je account mee kan krijgen.

Het maakt niet uit hoe vaak je je wachtwoord verandert, de oorspronkelijke herstelschijf werkt altijd als achterdeur voor je account.

Hoofdstuk 15

Computers in een netwerk met elkaar verbinden

.....

In dit hoofdstuk:

- De onderdelen van een netwerk leren kennen
 - Kiezen tussen bekabeld en draadloos
 - Een klein netwerk opzetten
 - Een draadloze verbinding maken
 - Een thuisgroep maken om bestanden te delen
 - Bestanden, printers en een internetverbinding delen op een netwerk
-

Als je besluit een tweede pc te kopen, kom je voor weer een nieuw computerprobleem te staan: hoe kunnen twee pc's dezelfde internetverbinding en printer delen? En hoe wissel je bestanden uit tussen die twee pc's?

De oplossing is een *netwerk*. Als je twee of meer computers met elkaar verbindt, stelt Windows ze aan elkaar voor en laat ze gegevens uitwisselen, de internetverbinding delen en afdrukken maken op dezelfde printer.

Tegenwoordig kunnen de meeste computers verbinding met elkaar maken zonder dat iemand over de kabels struikelt. Deze optie, *draadloos* of *wifi* genoemd, laat de computers met elkaar via de ether kletsen, net als radiozenders die programma's uitzenden en verzoekjes aannemen.

In dit hoofdstuk lees je over verschillende manieren om een aantal computers met elkaar te verbinden zodat ze dingen kunnen delen. Nadat je een draadloos netwerk hebt aangelegd, kun je je internetverbinding niet alleen delen met je Windows-pc's, maar ook met smartphones, tablets en andere computergadgets. En als je besluit het wachtwoord aan je bezoekers te geven, kunnen ook zij de internetverbinding gebruiken.

Maar wees gewaarschuwd: in dit hoofdstuk staat behoorlijk geavanceerde informatie. Lees alleen verder als je een administratoraccount hebt en je het niet erg vindt om af en toe eens op je hoofd te krabben terwijl je je een weg baant van idee via realisatie tot: 'Hé, het werkt!'

De onderdelen van een netwerk leren kennen

Een *netwerk* bestaat uit twee of meer computers die met elkaar zijn verbonden zodat ze dingen kunnen delen. Computernetwerken kunnen variëren van verrassend eenvoudig tot verbijsterend ingewikkeld, maar ze hebben allemaal drie dingen gemeen:

- **Een router.** Dit kleine kastje werkt als een elektronische verkeersagent die de informatiestroom tussen computers en tussen je netwerk en internet regelt. Vrijwel alle moderne routers zijn zowel voor bekabelde als draadloze netwerken geschikt.

- **Een netwerkadapter.** Elke computer op je netwerk heeft een eigen *netwerkadapter* nodig, oftewel een netwerkkaart. Op een *bekabelde netwerkadapter* kun je een kabel aansluiten; het andere eind steek je in je router. Een *draadloze* netwerkadapter vertaalt computergegevens in radiosignalen en stuurt die naar de router.
- **Netwerkkabels.** Draadloze netwerken hebben natuurlijk geen kabels nodig. Maar computers zonder draadloze adapter hebben kabels nodig om ze op de router aan te sluiten.

Sluit je een modem op de router aan, dan wordt het internetsignaal snel naar elke computer in het netwerk gestuurd. (Sommige modems hebben ingebouwde routers, zodat je ze niet meer op elkaar hoeft aan te sluiten.)

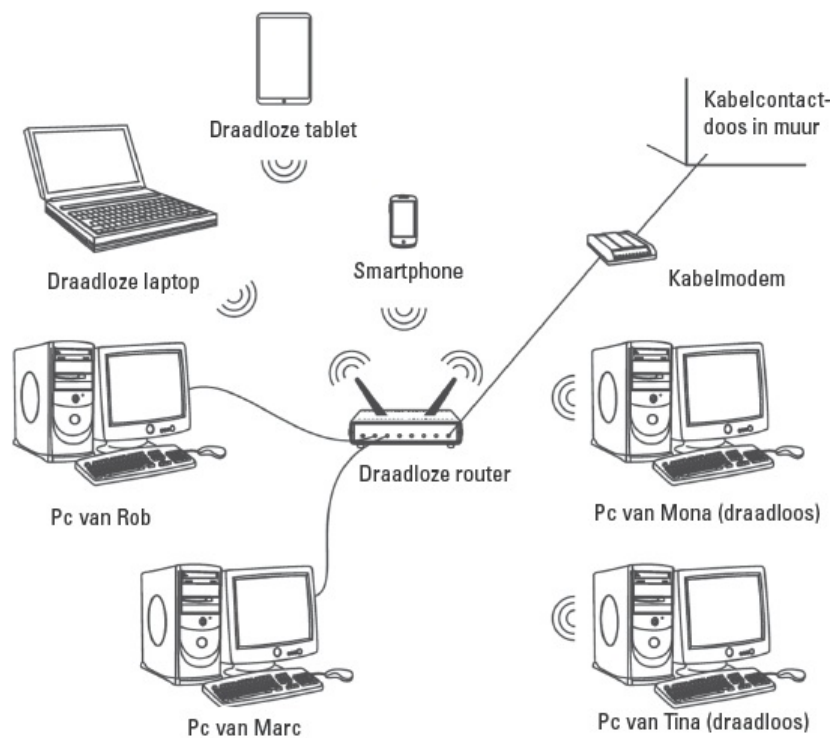
De meeste thuisnetwerken lijken op een spinnenweb (zie figuur 15.1), waarbij de kabels van sommige computers zijn aangesloten op de router in het midden. Andere computers, laptops, tablets en apparaten zijn draadloos op dezelfde router aangesloten.

De router verdeelt zijn aandacht efficiënt tussen de verschillende netwerkcomputers en laat alle computers één internetverbinding delen.

Windows laat alle computers ook één printer delen. Als twee mensen tegelijkertijd iets proberen af te drukken, bewaart Windows de bestanden van een van beiden totdat de printer weer vrij is en drukt ze dan af.

Draadloze routers sturen het internetsignaal naar alle aangesloten draadloze apparaten, dus niet alleen naar Windows-computers. Nadat je de router hebt geïnstalleerd, wordt het internetsignaal ook gestuurd naar iPads en andere soorten tablets, Apple-computers, smartphones en zelfs naar homecinemaapparaten (zoals BluRay-spelers, gameconsoles, televisies en streaming video-apparaten zoals een Chromecast of Roku-box).

Figuur 15.1:

Een netwerk lijkt op een spinnenweb, waarbij elk bekabeld of draadloos apparaat met een

router in het midden communiceert

Kiezen tussen een bekabeld of draadloos netwerk

Het is niet moeilijk om kabels te leggen tussen computers die op één bureau of in dezelfde kamer staan, maar de bekabeling wordt al snel een rommeltje als de computers in verschillende kamers staan. Daarom hebben de meeste computers tegenwoordig draadloze netwerkadapters (*wifi*) waardoor ze door de lucht met elkaar kunnen communiceren.

Net zoals de radio-ontvangst zwakker wordt als je verder verwijderd raakt van de bron, wordt ook een draadloos signaal allengs zwakker. Hoe zwakker het is, hoe trager de verbinding. Als het draadloze signaal door meer dan twee of drie muren moet, kan het zijn dat de computers niet meer kunnen communiceren. Bovendien kost het meer tijd en moeite om een draadloos netwerk te installeren.

Draadloze verbindingen zijn populair, maar bekabelde zijn sneller, efficiënter, veiliger en goedkoper. Als je partner echter zegt dat er geen kabels in de hal zichtbaar mogen zijn, kan draadloos wel eens de beste optie zijn. Voor het beste resultaat kun je een combinatie toepassen: verbind computers die bij elkaar in de buurt staan met kabels en gebruik voor de rest een draadloze verbinding.

Een klein netwerk opzetten

Als je veel computers probeert in te stellen (meer dan tien), heb je waarschijnlijk een boek voor gevorderden nodig. Een netwerk is weliswaar vrij eenvoudig te installeren, maar het delen van bronnen op de aangesloten computers kan lastig zijn, vooral als er vertrouwelijke dingen op staan. Wil je alleen thuis of in een kantoor aan huis een handjevol computers instellen, dan heb je aan de volgende informatie waarschijnlijk wel genoeg.

Genoeg gepraat dus; hier volgt een stapsgewijze aanpak van de manier waarop je zelf een klein en goedkoop netwerk maakt. In de volgende paragrafen lees je welke drie onderdelen van een netwerk je nodig hebt, hoe je deze onderdelen installeert en hoe je Windows een netwerk laat maken van je handwerk.

Onderdelen voor een netwerk kopen

Ga naar de computerwinkel, koop de volgende spullen en je netwerk is al een stuk dichterbij:

- **Netwerkadapters (optioneel).** Aangezien de meeste nieuwe pc's en laptops standaard al bekabelde en vaak ook draadloze netwerkadapters hebben, kun je dit item waarschijnlijk van je boodschappenlijstje schrappen. Maar als je een adapter moet toevoegen, haal dan een goedkope bekabelde of draadloze adapter die je op de usb-poort van de computer kunt aansluiten. (Mobiele apparaten zoals laptops, tablets en smartphones beschikken altijd over ingebouwde draadloze adapters.)
- **Netwerkkabel (optioneel).** Wil je een bekabeld netwerk maken? Koop *Ethernet*-kabels; die lijken op telefoonkabels, maar hebben iets dikkere stekkers. Koop er een voor elke computer die je wilt aansluiten. De kabel moet lang genoeg zijn om van de computer de router te bereiken.
- **Router.** Dit kleine kastje maakt het allemaal mogelijk. De meeste moderne routers hebben een ingebouwd draadloos modem; vele hebben zelfs een ingebouwd breedbandmodem voor internettoegang. Draadloze routers hebben vaak vier ingangen voor computers die een bekabelde verbinding nodig hebben.

Veel providers leveren een draadloze router/modem als je een abonnement neemt en sturen zelfs een monteur langs om het netwerk voor je in te stellen. Vragen staat vrij.

Een draadloze router instellen

Draadloze verbindingen zijn handig, zoals iedereen met een mobieltje weet. Maar bij computers leiden ze ook tot complicaties.

In feite zet je een radiozender op die signalen uitzendt naar een kleine ontvanger in alle aangesloten apparaten. Je moet rekening houden met signaalsterkte, je moet het juiste signaal zien te vinden en je moet zelfs wachtwoorden invoeren om ervoor te zorgen dat buitenstaanders het netwerk niet kunnen af luisteren.

Helaas worden bij de verschillende merken draadloze routers verschillende typen installatieprogramma's geleverd, dus kan ik je onmogelijk stapsgewijze instructies geven voor jouw specifieke router.

Alle installatieprogramma's vragen echter om de volgende drie instellingen:

- **Netwerkn naam (SSID).** Typ hier een korte, gemakkelijk te onthouden naam voor jouw draadloze netwerk. Later, wanneer je verbinding maakt met het draadloze netwerk met je computer, smartphone of tablet, selecteer je deze naam om te voorkomen dat je per ongeluk verbinding maakt met het draadloze netwerk van de buurman.
- **Infrastructuur.** Kies de optie Infrastructuur in plaats van het zelden gebruikte alternatief Ad-hoc.
- **Beveiliging.** Om pottenkijkers buiten de deur te houden, gebruikt deze optie een wachtwoord om je gegevens te versleutelen terwijl ze door de lucht vliegen. De meeste routers bieden minimaal drie wachtwoordopties: WEP is zwaar verouderd en maar net iets beter dan helemaal geen wachtwoord, WPA is veel veiliger en WPA2 nog veiliger. Kies de sterkste beschikbare beveiliging en maak een kort wachtwoord dat makkelijk te onthouden is, met verschillende soorten tekens, bijvoorbeeld **Een+Een=2!**

Veel routers hebben een installatieprogramma om deze instellingen te wijzigen; andere routers bevatten ingebouwde software die je met een webbrowser benadert.

Schrijf deze drie instellingen op, want je moet ze ook invoeren bij het opzetten van de draadloze verbinding op al je computers en draadloze apparaten (deze klus wordt in de volgende paragraaf beschreven). Deze gegevens moet je ook doorgeven aan bezoekers die willen meeliften op je internetverbinding.

Windows-computers instellen om verbinding te maken met het netwerk

Eerst wat advies voor lezers die kabels gebruiken. Als je een computer met een kabel op de router hebt aangesloten, steek dan een uiteinde van de kabel in de netwerkpoort van de computer en het andere uiteinde in een van de netwerkpoorten van de router. (Deze poorten zijn meestal genummerd, maar het maakt niet uit welke je gebruikt.) De meeste routers hebben vier netwerkpoorten, dus je kunt er op deze manier vier verschillende pc's op aansluiten.

Sluit vervolgens een kabel van de LAN- of Ethernetpoort van je breedbandmodem op de WAN-poort van de router aan als dit nog niet door de installateur van de provider is gedaan. (Als router en modem in één kastje bij elkaar zijn ondergebracht, kun je deze stap overslaan.)

Zet de router aan en je bent klaar. Je begrijpt nu hoe eenvoudig het is om een bekabeld netwerk te maken. (Maak wel een thuisgroep - zie verderop in dit hoofdstuk - zodat je computers bestanden kunnen gaan delen.)

Draadloos is een ander verhaal. Nadat je de router voor een draadloos netwerk hebt ingesteld, moet je Windows uitleggen hoe het signaal moet worden ontvangen. In hoofdstuk 9 lees je alles wat je moet weten om verbinding te maken met een draadloos netwerk, van jezelf en van anderen. Hier vind je een ingekorte versie om verbinding met je eigen netwerk te maken:

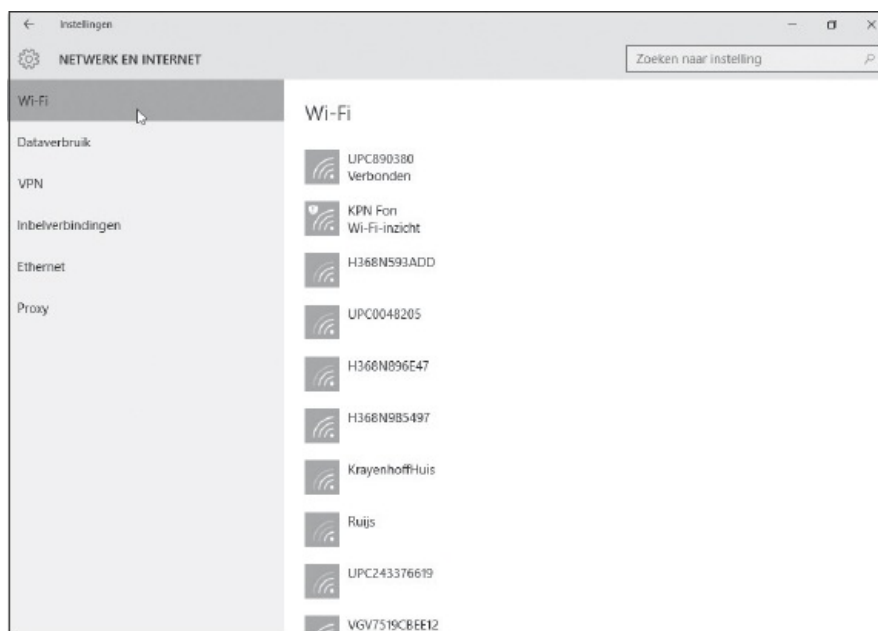
1. Klik op de knop Start en kies Instellingen in het menu Start.

2. Klik in de app Instellingen op het pictogram Netwerk en internet.

Windows kijkt om zich heen en toont dan alle draadloze netwerken die zich binnen het bereik van je computer bevinden, hopelijk inclusief je eigen netwerk. Jouw netwerk heeft dezelfde naam (de *SSID*) als je tijdens het instellen van je router hebt gekozen (zie de vorige paragraaf).

De instellingenpagina Netwerk en internet (zie figuur 15.2) plaatst de sterkste beschikbare draadloze netwerken boven aan de lijst.

Figuur 15.2:

Windows rangschikt de beschikbare wifinetwerken, waarbij het netwerk met het sterkste signaal meestal bovenaan staat

3. Kies het gewenste draadloze netwerk door op de naam ervan te klikken en vervolgens op de knop Verbinding maken.

Markeer je het selectievakje Automatisch verbinding maken voordat je op de knop Verbinding maken klikt, dan maakt Windows de volgende keer automatisch contact met dit netwerk als je binnen bereik bent, zodat je het niet iedere keer handmatig hoeft te doen.

4. Voer een wachtwoord in en klik op Volgende.

Hier voer je hetzelfde wachtwoord in als je in de router hebt opgegeven tijdens de installatie van het draadloze netwerk. (Om verwarring te stichten

verwijst Windows 10 naar het wachtwoord met de term 'netwerkbeveiligingssleutel'.)

Als je router een kleine knop heeft met het opschrift WPS (Wi-Fi Protected Setup), kun je die nu indrukken. De router geeft dan het wachtwoord draadloos door aan je pc, zodat je het niet hoeft in te typen.

Op dit punt biedt Windows 10 aan om het wachtwoord van een draadloos netwerk te delen met al je contactpersonen. Markeer daarvoor het selectievakje Netwerk delen met mijn contacten. Dit werkt prima voor openbare netwerken en voor mensen met betrouwbare vrienden. Zitten er tussen je contactpersonen echter ook enkele dubieuze figuren, selecteer deze optie dan niet wanneer je verbinding maakt met je thuisnetwerk.

Windows 10 behandelt je nieuwe draadloze netwerk als een openbaar netwerk, het type netwerk dat je aantreft in cafés en op luchthavens. Je zult je andere genetwerkte computers niet kunnen vinden of benaderen totdat je een thuisgroep maakt (zie volgende paragraaf).

Probeer het volgende als je nog steeds problemen hebt met het maken van een verbinding:

- Draadloze telefoons en magnetrons verstoren vreemd genoeg het signaal van draadloze netwerken. Zorg er dus voor dat je draadloze telefoon in een andere kamer ligt en warm ook geen chocolademelk op als je aan het surfen bent.

- Tijdens het werken op het bureaublad van Windows biedt het draadloze netwerk-pictogram (zie kantlijn) op de taakbalk ook een handige manier om draadloos verbinding te maken. Staat er een pictogram van een draadloos netwerk op de taakbalk, klik er dan op om naar stap 3 te gaan.

Een thuisgroep instellen

Het instellen van een netwerk tussen je computers maakt het een stuk makkelijker voor ze om bronnen te delen: een internetverbinding, printers en zelfs bestanden. Maar hoe deel je sommige bestanden en houd je andere voor jezelf?

De oplossing van Microsoft heet 'de thuisgroep', waarmee elke Windows-pc in huis op een eenvoudiger manier dingen kan delen die bijna iedereen wil delen: muziek, foto's, films en de printer. Stel een thuisgroep in en Windows begint die items automatisch te delen. De thuisgroep laat strategisch de map buiten beschouwing die je waarschijnlijk niet wilt delen: je map Documenten.

Thuisgroepen werken ook met Windows 7-, 8- en 8.1-computers in je netwerk. (Thuisgroepen werken helaas niet met Windows Vista of Windows XP.)

Mogelijk word je, afhankelijk van je netwerk, uitgenodigd om lid te worden van een thuisgroep zodra je computer contact maakt met de router. Ga in dat geval naar stap 2.

Op de volgende manier stel je een nieuwe thuisgroep in op een Windows-computer of laat je een computer deel uitmaken van een bestaande thuisgroep

die al op andere computers in het netwerk is ingesteld:

1. Klik met de rechtermuisknop op de knop Start en kies Configuratiescherm in het snelmenu.

2. Wanneer het Configuratiescherm verschijnt, klik je op het pictogram Netwerk en internet. Wanneer de pagina Netwerk en internet verschijnt, klik je in het rechtervenster op Thuisgroep.

Kun je de instelling Thuisgroep niet vinden? Typ dan **thuisgroep** in het zoekvak van de Instellingen-app, rechtsboven in het venster. Wanneer het woord Thuisgroep verschijnt in de zoekresultaten, klik er dan op om het venster Thuisgroep te openen.

3. Klik in het venster Thuisgroep op de link Wijzig netwerklocatie en klik in het rechtervenster op Ja.

Wanneer je voor het eerst verbinding maakt met een draadloos netwerk, gaat Windows er vanuit dat het een openbaar netwerk betreft, zoals in een café, en dat je niet wilt dat iemand op jouw computer gaat rondneuzen. Daarom maakt Windows je pc 'onvindbaar', wat inhoudt dat niemand de pc kan vinden op het netwerk en dat jij evenmin de computers van anderen kunt zien.

Door Ja te kiezen (zie figuur 15.3), vertel je aan Windows dat je op een particulier netwerk zit waar je dingen als bestanden en printers wilt delen.

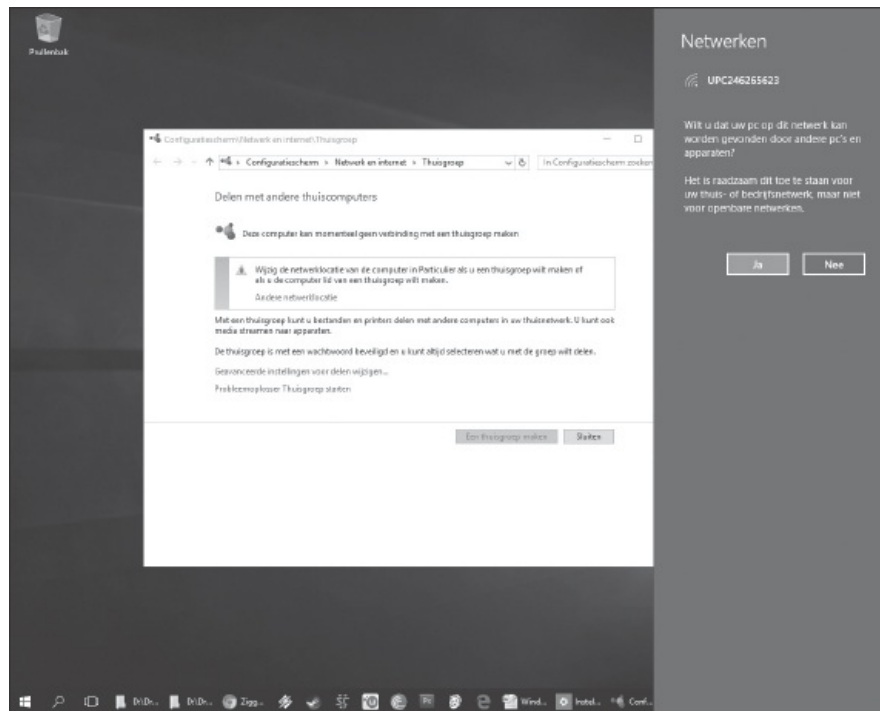
4. Klik op de knop Een thuisgroep maken of op de knop Nu lid worden.

Als je de knop Een thuisgroep maken ziet, klik er dan op om een nieuwe thuisgroep te maken.

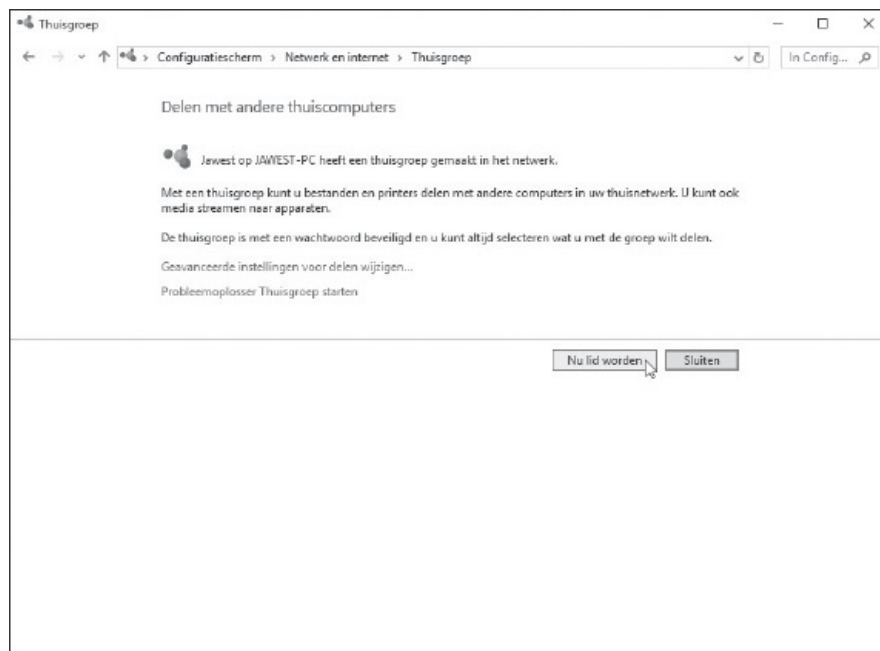
Zie je een knop Nu lid worden (zie figuur 15.4), dan heeft iemand anders al een thuisgroep gemaakt op je netwerk. Om daaraan deel te nemen, klik je op de knop Nu lid worden.

In beide gevallen (Een thuisgroep maken of Nu lid worden) vraagt Windows welke items je wilt delen.

Als gevraagd wordt om de privacy-instellingen te wijzigen, let er dan op dat je Particulier kiest in plaats van Openbaar.

Figuur 15.3:
Klik op Ja om je draadloze netwerk privé te maken en delen toe te staan

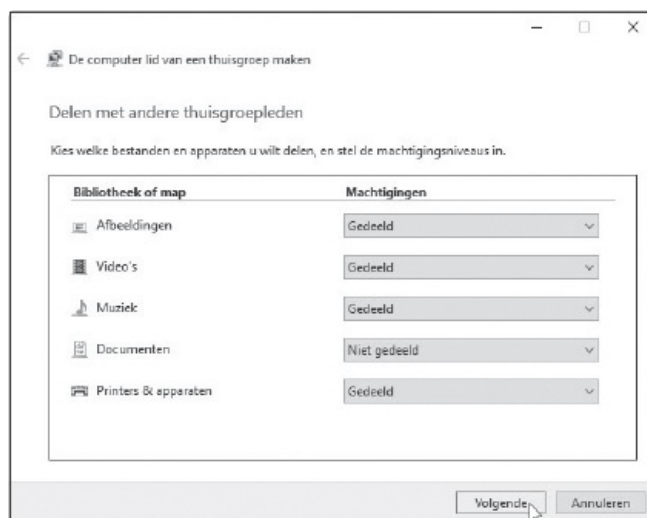

Figuur 15.4:
Klik op Nu lid worden om lid te worden van een bestaande thuisgroep

5. Kies de items die je wilt delen, klik op Volgende en typ als je lid wordt van een bestaande thuisgroep het wachtwoord in.

In het venster van figuur 15.5 kun je de mappen selecteren die je wilt delen met de thuisgroepleden. Om een item te delen, kies je Gedeeld in de bijbehorende vervolgkeuzelijst. Om items privé te houden, kies je Niet gedeeld.

De meeste mensen delen de mappen Afbeeldingen, Muziek, Video's en hun printers. Omdat de map Documenten vaak privébestanden bevat, wordt die meestal niet gedeeld.

Figuur 15.5:

De meeste mensen delen alleen de mappen Muziek, Afbeeldingen, Video's en hun printers en mediaapparaten

Het delen van een map betekent dat anderen toegang hebben tot de bestanden in die map, zodat ze bijvoorbeeld een foto kunnen bekijken of naar een muziekbestand kunnen luisteren. Anderen kunnen die bestanden niet wijzigen of verwijderen en ook geen bestanden aan de map toevoegen.

Tot slot, als je lid wordt van een bestaande thuisgroep, typ dan het wachtwoord van de thuisgroep in. Ken je het wachtwoord niet? Loop naar een computer die al lid is van de thuisgroep, open de Verkenner, klik met de rechtermuisknop op het woord Thuisgroep in het navigatievenster en kies Wachtwoord voor de thuisgroep weergegeven in het snelmenu. (Het wachtwoord is hoofdlettergevoelig, dus let erop dat je de juiste letters groot maakt.)

Je bent klaar als je lid van een bestaande thuisgroep bent geworden.

6. Heb je op de knop Een nieuwe thuisgroep maken geklikt, controleer dan het wachtwoord onderaan in beeld.

Je moet dit wachtwoord invoeren op elke computer die deel gaat uitmaken van de thuisgroep. Laat je computer aanstaan en volg deze stappen op de andere computers om lid te worden van de thuisgroep die je zojuist hebt gemaakt.

Na het doorlopen van deze stappen heb je een thuisgroep gemaakt of ben je lid van een bestaande thuisgroep geworden. De thuisgroep is toegankelijk via elke computer met Windows 8.1, Windows 8 of Windows 7 die deel uitmaakt van het netwerk. Je hebt je pc ook ingesteld om de mappen Afbeeldingen, Muziek en Video's in het netwerk te delen; hierover lees je meer in de volgende paragraaf.

De thuisgroep is een typische Windows-functie. Smartphones of iPads kunnen geen lid worden van de thuisgroep. Voor het delen van bestanden met dergelijke apparaten download je hun OneDrive-app, die behandeld wordt in hoofdstuk 5.

- Als je een thuisgroep maakt of er lid van wordt, dan kies je alleen welke mappen gedeeld gaan worden van *jouw* gebruikersaccount. Andere

gebruikers op de pc moeten het volgende doen om hun mappen te delen: een map openen, met de rechtermuisknop op het woord Thuisgroep in het navigatievenster klikken en de optie Instellingen voor thuisgroep wijzigen kiezen. In het venster dat dan wordt geopend, geven ze aan welke onderdelen ze willen delen en klikken ze op Wijzigingen opslaan.

- Wil je een specifieke map achteraf toch niet delen? Voer de voorgaande stappen opnieuw uit en wijzig de instellingen.
- Nadat je lid bent geworden van de thuisgroep, kan het een paar minuten duren voordat je bestanden of printers kunt delen met de computers in je netwerk.
- Ben je het onmisbare thuisgroepwachtwoord vergeten? Het is op elke pc in de thuisgroep beschikbaar: open een map, klik met de rechtermuisknop op het woord Thuisgroep in het navigatievenster en kies Wachtwoord voor de thuisgroep weergeven.

Toegang tot wat anderen hebben gedeeld

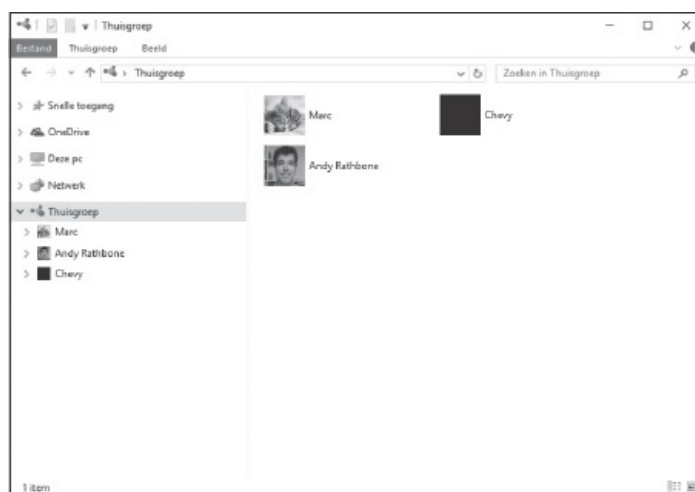

Om de gedeelde mappen van andere gebruikers in de thuisgroep te bekijken, klik je op het pictogram van de Verkenner (zie kantlijn) op de taakbalk die je onder aan het scherm vindt.

Wanneer de Verkenner verschijnt, klik je op het woord Thuisgroep in het navigatievenster aan de linkerkant. Aan de rechterkant (zie figuur 15.6) verschijnen prompt de namen en pictogrammen van elke accounthouder in de thuisgroep die gekozen heeft om bestanden te delen.

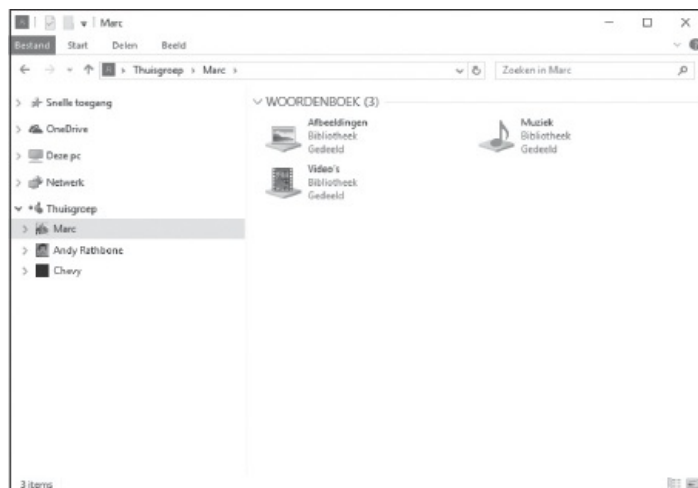
Dit kunnen zowel gebruikers zijn die een account hebben op jouw pc als gebruikers die een eigen pc hebben en via het (draadloze of bekabelde) netwerk met jouw pc verbonden zijn.

Dubbelklik op een naam in het venster Thuisgroep als je de mappen van die gebruiker wilt doornemen. In het venster worden dan de gedeelde mappen getoond, zoals in figuur 15.7, klaar om bekeken te worden alsof ze van jezelf waren.

Figuur 15.6:

Klik op het woord Thuisgroep om te zien welke andere gebruikers hun mappen delen

Figuur 15.7:

Klik op een naam om de gedeelde bestanden van die persoon te bekijken

Je kunt meer doen dan alleen de gedeelde mappen bekijken:

- **Openen.** Om een bestand in een gedeelde map te openen, dubbelklik je op de naam, net als bij andere bestanden. Het wordt dan met het toepasselijke programma geopend. Als je een foutmelding krijgt, heeft de eigenaar het bestand met een programma gemaakt dat jij niet hebt. De oplossing? Koop het programma, download het van internet of vraag de andere gebruiker het op te slaan in een bestandsindeling die een van jouw programma's wel kan openen.
- **Kopiëren.** Je kopieert een bestand uit de thuisgroep van een ander door het naar een van je eigen mappen te slepen. Wijs met de muisaanwijzer naar het bestand, druk de muisknop in en houd hem ingedrukt en wijs naar je eigen map. Laat de muisknop weer los; Windows kopieert het bestand dan voor je. Je kunt ook met de rechtermuisknop op het pictogram van het bestand klikken en Kopiëren kiezen in het snelmenu; klik vervolgens met de rechtermuisknop in de doelmap en kies Plakken in het snelmenu.
- **Verwijderen of wijzigen.** Je kunt in de thuisgroep geen dingen verwijderen of wijzigen in de map van een ander. Wil je iets wijzigen, kopieer het bestand dan naar een map op je eigen computer en voer de benodigde wijzigingen in jouw exemplaar van het bestand door.

De thuisgroep maakt het delen van bestanden op verschillende computers een stuk eenvoudiger, maar het werkt helaas alleen op pc's en tablets met Windows 7, 8, 8.1 en uiteraard 10.

Een printer delen in het netwerk

Als je een thuisgroep hebt gemaakt (zie eerder in dit hoofdstuk), dan is het een fluitje van een cent om een printer te delen. Je hoeft alleen maar een usb-printer (de connector zie je in de kantlijn) op een van je Windows-computers aan te sluiten. De printer wordt dan automatisch door Windows herkend zodra deze wordt aangezet.

Bovendien verspreidt je Windows-computer het nieuwtje snel naar alle andere pc's in het netwerk. Binnen een paar minuten staat de naam en het pictogram van de printer op al die computers en in alle afdrukmenu's van hun programma's.

Om dit te controleren, doe je het volgende op je andere netwerkcomputers:

- **Windows 10.** Klik op de knop Start en vervolgens op Instellingen. Klik in de Instellingen-app op het pictogram Apparaten (zie kantlijn). Klik links op de pagina Apparaten op Printers en scanners om alle beschikbare printers te zien, waaronder de gedeelde printer.
- **Windows 8 of 8.1.** Klik met de rechtermuisknop op de linkerbenedenhoek en kies Configuratiescherm in het snelmenu. In de categorie Hardware en geluiden klik je op Apparaten en printers weergegeven. De netwerkprinter zie je in de categorie Printers.
- **Windows 7.** Klik op de knop Start en kies Apparaten en printers. De netwerkprinter zie je in de categorie Printers en faxapparaten.

Afhankelijk van het model printer werkt het misschien ook met Windows Vista- en Windows XP-pc's. Dergelijke pc's hebben weliswaar geen toegang tot de thuisgroep, maar kunnen wel van hetzelfde netwerk deel uitmaken als je Windows 10-pc. Soms kunnen ze daarom toch een gedeelde printer gebruiken. Je controleert dat als volgt:

- **Windows Vista.** Klik op de knop Start, kies Configuratiescherm en open de categorie Hardware en geluiden. Klik op de categorie Printers om de netwerkprinter zichtbaar te maken.
- **Windows XP.** Klik op de knop Start, kies Configuratiescherm en open de categorie Printers en hardware. Kies Printers en faxapparaten om de netwerkprinter zichtbaar te maken.

Deel V

Muziek, foto's en films

In dit deel...

- Je foto's aan vrienden laten zien
- Foto's van je camera naar je pc kopiëren
- Digitale films op je computer of tablet bekijken
- Een digitaal fotoalbum maken met je digitale camera

Hoofdstuk 16

Muziek afspelen en kopiëren

In dit hoofdstuk:

- Muziek, video's en cd's afspelen
 - Afspeellijsten maken, opslaan en bewerken
 - Cd's naar de harde schijf of naar een andere schijf kopiëren
-

De muziek-app Groove in Windows 10 is gebouwd voor minimalisten en beperkt zich tot essentiële taken. Met een paar muisklikken speelt hij muziek af die op je computer en in je OneDrive is opgeslagen. Betaal je maandelijks een bedrag voor Microsofts Groove Music Pass, dan kun je op internet radiozenders beluisteren op basis van je favoriete muziek.

Helaas is het dat wel zo ongeveer. De app kan geen muziek-cd's naar je computer kopiëren. Hij kan geen cd's maken van je muziekbestanden. Hij kan niet eens een muziek-cd afspelen die je in de cd/dvd-speler van je pc hebt geplaatst.

Dat is op zich geen probleem voor Windows-tablets en veel laptops — die hebben niet eens een cd-speler. De meeste tabletgebruikers willen alleen een paar favoriete nummers of albums beluisteren.

Op een desktop-pc echter wil je waarschijnlijk gebruik blijven maken van een beproefd programma uit het verleden, Windows Media Player. Windows Media Player werkt nagenoeg hetzelfde als in eerdere Windows-versies, met één belangrijk verschil: het kan geen dvd's meer afspelen.

In dit hoofdstuk lees je wanneer en hoe je schakelt tussen de Groove Muziekapp en Windows Media Player. Ook kom je erachter wanneer je er verstandiger aan doet een beter toegeruste app te downloaden om in je muzikale behoeften te voorzien.

Muziek afspelen met de app Groove Muziek

Helemaal afgestemd op hoe mensen tegenwoordig muziek afspelen, herkent de Groove Muziek-app van Windows alleen muziekbestanden als die zijn opgeslagen op je pc, in je OneDrive of desgevraagd op een usb-stick die je in een usbpoort hebt gestoken. De app haalt zijn neus op voor die ouderwetse cd's en dvd's, die hoef je niet eens te proberen.

Maar als je simpelweg digitale muziek wilt afspelen of kopen, dan is dat met de app vrij eenvoudig. Wanneer je de app opent (zie figuur 16.1), laat het programma de muziek zien die is opgeslagen op je eigen pc en – als je een Microsoft-account hebt – in de map Muziek van je OneDrive-account.

Volg deze stappen om de app te starten en naar muziek te luisteren:

1. Klik in het menu Start op de tegel Groove Muziek.

Roep het menu Start op met een klik op de knop Start in de linkerbeneden hoek van het scherm. Wanneer Start verschijnt, klik je op de tegel van de app Groove Muziek (zie kantlijn).

Als je de tegel van de app niet ziet, klik je op de knop Alle apps van het menu Start en klik je op Groove Muziek in de lijst van alfabetisch gesorteerde apps.

De app vult het scherm (zie figuur 16.1) en laat automatisch tegels zien van je albums, artiesten of nummers. (Wanneer je de app voor het eerst opent, kan het zijn dat je enkele welkomsschermen langs moet.)

2. Om een album of nummer af te spelen, klik je op de bijbehorende tegel en vervolgens op Afspelen.

Klik op de tegel van een album of nummer en de Muziek-app toont je nummer (of de inhoud van het album). Klik op de knop Afspelen en de app brengt je keuze ten gehore.

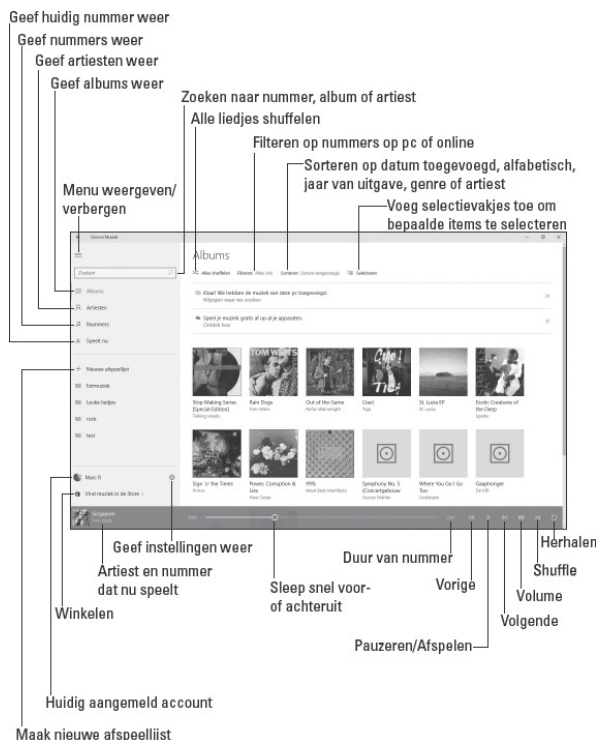
3. Pas de muziek tijdens het afspelen aan.

Op de app-balk, onderaan in figuur 16.1, zie je verscheidene bedieningsknoppen: Vorige (om naar het vorige nummer terug te gaan), Pauzeren, Volgende (om naar het volgende nummer te gaan), Volume, Shuffle en Herhalen.

Om het volume aan te passen, klik je op het luidsprekertje in de rechterbenedenhoek van de app-balk onder aan het scherm. Of klik op het bureaublad op het luidsprekerpictogram op de taakbalk, de strook onder aan het bureaublad.

De meeste tablets met touchscreen hebben een volumeknop aan een van de zijanten.

Figuur 16.1:

De Groove Muziek-app van Windows speelt muziek af die is opgeslagen op je pc en in OneDrive

De app gaat vrolijk door met afspelen als je naar een andere app overschakelt of je naar het bureaublad begeeft. Maar om een nummer te pauzeren of om een ander nummer op te zetten, moet je naar Groove Muziek terugkeren.

Meer uit Groove Muziek halen

De app Groove Muziek doet niet veel meer dan jouw muziek afspelen. Maar met onderstaande tips kun je zijn minimalistische grenzen toch nog iets oprekken:

- **Afspeellijsten maken.** Klik met de rechtermuisknop op een nummer in een lijst en kies Voeg toe in het snelmenu om het nummer toe te voegen aan een bestaande of nieuwe afspeellijst. Als je nog geen afspeellijsten hebt gemaakt, klik je in het linkerdeelvenster op het plusteken van Nieuwe afspeellijst; de woorden Nieuwe afspeellijst verschijnen in een invoervak waar je een beschrijvende naam kunt intypen om je eerste afspeellijst te maken.
- **OneDrive-toegang.** De app kan tot 50.000 nummers afspelen die zijn opgeslagen in de muziekmap van je OneDrive. Maar je kunt er niet bij zonder een internetverbinding. Om een favoriet album van je OneDrive naar je pc te downloaden om later af te spelen, klik je met de rechtermuisknop op de albumhoes en klik je op Downloaden in het snelmenu.
- **Aan startscherm vastmaken.** Je kunt in hetzelfde snelmenu ook Aan startscherm vastmaken kiezen om een album toe te voegen aan het menu Start als snel toegankelijke tegel.
- **Muziek kopen.** Klik op het Store-pictogram onderaan in het linkervenster om de app Store te starten, waarmee je muziek kunt kopen in de Windows Store.
- **Probeer een andere app.** Als je de eenvoud van apps wilt combineren met iets meer kracht, bekijk dan eens MediaMonkey of VLC For Windows. Bedenk echter wel dat deze apps nog wat ruwe kantjes hebben waar nog steeds aan gewerkt wordt.

Muziektaken aan Windows Media Player teruggeven

Microsoft hoopt veel geld te verdienen aan Groove Muziek en het muziekgedeelte van de Windows Store, dus probeert Windows je met zachte dwang gebruik te laten maken van deze app. Dubbelklik je bijvoorbeeld op een muziekbestand in je map Muziek, dan wordt het standaard afgespeeld door Groove.

Met zijn grote bedieningsknoppen werkt Groove Muziek prima op tablets en hun touchscreen. Maar op het bureaublad geef je wellicht de voorkeur aan een degelijk muziekprogramma met meer mogelijkheden. Gelukkig beschikt Windows 10 nog steeds over Windows Media Player, al zo'n tien jaar een vaste waarde als bureaubladprogramma.

Je kunt de afspeeltaken voor je muziek overhevelen naar de beproefde Windows Media Player, maar gemakkelijk is dat niet: Windows 10 verbergt de programmanaam in het menu Start.

Met de volgende stappen delegeer je alle muziektaken weer aan Windows Media Player en zorg je dat het programma makkelijker te vinden is:

1. Klik op de knop Start en klik vervolgens op de woorden Alle apps in de linkerbenedenhoek van het menu Start.

Het Start-menu presenteert een alfabetische lijst van alle geïnstalleerde apps en programma's.

2. Scroll omlaag in de lijst met apps, klik met de rechtermuisknop op het pictogram Windows Media Player (zie kantlijn) en kies Aan Start vastmaken in het menu.

Daarmee plaats je het pictogram van Windows Media Player als tegel in Start, zodat je er voortaan snel bij kunt. (Je kunt in hetzelfde menu ook Aan taakbalk vastmaken kiezen om een tweede link toe te voegen aan je taakbalk, die strook onder aan het scherm.)

Op een touchscreen druk je even op de vermelding Windows Media Player in de lijst en til je je vinger weer op. Tik in het vervolgmenu op Aan taakbalk vastmaken.

3. Klik op de pijl Vorige (zie kantlijn) onder de lijst Alle apps om terug te keren naar de standaardweergave van het menu Start. Klik dan op de link Instellingen om de app Instellingen te starten.

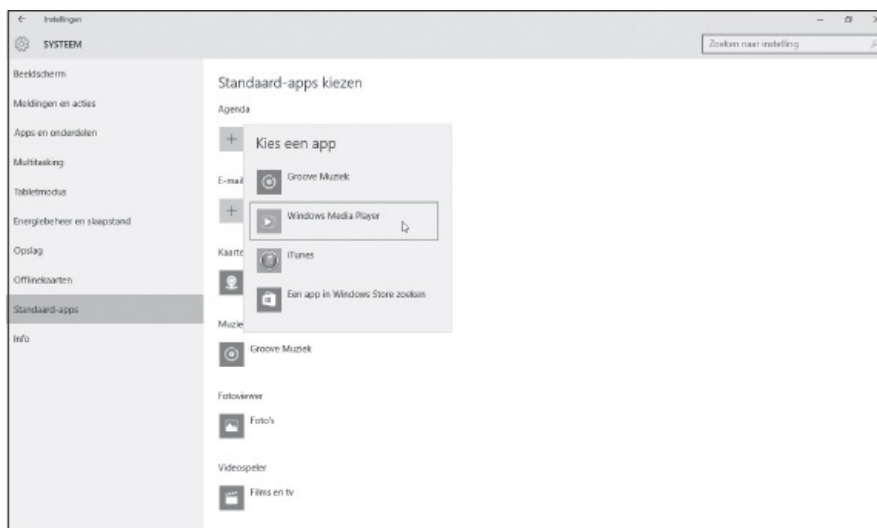

4. Klik in de Instellingen-app op het pictogram Systeem en vervolgens op Standaard-apps.

Het rechterdeelvenster vermeldt de apps en programma's die momenteel zijn toegewezen om je e-mail, muziek, video's en andere items te openen.

5. Klik onder Muziekspeler op Groove Muziek. Klik in het vervolgmenu op Windows Media Player, zoals weergegeven in figuur 16.2.

Daarmee geef je Windows Media Player opdracht je muziek af te spelen in plaats van de app Groove Muziek van het menu Start.

Figuur 16.2:

Laat je muziek met Windows Media Player afspelen in plaats van met de app Groove Muziek

Nadat je deze stappen hebt uitgevoerd, komt Windows Media Player tot leven als je op een muziekbestand dubbelklikt op het bureaublad. Ook kun je natuurlijk op

de tegel van Windows Media Player in het Start-menu klikken of, als je in stap 2 ervoor hebt gekozen om het Windows Media Player-pictogram op de taakbalk te zetten, op de betreffende taakbalkknop te klikken (zie kantlijn).

De app Groove Muziek wordt niet uitgeschakeld of uit Start verwijderd met deze stappen. Wil je alsnog muziek in die app afspelen, klik dan op de tegel in het menu Start; al je muziek staat ook daar geduldig op je te wachten.

Maar als je op een nummer dubbelklikt in de Verkenner, zal voortaan niet Groove, maar Windows Media Player tot leven komen om het af te spelen.

Windows Media Player voor de eerste keer uitvoeren

De eerste keer dat je Windows Media Player op het bureaublad opent, verschijnt er een venster met de vraag hoe je wilt omspringen met de instellingen voor privacy, opslag en de muziekwinkel. Je hebt twee opties:

- **Aanbevolen instellingen.** Deze voor mensen met weinig geduld bedoelde optie opent Windows Media Player met de door Microsoft gekozen instellingen. Het programma stelt zichzelf in als standaardspeler voor de meeste muziek en video's, maar niet voor mp3-bestanden. (De app Groove Muziek speelt deze meest voorkomende muzikindeling standaard af.) Windows Media Player doorzoekt internet naar actuele informatie over je nummers en laat Microsoft weten waar je naar luistert en kijkt. Kies deze optie als je haast hebt; je kunt de instellingen later nog aanpassen.
- **Aangepast.** Deze keuze is bedoeld voor knutselaars en mensen die hun privacy belangrijk vinden. Hiermee kun je het gedrag van Windows Media Player nauwkeurig instellen. In een reeks vensters stel je de soorten muziek en video in die Windows Media Player kan afspelen en geef je aan in hoeverre jouw luistergewoonten aan Microsoft bekend mogen worden gemaakt. Kies deze optie alleen als je tijd en zin hebt om minutenlang saaie instellingenvensters door te ploegen.

Als je de instellingen (de aanbevolen of de aangepaste) van Windows Media Player achteraf wilt aanpassen, klik dan op de knop Organiseren in de linkerbovenhoek en kies Opties.

De mediabibliotheek van Windows Media Player vullen

Je kunt Windows Media Player starten door te klikken op de tegel in het menu Start of op het pictogram op de taakbalk, die strook onderaan het scherm. Geen pictogram te zien? In de vorige paragraaf wordt uitgelegd hoe je dat oplost.

Wanneer je Windows Media Player start, doorzoekt het programma automatisch alle digitale muziek, afbeeldingen en video's op je computer en catalogiseert het automatisch alles wat het vindt.

Als je echter merkt dat bepaalde mediabestanden ontbreken in de Mediabibliotheek van Windows Media Player, kun je de speler met de volgende stappen duidelijk maken waar hij die items kan vinden:

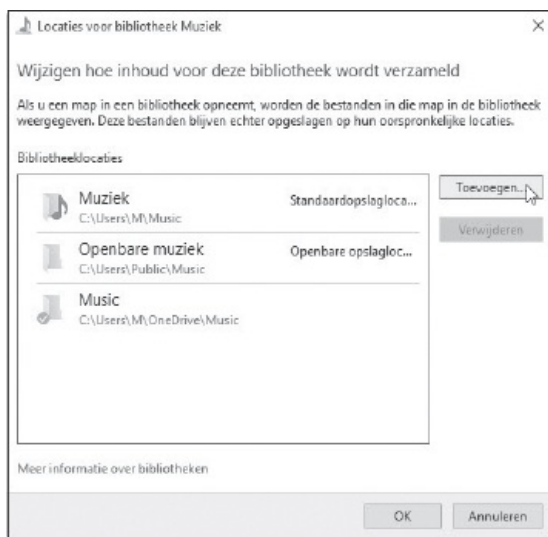
Opmerking: anders dan de app Groove Muziek, kan Windows Media Player alleen OneDrive-bestanden afspelen die gesynchroniseerd zijn met je pc. Het programma kan geen muziekbestanden afspelen van OneDrive wanneer deze alleen op internet beschikbaar zijn.

1. Klik op de knop Organiseren van Windows Media Player en kies de optie Bibliotheken beheren; er verschijnt dan een submenu.

In het submenu zie je de vier mediatypen waarmee de speler overweg kan: Muziek, Video's, Afbeeldingen en Tv-opnamenbibliotheek.

2. Kies in het submenu het type bestand dat je wilt toevoegen.

In het venster dat dan wordt geopend (zie figuur 16.3) zie je de mappen die in de gaten worden gehouden. Media Player controleert hier bijvoorbeeld de inhoud van de mappen Muziek en Openbare muziek, en ook de map Music in OneDrive. Elk muziekbestand dat je in een van deze mappen zet, verschijnt automatisch in de mediabibliotheek van Windows Media Player.

Figuur 16.3:

Klik op de knop Toevoegen en blader naar de map die Windows Media Player in de gaten moet houden

Als je bestanden ergens anders hebt opgeslagen, bijvoorbeeld op een externe harde schijf, usb-stick, netwerklocatie of je map Openbaar, dan heb je hier de gelegenheid om ze onder de aandacht van Windows Media Player te brengen.

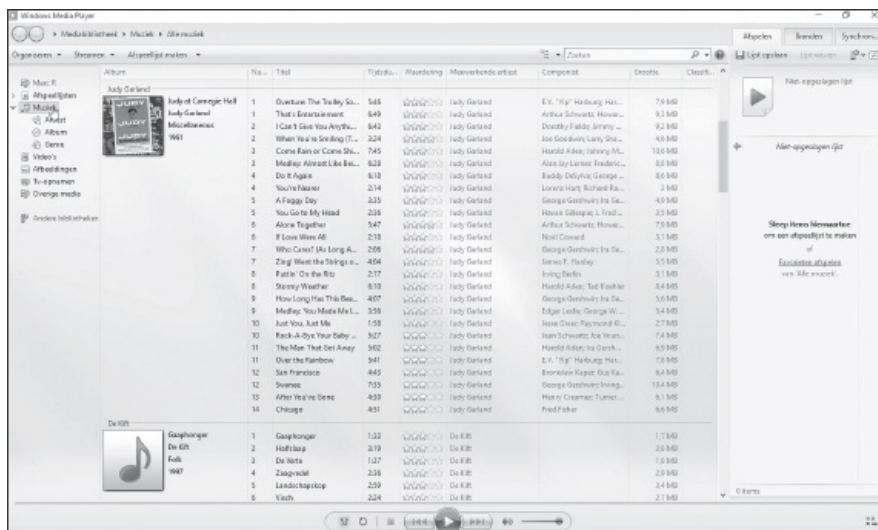
3. Klik op de knop Toevoegen, selecteer de map met je bestanden, klik op de knop Map opnemen en klik dan op OK.

Nadat je op de knop Toevoegen hebt geklikt, verschijnt het venster Map opnemen. Blader naar de map met de mediabestanden, bijvoorbeeld op een externe harde schijf, en klik op de knop Map opnemen. Windows Media Player neemt dan direct de inhoud door en voegt de muziek aan zijn mediabibliotheek toe.

Wil je nog meer muziek toevoegen uit andere mappen en schijfstations, zoals een map op een andere Windows-netwerkcomputer of een usb-stick, dan herhaal je deze stappen totdat je alle plekken hebt toegevoegd die Windows Media Player moet doorzoeken.

Wil je dat de speler een specifieke map niet meer controleert, voer dan opnieuw de vorige stappen uit, maar klik bij stap 3 op de knop Verwijderen nadat je op de gewenste map hebt geklikt (zie weer figuur 16.3).

Als je Windows Media Player uitvoert, toont het programma de mediabestanden die het heeft verzameld, zoals je in figuur 16.4 ziet. Het programma blijft zijn bibliotheek op de volgende manieren bijwerken:

Figuur 16.4:

Klik op een item links om rechts de inhoud te bekijken

- **Door je mappen te controleren.** Windows Media Player controleert continu de mappen Muziek, Afbeeldingen en Video's en de door jou toegevoegde locaties. Het programma werkt automatisch zijn mediabibliotheek bij als jij bestanden aan deze mappen toevoegt of eruit verwijderd. Welke mappen Windows controleert, kun je wijzigen door de zojuist genoemde drie stappen te volgen.
- **Door afgespeelde items toe te voegen.** Iedere keer dat je een muziekbestand op je pc of op internet afspeelt, voegt Windows Media Player het nummer of de internetlocatie aan zijn bibliotheek toe, zodat je er later weer naar kunt luisteren. Windows Media Player voegt geen recent afgespeelde items toe die op computers van anderen, usb-flashstations of geheugenkaarten staan, tenzij je daar specifiek opdracht voor hebt gegeven. (De speler kan geen muziek afspelen van OneDrive, tenzij je die muziek gesynchroniseerd houdt met je pc, zoals behandeld in hoofdstuk 5.)
- **Door geripte muziek van cd toe te voegen.** Plaats je een muziek-cd in het cd-station, dan biedt Windows aan om die cd te *rippen*. Dit is computerjargon voor het kopiëren van de muziek naar je pc, een taak die wordt beschreven in de paragraaf 'Cd's naar de pc rippen (kopiëren)', verderop in dit hoofdstuk. Alle geripte muziek verschijnt automatisch in je mediabibliotheek. (Helaas weigert Windows Media Player om dvd-films naar je bibliotheek te kopiëren en speelt hij ze ook niet af.)
- **Door gedownloade muziek en video's uit online winkels toe te voegen.** Wanneer je een nummer koopt en in je map Muziek plaatst, zet Windows Media Player je nieuwe aanwinst automatisch in zijn bibliotheek.

Herhaal de stappen in deze paragraaf om naar bestanden te zoeken wanneer je maar wilt; Windows Media Player negeert bestanden die het al heeft gecatalogiseerd en voegt alleen nieuwe toe.

Windows Media Player beschikt niet over een geavanceerde editor om de labels van een nummer te wijzigen (zie kadertekst). In plaats daarvan bewerkt de speler de labels automatisch voor je vanuit een online database.

Wat zijn de labels van een nummer?

In elk muziekbestand bevindt zich een klein formulier, een zogeheten *label*, dat nummerinformatie bevat, zoals titel, artiest, album en dergelijke. Wanneer je instelt hoe je muziek moet worden gesorteerd, weergegeven en gecategoriseerd, leest Windows Media Player de labels in plaats van de bestandsnamen van de nummers. Bijna alle draagbare muzikspelers, waaronder de iPod, gebruiken zulke labels.

Deze labels zijn zelfs zo belangrijk dat Windows Media Player op internet nummerinformatie ophaalt en automatisch de labels invult wanneer hij bestanden aan zijn bibliotheek toevoegt.

Veel mensen nemen niet de moeite om de labels van de nummers in te vullen; anderen werken ze juist altijd zorgvuldig bij. Als jouw labels goed zijn ingevuld, kun je verhinderen dat Windows Media Player ze verandert. Klik op de knop Organiseren, kies Opties, klik op de tab Mediabibliotheek en verwijder de markering uit het selectievakje Aanvullende gegevens van internet downloaden. Als jouw labels een zootje zijn, laat je het selectievakje gemarkeerd, zodat Windows Media Player alles netjes voor je op orde houdt.

Je kunt de labels ook zelf verbeteren als Windows Media Player er een puinhoop van heeft gemaakt. Klik met de rechtermuisknop op een nummer of op geselecteerde nummers van een album en kies Albumgegevens zoeken in het snelmenu. In het dialoogvenster dat Windows Media Player dan weergeeft, klik je op de link Bewerken. Er wordt dan een nieuw dialoogvenster getoond waarin je zelf album, artiest, genre, nummers, titel, meewerkende artiest en componist kunt opgeven. Klik op de knop Gereed als de gegevens naar wens zijn.

Door de bibliotheken van Windows Media Player bladeren

In de mediabibliotheek van Windows Media Player vindt alle actie achter de schermen plaats. Hier orden je bestanden, maak je afspeellijsten, brand of rip je cd's en stel je in wat je wilt afspelen.

Wanneer je Windows Media Player opent, geeft hij heel toepasselijk de inhoud van de map Muziek weer. Maar Windows Media Player bevat ook nog andere bibliotheken, voor de weergave van foto's, video's en opgenomen tv-programma's.

Alle afspeelbare items verschijnen in het navigatievenster aan de linkerkant, zoals je in figuur 16.5 ziet. In het bovenste gedeelte van dit deelvenster zie je je eigen mediaverzameling, met jouw naam toepasselijk boven de lijst.

In de onderste helft, Andere bibliotheken, kun je door de collecties bladeren van andere gebruikers op je computer. Je hebt ook toegang tot de muziek die gedeeld wordt door in de thuisgroep, een speciaal netwerk voor Windows-pc's. (De thuisgroep wordt behandeld in hoofdstuk 15.)

Figuur 16.5:

Kies het type media in het navigatievenster aan de linkerkant

Windows Media Player organiseert je mediabestanden in de volgende categorieën:

- **Afspeellijsten.** Luister je graag naar albums en liedjes in een vaste volgorde? Klik op de knop Lijst opslaan boven een lijst met nummers om ze als afspeellijst op te slaan en aan deze categorie toe te voegen. Afspeellijsten komen uitgebreid aan bod in de paragraaf 'Afspeellijsten maken, opslaan en bewerken' verderop in dit hoofdstuk.

- **Muziek.** Hier staat al je digitale muziek. Windows Media Player herkent de bekendste muziekindelingen, zoals MP3, WMA, WAV en zelfs 3GP, dat door sommige mobieltjes wordt gebruikt. (Hij herkent ook de niet tegen kopiëren beveiligde AAC-bestanden die door iTunes worden verkocht). En Windows 10 biedt nu eindelijk ook ondersteuning voor *lossless* FLAC, een indeling die muziek comprimeert zonder aan geluidskwaliteit in te boeten.

- **Video's.** Hier vind je video-beelden die je van een camcorder of digitale camera hebt opgeslagen of van internet hebt gedownload. Windows Media Player herkent AVI, MPG, WMV, ASF, DIVX, sommige typen MOV-bestanden en nog een paar indelingen. Ook biedt Windows 10 nu ondersteuning voor MKV-bestanden, een recentelijk populair geworden bestandsformaat.
- **Afbeeldingen.** Windows Media Player kan foto's afzonderlijk weergeven of in een diavoorstelling, maar de map Afbeeldingen, die wordt beschreven in hoofdstuk 17, kan dat veel beter. (Windows Media Player kan foto's bijvoorbeeld niet rechtop zetten, iets wat je in de map Afbeeldingen in een handomdraai doet.)

- **Andere bibliotheken.** Hier vind je de mediabestanden van andere gebruikers van de thuisgroep, een soort netwerk dat in hoofdstuk 15 wordt behandeld.

Nadat je op een categorie hebt geklikt, kunnen de bestanden in het navigatievenster van Windows Media Player op verschillende manieren worden weergegeven. Klik bijvoorbeeld op Artiest in de categorie Muziek van het navigatievenster om de muziek alfabetisch op de voornaam van de artiest te rangschikken.

Als je op Genre klikt, worden de items georganiseerd in verschillende soorten muziek, zoals je in figuur 16.5 ziet. In plaats van alleen een naam weer te geven waarop je kunt klikken (bijvoorbeeld blues), geeft Windows Media Player alle muziek weer als stapels met hoezen, net alsof je al je albums en cd's op de grond aan het sorteren bent.

Om iets in Windows Media Player af te spelen, klik je er met de rechtermuisknop op en kies je Afspelen. Als je naar alle muziek van een artiest of uit een bepaald genre wilt luisteren, klik je met de rechtermuisknop op de stapel en kies je Alles afspelen.

Ja, Windows bespioneert je

Net zoals door je bank, je creditcardbedrijf en de klantenkaart van je supermarkt word je zowel door de app Groove Muziek als door Windows Media Player bespioneerd. De uit 5000 woorden bestaande online privacyverklaring van Windows Media Player komt hierop neer: beide spelers vertellen Microsoft over elk nummer, bestand of filmpje dat je afspeelt. Sommige mensen vinden dit griezelig. Maar als Microsoft niet weet wat je afspeelt, kan Windows de artiesteninformatie en hoesafbeeldingen niet van internet ophalen.

Als je het niet erg vindt dat Microsoft over je schouders meekijkt, hoef je niet verder te lezen. Als je het wel vervelend vindt, kies dan het surveillanceniveau in Windows Media Player: klik op de knop Organiseren in de linkerbovenhoek, kies Opties en klik op de tab Privacy.

Hier volgt een overzicht van de opties op het tabblad Privacy die de meeste ophef veroorzaken:

- **Mediagegevens van internet weergeven.** Indien gemarkeerd, vertelt Windows Media Player aan Microsoft welke cd of dvd je afspeelt en haalt het allerlei gegevens op om op het scherm weer te geven: cd-hoesjes, titels, artiestennamen en meer van dit soort informatie.
- **Mediagegevens voor muziekbestanden van internet ophalen.** Microsoft bestudeert je bestanden en vult de correcte informatie in de labels van de nummers in, als het bestanden herkent. (Zie de kadertekst 'Wat zijn de labels van een nummer?', eerder in dit hoofdstuk voor meer informatie over labels.)
- **Unieke speler-id aan inhoudsproviders verzenden.** Deze optie, in het wereldje bekend als *data mining*, laat andere bedrijven bijhouden hoe jij Windows Media Player gebruikt bij het afspelen van tegen kopiëren beveiligde muziek.
- **Cookies.** Net als verschillende andere Windows-programma's houdt ook Windows Media Player je activiteiten bij met kleine bestandjes, zogeheten *cookies*. Cookies zijn niet noodzakelijkerwijs slecht, want ze helpen de speler om bij te houden wat je voorkeuren zijn.
- **Programma voor verbetering van de gebruikerservaring.** Als dit selectievakje gemarkeerd is, ontvangt Microsoft van Windows Media Player 'gebruikersgegevens', een algemene term die van alles kan betekenen. Ik heb de markering dan ook verwijderd.
- **Geschiedenis.** Windows Media Player vermeldt de namen van de recent afgespeelde bestanden voor jouw gemak – en mogelijk gegrinnik van collega's of familieleden. Verwijder alle markeringen en klik op de knoppen Geschiedenis wissen en Caches leegmaken als je wilt voorkomen dat anderen zien welke muziek en video's je de laatste tijd hebt afgespeeld.

Ga voor meer informatie over je privacyinstellingen naar www.microsoft.com/privacy. (Je moet je aanmelden met je Microsoft-account.)

Muziekbestanden afspelen in een afspeellijst

Windows Media Player speelt verschillende typen digitale muziekbestanden af, maar ze hebben allemaal één ding gemeen: wanneer je Windows Media Player vertelt om een nummer of album af te spelen, zet het programma dat item onmiddellijk in een nieuwe afspeellijst met de naam 'Niet-opgeslagen lijst'. Dit is een lijst met items die na elkaar worden afgespeeld.

Je kunt muziek op verschillende manieren in Windows Media Player laten afspelen, ook als het programma op dat moment niet actief is:

- Klik op de knop Verkenner op de taakbalk, klik met de rechtermuisknop op een album of een map met muziek en kies Met Windows Media Player afspelen. De speler verschijnt in beeld en speelt je selectie af.
- Terwijl je je eigen map Muziek bekijkt, klik je met de rechtermuisknop op bestanden en kies je Aan Windows Media Player-lijst toevoegen. Je pc zet ze in een wachtrij in Windows Media Player, klaar om afgespeeld te worden nadat de huidige muziek uitgespeeld is.
- Plaats een muziek-cd in het cd-station van je computer. Wanneer het bericht 'Audio-cd afspelen' verschijnt, klik je erop om de muziek te beluisteren.
- Dubbelklik op het bestand van een nummer op je bureaublad of in een map. Windows Media Player begint het nummer onmiddellijk af te spelen.

Als je een nummer wilt afspelen dat in de eigen mediabibliotheek van Windows Media Player staat, klik dan met de rechtermuisknop op het nummer en kies Afspelen. Windows Media Player begint het direct af te spelen en het nummer verschijnt in de Niet-opgeslagen lijst.

Hier volgen nog wat andere manieren om in Windows Media Player muziek af te spelen:

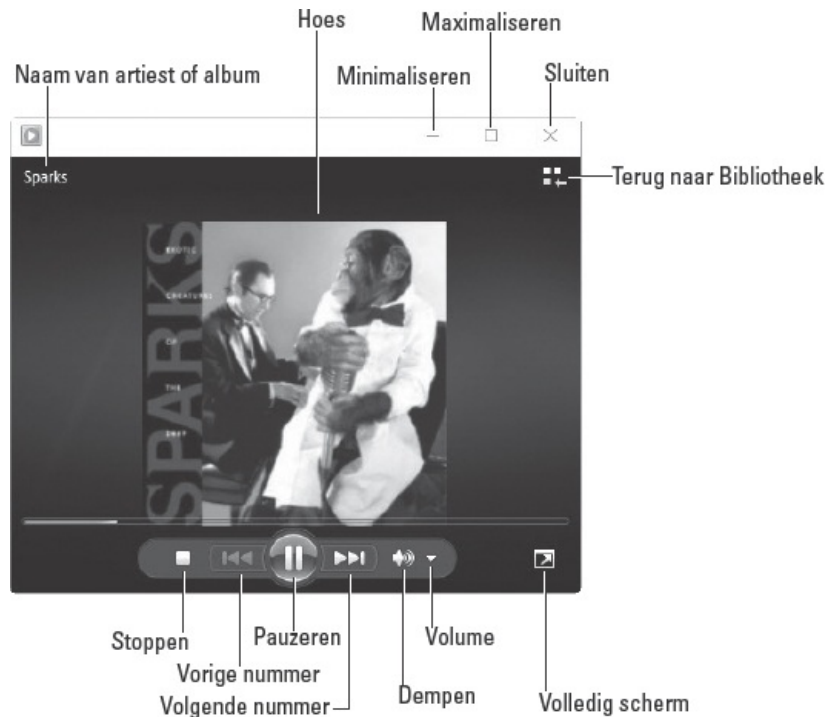
- Als je een volledig album uit de mediabibliotheek wilt afspelen, klik je er in de categorie Album met de rechtermuisknop op en kies je Afspelen.
- Wil je verschillende nummers of albums na elkaar afspelen? Klik met de rechtermuisknop op het eerste bestand en kies Afspelen. Klik met de rechtermuisknop op het volgende item en kies Volgende afspelen. Herhaal dit met andere nummers totdat je klaar bent. Windows Media Player zet ze allemaal in de wachtrij van de Niet-opgeslagen lijst.
- Heb je geen fatsoenlijke muziek in je map Muziek staan? Kopieer dan je favoriete cd's naar je pc. Dit proces wordt *rippen* genoemd; ik beschrijf het in de paragraaf 'Cd's naar de pc rippen (kopiëren)', verderop in dit hoofdstuk.

De items in de lijst Nu afspelen

Je kunt muziek rechtstreeks uit de mediabibliotheek van Windows Media Player afspelen: klik met de rechtermuisknop op een bestand, album, genre of artiest en kies de optie Afspelen. Windows Media Player begint de muziek af te spelen, maar het programma blijft in beeld staan en vult dan vaak het hele scherm.

Wil je een kleinere, makkelijker te bedienen speler gebruiken, klik dan op de schakelknop Bibliotheek/Nu afspelen (zie kantlijn) om het venster Nu afspelen van figuur 16.6 te openen. (De schakelknop Bibliotheek/Nu afspelen vind je in de rechterbenedenhoek van het mediabibliotheekvenster van Windows Media Player.)

Figuur 16.6:

De knoppen onderaan in het venster werken net als de knoppen op een cdspeler

Het kleine venster Nu afspelen laat zien wat er op dat moment wordt afgespeeld, ongeacht of dit een video of hoesafbeelding van een nummer is. Met bedieningselementen in het venster kun je het volume aanpassen, een nummer of video vooruit- of teruggaan of het afspelen pauzeren.

Windows Media Player gebruikt dezelfde eenvoudige besturingselementen voor het afspelen van elk bestand, of dat nu muziek, video, een cd of een diavoorstelling van foto's is. In figuur 16.6 zie je het venster Nu afspelen van Windows Media Player terwijl een album wordt afgespeeld. Alle onderdelen worden verklaard, maar als je onzeker bent over een knop, plaats je de muisaanwijzer erop; er verschijnt dan een kadertje met uitleg.

De knoppen onderaan in het venster werken op dezelfde manier als die van elke cd-speler; je kunt een nummer of film afspelen, stoppen, terugspoelen, vooruitspoelen en dempen. Klik met de rechtermuisknop binnen het venster Nu afspelen als je nog meer opties in beeld wilt brengen. Er verschijnt dan een snelmenu met de volgende opties:

- **Lijst weergeven.** Toont de afspeellijst aan de rechterkant, handig als je snel naar een ander nummer wilt springen.
- **Volledig scherm.** Maakt het venster beeldvullend.
- **Willekeurige volgorde.** Speelt nummers door elkaar af (shuffle).
- **Herhalen.** Speelt het huidige nummer keer op keer af.
- **Visualisaties.** Je kunt kiezen tussen het weergeven van de albumhoes, dansende golven, spiralen, balken en allerlei andere maffe effecten.
- **Opties.** Biedt toegang tot een equalizer, balansregeling, instellingen voor afspeelsnelheid en andere geluidsopties.
- **Teksten, bijschriften en ondertitels.** Toont deze items als ze beschikbaar zijn. Handig als je bijvoorbeeld een karaokeavond hebt, en natuurlijk om ondertitels bij een video te tonen.

- **Meer muziek kopen.** Brengt je naar de website www.windowsmedia.com van Microsoft. Grappig genoeg kun je hier geen muziek kopen, maar internetradiozenders zoeken en gratis beluisteren.
- **Nu afspelen altijd op voorgrond weergeven.** Zorg ervoor dat het venster Nu afspelen zichtbaar blijft boven andere geopende vensters op het bureaublad.
- **Meer opties.** Opent het venster Opties, waar je de gewoonten van Windows Media Player kunt aanpassen bij het rippen van cd's, het vullen van de mediabibliotheek en andere taken.
- **Help voor afspelen.** Haalt het Help-programma erbij voor als je er zelf niet uitkomt.

De besturingselementen van het venster Nu afspelen verdwijnen uit beeld als je de muis een tijdje niet hebt aangeraakt. Om ze terug te halen, beweeg je de muisaanwijzer binnen het venster.

Klik op de knop Schakelen naar bibliotheek in de rechterbovenhoek van het venster als je wilt terugkeren naar de mediabibliotheek van Windows Media Player.

Heb je Windows Media Player naar de taakbalk van het bureaublad geminimaliseerd, plaats de muisaanwijzer dan op de taakbalkknop om bedieningselementen in beeld te brengen waarmee je kunt pauzeren of tussen nummers wisselen.

Cd's afspelen

Zolang je de cd op de juiste manier in het cd-station plaatst (meestal met de bedrukte zijde boven), is het afspelen van een muziek-cd een van de eenvoudigste dingen in Windows Media Player. Druk om te beginnen op de uitwerpknop van het cd-station, die je naast of op het apparaat aantreft aan de voorzijde van je computer.

Wanneer de cd-lade verschijnt, plaats je de cd erin en duw je de lade terug in de speler. Windows Media Player springt in beeld om de cd af te spelen en vertelt je meestal ook nog om welke cd en artiesten het gaat. In veel gevallen krijg je zelfs een afbeelding van de hoes te zien.

Met de besturingselementen aan de onderkant van het venster (zie opnieuw figuur 16.6) kun je van nummer naar nummer gaan, het volume aanpassen en het luisteren aan je eigen wensen aanpassen.

Als Windows Media Player een cd om de een of andere reden niet afspeelt, controleer dan het item in de mediabibliotheek in het navigatievenster aan de linkerkant. Je hoort daar de naam van de cd of de tekst '*Album onbekend*' te zien. Klik op die vermelding en klik dan op de knop Afspelen.

Druk op F7 om het geluid van Windows Media Player te dempen als je bijvoorbeeld de telefoon wilt opnemen. Met de toetsencombinatie Ctrl+P schakel je tussen afspelen en pauzeren.

Wil je een cd naar je pc kopiëren? Dat wordt *rippen* genoemd, een onderwerp dat verderop in dit hoofdstuk in de paragraaf 'Cd's naar de pc rippen (kopiëren)' behandeld wordt.

Dvd's afspelen

En dan nu het slechte nieuws: Windows Media Player kan geen dvd's afspelen. Dit is een verrassing, want de Windows Media Player van Windows 7 kon dat wel. Wat is dit nu weer?

Volgens Microsoft zijn dvd's ouderwets, een techniek die niet meer nodig is. De moderne, ultradunne laptops en tablets hebben niet eens een dvd-station. De meeste mensen bekijken volgens Microsoft films door ze via internet naar hun computer te laten *streamen*. Of ze bekijken dvd's op hun tv.

Wat ook heeft meegespeeld, is dat Microsoft niet langer zin had licentievergoedingen te betalen aan bedrijven die de patenten bezitten die vereist zijn voor het afspelen van dvd's.

Windows Media Player kan weliswaar geen dvd's meer afspelen, maar Windows kan dit nog wel op de volgende twee manieren:

- **Gebruik de software voor de dvd-speler die de computerfabrikant op je computer heeft gezet.** De meeste fabrikanten bieden een gratis uitprobeerversie van hun dvd-afspeelsoftware. Bevalt dit programma, dan kun je een upgrade nemen naar de volledige versie.
- **Download de gratis mediaspeler VLC op www.videolan.org.** Dit programma wordt gemaakt door een non-profitorganisatie in Frankrijk.

Video's en tv-programma's afspelen

Veel digitale camera's en smartphones kunnen niet alleen foto's, maar ook korte video's vastleggen, dus je moet niet vreemd opkijken als Windows Media Player filmpjes in het onderdeel Video's van zijn bibliotheek zet.

Het afspelen van video's werkt op bijna dezelfde manier als het afspelen van digitale muziek. Klik op Video's in het navigatievenster aan de linkerkant. Dubbelklik op de video die je wilt bekijken en geniet van de actie (zie figuur 16.7).

Figuur 16.7:

Beweeg de muisaanwijzer binnen het venster om de besturingselementen in beeld te brengen

In Windows Media Player kun je video's in diverse afmetingen bekijken. Houd

bijvoorbeeld de toets Alt ingedrukt en druk op Enter om het volledige scherm te vullen. (Herhaal die toetsaanslagen om terug te keren naar de oorspronkelijke grootte.)

- Om de video zich automatisch aan de grootte van het venster te laten aanpassen, klik je tijdens het afspelen met de rechtermuisknop op het venster, kies je Video in het snelmenu en selecteer je de optie Video aanpassen aan grootte van speler.

- Je kunt de modus Volledig scherm ook aan- en uitzetten met de knop Volledig scherm weergeven rechtsonder (zie figuur 16.7).
- Wanneer je een video op internet wilt bekijken, is de kwaliteit sterk afhankelijk van de hardware en de internetverbinding. Breedbandgebruikers kunnen meestal wel HD-films bekijken; gebruikers met een trage verbinding of een langzame computer hebben hier vaak problemen mee. Je computer gaat niet kapot als je de verkeerde kwaliteit kiest; de video slaat dan alleen vaak delen over of hapert tijdens het afspelen.
- De categorie Tv-opnamen van Windows Media Player vermeldt alleen tv-programma's die zijn opgenomen met Media Center, een programma dat beschikbaar was in eerdere Windows-versies. Helaas bestaat Media Center niet meer in Windows 10, maar de tv-programma's die je in je vorige Windows-versie had opgenomen, blijven nog wel beschikbaar.

Naar internetradio luisteren

Internetradio luisteren in Windows Media Player is een functie die een beetje lastig te vinden is. Ik vermoed zelfs dat het op de planning stond om de functie te verwijderen, maar dat hij om de een of andere reden nog ergens is blijven hangen. Maak er dus gebruik van nu het nog kan! Het werkt als volgt. Speel ten eerste een muzieknummer af. Het maakt niet uit welk, zolang er maar iets aan het spelen is. Schakel dan naar de Nu afspelen-modus met een klik op de knop helemaal rechtsonder in het Windows Media Player-venster. Klik met de rechtermuisknop op het Nu afspelen-venster en kies Meer muziek kopen. Je gaat nu terug naar het normale Windows Media Player-venster met de Windows Media Guide geopend. Kies in de bovenste helft van het venster een genre en klik dan in de onderste helft op een zender. De zender gaat direct spelen en ondanks de term 'kopen' kost het je niets. Vind je dit te ingewikkeld? Dat kan ik me voorstellen. Gelukkig zijn er ook andere manieren om naar muziek te luisteren via internet:

- Ga naar Google (www.google.nl) en typ het woord *internetradio* in het zoekvak. Wanneer je een station vindt dat uitzendt in de indeling mp3 of wma (Windows Media Audio), klik je op de website op de knop Afstemmen of Luisteren om Windows Media Player te starten en te gaan luisteren.
- Ik luister graag naar de Engelstalige stations op SomaFM (www.somafm.com), dat tientallen radiostations biedt met verschillende genres, die je allemaal met Windows Media Player kunt beluisteren.
- Installeer een app van een streaming website als TuneIn Radio (tunein.com), waarmee je duizenden radiostations van over de hele wereld kunt beluisteren.

Afspeellijsten maken, opslaan en bewerken

Een *afspeellijst* is eenvoudigweg een lijst met nummers (en/of video's) die afspelen in een bepaalde volgorde. Ja, en? Nou, het mooie ervan is wat je ermee kunt dóén. Bewaar bijvoorbeeld een afspeellijst van je favoriete nummers, zodat je ze altijd met één klik op de knop kunt afspelen.

Je kunt afspeellijsten met een thema maken om lange autoritten, feestjes, dinertjes, trainingen en andere speciale gebeurtenissen op te vrolijken.

Voer deze stappen uit om een afspeellijst te maken:

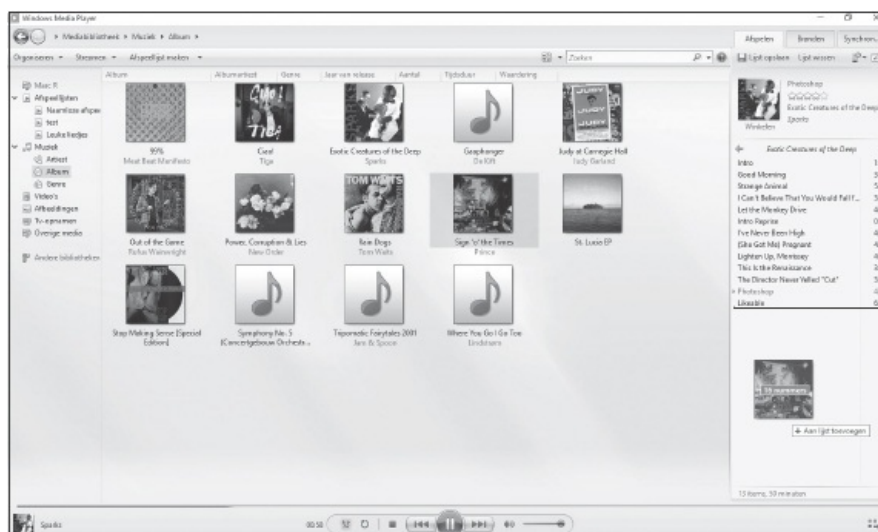

1. Open Windows Media Player en zoek de afspeellijst.

Zie je de lijst niet aan de rechterkant van het venster? Klik rechtsboven op de tab Afspelen. Als de speler in de modus Nu afspelen staat, klik je met de rechtermuisknop op een leeg deel van het venster en kies je Lijst weergeven in het snelmenu. De lijst met nummers die nu worden afgespeeld verschijnt aan de rechterkant.

2. Klik met de rechtermuisknop op het gewenste album of nummer, kies eerst Toevoegen aan in het snelmenu en dan Afspeellijst in het submenu.

Je kunt ook nummers of albums naar de afspeellijst aan de rechterkant van het venster slepen, zoals je in figuur 16.8 ziet. In beide gevallen begint Windows Media Player de afspeellijst direct af te spelen zodra je het eerste nummer toevoegt. De nummers verschijnen in het rechtervenster in de volgorde waarin je ze hebt geselecteerd.

Figuur 16.8:

Sleep items van het middelste deelvenster naar het rechterdeelvenster

3. Wijzig de volgorde van de nummers in de afspeellijst of verwijder nummers.

Heb je per ongeluk iets toegevoegd? Klik er in de afspeellijst met de rechtermuisknop op en kies Uit lijst verwijderen. Deel je afspeellijst opnieuw in door items omhoog of omlaag te slepen.

Onder aan de afspeellijst zie je hoeveel items er in de afspeellijst staan en hoeveel minuten het afspelen duurt.

4. Wanneer je tevreden bent, klik je op de knop Lijst opslaan boven de afspeellijst. Typ een naam in het gemarkeerde invoervak en druk op Enter.

Windows Media Player voegt de nieuwe lijst dan toe aan de afspeellijsten in de mediabibliotheek in het linkerdeelvenster. Dubbelklik erop om ernaar te luisteren.

Een opgeslagen afspeellijst kun je met één klik op cd branden, zoals je in de volgende tip leest.

Maak een afspeellijst met je eigen favorieten en brand hem op cd, zodat je er in de auto naar kunt luisteren of via je stereo-installatie. Nadat je een afspeellijst

van maximaal 80 minuten hebt gemaakt, plaats je een lege cd in de cd-brander en klik je op de tab Branden in Windows Media Player. Accepteer het aanbod van de speler om de huidige afspeellijst te importeren en klik vervolgens op de knop Branden starten.

Om een eerder gemaakte afspeellijst te bewerken, klik je erop met de rechtermuisknop in het onderdeel Afspeellijsten van de mediabibliotheek. Verander de volgorde, verwijder nummers of voeg ze toe en klik ten slotte op de knop Lijst opslaan.

Cd's naar de pc rippen (kopiëren)

Rippen is het met Windows Media Player kopiëren van cd's naar je pc als mp3-bestanden, de standaard voor digitale muziek. Maar als je de speler niet uitdrukkelijk vertelt dat hij mp3-bestanden moet maken, maakt hij WMA-bestanden, en die kun je niet afspelen op een iPod, de meeste smartphones en veel andere muziekspelers.

Als je wilt dat Windows Media Player nummers opslaat in de meer veelzijdige mp3-indeling in plaats van in WMA, klik dan op de knop Organiseren in de linkerbovenhoek, kies Opties en klik op de tab Muziek rippen. In de vervolgkeuzelijst Indeling kies je MP3 in plaats van Windows Media Audio. Stel de audiokwaliteit ook wat hoger in; sleep de schuifregelaar van 128 naar 256 of zelfs 320 voor beter geluid.

Volg deze instructies om cd's naar de harde schijf te kopiëren:

1. Open Windows Media Player, plaats een muziek-cd en klik op de knop Cd rippen.

Misschien moet je op een knop op de voorkant van het cd-station drukken voordat de lade uitschuift.

Windows Media Player maakt verbinding met internet, identificeert de cd en vult naam, artiest en nummertitels van het album in. Het programma kopieert daarna de inhoud van de cd naar je pc en vermeldt de titels in de mediabibliotheek. Je bent klaar.

Als Windows Media Player de titels van de nummers niet automatisch kan vinden, ga je naar stap 2.

2. Klik met de rechtermuisknop op het eerste nummer en kies Albumgegevens zoeken, als dat nodig is.

Als Windows Media Player niets paraat heeft, klik je met de rechtermuisknop op het eerste nummer en kies je Albumgegevens zoeken.

Als je verbinding met internet hebt, typ je de naam van het album in het zoekvak en klik je op Zoeken. Als het juiste album wordt gevonden, klik je eerst op de naam, dan op de knop Volgende en ten slotte op Voltooien.

Heb je geen verbinding met internet of levert het zoeken geen resultaat op, dan klik je met de rechtermuisknop op het eerste nummer, kies je Bewerken en vul je de titel handmatig in. Herhaal deze bewerking voor de overige nummers en voor album, artiest, genre en jaar.

Hier volgen nog enkele tips voor het rippen van cd's naar je computer:

- Normaal gesproken kopieert Windows Media Player elk nummer op de cd. Als je Marco Borsato niet op je gitaarsolocompilatie wilt hebben, verwijder je het vinkje naast de naam Marco Borsato. Is het nummer al naar je pc gekopieerd, dan kun je het in Windows Media Player verwijderen. Klik op de knop Mediabibliotheek, klik met de rechtermuisknop op het aanstootgevende nummer en kies Verwijderen.
- Windows Media Player zet de geripte cd's automatisch in zijn eigen bibliotheek Muziek en in jouw map Muziek.

Muziek-cd's branden (maken)

Als je een muziek-cd met je favoriete nummers wilt maken, stel je eerst een afspeellijst samen met de nummers voor de cd in de volgorde waarop je ze wilt afspelen; brand de afspeellijst daarna op een cd. In de paragraaf 'Afspeellijsten maken, opslaan en bewerken', eerder in dit hoofdstuk, lees je hoe je dit doet.

Maar wat als je een cd wilt kopiëren, bijvoorbeeld om je favoriete cd in de auto te kunnen beluisteren? Het zou zonde zijn om krassen te maken op het origineel. Je kunt ook kopieën maken van cd's voor je kinderen, voordat ze er frisbees van maken.

Helaas bieden Windows Media Player en Windows geen optie als 'Cd dupliceren'. Je moet daarom over de volgende vijf hordes springen om een nieuwe cd te maken met dezelfde nummers en dezelfde kwaliteit als de originele cd:

1. Rip (kopieer) de muziek naar de harde schijf.

Voordat je een cd ript, stel je de kwaliteit op de hoogste stand in: klik op Organiseren, kies Opties, klik op de tab Muziek rippen en kies de optie WAV (zonder kwaliteitsverlies) in de vervolgkeuzelijst onder Indeling. Klik ten slotte op OK.

2. Plaats een lege cd in het cd-rw-station.
3. Klik in het navigatievenster van Windows Media Player in de categorie Muziek op Album om je opgeslagen cd's te zien.
4. Klik met de rechtermuisknop op het zojuist geripte album in de mediabibliotheek, kies Toevoegen aan en dan Lijst voor branden.

Als er al nummers in de brandlijst staan, klik je eerst op de knop Lijst wissen en voeg je daarna pas cd's aan de lijst toe.

5. Klik op de knop Branden starten.

Nu de kleine lettertjes. Als je de indeling niet in WAV (zonder kwaliteitsverlies) wijzigt voor het kopiëren van een cd naar je pc, dan comprimeert Windows Media Player de muziek die naar de harde schijf wordt gekopieerd, waardoor er kwaliteit verloren gaat. Door de nummers weer naar cd terug te kopiëren, krijg je die verloren kwaliteit niet terug. Voor de nauwkeurigste kopieën van je cd's die Windows Media Player aankan, moet je de indeling WAV (zonder kwaliteitsverlies) gebruiken.

Vergeet niet de instelling WAV (zonder kwaliteitsverlies) weer in MP3 te veranderen nadat je een cd gekopieerd hebt, want anders kom je al snel ruimte op de harde schijf tekort als je veel cd's ript.

Een eenvoudigere oplossing is andere brandsoftware te kopen. In tegenstelling tot Windows Media Player hebben de meeste brandprogramma's een knop als 'Cd kopiëren', die de voorgaande stappen met één muisklik uitvoert.

De verkeerde speler opent steeds mijn bestanden!

Je zult het Microsoft nooit horen zeggen, maar Windows Media Player is niet het enige programma om met Windows nummers af te spelen of films te bekijken. Veel mensen gebruiken iTunes om hun muziek en films te beheren, want hiermee kunnen ze hun iPod of iPad vullen voor als ze op reis zijn.

Maar als je computer over meerdere mediaspelers beschikt, leidt dit tot gekibbel tussen de spelers, omdat ze allemaal je standaardspeler willen worden. Windows beslecht deze geschillen met de optie Standaard-apps in de categorie Systeem van de app Instellingen. Lees de paragraaf 'Muziektaken aan Windows Media Player teruggeven' eerder in dit hoofdstuk als je de speler wilt kiezen die elke indeling moet openen. Daar wordt uitgelegd hoe je kiest welke speler welk type bestand moet openen.

Hoofdstuk 17

Met foto's (en video's) spelen

.....

In dit hoofdstuk:

- Foto's en video's van de digitale camera naar de computer kopiëren
 - Foto's met de camera van de computer maken
 - Foto's in de map Afbeeldingen bekijken
 - Digitale foto's op cd opslaan
-

Moderne digitale camera's zijn eigenlijk kleine computers, dus het is niet meer dan logisch dat Windows ze als vrienden behandelt. Sluit een camera op de computer aan, zet de camera aan en Windows begroet de nieuwkomer en biedt direct aan om de foto's en video's van de camera naar de computer te kopiëren.

Windows behandelt een smartphone op dezelfde manier als een digitale camera, dus daar haal je de foto's net zo makkelijk vanaf.

In dit hoofdstuk lees je hoe je digitale foto's op je computer zet, hoe je ze aan vrienden en familie laat zien, hoe je ze naar verre familieleden e-mailt en hoe je ze opslaat op gemakkelijk terug te vinden locaties op de computer.

Nog een laatste opmerking: als je een begin hebt gemaakt met een digitaal familiealbum op je computer, maak er dan met Bestandsgeschiedenis goede backups van, zoals ik beschrijf in hoofdstuk 13. In dit hoofdstuk lees je hoe je foto's kopieert naar een cd of dvd. Computers zijn maar gebruiksvoorwerpen, maar je familieherinneringen zijn onvervangbaar.

Foto's van een camera naar de computer overzetten

De meeste digitale camera's hebben software die de foto's van je camera haalt en op je computer zet. Maar je hoeft die software helemaal niet te installeren en dus ook niet te leren hoe je ermee moet werken.

De ingebouwde software van Windows haalt heel gemakkelijk foto's op van bijna elk merk en model digitale camera en van de meeste smartphones. Je kunt er zelfs foto's mee groeperen in aparte mappen die naar de toepasselijke gebeurtenissen zijn vernoemd.

Hoewel deze stappen werken voor de meeste digitale camera's en Android-smartphones, moeten iPhone-gebruikers iTunes gebruiken om hun foto's over te zetten.

Voer de volgende stappen uit om de foto's van je camera of smartphone op je computer te importeren:

1. Sluit het kabeltje van je smartphone of camera aan op de computer.

Bij de meeste camera's worden twee kabels geleverd: een die je kunt aansluiten op de televisie en een andere die je aansluit op de pc. Zoek de

kabel die op je pc past. (Bij smartphones kun je daarvoor de oplaadkabel gebruiken.)

De kleine stekker sluit je op de camera aan en de andere stekker op de usbpoort van de computer, een rechthoekige opening van ongeveer een centimeter lang en een paar millimeter hoog. Op oude pc's zitten de usb-poorten meestal aan de achterkant. Op nieuwere computers zitten ze zowel voor als achter, en op een tablet of laptop aan de linker- en/of rechterzijkant.

Als de usb-stekker niet in de poort past, draai hem dan om en probeer het opnieuw. (Hij past maar op één manier.)

2. Zet de camera aan, als die nog niet aanstond, en wacht totdat Windows hem herkent.

Open de Verkenner (zie kantlijn) vanuit de taakbalk onder aan je scherm en klik in het linkerdeelvenster op Deze pc. De Verkenner vermeldt alle opslagapparaten op je pc, waaronder je camera of mobiel.

Zodra hij herkend wordt, verschijnt je camera als een pictogram (zie kantlijn) in het onderdeel Deze pc van de Verkenner.

Sluit je een smartphone met Android aan, stel hem dan in op Camera Mode (cameramodus) in plaats van op de modus Media Device (media-apparaat). Je mobiel verschijnt als een camerapictogram.

Als Windows je camera niet herkent, moet je hem instellen op de weergavemodus of display mode (zodat je de foto's op het display kunt zien). Werkt dit niet, haal de kabel dan uit de computer, wacht een paar seconden en steek hem er weer in.

3. Klik met de rechtermuisknop op je camera of smartphone, kies Afbeeldingen en video's importeren in het snelmenu en geef aan hoe je foto's wilt importeren.

Het venster Foto's en video's importeren (zie figuur 17.1) biedt twee opties voor het omgaan met je herkende digitale camera of smartphone:

Figuur 17.1:

Het venster Foto's en video's importeren biedt aan je camerabestanden naar je computer te kopiëren

- **Items voor importeren controleren en sorteren.** Met deze optie, bedoeld voor foto's die tijdens verschillende sessies zijn gemaakt, kun je foto's sorteren in groepen en elke groep naar een verschillende map kopiëren. Het duurt wat langer, maar is een handige manier om bijvoorbeeld je vakantiefoto's van de Griekse eilanden te scheiden in mappen die elk naar een ander eiland zijn vernoemd. Als je de voorkeur geeft aan deze optie, ga dan naar stap 5.
- **Alle nieuwe items nu importeren.** Deze optie is bedoeld voor een reeks foto's van één fotosessie. Met deze veel simpelere benadering kopieer je elke foto naar dezelfde map. Ga naar stap 4 als je deze optie kiest.

Met de link Meer opties, linksonder in figuur 17.1, kun je de opslaglocatie van de geïmporteerde foto's wijzigen en aangeven of Windows de foto's na het importeren moet wissen van de camera. Het kan geen kwaad om hier een kijkje te nemen, want je kunt er opties veranderen die je de eerste keer dat je foto's importeerde per ongeluk verkeerd hebt ingesteld.

4. Selecteer de optie Alle nieuwe items nu importeren, typ een korte beschrijving in het vak Labels toevoegen en klik op Volgende.

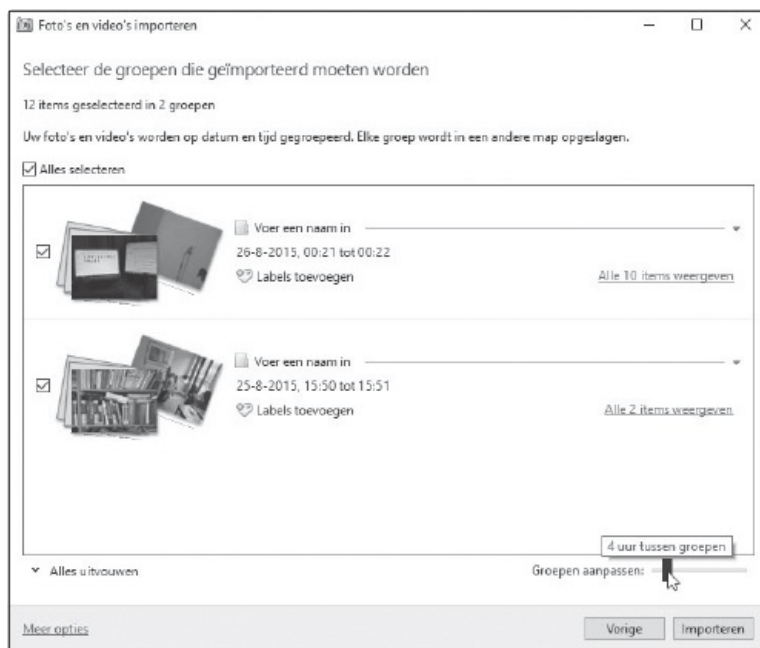
Typ een beschrijvend woord in het vak Labels toevoegen — **Griekenland**, bijvoorbeeld — en klik op Volgende. Windows kopieert alles naar een map die vernoemd is naar de datum en het woord 'Griekenland'. De foto's krijgen de bestandsnamen 'Griekenland 001', 'Griekenland 002' enzovoort. Je bent klaar! Om de foto's te bekijken, open je eerst de map Afbeeldingen en dan de nieuwe map.

Als je een beschrijvend woord of frase toevoegt, zijn je foto's later veel gemakkelijker terug te vinden. Om erheen te gaan, typ je het gewenste label in het zoekvak van het menu Start; Windows geeft ze dan allemaal weer in een lijst.

5. Klik op de knop Items voor importeren controleren en sorteren en klik op Volgende.

Windows bekijkt de datum en tijd van elke foto en scheidt je foto's vervolgens in potentiële groepen (zie figuur 17.2).

Figuur 17.2:

Windows maakt groepen met foto's gebaseerd op datum en tijdstip. Controleer de groepen en pas ze eventueel aan voordat je importeert

6. Pas zo nodig de tijdsgroepering aan om verwante foto's bij elkaar te houden.

Heeft Windows niet de juiste groepen gemaakt? Verander ze met de schuifregelaar Groepen aanpassen. Sleep naar links om een heleboel kleine groepen te maken, één voor elk halfuur dat je een opname maakte. Sleep naar rechts voor minder groepen; als je helemaal naar rechts sleept, maakt Windows één groep voor alle foto's, wat inhoudt dat ze allemaal in dezelfde map terechtkomen.

Weet je niet meer wat er in een bepaalde groep zit? Klik op de tekst Alle x items weergeven, rechts van elke groep. Daarmee kun je de foto's bekijken en besluiten of ze een eigen map verdienen.

7. Keur de groepsnamen goed of wijzig ze, voer beschrijvende labels in en klik op de knop Importeren.

Benoem elke groep door op de woorden Voer een naam in te klikken en een beschrijvende titel te typen. De titel wordt de naam van de nieuwe map.

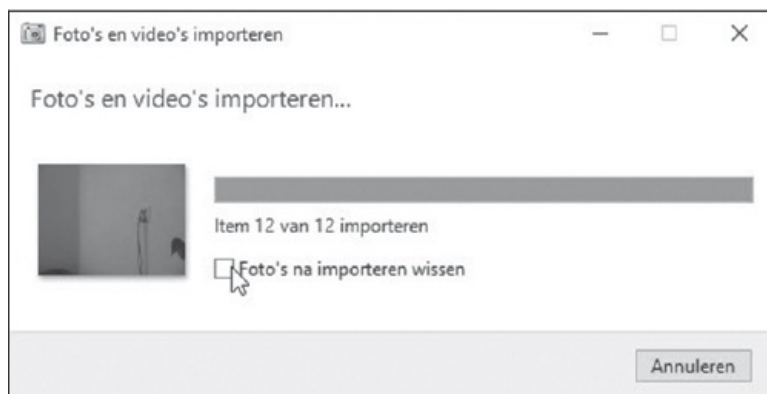
In het gedeelte Labels toevoegen van elke groep voer je een beschrijving in voor de fotosessie, waarbij je woorden van elkaar scheidt met puntkomma's. Als je foto's labelt, kun je ze later makkelijker terugvinden met de zoekfunctie van Windows, waarover je in hoofdstuk 7 meer leest.

Klik op de knop Importeren nadat je de groepen namen hebt gegeven en labels hebt toegevoegd.

Als je de foto's op je camera niet wist nadat je ze op je pc hebt geïmporteerd, houd je weinig ruimte over om nieuwe foto's te maken. Terwijl Windows je foto's importeert, markeer je het selectievakje Foto's na importeren wissen (zie figuur 17.3) om Windows de foto's na afloop van de camera te laten verwijderen, zodat jij niet meer handmatig naar deze optie hoeft te zoeken in de warrige

menu's van de camera.

Figuur 17.3:

Markeer desgewenst het selectievakje Foto's na importeren wissen om opslagruimte vrij te maken op de camera

Wanneer Windows de foto's heeft geïmporteerd, toont het de map met je nieuwe foto's.

Foto's importeren met een kaartlezer

Windows haalt de foto's van je camera vrij gemakkelijk binnen. Aan de andere kant gaat het met een geheugenkaartlezer nog sneller en is dat sowieso je enige optie wanneer je de usb-kabel van je camera kwijt bent. Een geheugenkaartlezer is een klein kastje met een kabel die je op een usb-poort van je computer aansluit – dezelfde plek die je voor de camera gebruikt. (Op veel moderne computers is een geheugenkaartlezer al ingebouwd; die vind je dan aan de voorzijde van de computer.)

Om de foto's van je camera over te zetten op je computer, open je de Verkenner en dubbelklik je op de stationsletter van de geheugenkaartlezer om al je foto's te zien.

Van daaruit kun je de gewenste foto's selecteren en ze in een submap van de map Afbeeldingen plakken.

Geheugenkaartlezers zijn goedkoop, gemakkelijk in te stellen, bijzonder snel en erg handig. Bovendien hoeft je de camera niet aan te zetten om je foto's over te zetten, en dat komt de accu weer ten goede. Let er bij het kopen van een geheugenkaartlezer op dat deze het type geheugenkaarten kan lezen dat door je camera wordt gebruikt, en het liefst ook een paar andere typen. (Dan werkt hij ook met de nieuwste computergadgets die je met de feestdagen cadeau krijgt.)

Foto's maken met de app Camera

De meeste tablets, laptops en sommige pc's hebben een ingebouwde camera die ook wel *webcam* wordt genoemd. Zo'n kleine camera kan geen fraaie close-up maken van een zeldzame vogel in de tuin van de burens, maar is wel geschikt voor zijn hoofddoel: snel een zelfportret maken om als accountafbeelding te gebruiken op je computer, op Facebook of op een andere website.

Voer de volgende stappen uit om in de app Camera een foto met de computercamera te maken:

1. Klik op de tegel Camera in het menu Start om de app te openen.
2. Beslis desgevraagd of de app je webcam en microfoon of locatie mag gebruiken.

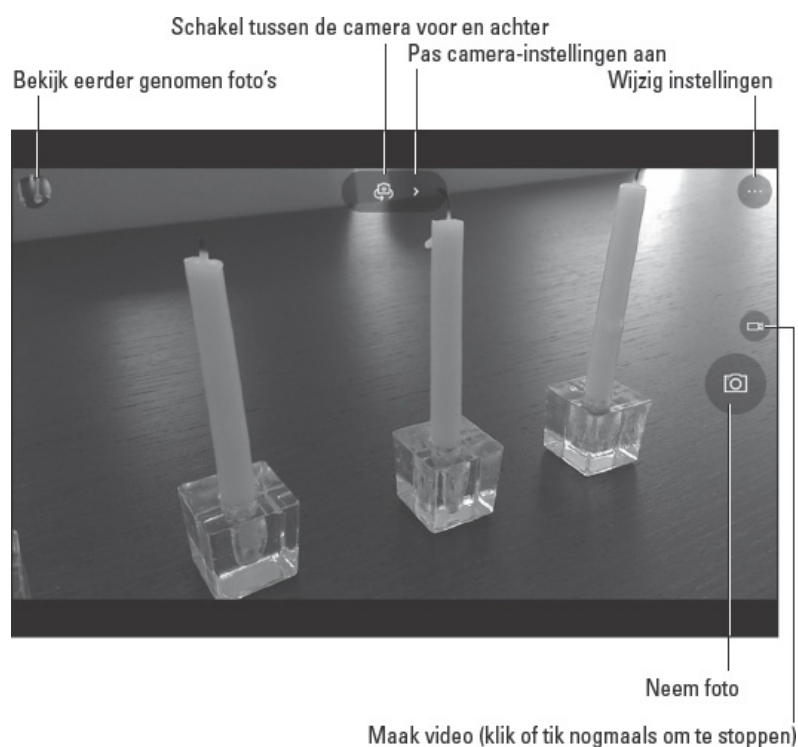
Windows vraagt toestemming om beveiligingsredenen. Stiekeme apps kunnen je dan niet bespioneren zonder dat je het in de gaten hebt. Geef toestemming als je de Camera-app gebruikt.

Het programma vraagt mogelijk toestemming om je locatie te mogen gebruiken om de foto te voorzien van locatiegegevens. Dat is handig wanneer je op reis bent, maar het kan bij je thuis of bij een vriend een inbreuk op de privacy zijn.

Nadat je toestemming hebt verleend, krijg je beeldvullend te zien wat de camera ziet: je gezicht.

Als je computer twee camera's heeft (meestal een van voren en een van achteren), schakel je ertussen door op het pictogram Camera wijzigen te klikken (zie figuur 17.4).

3. Klik op het Camera-pictogram om een foto te maken; klik op het Video-pictogram om een filmpje op te nemen. (Klik nogmaals op het Video-pictogram om te stoppen met opnemen.)

Figuur 17.4:

Stel de cameraopties in en klik dan op het Camera-pictogram om een foto of het Video-pictogram om een video te maken

De app Camera bewaart alle foto's en video's die je maakt in de submap Camera-album van je map Afbeeldingen. Maar heb je tijdens het instellen van je Microsoft-account gekozen om OneDrive te gebruiken, dan worden de opnamen van je ingebouwde camera ook daar opgeslagen. (In hoofdstuk 5 lees je meer over hoe je OneDrive instelt.)

Wanneer de camera een gezicht detecteert, wordt er een vierkant om het gezicht geplaatst en laat de app je op die manier weten waar de camera op scherpstelt.

Foto's bekijken met de app Foto's

Zet je schrap, want Windows 10 biedt twee manieren om de digitale foto's op je computer te bekijken: de Windows 10-app Foto's en het bureaubladprogramma Windows Photo Viewer, al bijna tien jaar een vaste waarde in Windows.

Microsoft heeft duidelijk het liefst dat je naar de app Foto's grijpt. Het is een snelle manier om je foto's op een van twee manieren weer te geven:

- **Verzameling.** De app laat al je foto's zien, gesorteerd op de volgorde waarin je ze hebt genomen. Hoewel er niets wordt overgeslagen, is het wat veel van het goede tenzij je er eens goed voor wilt gaan zitten om de slechte opnamen eruit te halen.
- **Albums.** De app kiest hier voor een ordelijker benadering door de verzameling op te delen in fotosessies die vernoemd zijn naar de dag van de opname. De app laat dubbele foto's automatisch weg, zodat je snel en gemakkelijk de hoogtepunten kunt laten zien.
- **Mappen.** Hiermee kun je gewoon je foto's bekijken via de mappen waarin ze zijn opgeslagen.

In de volgende twee paragrafen kijken we van dichterbij naar beide weergaven en leg ik uit wanneer ze van pas komen.

Je fotoverzameling bekijken

Wanneer de Foto's-app geopend wordt, plaatst de app automatisch al je foto's op het scherm in grote miniaturen, gesorteerd op de datum dat ze genomen zijn. Zo kun je eenvoudig de laatste vakantiefoto's laten zien op een tablet, smartphone of zelfs een computer die is aangesloten op een tv of een grote monitor.

De app brengt zelfs kleine verbeteringen aan bij het weergeven, zoals het versterken van de lichte delen en het rechtzetten van scheve horizons.

Volg deze stappen om de app Foto's te starten en je foto's tentoon te stellen:

1. Klik op de tegel Foto's in het menu Start.

De app Foto's verschijnt meteen (zie figuur 17.5). De app gaat op zoek naar foto's in de map Afbeeldingen op je computer en in je OneDrive-mappen, en geeft ze weer als één grote groep, in de volgorde waarin ze gemaakt zijn.

De app Foto's verschijnt ook wanneer je een fotobestand opent in de Verkenner. (Hoe je door je bestanden bladert met de Verkenner, lees je in hoofdstuk 5.)

Figuur 17.5:

De app Foto's geeft foto's weer die zijn opgeslagen op je computer en op OneDrive

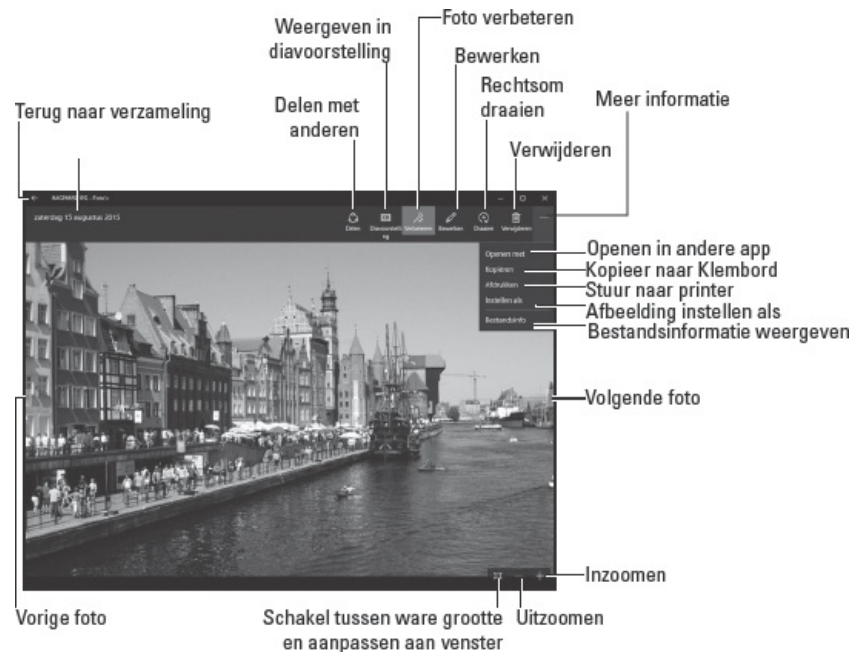
2. Blader omlaag naar de foto die je wilt weergeven of bewerken.

De app laat je foto's zien in één lange rij, zonder mappen. Deze weergave, die simpelweg Verzameling heet, plaatst de nieuwste foto's bovenaan en de oudste onderaan.

Blader omlaag met de muis met behulp van de schuifbalk aan de rechterkant van de app. Op een touchscreen sleep je je vinger gewoon omhoog of omlaag op het scherm om nieuwere of oudere foto's te zien.

3. Klik op een foto om die op volledig scherm weer te geven en kies een menuoptie om je foto's weer te geven, er doorheen te bladeren, te bewerken of te delen.

Wanneer een foto het hele scherm vult, zoals in figuur 17.6, zijn de menu's soms verborgen. Je kunt de menu's zichtbaar maken door je muis te bewegen of door op de foto te klikken (of tikken). Wanneer de menu's verschijnen, heb je de beschikking over de volgende mogelijkheden:

Figuur 17.6:

Klik op een van deze plekken om verschillende taken uit te voeren tijdens het bekijken van een foto

- **Volgende/Vorige foto.** Beweeg de muis ergens op de foto, en er verschijnen pijlen aan de linker- en rechterrاند. Klik op de pijl naar rechts om nieuwere foto's te zien en de pijl naar links om oudere foto's te zien.

- **Terug naar verzameling.** Keer terug naar de miniatuurweergave van je foto's door op de naar links gerichte pijl te klikken in de linkerbovenhoek van de foto. (Mogelijk moet je eerst op de weergegeven foto klikken of tikken voordat de pijl verschijnt.)

- **De foto delen.** Klik op de knop Delen voor een lijst met apps die iets met de foto kunnen doen. (De kans is groot dat de Mail-app hier in elk geval tussen zit, zodat je de foto snel en moeiteloos naar iemand kunt sturen.)

- **Diavoorstelling.** Hiermee veeg je het scherm schoon en begint de app door al je foto's te rouleren, waarbij elke foto zo'n vijf seconden in beeld blijft. (Klik of tik op het scherm om de diavoorstelling te stoppen.)

- **Verbeteren.** De Foto's-app laat je foto's er automatisch op hun best uitzien. Klik op de knop Verbeteren om die functie uit te schakelen als je vindt dat je foto er *au naturel* beter uitziet.

- **Bewerken.** Dit geeft je een nieuw menu om de huidige foto te bewerken. Klik op de X in de rechterbovenhoek van de foto om dit menu weer te verlaten.

- **Draaien.** Hiermee roteer je de foto 90 graden met de klok mee. Klik er drie keer op om de foto de andere kant op te draaien.

- **Verwijderen.** Als je een onscherpe foto tegenkomt, klik je op dit pictogram om hem meteen te verwijderen. Wat moet je er anders mee?

- **Meer informatie.** Met een klik op deze drie puntjes roep je een nieuw menu op (zie opnieuw figuur 17.6). Met behulp van dit menu kun je de foto in een andere app of programma openen, kopiëren of afdrukken, gebruiken als afbeelding voor het vergrendelingsscherm of het bureaublad, en details weergeven zoals naam, grootte, opnamedatum, resolutie en andere informatie.

- **Zoomen.** Klik op deze kleine knoppen in de rechterbenedenhoek om in- of uit te zoomen op de foto.

4. Klik op de X in de rechterbovenhoek om de app Foto's af te sluiten.

De app verlaat het scherm.

Fotoalbums bekijken

Iedereen maakt graag foto's, maar slechts een enkeling vindt het leuk om uren bezig te zijn met het ordenen en opschonen ervan en ze onder te brengen in gemakkelijk toegankelijke mappen.

In dat geval blijkt de modus Albums van de Foto's-app een uitkomst. De app richt zijn robotoog op al je foto's, haalt de verdubbelingen er tussenuit, zoekt een fraaie foto uit als omslagafbeelding en voegt als naam de datum van de fotosessie toe.

Volg deze stappen om de albums van de Foto's-app te bekijken:

1. Klik in het menu Start op de tegel Foto's.

De Foto's-app verschijnt in de modus Verzameling (zie opnieuw figuur 17.5): een verzameling foto's op datum gesorteerd.

2. Klik links in het menu op Albums.

De app sorteert je foto's in albums die het beste materiaal van de sessie vertegenwoordigen (zie figuur 17.7).

Figuur 17.7:
Klik op Albums om je foto's te sorteren op sessie

Nu kun je verschillende dingen doen:

- **Klik op de tegel Camera-album.** Klik op de sessie Camera-album (het bovenste album; niet zichtbaar in figuur 17.7) voor foto's die je met je smartphone hebt genomen en die automatisch naar OneDrive zijn geüpload. De app haalt de verdubbelingen er weliswaar niet uit, maar het is een snelle manier om te zien hoe je leven eruitziet door de lens van je smartphone.
- **Klik op een tegel met een datum.** De app sorteert elke fotoverzameling op datum. Klik op een datum, en de app Foto's laat de beste foto's van die dag zien (zie figuur 17.8).

Figuur 17.8:

Klik op een datum voor de beste foto's van die sessie

3. Klik op een foto om deze te bekijken.

De app Foto's vult het scherm met de foto; om er meer te zien, klik je op de pijlen Volgende en Vorige aan de rechter- en linkerrand van de foto's.

De app doet een gooi naar wat de beste foto's van een sessie zijn. Om de tolerantie van je familieleden voor vakantiefoto's niet te veel op de proef te stellen, laat de app veel foto's weg. Dat is meestal een goede zaak, want de app is slim genoeg om verdubbelingen en onscherpe foto's te verbergen.

Maar als je zelf wilt bepalen welke foto's wel of niet in het huidige album thuishoren, blader dan naar de onderkant van het album. Klik vervolgens op de knop Foto's toevoegen of verwijderen. Daar vind je selectievakjes naast alle foto's, zodat je zelf je keuze kunt maken.

Foto's vanaf het bureaublad bekijken met Windows Photo Viewer

Met de app Foto's kun je je foto's snel en gemakkelijk bekijken, maar sommige mensen zijn gehecht aan de goede oude Windows Photo Viewer, een vaste waarde in Windows sinds 1997. Helaas heeft Microsoft het programma verborgen: het wordt niet vermeld in het menu Start.

Volg deze stappen om foto's te bekijken met de stokoude Windows Photo Viewer:

1. Klik op de knop Start om het Start-menu te openen en klik vervolgens op de Verkenner-link linksonder in het menu.

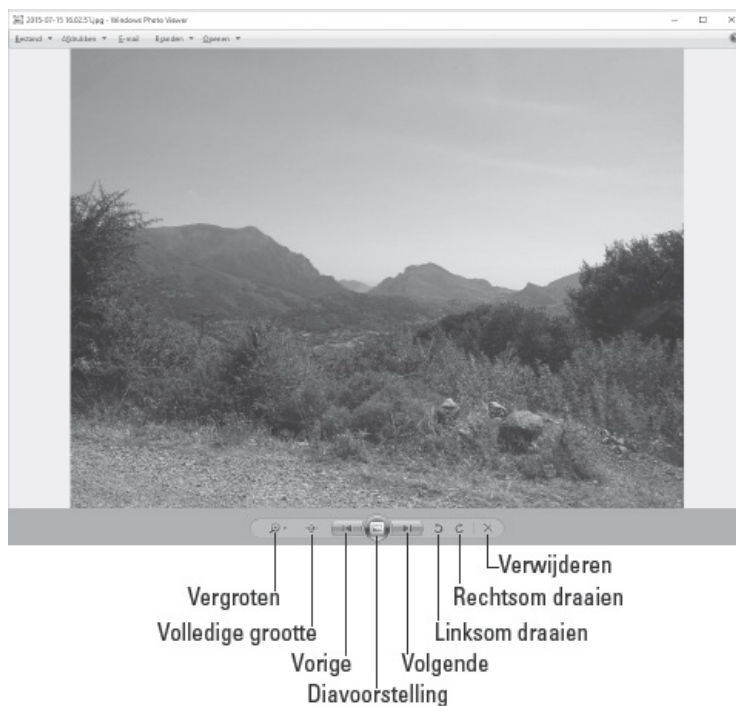
De Verkenner verschijnt.

2. Klik op de tekst Deze pc in het linkerdeelvenster van de Verkenner om de lijst van stations zichtbaar te maken. Klik vervolgens op het woord Afbeeldingen.

De map Afbeeldingen verschijnt, waarin zich in de regel al je digitale foto's bevinden.

3. Open de submap met de foto's die je wilt bekijken. Klik met de rechtermuisknop op de gewenste foto, kies Openen met in het snelmenu en kies Windows Photo Viewer in de lijst met beschikbare programma's.

Windows Photo Viewer verschijnt, zoals weergegeven in figuur 17.9, en geeft je foto groot weer.

Figuur 17.9:

Onder aan het Windows Photo Viewervenster vind je besturingselementen voor de weergave van je foto's

Kies welk programma je foto's moet openen

Wanneer je vanuit het bureaublad dubbelklikt op een foto, meldt zich onmiddellijk de app Foto's van het menu Start om de foto te openen. Volg deze stappen als je die taak liever overlaat aan het programma Windows Photo Viewer:

1. Klik op de Start-knop en kies Instellingen.
2. Klik in de Instellingen-app op de categorie Systeem. Kies vervolgens Standaard-apps in het linkerdeelvenster.
Het venster Standaard-apps kiezen verschijnt.
3. Klik in het rechterdeelvenster op de Foto's-app onder de tekst Photoviewer. Wanneer de lijst met beschikbare fotoviewers verschijnt, klik je op Windows Photo Viewer.

Na het volgen van deze stappen opent een dubbelklik op een digitale foto Windows Photo Viewer. Je kunt nog steeds de app Foto's starten vanuit het menu Start, maar als je in de Verkenner op een foto dubbelklikt, open je deze voortaan in Windows Photo Viewer en niet langer in de Foto's-app.

Foto's bekijken in de map Afbeeldingen

De map Afbeeldingen, die je heel eenvoudig via het navigatievenster van de Verkenner kunt bereiken, is de beste plek om je digitale foto's op te slaan. Wanneer Windows de foto's van je digitale camera importeert, zet het ze automatisch in deze map, zodat je de ingebouwde weergavegereedschappen ervan kunt gebruiken.

[illegible]

In de map Afbeeldingen kun je je foto's sorteren per map, chronologisch, op label of op een persoonlijke classificatie

De optie Sorteren op van de map Afbeeldingen (zie figuur 17.10) biedt allerlei manieren om snel duizenden foto's te sorteren door te klikken op verschillende woorden, datums en classificaties in de vervolgkeuzelijst Sorteren op.

Met het menu Sorteren op kun je de foto's op verschillende manieren ordenen, bijvoorbeeld met de volgende populaire opties:

- **Aanmaakdatum.** Dit is handig als je foto's in een tijdlijn wilt bekijken. Met deze optie sorteert je foto's in de volgorde waarin ze zijn gemaakt. Deze optie werkt het beste bij grote groepen foto's in één map.
- **Labels.** Als je tijdens het importeren labels (beschrijvende woorden) aan je foto's hebt toegewezen, kun je zoekgeraakte exemplaren makkelijk terugvinden door op deze categorie te sorteren.
- **Datum.** Deze optie sorteert foto's op de dag dat ze aan de map zijn toegevoegd. Dit is handig als je een overzicht wilt hebben van de foto's die je de afgelopen tijd hebt op de computer hebt gezet.
- **Afmetingen.** Deze optie sorteert foto's op fysieke grootte, zodat je snel ziet welke de meeste opslagruimte innemen. (Dit is ook een handige manier om video's te zoeken die je per ongeluk met je camera hebt gemaakt.)

Door foto's op verschillende manieren te sorteren, vind je snel een bepaalde foto terug. De volgende tips vergroten de kans dat je een specifieke foto terugvindt:

- Zie je een bewogen of lelijke foto? Klik erop met de rechtermuisknop en kies de optie Verwijderen. Als je de rommel verwijdert, vind je de goede foto's makkelijker terug.
- Weet je nog dat je labels aan je foto's hebt toegewezen toen je ze importeerde van je digitale camera? Typ een label in het zoekvak van de map Afbeeldingen (in de rechterbovenhoek) om Windows opdracht te geven alleen foto's met dat label te tonen.
- Wil je het hele bureaublad met een foto bedekken? Klik met de rechtermuisknop op de afbeelding en kies Als bureaubladachtergrond gebruiken. Windows zet die foto onmiddellijk op je bureaublad.
- Plaats de muisaanwijzer op een foto voor meer informatie, zoals de datum waarop hij gemaakt is, de waardering, afmetingen en bestandsgrootte.

Foto's rechtop zetten

Vroeger maakte het niet uit of je het fototoestel een kwartslag draaide, want je kon de afgedrukte foto gewoon draaien om hem goed te kunnen bekijken. Veel beeldschermen echter kunnen niet gekanteld worden, maar Windows zet foto's met plezier voor je rechtop, als je weet hoe dat gaat. Klik met de rechtermuisknop op een foto die op zijn kant ligt. Kies daarna Rechtsom draaien of Linksom draaien om van een groene klif weer een grazige weide te maken.

Een diavoorstelling bekijken

Windows beschikt over een eenvoudige diafunctie die de ene foto na de andere weergeeft. De voorziening heeft geen toeters of bellen, maar toont wel je foto's na elkaar aan je vrienden die zich rond je beeldscherm hebben verzameld. Gebruik een van de volgende manieren om de foto's over het scherm te laten lopen:

- Klik bovenaan in de map Afbeeldingen of in elke andere map die afbeeldingen bevat eerst op de tab Beheren en dan op de knop Diavoorstelling (zie kantlijn).

- Als je een foto bekijkt in de Foto's-app, klik je in de knoppenrij boven aan de foto op de knop Diavoorstelling (zie kantlijn).

- Als je een foto in Windows Photo Viewer hebt geopend, klik je onderaan in het venster op de grote, ronde knop Diavoorstelling weergeven (zie kantlijn).

Windows maakt het beeldscherm dan donker, vult het beeld met de eerste foto en toont daarna een voor een de overige afbeeldingen in de map.

Hier volgen nog enkele tips voor snelle en succesvolle diavoorstellingen:

- Voordat je met de diavoorstelling begint, zet je eerst foto's recht die op hun kant liggen, dan worden ze allemaal goed weergegeven. Klik met de rechtermuisknop op een probleemgeval en kies Rechtsom draaien of Linksom draaien in het snelmenu.
- De diavoorstelling toont alleen foto's in de huidige map; het programma duikt niet in submappen, oftewel mappen binnen de huidige map.
- Selecteer enkele foto's in de map en klik op de knop Diavoorstelling als je de voorstelling wilt beperken tot alleen die foto's. (Houd de Ctrl-toets ingedrukt terwijl je op afbeeldingen klikt om foto's te kunnen selecteren die zich verspreid over de map bevinden.)
- Je kunt muziek aan de diavoorstelling toevoegen door eerst muziek te starten in Windows Media Player, die in hoofdstuk 16 wordt behandeld. Of draai de cd met Griekse volksmuziek die je op Kreta hebt gekocht voor een soundtrack bij de diavoorstelling van je vakantiekiekjes.

Digitale foto's naar cd of dvd kopiëren

Er wordt automatisch een back-up van al je foto's gemaakt als je het programma Bestandsgeschiedenis van Windows hebt ingeschakeld (zie hoofdstuk 13). Maar wil je alleen maar wat foto's naar cd of dvd kopiëren, dan ben je hier op de juiste plek.

Ga naar de computerwinkel en haal een aantal lege cd's of dvd's. Misschien kan jouw pc ook wel met Blu-rayschijven overweg, maar als je dat niet zeker weet, haal dan cd's of dvd's.

Voer daarna de volgende stappen uit om bestanden uit de map Afbeeldingen naar een lege cd of dvd te kopiëren:

1. Open via het bureaublad de map Afbeeldingen, selecteer de gewenste foto's, klik op de tab Delen in het lint boven aan het venster en klik op de knop Op schijf branden.

Selecteer de foto's en mappen door er met ingedrukte Ctrl-toets op te klikken. Je kunt ook met ingedrukte Ctrl-toets op A drukken als je alles wilt selecteren. Nadat je op de knop Op schijf branden hebt geklikt, vraagt Windows je om een lege schijf in het station te plaatsen.

2. Plaats een lege cd of dvd in de cd- of dvd-brander.

Als je veel foto's wilt kopiëren, plaats je een dvd in de dvd-brander, want op een dvd kun je vijfmaal zoveel gegevens kwijt als op een cd. Als je een schijfje met een paar foto's voor een vriend maakt, gebruik dan een cd, want die is goedkoper dan een dvd.

3. Beslis hoe je de schijf wilt gebruiken.

Windows biedt twee mogelijkheden tijdens het maken van een schijf:

- **Zoals een usb-flashstation.** Kies deze optie als je de schijf uitsluitend gaat gebruiken op een computer. Windows behandelt hem dan als een soort map, waardoor je er later nog extra foto's aan kunt toevoegen. Dit is een goede keuze als je slechts een paar foto's op schijf zet, want de extra ruimte gaat dan niet verloren.
- **Met een cd/dvd-speler.** Kies deze methode als je van plan bent om de schijf af te spelen in een huiskamer-dvd-speler die op de tv is aangesloten.

Nadat je foto's naar de schijf hebt gekopieerd, wordt de schijf afgesloten en kunnen er geen bestanden meer aan worden toegevoegd.

4. Geef de schijf een korte naam en klik op Volgende.

Typ een korte, maar duidelijke tekst. Wanneer je op Volgende klikt, plaatst Windows kopieën van alle foto's in de map op de schijf.

5. Klik nog een keer op de knop Branden of Op schijf branden als dit nodig is.

Als je bij stap 3 de optie Met een cd/dvd-speler hebt gekozen, klik je op de knop Op schijf branden om het kopieerproces te starten.

Als je bij stap 1 geen foto's of mappen hebt geselecteerd, toont Windows een leeg venster met de inhoud van de nieuwe schijf: niets. Sleep de gewenste foto's naar dit venster.

Is er niet voldoende ruimte op de cd of dvd voor al je bestanden? Helaas is Windows niet slim genoeg om de selectie uit zichzelf te verdelen over meerdere schijven. Het zal alleen maar gaan zeuren dat er niet voldoende ruimte is, en weigeren om de schijf te branden. Probeer in dat geval minder foto's tegelijk te branden en onthoud welke er overblijven voor de volgende schijf.

Digitale foto's op orde houden

Het is verleidelijk om in je map Afbeeldingen een map met de naam Nieuwe foto's te maken en daar je nieuwe foto's in te zetten. Maar als je een keer een bepaalde foto moet opzoeken, blijkt dit systeem al snel niet meer zo handig te zijn. De importeerinstrumenten van Windows geven elke fotosessie de datum en het label als naam. Ook de volgende tips helpen je om je foto's geordend te houden, zodat je ze gemakkelijk kunt terugvinden:

- Bespaar veel tijd door deze vier labels toe te wijzen aan foto's waarop ze van toepassing zijn: **Thuis**, **Vakantie**, **Familie** en **Feestjes**. Wanneer je dan gaat zoeken op die labels, vind je eenvoudig alle foto's terug die je thuis, tijdens vakanties, bij familiebezoek of op feestjes hebt genomen. Ken bijvoorbeeld de labels *Thuis* én *Familie* toe aan foto's van familiefeestjes.
- Windows wijst het gekozen label toe aan elke lading foto's die je importeert. Besteed direct daarna een beetje tijd aan het toewijzen van meer labels aan elke foto. (Je kunt meerdere labels toekennen aan een foto door ze te scheiden met een puntkomma.)

Deel VI

Help!

In dit deel...

- De reparatiegereedschappen van Windows aan het werk zetten
- Foutmeldingen begrijpen
- Van je oude computer naar je nieuwe migreren
- Hulp zoeken voor Windows

Hoofdstuk 18

De zaak van het gebroken venster

.....

In dit hoofdstuk:

- De magische reparaties van Windows gebruiken
 - De beveiliging van Windows minder streng maken
 - Verwijderde bestanden, mappen en hun oudere versies weer tot leven brengen
 - Een vergeten wachtwoord terughalen
 - Vastzittende menu's en bevroren vensters repareren
-

Soms voel je gewoon dat er iets niet klopt. De computer toont een vreemd scherm dat je nooit eerder hebt gezien of Windows werkt nog trager dan ambtelijke molens.

Het gebeurt ook weleens dat er duidelijk iets niet in de haak is. Programma's lopen vast, er verschijnen steeds rare menu's of Windows begroet je iedere keer bij het opstarten met een onbegrijpelijke foutmelding.

Veel problemen die ernstig lijken, zijn vaak makkelijk op te lossen. Dit hoofdstuk kan je op het juiste spoor zetten.

Probeer dit eerst

Soms wordt een vaag gevoel van frustratie steeds sterker. Je draadloze internetverbinding werkt niet goed. Er kan geen verbinding met de printer worden gemaakt. Het laden van een website duurt een eeuwigheid. Een programma weigert te doen wat jij wilt. Talloze problemen beginnen met dergelijke kleine ergernissen.

Vreemd genoeg is de simpelste oplossing soms gewoon het opnieuw opstarten van je computer:

1. Klik met de rechtermuisknop op de Start-knop, kies Afsluiten of afmelden en kies in het snelmenu Opnieuw opstarten.

Je programma's worden automatisch afgesloten. Wanneer een programma je vraagt of je je werk wilt bewaren, vergeet dan niet om dat te doen. Tenslotte zet je computer zichzelf uit. Enkele seconden later herrijst hij uit de dood en start op tot het vergrendelingscherm, klaar voor een nieuwe ronde.

Misschien geeft het opnieuw opstarten van je computer jou slechts een broodnodige afkoelingsperiode, of misschien verhelpt het werkelijk het probleem, maar hoe dan ook is het de moeite waard om het te proberen voordat je te veel tijd besteed aan tijdrovendere oplossingen.

De magische reparaties in Windows

Jarenlang was Systeemherstel de beproefde manier om de boel te fiksen als je computer het moeilijk had. Systeemherstel bestaat nog steeds in Windows 10, zoals je in de kadertekst 'De computer herstellen vanaf een herstelpunt' verderop leest. Maar Windows 10 heeft ook verschillende andere krachtige nieuwe hulpprogramma's waarmee je een kwakkelende computer weer op het

juiste pad kunt brengen.

In de volgende paragrafen maak je kennis met deze nieuwe hulpprogramma's en lees je hoe je ze het beste kunt inzetten.

Je computer opnieuw instellen

Wanneer je te maken hebt met een ernstig zieke computer, kan het opnieuw installeren van Windows de enige behandeling zijn. Vroeger kostte het veel tijd en moeite om Windows opnieuw te installeren. Je was soms wel een halve dag bezig met de installatie en het vervolgens terugzetten van onmisbare programma's en bestanden.

Windows 10 probeert daar een oplossing voor te bieden. Door op enkele knoppen te klikken laat je Windows weten dat het zichzelf opnieuw op je computer moet installeren. Tijdens deze installatie bewaart Windows alle gebruikersaccounts, iedereen's persoonlijke bestanden, de vanuit de Windows Store gedownloade apps en een aantal van hun belangrijkste instellingen.

Bij het opnieuw instellen worden de instellingen van je draadloze netwerkverbindingen en van je mobiele verbinding (als je die hebt) bewaard. Windows onthoudt ook instellingen van BitLocker en BitLocker-To-Go, stationsletters en persoonlijke instellingen, waaronder de achtergrond van het vergrendelingsscherm en het

bureaublad.

Wanneer je computer vervolgens helemaal opgeknapt opstart, hoeft je alleen maar de bureaubladprogramma's opnieuw te installeren. (De herstelfunctie is zelfs zo vriendelijk om een lijstje met de namen van deze programma's op het bureaublad achter te laten, compleet met verwijzingen naar websites, zodat je precies weet wat je allemaal opnieuw moet installeren.)

Het herstelprogramma kan, wanneer je dat wilt, zelfs een stap verder gaan en je computer volledig schoon vegen door gebruikersaccounts, gegevens en persoonlijke bestanden te wissen. Daarna installeert Windows 10 zichzelf opnieuw en je computer is weer in afleveringstoestand. Je kunt nu weer

helemaal opnieuw beginnen met het inrichten of je computer aan iemand anders weggeven of verkopen, zonder dat je zorgen hoeft te maken dat er persoonlijke gegevens op de computer zijn blijven staan.

Om een kwakkelende computer te vernieuwen, voer je de volgende stappen uit:

1. Klik op de Start-knop en kies Instellingen in het menu Start.

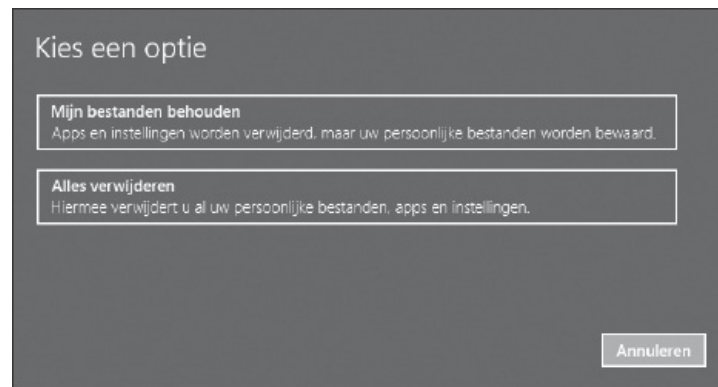
De app Instellingen verschijnt.

2. Klik in het venster van de app op het pictogram Bijwerken en beveiliging. Wanneer het venster Bijwerken en beveiliging verschijnt, klik je op Systeemherstel in het linkerdeel van het venster. Klik dan bij Deze pc opnieuw instellen op de knop Aan de slag.

Wanneer erom wordt gevraagd, plaats je de schijf, usb-stick of andere gegevensdrager waarvandaan je Windows hebt geïnstalleerd. Heb je geen installatieschijf? Klik dan op Annuleren, want dan kun je de optie Pc vernieuwen helaas niet gebruiken.

Windows toont het venster van figuur 18.1 met uitleg over wat er gaat gebeuren.

Figuur 18.1:

Kies Mijn bestanden behouden, tenzij je een goede reden hebt om dit niet te doen

3. Kies een optie en klik op Volgende.

Het herstelprogramma biedt twee mogelijkheden:

- **Mijn bestanden behouden.** Dit is de meest gebruikte optie, die Windows opnieuw installeert maar iedereen gebruikersaccounts en bestanden behoudt. Het enige dat je kwijtraakt, zijn de bureaubladprogramma's, die met behulp van hun schijven of installatiebestanden opnieuw geïnstalleerd moeten worden. Kies je voor deze mogelijkheid dan kun je stap 4 overslaan en gelijk doorgaan naar stap 5.
 - **Alles verwijderen.** Kies alleen voor deze optie wanneer je alles van je computer wilt verwijderen, inclusief alle gebruikersaccounts en bestanden, en Windows 10 opnieuw wilt installeren. Daarna kun je met een schone lei de computer opnieuw inrichten of je kunt de computer aan anderen verkopen, weggeven of doneren. Wanneer je hiervoor kiest, ga dan verder met stap 4.
4. Kies of je alleen de bestanden wilt verwijderen of de bestanden wilt verwijderen én de stations wilt opschonen.

Windows biedt twee mogelijkheden:

- **Alleen bestanden verwijderen.** Kies voor deze optie wanneer je de computer binnen je gezin of huishouden een nieuwe bestemming krijgt. Hoewel deze methode behoorlijk veilig is, kan iemand met de juiste programma's in staat zijn verwijderde gegevens terug te halen.
- **Bestanden verwijderen en het station opschonen.** Kies voor deze optie wanneer je van plan bent de computer aan derden weg te geven of te verkopen. Met deze optie worden al je gegevens verwijderd en vervolgens de harde schijf nogmaals extra schoon geveegd. Daarmee zijn je gegevens voorgoed van de harde schijf verwijderd, behalve voor specialisten met zeer kostbare dataherstelapparatuur.

Wanneer je voor een optie kiest en vervolgens op de knop Volgende klikt, verwijdert Windows alles van je computer, wist indien nodig de schijf volledig en herinstalleert zichzelf. Je computer bevat nu een 'schone' (als in: fabrieksnieuwe) installatie van Windows 10. Je bent nu klaar en kunt beginnen met het opnieuw inrichten van je computer of je kunt hem veilig wegdoen.

5. Bekijk welke bureaubladprogramma's opnieuw geïnstalleerd moeten worden en klik op Volgende.

Windows installeert zichzelf opnieuw op je computer, een proces dat tussen de vijftien minuten en een uur kan duren. Nadat je computer opnieuw is opgestart, behoort hij zich een stuk beter te voelen en is hij weer klaar om aan de slag te gaan. Je kunt het volgende verwachten als je de computer vernieuwt:

- Als je bij stap 2 een Windows-dvd hebt gebruikt, moet je voorzichtig zijn bij het opnieuw starten van de computer. Tijdens het starten kan de computer dan vragen: 'Druk op een toets om van schijf te booten.' *Druk in zo'n geval niet op een toets*, maar wacht enkele seconden totdat het bericht verdwenen is. Windows wordt dan van de bijgewerkte harde schijf van je computer geladen en niet van de installatie-dvd.
- Nadat de computer wakker is geworden en jij jezelf hebt aangemeld, vind je op het bureaublad een snelkoppeling met de naam Verwijderde apps. Klik erop om in de browser een pagina te openen met hyperlinks naar bureaubladprogramma's die je opnieuw moet installeren – tenminste, als je ze mist. (Is dat het geval, dan heb je bovendien de installatieschijven of -bestanden nodig om ze opnieuw te installeren.)
- Kort nadat Windows wakker is geworden, bezoekt het Windows Update om een heleboel beveiligingspatches en updates voor je apps te downloaden. Pak een spannend boek.
- Na het vernieuwen van de computer moet je je bureaubladprogramma's een voor een opnieuw installeren en de computer na elke installatie opnieuw opstarten. Dit biedt de meeste kans om programma's op te sporen die zich hebben misdragen en tot de problemen hebben geleid.
- Als je verbinding met een netwerk hebt, moet je Windows laten weten of dit een thuisnetwerk of een openbaar netwerk is. Je moet ook weer contact met de thuisgroep maken, een eenvoudige klus die in hoofdstuk 15 aan bod komt.
- Heb je de harde schijf volledig schoon geveegd, dan kun je een met Bestandsgeschiedenis gemaakte back-up gebruiken (meer hierover lees je in de volgende paragraaf) om de bestanden terug te zetten die voorheen in de mappen Documenten, Muziek, Afbeeldingen en Video's stonden.

Teruggaan naar je oude Windows-versie

Gedurende het eerste jaar na het uitkomen van Windows 10 kunnen bezitters van Windows 7 en 8.1 gratis upgraden naar Windows 10 (lees hoofdstuk 1 voor meer informatie hierover). Maar wat te doen als je een upgrade hebt uitgevoerd naar Windows 10 en later tot de conclusie komt dat de vorige versie je beter beviel? Ook daar kan Windows 10 je bij helpen! Je kunt terugkeren naar de vorige versie van Windows door gebruik te maken van een andere truc van de functie Systeemherstel van de app Instellingen.

Ga naar het gedeelte Systeemherstel bij Bijwerken en beveiliging van de app Instellingen, zoals eerder beschreven in de eerste twee stappen van de vorige twee paragrafen in dit hoofdstuk. Klik daar in plaats van op Deze pc opnieuw instellen nu op Terug naar Windows 7 of 8.1. Klik op de knop Aan de slag om terug te keren naar je oude vertrouwde versie van Windows. Al je bekende bestanden en programma's staan weer paraat voor je en alle met Windows 10 meegeleverde apps zijn verdwenen. Let echter wel op: je kunt dit slechts doen tot een maand nadat je de upgrade naar Windows 10 hebt uitgevoerd! Dus dertig dagen nadat je Windows 10 hebt geïnstalleerd, verdwijnt deze optie voor altijd.

Back-ups terugzetten met Bestandsgeschiedenis

Het back-upprogramma Bestandsgeschiedenis van Windows bewaart de bestanden die *jij zelf* hebt gemaakt. Apps en programma's kun je tenslotte altijd weer opnieuw installeren. Maar veel van de momenten die je foto's, video's en documenten inspireerden, kunnen *nooit* opnieuw worden teruggehaald.

Om je bestanden optimaal te beschermen, maakt Bestandsgeschiedenis automatisch een reservekopie van elk bestand in de mappen Afbeeldingen, Documenten, Muziek en Video's. Ook alle bestanden op het bureaublad worden gekopieerd. Bovendien maakt Bestandsgeschiedenis *elk uur* een back-up.

Met de functie Bestandsgeschiedenis is het makkelijk om back-ups te bekijken en terug te zetten; je kunt langs verschillende versies van je bestanden en mappen bladeren en ze met de huidige versies vergelijken. Zie je een betere versie, dan zet je die terug door eenvoudigweg op een knop te klikken.

Bestandsgeschiedenis werkt pas nadat je het hebt aangezet, zoals je in hoofdstuk 13 kunt lezen. Zet deze functie *nu* aan, want hoe eerder je dit doet, hoe meer back-ups je hebt om uit te kiezen wanneer dat nodig mocht zijn.

Voer de volgende stappen uit om de bestanden en mappen van je back-ups te bekijken en terug te zetten:

1. Klik in de taakbalk op het pictogram van Verkenner (zie kantlijn) en open de map waarin de bestanden staan die je wilt terughalen.

Klik bijvoorbeeld op Deze pc in het navigatievenster van de Verkenner om je meest gebruikte mappen te bekijken: Afbeeldingen, Bureaublad, Documenten, Downloads, Muziek en Video's. Open de map die je wilt bekijken door op de naam te klikken.

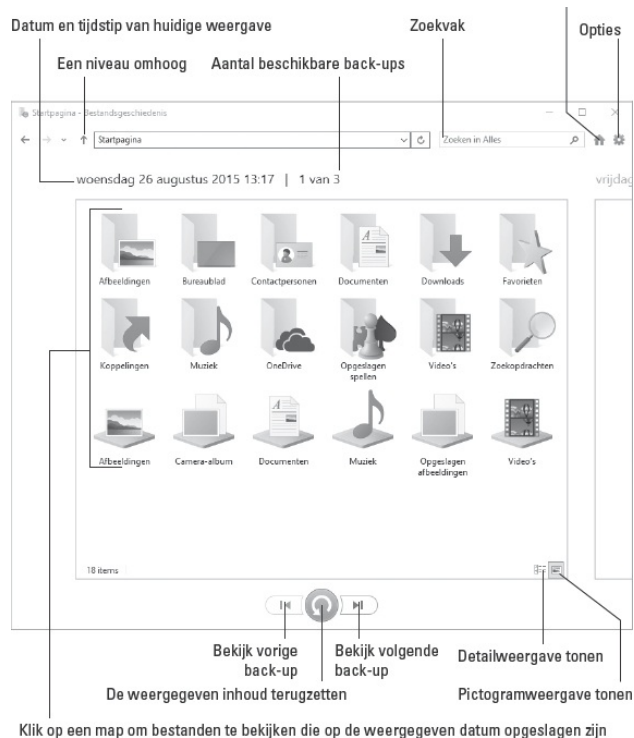
2. Klik op de knop Start boven aan de map en klik in het lint vervolgens op de knop Geschiedenis.

Na een klik op de knop Geschiedenis (zie kantlijn) wordt het programma Bestandsgeschiedenis opgestart (zie figuur 18.2). Het ziet eruit als een gewoon venster. In figuur 18.2 zie je wat er gebeurt als je in een willekeurige map op de knop Geschiedenis klikt en vervolgens op de knop Startpagina van Bestandsgeschiedenis klikt. Die knop toont alle mappen waarvan een back-up is gemaakt.

Het programma Bestandsgeschiedenis toont alles waarvan back-ups zijn gemaakt: je hoofdmappen, bureaublad, contactpersonen en favoriete websites.

Open gerust een map in het venster Bestandsgeschiedenis. Je mag ook in de bestanden gluren om de inhoud ervan te bekijken.

Figuur 18.2:

Met het programma Bestandsgeschiedenis zet je back-ups terug van je hoofdmappen

3. Selecteer wat je wilt herstellen.

Blader door de bibliotheken, mappen en bestanden totdat je het item of de items hebt gevonden die je wilt terugzetten.

- **Map.** Wil je een volledige map terugzetten, open hem dan en bekijk de inhoud.
- **Bestanden.** Om een groep bestanden terug te zetten, open je de map waarin ze staan, zodat de pictogrammen van de bestanden worden weergegeven.
- **Eén bestand.** Wil je een eerdere versie van een bestand terugzetten, open het bestand dan in het venster van Bestandsgeschiedenis. Bestandsgeschiedenis toont de inhoud ervan.

Heb je het terug te zetten bestand of de terug te zetten map gevonden, ga dan door naar de volgende stap.

4. Bekijk verschillende versies door de tijd heen totdat je hebt gevonden wat je zoekt.

Klik op de knop met de naar links wijzende pijl onderin het venster om langs verschillende versies van wat je in beeld hebt te bladeren (zie figuur 18.3). Om een nieuwere versie te tonen, klik je op knop met de naar rechts wijzende pijl.

Figuur 18.3:

Terwijl je naar de inhoud van een bestand kijkt, klik je op een van de pijlen om oudere en nieuwere versies in beeld te brengen

Terwijl je terug en vooruit door de tijd reist, kun je mappen en bestanden openen en de inhoud ervan bekijken tot je de versie hebt gevonden die je wilt terugzetten.

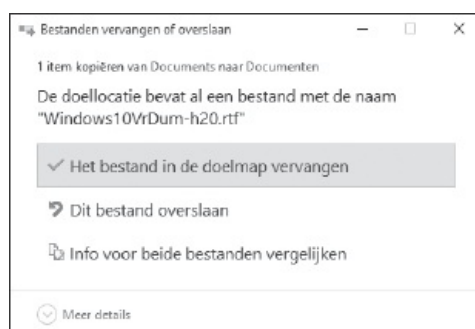

Weet je niet zeker of een map het door jou gezochte bestand bevat? Typ de naam ervan in het zoekvak rechtsboven in het venster van Bestandsgeschiedenis.

5. Klik op de knop Terugzetten om de gewenste versie terug te zetten.

Een muisklik op de knop Terugzetten plaatst het item terug op de plek waar het eerder stond, ongeacht of het een bestand, een map of een volledige bibliotheek is.

Dit kan echter problemen geven. Want wat gebeurt er als je een oud bestand met de naam Notities terugzet op een locatie waar al een bestand met de naam Notities staat? Windows waarschuwt je dan met het venster van figuur 18.4, wat je bij stap 6 brengt.

Figuur 18.4:

Kies of je het bestaande bestand wilt vervangen, het bestand wilt overslaan of dat je wilt kiezen welk bestand behouden blijft

6. Bekijk hoe je het conflict wil oplossen.

Wanneer Windows een naamgevingsconflict constateert bij het terugzetten, biedt Bestandsgeschiedenis drie opties om met naamgevingsconflicten om te gaan:

- **Het bestand in de doelmap vervangen.** Kies deze optie alleen als je *zeker* weet dat het bestand dat je wilt terugzetten beter is dan de huidige versie ervan.
- **Dit bestand overslaan.** Kies deze optie als je het bestand of de map niet wilt terugzetten. Je keert terug naar het venster van Bestandsgeschiedenis, waarin je andere bestanden kunt bekijken.
- **Info voor beide bestanden vergelijken.** Dit is vaak de beste keuze; met deze optie kun je de omvang en datums van beide bestanden vergelijken voordat je beslist welk bestand je wilt bewaren, het oude of het nieuwe. Als je wilt, mag je ook beide bestanden bewaren: Windows voegt dan een cijfer achter de naam van het teruggezette bestand toe en noemt het bijvoorbeeld Notities (1).

7. Sluit het venster van Bestandsgeschiedenis.

Je sluit het venster net als andere vensters: door op de rode knop met de X in de rechterbovenhoek te klikken.

Wil je meer over Bestandsgeschiedenis weten? Lees verder:

- Bestandsgeschiedenis bewaart niet alleen alles in je hoofdmappen en op het bureaublad, maar ook een lijst met je favoriete websites. In figuur 18.2 eerder in dit hoofdstuk is deze categorie als Favorieten gemarkeerd. Ook worden de bestanden van OneDrive die je naar je computer hebt gesynchroniseerd opgeslagen.
- In hoofdstuk 20 wordt uitgelegd hoe je met Bestandsgeschiedenis de bestanden van een oude computer verplaatst naar een nieuwe.

Wanneer je een externe schijf aanschaft voor het maken van backups, bezuinig dan niet op de capaciteit van de schijf. Hoe meer capaciteit de schijf heeft, des te meer reservekopieën erop passen. Je zult zien dat Bestandsgeschiedenis *erg* handig is.

De computer herstellen vanaf een herstelpunt

De nieuwe functie Deze pc opnieuw instellen doet wonderen voor een kwakkelende computer en is krachtiger dan het klassieke Systeemherstel van oudere versies van Windows. Maar voor het geval je het programma Systeemherstel niet kunt missen, heeft Windows 10 het nog steeds beschikbaar. Je moet alleen even weten waar je het moet zoeken.

Voer de volgende stappen uit om je computer terug te sturen naar een herstelpunt waarop die veel beter werkte:

1. Klik met de rechtermuisknop op de Start-knop en kies Systeem in het snelmenu. In het linkerdeelvenster van het venster Systeem klik je op Systeembeveiliging. In het dialoogvenster Systeemeigenschappen klik je op de knop Systeemherstel.
Het venster Systeemherstel wordt nu weergegeven.
2. Klik op de knop Volgende in het venster Systeemherstel.
De beschikbare herstelpunten worden in het venster Systeemherstel getoond.
3. Selecteer een van de herstelpunten.
4. Klik op de knop Zoeken naar programma's die worden beïnvloed.
Deze handige optie toont programma's die je waarschijnlijk opnieuw moet installeren.
5. Klik op Volgende om het gekozen herstelpunt te bevestigen en klik dan op Voltooien.

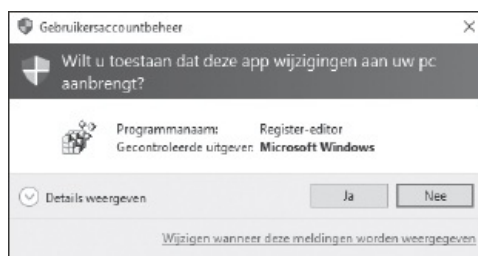
De computer pruttelt wat en wordt vervolgens opnieuw opgestart met de eerdere instellingen die (hopelijk) goed werkten.

Als het systeem nu goed werkt, mag je ook zelf herstelpunten maken, zoals je aan het begin van hoofdstuk 13 hebt kunnen lezen. Geef het herstelpunt een duidelijke naam, bijvoorbeeld **Voordat de babysitter de computer gebruikte**. Op die manier weet je welk herstelpunt je moet gebruiken, mocht de boel in het honderd lopen.

Windows blijft maar om toestemming vragen

Net als eerdere Windows-versies heeft Windows 10 zowel administrator-accounts als standaardaccounts. Een administratoraccount is voor de computereigenaar bedoeld en heeft alle macht. Gebruikers met een standaardaccount mogen geen dingen doen die de computer of de bestanden erop kunnen beschadigen.

Maar soms maakt het niet uit wat voor type je hebt en loop je tegen de Windows-versie van het IJzeren Gordijn aan. Als een programma iets op je computer wil veranderen, krijg je een venster als in figuur 18.5 te zien.

Figuur 18.5:

Het toestemmingsvenster van Windows verschijnt in beeld als een programma iets op je computer probeert te veranderen

Gebruikers met een standaardaccount krijgen een iets ander bericht te zien met de opdracht om iemand met een administratoraccount erbij te halen om een wachtwoord in te voeren.

Wanneer zulke vensters in beeld blijven verschijnen, dan zullen de meeste mensen ze natuurlijk negeren en blindelings op Doorgaan klikken, zelfs als dit betekent dat spyware toestemming krijgt om zich op de computer te installeren.

Stel jezelf dus de volgende vraag als Windows een toestemmingsvenster toont: Vraagt Windows toestemming voor iets wat *ik* zelf probeerde te doen of waar ik daadwerkelijk opdracht voor gaf? Als het antwoord ja is, geef je toestemming, zodat Windows de opdracht uit kan voeren. Maar als een toestemmingsvenster onverwacht verschijnt, dus als jij van niets weet, klik dan op Nee of Annuleren. Hiermee voorkom je dat potentiële slechteriken je computer besmetten.

Verwijderde bestanden terughalen

Iedereen die weleens met een computer heeft gewerkt, weet wat voor ramp het is wanneer uren werk plotseling zijn verdwenen. Je hebt per ongeluk een bestand verwijderd.

De functie Bestandsgeschiedenis is in dit geval een redder in nood (zie eerder in dit hoofdstuk). Maar als je Bestandsgeschiedenis nooit hebt ingeschakeld (een eenvoudige klusje waarover je meer in hoofdstuk 13 leest) biedt Windows nog een manier om weggegooide bestanden terug te halen: de Prullenbak.

Windows verwijdert bestanden niet echt, maar zet ze in de Prullenbak die op het bureaublad staat (zie het pictogram in de kantlijn).

Open de Prullenbak met een dubbelklik; je vindt daar alle bestanden die je de afgelopen weken hebt verwijderd. De Prullenbak komt uitgebreid aan bod in hoofdstuk 3, maar hier is alvast een tip: klik met de rechtermuisknop op het bestand en kies Terugzetten in het snelmenu. Het eerder verwijderde bestand verschijnt op magische wijze weer op z'n oude locatie.

Mijn instellingen zijn een puinhoop

Soms wil je terugkeren naar het moment *voordat* je met bepaalde instellingen begon te experimenteren. In zo'n geval biedt de knop Standaard uitkomst. Deze redder in nood vind je op verschillende strategische plekken in Windows; de exacte naam van de knop is bij elke functie iets anders. Een klik op die knop zet de instellingen op de oorspronkelijke standaardinstellingen van Windows.

De volgende exemplaren van de standaardknop zijn erg handig:

- **Internet Explorer.** Wanneer het oude getrouwe Internet Explorer propvol ongewenste werkbalken, spyware of andere vreemde zaken staat, grijp je naar het laatste redmiddel door de standaardinstellingen te herstellen: klik op de knop Extra (zie kantlijn) en kies in het menu Internetopties. Klik op de tab Geavanceerd en vervolgens op de knop Opnieuw instellen.

Wanneer je Internet Explorer opnieuw instelt, wordt bijna alles gewist, waaronder werkbalken, invoegtoepassingen en de ingestelde zoekmachine. Wanneer je ook nog eens het selectievakje Persoonlijke instellingen verwijderen markeert voordat je op de knop Opnieuw instellen klikt, dan verdwijnen ook de browsergeschiedenis en de opgeslagen wachtwoorden. Je moet dan echt helemaal opnieuw beginnen. Alleen de favorieten, feeds en een paar andere dingen blijven over.

- **Firewall.** Als je Windows Firewall niet meer vertrouwt, herstel je de oorspronkelijke instellingen en begin je opnieuw. (Sommige programma's moeten daarna misschien opnieuw worden geïnstalleerd.) Klik met de rechtermuisknop op de Start-knop in de linkerbenedenhoek van het bureaublad en kies Configuratiescherm in het snelmenu. In het Configuratiescherm kies je Systeem en beveiliging en klik je op Windows Firewall. Klik in de linkerkolom op Standaardwaarden herstellen. (Wees hier voorzichtig mee, omdat het hierna nodig kan zijn dat je sommige programma's opnieuw moet installeren.)
- **Windows Media Player.** Wanneer de mediabibliotheek van Windows Media Player fouten bevat, laat je het programma zijn index weggooien en opnieuw beginnen. Druk in Windows Media Player op de Alt-toets, kies in het snelmenu eerst Extra, kies dan Geavanceerd en kies ten slotte Mediabibliotheek terugzetten. (Als je per ongeluk items uit de mediabibliotheek hebt verwijderd, kies je in plaats hiervan Verwijderde bibliotheekitems herstellen.)
- **Groove Muziek-app.** Soms raakt zelfs de app Groove Muziek in de war. Wanneer die muziek overslaat of sporen laat zien van muziek die je eerder

hebt verwijderd, probeer dan de app te resetten. Klik op het pictogram Instellingen in het linkerdeelvenster, rechts van je accountnaam. Wanneer het deelvenster Instellingen verschijnt, klik je onder Opnieuw instellen op de tekst Je afspeellijsten en alle muziek die je hebt toegevoegd of gedownload uit de Groove-catalogus verwijderen. Wanneer de app Groove Muziek opnieuw opstart, zal die al je muziek terugvinden en weer toevoegen aan de catalogus van de app.

- **Kleuren.** In Windows kun je zelf de kleuren en geluiden van het bureaublad instellen, wat soms tot een enorme bende leidt. Om de standaardinstellingen te herstellen, klik je met de rechtermuisknop op de Start-knop en kies je Configuratiescherm. Klik bij Vormgeving en persoonlijke instellingen op Het thema wijzigen. Kies vervolgens Windows bij Windows-standaardthema's in het grote vak in het midden van het venster.
- **Lettertypen.** Heb je de lettertypen zo aangepast dat het geen gezicht meer is? Herstel ze naar de standaardinstellingen door het Configuratiescherm te openen, op de categorie Vormgeving en persoonlijke instellingen te klikken en dan op Lettertypen. In het linkerdeelvenster klik je op Lettertype-instellingen en in het venster dat dan verschijnt op de knop Standaardlettertype-instellingen herstellen.
- **Bibliotheken.** In Windows 10 zijn de bibliotheken standaard verborgen (in hoofdstuk 5 lees je hoe je ze weergeeft). Nadat ze zijn ingeschakeld, verschijnen ze in het navigatievenster van elke map. Als een van deze bibliotheken ontbreekt, bijvoorbeeld de bibliotheek Muziek, dan kun je die terugzetten. Klik met de rechtermuisknop op het woord Bibliotheken in het navigatievenster en kies Standaardbibliotheken herstellen. De vier bibliotheken Afbeeldingen, Documenten, Muziek en Video's verschijnen dan weer in beeld.
- **Mappen.** Windows heeft een hele reeks schakelaars verstopt die betrekking hebben op mappen, hun navigatievensters, de items die ze weergeven, hoe ze zich gedragen en hoe ze naar items zoeken. Om die opties te bekijken of naar de oorspronkelijke instellingen terug te zetten, open je een map, klik je op de tab Beeld van het lint. Klik op het pictogram Opties en vervolgens in het snelmenu op Map- en zoekopties wijzigen. In het dialoogvenster Mapopties zie je een knop Standaardinstellingen herstellen op elk tabblad: Algemeen, Weergave en Zoeken. (Klik na elke wijziging op de knop Toepassen om je keuze te bevestigen.)

Vergeet trouwens de nieuwe optie Deze pc opnieuw instellen niet, die aan het begin van dit hoofdstuk is beschreven. Voor veel problemen is deze mogelijkheid overdreven, maar je herstelt er gegarandeerd de standaardinstellingen mee.

Ik ben mijn wachtwoord vergeten

Wanneer Windows je wachtwoord in het aanmeldingsscherm niet accepteert, betekent dit niet altijd dat je door je eigen computer bent buitengesloten. Controleer het volgende voordat je in paniek raakt:

- **Controleer de Caps Lock-toets.** De wachtwoorden van Windows zijn *hoofdlettergevoelig*. Dit betekent dat **SesamOpenU** en **sesamopenu** voor Windows verschillende wachtwoorden zijn. Als op het toetsenbord het lampje van Caps Lock aanstaat, druk dan op de toets Caps Lock om de hoofdlettervergrendeling uit te schakelen. Probeer dan nogmaals je wachtwoord in te voeren.
- **Gebruik je wachtwoordherstelschijf.** In hoofdstuk 14 leg ik uit hoe je een wachtwoordherstelschijf maakt. Ben je het wachtwoord vergeten, gebruik dan die schijf als sleutel. Windows laat je weer toe tot je account, waarna je

direct een gemakkelijker te onthouden wachtwoord kunt instellen. (Blader naar hoofdstuk 14 en maak een herstelschijf als je dit nog niet hebt gedaan.)

- **Laat een andere gebruiker je wachtwoord opnieuw instellen.** Iedereen die op jouw pc een administratoraccount heeft, kan je wachtwoord opnieuw instellen. Laat zo iemand het Configuratiescherm op het bureaublad openen, op Gebruikersaccounts en vervolgens nog een keer op Gebruikersaccounts klikken. Daar kan hij Een ander account beheren kiezen. Hij moet dan op je accountnaam klikken, de optie Het wachtwoord wijzigen kiezen, en een makkelijk te onthouden wachtwoord invoeren, zodat jij je weer kunt aanmelden.

Opmerking: ben je het wachtwoord van je Microsoft-account vergeten, dan zal geen van de hiervoor besproken methoden werken. Ga in plaats daarvan in je browser naar het adres www.live.com. Hier kun je stap voor stap een nieuw wachtwoord instellen.

Als geen van deze opties werkt, ziet het er helaas niet goed voor je uit. Vergelijk de waarde van je met wachtwoord beveiligde gegevens met de kosten van het inhuren van een specialist die je wachtwoord kan herstellen. Je vindt zo iemand door de woorden **wachtwoord windows herstellen** in Google (www.google.nl) of een andere zoekmachine te typen.

Mijn programma is vastgelopen!

Ooit stopt een van je programma's ermee en krijg je het op geen enkele manier uit beeld met de normale opdracht Afsluiten. Bevind je je op dit gladde ijs, dan ontdooien de volgende vier stappen het bevroren programma uit het geheugen van de computer (en ook van het beeldscherm):

1. Houd de toetsen Ctrl, Alt en Delete op het toetsenbord gelijktijdig ingedrukt.

Deze combinatie krijgt altijd de aandacht van Windows, ook als het systeem is vastgelopen in het ijs. Zie je een scherm vol opties, ga dan naar stap 2.

Wanneer Windows zelfs niet op Ctrl+Alt+Delete reageert, houd dan de aan/uit-knop op de computerkast circa vijf tot tien seconden ingedrukt. Zo dwing je de pc om hoe dan ook uit te gaan. De ventilator stopt met draaien wanneer de computer daadwerkelijk uit staat. Na een paar seconden zet je hem weer aan en kijk je of Windows in een beter humeur is.

2. Kies de optie Taakbeheer starten.

Het venster Taakbeheer verschijnt in beeld.

3. Klik onder in het venster op Meer details. Klik indien nodig op het tabblad Processen en selecteer het bevroren programma. Meestal staat daar '(reageert niet)' achter.
4. Klik op de knop Beëindigen en Windows sluit het vastgelopen programma af.

Als je computer daarna een beetje aangeslagen lijkt, kun je het beste op safe spelen door de computer opnieuw op te starten.

Mijn computer zit muurvast

Zo af en toe houdt Windows ermee op en gaat het een beetje zitten niksen. Je kijkt dan naar een computer die alleen maar terugstaart. Geen enkel lampje knippert. Er gebeurt niets als je ergens paniekerig op klikt. Op toetsen drukken geeft geen resultaat, of erger nog, de computer piept elke keer dat je een toets indrukt.

Als niets op het scherm wil bewegen, behalve misschien de muisaanwijzer, dan is de computer vastgelopen. Probeer het volgende, in de aangegeven volgorde, om het probleem te verhelpen:

- **Poging 1.** Druk twee keer op Esc.

Meestal levert dit niets op, maar je kunt het proberen.

- **Poging 2.** Druk tegelijkertijd op de toetsen Ctrl, Alt en Delete en kies Taakbeheer starten.

Heb je geluk, dan verschijnt Taakbeheer met het bericht dat een programma 'niet reageert'. Taakbeheer toont de namen van alle programma's die momenteel actief zijn, inclusief het programma dat de zaak blokkeert. Klik op de knop Meer details onder in het venster. Klik op het tabblad Processen op de naam van het asociale programma en klik op de knop Beëindigen. Je verliest natuurlijk de niet-opgeslagen documenten in dat programma, maar daar is niets aan te doen. (Mocht je ooit per ongeluk de toetsencombinatie Ctrl+Alt+Delete gebruiken, druk dan op Esc om terug te gaan naar Windows.)

Lukt het niet, gebruik dan nogmaals de toetsencombinatie Ctrl+Alt+Delete en klik op de knop Afsluiten rechtsonder in de hoek van het scherm (zie kantlijn). Kies Opnieuw opstarten in het menu. Je computer sluit nu af en zal opnieuw starten.

- **Poging 3.** Als de vorige pogingen niet lukken, zet de computer dan uit door op de aan/uit-knop te drukken. (Als hierdoor alleen het menu Computer uitschakelen verschijnt, kies dan Opnieuw opstarten.)
- **Poging 4.** Als je de aan/uit-knop van de computer maar lang genoeg ingedrukt houdt (normaal gesproken zo'n vijf tot tien seconden), dan geeft hij het uiteindelijk wel op en gaat hij uit.

Hoofdstuk 19

Vreemde berichten ontcijferen

In dit hoofdstuk:

- Foutmeldingen begrijpen
 - Beveiligingsberichten ontcijferen
 - Op bureaubladberichten reageren
-

De meeste foutmeldingen die je in het dagelijks leven krijgt, zijn vrij duidelijk. Een knipperende digitale klok betekent dat de tijd nog niet is ingesteld. Het gepiep van een auto betekent dat je de veiligheidsgordel niet hebt omgedaan. De strakke blik van je partner betekent dat je iets belangrijks bent vergeten.

Maar de foutberichten van Windows zouden door een regeringscommissie geschreven kunnen zijn als ze niet zo kort waren. In zo'n bericht staat zelden wat je verkeerd hebt gedaan en, wat vervelender is, er blijkt ook zelden uit wat je moet doen.

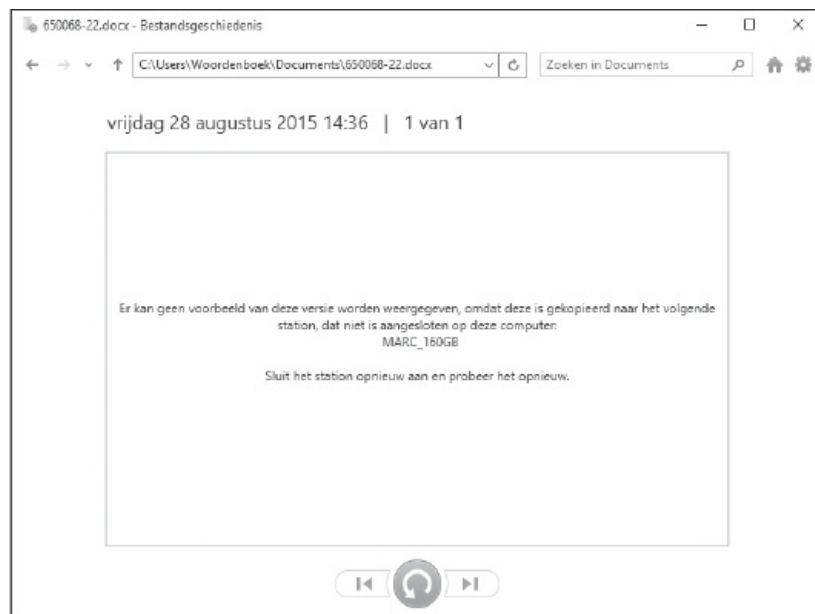
In dit hoofdstuk heb ik enkele van de meest voorkomende foutmeldingen, berichten en mislukte pogingen tot conversatie van Windows verzameld. Zoek een bericht dat overeenkomt met je huidige omstandigheden en lees vervolgens hoe je de situatie zo netjes mogelijk oplost als Windows toestaat.

Sluit het station opnieuw aan

Betekenis. Het bericht van figuur 19.1 laat je weten dat het back-upprogramma Bestandsgeschiedenis van Windows niet meer werkt.

Waarschijnlijke oorzaak. Bestandsgeschiedenis probeert bestanden op te slaan op een externe harde schijf of usb-stick die niet (meer) is aangesloten.

Oplossing. Deze foutmelding verschijnt meestal op laptops en tablets als je ze mee op reis neemt en de back-upschijf thuisgelaten hebt. Zoek dus je externe harde schijf, usb-stick of geheugenkaart en sluit hem weer aan op je computer. (Wanneer Bestandsgeschiedenis dan nog niet werkt, lees dan nogmaals de informatie over Bestandsgeschiedenis in hoofdstuk 11 en controleer of de instellingen nog goed zijn.)

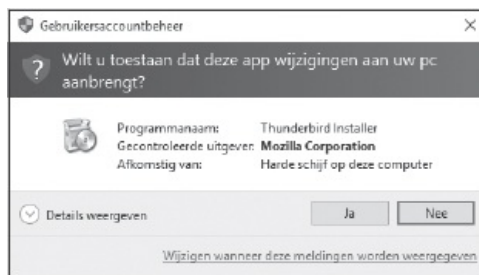

Figuur 19.1:
Het backupmedium is niet aangesloten op je computer

Wilt u toestaan dat deze app wijzigingen aan uw pc aanbrengt?

Betekenis. Weet je zeker dat de software geen virus, spyware of andere schadelijke inhoud bevat?

Waarschijnlijke oorzaak. Een venster als in figuur 19.2 wordt weergegeven als je software, bijvoorbeeld een stuurprogramma, probeert te installeren of bij te werken voor een van de onderdelen van de computer.

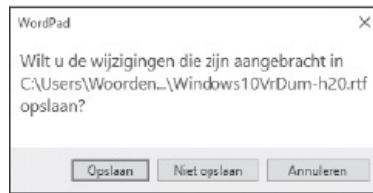

Figuur 19.2:
Denk je dat de software veilig is?

Oplossing. Klik op de knop Ja of Installeren als je zeker weet dat het bestand veilig is. Maar wanneer dit venster onverwacht verschijnt of je twijfelt aan de veiligheid, klik dan op de knop Nee of Niet installeren. Veilig met software omgaan komt in hoofdstuk 11 ter sprake.

Wilt u de wijzigingen opslaan?

Betekenis. Figuur 19.3 betekent dat je je werk nog niet hebt opgeslagen in het programma dat je probeert te sluiten.

Figuur 19.3:
Wil je je werk opslaan?

Waarschijnlijke oorzaak. Je probeert een programma te sluiten, je probeert je af te melden of je probeert de computer opnieuw op te starten, maar je hebt een programma blijkbaar nog niet de opdracht gegeven om je werk op te slaan.

Oplossing. In de titelbalk van het venster zie je hoe het programma heet, in dit voorbeeld het programma WordPad. Zoek dit programma op je bureaublad op (of klik op de naam ervan op de taakbalk om het op de voorgrond te zetten). Sla vervolgens je werk op (tenzij je de wijzigingen niet wilt bewaren) door in het menu (of op de tab) Bestand de optie Opslaan te kiezen of door op het pictogram Opslaan van het programma te klikken. In hoofdstuk 6 bespreek ik hoe je bestanden opslaat. Wil je het bestand niet opslaan? Klik dan op de knop Niet opslaan om je werk af te danken en verder te gaan.

Hoe wilt u dit bestand openen?

Betekenis. Het venster van figuur 19.4 verschijnt wanneer je een nieuw type bestand op het bureaublad probeert te openen.

Figuur 19.4:
Windows weet niet met welk programma het dit bestand moet openen

Waarschijnlijke oorzaak. Windows-apps en -programma's voeren vaak een interne strijd over welk programma jouw bestanden mag openen. Om er zeker van te zijn dat je bestand door het goede programma wordt geopend, toont Windows je dit bericht en vraagt om bevestiging of het inderdaad om het goede programma gaat.

Oplossing. Wanneer het goede programma je bestand wil openen, klik je op OK. Windows zal je de volgende keer niet meer lastig vallen als je een bestand van hetzelfde type opent. Maar... het bericht verschijnt opnieuw als je een ander type bestand opent. Wanneer het verkeerde programma het bestand probeert te

openen, kies dan in de lijst van het bericht het goede programma.

Toont Windows geen programma's die het bestand kunnen openen, kies dan de optie Een app in Windows Store zoeken (lees meer hierover in hoofdstuk 6). Misschien moet je een app downloaden of kopen om het bestand te kunnen openen.

Mag deze app uw locatie gebruiken?

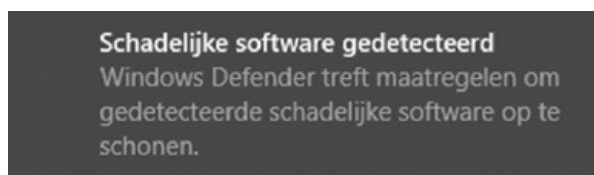
Betekenis. Een app vraagt toestemming om je huidige, fysieke locatie te mogen gebruiken en Windows wil graag weten of je dat goed vindt.

Waarschijnlijke oorzaak. Een app heeft je locatie nodig om iets te doen, waarschijnlijk om je informatie te geven over je directe omgeving.

Oplossing. Wanneer je de app vertrouwt en er geen probleem mee hebt dat de app weet waar je zit of staat, klik je op Ja. Dat geeft de app toestemming om altijd te weten wat je locatie is, zonder daar opnieuw toestemming voor te vragen. Wanneer je vindt dat de app te veel van je wil weten, klik je op Nee. Maar de volgende keer dat je de app opent, zal hij waarschijnlijk weer om toestemming vragen.

Schadelijke software gedetecteerd: Windows Defender treft maatregelen

Betekenis. Als het ingebouwde antivirusprogramma Windows Defender een potentieel gevaarlijk bestand op je computer ontdekt, waarschuwt het je met het bericht van figuur 19.5. Vervolgens verwijdert Defender het bestand om te voorkomen dat het schade toebrengt aan je computer of bestanden.

Figuur 19.5:

Windows Defender heeft een potentieel gevaarlijk bestand ontdekt en verwijderd

Dit bericht verschijnt altijd in de rechterbenedenhoek.

Waarschijnlijke oorzaak. Een schadelijk bestand, ook wel *malware* genoemd, is waarschijnlijk op je computer terecht gekomen via e-mail, een usb-stick, een netwerkcomputer of een website. Windows verwijdert het bestand om schade te voorkomen.

Oplossing. Je hoeft niets te doen. Windows Defender heeft de malware te pakken en verwijdert het voordat het iets kan beschadigen.

Geef aan wat je wilt doen met verwisselbare stations

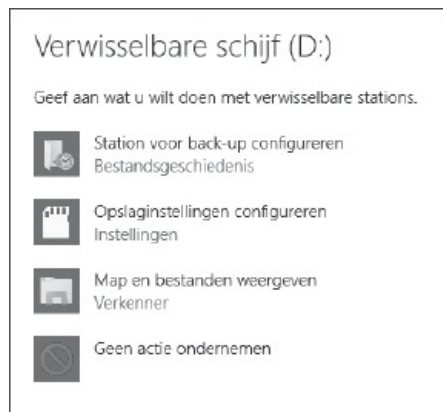
Betekenis. Wanneer het bericht van figuur 19.6 in de rechterbenedenhoek van je scherm wordt getoond, klik je erop om Windows te laten weten wat er moet gebeuren met de usb-stick of geheugenkaart die je op je computer hebt aangesloten.

Figuur 19.6:

Klik om Windows te laten weten wat er moet gebeuren wanneer je een station aansluit

Wanneer je op het bericht klikt, verschijnt in de rechterbovenhoek van het scherm het venster van figuur 19.7.

Figuur 19.7:

Laat Windows weten wat er moet gebeuren met de usb-stick of geheugenkaart die je net hebt aangesloten

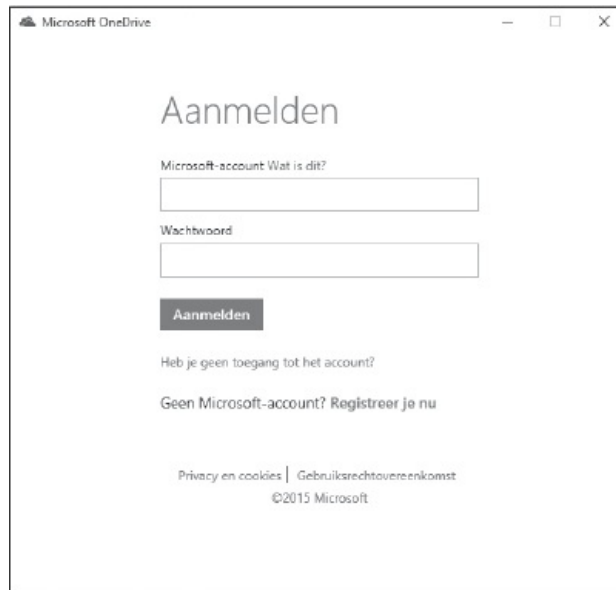
Waarschijnlijke oorzaak. Je hebt net een usb-stick in een usb-poort van je computer gestoken of een geheugenkaart van je camera in de kaartlezer gestoken.

Oplossing. Meestal kies je de optie Map en bestanden weergeven. Dan kun je de opgeslagen bestanden bekijken en ze kopiëren of verplaatsen naar mappen op je computer. Er zijn echter nog drie andere opties:

- **Station voor back-up configureren.** Hiermee laat je Windows weten dat het aangesloten station gebruikt mag worden door het programma Bestandsgeschiedenis om reservekopieën van je persoonlijke bestanden op te zetten. In de hoofdstukken 13 en 18 lees je meer over dit uiterst nuttige programma.
- **Opslaginstellingen configureren.** Kies deze optie alleen als je van plan bent het item permanent op je computer aan te sluiten. Wanneer het venster Opslag verschijnt, kun je aangeven dat Windows apps op die kaart mag opslaan, een handige optie voor tablets met weinig opslagruimte.
- **Geen actie ondernemen.** Klik op deze optie om op dit moment niets te doen en het bericht uit beeld te verwijderen. Wil je later toch toegang tot het schijfstation, open dan een Verkenner-venster op het bureaublad en open de kaart of stick in Verkenner bij Deze pc aan de linkerkant van het venster.
Tip: zie je de letter tussen haakjes achter Verwisselbare schijf? Dit is de stationsaanduiding die Windows eraan heeft toegekend.

Aanmelden (met een Microsoft-account)

Betekenis. Je moet je met een Microsoft-account aanmelden om diverse taken in Windows uit te kunnen voeren. Heb je geen Microsoft-account, dan zie je het bericht van figuur 19.8. Met een Microsoft-account kun je optimaal gebruikmaken van Windows 10. In hoofdstuk 2 lees je alles over Microsoft-accounts.

Figuur 19.8:

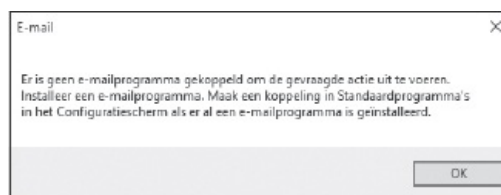
Je moet een Microsoftaccount aanmaken om veel van de functies van Windows 10 te kunnen gebruiken

Waarschijnlijke oorzaak. Je probeert waarschijnlijk een app zoals Skype of OneDrive te gebruiken, waarvoor een Microsoft-account nodig is. Zo'n account is ook vereist om apps uit de Windows Store te downloaden.

Oplossing. Maak een gratis Microsoft-account aan (zie hoofdstuk 2).

Er is geen e-mailprogramma gekoppeld om de gevraagde actie uit te voeren

Betekenis. Het zeer cryptische bericht van figuur 19.9 betekent dat je vanuit een bureaubladprogramma een e-mailbericht probeert te versturen, terwijl het e-mailprogramma niet (of niet goed) is geïnstalleerd.

Figuur 19.9:

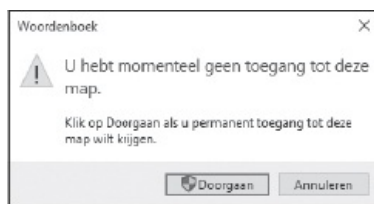
Je moet een e-mailprogramma op het bureaublad installeren

Waarschijnlijke oorzaak. Om een of andere reden laat Microsoft het niet toe dat het bureaublad van Windows de app Mail gebruikt. Als je in een bureaubladprogramma op een optie als E-mail versturen klikt, verschijnt dit bericht totdat je een bureaubladversie van een e-mailprogramma hebt geïnstalleerd.

Oplossing. Je kunt een e-mailprogramma downloaden en installeren of een van de vele websites met webmail gebruiken. In hoofdstuk 10 lees je alles wat je moet weten over het selecteren en instellen van e-mailprogramma's.

U hebt momenteel geen toegang tot deze map

Betekenis. Als je het dialoogvenster van figuur 19.10 te zien krijgt, laat Windows je niet in een map kijken die je probeert te openen. (De mapnaam zie je in de titelbalk van het bericht.) Een vergelijkbaar bericht verschijnt als Windows je niet in een bestand laat kijken.

Figuur 19.10:

Haal iemand met een administratoraccount om de map of het bestand te openen

Waarschijnlijke oorzaak. De map of het bestand is eigendom van iemand met een ander gebruikersaccount.

Oplossing. Heb je een administratoraccount, dan kun je mappen en bestanden van andere gebruikersaccounts bekijken als je op Doorgaan klikt. Ben je geen administrator, dan blijft de deur gesloten.

U kunt helaas niet teruggaan

Betekenis. Het venster in figuur 19.11 verschijnt wanneer je probeert terug te gaan naar een eerdere versie van Windows, die niet meer op je computer beschikbaar is.

Figuur 19.11:

Plaats de dvd-schijf of usb-stick met Windows, zodat je computer de bestanden kan vinden die hij nodig heeft

Waarschijnlijke oorzaak. Dit gebeurt alleen onder bepaalde omstandigheden: je hebt je computer vanaf een eerdere versie van Windows bijgewerkt naar Windows 10 en vervolgens het programma Schijfopruiming gebruikt om meer vrije ruimte op je computer te krijgen. Schijfopruiming heeft, om meer ruimte te verkrijgen, de oude versie van Windows verwijderd. Dit gebeurt automatisch 30 dagen nadat je Windows 10 hebt geïnstalleerd.

Oplossing. Er zijn voor dit probleem helaas geen eenvoudige oplossingen, het betekent meestal een uitstapje naar een reparatiebedrijf. Daar zijn ze mogelijk in staat om de bestanden van je huidige Windows-versie veilig te stellen, vervolgens je computer terug te brengen naar je vorige Windows-versie en je bestanden te herinstalleren. Helaas moet je vervolgens wel zelf al je programma's opnieuw installeren.

Hoofdstuk 20

Overstappen van een oude computer naar een nieuwe pc met Windows 10

In dit hoofdstuk:

- Bestanden en instellingen naar je nieuwe pc kopiëren
 - Bestanden en instellingen overzetten met behulp van een programma of een expert
 - Zelf bestanden en instellingen overzetten met een externe harde schijf
-

Wanneer je je nieuwe computer met Windows 10 mee naar huis neemt, mist die iets heel belangrijks: de bestanden van je *oude* computer. Hoe zet je alles over van die stoffige oude pc op die spannende nieuwe Windows 10-computer? Hoe *vind* je überhaupt alles wat je wilt verplaatsen?

In oudere Windows-versies had Microsoft om je te helpen bij dit probleem het besturingssysteem voorzien van een virtuele verhuiswagen, het programma Windows Easy Transfer. Windows Easy Transfer verhuisde niet alleen de gegevens van de oude computer, maar ook de instellingen van veel van je programma's, bijvoorbeeld de lijst van favoriete websites in je browser.

Helaas levert Microsoft het programma Windows Easy Transfer niet meer mee met Windows 10, waardoor het lastiger wordt om over te stappen op een nieuwe computer. In dit hoofdstuk worden de huidige mogelijkheden besproken om je gegevens van je oude naar je nieuwe computer over te zetten.

Je kunt jezelf tijd besparen: wanneer je je oude computer met Windows 7, 8 of 8.1 alleen upgradet naar Windows 10, dan kun je dit hoofdstuk overslaan. Windows 10 laat al je persoonlijke bestanden en programma's staan. (Gebruikers van Windows 8 moeten eerst de gratis update naar Windows 8.1 uitvoeren

voordat ze kunnen upgraden naar Windows 10.)

Hulp van anderen

Microsoft mag dan wel uit de business voor geautomatiseerd overzetten van bestanden zijn gestapt, er zijn genoeg andere ontwikkelaars die je daarbij graag helpen. Sterker nog, gebruikers van Windows XP en Vista hebben geen andere keus, Microsoft biedt voor gebruikers van deze oudere versies van Windows *geen enkele* overstapmogelijkheid.

Daardoor blijven er nog maar twee mogelijkheden voor assistentie over: speciale software om je bestanden over te zetten of je computer(s) naar een professionele computereexpert brengen.

De volgende paragrafen bespreken de voor- en nadelen van beide aanpakken.

Koop het programma PCmover van Laplink

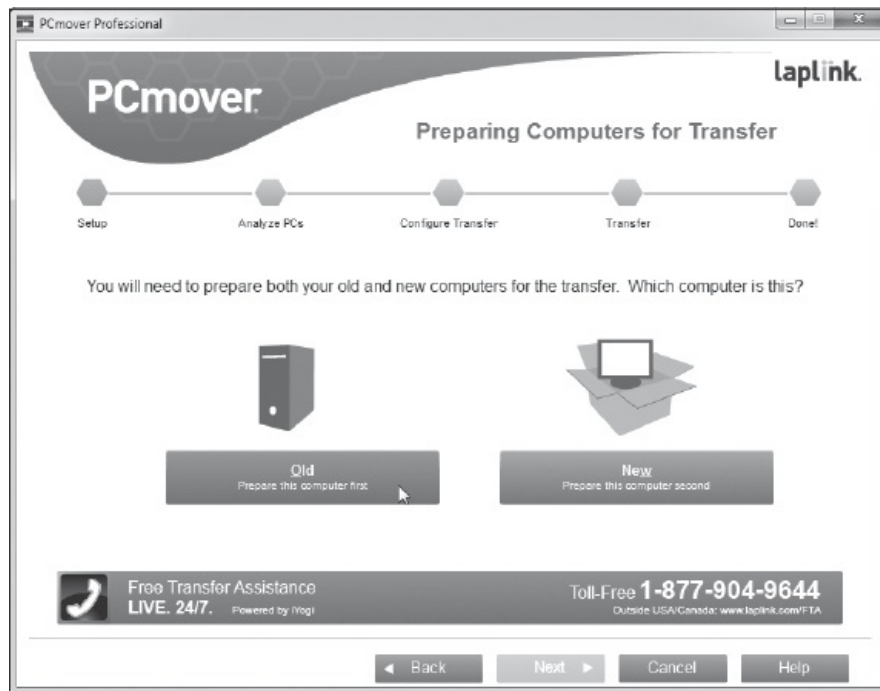
Het in verschillende uitvoeringen verkrijgbare programma PCmover van Laplink (www.laplink.com) zet niet alleen de bestanden en instellingen van je oude computer over, maar een aantal van de daarop staande programma's. Dat is meer dan het oude Windows Easy Transfer van Microsoft ooit voor elkaar kreeg. Programma's uit de collectie van PCmover werken met iedere versie van Windows, van Windows XP tot Windows 10. (Het werkt echter niet met Windows RT, een Windows-versie ontwikkeld voor goedkope tablets.)

Maar elk voordeel heeft een nadeel. Het werken met deze krachtige programma's levert een ontstellende hoeveelheid van potentiële complicaties op, wat natuurlijk niet vreemd is: overzetten van de ene computer naar de andere is een bron van mogelijke ongelukken. (Aan de andere kant biedt Laplink gratis online ondersteuning in het Duits en het Engels.)

Het eerste dat je moet doen, is kiezen welke versie van PCmover je nodig hebt: PCmover Home of PCmover Professional. Met beide kun je gegevens van één oude naar één nieuwe computer overzetten. Dat is natuurlijk geen probleem, maar je moet wel onthouden dat je het programma niet aan iemand anders kunt geven nadat je het gebruikt hebt.

- **PCmover Home.** Dit minimalistische programma laat je slecht één gebruikersaccount van een oude naar een nieuwe computer overzetten. Een andere vereiste is dat er slechts één harde schijf in je oude computer mag zitten.
- **PCmover Professional.** Dit is de populairdere (en duurdere) optie. Deze software kopieert tegelijkertijd alle gebruikersaccounts van de oude computer naar de nieuwe. Het kan ook overweg met computers die meer dan één harde schijf hebben.

Beide programma's kopiëren de bestanden, instellingen en sommige programma's van je oude computer naar je nieuwe (zie figuur 20.1). Maar geen van beide programma's garandeert dat al je programma's gekopieerd worden. Vanwege technische oorzaken worden sommige programma's wel overgezet en andere niet. (De oorzaken van deze problemen zijn te ingewikkeld en te uitgebreid om in dit boek te bespreken.)

Figuur 20.1:

PCmover Professional zet de meeste bestanden en instellingen van je oude computer over naar je nieuwe

Wanneer je van plan bent om de bestanden via een netwerk over te zetten, kun je de PCmover-versie van jouw voorkeur kopen en downloaden op de website van Laplink. Veel mensen kiezen ervoor om online de versie PCmover Ultimate te kopen. Deze versie wordt opgestuurd per post en bevat een exemplaar van PCmover Professional plus een transferkabel.

De PCmover-programma's hebben een kopieerbeveiliging, dus je hebt een werkende internetverbinding nodig voor je ermee aan de slag kunt. Daarnaast kan het overzetten, afhankelijk van de hoeveelheid gegevens op je oude computer en de wijze waarop je de computers verbindt, enkele uren duren.

Samengevat, de PCmover-software is het meest geschikt voor mensen met geduld en met voldoende computerervaring om (in het Engels of in het Duits) online te overleggen met personeel van de technische ondersteuning. (Mensen van de technische ondersteuning praten meestal zeer, euh, technisch.)

Hulp van een professional inroepen

De meeste computerreparatiebedrijven bij je in de buurt kunnen de gegevens van je oude computer naar de nieuwe verplaatsen. (Bel wel even van tevoren of ze alleen je pc of ook het scherm, het toetsenbord en de muis willen.) Een reparatiebedrijf dat bij je thuis komt is zelfs nog handiger, want dan kun je alle kabels laten zitten en hoeft je de pc ook niet langs te brengen.

Vraag eens rond bij je burens, zij hebben misschien al een goed bedrijf of een goede professional gevonden.

De prijsverschillen tussen lokale bedrijven kunnen zeer groot zijn en het zal zeker duurder zijn dan het kopen van een programma zoals PCmover. Maar als er iets fout gaat, dan zijn zij degenen die moeten overleggen met de technische ondersteuning en niet jij.

Een reparatiebedrijf kan waarschijnlijk zelfs je bestanden overzetten wanneer je

oude computer niet meer opstart of steeds vastloopt. De kans is groot dat de harde schijf van je oude pc nog steeds werkt en dus ook nog alle bestanden bevat. Technici van het reparatiebedrijf kunnen in de meeste gevallen de bestanden op de harde schijf van je oude computer direct overzetten naar je nieuwe pc.

Zelfs als je het vervelend vindt om de handdoek in de ring te gooien en de hulp van een expert in te roepen, weet dan dat je de gegevens van je oude computer maar één keer hoeft over te zetten. En als de technicus die het werk uitvoert vriendelijk en competent is, vergeet dan niet zijn visitekaartje te vragen. Dat kan later nog handig zijn.

Zinstall WinWin10 Pro

PCmover is dan wel de goedkoopste oplossing voor het overzetten van gegevens, het is niet de meest uitgebreide. WinWin van Zinstall is meer dan twee keer zo duur als de concurrentie. Maar afhankelijk van de situatie doet het z'n werk een stuk grondiger, vooral wanneer er niet alleen bestanden, maar ook programma's van je oude naar je nieuwe computer overgezet moeten worden.

Kijk voor meer informatie over de producten van Zinstall op de website van het bedrijf: www.zinstall.com.

Overzetten volgens Microsoft

Volgens Microsoft is de migratie van een oude naar een nieuwe computer gemakkelijk. Eerst log je op zowel de oude als de nieuwe pc in met een Microsoft-account. Vervolgens kopieer de mappen Documenten, Muziek, Afbeeldingen en Video's naar OneDrive, je online opslagplek.

Wanneer je vervolgens achter je nieuwe pc gaat zitten en je je aanmeldt met hetzelfde Microsoft-account, dan gaan je instellingen automatisch over naar je nieuwe computer. En omdat Windows 10 standaard is uitgerust met OneDrive, staan je bestanden en mappen al op je te wachten.

Maar... de Microsoft-manier werkt alleen met computers waarop Windows 8, Windows 8.1 of Windows 10 staat; eerdere versies van Windows ondersteunen geen Microsoft-accounts. Daarnaast kan het kopiëren van bestanden en mappen naar OneDrive veel moeite en werk kosten. Wanneer je je bestanden naar OneDrive kopieert, rekent Microsoft erop dat je alles daar laat staan. En zodra de jou toebedeelde OneDrive-opslagruimte vol is, moet je Microsoft een maandelijks bedrag betalen voor meer opslagruimte.

Als je al je bestanden op je oude pc weet te vinden, als ze allemaal op OneDrive passen en als je goed thuis bent in bestandsbeheer met Verkenner, dan kan OneDrive voor jou geknipt zijn. Maar dat is wel erg vaak 'als'. Eigenlijk is Microsoft's methode voor migratie niet de beste oplossing voor mensen met weinig computerervaring.

Zelf je bestanden overzetten

Je kunt zelf de bestanden overzetten wanneer je overstapt van een computer met Windows 7, 8, 8.1 of zelfs 10. Je kunt dat doen met een combinatie van een Microsoft-account en het in Windows ingebouwde back-upprogramma Bestandsgeschiedenis. Je geeft aan dat het programma een back-up moet maken van de bestanden van je oude pc, waarna je het programma op de nieuwe computer vraagt om de bestanden terug te zetten.

Je hebt voor deze klus echter wel een externe harde schijf nodig. Externe harde schijven zijn niet echt duur, ze kosten door de bank genomen minder dan 100 euro. En er zit ook nog een positieve kant aan: de externe schijf kun je vervolgens prima gebruiken om back-ups te maken van je nieuwe computer.

Om bestanden van een oude computer met Windows 7, 8, 8.1 of 10 over te zetten naar een nieuwe pc met Windows 10, doe je het volgende:

1. Staat er op je oude computer nog Windows 7, upgrade deze dan naar Windows 10. Is Windows 8, 8.1 of 10 het besturingssysteem van je oude pc, ga dan direct door naar stap 2.

Windows 7 bevat nog geen Bestandsgeschiedenis of Microsoft-account. De enige manier om deze dingen toch op je oude computer te krijgen, is door gebruik te maken van Microsoft's tijdelijke aanbod om gratis naar Windows 10 te upgraden.

2. Maak je op je oude computer al gebruik van Bestandsgeschiedenis, ga dan door naar stap 5. Ga anders door naar stap 3.
3. Meld je op je oude pc aan met je Microsoft-account.

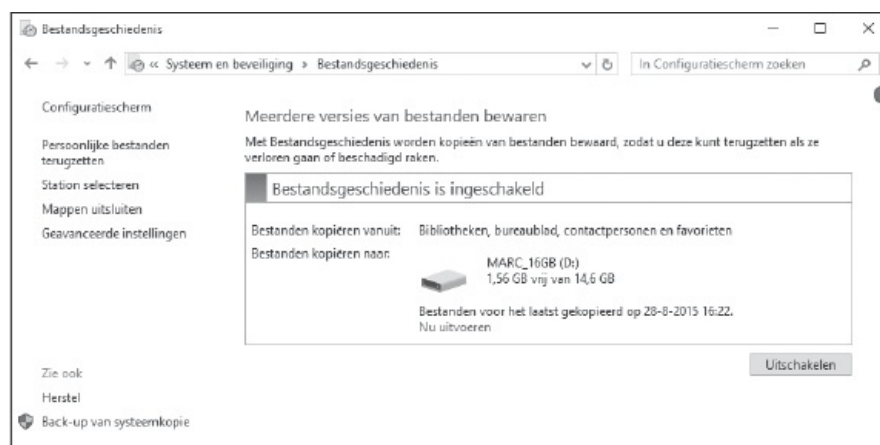
Wanneer je je aanmeldt met een Microsoft-account, onthoudt Microsoft veel van je instellingen en diensten online, zodat ze gemakkelijk overgezet kunnen worden naar andere computers waarop je je aanmeldt.

4. Sluit een externe harde schijf aan op je oude computer en configureer Bestandsgeschiedenis zo dat het je bestanden bewaart op deze externe harde schijf.

Bestandsgeschiedenis is ingebouwd in Windows 8, 8.1 en 10. Hoe je Bestandsgeschiedenis activeert en instelt wordt in hoofdstuk 13 besproken. De eerste back-up van je bestanden kan heel snel gaan, maar het kan ook enkele uren duren. Dat is afhankelijk van de hoeveelheid gegevens.

Terwijl Bestandsgeschiedenis een back-up maakt van je bestanden, toont het de mededeling 'Bestandsgeschiedenis bewaart je bestanden voor de eerste keer.' (Je ziet ook de link 'Stoppen', voor het geval je het back-upproces wilt onderbreken.)

Wanneer Bestandsgeschiedenis klaar is met de back-up van je bestanden naar de externe harde schijf, verandert de mededeling in 'Bestanden voor het laatst gekopieerd op', gevolgd door de datum en tijd wanneer het de back-up van je bestanden voltooide (zie figuur 20.2). Is dat het geval, ga dan door naar stap 5.

Figuur 20.2:

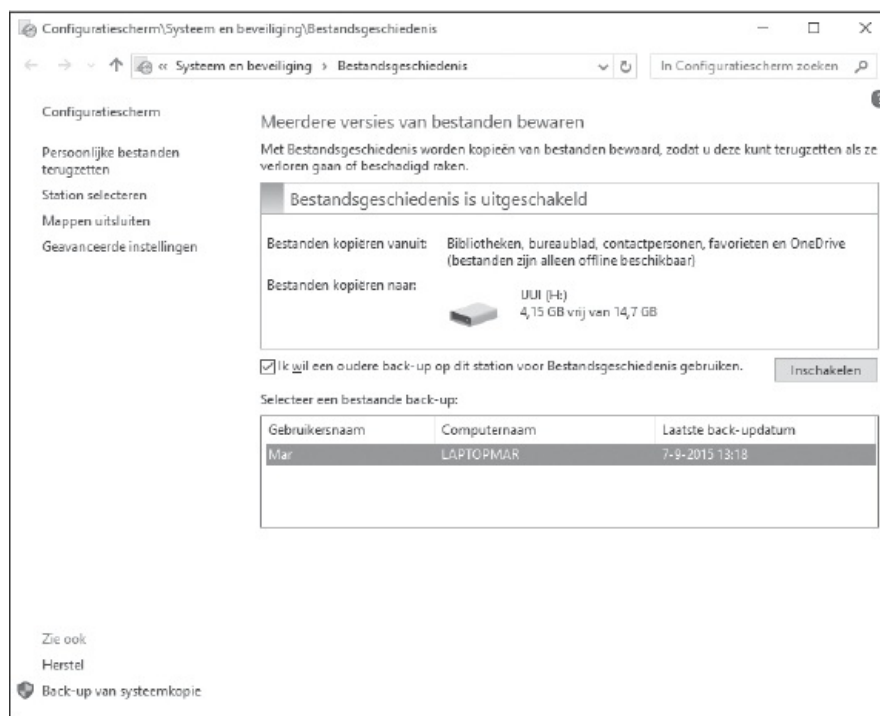
Het venster van Bestandsgeschiedenis toont de mededeling 'Bestanden voor het laatst gekopieerd op', gevolgd door de back-updatum en tijd

5. Meld je op je nieuwe computer aan met hetzelfde Microsoft-account dat je gebruikte op je oude pc. Sluit vervolgens de externe harde schijf aan op je nieuwe pc.

Door je aan te melden met je Microsoft-account, worden de instellingen van je oude computer automatisch overgezet naar je nieuwe computer. (De bureaubladachtergrond op je nieuwe computer verandert naar die van je oude pc, zodat je kunt zien dat er iets gaande is.)

6. Start Bestandsgeschiedenis en vertel je nieuwe computer met Windows 10 waar de Bestandsgeschiedenis-back-up van je oude pc te vinden is.

Klik op je nieuwe computer met Windows 10 op de knop Start, typ **bestandsgeschiedenis** en druk op Enter. Het venster Bestandsgeschiedenis van het Configuratiescherm verschijnt (zie figuur 20.3).

Figuur 20.3:
Kies welke oude backup je wilt terugzetten

Zet een vinkje in het selectievakje bij Ik wil een oudere back-up op dit station voor Bestandsgeschiedenis gebruiken. Er verschijnt een lijst, waarin je de back-up van je oude computer ziet staan. Klik op de naam ervan en daarna op de knop Inschakelen.

Je nieuwe computer maakt voor de eerste keer een back-up van je bestanden, maar die nieuwe bestanden zullen de back-up van je oude pc niet overschrijven.

7. Kies Persoonlijke bestanden terugzetten in het paneel links in het venster van Bestandsgeschiedenis.

Je ziet deze optie staan in figuur 20.3.

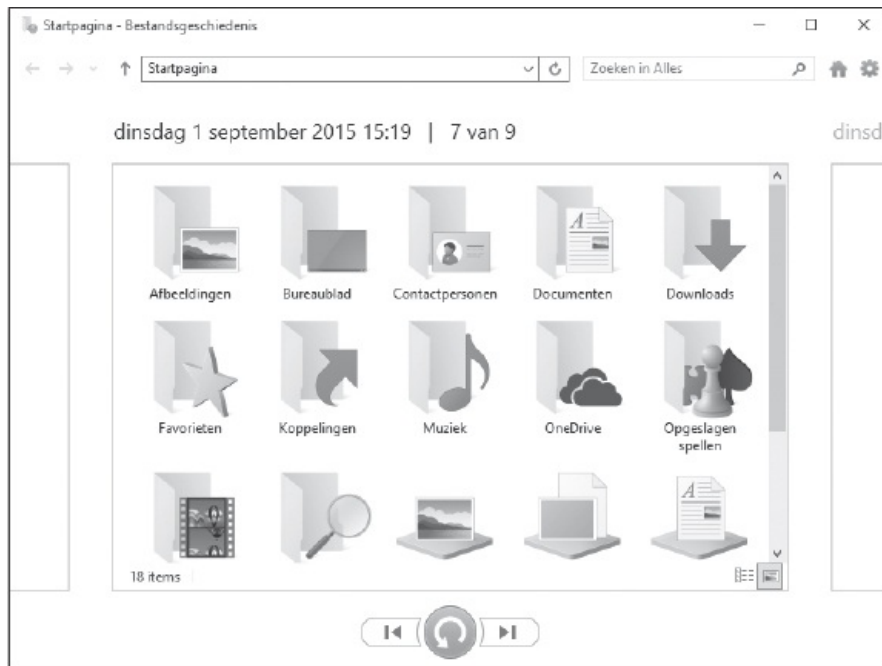
8. Kies de mappen en bestanden die je wilt terugzetten en klik vervolgens op de groene knop Terugzetten.

Klik op de knoppen Volgende en Vorige naast de grote groene knop onderin het venster, tot je de datum en tijd vindt van de bestanden die je wilt terugzetten.

Wanneer je bijvoorbeeld Bestandsgeschiedenis in stap 4 voor de eerste keer gebruikte op je oude pc, klik dan op de knop Vorige (aan de linkerkant) totdat je bij de eerste back-up bent.

Gebruikte je Bestandsgeschiedenis al langer op je oude pc, klik dan op de knop Volgende (aan de rechterkant) om naar de meest recente back-up te gaan.

Wanneer je de bestanden en mappen ziet die je wilt terugzetten, klik dan op de groene knop onder in het venster (zie figuur 20.4). Bestandsgeschiedenis begint met het kopiëren van de bestanden en mappen van je oude naar je nieuwe computer.

Figuur 20.4:

Klik op de groene knop om de getoonde bestanden en mappen terug te zetten

Wanneer er geen problemen optreden, zal je nieuwe computer na enige tijd voorzien zijn van de bestanden en mappen van je oude pc.

- Maakte je op je oude pc al gebruik van Bestandsgeschiedenis? Dan zijn al je back-ups van je oude machine beschikbaar voor je nieuwe computer.
- Je nieuwe computer zal doorgaan met het maken van back-ups van de bestanden van de nieuwe computer op de externe harde schijf. Daarvoor moet die harde schijf natuurlijk wel steeds aangesloten zijn op de computer. (Op een draagbaar apparaat, zoals een laptop of tablet, is dat natuurlijk lastig. Sluit de externe harde schijf dan in elk geval regelmatig even aan, zodat de back-up up-to-date blijft.)
- Had je de externe harde schijf van een vriend geleend, dan kun je hem nu afkoppelen en teruggeven. Natuurlijk wel eerst even jouw gegevens verwijderen. Maar als je verstandig bent, koop je zelf een externe harde schijf, zodat je altijd een back-up hebt van je gegevens.
- Je Microsoft-account en Bestandsgeschiedenis kunnen je instellingen en bestanden overzetten naar een nieuwe computer. Maar je moet nog wel alle bureaubladprogramma's installeren op je nieuwe pc.

- Wanneer je van Windows 8 of 8.1 migreert naar Windows 10, dan staan je apps voor je klaar in de Windows Store: klik op je gebruikerspictogram (rechtsboven in de Store, links van het zoekvak) en kies Mijn bibliotheek in de lijst. Hier vind je je eerder gekochte of gedownloade apps en kun je ze opnieuw downloaden naar je nieuwe computer.

Hoofdstuk 21

Hulp bij het Help-systeem

In dit hoofdstuk:

- Snel handige hints vinden
 - Ondersteuning van Microsoft
 - Hulp bij een specifiek probleem of programma
-

Je hoeft dit hoofdstuk niet helemaal door te werken als het niet nodig is. Je vindt hier de snelste manieren om hulp te krijgen van Windows als je het even niet meer weet.

- **Druk op F1 als je op het bureaublad bezig bent.** Druk op de F1-toets op het toetsenbord om hulp te krijgen in het actieve bureaubladprogramma.
- **Startscherm.** Klik op de knop Start en daarna op de tegel Aan de slag.

- **Vraagteken.** Als je een klein blauw rondje met een vraagteken rechtsboven in de hoek van een venster ziet, klik je erop.

- **App-menu.** Klik op de drie lijntjes in de linkerbovenhoek van een app, kies Instellingen in de vervolgkeuzelijst en klik, indien beschikbaar, op de knop Help in het paneel dat dan verschijnt aan de rechterzijde van de app.

In al deze gevallen biedt Windows hulp aan. Dit kan gebeuren door online te gaan, door de ingebouwde hulp op te roepen of door je naar een ingebouwde handleiding te verwijzen.

In dit hoofdstuk lees je hoe je gebruik kunt maken van de hulpmogelijkheden van Windows 10.

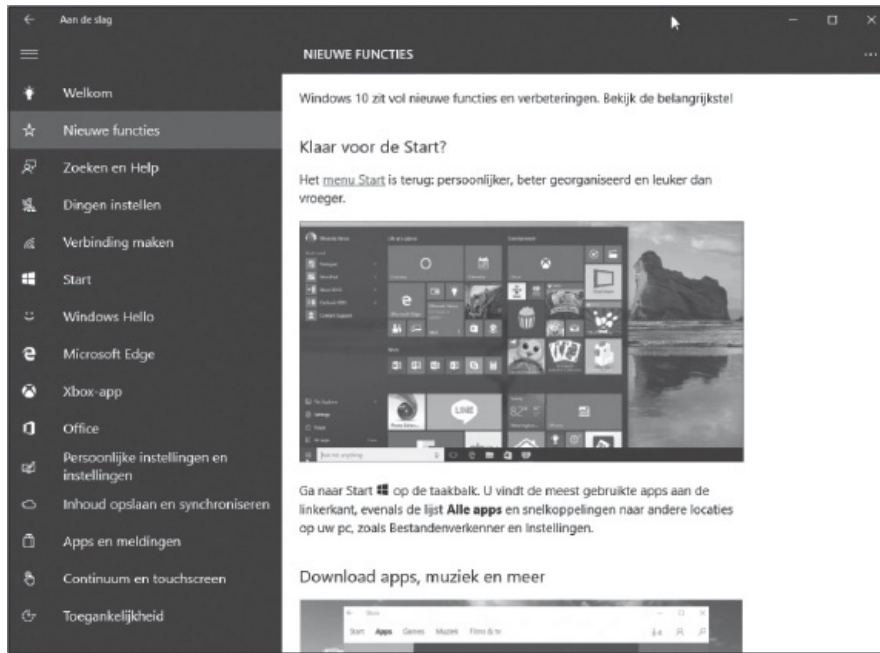
Aan de slag met Windows 10

De app Aan de slag van Windows 10 biedt je een korte tour door Windows 10. De app spreekt dezelfde mensen aan die plezier beleven aan het lezen van de inleiding van boeken; ze brengen je in de stemming voor wat er komen gaat.

21.1).

Om de app te openen, klik je op de Start-knop en daarna in het menu Start op het pictogram Aan de slag (zie het pictogram hiernaast). De app wordt schermvullend opgestart (zie figuur

Figuur 21.1:
De nieuwe app Aan de slag biedt een korte inleiding tot Windows 10

Zoals de meeste apps toont de app Aan de slag een rij pictogrammen aan de linkerkant. Staat er geen tekst naast de pictogrammen en weet je dus niet waar ze voor dienen? Klik dan op het pictogram met de drie lijntjes (zie de kantlijn) in de linkerbovenhoek van de app. In iedere app breidt bij een klik op dat pictogram het linkerpaneel van de app zich uit, waardoor je de namen naast de mysterieuze pictogrammen ziet.

Met een klik op Nieuwe functies krijg je een overzicht van de grootste veranderingen in Windows 10.

Het staat je vrij om op een van de andere categorieën aan de linkerkant te klikken en de aangeboden informatie te bekijken. Maar de app Aan de slag is slechts een zeer summiere inleiding tot Windows 10 en biedt nauwelijks oplossingen voor problemen.

De app Aan de slag heeft zelfs zelf een probleem: grote delen ervan werken alleen wanneer er verbinding met internet is. Wanneer er geen verbinding is, toont de app een foutmelding. Verhelderend!

Ondersteuning vragen

Windows 10 heeft een nieuwe app die speciaal ontwikkeld is om de juiste hulp te vinden voor jouw specifieke probleem. De app met de naam Contact opnemen met ondersteuning werkt net zoals telefonische informatiesystemen, die je verschillende nummers laten intoetsen totdat je bij de goede afdeling uitkomt.

De app vereist, net als bij de meeste dingen in Windows tegenwoordig, dat je je aanmeldt met een Microsoft-account. Met ingang van Windows 8 begon Microsoft bij allerlei Windows-zaken steeds meer te leunen op het gebruik van Microsoft-accounts. Zonder Microsoft-account zul je merken dat het minder gemakkelijk is om met Windows 10 te werken. (Ook Apple en Google maken het je steeds moeilijker om zonder gebruik van hun accounts te werken.)

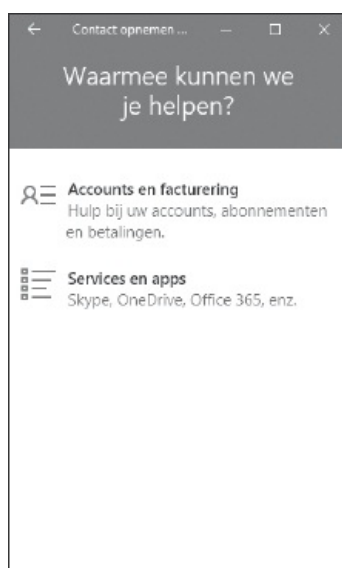
Onderneem de volgende stappen om de app Contact opnemen met ondersteuning op te starten en jezelf naar iets of iemand te laten leiden die je

kan helpen bij het specifieke probleem van jouw computer:

1. Klik op de Start-knop, vervolgens linksonder in het menu Start op de knop Alle apps en klik dan op Contact opnemen met ondersteuning (zie het pictogram hiernaast).

Het programma Contact opnemen met ondersteuning verschijnt (zie figuur 21.2) en dat begint meteen jouw probleem op te splitsen in hanteerbare categorieën.

Figuur 21.2:

Het programma Contact opnemen met ondersteuning van Windows 10 stelt je vragen die je naar de goede afdeling leiden

2. Klik op de toepasselijke categorie en klik jezelf door de menu's heen tot je jouw voorkeursmethode voor ondersteuning vindt.

Op de verkeerde categorie geklikt? Klik in de linkerbovenhoek van het venster op de naar links wijzende pijl (zie het pictogram hiernaast) om terug te keren naar het vorige scherm.

Wanneer je door de categorieën heen klikt, zul je opmerken dat de ondersteuning van Microsoft valt uit te splitsen in de volgende soorten:

- **Online.** Sommige categorieën brengen je gewoon voor meer hulp naar een website. Toegegeven, de app brengt je meestal sneller op de juiste plaats dan wanneer je zelf op internet gezocht zou hebben. Maar aan deze mogelijkheid heb je niet veel wanneer je problemen hebt om verbinding te maken met internet.
- **Online chatten met een Answer Tech expert, Bel mij zo snel mogelijk terug, of Bel mij op een later tijdstip terug.** Deze drie mogelijkheden bieden variaties op hetzelfde thema: betaalde ondersteuning. De mogelijkheden voor betaalde ondersteuning worden verderop in dit hoofdstuk besproken.
- **Vraag het de community.** Dit is misschien je beste mogelijkheid; je plaatst hierbij je vraag op een online forum op **answers.microsoft.com**. Meer

hierover vind je in de laatste paragraaf van dit hoofdstuk.

Probeer de online mogelijkheid eerst. Soms los je met het doorlezen van de veelgestelde vragen op een website een eenvoudig probleem op. De twee andere mogelijkheden, betaalde ondersteuning en Vraag het de community, worden in de volgende twee paragrafen besproken.

De opties voor betaalde ondersteuning van Microsoft

Microsoft biedt drie typen betaalde ondersteuning aan, die beschreven worden op de website Microsoft Store (**microsoftstore.com**). Ze zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

- **Assure-softwareondersteuning.** Voor een jaarlijks bedrag van € 125 biedt Microsoft een jaar lang virusbestrijding en hulp via online chat en telefoon. Voor mensen die regelmatig hun computer naar een reparatiebedrijf brengen of thuis betaalde ondersteuning laten komen, kan het behoorlijk wat geld besparen.
- **Premium softwareondersteuning.** Wanneer je alleen hulp nodig hebt bij Microsoft's eigen software, zoals Windows of Office, kun je ervoor kiezen om € 85 te betalen voor een online chat of telefonische ondersteuning. Per uur! En dat elke keer weer! Je zult begrijpen dat Assure-softwareondersteuning waarschijnlijk een betere deal is voor veelvoorkomende problemen.
- **Virusverwijdering en -bescherming.** Is je computer geïnfecteerd met een virus? Microsoft rekent € 85 voor iedere sessie waarbij een virus verwijderd wordt.

Heb je je computer direct via Microsoft's online winkel gekocht, dan biedt Microsoft je verlengde service en garantie. Door vooruit te betalen kun je gebruik maken van ondersteuning van Microsoft zonder per incident of per uur een bedrag te betalen.

Gratis ondersteuning via Microsoft

Voor gratis ondersteuning kun je het beste terecht op het Microsoft Community-forum. Het is een online verzamelplaats van duizenden verwarde eigenaren, goedgeïnformeerde technische enthousiastelingen en Microsoft-werknemers.

Bezoek de website, kies je categorie, tik je vraag in en wacht. Soms zal een Microsoft-werknemer antwoorden, maar het zal vaker voorkomen dat mensen met een vergelijkbaar probleem ook reageren. Hoe meer mensen er reageren, des te meer kans er is dat er iemand een oplossing vindt voor zo'n probleem.

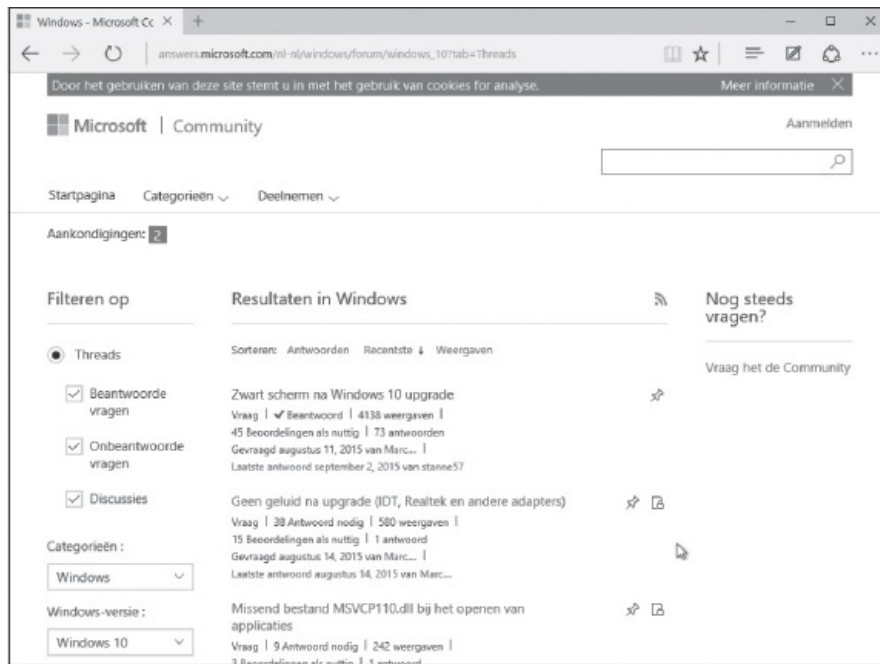
Onthoudt echter wel een ding: de forums zijn er voor Microsoft-producten. Heb je problemen met software van een andere ontwikkelaar, dan ben je aangewezen op de technische ondersteuning van dat bedrijf.

Om het gratis Microsoft Community-forum te bezoeken, doe je het volgende:

1. Bezoek de website van Microsoft Community op answers.microsoft.com/nl-nl en kies Windows in het gedeelte Door de categorieën bladeren.
2. Kies jouw Windows-versie in het gedeelte Bladeren op versie.
3. Meld je aan met je Microsoft-account.

Zoals bij de meeste zaken die betrekking hebben op Microsoft heb je een Microsoft-account nodig om toegang te krijgen tot het forum.

De website van het forum verschijnt (zie figuur 21.3).

Figuur 21.3:
Het online forum Microsoft Community biedt gratis technische ondersteuning

4. Zoek op het forum naar eerder beantwoorde vragen.

Als er iets bij je computer niet goed werkt, dan is dat waarschijnlijk ook het geval bij anderen. Typ in het zoekveld, in de rechterbovenhoek van het venster, enkele sleutelwoorden die je probleem beschrijven en druk op de Enter-toets.

Wanneer de website de resultaten weergeeft, besteed dan wat tijd aan het bekijken ervan. Het kan zijn dat er al een oplossing is voor jouw probleem. Is dat niet het geval, ga dan verder naar stap 5.

5. Stel je eigen vraag en geef een titel, een probleembeschrijving en categorie op. Klik vervolgens op de knop Verzenden.

Om een vraag te stellen, klik je bovenin de pagina op de link Deelnemen en kies je in de vervolgkeuzelijst Een vraag stellen. De website toont een formulier (zie figuur 21.4), waar je een titel invult en details over het probleem van jouw computer.

Vergeet de vervolgkeuzelijst Categorie onder in het scherm niet. Je kunt je Windows-versie kiezen en je vraag verfijnen op onderwerp. Deze kleine steuntjes helpen anderen je vraag te vinden en mogelijk antwoorden te geven wanneer ze het forum later bezoeken.

Figuur 21.4:

Klik bij de link Deelnemen op Een vraag stellen en typ een titel voor je vraag

Daarna kun je niets anders doen dan wachten. Wanneer er iemand op je vraag reageert, ontvang je een e-mail met daarin een link naar je geplaatste bericht en het antwoord. Klik op de link om het forum weer te bezoeken. Je kunt een correspondentie opstarten die een oplossing kan opleveren voor je probleem.

Deelnemen aan de community is gratis en hoewel er geen garantie is dat het een oplossing oplevert, is het goede plek om te beginnen.

Houd voor de beste resultaten de volgende zaken in de gaten wanneer je een bericht op het Microsoft Community-forum plaatst:

- Word niet driftig. Er hangen veel computertechneuten rond op het forum, die meer met logica hebben dan met emoties. Jouw paginalange, woeste uiteenzetting van hoe de problemen met je mail je leven vergallen, zal weinig indruk op ze maken en je wordt er echt niet sneller mee geholpen. Waarschijnlijk kom je verder met een nuchtere omschrijving van een voor hen interessant technisch probleem.
- Om de beste antwoorden te krijgen, moet je beschrijving zo goed mogelijk zijn. Wanneer je een vraag stelt over een foutbericht, geef die melding dan volledig weer, zonder typefouten. Geef ook het merk en model van je computer op.
- Noem indien mogelijk alle stappen die nodig zijn om het probleem te reproduceren.
- De beste antwoorden komen dikwijls niet van Microsoft-medewerkers, maar van andere gebruikers die dezelfde problemen hebben als jij. Misschien hebben ze zelfs hetzelfde merk en model computer en willen ze tips uitwisselen die jou dichterbij de oplossing van je probleem brengen.

- Hou het Postvak IN van je e-mailprogramma in de gaten en antwoord op mensen die je proberen te helpen. De informatie die jij uitwisselt met anderen, blijft jarenlang online. Wanneer het je lukt om jouw probleem op te lossen, kan de online documentatie die naar de oplossing leidde anderen helpen soortgelijke problemen op te lossen.

Deel VII

Het deel van de tientallen

In dit deel...

- Tien ergerlijke dingen van Windows 10
- Tien tips voor touchscreens

Hoofdstuk 22

Tien ergerlijke dingen van Windows 10 (en hoe je ze oplost)

In dit hoofdstuk:

- Tegels uit het menu Start verwijderen
 - Het bureaublad vermijden
 - De toestemmingsvensters een halt toeroepen
 - De Windows-menu's vinden
 - Schermafbeeldingen maken
 - Ontdekken welke versie van Windows je hebt
-

Misschien denk je soms dat Windows 10 helemaal geweldig zou zijn als het ook nog... (vul hier zelf maar wat in).

Als je zoiets vaak denkt (of zegt), dan moet je dit hoofdstuk lezen. Hier vind je niet alleen een overzicht van de grootste irritaties van Windows 10, maar lees je ook wat je eraan kunt doen.

Ik hoef die apps niet!

Met Windows 10 gaat Microsoft verder met de overschakeling van de oude en versleten wereld van bureaubladprogramma's naar het mobielvriendelijke land van apps.

Sommige mensen zijn dol op apps. Ze zijn ontworpen voor tablets met touchscreens en voor mobiele telefoons, met hun niet zo grote schermen. Ze hebben geen ingewikkelde menustructuren en zijn ontworpen voor aanraakvriendelijke eenvoud. Anderen hebben juist een gruwelijke hekel aan apps en gebruiken liever bureaubladprogramma's. Per slot van rekening werken ze al twintig jaar met deze programma's en met muis en toetsenbord.

Wanneer je Microsoft's nadruk op apps misplaatst en irritant vindt, dan laten we je hier zien hoe je er van afkomt. Gebruik de tips in de volgende paragrafen om apps uit het menu Start en van je computer te verwijderen en de focus op het bureaublad gericht te houden.

Apps uit Start en van je computer verwijderen

De rechterkant van het menu Start van Windows 10 bevat standaard apptegels. Gebruikers van Windows 8 en 8.1 zijn misschien al gewend aan Microsoft's nieuwe applifestyle, maar apps zijn nieuw en wellicht ongewenst voor gebruikers die zojuist vanaf Windows 7 hebben geüpgraded.

Gelukkig kun je die tegels vrij gemakkelijk lozen. Om een tegel van het Startscherm te verwijderen, rechtsklik je erop en kies je, wanneer het snelmenu verschijnt, Van Start losmaken. Herhaal dit met de andere tegels tot ze allemaal weg zijn.

Hiermee verwijder je de apptegels uit het menu Start. Maar de apps blijven wel zichtbaar in de alfabetische lijst Alle apps van het menu Start, en ook staan ze gewoon nog op je computer.

Je kunt zelfs een stap verder gaan en bepaalde (of alle) apps *deïnstalleren*. Dat doe je op de volgende wijze:

1. Klik op de Start-knop en kies Instellingen in het menu Start.

De app Instellingen verschijnt.

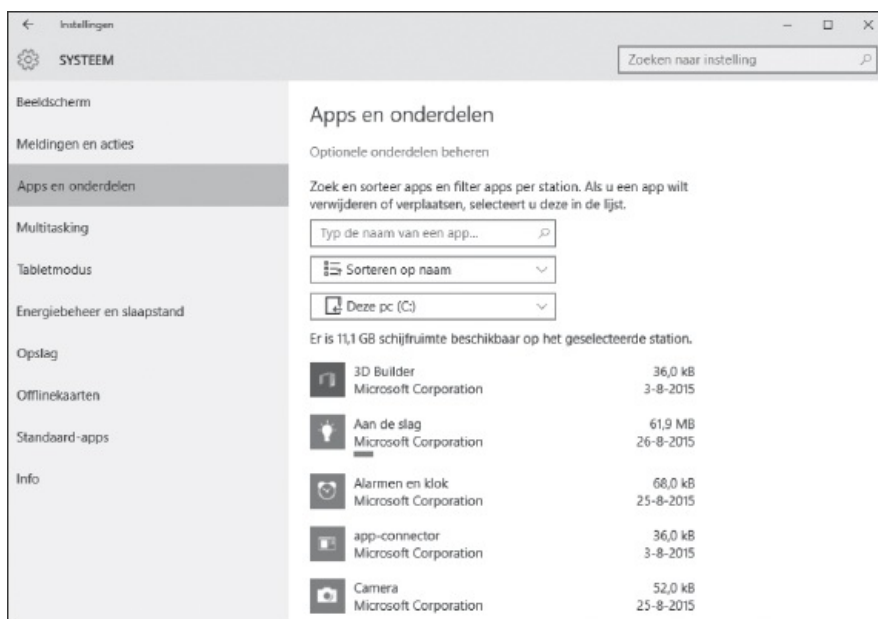
2. Klik in het venster van de app Instellingen op het pictogram Systeem (zie het pictogram hiernaast). Wanneer het venster Systeem verschijnt, klik dan aan de linkerkant op de link Apps en onderdelen.

Het venster Apps en onderdelen verschijnt, waarin je aan de rechterzijde een lijst ziet met alle geïnstalleerde apps (zie figuur 22.1).

3. Om een app te verwijderen klik je op de naam ervan en klik je vervolgens op de knop Verwijderen die onder de naam verschijnt. Klik daarna nogmaals op Verwijderen wanneer Windows je vraagt of je zeker weet dat je de app wilt verwijderen.

Windows verwijdert de app van je computer en haalt hem tegelijkertijd weg uit het menu Start. Helaas kunnen niet alle apps verwijderd worden. Is de knop Verwijderen grijs weergegeven, dan kan die app niet gedeïnstalleerd worden.

Je kunt een per abuis verwijderde app opnieuw installeren door de naam ervan in het zoekvak van de app Windows Store te typen. Je kunt hem dan vanuit de lijst met zoekresultaten gewoon weer installeren. (Ben je de naam vergeten? Klik in de Windows Store op je accountpictogram links naast het zoekvak en kies Mijn Bibliotheek in de vervolgkeuzelijst. Je krijgt dan een overzicht van alle apps die je hebt gekocht en/of die ooit op jouw computer hebben gestaan.) In hoofdstuk 6 wordt beschreven hoe je apps uit de Store installeert.

Figuur 22.1:

Om een app te verwijderen klik je op de naam ervan en vervolgens op de knop Verwijderen die onder de naam verschijnt

Voorkomen dat een app je bestanden opent

Sommige mensen maakt het niet uit dat er apps op hun computer staan, zolang de apps zich maar niet mengen in zaken die normaal gesproken door hun bureaubladprogramma's afgehandeld worden. Maar in Windows 10 zijn apps soms brutaal en willen ze bestanden van je bureaubladprogramma's openen. Wanneer je bijvoorbeeld dubbelklikt op een muziekbestand, dan wordt dat geopend door de app Groove Muziek in plaats van de Media Player.

Om die taken weer door je favoriete bureaubladprogramma's te laten doen, volg je de volgende stappen:

1. Klik op de Start-knop en klik in het menu Start op Instellingen.

De app Instellingen verschijnt.

2. Klik in het venster van de app Instellingen op het pictogram Systeem (zie het pictogram hiernaast). Wanneer het venster Systeem verschijnt, klik dan aan de linkerkant op de link Standaard-apps.

Het venster Standaard-apps kiezen verschijnt.

3. Kies voor elk bestandstype door welk programma het geopend moet worden.

Klik bijvoorbeeld in het gedeelte Muziekspeler op het momenteel getoonde programma (bijvoorbeeld Groove Muziek). Wanneer het scherm Kies een app verschijnt, waarin alle apps en programma's worden getoond die in staat zijn video of muziek af te spelen, kies je het bureaubladprogramma dat je deze taak vanaf nu wilt laten uitvoeren (bijvoorbeeld Windows Media Player).

Herhaal dit net zolang voor andere categorieën programma's totdat je iedere app uit het menu Start hebt vervangen door hun bureaubladtegenhanger.

Ik wil het bureaublad vermijden!

Een tablet met touchscreen schreeuwt erom om te werken met apps, met hun vingergrote tegels en gemakkelijk aan te tikken pictogrammen. Gebruikers van smartphones maken al jaren gebruik van apps. Er zijn gemakkelijk te downloaden apps voor bijna elke niche, van vogelkijken tot auto-onderhoud.

Het lichte maar grote scherm van een tablet maakt het gemakkelijk om digitale boeken, kranten en tijdschriften te lezen. Je kunt naar je favoriete websites surfen zonder achter het bureau te zitten. De behoorlijk uitgebreide app Instellingen in Windows 10 maakt het je gemakkelijker dan ooit om nooit meer een blik te hoeven werpen op het bureaublad.

Maar het is niet zo gemakkelijk als het lijkt om louter binnen het ecosysteem van apps te blijven. Hoe goed je ook je best doet om het bureaublad en z'n piepkleine bedieningselementen te vermijden, je komt er toch terecht wanneer je een van de volgende dingen wil doen in het menu Start:

- **Apparaten beheren.** Het onderdeel Apparaten van de app Instellingen geeft alle apparaten weer die met je computer verbonden zijn, van printers via muizen tot externe harde schijven. Maar het toont alleen maar hun

namen; om de instellingen van een apparaat te wijzigen moet je in de meeste gevallen in Configuratiescherm van het bureaublad zijn.

- **Bureaubladprogramma's gebruiken.** Wanneer je oudere, voor gebruik op het bureaublad ontwikkelde programma's installeert of gebruikt, dan ben je terug in de ouderwetse omgeving van het bureaublad en op het gebruik van de muis afgestemde vormgeving.
- **Bestanden beheren.** Je kunt via de apps Foto's en Groove Muziek gemakkelijk bij je foto- en muziekbestanden. Maar wanneer je bestanden zoekt op je OneDrive of wat ingewikkelder dingen wilt doen, bijvoorbeeld bestanden op aanmaakdatum sorteren, moet je weer een bezoekje brengen aan het bureaubladprogramma Verkenner.

Kortom, de apps van Windows 10 kunnen de simpele taken aan, maar wanneer het aankomt op de fijnafstelling van je computer of op onderhoudswerkzaamheden, moet je naar het bureaublad of het bijbehorende Configuratiescherm.

Wanneer je voor bepaalde taken steeds naar het bureaublad moet, kijk dan in de Windows Store naar apps die dezelfde taak kunnen verrichten. Microsoft vult de Store in hoog tempo met steeds meer apps en aangezien die apps steeds meer niches opvullen, zul je zien dat je steeds minder vaak het bureaublad nodig hebt.

Zolang apps nog niet dezelfde functionaliteit hebben als hun bureaubladtegenhangers, kun je als tabletgebruiker bijvoorbeeld een draagbare Bluetooth-muis (meer hierover in hoofdstuk 12) gebruiken voor de helaas onvermijdelijke uitstapjes naar het bureaublad en z'n kleine knopjes en menu's.

Wanneer je Windows op een tablet draait, controleer dan of je in de tabletmodus werkt; veeg met je vinger vanaf de rechterkant van het scherm naar binnen. Wanneer het Actiecentrum verschijnt, kijk je of de knop Tabletmodus gemarkeerd is. Wanneer die niet gemarkeerd is, zoals de knoppen ernaast, tik er dan op om terug te keren naar de tabletmodus.

Ik wil geen Microsoft-account

Microsoft wil het liefst dat iedereen inlogt met een Microsoft-account. Toegegeven, Windows 10 is een stuk gemakkelijker te gebruiken met een Microsoftaccount. Veel diensten vereisen er een. Zonder Microsoft-account loop je de handige online opslag van OneDrive mis, net als de mogelijkheid om nieuwe apps te downloaden in de Store. Zelfs je kind moet met een Microsoft-account inloggen wanneer je zijn of haar computergebruik in de gaten wilt houden.

Toch is een Microsoft-account niet verplicht als je het echt niet wilt. Je kunt je computer ook gebruiken met een lokaal account. Het grote nadeel is dat je met een lokaal account de meeste apps niet kunt gebruiken en dus beperkt bent tot het 'ouderwetse' werken op het bureaublad. Maar voor veel mensen is dat prima.

Met een lokaal account kun je het bureaublad en je bureaubladprogramma's gebruiken zoals ze werkten in Windows 7 of eerdere versies. Je moet alleen even wegkijken wanneer je oog valt op de ingebouwde OneDrive-vermelding in de Verkenner.

In hoofdstuk 14 lees je hoe je zowel lokale als Microsoft-gebruikersaccounts aanmaakt.

Ik moet me steeds weer opnieuw bij Windows aanmelden

Het energiebewuste Windows zet je scherm standaard op zwart als je enkele minuten geen toets hebt aangeraakt. Druk je daarna op een toets om verder te gaan, dan verschijnt het vergrendelingsscherm. Om langs het vergrendelingsscherm te komen, moet je jezelf weer aanmelden en je wachtwoord invoeren. Sommige mensen vinden deze extra beveiliging prettig. Als ze te lang bij de koffieautomaat blijven kletsen, verschijnt het vergrendelingsscherm en kan niemand in hun e-mail snuffelen. Andere mensen hebben die extra beveiliging niet nodig en willen gewoon weer snel aan het werk. Hier lees je hoe je beide kampen tevreden kunt stellen.

Voer de volgende stappen uit om te voorkomen dat Windows om een wachtwoord vraagt als je de computer uit de slaapstand haalt:

1. Klik op de Start-knop en klik op Instellingen in de linkerbenedenhoek.

De app Instellingen verschijnt.

2. Klik in de app Instellingen op het pictogram Accounts en klik in het linkerpaneel op Aanmeldingsopties.
3. Klik op de vervolgkeuzelijst onder Aanmelding vereisen en wijzig de waarde in Nooit.

Windows wordt dan een stuk gemakkelijker in de omgang. Als je computer nu uit de slaapstand ontwaakt, zie je hetzelfde als toen je met werken stopte en hoeft je geen wachtwoord meer in te voeren.

Helaas is Windows nu ook een stuk minder veilig, want iedereen die achter je computer gaat zitten, heeft toegang tot je bestanden.

Voer dezelfde stappen uit als je Windows weer strenger en veiliger wilt maken, maar kies dan bij stap 3 voor Als pc vanuit slaapstand wordt geactiveerd. De wijzigingen gaan direct in.

De taakbalk verdwijnt steeds weer

De taakbalk is een handige Windows-functie die zich meestal aan de onderkant van het bureaublad bevindt. Soms verdwijnt de taakbalk echter van het scherm. Hier zijn enkele manieren om te ontdekken waar hij gebleven is en hem weer zichtbaar te maken.

Als je taakbalk ineens aan de zijkant (of de bovenkant) van je bureaublad hangt, kun je proberen hem naar beneden te slepen. Je moet dan wel de taakbalk vanuit het midden slepen, niet aan een rand. Als de muisaanwijzer bij de onderkant van het bureaublad aankomt, springt de taakbalk weer terug op zijn plekje. Laat de muisknop los en de balk zit weer op de goede plek.

Met de volgende tips zorg je ervoor dat de taakbalk niet gaat zwerven:

- Om de taakbalk te vergrendelen, zodat hij niet wegzweeft, klik je met de rechtermuisknop op een leeg gedeelte van de taakbalk en selecteer je Taakbalk vergrendelen. Onthoud wel dat je de taakbalk weer moet ontgrendelen voordat je dingen in de taakbalk kunt veranderen.
- Als je niet wilt dat de taakbalk uit het zicht verdwijnt wanneer de muisaanwijzer niet meer in de buurt is, zet je de functie Automatisch verbergen van de taakbalk uit: klik met de rechtermuisknop op een leeg gedeelte van de taakbalk en kies Eigenschappen in het snelmenu. In het dialoogvenster Eigenschappen van taakbalk haal je het vinkje uit het

selectievakje Taakbalk automatisch verbergen. (Of markeer het selectievakje als je deze functie juist wel wilt gebruiken.)

Twee vensters netjes op het scherm uitlijnen

Met alle knip- en plakmogelijkheden is het heel eenvoudig om gegevens uit het ene programma naar een ander programma te kopiëren. Sleep bijvoorbeeld een adres uit je adresboek en zet het boven aan een document in je tekstverwerker.

Het lastige van slepen en kopiëren is dat je eerst de twee vensters netjes naast elkaar op het scherm moet hebben.

Windows heeft hier een handige oplossing voor:

1. Sleep een venster tegen de linker-, rechter-, boven- of onderrand van het scherm.

Zodra de muisaanwijzer de rand van het scherm raakt, wordt het formaat van het venster tot de helft van het scherm aangepast.

Met ingang van Windows 10 kun je ook vensters naar een van de vier hoeken van het scherm slepen, wat jouw manier is om de vensters te vertellen dat ze zich zo moeten aanpassen dat ze een kwart van het scherm vullen. Door een venster naar iedere hoek van het scherm te slepen, kun je vier vensters netjes op het scherm uitlijnen.

2. Sleep het andere venster tegen de andere rand van het scherm.

Zodra de muisaanwijzer de andere rand bereikt, worden beide vensters met elkaar uitgelijnd.

Je kunt ook nog alle vensters minimaliseren, met uitzondering van de twee die je naast elkaar wilt uitlijnen. Klik vervolgens met de rechtermuisknop op een leeg gedeelte van de taakbalk en kies de optie Vensters naast elkaar weergeven. De twee vensters worden dan keurig naast elkaar gezet.

Probeer maar eens vensters naar alle posities, inclusief de hoeken, op het bureaublad te slepen. Zo weet je hoe je straks verschillende vensters tegelijk kunt bekijken.

Ik kan niets doen tenzij ik een administrator ben!

Windows is heel kieskeurig over wie wat mag doen op je computer. De eigenaar van de computer krijgt een administratoraccount en de administrator geeft de andere gebruikers meestal standaardaccounts. Wat betekent dit? Nou, je hebt de administrator nodig als je de volgende dingen wilt doen:

- programma's installeren;
- accounts van andere gebruikers aanmaken of veranderen;
- een internetverbinding instellen als die er nog niet is;
- bepaalde soorten hardware installeren, zoals digitale camera's en mp3-spelers;
- taken uitvoeren die van invloed zijn op andere gebruikers van de computer.

Standaardgebruikers kunnen van nature alleen maar vrij algemene handelingen uitvoeren. Zij mogen:

- geïnstalleerde programma's uitvoeren;
- de afbeelding en het wachtwoord van hun eigen account wijzigen.

Windows 10 kent niet langer het gastaccount, wat een handige manier was om gasten even toegang te verlenen tot de computer en de internetverbinding zonder dat ze verder veel konden uitrusten.

Als Windows zegt dat alleen een beheerder of administrator iets mag doen op je pc, dan heb je twee mogelijkheden: ga op zoek naar een administrator en vraag of hij zijn wachtwoord wil intypen, zodat de handeling wordt toegestaan; of haal de administrator over om je account op te waarderen naar een administratoraccount (lees meer hierover in hoofdstuk 14).

Welke Windows-versie staat er op mijn computer?

Wanneer je alle variëteiten telt, kent Windows 10 zeven smaken (lees hoofdstuk 1 voor meer informatie hierover). Weet je niet precies welke versie van Windows op je computer staat? Windows loopt er niet echt mee te koop, maar met een beetje moeite kun je erachter komen door in het venster Systeem te kijken.

Met de volgende stappen breng je het venster Systeem of Systeemeigenschappen op het scherm en kun je achterhalen welke versie van Windows geïnstalleerd is:

1. Klik op de Start-knop van het bureaublad.
2. Klik met de rechtermuisknop op de menuoptie Computer of Mijn Computer en kies in het snelmenu de optie Eigenschappen.

Bekijk, wanneer het venster Systeemeigenschappen verschijnt, welke versie van Windows geïnstalleerd is en of die 32- of 64-bits is.

Dit werkt met oudere Windows-versies, maar nieuwere Windows-versies kennen een aantal uitzonderingen:

- Wanneer het menu Start het hele scherm vult, heb je Windows 8 of 8.1. Om uit te vinden welke van de twee dat is, klik je in het Start-menu op de tegel Bureaublad. Wanneer het bureaublad geen Start-knop heeft, heb je Windows 8. Wanneer het wel een Start-knop heeft, dan heb je Windows 8.1.
- Wanneer je in het Start-menu geen vermeldingen Computer of Mijn Computer ziet, klik dan met de rechtermuisknop op de Start-knop en kies Systeem in het snelmenu. De kans is groot dat je Windows 10 op je computer of tablet hebt staan.

De toets Print Screen doet het niet

Windows 10 houdt er zo zijn eigen opvatting op na over de functie van de toets Print Screen (op sommige toetsenborden ook wel PrtScr of PrtSc genoemd). Met een druk op deze toets stuur je de inhoud van het scherm niet naar de printer, zoals je misschien zou denken, maar slechts naar het Klembord van Windows.

Van daaruit kun je de afbeelding in een beeldbewerkingsprogramma plakken, bijvoorbeeld in Paint, waarna je zelf de opdracht tot afdrucken kunt geven.

Wil je een afbeelding van het scherm maken en direct op schijf opslaan, gebruik dan de toetsencombinatie Windows-toets+PrtScr.

Door die toetsencombinatie maakt Windows dan een snapshot van het scherm en

bewaart die in de map Afbeeldingen onder de naam Schermafbeelding. De schermafbeelding wordt in het PNG-formaat opgeslagen, een bestandsformaat dat door veel grafische programma's ingelezen kan worden. Ook de muisaanwijzer wordt vastgelegd. Maak je meerdere opnamen, dan krijgen de afbeeldingen een nummer na de naam: Schermafbeelding (2), Schermafbeelding (3) enzovoort.

Een opgeslagen schermafbeelding druk je af door er met de rechtermuisknop op te klikken en de optie Afdrukken in het snelmenu te kiezen.

Op sommige tablets kun je ook schermafdrucken maken. Dat doe je door de knop Volume omlaag ingedrukt te houden en de Windows-toets op de behuizing in te drukken. Andere tablets vereisen andere toetsencombinaties, dus lees de gebruiksaanwijzing van je tablet als je wilt weten hoe je een schermafbeelding moet maken.

Hoofdstuk 23

Een stuk of tien tips voor tablet- en laptopbezitters

.....

In dit hoofdstuk:

- De tabletmodus aanzetten
 - De vliegtuigstand aanzetten tijdens de vlucht
 - Verbinding maken met een nieuw draadloos netwerk
 - Autorotatie van je tablet in- of uitschakelen
 - Instellen wat er gebeurt wanneer je je laptop dichtklapt
 - Aan verschillende locaties aanpassen
 - Een back-up maken van je laptop of tablet voor je op reis gaat
 - Het Mobiliteitscentrum
-

Het grootste deel van dit boek heeft betrekking op zowel desktop-pc's als laptops en tablets. Windows biedt echter een aantal instellingen speciaal voor mobiele gebruikers en die behandelen we in dit hoofdstuk. We bespreken ook een aantal tips die dit hoofdstuk zeer geschikt maken voor laptopgebruikers met veel haast.

De tabletmodus inschakelen

Wanneer de tabletmodus ingeschakeld is, gaat Windows 10 over naar z'n vingervriendelijke modus. Het Start-menu vult het gehele scherm. Elke app vult ook het gehele scherm. Omdat een tablet meestal kleiner is dan het scherm van een desktopcomputer, maakt het tonen van één app tegelijk het je gemakkelijker je te concentreren op de taak waar je mee bezig bent.

Wanneer Windows in de tabletmodus staat, voegt het zelfs extra ruimte toe in de menu's van de meeste apps, waardoor het gemakkelijker wordt de juiste optie op het scherm aan te tikken.

Maar het is niet altijd even duidelijk wat nu precies de tabletmodus is. Wanneer je bijvoorbeeld een toetsenbord en/of een muis op je tablet aansluit, wil je dan de tabletmodus uitschakelen en teruggaan naar de volledige functionaliteit van de standaardmodus?

En dan hebben we het nog niet eens over de convertible laptops, die met hun omklapbare scherm zowel laptop als tablet kunnen zijn. Windows 10 kan niet altijd zelf uitmaken welke modus jij wilt.

Gelukkig is het gemakkelijk te zien of je al of niet in de tabletmodus aan het werk bent en is het ook eenvoudig om van modus te wisselen.

Om de tabletmodus in of uit te schakelen op een tablet volg je de volgende stappen:

1. Veeg je vinger binnenwaarts vanuit de rechterzijkant van het scherm.

Het Actiecentrum verschijnt.

2. Tik in het Actiecentrum op de knop Tabletmodus.

Het Actiecentrum laat aan de onderzijde minimaal vier knoppen zien. Ze zijn wit of grijs wanneer ze uitgeschakeld zijn en gekleurd wanneer ze ingeschakeld zijn.

Sommige tablets schakelen automatisch om, afhankelijk van de apparaten waar ze op aangesloten zijn. Wanneer je tablet een verandering constateert, je haalt 'm bijvoorbeeld uit het dockingstation, zendt hij een bericht naar de rechterbenedenhoek van het scherm, zodat je gevraagd wordt of je wilt omschakelen naar de tabletmodus. Wanneer je inderdaad wilt omschakelen, bevestig je het bericht en Windows past zich vervolgens aan.

Om Windows te vertellen om automatisch naar de tabletmodus te schakelen, tik je op de Start-knop en daarna op Instellingen. Wanneer de app Instellingen verschijnt, tik je op het pictogram Systeem. In de categorie Tabletmodus, aan de linkerkant van de Systeem-pagina, vind je de volgende opties:

- **Windows optimaliseren voor touchscreens wanneer uw apparaat gebruikt wordt als een tablet.** Zet je deze schakelaar op Aan, dan zal Windows in principe altijd automatisch naar de tabletmodus proberen te schakelen. (Dit werkt echter niet bij alle modellen tablets.)
- **Wanneer ik mij aanmeld.** Tik je hierop, dan kun je in een vervolgkeuzelijst kiezen hoe Windows zich dient te gedragen wanneer je je aanmeldt. Windows kan je direct naar de bureaubladmodus sturen, meteen in de tabletmodus overgaan of in de modus blijven waar het eerder was.
- **Als dit apparaat de tabletmodus automatisch in- of uitschakelt.** Hier beslis je hoe de tablet moet reageren wanneer hij vermoedt dat je de tabletmodus in of uit wilt schakelen. Wanneer je tablet het bij het omschakelen altijd goed doet, kies dan Mij nooit vragen en altijd overschakelen.
- **App-pictogrammen op de taakbalk verbergen in de tabletmodus.** Met deze schakelaar kun je aangeven of de pictogrammen op de taakbalk weergegeven moeten worden. Sommige tabletgebruikers kiezen ervoor om de pictogrammen te verbergen en zo het scherm overzichtelijker te houden. (Tabletgebruikers kunnen altijd zien welke apps er actief zijn door met een vinger vanaf de linkerkant van het scherm naar binnen te vegen.)

Wanneer je een optie kiest, vindt de wijziging direct plaats. Je hoeft niet op een knop met zoiets als OK of Ja te klikken om de wijzigingen te bevestigen.

De vliegtuigstand inschakelen

De meeste mensen werken graag op hun tablet of laptop tijdens een lange vlucht. Draagbare apparaten zijn handig om films te bekijken, spelletjes te spelen of wat achterstallig werk te doen.

De meeste luchtvaartmaatschappijen eisen echter dat je tijdens de vlucht de draadloze verbinding uitschakelt, vandaar de term 'vliegtuigstand'.

Om de vliegtuigstand op een laptop of tablet in te schakelen doe je het volgende:

1. Klik rechtsonder in het scherm, bij de klok, op het pictogram Actiecentrum.

Op een touchscreen veeg je met je vinger binnenwaarts vanaf de rechterzijde van het scherm.

Het Actiecentrum verschijnt.

2. Tik of klik op het woord Uitvouwen, boven de rij knoppen.

Het Actiecentrum toont normaal onderaan niet meer dan vier knoppen. Tikken of klikken op Uitvouwen laat een rij extra knoppen verschijnen.

3. Klik of tik op het pictogram Vliegtuigstand (zie het pictogram hiernaast).

Wanneer de knop gemarkeerd is, is de vliegtuigstand ingeschakeld. Hiermee zijn alle zendmodules van je tablet of laptop uitgeschakeld: wifi, Bluetooth en gps.

Om de vliegtuigstand uit te schakelen en weer verbinding te maken met internet, herhaal je deze stappen. Deze keer schakel je echter de vliegtuigstand uit, waarmee wifi, Bluetooth en gps weer worden ingeschakeld.

De vliegtuigstand zorgt er niet alleen voor dat je jouw tablet of laptop voldoet aan de veiligheidseisen van luchtvaartmaatschappijen, je bespaart er ook energie mee, zodat je langer met de accu kunt werken. Je hebt dus ook in andere omstandigheden baat bij de vliegtuigstand.

De vliegtuigstand schakelt niet alleen de draadloze, maar ook telefonische apparatuur uit, als je computer of tablet die heeft. Het is dus een handige mogelijkheid om alle zend- en ontvangactiviteiten van je computer met één handeling uit te zetten.

Verbinding maken met een nieuw draadloos netwerk

Iedere keer dat je verbinding met een draadloos netwerk maakt, bewaart Windows de instellingen voor als je de volgende keer verbinding met dat netwerk wilt maken. Maar als je een bepaalde plek voor de eerste keer bezoekt, moet je de computer laten weten dat hij verbinding moet maken.

In hoofdstuk 15 vertel ik alles over draadloze netwerken; hier volgt een samenvatting voor snelle toegang:

1. Schakel, indien nodig, de draadloze netwerkkaart van je laptop in.

Staat je computer in de vliegtuigstand, schakel die dan uit. In de vorige paragraaf lees je hoe je dat doet.

2. Klik op de taakbalk op het pictogram van het draadloos netwerk (weergegeven in de kantlijn).

Je kunt het draadloosnetwerkpictogram altijd bereiken, zelfs wanneer de tabletmodus ingeschakeld is.

Windows toont vervolgens alle draadloze netwerken die binnen bereik zijn.

3. Maak verbinding met een draadloos netwerk door de naam te selecteren en op de knop Verbinding maken te klikken.

Op veel plaatsen maakt je laptop nu onmiddellijk verbinding met internet. Als je laptop om meer informatie vraagt, ga je naar stap 4.

Maak nooit verbinding met een draadloos netwerk dat als 'ad-hocverbinding' is gemarkeerd. Zulke verbindingstypen worden meestal op algemeen toegankelijke locaties ingesteld door dieven die nietsvermoedende bezoekers van gevoelige informatie hopen te beroven.

4. Geef de naam van het draadloze netwerk op en voer de cijfercombinatie of het wachtwoord voor de beveiliging in als daarom wordt gevraagd.

Sommige geheimzinnige draadloze netwerken zenden hun naam niet uit, zodat Windows ze weergeeft als verborgen netwerk. Spoor de eigenaar op als je zo'n netwerk tegenkomt en vraag naar de naam van het netwerk (ook wel bekend als SSID; Service Set Identifier) en de beveiligingssleutel of het wachtwoord van het netwerk.

Als je op Verbinding maken klikt, kondigt Windows zijn succes aan. Markeer trouwens ook het selectievakje Automatisch verbinding maken. Dat zorgt ervoor dat je computer of tablet het wachtwoord onthoudt en automatisch verbinding maakt met het netwerk wanneer je weer binnen bereik bent.

Wanneer je aangemeld bent met een Microsoft-account, wordt het wifi-wachtwoord online opslagen in de instellingen van je account. Wanneer je een volgende keer met een ander Windows-apparaat waarop je met datzelfde account werkt in de buurt komt, maakt het apparaat automatisch verbinding met het netwerk.

De schermrotatie van je tablet instellen

Van de meeste Windows-tablets wordt verondersteld dat ze horizontaal gebruikt worden. Maar als je ze optilt, draait het beeld automatisch mee om je werk leesbaar te houden. Houd je een tablet rechtop, dan wordt het bureaublad dus hoog en smal.

Dit automatische meedraaien is handig als je bijvoorbeeld een e-boek leest, want staande pagina's lijken meer op een gedrukt boek dan liggende. Het is ook handig om foto's te draaien, wanneer je ze op je tablet aan anderen laat zien. Maar soms draait het scherm op momenten dat jij dat niet wilt, en dan wordt deze automatische functie lastig.

De meeste tablets hebben hiervoor een vergrendelingsknop aan de zijkant. (Om de een of andere reden bevindt deze rotatieknop zich meestal in de buurt van de aan/uit-knop.) Druk op die knop om de schermstand te vergrendelen of juist weer automatisch te laten roteren.

Als jouw tablet zo'n knop niet heeft of als je hem niet kunt vinden, dan volg je deze stappen via het bureaublad om het automatisch roteren aan of uit te zetten:

1. Klik rechtsonder in het scherm, bij de klok, op het pictogram Actiecentrum.

Op een touchscreen veeg je met je vinger binnenwaarts vanaf de rechterzijde van het scherm.

Het Actiecentrum verschijnt.

2. Tik of klik op het woord Uitvouwen, boven de vier knoppen.

Het paneel Actiecentrum toont normaal onderaan vier knoppen. Tikken of klikken op Uitvouwen laat een rij extra knoppen verschijnen.

3. Klik of tik op de knop Rotatievergrendeling (zie het pictogram hiernaast).

Wanneer de knop gemarkeerd is, stopt Windows met het automatisch roteren van de scherminhoud. Tik of klik er nogmaals op en de markering verdwijnt, waardoor de scherminhoud weer automatisch meedraait met de tablet.

Herhaal deze stappen om autorotatie in of uit te schakelen.

Bepalen wat er gebeurt als je de klep van je laptop sluit

Als je de klep van je laptop sluit, houd je op met werken, maar hoe lang? Ga je morgen weer verder? Of als je weer thuis bent? Als je terugkomt van je zakenlunch? Met Windows kun je precies bepalen hoe je laptop zich moet gedragen wanneer je de klep dichtdoet.

Doe het volgende om de zaken aan te passen:

1. Klik met de rechtermuisknop in de linkerbenedenhoek van het bureaublad op de Start-knop en kies de optie Energiebeheer in het snelmenu.
2. Klik in het linkerdeel van het venster Energiebeheer op Het gedrag van het sluiten van het deksel bepalen.

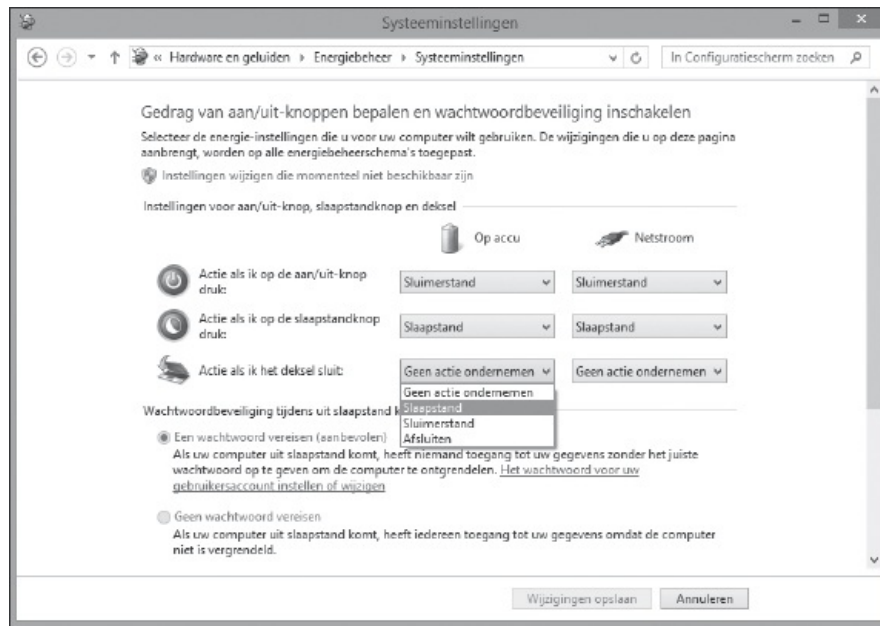
Zoals je in figuur 23.1 ziet, biedt Windows over het algemeen vier opties bij het sluiten van de klep als je laptop op netstroom of op de accu werkt: Geen actie ondernemen, Slaapstand, Sluimerstand of Afsluiten.

Normaal gesproken is de optie Slaapstand verstandig, want dan laat je de laptop in slaap dommelen en verbruikt hij weinig energie. Bovendien kun je hem dan snel weer wakker maken als je wilt werken. Maar heb je een andere voorkeur, dan kun je die hier instellen.

Je kunt ook kiezen of je laptop om een wachtwoord moet vragen als je hem weer aanzet. (Wachtwoorden zijn altijd een goed idee.)

3. Klik op de knop Wijzigingen opslaan om je veranderingen te bewaren.

Figuur 23.1:

Bepaal zelf wat er moet gebeuren bij het sluiten van de klep als je laptop op netstroom of op de accu werkt

Aan verschillende locaties aanpassen

Desktopcomputers blijven altijd op je bureau staan, waardoor het vrij gemakkelijk is om dingen in te stellen. Zo hoef je bijvoorbeeld je locatie maar één keer op te geven en Windows stelt vervolgens automatisch de tijdzone, het symbool voor de munteenheid en andere zaken in die niet overal in de wereld hetzelfde zijn.

Een laptop of tablet is handig omdat je hem overal bij je kunt hebben, maar dan moet je het ding wel steeds vertellen waar het zich bevindt. Hier lees je wat je moet veranderen als je op reis gaat.

Doe het volgende om je laptop of tablet te laten weten dat je in een nieuwe tijdzone zit:

1. Klik met de linkermuisknop op de klok in de rechterhoek van de taakbalk op het bureaublad.

Er verschijnen een klok en een maandkalender in een klein venster.

2. Klik op de tekst Datum- en tijdstellingen.

De app Instellingen opent met het onderdeel Tijd en taal.

Het paneel Datum en tijd is al actief.

3. Klik op de vervolgkeuzelijst onder Tijdzone en kies je huidige tijdzone in de lijst.

Deze handeling verandert je tijdzone en dat is alles wat de meeste reizigers nodig hebben. Reizigers die langere tijd op een locatie blijven, kunnen ervoor kiezen om de regio-specifieke zaken (bijvoorbeeld valutasymbool, datum- en tijdsnotatie of getalnotatie) aan te passen of buitenlandse symbolen aan hun toetsenbord toe te voegen. Wanneer je Windows wilt aanpassen aan de lokale omstandigheden, kijk dan bij stap 4.

4. (optioneel) Pas de datum- en tijdnootatie, en de regionale en taalvoorkeuren aan aan het land waar je bent.

In het onderdeel Tijd en taal in de app Instellingen kun je de volgende regionale instellingen voor Windows aanpassen:

- **Datum en tijd.** Hier kom je weer bij de optie Tijdzone, die je al in stap 3 gebruikte. Je kunt hier ook op de link Datum- en tijdnootaties wijzigen klikken, bijvoorbeeld om de Amerikaanse datumnotatie (8-21 voor 21 augustus) op je systeem in te stellen.
- **Regio en taal.** Kies deze categorie om je apps te laten weten in welk land je bent. (Dit laat de apps lokale informatie tonen die overeenkomt met je locatie.) Klik op de knop Voeg een taal toe om een andere taal toe te voegen, zodat je kunt typen en lezen in die taal.
- **Spraak.** Klik hier om spraakherkenning in Windows te finetunen. De spraakherkenning werkt voorlopig niet in het Nederlands, vandaar dat ik er in dit boek niet verder op inga.

5. Sluit de app Instellingen.

Om de app Instellingen te sluiten, klik je op X in de rechterbovenhoek van het venster.

Een back-up van je laptop maken voordat je op reis gaat

In hoofdstuk 13 leg ik uit hoe je een back-up van je pc maakt; het maken van een back-up van je laptop of tablet werkt precies hetzelfde. Vergeet alsjeblieft niet een back-up te maken van de inhoud van je laptop of tablet voordat je je kantoor of je huis verlaat. Dieven kunnen laptops en tablets veel gemakkelijker stelen dan desktop-pc's. Je laptop of tablet kun je vervangen, maar dat geldt niet voor de gegevens die er op staan.

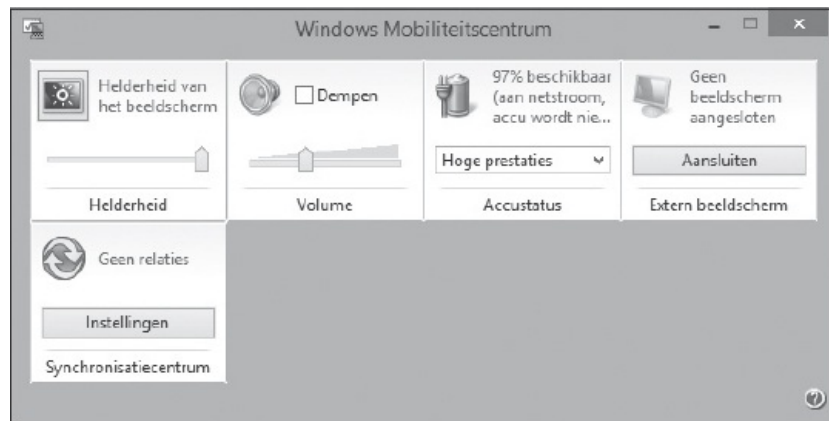
Bewaar de back-up thuis, niet in de tas van je laptop.

Diefstal is dé reden waarom ik afraad om geheugenkaarten of usb-sticks met je back-up in de beschermhoes of tas van je laptop of tablet te bewaren. Wanneer je tablet of laptop gestolen wordt, ben je ook je back-up kwijt.

Het Mobiliteitscentrum

Het in Windows 7 geïntroduceerde Mobiliteitscentrum bestaat voort in Windows 10. Het is een verzameling veelgebruikte instellingen voor draagbare apparaten.

Om in het Mobiliteitscentrum te komen, klik je met de rechtermuisknop op de knop Start en kies je Mobiliteitscentrum in het snelmenu. Het Mobiliteitscentrum verschijnt, zoals je in figuur 23.2 ziet.

Figuur 23.2:

In het Mobiliteitscentrum vind je alle instellingen voor laptops en tablets op een gemakkelijk te bereiken plek

De verschillende fabrikanten van laptops en tablets gebruiken verschillende instellingen, maar bijna allemaal geven ze je mogelijkheden om snel schermhelderheid, de schermrotatie en de verbindingsmogelijkheden met monitoren en projectoren aan te passen.